ALPHA BANK

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσεως από 1η Ιανουαρίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2016

(Σύμφωνα με το Ν. 3556/2007)

Αθήναι,
30 Μαρτίου 2017

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου 7

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.12.2016 9

Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου Διαχειριστικής Χρήσεως 2016 26

Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως Διαχειριστικής Χρήσεως 2016 28

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών (επί των Οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου) 41

Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου της 31.12.2016

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων 45

Ενοποιημένος Ισολογισμός 46

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος 47

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως 48

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών 50

Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γενικές Πληροφορίες 51

Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές

1.1 Βάση παρουσίασης 53
1.2 Αρχές ενοποιήσεως 60
1.3 Λειτουργικοί τομείς 62
1.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού 63
1.5 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα 63
1.6 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων 63
1.7 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης 67
1.8 Προσδιορισμός εύλογης αξίας 68
1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα) 70
1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα 71
1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία 71
1.12 Μισθώσεις 72
1.13 Ασφαλιστικές δραστηριότητες 72
1.14 Απομείωση δανείων 73
1.15 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 74
1.16 Φόρος εισοδήματος 74
1.17 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση 75
1.18 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό 75
1.19 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό του Ομίλου 77
1.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις 77
1.21 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων 77
1.22 Τιτλοποιήσεις 78
1.23 Καθαρή Θέση 78
1.24 Τόκοι έσοδα και έξοδα 78
1.25 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες 78
1.26 Έσοδα από μερίσματα 79
1.27 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 79

1.28 Διακοπείσες δραστηριότητες 79
1.29 Ορισμός συνδεδεμένων μερών 79
1.30 Συγκριτικά στοιχεία 79
1.31 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας 79

Αποτελέσματα

2 Καθαρό έσοδο από τόκους 84
3 Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες 84
4 Έσοδα από μερίσματα 85
5 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 85
6 Λοιπά έσοδα 86
7 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού 86
8 Γενικά διοικητικά έξοδα 88
9 Λοιπά έξοδα 89
10 Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου 89
11 Φόρος εισοδήματος 90
12 Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή 93

Ενεργητικό

13 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες 94
14 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων 94
15 Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου 95
16 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις) 95
17 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 97
18 Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου 99
19 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες 100
20 Επενδύσεις σε ακίνητα 103
21 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια 104
22 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια 105
23 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις 106
24 Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού 108

Υποχρεώσεις

25 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα 109
26 Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας 109
27 Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις 109
28 Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους 111
29 Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους 112
30 Λοιπές υποχρεώσεις 118
31 Προβλέψεις 118

Καθαρή Θέση

32 Μετοχικό κεφάλαιο 120
33 Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο 121
34 Αποθεματικά 121
35 Αποτελέσματα εις νέον 122
36 Υβριδικά κεφάλαια 122

Πρόσθετες πληροφορίες

37 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις 123
38 Εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 127

39 Γνωστοποιήσεις Ν.4261/5.5.2014 135
40 Πληροφόρηση κατά τομέα 138
41 Διαχείριση Κινδύνων 141
41.1 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου 141
41.2 Κίνδυνος αγοράς 171
Συναλλαγματικός κίνδυνος 171
Επιτοκιακός κίνδυνος 174
41.3 Κίνδυνος ρευστότητας 177
41.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων 183
41.5 Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 188
41.6 Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις-υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό 190
42 Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης – Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 192
43 Κεφαλαιακή επάρκεια 194
44 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών 195
45 Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών 196
46 Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013 196
47 Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες 197
48 Εταιρικά γεγονότα 203
49 Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων 205
50 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων 208

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών
(επί των Οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης) 209

Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης της 31.12.2016

Κατάσταση Αποτελεσμάτων 211

Ισολογισμός 212

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος 213

Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως 214

Κατάσταση Ταμειακών Ροών 215

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γενικές Πληροφορίες 216

Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές
1.1 Βάση παρουσίασης 218
1.2 Λειτουργικοί τομείς 225
1.3 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού 226
1.4 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα 226
1.5 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων 226
1.6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης 230
1.7 Προσδιορισμός εύλογης αξίας 231
1.8 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες 233
1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα) 233
1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα 234
1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία 234

1.12 Μισθώσεις 234
1.13 Απομείωση δανείων 235
1.14 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 236
1.15 Φόρος εισοδήματος 237
1.16 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση 237
1.17 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό 238
1.18 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό 239
1.19 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις 239
1.20 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων 239
1.21 Τιτλοποιήσεις 240
1.22 Καθαρή Θέση 240
1.23 Τόκοι έσοδα και έξοδα 240
1.24 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες 240
1.25 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 241
1.26 Διακοπείσες δραστηριότητες 241
1.27 Ορισμός συνδεδεμένων μερών 241
1.28 Συγκριτικά στοιχεία 241
1.29 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας 241

Αποτελέσματα

2 Καθαρό έσοδο από τόκους 246
3 Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες 246
4 Έσοδα από μερίσματα 247
5 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 247
6 Λοιπά έσοδα 248
7 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού 248
8 Γενικά διοικητικά έξοδα 250
9 Λοιπά έξοδα 251
10 Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου 251
11 Φόρος εισοδήματος 251
12 Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή 255

Ενεργητικό

13 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες 256
14 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων 256
15 Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου 257
16 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις) 257
17 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 259
18 Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου 260
19 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες 261
20 Επενδύσεις σε ακίνητα 263
21 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια 264
22 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια 265
23 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις 266
24 Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού 267

Υποχρεώσεις

25 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα 268
26 Υποχρεώσεις προς πελάτες 268

27 Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις 268
28 Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους 270
29 Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους 270
30 Λοιπές υποχρεώσεις 277
31 Προβλέψεις 277

Καθαρή Θέση

32 Μετοχικό κεφάλαιο 278
33 Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο 279
34 Αποθεματικά 279
35 Αποτελέσματα εις νέον 280

Πρόσθετες πληροφορίες

36 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις 281
37 Πληροφόρηση κατά τομέα 284
38 Διαχείριση κινδύνων 286
38.1 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου 286
38.2 Κίνδυνος αγοράς 316
Συναλλαγματικός κίνδυνος 316
Επιτοκιακός κίνδυνος 319
38.3 Κίνδυνος ρευστότητας 322
38.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων 328
38.5 Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 333
38.6 Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις-υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό 334
39 Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης - Σχέδιο αναδιαρθρώσεως 336
40 Κεφαλαιακή επάρκεια 338
41 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών 339
42 Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών 341
43 Συγχώνευση Εταιρίας Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. 341
44 Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες 342
45 Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013 345
46 Εταιρικά γεγονότα 345
47 Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων 347
48 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων 348

Παράρτημα 349

Γνωστοποιήσεις Ν.4374/2016 351

Πληροφορίες άρθρου 10 Ν.3401/2005 365

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 367

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.3556/2007)

Εξ όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της Alpha Bank Α.Ε., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 3 και 4 του Ν.3556/2007, καθώς και ότι η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τραπέζης καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήναι, 30 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242**	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ** **Α.Δ.Τ. Ι 166670**	**ΑΡΤΕΜΙΟΣ Χ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ** **Α.Δ.Τ. ΑΒ 281969**

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.12.2016

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ελληνική οικονομία παρέμεινε το 2016 για δεύτερο έτος σε φάση στασιμότητας (2015: -0,2%, 2016: 0,0%), επιδεικνύοντας ωστόσο σημάδια ανθεκτικότητας παρά την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων τον Ιούλιο του 2015. Τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής που εφαρμόστηκαν στη χώρα κατόρθωσαν να αντιμετωπίσουν σε μεγάλο βαθμό τις δημοσιονομικές ανισορροπίες και το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας. Ειδικότερα, η Ελλάδα κατέγραψε το 2016 πρωτογενές πλεόνασμα για τέταρτο συνεχές έτος, το οποίο εκτιμάται ότι θα υπερβεί τον στόχο του 0,5% του ΑΕΠ που είχε τεθεί, εξέλιξη που αποδίδεται στην υπέρβαση των στόχων στο σκέλος των εσόδων ως αποτέλεσμα της συσταλτικής δημοσιονομικής προσαρμογής.

Η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως του προγράμματος προσαρμογής και συνεπώς, η εκταμίευση της δεύτερης δόσεως, επέτρεψε την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του Δημοσίου και την μερική εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων οφειλών της γενικής κυβερνήσεως προς τον ιδιωτικό τομέα ενισχύοντας τις συνθήκες ρευστότητας.

Οι ανωτέρω εξελίξεις λειτουργούν ως θετική ένδειξη για το επενδυτικό κλίμα και την ενίσχυση των αναπτυξιακών προοπτικών της οικονομίας. Ωστόσο, οι καθυστερήσεις που έχουν προκύψει στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολογήσεως παρατείνουν τον φαύλο κύκλο αβεβαιότητας και αδυναμίας τόνωσης των επενδύσεων.

Οι βασικότερες εξελίξεις στην ελληνική οικονομία μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Το πραγματικό ΑΕΠ παρέμεινε αμετάβλητο το 2016. Η ιδιωτική κατανάλωση είχε θετική συμβολή στην μεταβολή του ΑΕΠ, οι επενδύσεις μηδενική ενώ αρνητικά επέδρασαν οι καθαρές εξαγωγές και η δημόσια κατανάλωση.

Στο πεδίο του πληθωρισμού, ο εθνικός δείκτης τιμών καταναλωτού μειώθηκε σε μέσα επίπεδα κατά 0,8% το 2016, έναντι μειώσεως κατά 1,7% το 2015, ενώ ο εναρμονισμένος πληθωρισμός έμεινε αμετάβλητος στο 2016 (0,0%) για πρώτη φορά από το 2013. Η διακοπή του αποπληθωρισμού το 2016 συνάδει με την ήπια ύφεση του πρώτου εξαμήνου και τη σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας στο δεύτερο εξάμηνο του έτους. Οι αποπληθωριστικές πιέσεις έχουν εξασθενίσει κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης των φορολογικών συντελεστών στην κατανάλωση, και των αυξητικών τάσεων στις διεθνείς τιμές ενέργειας κατά τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 2016 και δεν αντανακλούν τόνωση της εγχώριας ζητήσεως. Το 2017, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή προβλέπεται να λάβει θετικό πρόσημο, σε συνάρτηση και με την ανάκαμψη της οικονομίας.

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας το 2016, όπως και το 2015, συνέχισαν να βελτιώνονται ελαφρά ως αποτέλεσμα της αύξησης της απασχόλησης και της πτώσης του αριθμού των ανέργων. Ειδικότερα, το 2016 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 23,5%, από 24,9% και 26,5% το 2015 και 2014 αντίστοιχα, λόγω της μείωσης κατά 5,5% του αριθμού των ανέργων και της αύξησης κατά 1,7% του αριθμού των απασχολουμένων. Περαιτέρω αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας και αύξηση του ποσοστού απασχόλησης εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την σταθεροποίηση του οικονομικού κλίματος, τις προοπτικές ανάπτυξης, καθώς και από την υλοποίηση των διαρθρωτικών αλλαγών.

Ο Γενικός Δείκτης της Βιομηχανικής Παραγωγής αυξήθηκε κατά 2,3% το 2016, έναντι μικρότερης αύξησης 1,0% το 2015. Η βελτίωση της εικόνας της ελληνικής βιομηχανίας προήλθε από την αισθητή αύξηση της δραστηριότητας της μεταποιητικής βιομηχανίας (2016: 4,0%, 2015: 1,8%). Επισημαίνεται ότι βασικοί κλάδοι της ελληνικής βιομηχανίας εξακολουθούν να παρουσιάζουν αύξηση, επειδή κατόρθωσαν να στρέψουν σημαντικό μέρος της παραγωγής τους και στην εξωτερική αγορά.

Στις εξωτερικές συναλλαγές, (στοιχεία Τραπέζης Ελλάδος), το Ισοζύγιο των Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) παρουσίασε έλλειμμα Ευρώ 1,1 δισ. το 2016, έναντι μικρού πλεονάσματος Ευρώ 0,2 δισ. το 2015. Το έλλειμμα το 2016 προήλθε πρωτίστως από την σημαντική πτώση του πλεονάσματος του ισοζυγίου των υπηρεσιών, την οποία δεν αντιστάθμισε η μικρή μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου των αγαθών.

Ειδικότερα, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος του ΙΤΣ, παρουσίασε έλλειμμα ύψους Ευρώ 1,3 δισ. το 2016, έναντι ελλείμματος Ευρώ 0,3 δισ. το 2015. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου των υπηρεσιών μειώθηκε κατά 9,5%, σε ετήσια βάση, καθώς παρατηρήθηκε μείωση των τουριστικών εισπράξεων κατά 6,4% (παρά την αύξηση των αφίξεων τουριστών κατά 5,1%), αλλά και μείωση των εισπράξεων από μεταφορές κατά 21,6%.

Αναφορικά με τη δημοσιονομική προσαρμογή, εκτιμάται ότι το 2016 επετεύχθη πρωτογενές πλεόνασμα Γενικής Κυβερνήσεως υψηλότερο του στόχου (0,5% του ΑΕΠ) . Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα δημόσια έσοδα εξελίχθηκαν καλύτερα του αναμενομένου, ως αποτέλεσμα των αυξημένων φορολογικών συντελεστών στην κατανάλωση, την αυξημένη χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών που διεύρυνε τη φορολογική βάση και τέλος, την περαιτέρω συμπίεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Επιπλέον, σημειώνεται η εκκαθάριση μέρους των ληξιπρόθεσμων οφειλών του δημοσίου, που διαμορφώθηκαν στα Ευρώ 4,5 δισ. στο τέλος του 2016, έναντι Ευρώ 7,4 δισ. στο τέλος του Ιουνίου του 2016.

Το 2016 οι ελληνικές Τράπεζες, παρουσίασαν σημάδια σταθεροποιήσεως, επέτυχαν οριακή κερδοφορία προ φόρων, υλοποίησαν σταδιακά τις δεσμεύσεις τους σύμφωνα με τα επιχειρηματικά τους σχέδια και ενίσχυσαν την κεφαλαιακή τους βάση. Η κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος (CET1 Σεπτ. 2016 ,σε ενοποιημένη βάση: 18,1%[1]) όπως και το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από τις συσσωρευμένες προβλέψεις (γ΄τρίμηνο 2016: σχεδόν 50%[1]) βρίσκονται σε υψηλό επίπεδο, δημιουργώντας σημαντικό κεφαλαιακό απόθεμα ικανό να απορροφήσει περαιτέρω κραδασμούς και να στηρίξει την μεγάλη προσπάθεια διαχειρίσεως και δραστικής μειώσεως των μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (ΜΕΑ).

Ωστόσο, οι διαρθρωτικές αδυναμίες του τραπεζικού συστήματος παραμένουν, λόγω κυρίως του υψηλού αποθέματος των ΜΕΑ (Σεπτ. 2016: 45,2%[1]) και του χαμηλού επιπέδου των καταθέσεων. Η μείωση των ΜΕΑ είναι σημαντική για την περαιτέρω σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος, για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του επιχειρηματικού μοντέλου των τραπεζών και για την επανεκκίνηση της χρηματοδοτήσεως στην οικονομία.

Η μείωση της χρηματοδοτήσεως προς τον ιδιωτικό τομέα[2], η οποία ξεκίνησε από το δεύτερο τρίμηνο του 2012 ως συνέπεια της οικονομικής κρίσεως, συνεχίσθηκε με βραδύτερο ρυθμό το 2016 (Δεκέμβριος 2016: -1,4%[3], Δεκέμβριος 2015: -2,0%). Στο τέλος Δεκεμβρίου 2016, το υπόλοιπο των δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα ανήλθε σε Ευρώ 195.2 δισ., έναντι Ευρώ 204,3 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2015. Το υπόλοιπο των ιδιωτικών καταθέσεων[2] διαμορφώθηκε στα Ευρώ 121,4 δισ. τον Δεκέμβριο 2016. Οι καταθέσεις των νοικοκυριών διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 100,8 δισ. και αποτελούσαν το 83% του συνόλου των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα, ενώ των επιχειρήσεων διαμορφώθηκαν σε Ευρώ 20,6 δισ. Τέλος, το σύνολο των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα που περιλαμβάνει, εκτός από τις καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα, και εκείνες της γενικής κυβέρνησης και των κατοίκων εξωτερικού διαμορφώθηκε το Δεκέμβριο του 2016, σε Ευρώ 157,5 δισ., σημειώνοντας οριακή μείωση κατά 0,2%, σε ετήσια βάση.

Το 2016, η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών, από τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, αυξήθηκε ως αποτέλεσμα των κεφαλαιακών περιορισμών. Συγκεκριμένα ο αριθμός των καρτών πληρωμών αυξήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2016 κατά 440 χιλιάδες. Η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών αναμένεται να διευρυνθεί περαιτέρω κυρίως λόγω του ότι οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά εξοικειώνονται όλο και περισσότερο με αυτά.

Η σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας, από το δεύτερο εξάμηνο του 2016, και η θέσπιση ενός πλαισίου για την διαχείριση των μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων εκτιμάται ότι θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για το τραπεζικό σύστημα.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η υψηλή μεταβλητότητα που καταγράφηκε τις πρώτες εβδομάδες του 2016 στις χρηματιστηριακές αγορές άρχισε να εξομαλύνεται σταδιακά εντός του πρώτου τριμήνου. Ωστόσο, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις 23 Ιουνίου 2016, υπέρ της αποχωρήσεως από την Ευρωπαϊκή Ένωση αιφνιδίασε τις χρηματιστηριακές αγορές και ενίσχυσε εκ νέου την αβεβαιότητα.

Η απουσία συγκεκριμένης διαδικασίας αποχωρήσεως, καθώς και η αβεβαιότητα για τη νέα σχέση που θα προκύψει ανάμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ευρωπαϊκή Ένωση διατήρησαν την ανησυχία των επενδυτών σε όλη τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2016, με αποτέλεσμα η στερλίνα να διολισθήσει 14% έναντι του ευρώ και 16% έναντι του δολαρίου, συνολικά το 2016.

Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2017), το παγκόσμιο Α.Ε.Π. αναμένεται να αυξηθεί κατά 3,1% το 2016 και 3,4% το 2017 από 3,2% το 2015. Ωστόσο, η διεθνής οικονομία συνεχίζει να πλήττεται από γεωπολιτικές εντάσεις και αυξημένα κρούσματα τρομοκρατικών ενεργειών, τα οποία δύναται ενδεχομένως να ανατρέψουν την πορεία της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας. Επιπροσθέτως, έχει αυξηθεί η οικονομική αβεβαιότητα εξαιτίας της οικονομικής πολιτικής που πρόκειται να ακολουθήσει ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος στις ΗΠΑ, καθώς δεν έχουν γνωστοποιηθεί λεπτομέρειες της.

Όσον αφορά τον ρυθμό οικονομικής αναπτύξεως των ανεπτυγμένων οικονομιών, το Δ.Ν.Τ. εκτιμά ότι θα διαμορφωθεί στο 1,6% το 2016 και θα ανέλθει στο 1,9% το 2017, από 2,1% το 2015.

Στις ανεπτυγμένες οικονομίες ο χαμηλός πληθωρισμός επιτρέπει την συνέχιση της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής, προκειμένου να ισχυροποιηθεί η ανάκαμψη και να βελτιωθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Οι κυριότερες Κεντρικές Τράπεζες αποσκοπούν στην αύξηση του πληθωρισμού μεσοπρόθεσμα στο επίπεδο του 2%, με συνδυασμό συμβατικών και μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής (όπως πολύ χαμηλά ή ακόμη και αρνητικά επιτόκια) και με την παροχή ενδείξεων σχετικά με την κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής (forward guidance).

Το διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 1,9% το 2016, ενώ αναμένεται σημαντική ενίσχυση του κατά 3,8% το 2017 και 4,1% το 2018 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2017).

Ο Οργανισμός Πετρελαιοπαραγωγών Εξαγωγών Κρατών

---

[1] *Τράπεζα Ελλάδος_ Έκθεση του Διοικητή 2016, Φεβρουάριος 2017.*

[2] *Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, από το Δεκέμβριο του 2016, στα στοιχεία των καταθέσεων και χορηγήσεων δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων λόγω αναταξινόμησής του από το χρηματοπιστωτικό τομέα στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης.*

[3] *Οι ρυθμοί μεταβολής υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι αναταξινομήσεις δανείων, οι διαγραφές, οι μεταβιβάσεις και οι διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών.*

(Ο.Π.Ε.Κ.) διατήρησε την παραγωγή πετρελαίου σε υψηλά επίπεδα, στο ενδεκάμηνο του 2016, καθηλώνοντας την τιμή του πετρελαίου χαμηλότερα των 50 Δολλαριών Η.Π.Α. Εντούτοις, στα τέλη του Νοεμβρίου 2016, η συμφωνία μεταξύ του Ο.Π.Ε.Κ. και άλλων πετρελαιοπαραγωγών χωρών, όπως η Ρωσία, για μείωση της παραγωγής το πρώτο εξάμηνο του 2017 και με προοπτική παράτασεως της συμφωνίας, οδήγησε σε σημαντική άνοδο της τιμής του πετρελαίου τον Δεκέμβριο.

Η διατήρηση της τιμής του πετρελαίου σε πολύ χαμηλό επίπεδο για δύο και πλέον έτη, οδήγησε στην επικράτηση χαμηλών πληθωριστικών πιέσεων, κυρίως στις ανεπτυγμένες οικονομίες. Οι αποπληθωριστικές πιέσεις ενισχύθηκαν περαιτέρω, από την υποχώρηση των τιμών των βασικών εμπορευμάτων κατά 2,7% το 2016 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2017).

Στις Η.Π.Α. ο ρυθμός μεταβολής του Α.Ε.Π. αναμένεται να αυξηθεί κατά 2,3% το 2017 έναντι 1,6% το 2016, εξαιτίας της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής που έχει εξαγγείλει ο νέος Πρόεδρος. Παρά την αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας, περί το επίπεδο πλήρους απασχολήσεως, και την ανοδική τάση του πληθωρισμού, το 2016, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των Η.Π.Α. προέβη μόνο σε μία αύξηση των βασικών της επιτοκίων τον Δεκέμβριο του 2016.

Στην Κίνα, ο ρυθμός αύξησης του Α.Ε.Π. επιβραδύνθηκε στο 6,7% το 2016 από 6,9% το 2015 και αναμένεται να επιβραδυνθεί περαιτέρω στο 6,5% το 2017 και σε 6,3% το 2018 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2017), λόγω της αδύναμης εξωτερικής ζήτησης και της μείωσης των ιδιωτικών επενδύσεων. Ωστόσο, το 2016 η οικονομική προσαρμογή συνεχίσθηκε και η ανάπτυξη στηρίχθηκε κυρίως στις υπηρεσίες ενώ μέτρια ήταν η άνοδος των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα.

Στην Ιαπωνία, το ΑΕΠ σημείωσε άνοδο 1,0% το 2016, από 1,2% το 2015, ως αποτέλεσμα της αύξησης της κατανάλωσης, των επενδύσεων και των εξαγωγών. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας, προκειμένου να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος στόχος του πληθωρισμού (2%), αποφάσισε να εισαγάγει ποσοτική και ποιοτική χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής με έλεγχο της καμπύλης αποδόσεων των ομολόγων. Ο ρυθμός μεταβολής του Α.Ε.Π. αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 0,9% το 2017 και στο 0,8% το 2018 (Δ.Ν.Τ., Ιανουάριος 2017). Θετική επίδραση στην ανάπτυξη θα ασκήσουν μία δέσμη δημοσιονομικών μέτρων και η αναβολή της προγραμματισμένης αύξησης του φόρου κατανάλωσης για τον Οκτώβριο του 2019 αντί του Απριλίου του 2017.

Στην Ευρωζώνη, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σύμφωνα με το Δ.Ν.Τ. διαμορφώθηκε στο 1,7% το 2016, έναντι 2,0% το 2015, ωστόσο εκτιμάται ότι θα υποχωρήσει εκ νέου στο 1,6% το 2017. Η ανάκαμψη στηρίζεται κυρίως στην εγχώρια ζήτηση, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) έχει υιοθετήσει διασταλτική νομισματική πολιτική από τον Ιούνιο του 2014, η οποία θα συνεχισθεί έως τον Δεκέμβριο του 2017. Χαρακτηριστικά, το επιτόκιο της διευκολύνσεως αποδοχής καταθέσεων είναι αρνητικό από τον Ιούνιο του 2014 (-0,10%) και έχει μειωθεί περαιτέρω, ευρισκόμενο στο -0,40%, από τον Μάρτιο του 2016. Εντούτοις, όπως επισημαίνει η Ε.Κ.Τ., η επεκτατική νομισματική πολιτική είναι απαραίτητο να συνεπικουρηθεί από τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και τις αγορές προϊόντων, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρωζώνης, να δημιουργηθούν νέες θέσεις απασχολήσεως και να καταστεί βιώσιμη η ανάκαμψη. Η οικονομική ανάκαμψη οδήγησε σε δημιουργία θέσεων εργασίας με αποτέλεσμα το ποσοστό ανεργίας στην Ευρωζώνη να υποχωρήσει στο 10,0% το 2016. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Economic Forecast Winter 2017), το ποσοστό της ανεργίας αναμένεται να υποχωρήσει περαιτέρω στο 9,6% το 2017 και στο 9,1% το 2018.

Το τραπεζικό σύστημα της Ευρωζώνης εμφανίζεται ανθεκτικότερο συγκριτικά με το 2014, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ασκήσεως προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων του Ιουλίου του 2016. Οι ασκήσεις προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ) σε συνεργασία με την Ε.Κ.Τ. σε δείγμα 51 τραπεζών, απέδειξε ότι ο σταθμικός μέσος δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (CET1) αυξήθηκε σε σχέση με το 2014, τόσο υπό το κανονικό (Ιούλιος 2016: 13,0%, 2014: 11,2%), όσο και υπό το δυσμενές σενάριο (Ιούλιος 2016: 9,1%, 2014: 8,6%). Ωστόσο, η Monte dei Paschi di Siena της Ιταλίας, η οποία βαρύνεται με σημαντικό όγκο μη εξυπηρετούμενων δανείων, απεδείχθη αδύναμη και κατέφυγε σε κρατικούς πόρους για την διάσωση της, μετά την αποτυχημένη προσπάθεια εξευρέσεως ιδιωτικών κεφαλαίων.

Στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, η Κύπρος το 2016 εξήλθε από το Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής και επέστρεψε με επιτυχία στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Η ιδιωτική κατανάλωση ενισχύθηκε από την πτώση του πληθωρισμού και την μείωση του ποσοστού της ανεργίας, η οποία ήταν αποτέλεσμα της οικονομικής ανάκαμψης των τελευταίων ετών. Ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε στο 2,8% το 2016 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast Winter 2017), έναντι 1,7% το 2015, εξαιτίας της αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και του τουρισμού. Το 2017 και το 2018 η ανάπτυξη αναμένεται να μειωθεί στο 2,5% και στο 2,3%.

Στη Ρουμανία, ο ρυθμός ανάπτυξης το 2016 ήταν από τους υψηλότερους μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στηριζόμενος κυρίως στην εγχώρια ζήτηση, η οποία ενισχύθηκε από τις μειώσεις των φορολογικών συντελεστών, τις αυξήσεις των μισθών και τα χαμηλά επιτόκια. Ειδικότερα, το Α.Ε.Π. αναμένεται αυξήθηκε κατά 4,9% το 2016 από 3,9% το 2015 και να επιβραδυνθεί στο 4,4% το 2017 και 3,7% το 2018 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast Winter 2017).

Ανάλυση οικονομικών στοιχείων Ομίλου

Το σύνολο του Ενεργητικού ανήλθε την 31.12.2016 σε € 64,9 δισ. μειωμένο έναντι της 31.12.2015 κατά € 4,4 δισ. ή 6,3%. Στο τέλος Δεκεμβρίου 2016 οι συνολικές χορηγήσεις του Ομίλου

προ απομειώσεων διαμορφώθηκαν σε € 57 δισ., παρουσιάζοντας μείωση κατά € 1,2 δισ. σε σύγκριση με την 31.12.2015 (€ 58,2 δισ.), ως αποτέλεσμα κυρίως της πραγματοποίησης λογιστικών διαγραφών δανείων και της μεταφοράς των μεγεθών της Alpha Bank Srbija A.D. στα «Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση». Το υπόλοιπο των δανείων μετά τις συσσωρευμένες απομειώσεις ανήλθε στο επίπεδο των € 44,4 δισ. έναντι € 46,2 δισ. την 31.12.2015.

Οι συνολικές καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν σε € 32,9 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση σε σύγκριση με την 31.12.2015 κατά 4,8%, διαμορφώνοντας το δείκτη δανείων προ απομειώσεων προς καταθέσεις στο 173%. Ο εν λόγω δείκτης έχει βελτιωθεί έναντι της 31.12.2015 που ήταν σε 185%, ως αποτέλεσμα της σταδιακής συγκεντρώσεως καταθέσεων στη διάρκεια της χρήσης. Αποτέλεσμα της αυξήσεως των καταθέσεων και της πωλήσεως ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, μέσω του προγράμματος αγοράς ομολόγων εκδοθέντων από κεντρικές κυβερνήσεις, ειδικούς φορείς-εκδότες χρεογράφων και ευρωπαϊκούς υπερεθνικούς οργανισμούς της ζώνης του ευρώ (Public Sector Purchase Programme - PSPP), ήταν η μείωση της χρηματοδοτήσεως του Ομίλου από Πιστωτικά Ιδρύματα (κυρίως το Ευρωσύστημα), η οποία διαμορφώθηκε σε € 19,1 δισ., μειωμένη κατά 23,9% σε σύγκριση με την 31.12.2015.

Στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και τις Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση έχουν καταχωριστεί τα μεγέθη των θυγατρικών Alpha Bank Srbija A.D. και APE Fixed Assets A.E., καθώς και των κοινοπραξιών APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E., κατόπιν λήψεως σχετικών αποφάσεων για την έναρξη της διαδικασίας πωλήσεώς τους. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, η Τράπεζα προχώρησε στην πώληση των εργασιών του Καταστήματος στη Βουλγαρία, της Alpha Bank A.D. Skopje και της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις A.E., τα μεγέθη των οποίων είχαν προηγουμένως χαρακτηρισθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

Η Καθαρή Θέση του Ομίλου ανήλθε σε € 9,1 δισ. την 31.12.2016, παραμένοντας αμετάβλητη σε σύγκριση με την 31.12.2015, ενώ ο Δείκτης Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 διαμορφώθηκε σε 17,1%.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα του έτους, το καθαρό έσοδο από τόκους διαμορφώθηκε σε € 1.924,1 εκατ. έναντι € 1.897,5 εκατ. της χρήσεως 2015, επηρεαζόμενο θετικά από την ανταλλαγή ομολογιών εκδόσεώς μας στο πλαίσιο της Προαιρετικής Πρότασης Ανταλλαγής (LME) με μετοχές που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015, τη μείωση της συνολικής ονομαστικής αξίας των τίτλων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008) κατά ποσό € 8,2 δισ., καθώς και τη μείωση της εκθέσεως στον Έκτακτο Μηχανισμό παροχής ρευστότητας (ELA).

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες ανήλθαν σε € 317,9 εκατ. παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος κατά το οποίο ανήλθαν στο ποσό των € 308,6 εκατ., έχοντας επηρεασθεί θετικά από την ακύρωση των ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου (Πυλώνας ΙΙΙ), τα οποία έως τον Οκτώβριο 2015 επιβάρυναν τα έξοδα προμηθειών καθώς και από την αύξηση των εσόδων από προμήθειες πιστωτικών καρτών λόγω αυξήσεως του όγκου συναλλαγών.

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων ανήλθαν σε κέρδη ποσού € 84,9 εκατ., αντικατοπτρίζοντας τα κέρδη από την πώληση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και από τη συναλλαγή εξαγοράς των μετοχών της Visa Europe από την Visa Inc, τα οποία αντισταθμίστηκαν μερικώς από τις ζημίες απομειώσεως/πωλήσεως εταιριών του Ομίλου.

Το σύνολο των εσόδων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 2.387,1 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 7,5% σε σύγκριση με το 2015, οπότε και ανήλθαν σε € 2.220,9 εκατ.

Το σύνολο εξόδων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 1.225,5 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 3,3% σε σύγκριση με το 2015, που ανήλθαν σε € 1.266,9 εκατ. Αναλυτικότερα, εντός του πρώτου τριμήνου της χρήσεως, η Alpha Bank Cyprus Ltd εκπόνησε Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου του προσωπικού, το κόστος του οποίου ανήλθε σε €31,7 εκατ. Ως εκ τούτου, οι αμοιβές προσωπικού εμφανίζονται μειωμένες κατά τη χρήση 2016, ενσωματώνοντας το σχετικό όφελος. Οι υπόλοιπες κατηγορίες εξόδων δεν παρουσίασαν συνολικά σημαντική μεταβολή κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2016, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Ο δείκτης εξόδων προς έσοδα, εξαιρουμένων των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων και λοιπών μη επαναλαμβανόμενων εξόδων, μειώθηκε κατά 2% σε σχέση με τη συγκριτική χρήση (31.12.2016: 48,2%, 31.12.2015: 50,2%).

Οι ζημίες απομειώσεως και οι προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανήλθαν στο ποσό των € 1.168 εκατ. έναντι ποσού € 2.988 εκατ. κατά το προηγούμενο έτος, διαμορφώνοντας το κόστος πιστωτικού κινδύνου σε 191 μονάδες βάσεως έναντι 215 μονάδες βάσεως την προηγούμενη χρήση, εξαιρουμένης της επιπτώσεως από την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού (AQR) που διενεργήθηκε στα πλαίσια της Συνολικής Αξιολογήσεως της Τραπέζης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) .

Το αποτέλεσμα προ φόρου του Ομίλου ανήλθε σε ζημία ποσού € 9,7 εκατ, ενώ ο φόρος εισοδήματος σε επίπεδο Ομίλου είναι πιστωτικός και ανέρχεται σε € 29,2 εκατ.. Κατά την προηγούμενη χρήση, ο φόρος εισοδήματος ανήλθε σε πιστωτικό ποσό € 806,8 εκατ., επηρεαζόμενος σημαντικά από την επίπτωση στην αναβαλλόμενη φορολογία της μεταβολής του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα από 26% σε 29%.

Συνεπεία των ανωτέρω, τα αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε κέρδη ποσού € 19,5 εκατ.Τα αποτελέσματα μετά το

φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες ανήλθαν σε κέρδη ποσού € 22,8 εκατ., διαμορφώνοντας το αποτέλεσμα μετά από φόρο εισοδήματος του Ομίλου σε κέρδος ποσού € 42,3 εκατ.

Λοιπές πληροφορίες

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης της 30.6.2016 αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.

Ο αριθμός των καταστημάτων της Τραπέζης την 31.12.2016 ανήλθε σε 518, εκ των οποίων 517 με έδρα στην Ελλάδα και 1 με έδρα στη Μεγάλη Βρετανία (Λονδίνο).

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος, έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει πάνω στις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη του Ομίλου κατά το 2016 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Από τον Νοέμβριο του 2014, ο Όμιλος εμπίπτει στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) -του νέου συστήματος χρηματοπιστωτικής εποπτείας το οποίο περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και την Τράπεζα της Ελλάδος- και, ως ένα σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα, εποπτεύεται άμεσα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).Ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός λειτουργεί από κοινού με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωομάδα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Επίσης, από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ.

Σε αυτό το νέο ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων, ο Όμιλος ενδυναμώνει περαιτέρω την εσωτερική διακυβέρνηση και την στρατηγική αναλήψεως και διαχειρίσεως των κινδύνων και επαναπροσδιορίζει το επιχειρηματικό του μοντέλο προκειμένου να επιτύχει την πλήρη συμμόρφωση με τις αυξημένες κανονιστικές προδιαγραφές και τις εκτεταμένες κατευθυντήριες γραμμές. Οι εν λόγω κανονιστικές προδιαγραφές και οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές αφορούν στην διακυβέρνηση των δεδομένων των πάσης φύσεως κινδύνων, την συγκέντρωση των δεδομένων αυτών και την ενσωμάτωσή τους στην απαιτούμενη υποβολή εκθέσεων και αναφορών προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές.

Η νέα προσέγγιση του Ομίλου συγκροτεί ένα στέρεο θεμέλιο για τον συνεχή επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής αναλήψεως κινδύνων μέσω (α) του προσδιορισμού του βαθμού στον οποίο η Τράπεζα επιθυμεί να αναλαμβάνει κινδύνους (risk appetite), (β) της εκτιμήσεως των ενδεχόμενων επιπτώσεων της στρατηγικής αναπτύξεως δραστηριοτήτων στον καθορισμό των ορίων αναλήψεως κινδύνων, ώστε οι σχετικές αποφάσεις να συνδυάζουν την προβλεπόμενη κερδοφορία με το ενδεχόμενο απωλειών και (γ) της αναπτύξεως κατάλληλων διαδικασιών παρακολουθήσεως της εφαρμογής της στρατηγικής αυτής μέσω ενός μηχανισμού κατανομής ευθυνών αναλήψεως κινδύνων μεταξύ των μονάδων της Τραπέζης.

Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του καθώς και το προφίλ κινδύνου, αναπτύσσει τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων γύρω από τις κάτωθι τρεις γραμμές άμυνας, οι οποίες συνιστούν καθοριστικό παράγοντα της αποτελεσματικής λειτουργίας του:

- Τις μονάδες αναπτύξεως τραπεζικών δραστηριοτήτων και διενέργειας συναλλαγών (λειτουργίες υποδοχής και διεκπεραιώσεως αιτημάτων πελατών, προωθήσεως και διαθέσεως τραπεζικών προϊόντων στο κοινό (πιστώσεις, καταθετικά και επενδυτικά προϊόντα), και εν γένει διενέργειας συναλλαγών (front line)), οι οποίες είναι λειτουργικά διαχωρισμένες από τις μονάδες εγκρίσεως αιτημάτων, επιβεβαίωσης, λογιστικοποίησης και διακανονισμού συναλλαγών.

  Συνιστούν την πρώτη γραμμή άμυνας και «ιδιοκτησίας» του κινδύνου, η οποία αναγνωρίζει και διαχειρίζεται τους κινδύνους που θα προκύψουν κατά την άσκηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων.
- Τις μονάδες διαχειρίσεως και ελέγχου κινδύνων και κανονιστικής συμμορφώσεως, οι οποίες είναι διαχωρισμένες αφενός μεταξύ τους και αφετέρου από την πρώτη γραμμή άμυνας.

  Συνιστούν την δεύτερη γραμμή άμυνας και λειτουργούν συμπληρωματικά στην διενέργεια των τραπεζικών δραστηριοτήτων της πρώτης γραμμής άμυνας, με στόχο τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας στην λήψη αποφάσεων, την μέτρηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω αποφάσεων σε όρους αναλήψεως κινδύνων, την συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο, περιλαμβανομένων των εσωτερικών κανονισμών και των κανόνων δεοντολογίας και τη συγκεντρωτική απεικόνιση και την εκτίμηση της συνολικής εκθέσεως της Τραπέζης και του Ομίλου σε κίνδυνο.

- Τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες είναι διαχωρισμένες από την πρώτη και την δεύτερη γραμμή άμυνας.

  Συνιστούν την τρίτη γραμμή άμυνας, η οποία μέσω των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα της Τραπέζης και του Ομίλου και διασφαλίζει τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένης και της στρατηγικής διαχειρίσεως κινδύνων, μέσω της πιστής εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών, και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος απορρέει από την ενδεχόμενη αδυναμία των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων να αποπληρώσουν ομαλά τις οφειλές τους όπως αυτές προκύπτουν από τις δανειακές τους υποχρεώσεις προς τον Όμιλο.

Ο πρωταρχικός στόχος της στρατηγικής του Ομίλου για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, προκειμένου να επιτυγχάνει τη μεγιστοποίηση της προσαρμοσμένης ως προς τον κίνδυνο απόδοσης,, είναι η συνεχής, έγκαιρη και συστηματική παρακολούθηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και η διατήρηση των πιστοδοτικών ανοιγμάτων εντός του πλαισίου των αποδεκτών συνολικών ορίων αναλήψεως κινδύνων. Ταυτόχρονα, εξασφαλίζεται η διεξαγωγή των καθημερινών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εντός ενός σαφώς καθορισμένου πλαισίου χορηγήσεως πιστώσεων, που υποστηρίζεται από αυστηρά πιστωτικά κριτήρια.

Το πλαίσιο της διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου αναπτύσσεται έχοντας ως βάση μία σειρά διαδικασιών πιστωτικής πολιτικής και συστημάτων και μοντέλων μετρήσεως, παρακολουθήσεως και ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, τα οποία υπόκεινται σε μια συνεχή διαδικασία επανεξετάσεως, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εναρμόνισή τους με το νέο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και η προσαρμογή τους στις απαιτήσεις των εκάστοτε οικονομικών συγκυριών και της φύσεως και εκτάσεως των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ενδεικτικά, η ενίσχυση και βελτίωση του εν λόγω πλαισίου κατά το 2016 επιτεύχθηκε διαμέσου των κάτωθι ενεργειών:

- Διαρκής επικαιροποίηση των Κανονισμών Πιστοδοτήσεων Επιχειρηματικής Πίστεως (Wholesale) και Λιανικής Τραπεζικής (Retail) στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, προσαρμοσμένων στις εκάστοτε μακροοικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες, στο προφίλ κινδύνου του Ομίλου καθώς και τα εκάστοτε αποδεκτά ανώτατα όρια αναλήψεως κινδύνου συνολικά για κάθε είδος κινδύνου.
- Διαρκής επικαιροποίηση των Μοντέλων Διαβαθμίσεως Επιχειρηματικής Πίστεως και Λιανικής Τραπεζικής σε Ελλάδα και Εξωτερικό ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική λειτουργία τους.
- Επικαιροποίηση των Πολιτικών Υπολογισμού Προβλέψεων Πιστοδοτήσεων Επιχειρηματικής Πίστεως (Wholesale) και Λιανικής Τραπεζικής (Retail).
- Επικαιροποίηση των Πολιτικών Ρυθμίσεων Ληξιπρόθεσμων Οφειλών (Forbearance Policy), στο πλαίσιο εναρμονισμού με το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Τραπέζης για τη μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE Strategy).
- Δημιουργία πλαισίου για τον Περιβαλλοντικό και Κοινωνικής Ευθύνης Κίνδυνο (Environmental and Social Risk), όπου κατά τη διαδικασία εγκρίσεως πιστοδοτήσεων πέραν της αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου συμπληρωματικά εξετάζεται η απαρέγκλιτη τήρηση των αρχών της περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης χορηγήσεως πιστοδοτήσεων. Ο κύριος στόχος είναι η διαχείριση του δυνητικά προερχόμενου κινδύνου από τις δραστηριότητες των πιστούχων της Τραπέζης, οι οποίες ενδέχεται να συνδέονται με ζημία προς το περιβάλλον και την κοινωνία, ή τυχόν με άμεση απειλή τέτοιας ζημίας, και κατ΄επέκταση να επιδρούν αρνητικά στις επιχειρησιακές δραστηριότητες και τα οικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης.
- Κεντροποιημένη και αυτοματοποιημένη εγκριτική διαδικασία αιτημάτων Λιανικής Τραπεζικής σε Ελλάδα και Εξωτερικό.
- Πλήρης κεντροποίηση μηχανισμών εισπρακτικής πολιτικής, Λιανικής Τραπεζικής (Στεγαστικά δάνεια, Καταναλωτικά Δάνεια, Πιστωτικές Κάρτες, Επιχειρηματικά δάνεια αρμοδιότητας Retail Banking), σε Ελλάδα και Εξωτερικό.
- Συστηματική μέτρηση και αξιολόγηση του κινδύνου συγκεντρώσεως ανά αντισυμβαλλόμενο και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.
- Περιοδική διενέργεια ασκήσεων προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων κρίσεως (stress tests) ως εργαλείο αξιολογήσεως των επιπτώσεων των διαφόρων μακροοικονομικών σεναρίων στην καθιέρωση της επιχειρησιακής στρατηγικής, την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και την κεφαλαιακή θέση του Ομίλου. Οι ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως υλοποιούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εποπτικού πλαισίου και αποτελούν βασική συνιστώσα της στρατηγικής διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου.

Επιπλέον, οι ακόλουθες ενέργειες ευρίσκονται σε εξέλιξη με σκοπό τον εμπλουτισμό και την ανάπτυξη του εσωτερικού συστήματος διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου:

- Συνέχιση της προετοιμασίας για τη μετάβαση της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου, στην Ελλάδα, στην Εξελιγμένη Μέθοδο Υπολογισμού των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου. Για τους σκοπούς της εν λόγω μεταβάσεως θα χρησιμοποιηθεί η Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Advanced Internal Ratings-Based Approach), όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο Επιχειρηματικής Πίστεως, Λιανικής Τραπεζικής, χρηματοδοτικών μισθώσεων και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

- Έναρξη της προετοιμασίας για τη συμμόρφωση της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, με τα νέα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (IFRS 9) μέσω της αναπτύξεως των κατάλληλων υποδομών και στατιστικών υποδειγμάτων (Credit Risk Models).
- Διαρκής αναδιαμόρφωση των βάσεων δεδομένων για την πραγματοποίηση στατιστικών ελέγχων στα Υποδείγματα Αξιολογήσεως Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου.
- Αναβάθμιση και αυτοματοποίηση της παραπάνω διαδικασίας σχετικά με τις πιστοδοτήσεις Wholesale Banking και Retail Banking με τη χρήση εξειδικευμένων στατιστικών λογισμικών.
- Σταδιακή ολοκλήρωση αυτόματης διασυνδέσεως συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου με τα κεντρικά συστήματα (core banking) όλων των Εταιριών του Ομίλου στο εξωτερικό.
- Ενίσχυση του μηχανισμού ελέγχων πληρότητας και ποιότητας των κρίσιμων πεδίων, Επιχειρηματικής και Λιανικής Πίστεως, για την παρακολούθηση, τη μέτρηση και τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου.
- Καθορισμός ενός ειδικού πλαισίου υποχρεώσεων για την διαχείριση των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων δανείων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2015/227 της 9ης Ιανουαρίου 2015 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος, Π.Ε.Ε. 42/30.05.2014 και την τροποποίηση αυτής μέσω των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος, Π.Ε.Ε. 47/09.02.2015 και Π.Ε.Ε. 102/30.08.2016, που προσδιορίζουν το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων.

  Το πλαίσιο αυτό αναπτύσσεται με βάση τους παρακάτω πυλώνες:

  (α) Την καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχειρίσεως των σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων δανείων και διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από την Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

  (β) Την θέσπιση χωριστής καταγεγραμμένης στρατηγικής διαχειρίσεως των ως άνω δανείων, και

  (γ) Την βελτίωση των μηχανογραφικών συστημάτων και διαδικασιών προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση με την απαιτούμενη περιοδική υποβολή αναφορών προς τη Διοίκηση και τους εποπτικούς μηχανισμούς.

Κίνδυνος Ρευστότητας και Επιτοκίων Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Το 2016 διατηρήθηκε η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στις τραπεζικές συναλλαγές που εφαρμόστηκαν την 29.06.2015, παρόλη τη χαλάρωσή τους, με αποτέλεσμα τον περιορισμό των πηγών αντλήσεως κεφαλαίων από το τραπεζικό σύστημα. Με οδηγό την δυναμική παρουσία της Τραπέζης στην παροχή νέων καταθετικών προϊόντων, οι πελατειακές καταθέσεις, τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και σε επίπεδο Ομίλου, παρουσίασαν αύξηση στο κλείσιμο του έτους. Έτσι, στις 31.12.2016 οι καταθέσεις της Τραπέζης αυξήθηκαν κατά 4,6% σε σχέση με την 31.12.2015 και αντίστοιχα κατά 4,8% σε επίπεδο Ομίλου.

Στις 29 Ιουνίου 2016, η ΕΚΤ αποφάσισε να επαναφέρει το καθεστώς της κατ΄ εξαίρεση επιλεξιμότητας των ελληνικών ομολόγων (waiver) ως εξασφάλιση για χρηματοδότηση από την ΕΚΤ, προσφέροντας χαμηλού κόστους χρηματοδότηση. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα παρέσχε ως εγγύηση στην ΕΚΤ Ελληνικά Κρατικά Ομόλογα ονομαστικής αξίας € 2,4 δισ. και Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου αξίας € 1,1 δισ., με επακόλουθη μείωση των εξασφαλίσεων του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας (ELA). Η χρηματική αξία των εξασφαλίσεων ανήλθε σε € 1,8 δισ. και χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή της χρηματοδότησης του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας (ELA).

Το 2016 η Τράπεζα προχώρησε σε αποπληρωμή και μη ανανέωση ποσού € 8,2 δισ. ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η συγκεκριμένη πηγή χρηματοδότησης (pillar II) με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2016 ανήλθε στο ποσό του € 1 δισ.

Τον Δεκέμβριο, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία τη συναλλαγή τιτλοποιήσεως δανείων για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, αντλώντας μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση ύψους Ευρώ 320 εκατ., μέσω της τοποθετήσεως χρεογράφων πρώτης εξασφαλίσεως στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη και σε Διεθνή Επενδυτική Τράπεζα. Επίσης, ήταν μία εκ των συστημικών τραπεζών που υπέγραψε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σύμβαση για τη στήριξη Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων καθώς και Επιχειρήσεων Μεσαίας Κεφαλαιοποιήσεως. Οι δύο αυτές εξελίξεις επιβεβαιώνουν εκ νέου την εμπιστοσύνη της αγοράς προς την Τράπεζα και τους Πελάτες της.

Αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων ήταν την 31.12.2016 η χρηματοδότηση της Τραπέζης από το Ευρωσύστημα να μειωθεί κατά 25% από την 31.12.2015 και να ανέλθει σε 18,3 δισ. Ευρώ, εκ των οποίων τα 13,1 δισ. Ευρώ προέρχονταν από το μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Το 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μείωσε

τη διαθέσιμη χρηματοδότηση από τον 'Εκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (ELA) στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά 25,1 δισ. Ευρώ, από 70,8 δισ. Ευρώ σε 50,7 δισ. Ευρώ.

Στο πλαίσιο των νέων απαιτήσεων του Κανονιστικού περιβάλλοντος (Basel III) για τη ρευστότητα, παρακολουθούνται συστηματικά η σταθερότητα, το κόστος και η διαφοροποίηση των πηγών άντλησης ρευστότητας. Εντός του 2016 ο νέος δείκτης ρευστότητας Liquidity Coverage Ratio υποβαλλόταν σε μηνιαία βάση. Αντίστοιχα σε μηνιαία βάση υπολογιζόταν για εσωτερικούς σκοπούς ο δείκτης ρευστότητας Net Stable Funding Ratio ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ εποπτικά το 2018. Αναλυτικές καταστάσεις τόσο για τη ρευστότητα και την ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης όσο και για τις επιπτώσεις των εποπτικών επιτοκιακών σεναρίων κρίσεως στην κερδοφορία του Ομίλου δίνονται σε τριμηνιαία βάση στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ). Επιπρόσθετα από τον Απρίλιο του 2016 υποβάλλουμε στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) σε μηνιαία βάση αναφορές για τα πρόσθετα μέτρα παρακολούθησης της ρευστότητας.

Στη διάρκεια του 2016, η Τράπεζα επικαιροποίησε τις πολιτικές και διαδικασίες του σχεδίου ανακάμψεως (Recovery Plan) καθώς και των σεναρίων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για σκοπούς ρευστότητας. Παράλληλα, όλες οι θυγατρικές Τράπεζες του Ομίλου επικαιροποίησαν τα σχέδια αντιμετωπίσεως κρίσεως (Contigency Funding Plans) και τα σχέδια ανακάμψεως (Recovery Plans).

Η διαρκής επικαιροποίηση του συστήματος Αναλύσεως Στοιχείων Ενεργητικού- Παθητικού (ALM), στο οποίο βασίζονται όλες οι αναφορές της Τραπέζης, είναι απαραίτητη για την εξέλιξη και ανάπτυξη του προϊοντικού μείγματος της Τραπέζης λαμβάνοντας υπ' όψιν την τρέχουσα δομή του ανταγωνισμού αλλά και τις οικονομικές συνθήκες. Ειδικά, ο έλεγχος και οριστικοποίηση των εφαρμοζόμενων παραδοχών (conventions) ανά-τιμολόγησης και κινήσεως των λογαριασμών χωρίς συμβατική λήξη (Non Maturing assets-liabilities), σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, εντάσσεται στα πλαίσια της αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διαχείρισης των κινδύνων Ενεργητικού-Παθητικού. Να σημειωθεί ότι στο τέλος του 2016, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της ετήσιας επικαιροποίησης των εφαρμοσμένων παραδοχών και σύμφωνα με τις νέες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής, αναθεώρηση όλων των εφαρμοζόμενων παραδοχών.

Η διατραπεζική χρηματοδότηση (βραχυπρόθεσμη, Μεσο-Μακροπρόθεσμη) καθώς και οι δείκτες έγκαιρης προειδοποιήσεως (Early Warning Indicators) της Τραπέζης, των θυγατρικών και των καταστημάτων εξωτερικού του Ομίλου παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση με αντίστοιχη παραγωγή αναφορών, ενώ σημαντικές ημερήσιες αποκλίσεις αναφέρονται αρμοδίως.

Λόγω της κρισιμότητας της ελληνικής οικονομίας, πραγματοποιούνται συχνές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για σκοπούς ρευστότητας προκειμένου να αξιολογηθούν πιθανές εκροές (συμβατικές ή ενδεχόμενες) με σκοπό τον προσδιορισμό του επιπέδου της άμεσης διαθέσιμης ρευστότητας για την κάλυψη των αναγκών της Τραπέζης. Οι ασκήσεις αυτές διενεργούνται σύμφωνα με την εγκεκριμένη πολιτική του Ομίλου για το Απόθεμα Ρευστότητας και τα Σενάρια Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων Ρευστότητας (Liquidity Buffer and Liquidity Stress Scenario Policy).

Επιπλέον, ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων υλοποιούνται για σκοπούς επιτοκιακού κινδύνου του Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου με σκοπό την εκτίμηση της μεταβλητότητας του καθαρού εσόδου τόκων του Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου και της οικονομικής αξίας πελατειακών δανείων και καταθέσεων.

Κίνδυνος Αγοράς, Αντισυμβαλλομένου και Συναλλάγματος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει ισχυρό περιβάλλον ελέγχου με πολιτικές και διαδικασίες σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές με σκοπό την κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών που ενέχουν κινδύνους αγοράς και αντισυμβαλλομένου περιορίζοντας δυσμενείς επιπτώσεις σε αποτελέσματα και κεφάλαια. Το πλαίσιο μεθοδολογιών και συστημάτων για την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινδύνων εξελίσσεται σε συνεχή βάση σύμφωνα με την εξέλιξη των συνθηκών στις αγορές και την κάλυψη των πελατειακών απαιτήσεων.

Οι αποτιμήσεις θέσεων ομολόγων και παραγώγων ελέγχονται σε συνεχή βάση. Κάθε νέα θέση εξετάζεται ως προς τα χαρακτηριστικά της και αναπτύσσεται κατάλληλη μεθοδολογία αποτίμησης, εφόσον απαιτείται. Σε τακτική βάση διενεργούνται ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να αξιολογείται η επίπτωση διαφόρων σεναρίων μεταβολής των συνθηκών στις αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος σε αποτελέσματα και κεφάλαια.

Έχει υιοθετηθεί και εφαρμόζεται λεπτομερής δομή ορίων διαπραγματεύσεως, ορίων επενδυτικών και ορίων αντισυμβαλλομένων, που περιλαμβάνει τακτική παρακολούθηση εναυσμάτων για την διενέργεια έκτακτων αναθεωρήσεων. Η χρήση των ορίων ελέγχεται σε συνεχή βάση και τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται αρμοδίως.

Για τον περιορισμό των κινδύνων αγοράς του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, εφαρμόζονται σχέσεις αντιστάθμισης με παράγωγα και η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης ελέγχεται σε τακτική βάση.

Εντός του 2016 αποκαταστάθηκαν σε μεγάλο μέρος οι διατραπεζικές πιστωτικές γραμμές και η διενέργεια πράξεων χρηματοδότησης σε συνάλλαγμα. Στις αγορές κεφαλαίων διαπιστώθηκε υψηλή μεταβλητότητα για τις εκδόσεις Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες κατέγραψαν βελτίωση στην αποτίμησή τους σε ετήσια βάση.

Στο πλαίσιο του εσωτερικού υποδείγματος για τον κίνδυνο αγοράς, η Τράπεζα συμμετείχε στο Targeted Review of Internal Models (TRIM), ένα έργο που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να προάγει μεγαλύτερη συνέπεια και ακρίβεια στη χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων εντός του Ενιαίου Μηχανισμού Εποπτείας. Επίσης, η Τράπεζα συμμετείχε στην Άσκηση Συγκριτικής Αξιολόγησεως (Benchmarking Exercise) αναφορικά με το εσωτερικό υπόδειγμα κινδύνου αγοράς, παρέχοντας αποτιμήσεις και αναλύσεις κινδύνων στην Τράπεζα της Ελλάδος και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια αναφοράς τα οποία καθορίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή, με σκοπό την αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών μεθοδολογιών που έχουν επιτρέψει για τον υπολογισμό της έκθεσης σταθμισμένης με τον κίνδυνο και των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων στα τραπεζικά ιδρύματα υπό την εποπτεία τους. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα ανέπτυξε τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των συνολικών κεφαλαιακών απαιτήσεων σύμφωνα με το αναθεωρημένο πλαίσιο κινδύνου αγοράς (Minimum Capital Requirements for Market Risk - Fundamental Review of the Trading Book) και υπέβαλε τα μεγέθη που προέκυψαν στην Τράπεζα της Ελλάδος και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στο πλαίσιο συμμετοχής στο Basel III monitoring exercise της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτιώσεως στην εφαρμογή του πλαισίου διαχειρίσεως λειτουργικού κινδύνου η Τράπεζα προχώρησε με εντατικό ρυθμό στην επέκταση των προληπτικών μεθόδων αναγνωρίσεως και αξιολογήσεως κινδύνου αλλά και στον εμπλουτισμό της διαδικασίας συλλογής και αναλύσεως γεγονότων λειτουργικού κινδύνου.

Πιο συγκεκριμένα, η μέθοδος αυτό-αξιολογήσεως λειτουργικού κινδύνου (RCSA) εφαρμόστηκε σύμφωνα με το γενικό πρόγραμμα τόσο στην Τράπεζα όσο και σε Εταιρίες του Ομίλου στο εσωτερικό και εξωτερικό. Σημειώνεται ότι η μέθοδος αυτή προβλέπει την αναγνώριση και αξιολόγηση των ενδεχόμενων λειτουργικών κινδύνων μετά την εφαρμογή ελέγχων (υπολειπόμενοι κίνδυνοι). Στη συνέχεια οι αρμόδιες Μονάδες προβαίνουν στην ανάληψη δράσεων για την αντιστάθμιση των πιθανών αρνητικών αποτελεσμάτων. Επιπλέον, εκκίνησε διαδικασία μηνιαίας παραγωγής, αξιολογήσεως και παρακολουθήσεως των αποτελεσμάτων δεικτών λειτουργικού κινδύνου για το σύνολο των Καταστημάτων καθώς και για επιλεγμένες Διευθύνσεις της Τραπέζης.

Επίσης, βρίσκονται σε εξέλιξη έργα για τη βελτίωση του πλαισίου διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου της Τραπέζης, την εφαρμογή Εξελιγμένων Μεθόδων Μετρήσεως Λειτουργικού Κινδύνου, καθώς και τη δημιουργία πλαισίου για την διαχείριση επιμέρους κατηγοριών λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με τις πρόσφατες απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής.

Τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου, τα αποτελέσματα της αυτό-αξιολόγησεως καθώς και άλλα τρέχοντα ζητήματα λειτουργικού κινδύνου παρακολουθούνται συστηματικά τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και των Εταιριών του Ομίλου από αρμόδιες Επιτροπές Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου οι οποίες έχουν αυξημένες αρμοδιότητες στην επισκόπηση των σχετικών πληροφοριών και στη λήψη μέτρων περιορισμού του Λειτουργικού Κινδύνου.

Διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs)

Ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, όπου το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 30% από το 2009, η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης επιδεινώθηκε με αποτέλεσμα την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) σε όλα τα επιμέρους χαρτοφυλάκια. Ωστόσο, εν μέσω ενός ιδιαίτερα απαιτητικού οικονομικού περιβάλλοντος η Τράπεζα συνεχώς αναθεωρεί και προσαρμόζει την στρατηγική της για τη διαχείριση των NPLs.

Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, η Τράπεζα έχει υλοποιήσει μια πολύ σημαντική αναθεώρηση των υποδομών διαχείρισης και στρατηγικής των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs), αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τις συστάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (Troubled Asset Review) καθώς και την πράξη 42/47 της Εκτελεστικής Επιτροπής της.

Στις 30 Σεπτεμβρίου, 2016, η Τράπεζα υπέβαλε στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) τους στρατηγικούς στόχους για τα NPEs/NPLs, καθώς και σχετικό σχέδιο δράσης, που απεικονίζει την πλήρη δέσμευση της Τραπέζης για την διαχείριση και τη μείωση των NPEs έως το τέλος του 2019.

Η ανάπτυξη και παροχή στοχευμένων μακροπρόθεσμων βιώσιμων ρυθμίσεων, αντιπροσωπεύει μια σημαντική στροφή από το παρελθόν, όπου η εστίαση ήταν βραχυπρόθεσμη, ενώ οι προσπάθειες για αυξημένη εισπραξιμότητα και βελτιωμένα επίπεδα εξασφαλίσεων εξακολουθούν να αποτελούν βασικές πτυχές της στρατηγικής της Τραπέζης.

Συγχρόνως βασικοί λειτουργικοί δείκτες αναπροσαρμόστηκαν και επικαιροποιήθηκαν αναλόγως:

- Οργανωτική αναδιάρθρωση: Σημαντικός επανασχεδιασμός με ταυτόχρονη δημιουργία και ανάπτυξη ενδεδειγμένων και ανεξάρτητων δομών διοίκησης, οι οποίες πέραν των βελτιώσεων της συνολικής διοικητικής δομής προβλέπουν αυξημένο έλεγχο στη διακυβέρνηση καθώς επίσης και την εφαρμογή ενδελεχώς τεκμηριωμένων πρακτικών και πολιτικών αναφορικά με την διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερήσεων.
- Τμηματοποίηση Χαρτοφυλακίου και Ανάλυση: Επακριβώς προσδιορισμένες και λεπτομερείς στρατηγικές διαχείρισης βρίσκονται σε εξέλιξη, συμπεριλαμβανομένου ενός αυστηρού πλαισίου τμηματοποίησης.
- Ευέλικτα και αναβαθμισμένα προϊόντα ρυθμίσεων και δι-

αδικασίες οριστικών διευθετήσεων (π.χ. εξωδικαστικοί διακανονισμοί).

- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων με εξειδικευμένες ομάδες και στοχευμένη εκπαίδευση
- Σημαντικές επενδύσεις σε τεχνολογικό εξοπλισμό και αυτοματοποιημένα εργαλεία λήψεως αποφάσεων (για παράδειγμα εργαλεία υπολογισμού καθαρής παρούσας αξίας, NPV calculators)

Οι ανωτέρω λειτουργικές αλλαγές συνδυάζονται με σημαντικές στρατηγικές κινήσεις και συγκεκριμένα με:

- Κοινοπραξία με εξειδικευμένη Εταιρία Διαχείρισης Απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (Retail NPL Servicer). Η συγκεκριμένη κοινοπραξία θα δώσει την δυνατότητα στην Τράπεζα να διαχειριστεί πιο αποτελεσματικά το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων δανείων.
- Συνεργασία με την KKR και Pillarstone (από κοινού με την Eurobank) για τη διαχείριση δανείων μεγάλων επιχειρήσεων με σκοπό την με σκοπό την λειτουργική τους αναδιάρθρωση, την ανάπτυξη και την κεφαλαιακή τους ενίσχυση.
- Πλαίσιο προϋπολογισμού και επιμερισμού ζημιών: η Τράπεζα έχει εκπονήσει από κοινού με διεθνή σύμβουλο το σχετικό σχέδιο ώστε να διευκολύνει την εφαρμογή της στρατηγικής της για την αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το πλαίσιο αυτό προβλέπει:
  i. Την κατανομή των ζημιών στα υπο-χαρτοφυλάκια με άξονα την καλύτερη υλοποίηση των στόχων της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων.
  ii. Τον έλεγχο των βασικών δεικτών επίδοσης της στρατηγικής διαχείρισης NPLs της Τραπέζης.
  iii. Την εύρεση των κατάλληλων στρατηγικών ανά ομάδες/κατηγορίες.
- Στρατηγική Επανάκτησης Ακινήτων (REO): Αξιολόγηση της υπάρχουσας στρατηγικής Επανάκτησης Ακινήτων για να προσδιορισθεί ο καλύτερος τρόπος μεγιστοποίησης της αξίας τους για την Τράπεζα στο ισχύον οικονομικό περιβάλλον.

Ορισμένες από τις παραπάνω πρωτοβουλίες βρίσκονται ήδη σε εφαρμογή, ενώ άλλες έχουν ήδη αναπτυχθεί και εφαρμόζονται τους τελευταίους μήνες.

Επιπρόσθετα τα ανωτέρω εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν σημαντικά από τις αλλαγές του Ελληνικού νομοθετικού πλαισίου καθώς και τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος, συγκεκριμένα:

- Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις: Η εφαρμογή από την Κυβέρνηση των προβλεπόμενων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων όπως αυτές αναφέρονται στην τρίτη δανειακή συμφωνία αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν τις απαραίτητες συνθήκες για τις Τράπεζες ώστε να εφαρμόσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την στρατηγική τους. Συγκεκριμένα η διευρυμένη αναμόρφωση του συστήματος Δικαιοσύνης, ο νέος κώδικας πολιτικής δικονομίας, οι αλλαγές αναφορικά με τα οικιστικά ακίνητα είτε η κατάργηση της αναστολής πλειστηριασμού της Α' κατοικίας.
- Βελτίωση του προβλεπόμενου Μακροοικονομικού περιβάλλοντος: Η αναμενόμενη σταδιακή βελτίωση της Ελληνικής οικονομίας, σε συνδυασμό με την άρση των κεφαλαιακών περιορισμών (capital controls), αναμένεται ότι θα βελτιώσει σημαντικά την δυνατότητα των Πιστούχων που έχουν προβεί σε αναδιαρθρώσεις χρεών ώστε να ακολουθήσουν ομαλά τα προγράμματα αποπληρωμής και παράλληλα θα ενισχύσει την αξιοπιστία των προβλεπομένων επιχειρηματικών τους σχεδίων, βελτιώνοντας έτσι την αξία των υφιστάμενων εξασφαλίσεων.

Διοικητική Δομή Διευθύνσεως Διαχείρισης Καθυστερήσεων

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει την ανάγκη να επενδύσει στη διαχείριση των NPLs και έχει πραγματοποιήσει συντονισμένη προσπάθεια εξορθολογισμού των λειτουργιών της παρακολούθησης και διαχείρισης ανοιγμάτων σε καθυστέρηση. Εξειδικευμένες ομάδες έχουν συσταθεί εντός της Τραπέζης, προκειμένου να παρακολουθούν στενά την εξέλιξη αυτών των ανοιγμάτων, ενώ παράλληλα επιτυγχάνουν στοχευμένες ρυθμίσεις σύμφωνα με την καθορισμένη στρατηγική της Τραπέζης.

Οργανωτική Δομή και Εταιρική Διακυβέρνηση

Διακριτές Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής και Wholesale Banking έχουν συσταθεί από το 2009 και αποτελούν βασικούς πυλώνες της Τραπέζης. Αυτές οι ανεξάρτητες Μονάδες αναφέρονται απευθείας στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τραπέζης μέσω των Διευθυντών της εκάστοτε Διεύθυνσης Καθυστερήσεων και ασχολούνται με όλους τους χώρους που σχετίζονται με τη διαχείριση δανείων - από την παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου μέχρι την πρώτη γραμμή εξυπηρέτησης. Μέσω αυτών των Μονάδων, η Τράπεζα έχει επιτύχει το διαχωρισμό της διαχείρισης καθυστερήσεων, από τη Διαχείριση Σχέσεων και των εγκριτικών Κλιμακίων, συνδυάζοντας αυτοματοποιημένες και μαζικές διαδικασίες για τα χαμηλού κινδύνου τμήματα του χαρτοφυλακίου και με μια κατά περίπτωση διαχείριση για τα πολύπλοκα ή υψηλού κινδύνου τμήματα του χαρτοφυλακίου.

Επιπλέον η σύσταση της Επιτροπής Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε καθυστέρηση συνετέλεσε στη στρατηγική ευθυγράμμιση της Λιανικής & Wholesale στρατηγικής

Στρατηγική διαχείρισης ανοιγμάτων Καθυστερήσεων

Η μείωση του υπολοίπου του καθυστερημένου χαρτοφυλακίου της Τραπέζης, λαμβάνοντας υπόψη και τις καινούριες εισροές από εξυπηρετούμενα σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια της περιόδου 2016-2019, αφορά σε στοχευμένες ενέργειες σε συγκεκριμένα και διακριτά τμήματά του. Οι δράσεις αυτές

έχουν ως στόχο την επίτευξη οριστικής επίλυσης του καθυστερημένου χαρτοφυλακίου της Τραπέζης.

Οι συγκεκριμένες ενέργειες συμπεριλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών εργαλείων αναδιαρθρώσεων, κυρίως μακροχρόνιου χαρακτήρα, ώστε οι Πιστούχοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, να μπορούν να επανέλθουν στην ομαλή εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν με απώτερο στόχο την σταδιακή ανάκτηση της χρηματοοικονομικής τους υγείας και άρα την βιωσιμότητα τους.

Με σκοπό την επιτυχή εφαρμογή της ανωτέρω στρατηγικής, η Τράπεζα έχει ως στόχο να μεταβάλει το λειτουργικό της μοντέλο στους ακόλουθους τομείς: α) στρατηγική εκτέλεσης/εφαρμογής, β) οργανωτική δομή, γ) λειτουργικά συστήματα, εργαλεία και διαδικασίες, δ) κοινοπραξίες (joint ventures) π.χ. Retail NPL Servicing platform, πλατφόρμα KKR/Pillarstone και ε) πώληση προβληματικού ενεργητικού, όπως άλλωστε αναφέρεται και στο κατατεθειμένο Επιχειρηματικό Σχέδιο της Τραπέζης (Action Plan) στον SSM.

Προοπτικές για το μέλλον

Τα μελλοντικά αποτελέσματα της Τραπέζης θα είναι συνάρτηση, μεταξύ άλλων παραμέτρων, και των εξελίξεων στην ελληνική οικονομία, αφού αυτές θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα θετικών εξελίξεων σχετικά με τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την αποκατάσταση ενός υγιούς προφίλ ρευστότητας για την Τράπεζα.

Το 2017 θεωρείται έτος καμπής για την ελληνική οικονομία, η οποία αναμένεται να επιστρέψει σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης.Οι κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας αναμένεται να είναι οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και σε μικρότερο βαθμό η ιδιωτική κατανάλωση.

Ωστόσο, το διεθνές περιβάλλον προβάλλει ιδιαιτέρως ασταθές και αναμένεται να προσδιοριστεί από τις εξής παραμέτρους:

Πρώτον, τις διαδοχικές κρίσιμες εκλογικές αναμετρήσεις σε κάποιες χώρες της Ευρώπης με την παράλληλη άνοδο του ευρωσκεπτικισμού. Δεύτερον, την αναμενόμενη ελαφρά υποχώρηση του ρυθμού αναπτύξεως στην Ευρωζώνη από 1,7% το 2016 σε 1,6%[4] το 2017, με σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των χωρών. Τρίτον, την εξέλιξη των προσφυγικών ροών που ενδέχεται να δοκιμάσει την ανθεκτικότητα των σχετικών συμφωνιών μεταξύ ΕΕ–Τουρκίας. Τέταρτον, την επιδείνωση των συνθηκών ασφαλείας και της εξάρσεως του τρομοκρατικού φαινομένου που ενισχύουν την αβεβαιότητα. Πέμπτον, τη γεωπολιτική αστάθεια στην ευρύτερη περιοχή (πχ. η κλιμάκωση του πολέμου στη Συρία και η απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία). Τέλος, τη διαδικασία διαμόρφωσης του νέου ευρωπαϊκού τοπίου, καθώς θα εξελίσσονται οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ε.Ε.-Ηνωμένου Βασιλείου στη μετά- Brexit εποχή.

Όσο αφορά στην Ελλάδα, η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολογήσεως του προγράμματος, η δέσμευση για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους και επακόλουθα η συμπερίληψη των ελληνικών κρατικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλαρώσεως της ΕΚΤ, αποτελούν τους καταλύτες για την αύξηση των επενδύσεων το 2017 και για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας που θα έχει πολλαπλασιαστική επίδραση στην καταναλωτική δαπάνη και των επομένων ετών.

Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των ανωτέρω μπορεί να θέσει σε κίνδυνο όχι μόνο τη δυναμική της ανακάμψεως αλλά και τη δυνατότητα επιτεύξεως των δημοσιονομικών στόχων. Αντίθετα, η ανωτέρω αλληλουχία γεγονότων ανοίγει τον δρόμο για την ουσιαστική βελτίωση των δεικτών που αντανακλούν την εδραίωση της εμπιστοσύνης, όπως η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, η αποκλιμάκωση των περιθωρίων επιτοκίων μεταξύ ελληνικών και γερμανικών ομολόγων, η άρση των κεφαλαιακών περιορισμών και τελικά η πρόσβαση της οικονομίας στις διεθνείς αγορές.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, η παρούσα έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει τις σημαντικότερες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη. Όλες οι συναλλαγές των συνδεδεμένων, με την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου, μερών γίνονται στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς, εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα της Τραπέζης και πέραν των όσων αναλυτικά παρατίθενται κατωτέρω, δεν κρίνονται σημαντικές για τα μεγέθη και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα Βασικά Διοικητικά Στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	916
Υποχρεώσεις προς πελάτες	12.302
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	260
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	1.500
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	79
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	76
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	47
Αμοιβές Βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.647

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης, με εταιρίες του Ομίλου και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

[4] *Χειμερινές προβλέψεις ΕΕ, 2017*

Α. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
Τράπεζες					
1. Alpha Bank London Ltd	15.256	1.062	5.410		822
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	119.462	233.656	1.313	101	58.292
3. Alpha Bank Romania S.A.	1.139.860	80.739	2.494	2.715	326.788
4. Alpha Bank AD Skopje			36		
5. Alpha Bank Srbija A.D.	94.370	16.516	1.842	226	8.083
6. Alpha Bank Albania SH.A.	20.299	27.995	281	351	
Χρηματοδοτικές εταιρίες					
1. Alpha Leasing A.E.	182.777	384	4.684	143	
2. ABC Factors A.E.	402.516	71	51.470	1	39.463
Investment Banking					
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	122	11.884	862	606	56
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.		13			
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών		35.738	7	266	
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ		2.193	27	15	
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd					
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd		394			
Asset Management					
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	2.667	33.460	18.909	336	
Ασφαλιστικές					
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.		2.186	4.990	32	
2. Alphalife A.A.E.Z.	151	6.801	13.218	1.789	
Κτηματικές και ξενοδοχειακές					
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	341	59.254	974	9.326	
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.			1.677	200	
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.		5.129		24	
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.		29.031	18.137	402	
5. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.					
6. Chardash Trading E.O.O.D.				290	
7. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε.	17.451	737	354	8	
8. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε.	6.214	7	169		
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε.	38.647	247	189	1	
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε.	1.530	18.994	25	8	
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε.	478	63	8	5	
12. Stockfort Ltd	23.629	3	450		
13. AGI-RRE Zeus S.R.L.	32.988		659		
14. AGI-RRE Poseidon S.R.L.	13.137		262		
15. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.	4.715		92		
16. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.	8.956		182		
17. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.	7.611		91		
18. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.	19.702		337		
19. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.	16.182	15.937			
20. APE Fixed Assets A.E.		9			
21. HT-1 E.O.O.D.	434		9		
22. SC Carmel Residential S.R.L.	14.463		244		
23. AGI-RRE Cleopatra S.R.L.	12.558		222		
24. AGI-RRE Hera S.R.L.	10.710		250		
25. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε.	3.361	388	55		
26. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε.	588	757	10		
27. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε.	4.483	366	160		
28. Asmita Gardens S.R.L.					

Α. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
Κτηματικές και ξενοδοχειακές (συνέχεια)					
29. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε.		11			
30. Ashtrom Residents S.R.L.	17.466		295		
31. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.					
32. Cubic Center Development S.A.	33.640		637		
33. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.	10.133	1.400	169	1	
34. Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.	24.078	10.118	1.480		
35. Alpha Real Estate Services S.R.L.				9	
Εταιρίες ειδικού σκοπού & συμμετοχών					
1. Alpha Credit Group Plc		8.880			
2. Alpha Group Jersey Ltd	21	15.277			15.542
3. Alpha Group Investments Ltd		88.420			
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.		340.003	56.034	2.420	
5. Ionian Equity Participations Ltd		5.152			
6. Emporiki Group Finance Plc		1.256			
7. AGI-RRE Participations 1 Ltd		935			
8. Alpha Group Ltd		15.589	325.002	36	
9. Katanalotika Plc	1.196				
10. Epihiro Plc		1.248			
11. Irida Plc	361.600	118.061	251		
12. Pisti 2010-1 Plc		142			
13. Alpha Shipping Finance Ltd	5	229.622	4.859	12.989	
14. Umera Ltd	419.884	21.763	1.535	78	4.258
15. AGI-RRE Poseidon Ltd	35.032		594		
16. AGI-BRE Participations 4 Ltd	3.334		102		
17. AGI-RRE Artemis Ltd	1.747		34		
18. Zerelda Ltd		998			
19. AGI-Cypre Ermis Ltd	1.757.868	111.551	27.808	184	308.786
20. AGI-SRE Ariadni DOO	21.724				18.780
21. AGI-CYPRE ALAMINOS LTD	8.445		89		
22. AGI-CYPRE TOCHNI LTD	1.300		13		
23. AGI-CYPRE MAZOTOS LTD	7.486		76		
24. Alpha Proodos DAC		289.262		153	
Διάφορες εταιρίες					
1. Καφέ Alpha Α.Ε.		227	17	283	
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.	270	31.641	561	6.894	
3. Real Car Rental Α.Ε.		31			
4. Εβισάκ Α.Ε.		735	1	5	
5. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	15	1.956	50	14	
6. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών Α.Ε.	11	717	20	621	

Β. ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ (JOINT VENTURES)

1. APE Commercial Property Α.Ε.		13.684	1	108	
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	151.738	6.642	4.960	34	
3. Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.		390			
4. Rosequeens Properties S.R.L.	23.397		990		
5. Aktua Hellas Ανωνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.	6	835	5		

Γ. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος		299			
2. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.		299			
3. Ολγανός Α.Ε.	3.044		9		
4. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.	51.196	326	420		
Σύνολα	**5.150.294**	**1.901.484**	**556.111**	**40.674**	**780.870**

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού - ΤΑΠ		296		18
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - ΤΧΣ			10	

Εταιρική Υπευθυνότητα – Μη-χρηματοοικονομική Έκθεση

Πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας Alpha Bank

Η Alpha Bank με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξή της δεσμεύεται να λειτουργεί με υπευθυνότητα, συνεκτιμώντας τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους λειτουργίας της τόσο στο εσωτερικό, όσο και στις χώρες, στις οποίες δραστηριοποιείται. Στο πλαίσιο αυτό, προάγει την επικοινωνία και τη συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Με σκοπό την ενίσχυση και τη βέλτιστη ενσωμάτωση της κοινωνικής υπευθυνότητας στις αρχές και στις αξίες του Ομίλου, εφαρμόζει τους νόμους και ακολουθεί διεθνώς αναγνωρισμένες οδηγίες, αρχές και πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως τις Κατευθυντήριες Οδηγίες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για τις επιχειρήσεις, τις Βασικές Συμβάσεις Εργασίας της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας (ILO) και την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UDHR).

Η **οργάνωση και η λειτουργία** της Τραπέζης ακολουθεί τις βέλτιστες τραπεζικές και επιχειρησιακές πρακτικές. Διέπεται από αρχές, όπως η ακεραιότητα και η εντιμότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία, η εχεμύθεια και η διακριτικότητα ως προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και τις αρχές Εταιρικής Διακυβερνήσεως. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και τη διαφάνεια, παρέχοντας πλήρη, ορθή και ειλικρινή πληροφόρηση στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η αξιοπιστία, η συνέπεια και η ταχύτητα στην τραπεζική εξυπηρέτηση αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της Τραπέζης. Βασική μέριμνά της είναι η συνεχής βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρει καθώς και η σύγχρονη και υπεύθυνη αντιμετώπιση των τραπεζικών αναγκών των **Πελατών** της. Μελετά και ενσωματώνει μη χρηματοοικονομικά κριτήρια τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση κατά την αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων καθώς και κατά τον σχεδιασμό και την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Η Alpha Bank ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη υπευθυνότητα σε θέματα που αφορούν στην προστασία του **περιβάλλοντος** και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων και δεσμεύεται για την αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές της.

Η Alpha Bank εφαρμόζει με υπευθυνότητα τις ακόλουθες πολιτικές για το **Ανθρώπινο Δυναμικό**:

- Σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της (π.χ. ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία/ειδικές ικανότητες, γενετήσιο προσανατολισμό κ.λπ.).
- Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δυνατότητες εξελίξεως βασισμένες στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση, χωρίς διακρίσεις.
- Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με την εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, τα ωράρια εργασίας και τη χορήγηση αδειών.
- Προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζει το δικαίωμα ασκήσεως της ελευθερίας του συνδικαλίζεσθαι και της συλλογικής διαπραγματεύσεως και αντιτίθεται σε

κάθε μορφή παιδικής, εξαναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.

- Αντιμετωπίζει όλους τους Εργαζομένους με σεβασμό.
- Μεριμνά για τη συνεχή κατάρτιση και εκπαίδευση των Εργαζομένων.
- Διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των Εργαζομένων στον χώρο εργασίας καθώς και την εξισορρόπηση της επαγγελματικής και προσωπικής ζωής αυτών.

Οι δραστηριότητες της Τραπέζης συνδέονται άμεσα με την κοινωνία και τους πολίτες. Ως εκ τούτου, επιδιώκει να συμβάλλει στη στήριξη της **κοινωνίας** και των πολιτών, δίδοντας προτεραιότητα στον πολιτισμό, στην παιδεία, στην υγεία και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η Τράπεζα εφαρμόζει τις αρχές Εταιρικής Υπευθυνότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της και επιδιώκει τη συμμόρφωση των προμηθευτών και των συνεργατών της με τις αξίες και τις επιχειρηματικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία της.

Επιχειρηματικό Μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Alpha Bank στόχο έχει τη δημιουργία αξίας για τα ενδιαφερόμενα μέρη της. Η Alpha Bank επενδύει στους εργαζόμενούς της, στο δίκτυο και τις υποδομές της για την ανάπτυξη και προσφορά υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών. Παράλληλα συνεργάζεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη της για την έγκαιρη αναγνώριση των αναγκών τους, την υπεύθυνη λειτουργία της και την ενίσχυση της κοινωνίας. Η Alpha Bank παρέχει ένα υγιές περιβάλλον εργασίας, όπου οι εργαζόμενοί της αυξάνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους, και συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Η Alpha Bank στηρίζει την Ελληνική οικονομία, ενισχύει τις ηλεκτρονικές τις υπηρεσίες, παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες με κοινωνικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, και συνεισφέρει στην κοινωνία.

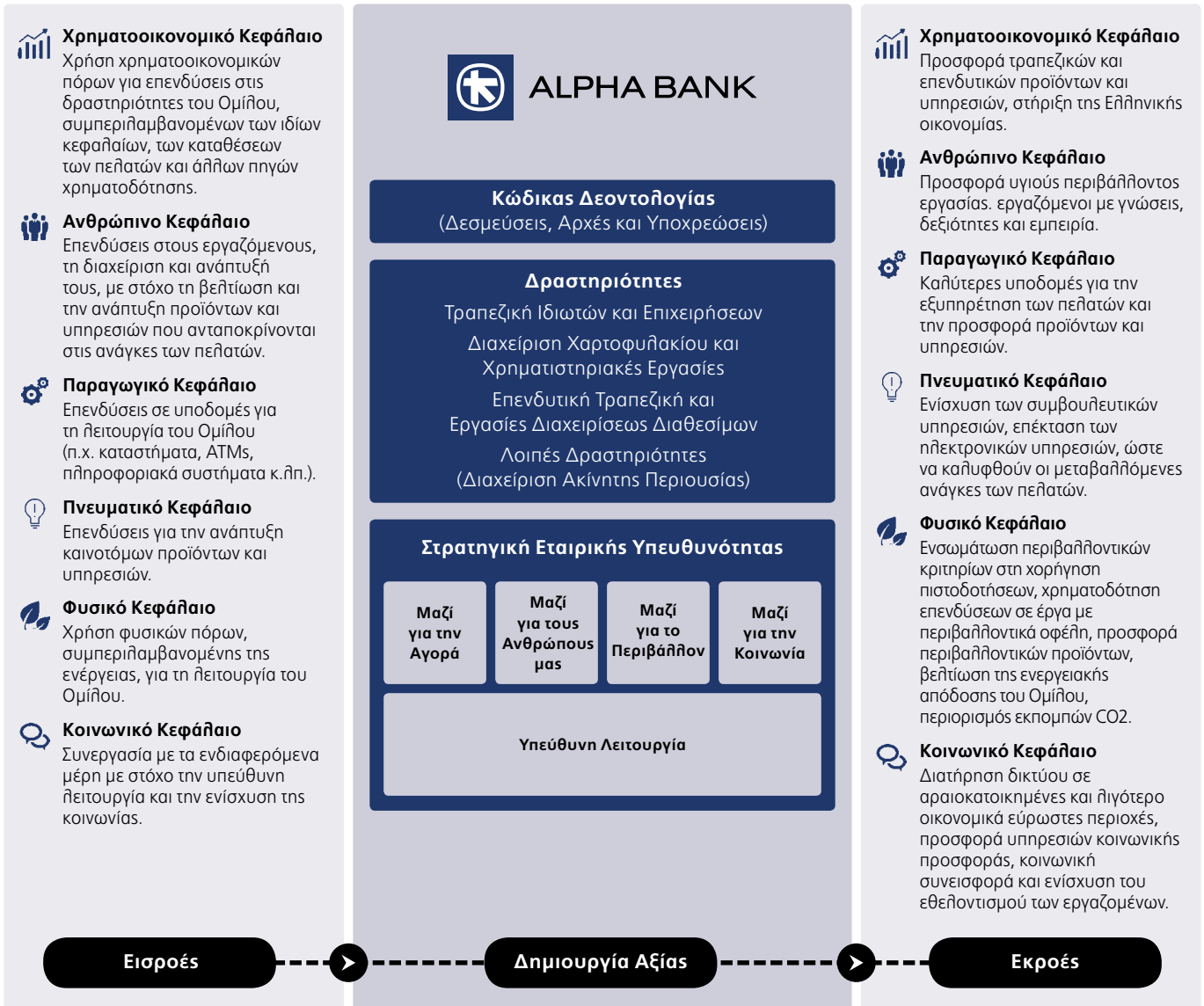

Επιχειρηματικό μοντέλο Alpha Bank

Κώδικες και διαδικασίες

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Alpha Bank ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση της Τραπέζης και αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Κώδικας ορίζει επίσης τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών του, της Εκτελεστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών και Συμβουλίων της Τραπέζης και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τραπέζης.

Τα θέματα Εταιρικής Διακυβερνήσεως καθώς και η γενικότερη διαχείριση των ζητημάτων αειφορίας καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων Διευθύνσεων. Ο Κώδικας Δεοντολογίας περιγράφει τις δεσμεύσεις και τις πρακτικές της Τραπέζης όσον αφορά στις δραστηριότητές της, τη διοίκηση, τους κανόνες συμπεριφοράς των Στελεχών και των Υπαλλήλων μεταξύ τους, αλλά και τους συναλλασσομένους και τους Μετόχους. Με την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και των αρχών Εταιρικής Διακυβερνήσεως, αλλά και με τη λειτουργία της Ελεγκτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής η Alpha Bank ενισχύει αποτελεσματικά τις αρχές της ακεραιότητας και της διαφάνειας και εξασφαλίζει τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων.

Η θέση της Alpha Bank απέναντι στη διαφθορά είναι αταλάντευτη και για τον λόγο αυτό και το 2016, εξετάσθηκε από τη Διεύθυνση Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων και από τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως κάθε περίπτωση, η οποία θα μπορούσε να δημιουργήσει κίνδυνο που συνδέεται με τη διαφθορά και τη δωροδοκία. Η Alpha Bank ήλεγξε συναλλαγές και πελάτες της αναφορικά με τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο, με σκοπό την καταπολέμηση της νομιμοποιήσεως εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, του οικονομικού εγκλήματος και της απάτης, έχοντας θέσει σε λειτουργία εξειδικευμένα συστήματα ελέγχου και αναφορών και συνεργαζόμενη στενά με τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές.

Η Alpha Bank διαθέτει πολιτικές, διαδικασίες και συστήματα διαχειρίσεως για τη διασφάλιση της συμμορφώσεως με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, την υπεύθυνη λειτουργία της και τη συνεχή βελτίωση της επιδόσεώς της. Όποτε απαιτείται, εκδίδονται οδηγίες προς τα Καταστήματα της Τραπέζης, αλλά και στις Εταιρίες του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ οι εργαζόμενοι παρακολουθούν αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Αναγνώριση Ουσιαστικών Θεμάτων

Η Alpha Bank, έχει αναγνωρίσει τα σημαντικότερα θέματα για την υπεύθυνη λειτουργία της (Materiality Analysis), λαμβάνοντας υπ' όψιν τη γνώμη των ενδιαφερομένων μερών της.

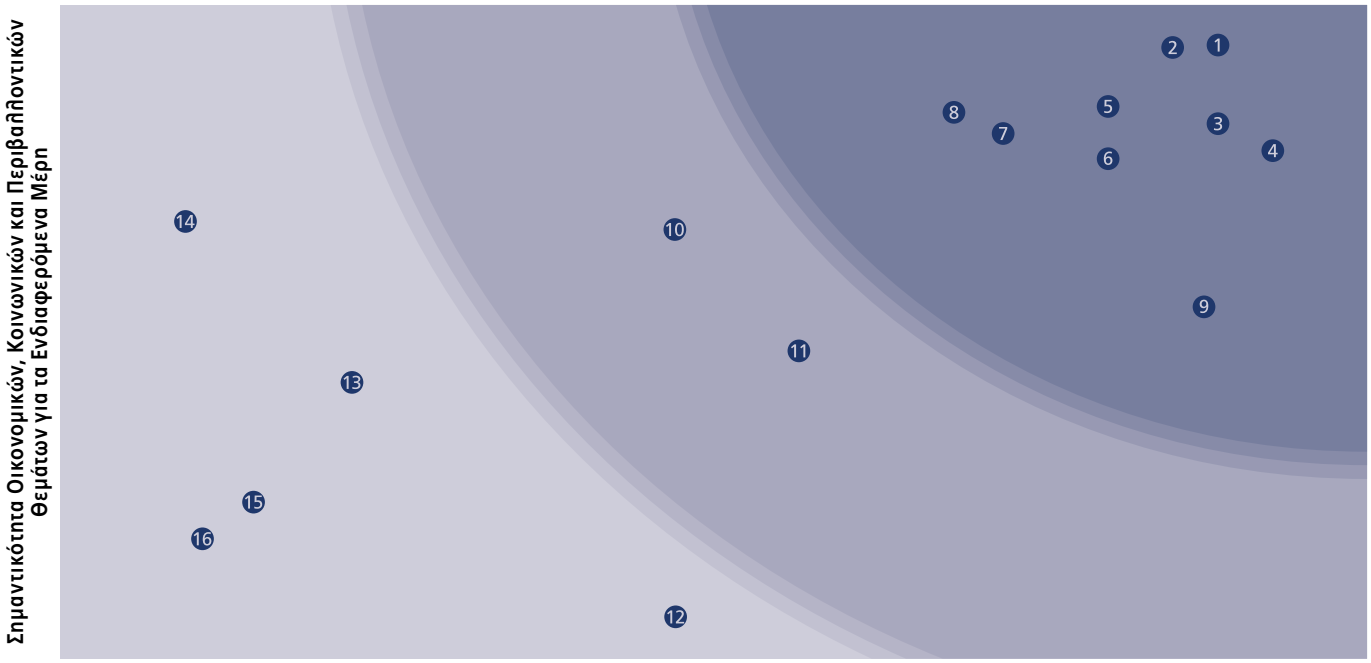

Σημαντικότητα Οικονομικών, Κοινωνικών και Περιβαλλοντικών Θεμάτων για την Alpha Bank

1. Στρατηγική και Λειτουργία της Τραπέζης
2. Προστασία Προσωπικών Δεδομένων Πελατών
3. Δίκαιες Πρακτικές Marketing και Ικανοποίηση Πελατών
4. Οικονομική Επίδοση
5. Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Εργαζομένων
6. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία
7. Εταιρική Διακυβέρνηση, Διαχείριση Κινδύνων και Συμμόρφωση
8. Προσλήψεις, Απασχόληση, Αμοιβές και Δέσμευση Εργαζομένων
9. Χαρτοφυλάκιο Προϊόντων
10. Δίκαιες Πρακτικές Εργασίας
11. Επίπτωση στην Κοινωνία / τις Τοπικές Κοινωνίες
12. Υποστήριξη του Πολιτισμού
13. Υπεύθυνες Προμήθειες
14. Θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
15. Κατανάλωση Ενέργειας και Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής
16. Άλλες Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις

Επίδοση 2016

Ενδεικτικοί δείκτες για την επίδοση της Alpha Bank για το έτος 2016 παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα. Αναλυτικά στοιχεία καθώς και περισσότεροι δείκτες επίδοσης της Τραπέζης, καθώς και στοιχεία για την κοινωνική υπευθυνότητα των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται στον Ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας 2016 της Τραπέζης.

Δείκτες	Alpha Bank
Εργαζόμενοι (αριθμός εργαζομένων)	8.543
Γυναίκες εργαζόμενες (%)	54
Κοινωνική προσφορά	€ 1,6 εκατ.
Αυξηση χρήσης e-statement * (%)	209
Καταδικαστικές αποφάσεις για θέματα διαφθοράς και δωροδοκίας	-

* *Υπολογίζεται βάσει του πλήθους των λογαριασμών καταθέσεων και στεγαστικών δανείων, καθώς και χρεωστικών, πιστωτικών και prepaid καρτών που έχουν ενταχθεί στην υπηρεσία Alpha e-statements.*

Αθήναι, 30 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2016

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης (εφεξής η «Τράπεζα») προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2016 περιέχει, συμφώνως προς τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007, αναλυτικές πληροφορίες με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2016, σε αντιστοιχία με τη σειρά με την οποία αναγράφονται στην εν λόγω διάταξη.

Ειδικότερα:

α. 1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 1.1.2016 ανήρχετο στο συνολικό ποσό των Ευρώ 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30. Εκ των υπόψη κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, 1.367.706.054 έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές, και 169.175.146 έχουν εκδοθεί υπό της Τραπέζης και αναληφθεί υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος, δυνάμει του Ν.3864/2010, εκ των όρων του οποίου και διέπονται

2. Κατά την ημερομηνία της έκτης και εβδόμης ασκήσεως εντολών Τίτλων Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (εφεξής Warrants), την 10.6.2016 και την 12.12.2016 αντιστοίχως, δεν ασκήθηκαν Warrants.

Κατόπιν των ανωτέρω υπό 1 και 2, την 31.12.2016 το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των Ευρώ 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30. Εκ των υπόψη κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, 1.367.706.054 έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές, και 169.175.146 έχουν εκδοθεί υπό της Τραπέζης και αναληφθεί υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος, δυνάμει του Ν.3864/2010, εκ των όρων του οποίου και διέπονται.

Οι μετοχές στο σύνολό τους αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Οι 1.367.706.054 μετοχές που έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 89% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης και ενσωματώνουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος και το Καταστατικό της Τραπέζης.

Οι 169.175.146 μετοχές που έχει αναλάβει το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος αντιπροσωπεύουν ποσοστό 11% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης και έχουν τα εκ του νόμου οριζόμενα δικαιώματα και υπόκεινται στους εκ του νόμου περιορισμούς. Ως προς τις μετοχές αυτές, σημειώνεται ότι το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος:

- κατέστη μέτοχος της Τραπέζης, εντός του 2013, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποιήσεως ελληνικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, βάσει του Ν.3864/2010, με περιορισμένα όμως δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
- εξέδωσε, σύμφωνα με τον Ν.3864/2010 και την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου υπ΄ αριθ. 38/2012 Warrants, για τη διάθεση σε ιδιώτες επενδυτές των μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης που το Ταμείο ανέλαβε, τα οποία Warrants μπορούν να ασκηθούν εντός των χρονικών περιόδων που αναφέρονται στη σχετική νομοθεσία.
- ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποιήσεως Καταστατικού, περιλαμβανομένης της αυξήσεως ή μειώσεως του μετοχικού κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδοτήσεως στο Διοικητικό Συμβούλιο, συγχωνεύσεως, διασπάσεως, μετατροπής, αναβιώσεως, παράτασης της διαρκείας ή διαλύσεως της Τραπέζης, μεταβιβάσεως στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πωλήσεως εταιριών του Ομίλου ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα από τον κ.ν.2190/1920.
- έχει και τα λοιπά εκ του Ν.3864/2010 προβλεπόμενα δικαιώματα, ως εκάστοτε ισχύει.

β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Τραπέζης, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.

γ. Εκ των τηρουμένων υπό της Τραπέζης στοιχείων, δεν προκύπτουν, κατά την 31.12.2016, σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.3556/2007, στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής, εξαιρουμένου του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος, το οποίο κατέχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 11% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης.

δ. Δεν υφίστανται μετοχές εκδόσεως της Τραπέζης οι οποίες έχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου, εξαιρουμένων των υπό του ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος κατεχομένων κοινών μετοχών ως προς τα δικαι-

ώματα που το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος απολαμβάνει βάσει του Ν.3864/2010.

ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, εξαιρέσει των εκ του Ν.3864/2010 προβλεπομένων περιορισμών ως προς τις μετοχές που κατέχει το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος.

στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ μετόχων της Τραπέζης, οι οποίες είναι γνωστές στην τελευταία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση, ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, εξαιρέσει των διατάξεων των νόμων που ορίζουν τα δικαιώματα του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος.

ζ. Δεν υφίστανται καταστατικοί κανόνες για τον διορισμό και την αντικατάσταση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ως και για την τροποποίηση του Καταστατικού της Τραπέζης, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

η. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης διενεργείται κατόπιν αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως ή του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, κατά το νόμο και το Καταστατικό.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014 ανανέωσε την ισχύ (άρθρα 13 παρ. 1 περίπτ. β' και 3α παρ. 3 εδ. πρώτο κ.ν.2190/1920) της εκχωρηθείσας υπό της ιδίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης εξουσίας: (i) προς αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, με την έκδοση και διανομή νέων μετοχών, το ποσό της οποίας (αυξήσεως) θέλει καταβληθεί εις μετρητά ή/και δια εισφοράς εις είδος, και (ii) προς έκδοση δανείου μετατρεψίμου σε μετοχές εκδόσεως της Τραπέζης.

Για το χρονικό διάστημα συμμετοχής της Τραπέζης στα προγράμματα ενισχύσεως ρευστότητος της οικονομίας κατά το Ν.3723/2008, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της (άρθρο 28 παρ. 2 Ν.3756/2009).

Επίσης, για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στο κεφάλαιο της Τραπέζης δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της χωρίς την έγκρισή του.

Η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία της Τραπέζης, η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει επί μεταβολής του επ' αυτής ελέγχου κατόπιν δημοσίας προτάσεως.

ι. Δεν υφίσταται συμφωνία, που η Τράπεζα έχει συνάψει με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό αυτής και προβλέπει την καταβολή αποζημιώσεως επί παραιτήσεως ή απολύσεως δίχως βάσιμο λόγο ή επί τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεως τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους όρους του νόμου.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Alpha Τραπέζης Διαχειριστικής Χρήσεως 2016

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43ββ του κ.ν.2190/1920, η Ετήσια Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Bank (η «Τράπεζα») περιλαμβάνει Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως για τη διαχειριστική χρήση 2016. Η ημερομηνία αναφοράς της Δηλώσεως είναι η 31.12.2016.

Ειδικότερα, παρατίθενται κατωτέρω τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία:

α. Η Τράπεζα εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=120).

β. Η αποτελεσματική Εταιρική Διακυβέρνηση δεν συνίσταται από καθορισμένο πρόγραμμα, αλλά από συνεχή προσπάθεια συμμορφώσεως στις εκάστοτε προταθείσες παραμέτρους, σε συνδυασμό με τις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου και τις προσδοκίες της κοινωνίας. Η σωστή εταιρική δομή, το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και η εφαρμογή του είναι προυποθέσεις για την επιτυχημένη Εταιρική Διακυβέρνηση, η οποία προωθεί την εταιρική αναγνώριση και φήμη.

Οι πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως τις οποίες η Τράπεζα εφαρμόζει, είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις των σχετικών νομικών, εποπτικών και κανονιστικών πλαισίων και με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως, και στοχεύουν στην αύξηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τραπέζης, λαμβανομένων υπ' όψιν των συμφερόντων των Μετόχων, των Συναλλασσομένων, των Εργαζομένων και άλλων Ενδιαφερομένων Μερών.

Οι εν λόγω πρακτικές περιλαμβάνονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank, ο οποίος ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση της Τραπέζης. Αρμόδιο για την αναθεώρηση του Κώδικα όργανο είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank ορίζει τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών του, της Εκτελεστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών και Συμβουλίων της Τραπέζης.

Από το 1994 η Alpha Bank εφαρμόζει τις αρχές της Εταιρικής Διακυβερνήσεως, ενισχύοντας τη διαφάνεια στην επικοινωνία με τους Μετόχους της και την άμεση και συνεχή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει, προτού ακόμη θεσμοθετηθούν ως κανονιστικές και νομικές απαιτήσεις, τον διαχωρισμό των καθηκόντων του Προέδρου από τα καθήκοντα του Διευθύνοντος Συμβούλου, την ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού Ανεξαρτήτων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε σχέση με τον ελάχιστο αριθμό που προβλέπει ο νόμος, την ίδρυση Ελεγκτικής Επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου, τη μηνιαία συνεδρίαση της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, την παροχή στα νέα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πλήρους και αναλυτικού εισαγωγικού προγράμματος ενημερώσεως, καθώς και την παροχή, στο πλαίσιο της διαρκούς επιμορφώσεως των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ενημερωτικών σεμιναρίων, όποτε αυτό κρίνεται σκόπιμο.

Επιπλέον, από το 2006 ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, ακόμη και σήμερα που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Μη Εκτελεστικός.

Στον Κωδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης θεσπίζονται ρητώς οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Αντιπροέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης συνεδριάζει μία φορά κάθε μήνα ή και συχνότερα, εάν χρειασθεί. Το Καταστατικό της Τραπέζης επιτρέπει τη δια τηλεδιασκέψεως συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου. Το ημερολόγιο συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του για κάθε έτος καθορίζεται και κοινοποιείται στο τέλος του προηγούμενου έτους. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του, επικυρώνονται στην επόμενη τακτική συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εκάστοτε Επιτροπής αντίστοιχα. Η θητεία των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής, ενώ η εκ του κ.ν.2190/1920 ανωτάτη οριζόμενη είναι εξαετής.

Το άρθρο 3 του Ν.3016/2002 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο αριθμός των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των Μελών. Επί συνόλου δεκατριών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, ο αριθμός των Μη Εκτελεστικών Μελών ανέρχεται σε εννέα, ήτοι ποσοστό 69% του συνόλου των Μελών, τοιουτοτρόπως υπερβαίνοντας σημαντικά τον εκ του Ν.3016/2002 προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό τοιούτων Μελών.

Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο του Ν.3016/2002, δύο τουλάχιστον από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη πρέπει να είναι και Ανεξάρτητα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, ο αντίστοιχος αριθμός υπερβαίνει, ως και ανωτέ-

ρω, τον εκ του νόμου ελάχιστο προβλεπόμενο και ανέρχεται σε πέντε, ήτοι ποσοστό 38% του συνόλου των Μελών.

Πέραν τούτων, η Τράπεζα έχει θεσπίσει Κώδικα Δεοντολογίας κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας, προς τον σκοπό εφαρμογής των προτύπων που η σύγχρονη διακυβέρνηση εταιριών και ο αποτελεσματικός Εσωτερικός Έλεγχος επιβάλλουν. Ο Κώδικας Δεοντολογίας βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα τηςΤραπέζης http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=5393).

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής διαπίστωσε ότι οι τρέχουσες συνθέσεις όλων των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και ειδικότερα της Ελεγκτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής, πληρούν τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου, είναι σύμφωνες με τις αρχές Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης και και συντελούν στην αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Επιτροπών.

Επίσης διαπίστωσε ότι τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσωπούν διαφορετικούς επιχειρηματικούς κλάδους και γεωγραφικές περιοχές και διακρίνονται για την ποιότητα του χαρακτήρος, την ακεραιότητά τους, την ικανότητα ηγεσίας, διοικήσεως, σκέψεως και εποικοδομητικής συλλογικής εργασίας σε ομαδικό περιβάλλον, καθώς και για τις χρηματοοικονομικές τους γνώσεις και τις επαγγελματικές και επιχειρηματικές τους εμπειρίες. Το επίπεδο της εμπειρίας και των γνώσεων, καθώς και το έργο όλων των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του κρίθηκε πολύ υψηλό.

Διαπιστώθηκε, τέλος, ότι τα Μέλη συμμορφώνονται με τις επιταγές του άρθρου 83 του Ν.4261/2014 για τους συνδυασμούς θέσεων που μπορούν να κατέχουν ταυτοχρόνως σε Διοικητικά Συμβούλια εταιριών, δεν έχουν ίδια συμφέροντα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν.3016/2002, και τα Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη πληρούν τα στοιχεία ανεξαρτησίας που θέτει ο Ν.3016/2002 και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως.

Επιπλέον, στην ετήσια Συνεδρίαση των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα Μη Εκτελεστικά Μέλη αξιολόγησαν ως αποτελεσματικές τις διαδικασίες λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, θεωρούν δε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αποτελεσματικό στην άσκηση των καθηκόντων του και ότι οι συνεδριάσεις του είναι παραγωγικές. Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, οι Σύμβουλοι λειτουργούν ανοικτά, με κλίμα εμπιστοσύνης και αισθάνονται ελεύθεροι να εκφράσουν τις απόψεις τους, επιχειρηματολογώντας αναλόγως. Η Συνεδρίαση αξιολογώντας την απόδοση των Εκτελεστικών Μελών, τόνισε την προσφορά ενός εκάστου των τελευταίων στην επίτευξη του απολύτως ικανοποιητικού αποτελέσματος στην ευμετάβλητη οικονομική συγκυρία που διανύει η χώρα, καθώς και την άριστη συνεργασία τους με τους Μη Εκτελεστικούς ομολόγους τους.

Βασική επιδίωξη αποτελεί η παρουσία των Μελών σε άνω του 85% των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής έκρινε ότι οι λόγοι απουσίας των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν βάσιμοι και δεν συνέτρεξαν αδικαιολόγητες απουσίες των Μελών από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που απουσίασαν είχαν εγκαίρως ενημερώσει την Τράπεζα για τους λόγους της απουσίας τους και είχαν εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου να τους εκπροσωπήσει στην συνεδρίαση στην οποία εκωλύοντο να παραστούν.

Κατά τη διάρκεια του έτους, η Τράπεζα προέβη σε αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου, ανταποκρινόμενη στις μεταβαλλόμενες συνθήκες στον ελληνικό τραπεζικό τομέα και σύμφωνα με τις πρόσφατες τροποποιήσεις νομικού και εποπτικού χαρακτήρα. Οι αλλαγές αφορούσαν την αντικατάσταση Μη Εκτελεστικών Μελών, με την προσθήκη προσώπων που διαθέτουν πολυετή διεθνή εμπειρία στους τομείς της τραπεζικής, της ελεγκτικής και της διαχειρίσεως κινδύνων και των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των ανωτέρω, εντός του 2016, αποχώρησαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ο κ. Μηνάς Γ. Τάνες, η κυρία Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου, ο κ. Ιωάννης Κ. Λύρας και ο κ. Παύλος Α. Αποστολίδης. Εντός του ιδίου έτους εξελέγησαν οι κ.κ. Jan A. Vanhevel και Richard R. Gildea.

Η Τράπεζα παρέσχε στους κ.κ. Jan A. Vanhevel και Richard R. Gildea πλήρες και αναλυτικό εισαγωγικό πρόγραμμα ενημερώσεως στους τομείς της Εταιρικής Διακυβερνήσεως, της Διαχειρίσεως Κινδύνων, του Εσωτερικού Ελέγχου, της Κανονιστικής Συμμορφώσεως, της Κεφαλαιακής Επάρκειας, των Οικονομικών Υπηρεσιών, και του Ανθρωπίνου Δυναμικού.

Προς ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των Μετόχων της Τραπέζης στις Γενικές Συνελεύσεις και υπάρξεως ουσιαστικού ενδιαφέροντος ως προς τα θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της, η Τράπεζα αναπτύσσει διαδικασίες ενεργού επικοινωνίας με τους Μετόχους της και διαμορφώνει συνθήκες ώστε η πολιτική και στρατηγική που υιοθετεί να στηρίζονται στην εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων με τους Μετόχους.

Προς διασφάλιση της αξιόπιστης, ασφαλούς και με ευρεία εμβέλεια διαχύσεως της θεσμικής πληροφορήσεως προς τους Μετόχους της, η Τράπεζα ορίζει ως μέσο δημοσιοποιήσεως των ρυθμιζόμενων πληροφοριών, αλλά και των πληροφοριών οι οποίες λαμβάνονται κατά νόμον από τους Μετόχους πριν από τη Γενική Συνέλευση, τον «Επί-

σημα Καθορισμένο Μηχανισμό Κεντρικής Αποθήκευσης των Ρυθμιζόμενων Πληροφοριών» της «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (ΕΧΑΕ) που κατά τα ισχύοντα τελεί υπό τη διαχείριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών και λειτουργεί βάσει του Συστήματος Επικοινωνίας «ΕΡΜΗΣ», σύμφωνα με τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Αθηνών (www.helex.gr). Μέσω της δημοσιοποιήσεως αυτής παρέχεται η δυνατότητα να υπάρχει ως προς τη σχετική πληροφόρηση ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση του ευρέως κοινού και ιδίως των Μετόχων της, με δεδομένο ότι το άνω Σύστημα, ως κατά νόμον αναγνωρισμένο, θεωρείται εύλογα αξιόπιστο για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό και πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου περί εθνικής και πανευρωπαϊκής εμβέλειας.

γ. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, στο οποίο η Τράπεζα αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, συνίσταται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και διαδικασίες που καλύπτουν το σύνολο των δραστηριοτήτων της Τραπέζης με σκοπό την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζονται:

- η συνεπής υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής, με αποτελεσματική χρήση των διαθεσίμων πόρων,
- η αναγνώριση και αντιμετώπιση των κινδύνων που αναλαμβάνονται,
- η διασφάλιση της πληρότητας και αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής καταστάσεως της Τραπέζης και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων,
- η συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τους εσωτερικούς κανονισμούς, τους κανόνες δεοντολογίας,
- η πρόληψη και αποφυγή λανθασμένων ενεργειών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τραπέζης, των Μετόχων και των συναλλασσομένων με αυτήν,
- η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής για την υποστήριξη της επιχειρησιακής στρατηγικής και την ασφαλή διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση των κρίσιμων επιχειρησιακών πληροφοριών.

Η αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης πραγματοποιείται:

α) Σε συνεχή βάση από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης, μέσω των ελέγχων που διενεργούνται, καθώς και από τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως αναφορικά με την τήρηση του κανονιστικού πλαισίου.

Το πρόγραμμα ελέγχων της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου βασίζεται στην ιεράρχηση των περιοχών ελέγχου, με την αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων και ειδικών παραγόντων που σχετίζονται με αυτές. Επιπλέον, λαμβάνονται υπ' όψιν τυχόν οδηγίες ή αποφάσεις της Διοικήσεως της Τραπέζης, απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου και έκτακτες εξελίξεις στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον.

Η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίνει το πρόγραμμα ελέγχων και ενημερώνεται σε τριμηνιαία βάση για την εφαρμογή του, τα κύρια συμπεράσματα των ελέγχων και την υλοποίηση των συστάσεων των ελέγχων, καθώς και τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο.

β) Σε ετήσια βάση από την Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου, τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις των Εξωτερικών Ελεγκτών, καθώς και των Εποπτικών Αρχών.

Η Ελεγκτική Επιτροπή κατά το έτος 2016 αξιολόγησε το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης για το έτος 2015.

γ) Σε τριετή βάση από Εξωτερικούς Ελεγκτές, πλην των τακτικών.

Διενεργείται από άτομα με εμπειρία στον εσωτερικό έλεγχο (εξωτερικοί ελεγκτές ή ειδικοί σύμβουλοι), που είναι ανεξάρτητα από τον Όμιλο και για τα οποία δεν υφίσταται θέμα συγκρούσεως συμφερόντων.

Η Ελεγκτική Επιτροπή καθορίζει το πλαίσιο των κριτηρίων και διαδικασιών επιλογής των εξωτερικών ελεγκτών και εγκρίνει το εύρος και περιεχόμενο των ελεγκτικών εργασιών.

Η Τράπεζα διαθέτει Πολιτική και Διαδικασίες για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων και την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων.

Οι συναλλαγές διενεργούνται μέσω εξειδικευμένων μηχανογραφικών εφαρμογών, ανά επιχειρησιακή δραστηριότητα της Τραπέζης και του Ομίλου, οι οποίες υποστηρίζουν τα όρια ευθύνης των λειτουργών και τις διαδικασίες του διπλού ελέγχου των συναλλαγών.

Το λογιστικό σύστημα της Τραπέζης και του Ομίλου υποστηρίζεται από εξειδικευμένα πληροφοριακά συστήματα, που έχουν προσαρμοστεί στις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Τραπέζης.

Έχουν καθοριστεί διαδικασίες ελέγχου και λογιστικών συμφωνιών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα και νομιμότητα των καταχωρίσεων στα λογιστικά βιβλία ως και η πληρότητα και εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων.

Επιπλέον, για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου,

το Διοικητικό Συμβούλιο ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική και διαδικασία για τη διαμόρφωση εισηγήσεως προς τη Γενική Συνέλευση περί την εκλογή τακτικού ελεγκτή.

Η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου επιβλέπει και αξιολογεί τις διαδικασίες καταρτίσεως, σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα, των περιοδικών και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης και εξετάζει τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών για θέματα αποκλίσεων από τις τρέχουσες λογιστικές πρακτικές.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και, προς τούτο, έχει αναθέσει τις εργασίες αυτές στον Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων. Ο Τομέας Διαχειρίσεως Κινδύνων αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή και Chief Risk Officer του Ομίλου, στην Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων και (μέσω αυτής) στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης.

Η αποτελεσματική διαχείριση των πάσης φύσεως κινδύνων εστιάζεται στην ακριβή και αποτελεσματική μέτρησή τους μέσω εξειδικευμένων μεθοδολογιών και υπολογιστικών μοντέλων, καθώς και στη θέσπιση διαφόρων πολιτικών και ορίων μέσω των οποίων ελέγχεται η έκθεση της Τραπέζης στους διαφόρους κινδύνους.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου συνέρχεται σε τακτά διαστήματα, ή οποτεδήποτε κριθεί τούτο αναγκαίο από τις περιστάσεις, και διασφαλίζει την ύπαρξη των κατάλληλων διαδικασιών, μεθοδολογιών και υποδομών για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου, εγκρίνοντας ταυτόχρονα προτάσεις περιορισμού του λειτουργικού κινδύνου.

Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου συνέρχεται σε τακτά διαστήματα, αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και των διαδικασιών διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου της Τραπέζης και του Ομίλου και αποφασίζει για τον σχεδιασμό των απαιτουμένων διορθωτικών ενεργειών.

Η Επιτροπή Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση συνέρχεται σε τακτά διαστήματα και εξετάζει θέματα που σχετίζονται με τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζονται οι Διευθύνσεις υπό την Εποπτεία του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Wholesale Banking και του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής, με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και του Ομίλου, επί των οποίων δύναται να εισηγηθεί για τη λήψη περαιτέρω αποφάσεων στην Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και στη συνέχεια στο Διοικητικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση, μέσω της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo) συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο, εξετάζει και αποφασίζει για θέματα Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγεθών της Τραπέζης και του Ομίλου εγκρίνοντας σχετικές ενέργειες και πολιτικές.

Η Τράπεζα έχει εναρμονιστεί πλήρως με τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου για τα σε καθυστέρηση ανοίγματά της.

Η Ελεγκτική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων εξετάζουν ανά τρίμηνο σε κοινή συνεδρίαση τις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης και του Ομίλου που συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και εισηγούνται σχετικά με την έγκρισή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

δ. Τα στοιχεία γ), δ), στ), η), θ) του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ενσωματώνονται στα στοιχεία γ), δ), ε), ζ), η) του άρθρου 4 παρ. 7 του Ν.3556/2007, αναλύονται στην προεκτεθείσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

ε. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Τραπέζης και αποφασίζει γενικώς για όλες τις εταιρικές υποθέσεις που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην αν το τελευταίο αποφασίσει, επί συγκεκριμένου θέματος, την παραπομπή αυτού προς κρίση στη Γενική Συνέλευση. Οι νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες Μετόχους.

Η Γενική Συνέλευση, πλην αν άλλως ορίζεται στο νόμο και το Καταστατικό, είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για:

(α) τις τροποποιήσεις του Καταστατικού και τις αποφάσεις για την αύξηση ή τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου,

(β) την εκλογή Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την απονομή της ιδιότητος του Ανεξάρτητου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου,

(γ) την εκλογή των τακτικών ελεγκτών και τον καθορισμό της αμοιβής τους,

(δ) την έγκριση και αναμόρφωση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων και τη διάθεση των ετήσιων κερδών της Τραπέζης,

(ε) την έκδοση ομολογιακών δανείων κατ' άρθρα 8 (επιφυλασσομένου του άρθρου 3α παρ. 1 εδ. β' κ.ν.2190/1920) και 9 Ν.3156/2003,

(στ) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή τη διάλυση της Τραπέζης,

(ζ) τη μεταβολή της εθνικότητος της Τραπέζης,

(η) τον διορισμό εκκαθαριστών, και

(θ) τυχόν λοιπά θέματα προβλεπόμενα στον νόμο.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, ως και την εκπροσώ-

πηση αδιακρίτως της Τραπέζης, και αποφασίζει γενικά για όλα τα θέματα που αφορούν την Τράπεζα και ενεργεί κάθε πράξη για την οποία του προσνέμεται εξουσία, εξαιρέσει εκείνων για τις οποίες αποκλειστικώς αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του έχει ως πρώτιστο μέλημά του την ικανοποίηση των συμφερόντων της Τραπέζης, των Μετόχων και των Εργαζομένων αυτής, ως και λοιπών ενδιαφερομένων (κατά περίπτωση). Το Διοικητικό Συμβούλιο επιτηρεί την τήρηση και υπαγωγή στις διατάξεις των Νόμων στο πλαίσιο του εταιρικού ενδιαφέροντος καθώς και την τήρηση διαδικασιών έγκυρης και έγκαιρης ενημερώσεως και επικοινωνίας.

Βάσει της Συμβάσεως Προεγγραφής της 28 Μαΐου 2012, το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος είναι επίσης Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ενόσω η Τράπεζα υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 2 Ν.3723/2008, η κατ' άρθρο 1 παρ. 3 Ν.3723/2008 συμμετοχή εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης θα διατηρείται και εν προκειμένω, με τα αυτά έννομα αποτελέσματα, έως τη λήξη της παρεχόμενης εγγυήσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει κατ' ελάχιστον μηνιαίως. Κατά το 2016 συνεδρίασε 16 φορές

Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Α. Η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου, εν συνόλω κατέχουσα εξειδικευμένες γνώσεις χρηματοοικονομικής και ελεγκτικής, υπό την προεδρία του κ. Ε.Ι. Καλούση, επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στο έργο του για την υιοθέτηση και εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης και του Ομίλου, το οποίο αξιολογεί σε ετήσια βάση, εποπτεύει τη σύνταξη και αξιολογεί τις διαδικασίες καταρτίσεως των δημοσιευμένων ετήσιων και περιοδικών Οικονομικών Καταστάσεων της Τραπέζης και του Ομίλου, εγκρίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της Τραπέζης και του Ομίλου πριν υποβληθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο, διασφαλίζει την ανεξάρτητη και ανεπηρέαστη διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων στην Τράπεζα και αξιολογεί το έργο και την αποτελεσματικότητα των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμορφώσεως της Τραπέζης και του Ομίλου.

Η Ελεγκτική Επιτροπή συνεδριάζει κατ' ελάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο. Κατά το 2016 συνεδρίασε 6 φορές.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Ελεγκτικής Επιτροπής καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης(http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id =3295).

Β. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προεδρία του κ. J.A. Vanhevel, εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων, ελέγχει την εφαρμογή της και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά της και καθορίζει τις αρχές που διέπουν τη διαχείριση κινδύνων ως προς την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους, σε αντιστοιχία με την επάρκεια των διαθεσίμων πόρων, καθώς και τα όρια

Διαθέσεως Αναλήψεως Κινδύνων για την Τράπεζα και τον Όμιλο. Αξιολογεί και παρακολουθεί την εφαρμογή της Στρατηγικής Διαχειρίσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών σχετικά με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα. Το Μέλος της Επιτροπής, κ. R.R. Gildea, έχει εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία στον τομέα της διαχειρίσεως κινδύνων και μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων συνεδριάζει κατ' ελάχιστον μηνιαίως. Κατά το 2016 συνεδρίασε 12 φορές.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (http://www.alpha.gr/ page/default.asp?la=1&id=3295).

Γ. Η Επιτροπή Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώνει την πολιτική αποδοχών του Προσωπικού της Τραπέζης και του Ομίλου καθώς και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εισηγούμενη σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Αποδοχών συνεδριάζει κατ' ελάχιστον δύο φορές ετησίως. Κατά το 2016 συνεδρίασε 5 φορές.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Αποδοχών καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης(http://www.alpha.gr/page/default.asp?la= 1&id=3295).

Δ. Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου μεριμνά για την εφαρμογή του νομικού, κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου που αφορά στη σύνθεση, δομή και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών εταιρικής διακυβερνήσεως. Επίσης διαμορφώνει την πολιτική αναδείξεως υποψηφίων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής συνεδριάζει κατ' ελάχιστον δύο φορές ετησίως. Κατά το 2016 συνεδρίασε 8 φορές.

Ειδικότερα όσον αφορά στην πολιτική αναδείξεως υποψηφίων Μελών, η Επιτροπή αξιολογεί τα προσόντα ανάλογα

με τους επιχειρηματικούς κλάδους και την αλληλεπίδραση των υποψηφίων με τις γεωγραφικές περιοχές που εξυπηρετούνται από την Τράπεζα και τον Όμιλο. Λαμβάνει υπόψη την επαγγελματική και διοικητική τους εμπειρία, τις ικανότητές τους, την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους και τη δυνατότητα πληρώσεως των κριτηρίων ανεξαρτησίας εκ μέρους τους. Κατά τη διαδικασία επιλογής υποψηφίων Μελών, αξιολογεί την ισορροπία γνώσεων, προσόντων, εμπειρίας, ικανοτήτων, απόψεων και φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να αποφανθεί με σαφήνεια για το ρόλο και τις ικανότητες που πρέπει να κατέχουν τα υποψήφια Μέλη.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=3295).

Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2016

Διοικητικό Συμβούλιο	Ελεγκτική Επιτροπή	Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων	Επιτροπή Αποδοχών	Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής
Πρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Μέλος) Βασίλειος Θ. Ράπανος Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών				
Αντιπρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος) Μηνάς Γ. Τάνες (έως 21.4.2016) Πρόεδρος, FOOD PLUS S.A.	○	●		●
Παύλος Α. Αποστολίδης (Αντιπρόεδρος από 21.4.2016 έως 15.12.2016) Πρέσβυς ε.τ.			●	○
Ευάγγελος Ι. Καλούσης (Αντιπρόεδρος από 15.12.2016) Πρόεδρος, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (Σ.Ε.Β.Τ.)	●	○		
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ				
Διευθύνων Σύμβουλος Δημήτριος Π. Μαντζούνης				
Εντεταλμένοι Σύμβουλοι και Γενικοί Διευθυντές				
Σπύρος Ν. Φιλάρετος				
Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης				
Γεώργιος Κ. Αρώνης				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ				
Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου (έως 28.7.2016) Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Ε. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.				○
Ευθύμιος Ο. Βιδάλης (από 29.5.2014) Εκτελεστικό Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου, TITAN Α.Ε.			○ (από 15.12.2016)	○ (από 15.12.2016)
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ				
Ιωάννης Κ. Λύρας (έως 30.11.2016) Πρόεδρος, PARALOS MARITIME CORPORATION S.A.	○		○	
Ibrahim S. Dabdoub Αντιπρόεδρος, INTERNATIONAL BANK OF QATAR			● (από 15.12.2016)	○ (από 28.7.2016)
Shahzad A. Shahbaz Σύμβουλος Επενδύσεων		○		●
Jan A. Vanhevel (από 21.4.2016) Τραπεζικό Στέλεχος	○	●		
Richard R. Gildea (από 28.7.2016) Τραπεζικό Στέλεχος		○	○	
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3723/2008				
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, δια του υπ' αυτού ορισθέντος εκπροσώπου του: - κας Μαρίκας Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη, Οικονομολόγου				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010				
Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν Ως εκπρόσωπος, και δυνάμει υποδείξεως του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.	○	○	○	○

● Πρόεδρος της Επιτροπής ○ Μέλος της Επιτροπής

Βιογραφικά Σημειώματα Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Πρόεδρος

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

Γεννήθηκε στην Κω το 1947. Είναι Ομότιμος Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) (1975) και είναι κάτοχος Master's στα οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Lakehead του Καναδά (1977) και διδακτορικού (PhD) από το Πανεπιστήμιο Queen's του Καναδά. Έχει διατελέσει Υποδιοικητής και Διοικητής της Κτηματικής Τραπέζης (1995-1998), Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.) (1998-2000), Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2000-2004), και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος και της Ελληνικής Ενώσεως Τραπεζών (2009-2012). Από τον Μάιο του 2014 είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Αντιπρόεδρος

(Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Μηνάς Γ. Τάνες (έως 21.4.2016)

Γεννήθηκε το 1940 και είναι Πρόεδρος της FOOD PLUS Α.Ε. Έχει διατελέσει επικεφαλής της Αθηναϊκής Ζυθοποιΐας Α.Ε. από το 1976 έως το 2008, ενώ από το 2003 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Παύλος Α. Αποστολίδης (από 21.4.2016 έως 15.12.2016)

Γεννήθηκε το 1942 και αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης από το 2004. Εισήλθε στο Διπλωματικό Σώμα το 1965 και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Πρέσβυς της Ελλάδος στην Κύπρο και Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες. Το 1998 ανέλαβε ως Γενικός Γραμματεύς του Υπουργείου Εξωτερικών και τον επόμενο χρόνο επελέγη ως Διοικητής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), από όπου συνταξιοδοτήθηκε τον Νοέμβριο 2004

Ευάγγελος Ι. Καλούσης (από 15.12.2016)

Γεννήθηκε το 1943 και είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (Σ.Ε.Β.Τ.) από το 2006 και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου από το 2002. Διετέλεσε Πρόεδρος της NESTLE ΕΛΛΑΣ Α.Ε. από το 2001 έως το 2015. Από το 2007 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Διευθύνων Σύμβουλος

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1947. Σπούδασε πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Aix-Marseille. Εργάζεται στην Τράπεζα από το 1973 και είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 1995. Το 2002 ανέλαβε Γενικός Διευθυντής και από το 2005 είναι Διευθύνων Σύμβουλος.

Εντεταλμένοι Σύμβουλοι και Γενικοί Διευθυντές

Σπύρος Ν. Φιλάρετος

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1958. Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο του Manchester και του Sussex. Εργάζεται στην Τράπεζα από το 1985. Το 1997 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής και από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικός Διευθυντής. Τον Οκτώβριο του 2009 ανέλαβε και καθήκοντα Chief Operating Officer (COO).

Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1959. Σπούδασε Οικονομικά και είναι κάτοχος MBA του University of Chicago. Ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής της Τραπέζης το 2002 και από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικός Διευθυντής.

Γεώργιος Κ. Αρώνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Σπούδασε Οικονομικά και είναι κάτοχος MBA, major in Finance, του ALBA. Εργάσθηκε για 15 έτη σε πολυεθνικές τράπεζες, το μεγαλύτερο διάστημα στην ABN AMRO στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Εργάζεται στην Alpha Bank από το 2004 ως επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής. Από το 2006 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής και από το 2008 Γενικός Διευθυντής. Το 2011 εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου (έως 28.7.2016)

Γεννήθηκε το 1952 και είναι Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρίας ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Ε.Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. Από το 2008 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης

Γεννήθηκε το 1954. Είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικών Επιστημών (BA in Government) του Harvard University και MBA του Harvard Graduate School of Business Administration. Εργάσθηκε στην Owens Corning (1981-1998), όπου διετέλεσε Πρόεδρος των παγκοσμίων δραστηριοτήτων του Τομέα Συνθετικών Υλικών (Composites) και Μονωτικών Υλικών. Επίσης, διετέλεσε Εντεταλμένος Σύμβουλος (1998-2001) και Διευθύνων Σύμβουλος (2001-2011) του Ομίλου S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. Είναι Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και Πρόεδρος του Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου TITAN. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Ιωάννης Κ.Λύρας (έως 30.11.2016)

Γεννήθηκε το 1951 και είναι Πρόεδρος της εταιρίας PARALOS MARITIME CORPORATION S.A. Από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης. Έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών από το 1997 έως το 2003. Εκπροσωπεί την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ενώσεως Ευρωπαίων Εφοπλιστών.

Ibrahim S.Dabdoub

Γεννήθηκε το 1939. Σπούδασε στο Collège des Frères στη Βηθλεέμ, στο Middle East Technical University στην 'Αγκυρα και στο Stanford University των Η.Π.Α. Διετέλεσε Group Chief Executive Officer στη National Bank of Kuwait από το 1983 έως τον Μάρτιο του 2014. Είναι Αντιπρόεδρος της International Bank of Qatar (IBQ), Ντόχα και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του International Institute of Finance (IIF), καθώς και Co-Chair του Emerging Markets Advisory Council (EMAC) στην Ουάσινγκτον. Είναι μέλος του Bretton Woods Committee στην Ουάσινγκτον και του International Monetary Conference (IMC). Επιπροσθέτως, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Central Bank of Jordan, Αμμάν, του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας Consolidated Contractors Company, Αθήναι και του Board of Advisors της Perella Weinberg, New York. Βραβεύθηκε το 1995 ως «Τραπεζίτης της Χρονιάς» από την Arab Bankers Association of North America (ABANA) και το 1997 ως «Άραβας Τραπεζίτης της Χρονιάς» από την Union of Arab Banks. Του απενεμήθη το 2008 και το 2010 το βραβείο «A Lifetime Achievement Award» από τα «The Banker» και «MEED» αντιστοίχως. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Shahzad A.Shahbaz

Γεννήθηκε το 1960. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BA in Economics) του Oberlin College, Ohio, Η.Π.Α. Από το 1981 εργάσθηκε σε τράπεζες και επενδυτικές εταιρίες, περιλαμβανομένης της Bank of America (1981-2006), από την οποία απεχώρησε ως Regional Head (Corporate and Investment Banking, Continental Europe, Emerging Europe, Middle East and Africa). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) της NDB Investment Bank/Emirates NBD Investment Bank (2006-2008) και της QInvest (2008-2012). Κατέχει τη θέση του Επενδυτικού Συμβούλου στην Al Mirqab Holding Co. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Jan A. Vanhevel (από 21.4.2016)

Γεννήθηκε το 1948. Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο της Leuven (1971), Χρηματοοικονομική Διοίκηση στη Vlekho (Flemish School of Higher Education in Economics), στις Βρυξέλλες (1978), και Προηγμένη Διοίκηση (Advanced Management) στο INSEAD (Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Διοικήσεως Επιχειρήσεων), στο Fontainebleau. Το 1971 ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στην Kredietbank, η οποία το 1998 μετεξελίχθηκε στην KBC Bank and Insurance Holding Company. Το 1991 ανέλαβε μέλος της Ανωτάτης Διοικήσεως και το 1996 εξελέγη μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής. Το 2003 κατείχε τη θέση του υπευθύνου των καταστημάτων και των θυγατρικών εταιριών εκτός Κεντρικής Ευρώπης, ενώ το 2005 ανέλαβε επικεφαλής των θυγατρικών εταιριών της KBC στην Κεντρική Ευρώπη και στη Ρωσία. Το 2009 ορίσθηκε Διευθύνων Σύμβουλος και εφήρμοσε το Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως του ομίλου έως το 2012, οπότε και συνταξιοδοτήθηκε. Από το 2008 έως το 2011 διετέλεσε Πρόεδρος της Fédération belge du secteur financier (Βελγική Ομοσπονδία Χρηματοοικονομικού Τομέα), καθώς και μέλος της Verbond van Belgische Ondernemingen (Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Βελγίου), ενώ από τον Μάιο του 2013 κατέχει τη θέση του Γενικού Γραμματέως του Institut International d'Études Bancaires (Διεθνές Ινστιτούτο Τραπεζικών Σπουδών). Συμμετείχε επίσης στην Ομάδα Liikanen με αντικείμενο την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Από τον Απρίλιο του 2016 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Richard R. Gildea (από 28.7.2016)

Γεννήθηκε το 1952. Είναι κάτοχος πτυχίου Ιστορίας (BA in History) του Πανεπιστημίου της Μασαχουσέτης (1974) και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στα Διεθνή Οικονομικά, με ειδίκευση στις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις (MA in International Economics, European Affairs) του The Johns Hopkins University School of Advanced International Studies (1984). Από το 1986 έως το 2015 εργάσθηκε στη JP Morgan Chase, όπου κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του ανέλαβε διάφορες ανώτερες διοικητικές θέσεις. Διετέλεσε Περιφερειακός Διευθυντής Αναδυομένων Αγορών στη Μονάδα Χρηματοδοτήσεων Επιχειρήσεων της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης στο Λονδίνο (1993-1997), Επικεφαλής Αναδιαρθρώσεων Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής (EMAA) στο Λονδίνο (1997-2003), καθώς και Ανώτερο Στέλεχος Πιστοδοτήσεων Αναδυομένων Αγορών EMAA στο Λονδίνο (2003-2007). Από το 2007 έως το 2015 διετέλεσε Ανώτερο Στέλεχος Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Ανεπτυγμένων Αγορών EMAA της Επενδυτικής Τραπέζης της JP Morgan στο Λονδίνο και τοποθετήθηκε Ανώτερος Εκπρόσωπος Διαχειρίσεως Κινδύνων σε ανώτερες επιτροπές της ως άνω Επενδυτικής Τραπέζης. Είναι μέλος της Διοικητικής Επιτροπής του The Johns Hopkins University School of Advanced International Studies, Ουάσινγκτον, καθώς και μέλος του Chatham House (Βασιλικό Ινστιτούτο Διεθνών Υποθέσεων), Λονδίνο και του Διεθνούς Ινστιτούτου Στρατηγικών Σπουδών, Λονδίνο. Από τον Ιούλιο του 2016 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, διά του υπ' αυτού ορισθέντος εκπροσώπου του:

Μαρίκα Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη

Γεννήθηκε στο Ασιούτ της Αιγύπτου το 1950. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BSc in Economics) του London School of Economics (LSE), University of London, Ηνωμένο Βασίλειο και κάτοχος Master's στα Αναπτυξιακά Οικονομικά (MA in Development Economics) του University of Sussex, Ηνωμένο Βασίλειο. Από το 1978 έως το 1993 εργάσθηκε στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, αρχικά ως Προϊσταμένη του Τμήματος Προβλέψεων (1978-1990) και εν συνεχεία στο Γραφείο Διοικήσεως στην Υπηρεσία Ιδιωτικοποιήσεων (1990-1993). Από το 1993 έως το 2010 διετέλεσε Υπεύθυνη Εκκαθαρίσεων στην Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε., εταιρία του ομίλου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος. Σήμερα εργάζεται ως ανεξάρτητη ερευνήτρια, με έμφαση στα Μακροοικονομικά και στα Χρηματοοικονομικά. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Νίκος Πουλαντζάς, καθώς και της Συντονιστικής Επιτροπής της Ομάδας Ευρωπαίων Οικονομολόγων (EuroMemo Group). Κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου από τον Μάρτιο του 2015.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010

Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν

Γεννήθηκε το 1949. Σπούδασε στην Αγγλία Business Administration (BA) και Management Studies (Postgraduate Diploma) στο University of Northumbria, Newcastle upon Tyne και έχει εξειδικευθεί σε Organisation and Methods από το British Institute of Administrative Management. Μεταξύ 1972 και 1987 εργάσθηκε σε εταιρίες συμβούλων. Από το 1987 έως το 2000 εργάσθηκε σε εμπορικές τράπεζες στην Αμερική και από το 2000 έως το 2009 στην EFG Eurobank Ergasias. Από το 2010 έως το 2012 διετέλεσε Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Από τον Οκτώβριο του 2011 έως τον Δεκέμβριο του 2013 ήταν Μη Εκτελεστική Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Νέας Proton Bank, ως εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Από τον Ιανουάριο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, εκπροσωπώντας το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Επιτροπές Διοικήσεως

Οι Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη της Διοικήσεως της Τραπέζης είναι η Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Εργασιών, η Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo), η Επιτροπή Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού, η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου, η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και η Επιτροπή Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση.

Α. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Τραπέζης. Συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου. Συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές και ο Γραμματεύς της Επιτροπής. Κατά περίπτωση συμμετέχουν και άλλα Στελέχη ή Μέλη των Διοικήσεων Εταιριών του Ομίλου, αναλόγως των θεμάτων που συζητούνται. Η Εκτελεστική Επιτροπή προβαίνει σε επισκόπηση της εγχώριας και διεθνούς οικονομίας και των εξελίξεων της αγοράς και εξετάζει θέματα επιχειρησιακού σχεδιασμού και πολιτικής. Επιπλέον η Επιτροπή μελετά θέματα που αφορούν την ανάπτυξη του Ομίλου και εισηγείται τον Κανονισμό Λειτουργίας της Τραπέζης καθώς και τον προϋπολογισμό κάθε Τομέα. Τέλος, εισηγείται την πολιτική Ανθρωπίνου Δυναμικού και τη συμμετοχή της Τραπέζης ή Εταιριών του Ομίλου σε άλλες εταιρίες.

Β. Το Συμβούλιο Εργασιών συνέρχεται υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα. Συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Εντεταλμένοι Γενικοί Διευθυντές, και ο Γραμματεύς του Συμβουλίου. Κατά περίπτωση συμμετέχουν και άλλα Στελέχη ή Μέλη των Διοικήσεων Εταιριών του Ομίλου, αναλόγως των θεμάτων που συζητούνται. Το Συμβούλιο Εργασιών προβαίνει σε επισκόπηση της αγοράς και των κλάδων της οικονομίας, εξετάζει την πορεία των εργασιών και των νέων προϊόντων. Αποφασίζει την πολιτική για την ανάπτυξη των Δικτύων και του Ομίλου και καθορίζει την πιστωτική πολιτική. Τέλος, αποφασίζει για τη διαχείριση των διαθεσίμων, τα επιτόκια, τους όρους καταθέσεων και χορηγήσεων και το Τιμολόγιο της Τραπέζης.

Γ. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo) συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου. Ως Μέλη συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Εντεταλμένοι Γενικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων, Αναλύσεως και Διαχειρίσεως Αποδοτικότητας, Διαχειρίσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων, Λογιστικών και Φορολογικών Θεμάτων, Οικονομικών Μελετών, Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking, Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής, Χρηματοοικονομικής Διαχειρίσεως (Trading), Capital Management και Τραπεζικής Εποπτείας. Η Επιτροπή εξετάζει και αποφασίζει για θέματα Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού και παρακολουθεί την εξέλιξη των αποτελεσμάτων, του προϋπολογισμού, του σχεδίου χρηματοδοτήσεως, της κεφαλαιακής επάρκειας και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγεθών της Τραπέζης και του Ομίλου εγκρίνοντας σχετικές ενέργειες και πολιτικές. Επίσης, εγκρίνει την πολιτική επιτοκίων, τη δομή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων, και τα συνολικά όρια κινδύνων αγοράς, επιτοκίων και ρευστότητος.

Δ. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού συνέρχεται τακτικά ανά μήνα υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντού Wholesale Banking and International Network. Ως μέλη συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές Retail Banking, Chief Risk Officer και Chief Financial Officer, ο Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων. Η Επιτροπή εξετάζει θέματα και εισηγείται στην Επιτροπή ALCo ή στην Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης προτάσεις που αφορούν εν γένει τη Διαχείριση Διαθεσίμων και Ισολογισμού, όπως την κεφαλαιακή διάρθρωση, την πολιτική επιτοκίων, τα συνολικά όρια κινδύνων αγοράς, επιτοκίων και ρευστότητος, την πολιτική χρηματοδοτήσεως της Τραπέζης και του Ομίλου, τη διαχείριση της ρευστότητος, τις παραδοχές διενέργειας σενα-

ρίων προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων, τις στρατηγικές αντισταθμίσεως, τους κανόνες εσωτερικής τιμολογήσεως, τη δομή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων και την κατανομή κεφαλαίου και ρευστότητος στις επιχειρησιακές μονάδες.

Ε. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου συνέρχεται τακτικά υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου και συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, ο Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής και Υποστηρικτικών Λειτουργιών, και ο Διευθυντής της Διευθύνσεως Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου διασφαλίζει την ύπαρξη κατάλληλης οργανωτικής δομής διαδικασιών, μεθοδολογιών και υποδομής για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου. Επίσης, ενημερώνεται σχετικά με τη συνολική εικόνα (profile) λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου και τα αποτελέσματα της διαδικασίας εκτιμήσεως λειτουργικών κινδύνων, εξετάζει προτάσεις μειώσεως του λειτουργικού κινδύνου, αξιολογεί τις προβλέψεις για Αγωγές Τρίτων κατά της Τραπέζης, εγκρίνει τα όρια ευθύνης των Συμβουλίων για τη διαχείριση γεγονότων λειτουργικού κινδύνου της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και εξετάζει τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου των οποίων η οικονομική επίπτωση υπερβαίνει τα όρια των υπολοίπων Συμβουλίων.

ΣΤ. Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου συνέρχεται τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου και συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Credit Control, Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου και Capital Management και Τραπεζικής Εποπτείας. Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και των διαδικασιών διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου της Τραπέζης και του Ομίλου ως προς την ανάληψη, παρακολούθηση και διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου ανά Τομέα Εργασιών (Wholesale Banking, Retail Banking, Wealth Management/Private Banking), γεωγραφική περιοχή, προϊόν, δραστηριότητα, κλάδο κ.ά. και αποφασίζει για τον σχεδιασμό των απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών.

Ζ. Η Επιτροπή Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή - Chief Operating Officer και συνεδριάζει μηνιαίως ή / και εκτάκτως, υπό την προεδρία, είτε του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Wholesale Banking, είτε του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής, ενώ συμμετέχουν οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Στρατηγικού Σχεδιασμού, Credit Control, Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου, Capital Management & Τραπεζικής Εποπτείας, Προϋπολογισμού & Ελέγχου, Παρακολουθήσεως Καθυστερήσεων Retail Banking και Παρακολουθήσεως Καθυστερήσεων Wholesale Banking. Η Επιτροπή εξετάζει θέματα που σχετίζονται με τα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζονται οι Διευθύνσεις υπό την Εποπτεία του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Wholesale Banking και του Εντεταλμένου Γενικού Διευθυντή Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής, με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και του Ομίλου, επί των οποίων δύναται να εισηγηθεί για τη λήψη περαιτέρω αποφάσεων στην Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και στη συνέχεια στο Διοικητικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση, μέσω της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τέλος, η Τράπεζα δηλώνει ότι συμμορφώνεται άμεσα με τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις δημοσιοποιήσεων που τίθενται από το θεσμικό πλαίσιο για τα Πιστωτικά Ιδρύματα.

στ. Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα.

Η παροχή ίσων ευκαιριών απασχολήσεως και εξελίξεως για όλους τους Εργαζομένους της Τραπέζης, δεν αποτελεί απλώς νομική υποχρέωση, αλλά είναι συστατικό στοιχείο της πολιτικής της για το Ανθρώπινο Δυναμικό. Η πολιτική αυτή ενσωματώνεται στις διαδικασίες και στις πρακτικές διοικήσεως του Ανθρωπίνου Δυναμικού σε κάθε χώρα, όπου έχει παρουσία η Alpha Bank και εξασφαλίζει την τήρηση τους. Επιδιώκοντας να τηρήσει εμπράκτως την ισότητα των φύλων και να αντιμετωπίσει το χαμηλό ποσοστό γυναικών σε θέσεις ευθύνης, στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ελληνική αγορά εργασίας, η Τράπεζα μέσω μίας σειράς μέτρων, τα οποία αφ' ενός, ευνοούν την εναρμόνιση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και αφ' ετέρου, προωθούν την ισότητα στη μεταχείριση καθώς και την αξιοκρατική εξέλιξη του Προσωπικού, δίδει ίσες ευκαιρίες ανελίξεως στις γυναίκες Εργαζόμενες και εφαρμόζει ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες Εργαζομένων. Η Τράπεζα σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οιασδήποτε άλλης διακρίσεως. Πλέον των αρχών αυτών, η Τράπεζα αναγνωρίζει την ανάγκη για ποικιλομορφία όσον αφορά τις δεξιότητες, το υπόβαθρο, τις γνώσεις και την εμπειρία κατά τρόπο που να διευκολύνονται η εποικοδομητική συζήτηση και η ανεξάρτητη σκέψη. Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δίδει δυνατότητα εξελίξεως βασισμένη στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση. Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με τις εκάστοτε συνθήκες στην εθνική αγορά εργασίας και εξασφαλίζει την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων, μεταξύ άλλων, για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, για το ωράριο εργασίας και για τη χορήγηση αδειών.

Επιπλέον, η Τράπεζα προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και αντιτίθεται σε κάθε μορφή παιδικής, εξαναγκασμένης ή υποχρεωτικής εργασίας. Η Τράπεζα, σεβόμενη πλήρως τα δικαιώματα των Εργαζομένων, έχει δεσμευθεί για την πλήρη διασφάλισή τους, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο εθνικό και στο κοινοτικό Δίκαιο και στις συνθήκες της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης εφαρμόζει Πολιτική Ποικιλομορφίας ως προς το φύλο σύμφωνα με την οποία η Alpha Bank επιδιώκει να επιτύχει και να διατηρήσει σε διαχρονική βάση ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου. Η Τράπεζα στοχεύει σε μία εκπροσώπηση φύλων στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά την οποία το υποεκπροσωπούμενο φύλο αποτελεί τουλάχιστον το 30% των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτό ενδεχομένως να μην είναι πάντοτε εφικτό βραχυπρόθεσμα. Εντούτοις, οποτεδήποτε ο ανωτέρω στόχος δεν επιτυγχάνεται, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο και δίδει προτεραιότητα στην επίτευξή του κατά την τοποθέτηση υποψηφίων Μελών.

Στοιχεία Ανθρωπίνου Δυναμικού που κατέχουν Θέσεις Ευθύνης (οι θέσεις από Διευθυντή Καταστήματος και άνω) κατά την 31.12.2016:

	Ηλικιακή κατανομή την 31.12.2016					Ποσοστό (%)
Φύλλο	**18-25**	**26-40**	**41-50**	**51+**	**Σύνολο**	
Άρρεν		45	260	195	500	63,21
Θήλυ		32	210	49	291	36,79
Σύνολο:		**77**	**470**	**244**	**791**	**100**
Ποσοστό (%)		9,73	59,42	30,85	100	

Μορφωτικό επίπεδο	**Κατανομή 31.12.2016**	**Ποσοστό (%)**
Μεταπτυχιακή εκπαίδευση Master, PhD	270	34,13
Τριτοβάθμια εκπαίδευση ΑΕΙ, ΤΕΙ	279	35,27
Απόφοιτοι Λυκείου	242	30,59
Σύνολο:	**791**	**100**

Η διαμόρφωση του ποσοστού και του αριθμού των εργαζομένων σε Διευθυντικές θέσεις ανά μορφωτικό επίπεδο καταδεικνύει τα ακόλουθα:

- οι εργαζόμενοι σε Διευθυντικές θέσεις με πτυχία ανωτάτης εκπαιδεύσεως (ΑΕΙ, ΤΕΙ) αντιπροσωπεύουν κατά το 2016 το μεγαλύτερο ποσοστό, ήτοι 35,27%.
- οι εργαζόμενοι σε Διευθυντικές θέσεις με τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών αντιπροσωπεύουν κατά το 2016 ποσοστό 34,14%.
- Το ποσοστό των αποφοίτων Λυκείου αντιπροσωπεύει το μικρότερο ποσοστό στο σύνολο του εν λόγω πληθυσμού, ήτοι 30,59%.

Πολιτική Αποδοχών

Η Πολιτική Αποδοχών είναι σύμφωνη με τις αξίες, την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους και γενικότερα τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου, συμμορφούται δε, μεταξύ άλλων, με τις επιταγές του Ν.3728/2008, του Ν.4261/2014 και με την Πράξη υπ' αριθ. 2650/2012 Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχειρίσεως κινδύνων, αποθαρρύνει την υπερβολική ανάληψη τοιούτων και αποτρέπει ή ελαχιστοποιεί την εμφάνιση καταστάσεων συγκρούσεως συμφερόντων που αποβαίνουν εις βάρος της ορθής, συνετής και χρηστής διαχειρίσεως των κινδύνων. Συσχετίζει δε τις αποδοχές του Ανθρωπίνου Δυναμικού της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου με τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και διαχειρίζονται.

Για τον καθορισμό των σταθερών αποδοχών λαμβάνονται υπόψη, εκτός των προβλεπομένων από την εργατική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τα δεδομένα της αγοράς και η βαρύτητα της θέσεως που έκαστος κατέχει. Η αξιολόγηση των θέσεων εργασίας είναι θεμελιώδης για μία αντικειμενική και δίκαιη Πολιτική Αποδοχών. Επίσης, το σύστημα διοικήσεως της αποδόσεως παρακινεί για διακεκριμένα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα χωρίς να ενθαρρύνει την υπέρμετρη ανάληψη κινδύνων. Συγκεκριμένα, ο υπολογισμός της αποδόσεως ενός Στελέχους προκύπτει από την επίτευξη των στόχων του, που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των εργασιών, την τήρηση των εσωτερικών διαδικασιών, τις σχέσεις με την πελατεία και τη διοίκηση των υφισταμένων του, αλλά και από ποιοτικά κριτήρια ιδιοτήτων της προσωπικότητας, που εκδηλώνονται κατά την άσκηση της εργασίας. Η σωστή και επιλεκτική εφαρμογή πολιτικής μεταβλητών αποδοχών θεωρείται ως απαραίτητο εργαλείο διοικήσεως των ανθρωπίνων πόρων, καθώς και προσελκύσεως ή/και διατηρήσεως Στελεχών σε επίπεδο Τραπέζης και Ομίλου, στοιχεία τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου.

Αθήναι, 30 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της
ALPHA BANK A.E.

Έκθεση Ελέγχου επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ALPHA BANK A.E. (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από τον Ενοποιημένο Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσεως και Συνολικού Αποτελέσματος, Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως και Ταμειακών Ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές, Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.
Document Classification: KPMG Confidential

Ορκωτοί Ελεγκτές
ΓΕΜΗ 001352601000
www.kpmg.com/gr

κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ALPHA BANK Α.Ε. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 1.31.1 των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

(α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920.

(β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α, και 107α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

(γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την ALPHA BANK A.E. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2017

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Νικόλαος Βουνισέας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Ιωάννης Αχείλας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12831

Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου της 31.12.2016

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	**31.12.2016**	**31.12.2015***
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2	2.668.781	2.972.740
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2	(744.696)	(1.075.279)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2	1.924.085	1.897.461
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		373.667	373.791
Προμήθειες έξοδα		(55.742)	(65.150)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	3	317.925	308.641
Έσοδα από μερίσματα	4	3.178	3.308
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5	84.896	(46.869)
Λοιπά έσοδα	6	56.988	58.329
		145.062	14.768
Σύνολο εσόδων		**2.387.072**	**2.220.870**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(507.853)	(519.626)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού	7	(31.655)	(64.300)
Γενικά διοικητικά έξοδα	8	(510.770)	(539.563)
Αποσβέσεις	20, 21, 22	(97.425)	(102.587)
Λοιπά έξοδα	9	(77.752)	(40.793)
Σύνολο εξόδων		**(1.225.455)**	**(1.266.869)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	10	(1.167.953)	(2.987.646)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	(3.342)	(9.821)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		(9.678)	(2.043.466)
Φόρος εισοδήματος	11	29.214	806.814
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**19.536**	**(1.236.652)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	47	22.766	(134.802)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		**42.302**	**(1.371.454)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		19.374	(1.236.912)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		22.766	(134.802)
		42.140	**(1.371.714)**
Τρίτους			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	38	162	260
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:			
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	12	0,03	(3,56)
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	0,01	(3,21)
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	0,01	(0,35)

* *Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω τροποποίησης της παρουσίασης του προγράμματος επιβραβεύσεως Bonus καρτών και της παρουσίασης της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 49).*

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ.51-208) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Ενοποιημένος Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	31.12.2016	31.12.2015*
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	1.514.607	1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	1.969.281	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	15	4.701	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	634.323	793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17	44.408.760	46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Διαθέσιμα προς πώληση	18α	5.217.053	5.794.484
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	18β	44.999	79.709
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	18γ	2.682.655	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	21.792	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα	20	614.092	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	21	793.968	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	22	371.314	345.151
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	4.519.046	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	24	1.450.459	1.508.633
		64.247.050	68.634.479
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	47	625.216	663.063
Σύνολο Ενεργητικού		**64.872.266**	**69.297.542**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	19.105.577	25.115.363
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.336.227	1.550.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	26	32.946.116	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27	616.865	400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	28	33.778	38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	21.219	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	29	91.828	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις	30	879.185	910.623
Προβλέψεις	31	321.704	298.458
		55.352.499	59.877.562
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	47	406.354	366.781
Σύνολο Υποχρεώσεων		**55.758.853**	**60.244.343**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης			
Μετοχικό Κεφάλαιο	32	461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	33	10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά	34	400.640	308.880
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	34, 47	(68.579)	40
Αποτελέσματα εις νέον	35	(2.506.711)	(2.546.885)
		9.077.284	**9.013.969**
Δικαιώματα τρίτων	38	**20.997**	**23.998**
Υβριδικά κεφάλαια	36	**15.132**	**15.232**
Σύνολο Καθαρής Θέσεως		**9.113.413**	**9.053.199**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως		**64.872.266**	**69.297.542**

* *Τα κονδύλια του Ενοποιημένου Ισολογισμού της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω ολοκλήρωσης της αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων εξαγορασθείσας θυγατρικής εταιρίας και της ορθής απεικόνισης των στοιχείων της Alpha Bank A.D. Skopje που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση (σημείωση 49).*

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2016	31.12.2015*
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		**42.302**	**(1.371.454)**
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων		93.352	214.288
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών		(55.212)	52.313
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού		(849)	773
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών			(547)
Φόρος εισοδήματος		(6.635)	(68.055)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**30.656**	**198.772**
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	47	**(1.458)**	**1.959**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		(10.694)	916
Φόρος εισοδήματος		3.100	2.130
		(7.594)	**3.046**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες		**4**	**(4)**
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11	**21.608**	**203.773**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**63.910**	**(1.167.681)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		42.448	(1.035.109)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		21.312	(132.847)
		63.760	**(1.167.956)**
Τρίτους			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		150	275

* *Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικού Αποτελέσματος της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της παρουσίασης της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα καθώς και λόγω της ολοκλήρωσης της αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων εξαγορασθείσας θυγατρικής εταιρίας (σημείωση 49).*

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα τρίτων	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο Καθαρής Θέσεως
Υπόλοιπο 1.1.2015		**3.830.718**	**4.858.216**	**105.687**	**(1.142.801)**	**7.651.820**	**23.266**	**31.464**	**7.706.550**
Μεταβολές χρήσεως 1.1 - 31.12.2015									
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					(1.371.714)	(1.371.714)	260		(1.371.454)
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση				200.713	3.045	203.758	15		203.773
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**-**	**-**	**200.713**	**(1.368.669)**	**(1.167.956)**	**275**	**-**	**(1.167.681)**
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	32	(3.754.104)	3.754.104			-			-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά	32	232.825	1.319.344			1.552.169			1.552.169
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	32	151.625	859.206			1.010.831			1.010.831
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(43.506)	(43.506)			(43.506)
Επίδραση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου					6.261	6.261			6.261
Αγορές/πωλήσεις και μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες					(457)	(457)	457		-
(Αγορές), (Ανακλήσεις)/ Πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά το φόρο εισοδήματος					4.807	4.807		(16.232)	(11.425)
Σχηματισμός αποθεματικών				2.520	(2.520)	-			-
Υπόλοιπο 31.12.2015		**461.064**	**10.790.870**	**308.920**	**(2.546.885)**	**9.013.969**	**23.998**	**15.232**	**9.053.199**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα τρίτων	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο Καθαρής Θέσεως
Υπόλοιπο 1.1.2016		**461.064**	**10.790.870**	**308.920**	**(2.546.885)**	**9.013.969**	**23.998**	**15.232**	**9.053.199**
Μεταβολές χρήσεως 1.1-31.12.2016									
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					42.140	42.140	162		42.302
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση				29.208	(7.588)	21.620	(12)		21.608
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**-**	**-**	**29.208**	**34.552**	**63.760**	**150**	**-**	**63.910**
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(689)	(689)			(689)
Αγορές/πωλήσεις και μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες				(8.826)	8.826	-	(3.151)		(3.151)
(Αγορές), (Ανακλήσεις)/ Πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά το φόρο εισοδήματος					61	61		(100)	(39)
Σχηματισμός αποθεματικών				2.759	(2.759)	-			-
Λοιπά					183	183			183
Υπόλοιπο 31.12.2016		**461.064**	**10.790.870**	**332.061**	**(2.506.711)**	**9.077.284**	**20.997**	**15.132**	**9.113.413**

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2016	31.12.2015*
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(Ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		(9.678)	(2.043.466)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/Απομειώσεις/Διαγραφές ενσώματων παγίων		101.855	92.139
Αποσβέσεις/Απομειώσεις/Διαγραφές αϋλων παγίων		51.578	45.714
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού		1.237.992	3.117.055
(Κέρδη)/Ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		(109.792)	75.696
(Κέρδη)/Ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		50.015	31.714
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες		3.342	9.821
Λοιπές προσαρμογές			9.529
		1.325.312	**1.338.202**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		(135.041)	1.059.452
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		156.769	356.871
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		480.508	(223.026)
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού		82.573	(54.510)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στοιχείων Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(6.004.782)	7.842.354
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(269.485)	(345.729)
Υποχρεώσεων προς πελάτες		1.901.458	(11.008.914)
Λοιπών Υποχρεώσεων		(28.180)	(230.316)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		**(2.490.868)**	**(1.265.616)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι		(17.391)	(40.794)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		**(2.508.259)**	**(1.306.410)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες		**2.697**	**(869)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες		(18.655)	(12.310)
Εξαγορές χρήσης			9.151
Εισροές από πώληση θυγατρικών		76.016	15.392
Εισπραχθέντα μερίσματα		3.178	3.308
Αγορές ενσώματων και αϋλων παγίων	20, 21, 22	(186.048)	(105.553)
Πωλήσεις ενσώματων και αϋλων παγίων		36.537	14.270
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα		2.093.587	7.469
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		**2.004.615**	**(68.273)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες		**(24.477)**	**33.252**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων		204.640	
Αποπληρωμές ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων			(9.640)
(Αγορές)/πωλήσεις υβριδικών τίτλων		(15)	(1.730)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	32		1.552.169
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου		(970)	(61.276)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**203.655**	**1.479.523**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα		(31.476)	(3.334)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(331.465)**	**101.506**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες		**(21.780)**	**32.383**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	13	**1.328.133**	**1.194.244**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	13	**974.888**	**1.328.133**

* *Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Ταμειακών Ροών της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της παρουσίασης της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 49).*

Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ο Όμιλος της Alpha Bank περιλαμβάνει εταιρίες, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες όπως: Τραπεζικές, Χρηματοδοτικές, Χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, Επενδύσεων, Ασφαλίσεων, Κτηματικές, Ξενοδοχειακές.

Ιθύνουσα ή μητρική εταιρία του Ομίλου είναι η Alpha Τράπεζα Α.Ε., η οποία λειτουργεί με τον διακριτικό τίτλο Alpha Bank, εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, και είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 223701000 (πρώην αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών 6066/06/Β/86/05). Η διάρκειά της έχει ορισθεί έως το 2100, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Σκοπός της Τραπέζης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του Καταστατικού της, είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα. Για την εκπλήρωσή του η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των προαναφερομένων.

Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014, λήγει το 2018.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2016 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Ευάγγελος Ι. Καλούσης */***

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)
Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης
Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης **/****

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Ibrahim S. Dabdoub **/****
Richard R. Gildea **/***
Shahzad A. Shahbaz ***/****
Jan Oscar A. Vanhevel */***

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008)

Μαρίκα Σ. Ιωάννου - Φραγκάκη

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)

Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν */**/***/****

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Την 26.1.2017 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε την κυρία Carolyn Adele G. Dittmeier, Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος σε αντικατάσταση του από 15.12.2016 παραιτηθέντος κ. Παύλου Α.Αποστολίδη. Την 23.2.2017 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε, σύμφωνα με τον Ν.3864/2010, κατόπιν υποδείξεως του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, τον κ. Σπυρίδωνα - Σταύρο Α. Μαυρόγαλο - Φώτη, ως Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, σε αντικατάσταση της παραιτηθείσας κυρίας Παναγιώτας Σ. Ιπλιξιάν.

* *Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής*
** *Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών*
*** *Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων*
**** *Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής*

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 30.6.2016 εξέλεξε, για τη διαχειριστική χρήση 2016, την ελεγκτική εταιρία «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» δια των κάτωθι προσώπων, ως τακτικό ορκωτό ελεγκτή της Τραπέζης:

α. Τακτικοί: Νικόλαος Ε. Βουνισέας
Ιωάννης Α. Αχείλας

β. Αναπληρωματικοί: Μιχαήλ Α. Κόκκινος
Αναστάσιος Ε. Παναγίδης

της εταιρίας KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Η μετοχή της Τραπέζης είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση. Η μετοχή συμμετέχει σε διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο MSCI Emerging Markets Index, ο FTSE All World, ο FTSE Med100 και ο FTSE4Good Emerging Index (από τον Δεκέμβριο 2016).

Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου με τη μορφή διεθνών πιστοποιητικών (GDRs), και διαπραγματεύεται εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

Το σύνολο των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία την 31η Δεκεμβρίου 2016 ανήρχετο σε 1.536.881.200. Στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.367.706.054 κοινές μετοχές της Τραπέζης, ενώ το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») κατέχει τις υπόλοιπες 169.175.146 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ή ποσοστό 11,01% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών του ΤΧΣ υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7α του Ν.3864/2010.

Επιπλέον, στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.141.734.167 Παραστατικοί Τίτλοι Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («Warrants»), ο κάθε ένας από τους οποίους ενσωματώνει δικαίωμα αγοράς 0,148173663047785 Νέων Μετοχών κυριότητος του ΤΧΣ.

Κατά το έτος 2016, η εμπορευσιμότητα της μετοχής ανήλθε σε € 14.802.962 ανά συνεδρίαση, κατά μέσο όρο και η εμπορευσιμότητα των warrants σε € 4.325.

Η Τράπεζα έχει αξιολογηθεί πιστοληπτικά από τρεις οίκους του εξωτερικού ως εξής:

- Moody's: Caa3
- Fitch Ratings: RD
- Standard & Poor's: CCC+

Με βάση το Ν.4374/1.4.2016, καταργήθηκε η υποχρέωση κατάρτισης τριμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων για το πρώτο και τρίτο τρίμηνο της οικονομικής χρήσεως, που προβλεπόταν από το άρθρο 6 του Ν.3556/30.4.2007 πριν την τροποποίηση του. Ωστόσο, με το άρθρο 25 του Ν.4416/6.9.2016, προστέθηκε το άρθρο 5β στο Ν.3556/30.4.2007, το οποίο προβλέπει τη δημοσίευση Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το πρώτο και τρίτο τρίμηνο της οικονομικής χρήσης. Η εν λόγω υποχρέωση αφορά στα Πιστωτικά Ιδρύματα των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και υποχρεούνται σε κατάρτιση Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Επιπλέον, με βάση την υπ' αριθμό 8/754/14.4.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα «Ειδικά Θέματα Περιοδικής Πληροφόρησης βάσει του Ν.3556/30.4.2007» καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν από τις τριμηνιαίες και τις εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις, που προβλεπόταν από την υπ' αριθμό 4/507/28.4.2009 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Επιπλέον, με βάση το Ν.4403/7.7.2016, τροποποιήθηκε το άρθρο 135 του κ.ν.2190/1920 και καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της 30ης Μαρτίου 2017.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1.1 Βάση Παρουσίασης

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη χρήση 1.1 - 31.12.2016 και έχουν συνταχθεί:

α) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002 και

β) με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους. Κατ' εξαίρεση ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα στοιχεία αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα ακόλουθα:

- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση
- Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της Τραπέζης το οποίο περιλαμβάνεται στις «Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις».

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που έχει ακολουθήσει ο Όμιλος για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2015 και 2016, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2016:

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», του **Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 12** «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρίες» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (Κανονισμός 2016/1703/22.9.2016).

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποσαφηνίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28, αναφορικά με τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρίες που είναι θυγατρικές μιας εταιρίας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΠ 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρίες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρίες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 11** «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»: Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/2173/24.11.2015)

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα (joint operation), το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του ΔΠΧΠ 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το ΔΠΧΠ 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1** «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 στο πλαίσιο του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των ΔΠΧΠ (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα ΔΠΧΠ, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται μη σημαντικές. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,
- αποσαφηνίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα ΔΠΧΠ ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,

- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, η αναλογία μίας εταιρίας στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:
  - σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και
  - σε ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων,
- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών της καταστάσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38** «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»: Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015).

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαίρεση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

(β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41** «Γεωργία»: Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

α) χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,

β) αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και

γ) υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap,

πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 16 και όχι βάσει του ΔΛΠ 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27** «Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις»: Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι οικονομικές καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του ΔΛΠ 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014** (Κανονισμός 2015/2343/15.12.2015)

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων από τον Όμιλο δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τα κατωτέρω νέα προτύπα των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2016 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 9:** «Χρηματοοικονομικά μέσα» (Κανονισμός 2016/2067/22.11.2016)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΠ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμισης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.
ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό μέσο να καταταγεί στην κατηγορία της αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος θα πρέπει να ικανοποιούνται ταυτόχρονα τα εξής:

- το μέσο να εντάσσεται σε επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο να έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές,
- οι συμβατικοί όροι που διέπουν το στοιχείο να προβλέπουν αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI).

Αν ένα μέσο πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αλλά διακρατείται τόσο με σκοπό την πώληση όσο και με σκοπό την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών θα πρέπει να κατατάσσεται στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση.

Τα μέσα που δεν εντάσσονται σε καμία από τις δύο ανωτέρω κατηγορίες ταξινόμησης αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΠ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου. Ειδικότερα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός μέσου, αναγνωρίζονται οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών. Στην περίπτωση, ωστόσο, που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή στην περίπτωση των μέσων που χαρακτηρίζονται ως απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση, οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζονται για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΠ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΠ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Πρόγραμμα Υλοποιήσεως ΔΠΧΠ 9

Η Τράπεζα, προκειμένου να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή του νέου προτύπου, έχει ξεκινήσει Πρόγραμμα υλοποιήσεως του ΔΠΧΠ 9. Για τη διαχείριση του Προγράμματος έχουν συσταθεί δύο Επιτροπές:

α. Συντονιστική Επιτροπή η οποία αποτελείται από μέλη της Γενικής Διευθύνσεως

β. Επιτροπή Παρακολουθήσεως Προγράμματος αποτελούμενη από ανώτερα διευθυντικά στελέχη των Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών, Πιστωτικού Κινδύνου και Πληροφορικής.

Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτική βάση για να επιβεβαιώνει τις βασικές παραδοχές, να εγκρίνει αποφάσεις και πολιτικές καθώς επίσης και για να παρακολουθεί την πρόοδο των εργασιών υλοποίησης σε όλο τον Όμιλο. Το Πρόγραμμα οργανώνεται γύρω από δύο βασικούς άξονες (workstreams), τον άξονα της απομείωσης (impairment workstream) και τον άξονα της ταξινόμησης και αποτίμησης (classification and measurement workstream). Η παράδοση των υλοποιήσεων των απαιτούμενων αλλαγών έχει αναληφθεί από περίπου 42 επιμέρους έργα που η Τράπεζα έχει προσδιορίσει προκειμένου να εξασφαλίσει την ομαλή και παράλληλη υλοποίηση όλων των εργασιών που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με το ΔΠΧΠ 9.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Ελεγκτική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων έχουν αναλάβει ενεργό ρόλο, στον οποίο περιλαμβάνεται και η συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για βασικές υποθέσεις και αποφάσεις του Προγράμματος υλοποιήσεως του ΔΠΧΠ 9.

Η οργάνωση του έργου είναι αντίστοιχη και για τις σημαντικές θυγατρικές του Ομίλου οι οποίες έχουν, επίσης, συστήσει επιτροπές για τη διαχείριση της εφαρμογής σε τοπικό επίπεδο, εντός του πλαισίου αρχών και των πολιτικών που θέτει ο Όμιλος.

Έως σήμερα, το Πρόγραμμα έχει επικεντρωθεί στην ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει των νέων κριτηρίων, στην ανάπτυξη βασικών μεθοδολογιών σχετικά με τις έννοιες του ΔΠΧΠ 9, στο σχεδιασμό του λειτουργικού μοντέλου και των μηχανογραφικών εφαρμογών που αυτό θα τηρείται καθώς και στην ανάπτυξη μεθοδολογιών μοντελοποίησης των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της απομείωσης.

Άξονας ταξινόμησης και αποτίμησης (classification and measurement workstream)

Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης των υφιστάμενων επιχειρησιακών μοντέλων και του ορισμού νέων επιχειρησιακών μοντέλων, όπου αυτό απαιτείται, ώστε να ανταναικλούν την επιχειρησιακή στρατηγική του. Το αποτέλεσμα της ανωτέρω διαδικασίας θα είναι η αντιστοίχιση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού σε νέα επιχειρησιακά μοντέλα.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του προκειμένου να καθορίσει αν τηρείται το κριτήριο του SPPI (δηλαδή ότι οι ταμειακές ροές είναι αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου). Για τα τυποποιημένα δάνεια του τομέα λιανικής τραπεζικής, η αξιολόγηση βασίζεται στα χαρακτηριστικά των προϊόντων ενώ για τα μη τυποποιημένα (κυρίως επιχειρηματικά) δάνεια καθώς και για τα αξιόγραφα η αξιολόγηση βασίζεται στα χαρακτηριστικά των επιμέρους χρηματοοικονομικών μέσων.

Τέλος, ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης των πολιτικών του και σχεδιασμού νέων διαδικασιών που θα πρέπει να εφαρμόζονται για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων από 1.1.2018.

Άξονας απομείωσης (impairment workstream)

Ο Όμιλος θα πρέπει να αναγνωρίσει πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες ζημίες για όλα τα δάνεια και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν έχουν ταξινομηθεί σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και για τις δανειακές δεσμεύσεις και τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις.

Η πρόβλεψη απομείωσης θα βασίζεται στις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου που σχετίζονται με την πιθανότητα αθέτησης εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση. Σε αυτή την περίπτωση, η πρόβλεψη θα βασίζεται στην πιθανότητα αθέτησης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του μέσου.

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος ενός μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος προτίθεται να λάβει υπόψη του πληροφορίες τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές, οι οποίες να τεκμηριώνονται και να κρίνονται λογικές και οι οποίες να δύναται να διαφοροποιούνται μεταξύ των χαρτοφυλακίων.

Ο Όμιλος, επί του παρόντος, βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης των αναλυτικών μεθοδολογιών για την αξιολόγηση του πότε επέρχεται αύξηση του πιστωτικού κινδύνου.

Οι βασικές παράμετροι για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου είναι οι ακόλουθες μεταβλητές

- Πιθανότητα αθέτησης (probability of default)
- Ζημία δεδομένης της αθετήσεως (loss given default)
- Άνοιγμα κατά την αθέτηση (exposure at default)

Ο Όμιλος αναμένει να αντλήσει αυτές τις παραμέτρους από εσωτερικώς αναπτυγμένα στατιστικά μοντέλα βασιζόμενα σε ιστορικά στοιχεία τα οποία θα προσαρμόσει ώστε να περιλαμβάνουν μακροπρόθεσμη πληροφόρηση. Ο Όμιλος προτίθεται να αναπτύξει για τις προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών τουλάχιστον δύο σενάρια επιπτώσεων.

Τέλος, ο Όμιλος σχεδιάζει τις διαδικασίες και το πλαίσιο δια-

κυβέρνησης για τον υπολογισμό των απομειώσεων, συμπεριλαμβανομένων των νέων στοιχείων που εισήγαγε το ΔΠΧΠ 9, αποσκοπώντας στην καθιέρωση μίας λεπτομερούς διαδικασίας, στην υλοποίησή της στη μηχανογραφική εφαρμογή υπολογισμού της απομείωσης και στην αποτύπωση αυτών στα επικαιροποιημένα κείμενα πολιτικών και διαδικασιών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης για τον αν θα επιλέξει ως λογιστική πολιτική να εξακολουθήσει να εφαρμόζει το ΔΛΠ 39 αναφορικά με τις διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης. Στην παρούσα φάση πρόθεσή του είναι να εξακολουθήσει να εφαρμόζει το ΔΛΠ 39.

Μετάβαση

Οι απαιτήσεις για την ταξινόμηση και αποτίμηση καθώς και για την απομείωση εφαρμόζονται αναδρομικά προσαρμόζοντας το υπόλοιπο έναρξης του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης, χωρίς να υφίσταται απαίτηση αναμόρφωσης της συγκριτικής πληροφόρησης. Ο Όμιλος δεν προτίθεται στην παρούσα φάση να αναμορφώσει τη συγκριτική πληροφόρηση.

Ποσοτική επίπτωση

Εκτιμάται ότι, μέχρι το Πρόγραμμα υλοποιήσεως του ΔΠΧΠ 9 να προχωρήσει σε βαθμό που να έχουν ληφθεί οι σημαντικότερες αποφάσεις που επηρεάζουν την υλοποίηση και να έχουν ενσωματωθεί στα μοντέλα υπολογισμού της ζημίας λόγω πιστωτικού κινδύνου, δεν θα είναι διαθέσιμες αξιόπιστες εκτιμήσεις για την επίπτωση του ΔΠΧΠ 9, ιδίως όσον αφορά στην αλληλεπίδραση με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις. Συνεπώς δεν δύναται να παρασχεθούν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον αναμενόμενο αντίκτυπο στη χρηματοοικονομική θέση και στα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου.

Ο Όμιλος προτίθεται ωστόσο, να προβεί σε ποσοτικοποίηση της πιθανής επίπτωσης του ΔΠΧΠ 9, όταν αυτό θα επιτραπεί από τον βαθμό υλοποίησης του έργου και πάντως όχι αργότερα από τις ελεγμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 15:** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (Κανονισμός 2016/1905/22.9.2016)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΠ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΠ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 15 στις οικονομικές του καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων καθώς και τη Διερμηνεία 22, τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 2** «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,
- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 4** «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»: Εφαρμόζοντας το ΔΠΧΠ 9 Χρηματοοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- οι ασφαλιστικές εταιρίες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με τις ασφάλειες, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 και
- όλες οι εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το ΔΠΧΠ 9 έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρίας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΠ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2016

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 15** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»: Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΠ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά να αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρίας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής περιουσίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΠ 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 16:** «Μισθώσεις»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΠ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης»

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7** «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες να βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12** «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες.

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40** «Επενδύσεις σε ακίνητα»: Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 40 με την οποία διευκρίνησε ότι μια οικονομική οντότητα θα αναταξινομήσει ένα περιουσιακό στοιχείο στην ή από την κατηγορία επενδυτικών ακινήτων όταν και μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί η αλλαγή στη χρήση. Αλλαγή στη χρήση υφίσταται όταν το περιουσιακό στοιχείο έχει τα κριτήρια ή πάψει να έχει τα κριτήρια που ορίζουν τι είναι επένδυση σε ακίνητα. Μια αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης για τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για να αποδείξει αλλαγή στη χρήση. Επίσης, τα παραδείγματα στον κατάλογο των περιπτώσεων που αποδεικνύουν την αλλαγή στη χρήση επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή και όχι μόνο ολοκληρωμένα ακίνητα.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων** – κύκλος 2014-2016

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017 και 1.1.2018

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 22** «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε την Διερμηνεία 22. Η Διερμηνεία πραγματεύεται τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν μία εταιρία αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που προκύπτει από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής πριν η εταιρία να αναγνωρίσει το σχετικό στοιχείο του ενεργητικού, το έξοδο ή το έσοδο. Η Διερμηνεία διευκρίνισε πως ως ημερομηνία της συναλλαγής, προκειμένου να καθοριστεί η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί κατά την αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου, του εσόδου ή του εξόδου, πρέπει να θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων (δηλαδή της προκαταβολής). Επίσης, στην περίπτωση που υφίστανται πολλαπλές προκαταβολές, θα πρέπει να ορίζεται διακριτή ημερομηνία συναλλαγής για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις οικονομικές του καταστάσεις.

1.2 Αρχές ενοποίησεως

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τη μητρική εταιρία ALPHA BANK, τις θυγατρικές της, τις συγγενείς και τις κοινοπραξίες. Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιριών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2016 και οι λογιστικές αρχές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν, αναπροσαρμόστηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο, για να εξασφαλίζεται συνέπεια με τις αντίστοιχες αρχές του Ομίλου.

α. Θυγατρικές Εταιρίες

Είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο.

Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τους εξής παράγοντες, που αποδεικνύουν σχέση ελέγχου:

i. εξουσία πάνω στην εταιρία,
ii. έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με την εταιρία, και
iii. τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του πάνω

στην εταιρία για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεων που λαμβάνει.

Η εξουσία προκύπτει από δικαιώματα που είναι εφικτή η άμεση εξάσκησή τους και τα οποία παρέχουν στον Όμιλο τη δυνατότητα κατεύθυνσης των βασικών δραστηριοτήτων της εταιρίας. Σε μια απλή περίπτωση, τα δικαιώματα που παρέχουν εξουσία αφορούν δικαιώματα ψήφου που προκύπτουν από την κατοχή μετοχών. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου η εξουσία προκύπτει από συμβατικές συμφωνίες.

Οι αποδόσεις του Ομίλου από την εταιρία θεωρούνται μεταβλητές εφόσον δύναται να διακυμαίνονται ως συνέπεια της επίδοσης της εταιρίας. Η μεταβλητότητα κρίνεται βάσει της ουσίας και όχι του νομικού τύπου των αποδόσεων.

Για την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ εξουσίας και αποδόσεων, ο Όμιλος εξετάζει κατά πόσο ασκεί την εξουσία του προς όφελος του ή για λογαριασμό άλλων μερών λειτουργώντας, ως εκ τούτου, ως εντολέας (principal) ή ως εκπρόσωπος (agent), αντίστοιχα. Εάν λειτουργεί ως εντολέας υπάρχει έλεγχος και υποχρέωση ενοποίησης από τον Όμιλο, ενώ στην αντίθετη περίπτωση δεν υφίσταται έλεγχος και υποχρέωση ενοποιήσεως.

Στις περιπτώσεις εταιριών που κατευθύνονται από δικαιώματα ψήφου, ο Όμιλος κατ' αρχήν αξιολογεί την ύπαρξη ελέγχου βάσει κατοχής δικαιωμάτων ψήφου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Ωστόσο, ο Όμιλος ενδέχεται να έχει έλεγχο ακόμη και με μικρότερη του 50% κατοχή δικαιωμάτων ψήφου μέσω:

- συμβατικής συμφωνίας με άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου,
- δικαιωμάτων που αντλούνται από άλλες συμβατικές συμφωνίες,
- του ποσοστού που κατέχει σε σχέση με τα ποσοστά των λοιπών κατόχων και τη διασπορά των δικαιωμάτων ψήφου και
- των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου.

Στις περιπτώσεις εταιριών ειδικής δομής όπου τα δικαιώματα ψήφου σχετίζονται μόνο με θέματα διοικητικής φύσης και οι βασικές δραστηριότητες καθοδηγούνται από συμβατικές συμφωνίες (π.χ οχήματα τιτλοποιήσεων ή αμοιβαία κεφάλαια/ funds) ο Όμιλος αξιολογεί την ύπαρξη ελέγχου λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως:

- το σκοπό σύστασης της εταιρίας και τα συμβατικά δικαιώματα των εμπλεκομένων μερών,
- τους κινδύνους στους οποίους έχει σχεδιασθεί η εταιρία να εκτίθεται ή να μεταβιβάζει σε άλλα μέρη καθώς και το βαθμό έκθεσης του Ομίλου σε αυτούς τους κινδύνους,
- ενδείξεις ύπαρξης ειδικής σχέσης με την εταιρία που υποδηλώνει ότι ο Όμιλος έχει παραπάνω από παθητικό ενδιαφέρον σε αυτή.

Επίσης, για τις εταιρίες ειδικής δομής που διαχειρίζεται, ο Όμιλος αξιολογεί εάν λειτουργεί ως εκπρόσωπος ή εντολέας βάσει του εύρους της εξουσίας λήψης αποφάσεων που διαθέτει επί των δραστηριοτήτων της εταιρίας, των δικαιωμάτων τρίτων καθώς και του βαθμού έκθεσής του σε μεταβλητότητα αποδόσεων από την ανάμειξη του με την εταιρία.

Ο Όμιλος, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, ελέγχει εταιρίες ειδικής δομής που συστάθηκαν για την τιτλοποίηση δανειακών χαρτοφυλακίων.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί τη σχέση ελέγχου, εφόσον τα γεγονότα και οι συνθήκες δείχνουν ότι υπάρχουν μεταβολές σε ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που συνιστούν έλεγχο.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησεως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που ο Όμιλος δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο.

Κατά την απόκτηση ελέγχου εταιριών ή μονάδων που πληρούν τον ορισμό της επιχείρησης, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο απόκτησης (acquisition method). Η εφαρμογή της μεθόδου προϋποθέτει τον προσδιορισμό του αποκτώντος, της ημερομηνίας απόκτησης του ελέγχου, της αποτίμησης του τιμήματος που καταβάλλεται, των αναγνωρίσιμων στοιχείων ενεργητικού που αποκτώνται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των όποιων δικαιωμάτων τρίτων στην αποκτηθείσα εταιρία, προκειμένου να προσδιορισθεί η υπεραξία ή το κέρδος που προκύπτει από τη συνένωση.

Το τίμημα της συνένωσης αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Το τίμημα της συνένωσης περιλαμβάνει και την εύλογη αξία τυχόν ενδεχόμενου τιμήματος. Η υποχρέωση καταβολής ενδεχόμενου τμήματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσεως, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει το ΔΛΠ 32. Το δικαίωμα επιστροφής τιμήματος που έχει καταβληθεί αναγνωρίζεται, υπό προϋποθέσεις, ως στοιχείο του ενεργητικού. Μεταγενέστερα, και στο βαθμό που μεταβολές στην αξία του ενδεχόμενου τιμήματος δεν συνιστούν προσαρμογές της περιόδου αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου, το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται ως εξής:

- Στην περίπτωση που αυτό αναγνωριστεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως, δεν υφίσταται μεταγενέστερη αποτίμηση.
- Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται αναγνωρίζονται αρχικά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου στην εύλογη αξία τους, πλην συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων για τα οποία προβλέπεται διαφορετική μέθοδος αποτίμησης. Τυχόν δικαιώματα τρίτων αναγνωρίζονται είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό μερίδιό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της αποκτηθείσας εταιρίας, εφόσον έχουν δικαίωμα σε αυτό σε περίπτωση εκκαθάρισης, ειδάλλως αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία.

Όποια διαφορά μεταξύ:

α. του αθροίσματος της αξίας του τιμήματος, της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην αποκτηθείσα εταιρία και της αξίας των δικαιωμάτων τρίτων, και

β. της αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται,

αναγνωρίζεται ως υπεραξία (goodwill) εφόσον το αποτέλεσμα του ανωτέρω υπολογισμού είναι θετικό ή ως κέρδος στα αποτελέσματα χρήσεως εφόσον το αποτέλεσμα είναι αρνητικό.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αποτίμησης, τα ποσά που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία απόκτησης αναπροσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν νέες πληροφορίες που ελήφθησαν για γεγονότα και συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόκτησης και τα οποία, εάν ήταν γνωστά, θα είχαν επηρεάσει την αποτίμηση των ποσών που αναγνωρίστηκαν από εκείνη την ημερομηνία. Οι προσαρμογές αυτές επηρεάζουν αντίστοιχα το ύψος της υπεραξίας. Η περίοδος αποτίμησης λήγει μόλις ληφθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόκτησης. Ωστόσο, η περίοδος αποτίμησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία απόκτησης.

Στις περιπτώσεις που το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές εταιρίες μεταβάλλεται, λόγω αγοράς πρόσθετου ποσοστού, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβληθέντος τιμήματος και της καθαρής θέσεως που εξαγοράζεται καταχωρείται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες, από τις οποίες δεν προκύπτει απώλεια του ελέγχου που ασκεί ο Όμιλος στις εταιρίες αυτές, θεωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μερών που συνθέτουν την καθαρή θέση του Ομίλου και τα τυχόν αποτελέσματα που προκύπτουν καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται, εκτός και αν υποδηλώνουν απομείωση ενός στοιχείου του ενεργητικού, η οποία αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο Ισολογισμό.

β. Συγγενείς εταιρίες

Είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά όχι έλεγχο.

Ουσιώδης επιρροή, κατά κύριο λόγο, τεκμαίρεται ότι υπάρχει, όταν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό άνω του 20% του μετοχικού κεφαλαίου της υπό εξέταση εταιρίας χωρίς να έχει έλεγχο ή από κοινού έλεγχο, εκτός εάν η κατοχή άνω του 20% δεν εξασφαλίζει ουσιώδη επιρροή, π.χ. εξαιτίας έλλειψης αντιπροσώπευσης του Ομίλου στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ή μη συμμετοχής του Ομίλου στη διαδικασία κατάρτισης πολιτικών.

Οι επενδύσεις στις συγγενείς εταιρίες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μεταγενέστερα η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται κατά την αναλογία του Ομίλου στα μετά την ημερομηνία απόκτησης κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρίας. Σε περίπτωση που οι ζημίες σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπερβαίνουν την επένδυση σε κοινές μετοχές, αυτές αναγνωρίζονται αφαιρετικά λοιπών στοιχείων που στην ουσία αποτελούν επέκταση της επένδυσης στη συγγενή.

Η αναλογία του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημίες και στα αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση των συγγενών εταιριών γνωστοποιείται ως ξεχωριστό στοιχείο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, αντίστοιχα.

γ. Κοινοπραξίες

Ο Όμιλος εφαρμόζει το πρότυπο Δ.Π.Χ.Π. 11, αντικείμενο του οποίου είναι η λογιστική απεικόνιση συμμετοχών σε επιχειρηματικά σχήματα που τελούν υπό κοινό έλεγχο (joint arrangements). Όλα τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο στα οποία ο Όμιλος συμμετέχει και έχει από κοινού έλεγχο είναι κοινοπραξίες (joint ventures), τις οποίες αποτιμά με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως.

Λεπτομερής καταγραφή όλων των θυγατρικών, κοινοπραξιών και συγγενών εταιριών του Ομίλου, καθώς και του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου σ' αυτές, γίνεται στη σημείωση 38.

1.3 Λειτουργικοί τομείς

Ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων καθώς και η μέτρηση των μεγεθών τους βασίζονται στην πληροφόρηση που λαμβάνει η Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένη την υφιστάμενη διοικητική δομή και διάρθρωση των εργασιών του Ομίλου, έχουν προσδιοριστεί οι ακόλουθοι λειτουργικοί τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Corporate Banking
- Asset Management/Insurance
- Investment Banking/Treasury
- Ν.Α. Ευρώπη
- Λοιπά

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριοποίηση του Ομίλου σε ποικίλους γεωγραφικούς τομείς, πέραν των ανωτέρω λειτουργικών τομέων παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση και με βάση την ακόλουθη διάκριση:

- Ελλάδα
- Λοιπές χώρες

Σημειώνεται ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των μεγεθών των λει-

τουργικών τομέων για σκοπούς πληροφόρησης της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν διαφοροποιούνται από τις αντίστοιχες μεθόδους που επιβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως.

Αναλυτικά στοιχεία για την πληροφόρηση κατά τομέα αναφέρονται στη σημείωση 40.

1.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

α. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική εταιρία Alpha Bank (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών του Ομίλου αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μιας εταιρίας, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτή δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές της.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της κάθε εταιρίας με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β. Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των μονάδων του εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε οικονομικής καταστάσεως. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.
ii. Τα στοιχεία της καταστάσεως αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυσαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της οικονομικής μονάδος.

1.5 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς καταρτίσεως της ενοποιημένης Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α. Το ταμείο

β. Οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες

γ. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από τράπεζες και συμφωνίες Reverse Repos.

Ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται αυτές που λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία συντάξεως των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

1.6 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων

Αρχική αναγνώριση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δάνεια και απαιτήσεις

- Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες ισχύουν τα εξής:

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία ο Όμιλος δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιωδώς την επένδυσή του, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Ο Όμιλος κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

i. τις χορηγήσεις προς πελάτες του,
ii. τα ποσά που καταβάλλει για την αγορά και τη μερική ή ολική κάλυψη ομολογιακών δανείων, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά,
iii. τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών του, Τραπεζών κ.λπ.,
iv. ομόλογα με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης όπως περαιτέρω περιγράφεται στη σημείωση 1.14.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

β) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους.

Ο Όμιλος, στην κατηγορία αυτή, κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και άλλους χρεωστικούς τίτλους.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην ανακτήσιμη με την αντίστοιχη ζημιά να καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία:

i. Υπάρχει πρόθεση για την πώλησή τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς (εμπορικό χαρτοφυλάκιο).

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και περιορισμένο αριθμό μετοχών.

ii. Ο Όμιλος επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να τα αποτιμήσει στην εύλογη αξία με μεταφορά της εκάστοτε προκύπτουσας διαφοράς στα αποτελέσματα. Η επιλογή αυτή μπορεί να γίνει:
    - όταν η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί και διαχειρίζεται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα με όρους εύλογης αξίας, είτε για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων, είτε ως μέρος μίας στρατηγικής επενδύσεων,
    - όταν η επιλογή αυτή εξαλείφει τυχόν λογιστική ασυμμετρία που προκύπτει από την αποτίμηση αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων με διαφορετικό τρόπο (π.χ. στο αναπόσβεστο κόστος) σε σχέση με χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με αυτά (π.χ. παράγωγα, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων),
    - όταν σε χρηματοοικονομικά μέσα ενσωματώνονται παράγωγα τα οποία διαφοροποιούν ουσιωδώς τις ταμειακές τους ροές ή ο διαχωρισμός των παραγώγων αυτών από τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα δεν απαγορεύεται.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος δεν είχε επιλέξει να εντάξει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε αυτή την κατηγορία.

δ) Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες.

Ο Όμιλος κατατάσσει στην κατηγορία αυτή ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια, χρεωστικούς τίτλους, μετοχές και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια

σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο Όμιλος έχει προσδιορίσει ως «σημαντική» μια μείωση άνω του 20% σε σχέση με το κόστος της επένδυσης. Αντίστοιχα, «παρατεταμένη» θεωρείται μια πτώση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους κτήσης για συνεχές διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Τα ανωτέρω κριτήρια εξετάζονται σε συνάρτηση με τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς.

Σε περίπτωση απομείωσης, η σωρευτική ζημιά που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι οι κανόνες αποτίμησης που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν εφαρμόζονται όταν τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εκτός παραγώγων, σε διαφορετική κατηγορία αποτίμησης, μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις», «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες και τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώληση ή επαναγορά τους στο άμεσο μέλλον.

ii. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iii. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iv. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

v. Μεταφορά από την κατηγορία των «επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη» στην κατηγορία των «διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» πραγματοποιείται όταν δεν υφίσταται πλέον πρόθεση ή δυνατότητα διακράτησης των στοιχείων αυτών έως τη λήξη τους.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πώλησης ή αναταξινόμησης σημαντικού ποσοστού αξιογράφων που διακρατούνται έως τη λήξη, τα αξιόγραφα που απομένουν στην κατηγορία αυτή υποχρεωτικά μεταφέρονται στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα. Εφόσον συντρέξει η εν λόγω περίπτωση δεν επιτρέπεται η κατάταξη αξιογράφων στην κατηγορία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη για τουλάχιστον δύο έτη. Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις πωλήσεων και αναταξινομήσεων που:

1. αφορούν σε αξιόγραφα τα οποία βρίσκονται σε μικρή χρονική απόσταση από την ημερομηνία λήξης ή άσκησης του δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, έτσι ώστε μεταβολές στο ισχύον επιτόκιο της αγοράς να μην έχουν ουσιαστική επίδραση στην εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου,
2. αφορούν σε αξιόγραφα για τα οποία ο Όμιλος έχει ήδη εισπράξει ουσιαστικά το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου μέσω προγραμματισμένων καταβολών ή προκαταβολών ή
3. οφείλονται σε μεμονωμένο μη επαναλαμβανόμενο γεγονός πέραν του ελέγχου του Ομίλου.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

Στην περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στον Όμιλο, δεν διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι λογιστικές πρακτικές που ακολουθούνται από τον Όμιλο σε ανάλογες συναλλαγές εξειδικεύονται περαιτέρω στις σημειώσεις 1.21 και 1.22.

Στην περίπτωση συναλλαγών με τις οποίες ο Όμιλος ούτε διατηρεί αλλά ούτε και μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέ-

λη που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά διατηρεί έλεγχο επ' αυτών, τότε αυτά εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης του Ομίλου. Αν ο Όμιλος δεν διατηρεί τον έλεγχο των στοιχείων τότε διακόπτεται η αναγνώρισή τους και στη θέση τους αναγνωρίζονται διακριτά τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή διατηρούνται κατά τη μεταβίβαση.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων δεν υπήρχαν ανάλογες συναλλαγές.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

i. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ήτοι:
   - υπάρχει πρόθεση για την πώληση ή την επαναγορά τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς, ή
   - είναι παράγωγα προϊόντα που δεν αποτελούν μέσα αντιστάθμισης. Τα παράγωγα αυτά, όπως και οι υποχρεώσεις από παράγωγα προϊόντα τα οποία αποτελούν μέσα αντιστάθμισης, εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι κανόνες αποτίμησής τους ακολουθούν όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

ii. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες ο Όμιλος επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (σημείο γii).

Στα πλαίσια της εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης, ο Όμιλος προέβη στην έκδοση ομολόγου το οποίο κατέταξε στην ανωτέρω κατηγορία αποτίμησης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

Στην περίπτωση που χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εν λόγω κατηγορίας υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως, εφαρμόζονται επιπλέον οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

γ) Υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και από δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς

Ως χρηματοοικονομική εγγύηση ορίζεται ένα συμβόλαιο το οποίο προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου του συμβολαίου λόγω της ζημίας που υπέστη από την αθέτηση των υποχρεώσεων συγκεκριμένου οφειλέτη.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις καθώς και οι δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμώνται στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα:

- στην πρόβλεψη που θα πρέπει να αναγνωριστεί (βάσει του ΔΛΠ 37) όταν θα θεωρηθεί πιθανή η εκροή πόρων και η εκροή αυτή θα είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία,
- στο ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση μειωμένο με το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσής του.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μία άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, η ανταλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ουσιώδους τροποποίησης των όρων της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι). Οι όροι θεωρείται ότι διαφέρουν ουσιαστικά αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί ή καταβληθεί), προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τιμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφιστικά στον Ισολογισμό, μόνο σε περιπτώσεις όπου ο Όμιλος έχει νομικά το δικαίωμα και την πρό-

θεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό τους.

1.7 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Παράγωγα είναι τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία, η οποία στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή που σημειώνεται σε κάποιο υποκείμενο στοιχείο με το οποίο συνδέονται (συνάλλαγμα, επιτόκια, δείκτη ή άλλη μεταβλητή).

Όταν το παράγωγο αποκτά θετική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, ενώ αντίθετα, όταν αποκτά αρνητική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο των υποχρεώσεων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς.

Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση που παράγωγα ενσωματώνονται σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, π.χ. ομόλογα, δάνεια, καταθέσεις, δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ., τα οποία δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τα παράγωγα δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των κύριων χρηματοοικονομικών μέσων στα οποία ενσωματώνονται, τότε υποχρεωτικά διαχωρίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία και συμπεριλαμβάνονται στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ή υποχρεώσεων.

Στις περιπτώσεις που παράγωγα ενσωματώνονται σε χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή της εύλογης αξίας τους περιλαμβάνεται στη συνολική μεταβολή της εύλογης αξίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων και καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται στα πλαίσια διαχείρισεως Ενεργητικού-Παθητικού και σύμφωνα πάντα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δίδονται από την Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Επιπλέον, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα παράγωγα για την αποκόμιση κερδών από βραχυχρόνιες μεταβολές της αγοράς και πάντα μέσα στα πλαίσια αναλήψεως κινδύνων που τίθενται από την αρμόδια Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού Παθητικού (ALCO).

Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Όταν ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα για αντιστάθμιση, προβαίνει κατά την έναρξη σε επαρκή τεκμηρίωση της σχέσεως αντισταθμίσεως, καθώς και σε έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντισταθμίσεως. Ο έλεγχος επαναλαμβάνεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Διευκρινίζονται ιδιαίτερα τα εξής:

α. Synthetic Swaps

Η μητρική εταιρία (Alpha Bank), προκειμένου να αυξήσει την απόδοση των καταθέσεων σε επιλεγμένους πελάτες της, χρησιμοποιεί το μηχανισμό των Synthetic Swaps. Μετατρέπει δηλαδή τις καταθέσεις από Ευρώ σε JPY ή άλλο νόμισμα και παράλληλα, για την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου, προβαίνει σε προθεσμιακή αγορά του σχετικού νομίσματος.

Το αποτέλεσμα, το οποίο παράγεται από την προθεσμιακή πράξη, διασπάται σε τόκους, οι οποίοι προστίθενται στους χρεωστικούς τόκους των καταθέσεων, συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

β. Swaps συναλλάγματος (FX Swaps)

Τα Swaps αυτά χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για την αντιστάθμιση του κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια πελατών.

Για τα ανωτέρω Swaps δεν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση για την εφαρμογή λογιστικής αντισταθμίσεως και για το λόγο αυτό εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών Swaps.

Το αποτέλεσμα το οποίο προκύπτει από τα παράγωγα αυτά διαχωρίζεται σε τόκους και συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με τους τόκους και τις συναλλαγματικές διαφορές που παράγονται από τις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, καθώς και σε λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Λογιστική αντιστάθμισης

Λογιστική αντιστάθμισης είναι ο καθορισμός ειδικών κανόνων αποτίμησης με τους οποίους επιδιώκεται η συσχέτιση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν τόσο από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο όσο και από το μέσο αντιστάθμισης, συσχέτιση η οποία δεν επιτυγχάνεται με τους συνήθεις κανόνες αποτίμησης.

Η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να εφαρμοστεί λογιστική αντιστάθμισης.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της σχέσεως αντιστάθμισης, ενώ ο έλεγχος αποτελεσματικότητας διενεργείται κατά την έναρξη και επαναλαμβάνεται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

α. Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Με τη λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η συσχέτιση της μεταβολής της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου

λόγω της επίδρασης ενός ή περισσοτέρων κινδύνων που αντισταθμίζονται.

Η μεταβολή της αξίας του μέσου αντιστάθμισης και η μεταβολή της αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που οφείλεται στους κινδύνους που αντισταθμίζονται αναγνωρίζονται στα αποτέλεσματα χρήσεως.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα αντισταθμιζόμενα χρηματοοικονομικά μέσα συνεχίζουν να αποτιμώνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την κατηγορία αποτίμησης στην οποία έχουν ταξινομηθεί, όπως αυτοί αναλύονται στη σημειώση 1.6. Ειδικότερα για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα, το συνολικό ποσό της μεταβολής της αξίας τους, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της σχέσεως αντιστάθμισης, αποσβένεται σταδιακά στα αποτελέσματα, μέχρι τη λήξη ή την πώλησή τους. Η απόσβεση αυτή ξεκινά από το χρονικό σημείο διακοπής της σχέσης αντιστάθμισης, βάσει του πραγματικού επιτοκίου που υπολογίζεται εκ νέου για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο, και καταχωρείται στα έσοδα ή έξοδα εκ τόκων.

Ο Όμιλος, με χρήση επιτοκιακών παραγώγων (IRS's, CAPS), αντισταθμίζει κινδύνους που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις, ομόλογα και δάνεια.

β. Αντιστάθμιση χρηματοροών

Με τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η μετατροπή των χρηματοροών από κυμαινόμενες σε σταθερές.

Το αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η λογιστική μεταχείριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου δεν μεταβάλλεται.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση παραμένει εκεί διακριτά έως ότου πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή. Όταν πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή ισχύουν τα εξής:

- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στις ίδιες περιόδους που οι αντισταθμιζόμενες ροές επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσεως.
- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων είτε μία δέσμευση του Ομίλου για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας, το ποσό που έχει αναγνωριστεί στην καθαρή θέση είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα την ίδια χρονική στιγμή με την οποία το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων επηρεάζει τα αποτελέσματα είτε προσαρμόζει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που οι προσδοκώμενες ταμειακές ροές ή η συναλλαγή δεν θεωρούνται πλέον πιθανές, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Ο Όμιλος εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συγκεκριμένη ομάδα προθεσμιακών καταθέσεων καθώς και για τον συναλλαγματικό κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού. Ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην καθαρή θέση και τα οποία προέρχονται από σχέσεις αντισταθμίσεως ταμειακών ροών προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν πλέον διακοπεί, αποσβένονται γραμμικά στους τόκους έξοδα κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι αντισταθμιζόμενες ροές των εν λόγω προθεσμιακών καταθέσεων επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού

Ο Όμιλος, κάνοντας χρήση συναλλαγματικών παραγώγων ή δανεισμού, αντισταθμίζει συναλλαγματικούς κινδύνους που αφορούν καθαρή επένδυση σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού.

Η λογιστική αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού είναι παρόμοια με τη λογιστική αντιστάθμισης χρηματοροών. Συσσωρευμένα κέρδη/ζημίες που αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της μονάδος.

1.8 Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε ο Όμιλος κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers – brokers), υπηρεσίες αποτιμήσεων ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Ειδικά για τις τιμές χρεογράφων, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει συγκεκριμένο εύρος τιμών, μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης που παρέχονται, ώστε να χαρακτηρίζονται ως τιμές ενεργού αγοράς.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση

και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις του Ομίλου καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

Χρηματοοικονομικά μέσα

Σε ό,τι αφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα, η καλύτερη εκτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την αρχική αναγνώριση είναι η τιμή της συναλλαγής, εκτός αν η εύλογη αξία αποδεικνύεται από άλλες παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν στο ίδιο μέσο ή προκύπτει βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης της οποίας οι μεταβλητές περιλαμβάνουν κυρίως δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές. Στις περιπτώσεις αυτές, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαρμόζεται με το ποσό της διαφοράς σε σχέση με την τιμή της συναλλαγής. Το ποσό της προσαρμογής αυτής αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα μόνο κατά το βαθμό που σχετίζεται με μια μεταβολή στους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τους κατά την αποτίμηση.

Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος. Στις συμβάσεις παραγώγων, ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος και των δύο αντισυμβαλλομένων (bilateral credit valuation adjustment).

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διακριτά. Ωστόσο, για συμβάσεις παραγώγων τις οποίες ο Όμιλος διαχειρίζεται ως ομάδα ανά αντισυμβαλλόμενο και παρέχει πληροφόρηση για την ομάδα αυτή στα βασικά διοικητικά του στελέχη, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με βάση την καθαρή έκθεσή του ανά αντισυμβαλλόμενο. Τυχόν προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποιούνται λόγω της ανωτέρω διαδικασίας αποτίμησης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου κατανέμονται στα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων ανάλογα με το εάν η καθαρή έκθεση του Ομίλου ως προς τον αντισυμβαλλόμενο είναι θετική ή αρνητική αντίστοιχα.

Επίσης, η εύλογη αξία των καταθέσεων που ικανοποιούνται σε πρώτη ζήτηση (όπως για παράδειγμα οι καταθέσεις ταμιευτηρίου) δεν υπολείπεται του ποσού που είναι πληρωτέο κατά τη ζήτηση, προεξοφλημένο από την πρώτη μέρα που το ποσό θα ζητηθεί να πληρωθεί.

Τα κύρια δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις μεθοδολογίες αποτίμησης που εφαρμόζει ο Όμιλος είναι:

- Τιμές ομολόγων – τιμές οργανωμένης αγοράς (quoted prices) διαθέσιμες συνήθως για κυβερνητικά και εταιρικά χρεόγραφα.
- Πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) – υπολογίζονται από τιμές οργανωμένης αγοράς για συναφείς τίτλους χρεογράφων ή από διαπραγματεύσιμα credit default swaps. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Επιτόκια – επιτόκια αναφοράς όπως είναι LIBOR, OIS και άλλα επιτόκια που παρέχονται σε οργανωμένες αγορές ανταλλαγής επιτοκίων, ομολόγων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – παρέχονται σε οργανωμένες αγορές συναλλάγματος spot, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος.
- Μετοχές και μετοχικοί δείκτες – τιμές οργανωμένης αγοράς για μετοχές που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια μετοχών και για τους σχετικούς μετοχικούς δείκτες.
- Συντελεστές Μεταβλητότητας και συσχέτισης – υπολογίζονται από τιμές δικαιωμάτων προαίρεσης ή από υπηρεσίες αποτιμήσεων (pricing service).
- Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο – χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχει η εταιρία που έχει εκδόσει τις μετοχές και σχετικές πληροφορίες του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.
- Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων – η καθαρή αξία ενεργητικού του αμοιβαίου όπως δημοσιοποιείται ημερήσια στο χρηματιστήριο όπου είναι εισηγμένο.

Μη χρηματοοικονομικά μέσα

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών μέσων για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα.

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία – Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων – Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματορροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- Εμπορικά Ακίνητα: Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κ.λπ.
- Οικιστικά Ακίνητα: Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά τ.μ. ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κ.λπ.
- Γενικές Παραδοχές όπως: ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτήρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τις εταιρίες του Ομίλου, είτε για τις λειτουργικές εργασίες τους, είτε για διοικητικούς σκοπούς.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των κτηρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτήρια ιδιόκτητα: έως 50 χρόνια.
- Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα: η διάρκεια της μισθώσεως.
- Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα: έως 40 χρόνια.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τη θυγατρική Alpha Real Estate D.O.O. Beograd το δικαίωμα χρήσης για επ'αόριστον καταχωρείται στα οικόπεδα και δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Οι υπολειμματικές αξίες των παγίων και η ωφέλιμη ζωή τους αναπροσαρμόζονται, αν είναι απαραίτητο, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις. Τα πάγια του Ομίλου εξετάζονται σε ετήσια βάση για ενδείξεις απομείωσης και εάν έχουν υποστεί απομείωση προσαρμόζονται στην ανακτήσιμη αξία τους με ισόποση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει κτήρια ή τμήματα κτηρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία εκμισθώνει με λειτουργική μίσθωση.

Οι επενδύσεις αυτές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Δαπάνες συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος.

Μεταφορές προς και από την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης του Ομίλου σε ό,τι αφορά στη χρήση του ακινήτου. Ειδικότερα, το ακίνητο αναταξινομείται στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην περίπτωση που η πρόθεση του Ομίλου είναι να το ιδιοχρησιμοποιήσει ενώ αναταξινομείται στην κατηγορία των κατεχόμενων προς πώληση ακινήτων στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για την πώλησή του και εφόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.17. Αντιθέτως, ακίνητα που δεν έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων μεταφέρονται στην κατηγορία αυτή στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για εκμίσθωσή τους.

1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του συνόλου του καταβληθέντος τιμήματος πλέον της αξίας τυχόν δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων των εξαγοραζόμενων εταιριών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους.

Οι θετικές υπεραξίες, που προκύπτουν από εξαγορές εταιριών μετά την 1.1.2004, καταχωρούνται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία», όταν πρόκειται για εξαγορά εταιρίας που καθίσταται θυγατρική, και εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Όταν πρόκειται για επένδυση σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες, η υπεραξία αναγνωρίζεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες».

Οι αρνητικές υπεραξίες αναγνωρίζονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει:

α) Άυλα στοιχεία που προκύπτουν από τον επιμερισμό του τιμήματος κατά την εξαγορά εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Π. 3 ή που αποκτήθηκαν με μεμονωμένη αγορά. Τα άυλα αυτά στοιχεία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις.

Στα αύλα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται η αξία που έχει αποδοθεί σε αποκτειθείσες πελατειακές σχέσεις, στην καταθετική βάση καθώς και σε δικαιώματα διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων. Η ωφέλιμη ζωή τους έχει προσδιοριστεί από 2 έως 9 έτη.

β) Τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτέο κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Το κόστος εσωτερικώς δημιουργούμενων προγραμμάτων λογισμικού περιλαμβάνει τις δαπάνες της φάσης ανάπτυξης του λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών προσωπικού που προκύπτουν άμεσα από την προετοιμασία του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία ο Όμιλος έχει καθορίσει από 1 έως 15 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται. Προγράμματα λογισμικού που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιπτώσεις που ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί χωρίς το συγκεκριμένο λογισμικό πρόγραμμα) ταξινομούνται στα ενσώματα πάγια στοιχεία.

γ) Εμπορικά σήματα και λοιπά δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας, τα οποία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, την οποία ο Όμιλος έχει καθορίσει έως 7 έτη.

Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Εξαίρεση αποτελούν τα άυλα πάγια με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, τα οποία δεν αποσβένονται.

Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τα άυλα στοιχεία ο Όμιλος δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

1.12 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνάπτει συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής.

Όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη των παγίων που εκμισθώνονται μεταφέρονται στον μισθωτή, τότε οι αντίστοιχες συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

α) Όταν οι εταιρίες του Ομίλου είναι εκμισθωτές

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η εταιρία του Ομίλου λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μισθώσεως καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στη σημείωση 1.14.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η εταιρία του Ομίλου που λειτουργεί ως εκμισθωτής παρακολουθεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

β) Όταν οι εταιρίες του Ομίλου είναι μισθωτές

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η εταιρία του Ομίλου λειτουργεί ως μισθωτής, ο μισθωμένος εξοπλισμός περιλαμβάνεται στην ανάλογη κατηγορία παγίων, όπως και τα ιδιόκτητα πάγια, ενώ η σχετική υποχρέωση προς τον εκμισθωτή περιλαμβάνεται στις λοιπές υποχρεώσεις.

Τα μισθωμένα, με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή. Η παρούσα αξία των μισθωμάτων υπολογίζεται με επιτόκιο προεξόφλησης εκείνο που αναφέρεται στη σύμβαση μισθώσεως ή όπου αυτό δεν αναφέρεται, με βάση το επιτόκιο δανεισμού που θα επιβαρυνόταν η εταιρία του Ομίλου για αντίστοιχη χρηματοδότησή της για τον ίδιο σκοπό.

Μετά την αρχική καταχώρηση, τα πάγια αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, εκτός αν η διάρκεια της μισθώσεως είναι μικρότερη και το πάγιο δεν αναμένεται να περιέλθει στην κατοχή του Ομίλου κατά τη λήξη της σύμβασης, οπότε και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ως έξοδα εκ τόκων, με βάση την τοκοχρεολυτική μέθοδο.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η εταιρία του Ομίλου που λειτουργεί ως μισθωτής δεν καταχωρεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, αναγνωρίζει δε ως έξοδα, στην κατηγορία γενικά διοικητικά έξοδα, τα ποσά των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

1.13 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

α) Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι εκείνα τα συμβόλαια με τα οποία μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος από τον ασφαλιζόμενο στην ασφαλιστική εταιρία και όπου η ασφαλιστική εταιρία αποδέχεται να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο σε περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός όταν και μόνον όταν ένα συμβάν θα μπορούσε να αναγκάσει την εταιρία να καταβάλει σημαντικές επιπλέον παροχές. Για τον Όμιλο, ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός όταν το καταβληθέν ποσό σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου υπερβαίνει το 10% της συνολικής παροχής που απορρέει από το συμβόλαιο.

β) Διαχωρισμός προϊόντων

Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 4 τα συμβόλαια, τα οποία δεν περιλαμβάνουν την κάλυψη σημαντικού ασφαλιστικού κινδύνου, χαρακτηρίζονται είτε ως επενδυτικά είτε ως συμβόλαια παροχής υπηρεσιών, οπότε η λογιστική τους μεταχείριση καλύπτεται από τα ΔΛΠ 32 & 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα και από το ΔΛΠ 18 για τα έσοδα.

Όλα τα είδη συμβολαίων που παρέχει ο Όμιλος χαρακτηρίζονται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής, καθώς πρόκειται για ατομικά, παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια που παρέ-

χουν συμμετοχή στα κέρδη βασιζόμενα σε πλεόνασμα εσόδων από επένδυση (σε σχέση με το τεχνικό επιτόκιο) επί των μαθηματικών αποθεμάτων.

γ) Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις για τις μελλοντικές εκροές που θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου ζωής. Διακρίνονται τα ακόλουθα είδη:

i. Μαθηματικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις για τις απλές ασφαλίσεις ζωής (π.χ. απλές, μικτές ασφαλίσεις, ασφαλίσεις προσόδων) υπολογίζονται ως η διαφορά της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η εταιρία και των υποχρεώσεων του συμβαλλομένου.

Οι υπολογισμοί διεξάγονται σύμφωνα με την εγκεκριμένη από την αρμόδια αρχή τεχνική βάση (πίνακας θνησιμότητας, τεχνικό επιτόκιο) κατά την έναρξη του συμβολαίου. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ζημία κατά τον έλεγχο επάρκειας σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη.

ii. Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις

Αφορούν προβλέψεις για ζημίες που έχουν συμβεί και αναγγελθεί αλλά δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Σχηματίζονται με τη μέθοδο «φάκελο προς φάκελο» κατόπιν υπολογισμού του κόστους κάθε ζημίας με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία (πραγματογνωμοσύνες, δικαστικές αποφάσεις κ.λπ.) κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού.

Περιλαμβάνουν επίσης προβλέψεις που σχηματίζονται για ζημίες που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (IBNR) και υπολογίζονται σύμφωνα με τη στατιστική εμπειρία και το εκτιμώμενο μέσο κόστος ζημίας.

δ) Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα από ασφάλιστρα του κλάδου ζωής αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που καθίστανται απαιτητά.

ε) Αντασφάλιση

Ο Όμιλος προς το παρόν δεν κάνει χρήση αντασφαλιστικών συμβάσεων.

ζ) Έλεγχος επάρκειας προβλέψεων

Το ΔΠΧΠ 4 απαιτεί τη διενέργεια ελέγχου για το αν οι αναγνωρισμένες ασφαλιστικές προβλέψεις, μείον τα μη δεδουλευμένα (μεταφερόμενα) έξοδα πρόσκτησης, είναι επαρκείς για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Η μεθοδολογία που εφαρμόσθηκε για τα προϊόντα του κλάδου ζωής βασίσθηκε στις τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών χρηματοροών από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια συμπεριλαμβανομένων και των προβλεπόμενων εξόδων διαχείρισης που συνδέονται με αυτά. Οι εκτιμήσεις στηρίχθηκαν σε υποθέσεις που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες και αφορούν παραμέτρους όπως η θνησιμότητα, η ακυρωσιμότητα, το ποσοστό μεταβολής και η κατανομή των διαχειριστικών εξόδων, καθώς επίσης και το επιτόκιο προεξόφλησης. Στον υπολογισμό των μελλοντικών ροών έχουν επίσης ληφθεί υπόψη οι εγγυημένες αποδόσεις που περιέχονται σε ορισμένα συμβόλαια. Στην περίπτωση όπου διαπιστώνεται υστέρηση των προβλέψεων αυτών, σχηματίζεται ισόποση πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσεως.

1.14 Απομείωση δανείων

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, οι εταιρίες του Ομίλου διενεργούν, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39 και στις σχετικές με αυτό οδηγίες εφαρμογής.

Ειδικότερα, η όλη διαδικασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Ο Όμιλος εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Σημαντικά θεωρούνται τα δάνεια του τομέα wholesale καθώς και συγκεκριμένα δάνεια του τομέα retail. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος έχει καθορίσει τα γεγονότα που αποτελούν το έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης (trigger events).

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, ο Όμιλος τμηματοποιεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοειδείς πληθυσμούς, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων, και διαθέτει στατιστικά ισχυρή ιστορική βάση, όπου διεξάγει αναλύσεις με τη βοήθεια των οποίων αποτυπώνει και καθορίζει τον έλεγχο απομειώσεως, ανά διαφορετικό τμήμα του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις για ζημιογόνα γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα κοινοποιηθεί (Incurred but not reported – IBNR). Ο υπολογισμός της απομείωσης σε αυτές τις περιπτώσεις λαμβάνει υπόψη τη χρονική περίοδο μεταξύ της εμφανίσεως ενός συγκεκριμένου γεγονότος και της ημερομηνίας που καθίσταται γνωστό (Loss Identification Period).

Λεπτομερής καταγραφή των δανείων που εμπίπτουν στους τομείς wholesale και retail, των γεγονότων που συνιστούν έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης καθώς και των κριτηρίων βάσει των οποίων σχηματίζονται οι ομάδες για την απομείωση σε συλλογική βάση περιλαμβάνονται στη σημείωση 41.1.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Οι εταιρίες του Ομίλου έχουν δημιουργήσει ισχυρή βάση, με ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνει τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματες εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στο βαθμό που το ανακτήσιμο ποσό του δανείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας.

γ) Εκτοκισμός απομειωμένων δανείων

Όλα τα απομειωμένα δάνεια εκτοκίζονται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) υπολογιζόμενο στο κεφάλαιο που έχει απομείνει μετά την απομείωση.

δ) Χειρισμός των ποσών απομείωσης – Διαγραφές

Τα ποσά των απομειώσεων τηρούνται σε υποαντίθετους λογαριασμούς προβλέψεων (allowance accounts) μέχρι ο Όμιλος να αποφασίσει τη διαγραφή/απόσβεση των ποσών αυτών.

Η πολιτική του Ομίλου αναφορικά με τις διαγραφές/αποσβέσεις δανείων παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 41.1.

ε) Ανακτήσεις/εισπράξεις ποσών σε απομειωμένα δάνεια

Αν, μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση, λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης ή εισπραχθούν ποσά από διαγραφέντα δάνεια, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συγκεκριμένα στις ζημίες απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

1.15 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και ειδικότερα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες.

Κατά την εκτίμηση για απομείωση των ανωτέρω στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Η σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας του στοιχείου, πέραν εκείνης που θα αναμένονταν ως αποτέλεσμα του χρόνου που έχει παρέλθει ή της κανονικής χρήσης του.
- Σημαντικές μεταβολές στο τεχνολογικό, οικονομικό ή νομικό περιβάλλον στο οποίο η εταιρία δραστηριοποιείται ή το στοιχείο του ενεργητικού είναι ενταγμένο και οι οποίες έχουν ή αναμένεται να έχουν αρνητική επίδραση κατά την τρέχουσα χρήση ή στο εγγύς μέλλον.
- Σημαντική δυσμενής μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Σημαντική αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή των ποσοστών απόδοσης επενδύσεων οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας του στοιχείου λόγω χρήσης.
- Η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας είναι μεγαλύτερη από τη χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίησή της.
- Η ύπαρξη εσωτερικής πληροφόρησης για απαξίωση ή φυσική ζημία του στοιχείου.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής. Ως ανακτήσιμη ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης αποτελεί το ποσό που θα εισέπραττε ο Όμιλος κατά την πώληση του στοιχείου (μείον τα έξοδα πώλησης), σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς.

Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από το στοιχείο ή από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, από τη χρήση τους και όχι από τη ρευστοποίησή τους.

Ειδικά κατά την αποτίμηση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων, η αξία λόγω χρήσεως (value in use) ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από τον Όμιλο.

1.16 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο

να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

1.17 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, ή ομάδα αυτών, των οποίων η αξία αναμένεται να ανακτηθεί μέσω πώλησης, μαζί με τυχόν συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Η ανωτέρω κατάταξη εφαρμόζεται εφόσον το στοιχείο ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση στην παρούσα κατάστασή του και η πώλησή του θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή. Η πώληση θεωρείται πιθανή όταν έχει ληφθεί η απόφαση πώλησης του στοιχείου από τη Διοίκηση, πραγματοποιούνται οι ενέργειες για τον εντοπισμό του κατάλληλου αγοραστή, το περιουσιακό στοιχείο διατίθεται ενεργά στην αγορά σε τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία του και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταπώληση τους αναγνωρίζονται απευθείας ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση εφόσον ικανοποιείται το κριτήριο της πώλησης με χρονικό ορίζοντα ενός έτους και είναι εξαιρετικά πιθανό ότι και τα λοιπά κριτήρια θα ικανοποιηθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως εντός τριών μηνών).

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται κυρίως ενσώματα πάγια στοιχεία που ο Όμιλος έχει αποκτήσει μέσω πλειστηριασμών. Πριν από την κατάταξή τους ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής αποτιμώνται με βάση τους κανόνες που επιβάλλονται από τα επιμέρους Λογιστικά Πρότυπα που τα αφορούν.

Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση.

Οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη σύγκριση καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα και δύναται να αναστραφεί στο μέλλον. Εάν η ζημιά απομείωσης αφορά ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας, εκτός ορισμένων στοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π 5. Κατά τη διαδικασία κατανομής των ζημιών απομείωσης, πρώτα εξαλείφεται τυχόν υπεραξία (Goodwill) που αντιστοιχεί στην ομάδα και τυχόν υπόλοιπο, που απομένει, κατανέμεται αναλογικά στα υπόλοιπα στοιχεία.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους παρουσιάζονται στη γραμμή Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης (ή της λογιστικής τους αξίας) και της εύλογης αξίας.

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία ο Όμιλος αποφασίζει μεταγενέστερα είτε να ιδιοχρησιμοποιήσει είτε να εκμισθώσει, αναταξινομούνται στις κατηγορίες των ιδιοχρησιμοποιούμενων ή επενδυτικών παγίων αντίστοιχα. Κατά την αναταξινόμησή τους, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία και στη λογιστική αξία, πριν την ταξινόμησή τους στα πάγια κατεχόμενα προς πώληση, προσαρμοσμένη με τη σωρευτική απόσβεση ή αναπροσαρμογή της αξίας που θα είχαν αν δεν είχαν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

1.18 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό

Στον Όμιλο λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Στα προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών ο Όμιλος καταβάλλει ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα. Ο Όμιλος δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραί-

τητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών η παροχή αποτελεί συνάρτηση των ετών υπηρεσίας και του μισθού και υπάρχει εγγύηση καλύψεώς της από την εταιρία του Ομίλου.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται, για κάθε πρόγραμμα διακριτά, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η καθαρή υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (δηλαδή των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το ποσό που προκύπτει με την ως άνω σύγκριση μπορεί να είναι αρνητικό, δηλαδή απαίτηση. Το ποσό της απαίτησης που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν δύναται να υπερβαίνει την παρούσα αξία των οικονομικών ωφελειών οι οποίες είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφής χρημάτων από το πρόγραμμα ή με τη μορφή μείωσης των μελλοντικών εισφορών σε αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η απόδοση εταιρικού ομολόγου υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης με διάρκεια αντίστοιχη της υποχρέωσης ή η απόδοση κρατικού ομολόγου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγορά εταιρικών ομολόγων με βάθος.

Ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών, ο οποίος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της εν λόγω καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) με το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (απαίτηση).

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται το κόστος υπηρεσίας το οποίο αποτελείται από:

- το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το οποίο είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο,
- το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, το οποίο είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία του εργαζομένου σε προηγούμενη περίοδο και η οποία μεταβολή είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής νέων ή της μεταβολής υφιστάμενων μακροπρόθεσμων παροχών στους εργαζομένους ή μίας περικοπής δηλαδή μίας σημαντικής μείωσης του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και
- τα κέρδη και τις ζημίες σε περίπτωση διακανονισμού.

Του καθορισμού του κόστους υπηρεσίας παρελθόντων ετών καθώς και των κερδών ή των ζημιών διακανονισμού προηγείται ο επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών χρησιμοποιώντας την τρέχουσα εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις, αντικατοπτρίζοντας τις παροχές του προγράμματος πριν την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών, ειδικότερα, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την προγενέστερη από τις δύο ημερομηνίες:

- τη χρονική περίοδο που το πρόγραμμα αναθεωρείται ή περικόπτεται και
- όταν αναγνωρίζονται οι σχετικές προβλέψεις ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης (βάσει του ΔΛΠ 37) ή όταν αναγνωρίζονται οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η αναγνώριση του κέρδους ή της ζημίας σε περίπτωση διακανονισμού πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται ο διακανονισμός.

Οι επανεκτιμήσεις της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης), οι οποίες αποτελούνται από:

- τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών και
- τις μεταβολές από την επίδραση του περιορισμού στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στο καθαρό τόκο από την υποχρέωση (απαίτηση) των καθορισμένων παροχών,

καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται σε μεταγενέστερη περίοδο στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στις περιπτώσεις που ο Όμιλος αποφασίζει τον τερματισμό της απασχόλησης εργαζομένων πριν την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος αποδέχεται την προσφορά του Ομίλου να διακόψει την απασχόλησή του πριν τη συνταξιοδότηση, η υποχρέωση και το σχετικό έξοδο των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζονται την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

α. όταν ο Όμιλος δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και

β. όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

1.19 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό του Ομίλου

Η χορήγηση στο προσωπικό δικαιωμάτων προαιρέσεως επί μετοχών της Τραπέζης, ο ακριβής αριθμός τους, η τιμή και ο χρόνος ενασκήσεως τους αποφασίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός των πλαισίων που έχει εγκρίνει η Γενική Συνέλευση και αφού ληφθεί υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εύλογη αξία τους, που προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία διάθεσης, αναγνωρίζεται ως αμοιβή (έξοδο) προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση αποθεματικού της καθαρής θέσης, κατά την περίοδο μεταξύ διάθεσης και εξάσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων. Το ποσό που καταβάλλεται από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την εξάσκησή τους αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και το σχηματισθέν αποθεματικό από τα εξασκηθέντα δικαιώματα μεταφέρεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

1.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Προβλέψεις, επίσης, αναγνωρίζονται σε περιπτώσεις προγραμμάτων αναδιάρθρωσης με τα οποία η διοίκηση επιχειρεί είτε να αλλάξει το αντικείμενο μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας είτε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. κλείσιμο επιχειρηματικών εγκαταστάσεων). Η αναγνώριση της πρόβλεψης συνοδεύεται από σχετικό, εγκεκριμένο από τη διοίκηση, πρόγραμμα, καθώς και από κατάλληλες ενέργειες γνωστοποίησής του.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι ίσο με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης ισούται με την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης.

Οι σχηματισθείσες ήδη προβλέψεις συμψηφίζονται με τα ποσά που καταβάλλονται για το διακανονισμό των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που πάψει να θεωρείται πιθανή η εκροή πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες δεν αναγνωρίζονται.

Μελλοντικά γεγονότα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν το ποσό που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρεώσεως για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν υπάρχουν επαρκείς αντικειμενικές ενδείξεις ότι θα επισυμβούν.

Αποζημιώσεις που τυχόν λαμβάνονται από τρίτους και αφορούν μέρος ή όλο το ποσό της εκτιμώμενης εκροής αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού, μόνο όταν είναι βέβαια η είσπραξή τους. Το ποσό της αναγνωριζόμενης αποζημίωσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό της προβλέψεως. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το έξοδο που αφορά την πρόβλεψη εμφανίζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει στον ισολογισμό ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες συνιστούν:

- πιθανές δεσμεύσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο του Ομίλου, ή
- παρούσες δεσμεύσεις που ανακύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και που δεν αναγνωρίζονται διότι:
  - δεν είναι πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή
  - το ποσό της δεσμεύσεως δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους.

1.21 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων

Ο Όμιλος προβαίνει σε αγορές χρεογράφων βάσει συμφωνιών επαναπώλησής των σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον και σε συγκεκριμένη τιμή. Τα χρεόγραφα που αγοράζονται με σκοπό να επαναπωληθούν στο μέλλον δεν αναγνωρίζονται σαν επενδύσεις.

Τα ποσά που πληρώνονται καταχωρούνται ως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ή πελάτες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης αναγνωρίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Τα χρεόγραφα που πωλούνται βάσει συμφωνιών επαναγοράς δεν διαγράφονται από τον ενοποιημένο ισολογισμό. Εμφανίζονται σαν επενδύσεις και αποτιμώνται σύμφωνα με τις αρ-

χές αποτίμησης της κατηγορίας στην οποία έχουν ενταχθεί.

Οι εισπράξεις από την πώληση των χρεογράφων αυτών εμφανίζονται σαν υποχρεώσεις προς πελάτες ή τράπεζες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της αξίας πώλησης και της τιμής επαναγοράς εμφανίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Χρεόγραφα τα οποία ο Όμιλος δανείζεται δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, εκτός και αν αυτά πωληθούν σε τρίτους, οπότε το τίμημα της πώλησης αναγνωρίζεται ως υποχρέωση παράδοσης των τίτλων, η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία.

1.22 Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε τιτλοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω στοιχεία σε εταιρίες ειδικού σκοπού, οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομολογίες.

Σε κάθε συναλλαγή τιτλοποιήσεως χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εξετάζεται η ύπαρξη ελέγχου στην εταιρία ειδικού σκοπού, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στη σημείωση 1.2, προκειμένου να καθοριστεί η ανάγκη ενοποιήσεως των οικονομικών της καταστάσεων. Επιπρόσθετα και με βάση τους συμβατικούς όρους και την οικονομική ουσία των συναλλαγών, εξετάζεται το αν Όμιλος θα προβεί σε διακοπή αναγνώρισης των στοιχείων που τιτλοποιούνται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

1.23 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρέους και καθαρής θέσεως

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδονται από εταιρίες του Ομίλου για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτόν.

Στην περίπτωση που, έναντι των αντληθέντων κεφαλαίων, οι εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται να εκδώσουν μετοχές, ο αριθμός των μετοχών πρέπει να είναι σταθερός και να προσδιορίζεται με την αρχική σύμβαση προκειμένου η υποχρέωση εκδόσεως μετοχών να καταχωρηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως.

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης, στις περιπτώσεις εξαγοράς επιχειρήσεων από εταιρίες του Ομίλου με έκδοση μετοχών, οι οποίες δίδονται ως αντάλλαγμα, η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της χρηματιστηριακής τους τιμής καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Κάθε κέρδος ή ζημία από την πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτέλεσμα εις νέον».

Αποτελέσματα εις νέον

Τα πληρωτέα μερίσματα μειώνουν το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» και εγγράφονται ως υποχρέωση κατά το χρόνο εγκρίσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.24 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

Τόκοι έξοδα δανεισμού, που σχετίζεται άμεσα με στοιχεία ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρις ότου τεθούν σε παραγωγική λειτουργία ή είναι διαθέσιμα να πωληθούν, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού. Η κεφαλαιοποίηση παύει όταν οι διαδικασίες προετοιμασίας των στοιχείων ενεργητικού για τη χρήση την οποία προορίζονται ουσιαστικά ολοκληρωθούν.

1.25 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.26 Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα επενδύσεων σε μετοχές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως όταν λαμβάνεται σχετική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας στην οποία συμμετέχει ο Όμιλος.

1.27 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Ως αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναγνωρίζονται οι μεταβολές από την εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα κέρδη ή ζημιές από τη διάθεση τους και οι συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα. Στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων καταχωρούνται και οι ζημιές από απομείωση ομολόγων, μετοχών και λοιπών τίτλων μεταβλητής αποδόσεως.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα στη λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που εξοφλούνται ή μεταβιβάζονται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται επίσης αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

1.28 Διακοπείσες δραστηριότητες

Διακοπείσα δραστηριότητα είναι ένα συστατικό μέρος μιας επιχειρηματικής οντότητας, το οποίο είτε έχει πωληθεί, είτε έχει χαρακτηρισθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και αντιπροσωπεύει:

- μία κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ή
- σύνολο δραστηριοτήτων σε μία γεωγραφική περιοχή λειτουργίας ή
- μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπεισών δραστηριοτήτων εμφανίζονται διακριτά (σε μία ξεχωριστή γραμμή) από τα υπόλοιπα στοιχεία του ισολογισμού, δίχως να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Τυχόν αποτελέσματα που αφορούν τις διακοπείσες δραστηριότητες, τα οποία έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, εμφανίζονται επίσης διακριτά (ως ξεχωριστή γραμμή εντός της καθαρής θέσεως).

Τα κέρδη ή οι ζημίες μετά από φόρο που προέρχονται από τις διακοπείσες δραστηριότητες, καθώς και οι τυχόν ζημίες απομείωσης από τη συνολική αποτίμηση του κλάδου, εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, μετά τα καθαρά κέρδη από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγκριτικών περιόδων αναμορφώνονται μόνο σε ότι αφορά τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών.

1.29 Ορισμός συνδεδεμένων μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για τον Όμιλο, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

α) Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για τον Όμιλο:
   i) κοινοπραξίες,
   ii) συγγενείς εταιρίες καθώς και
   iii) το Πρόγραμμα παροχών συνταξιοδότησης, εν προκειμένω το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Alpha Τραπέζης Πίστεως.

β) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο, ή από κοινού έλεγχο, ή σημαντική επιρροή στον Όμιλο.

   Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και οι θυγατρικές του εταιρίες διότι στα πλαίσια του Ν.3864/2010 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέκτησε συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι ασκεί σημαντική επιρροή στον Όμιλο.

γ) Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και τα στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών.

   Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους.

Επιπλέον, ο Όμιλος γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρίες στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα, η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά σε συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρίες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

1.30 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγουμένης χρήσεως αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης χρήσεως.

1.31 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Ο Όμιλος, στα πλαίσια εφαρμογής των λογιστικών του αρχών και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π, διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βασίζεται στις διαθέσιμες τιμές της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου.

Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος, κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν καλυμμάτων, οι ιστορικοί δείκτες ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο, ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα. Αντίστοιχες εκτιμήσεις υπεισέρχονται και στην αξιολόγηση της ύπαρξης ζημιών απομείωσης αξιογράφων που κατατάσσονται ως αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα μέχρι τη λήξη.

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες. Η εν λόγω άσκηση εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των στοιχείων, ήτοι της υψηλότερης ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από παράγοντες όπως η πρακτική εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών και από την επίλυση τυχόν διαφορών με τις φορολογικές αρχές κ.λ.π. Μελλοντικοί φορολογικοί έλεγχοι, μεταβολές της φορολογικής νομοθεσίας και το ύψος των πραγματοποιηθέντων φορολογητέων κερδών ενδέχεται να οδηγήσουν στην προσαρμογή του ποσού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τρέχοντα και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος και στην καταβολή ποσών φόρου διαφορετικών από εκείνων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι όποιες προσαρμογές αναγνωρίζονται στη χρήση εντός της οποίας οριστικοποιούνται.

Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσδιορίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης που βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τη μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και συντάξεων καθώς και την απόδοση τυχόν περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οποιαδήποτε μεταβολή των παραδοχών αυτών θα επηρεάσει το ύψος των αναγνωρισθέντων υποχρεώσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις όταν εκτιμά ότι υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας εκτιμάται αξιόπιστα. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που είτε η εκροή είναι πιθανή είτε αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ο Όμιλος δεν προβαίνει στην αναγνώριση πρόβλεψης αλλά στη γνωστοποίηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά της. Η εκτίμηση για την πιθανότητα ή μη της εκροής καθώς και για το ύψος της επηρεάζονται από παράγοντες εκτός ελέγχου του Ομίλου, όπως ενδεικτικά είναι οι δικαστικές αποφάσεις, η πρακτική εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων και η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων όταν πρόκειται για έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από τον Όμιλο για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψεως αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται.

1.31.1 Αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Ο Όμιλος, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το αστάθες οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς και με

τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Ειδικότερα, ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον τα τελευταία έτη, ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, οδήγησε σε σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, στην αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατ΄ επέκταση στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης από την Τράπεζα αλλά και από το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα γενικότερα. Επιπρόσθετα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον επηρεάστηκε δυσμενώς από τις αβεβαιότητες που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για τη χρηματοδότηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, γεγονός που οδήγησε σε σημαντική εκροή καταθέσεων, στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τραπεζικής αργίας η οποία ανακοινώθηκε στις 28.6.2015 και διήρκεσε έως τις 19.7.2015. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εξακολουθούν να υφίστανται έως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων, ενώ οι επιμέρους διατάξεις εφαρμογής τους τροποποιούνται κατά περίπτωση με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου.

Παράλληλα οι ανάγκες ρευστότητας των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων εξακολουθούν μέχρι σήμερα να ικανοποιούνται κατά κύριο λόγο από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος.

Η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, εντός του τρίτου τριμήνου του 2015, για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, οδήγησαν στην επίτευξη συμφωνίας για τη χορήγηση νέας οικονομικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Με τη συμφωνία αυτή προβλέπεται η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελληνικής Δημοκρατίας για το μεσοπρόθεσμο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση υλοποίησης οικονομικών μεταρρυθμίσεων, ενώ επιπρόσθετα προβλέφθηκε η διάθεση πόρων για την κάλυψη των αναγκών ανακεφαλαιοποίησεως των πιστωτικών ιδρυμάτων ως αποτέλεσμα της αξιολογήσεώς τους από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό. Ειδικότερα σε ότι αφορά στην Τράπεζα, η ανακεφαλαιοποίηση, συνολικού ύψους €2.563 εκατ., πραγματοποιήθηκε εντός του τετάρτου τριμήνου του 2015, αποκλειστικά από ιδιωτικά κεφάλαια, όπως περαιτέρω αναλύεται στη σημείωση 42.

Τον Ιούνιο του 2016 ολοκληρώθηκε η πρώτη αξιολόγηση του προγράμματος οικονομικής στήριξης και ενεκρίθη η τμηματική εκταμίευση της δεύτερης δόσεως του προγράμματος συνολικού ποσού € 10,3 δισ.. Η πρώτη εκταμίευση ποσού € 7,5 δισ. πραγματοποιήθηκε εντός του Ιουνίου και κάλυψε τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες εξυπηρετήσεως του δημοσίου χρέους καθώς και την εξόφληση μέρους των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Ελληνικού Δημοσίου προς ιδιώτες. Το υπολειπόμενο ποσό των €2,8 δισ. εκταμιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2016 μετά την ολοκλήρωση των προαπαιτούμενων δράσεων που είχαν προβλεφθεί σχετικά. Η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως και η εκταμίευση των δόσεων συνέβαλαν στην ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας και στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Παράλληλα, κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2016 ξεκίνησε η δεύτερη αξιολόγηση του προγράμματος οικονομικής στήριξης η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στο προσεχές χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων και λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα που περιγράφηκαν στην απόφαση του Eurogroup για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού δημοσίου χρέους (σημείωση 1.31.2), αναμένεται να συνδράμουν στη σταδιακή βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην επιστροφή της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς αναπτύξεως, σημειώνοντας ωστόσο τις αρνητικές συνέπειες που θα είχε στους εν λόγω τομείς, περαιτέρω καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολογήσεως του προγράμματος.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Τράπεζα αναλαμβάνει ένα πλέγμα δράσεων και πρωτοβουλιών, όπως ειδικότερα αναφέρεται στη σχετική ενότητα της Ετήσιας Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του 2016, οι οποίες, σε συνδυασμό με τις αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου, αναμένεται να συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση του μη εξυπηρετούμενου δανειακού χαρτοφυλακίου.

Σε ότι αφορά στα επίπεδα ρευστότητας και στο κόστος χρηματοδοτήσεως της Τραπέζης και του ελληνικού τραπεζικού συστήματος γενικότερα, θετική επίδραση επιφέρουν η επανένταξη των ελληνικών κρατικών τίτλων στην περίμετρο των αποδεκτών εξασφαλίσεων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η μείωση των περικοπών (haircut) που εφαρμόζονται επί των αποδεκτών εξασφαλίσεων και τέλος η δυνατότητα μεταβιβάσεως στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέρους των τίτλων εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας που κατέχει η Τράπεζα όπως ειδικότερα αναφέρεται στη σημείωση 18 των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη την υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου και τη δυνατότητα προσβάσεως της Τραπέζης στους μηχανισμούς ρευστότητας του ευρωσυστήματος, ο Όμιλος εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

1.31.2 Εκτίμηση της εκθέσεως του Ομίλου στο Ελληνικό Δημόσιο

Η συνολική έκθεση του Ομίλου σε τίτλους εκδόσεως του Ελ-

ληνικού Δημοσίου καθώς και σε δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζεται στη σημείωση 41.1. Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα της συνολικής έκθεσης του Ομίλου σχετίζονται με την ικανότητα εξυπηρετήσεως από το Ελληνικό Δημόσιο των δανειακών του υποχρεώσεων, η οποία με τη σειρά της επηρεάζεται από τη διαμόρφωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, καθώς και από τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

Η συμφωνία χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης, η οποία υπεγράφη την 19.8.2015, αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και παράλληλα να συνδράμει στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, υπό την προϋπόθεση τήρησης συγκεκριμένων δεσμεύσεων που σχετίζονται με την επίτευξη συγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στην ελληνική οικονομία. Επίσης, η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολογήσεως του προγράμματος αναμένεται να συνοδευθεί με μέτρα για την ελάφρυνση του ελληνικού δημοσίου χρέους ώστε να ενισχυθεί η βιωσιμότητα του.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, στο Eurogroup της 9.5.2016 τέθηκε το πλαίσιο βάσει του οποίου θα αξιολογηθεί η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Στο Eurogroup της 24.5.2016 περιγράφηκαν σε γενικές γραμμές τα μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους, διακριτά για το βραχυπρόθεσμο, το μεσοπρόθεσμο και το μακροπρόθεσμο διάστημα. Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, με βάση το κύριο σενάριο, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της ελληνικής δημοκρατίας θα πρέπει να υπολείπονται του 15% του ΑΕΠ μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος μεσοπρόθεσμα ενώ στη συνέχεια θα πρέπει να υπολείπονται του 20% του ΑΕΠ. Από τα παραπάνω μέτρα ελάφρυνσης του χρέους μόνο τα βραχυπρόθεσμα μέτρα έχουν εξειδικευθεί και τεθεί σε εφαρμογή. Με τη λήψη των παραπάνω μέτρων (βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων) , εκτιμάται ότι θα βελτιωθεί η ικανότητα εξυπηρετήσεως του ελληνικού χρέους.

Με βάση τα ανωτέρω, ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε απομείωση της αξίας των τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε την 31.12.2016, ωστόσο, αξιολογεί τις εξελίξεις που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο χρέος σε συνάρτηση με τις συνθήκες της αγοράς και επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για την ανακτησιμότητα της συνολικής του εκθέσεως σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.31.3 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, τις οποίες έχει αναγνωρίσει ο Όμιλος, αφορούν στις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στις ζημίες από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και από το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2012 και στις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες προκύπτουν στο μεγαλύτερο μέρος τους από την Τράπεζα και αφορούν τις χρήσεις 2012 - 2014. Οι φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν με φορολογητέα κέρδη εντός πέντε ετών από το σχηματισμό τους. Ο Όμιλος αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών της Τραπέζης, για τις επόμενες χρήσεις μέχρι την εκπνοή του δικαιώματος συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών, αυτές είναι ανακτήσιμες ακόμα και μετά την αφαίρεση των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που αναμένεται να δημιουργηθούν στις χρήσεις αυτές. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτά απεικονίζονται στο επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης, στο οποίο περιλαμβάνεται και το πλάνο στρατηγικής για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων το οποίο έχει υποβληθεί στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM), καθώς και οι διατάξεις του νόμου που ψηφίστηκε την 29.3.2017 (σημείωση 50θ). Λήφθηκε, επίσης, υπόψη η ύπαρξη σημαντικών φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση τις χρήσεις από το 2012 έως το 2014, εξαιτίας της απρόσμενης μεγάλης ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας και της ζημίας από το PSI.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις φορολογικές ζημίες που προέκυψαν από το PSI και τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012 αναγνωρίστηκαν ως χρεωστική διαφορά σύμφωνα με τους Ν.4046/14.2.2012 και Ν.4110/23.1.2013 και σχετική νομική γνωμάτευση. Σύμφωνα με το Ν.4110/23.1.2013, η εν λόγω χρεωστική διαφορά εκπίπτει φορολογικά, σταδιακά και ισόποσα, σε 30 έτη, γεγονός που σύμφωνα με την εκτίμηση του Ομίλου παρέχει επαρκή χρονικό ορίζοντα για το σταδιακό συμψηφισμό της με φορολογητέα κέρδη.

Για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση των δανείων δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αξιολόγησε την ανακτησιμότητά τους με βάση τις προβλέψεις για την πορεία των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, όπως αυτά εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας το χρονικό διάστημα εκτίμησης της μελλοντικής κερδοφορίας σε σχέση με το επιχειρησιακό σχέδιο για περιορισμένο αριθμό ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο Όμιλος εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεών του που έχει αναγνωριστεί και που προέρχεται τόσο από προσωρινές διαφορές όσο και από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το Ν.4303 /2014, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου, δύναται να μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, όπως ειδικότερα αναλύεται στη σημείωση 11.

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπέζης, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος επαναξιολογεί την εκτίμησή του για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2. Καθαρό έσοδο από τόκους

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	7.525	2.442
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	2.015.394	2.205.389
Τιτλοποιημένων δανείων	273.391	302.908
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	206	269
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	231.876	243.735
Αξιογράφων διακρατουμένων μέχρι την λήξη	2.833	12.791
Χρεογράφων δανειακού χαρτοφυλακίου	6.758	15.964
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	117.769	177.334
Λοιποί	13.029	11.908
Σύνολο	**2.668.781**	**2.972.740**
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(274.225)	(299.744)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(195.683)	(340.510)
Ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(67.910)	(172.041)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(123.295)	(174.591)
Λοιποί	(83.583)	(88.393)
Σύνολο	**(744.696)**	**(1.075.279)**
Καθαρό έσοδο από τόκους	**1.924.085**	**1.897.461**

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2016 σημειώθηκε μείωση των εξόδων από τόκους, που οφείλεται, κυρίως στην ανταλλαγή τίτλων κύριας εξασφαλίσεως, μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικών τίτλων, στο πλαίσιο της Προαιρετικής Πρότασης Ανταλλαγής (LME) με μετοχές που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015, στη μείωση της απόδοσης των τίτλων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, του Ν. 3723/2008 λόγω μείωσης της συνολικής ονομαστικής αξίας κατά ποσό € 8,2 δισ. και στη μείωση του κόστους δανεισμού. Επίσης σημειώθηκε μείωση των εσόδων από τόκους, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των τόκων από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών λόγω των σημαντικών απομειώσεων που αναγνωρίστηκαν κατά την προηγούμενη χρήση (σημείωση 10).

3. Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Χορηγήσεων	39.302	38.618
Εγγυητικών επιστολών	64.460	71.429
Εισαγωγών - εξαγωγών	10.958	11.028
Πιστωτικών καρτών	64.235	57.223
Συναλλαγών	46.847	47.064
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	31.800	37.745
Συμβουλευτικών υπηρεσιών και αγοραπωλησίας χρεογράφων	3.144	375
Χρηματιστηριακών εργασιών	4.670	6.129
Εκδόσεις τίτλων του Ν.3723/2008		(11.509)
Λοιπές	52.509	50.539
Σύνολο	**317.925**	**308.641**

Κατά τη χρήση 2016 τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες σημείωσαν αύξηση, η οποία οφείλεται κυρίως στην ακύρωση των ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου του Πυλώνα ΙΙΙ του Ν.3723/2008 τον Οκτώβριο 2015 και στη αύξηση των εσόδων από προμήθειες πιστωτικών καρτών λόγω αύξησης του όγκου συναλλαγών.

Οι προμήθειες πιστωτικών καρτών της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω τροποποιήσεως του τρόπου παρουσίασης των κονδυλίων που σχετίζονται με το πρόγραμμα επιβραβεύσεως Bonus καρτών όπως αναφέρεται στη σημείωση 49.

4. Έσοδα από μερίσματα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	3.178	3.308
Σύνολο	**3.178**	3.308

5. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Συναλλαγματικές διαφορές	17.622	(20.788)
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	1.122	1.953
- Μετοχών	(96)	(66)
Αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου :		
- Ομολόγων	54.187	(33.811)
- Μετοχών	72.641	(12.437)
- Λοιπών χρεογράφων	(1.251)	(3.996)
Από απομειώσεις/πωλήσεις συμμετοχών	(60.173)	6.902
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(8.249)	87.720
Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	9.093	(72.346)
Σύνολο	**84.896**	**(46.869)**

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως έχουν επηρεαστεί κυρίως από:

- τη ζημία ποσού € 19,3 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Από απομειώσεις / πωλήσεις συμμετοχών» και αφορά στις αποτιμήσεις της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου APE Fixed Assets και των κοινοπραξιών APE Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., λόγω του χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενες προς πώληση» (σημείωση 47),
- τη ζημία ποσού € 38,3 εκατ. που περιλαμβάνεται επίσης στο κονδύλι «Από απομειώσεις / πωλήσεις συμμετοχών», το οποίο προέρχεται από την πώληση της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. (σημείωση 47),
- το κέρδος ποσού € 36,1 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Ομολόγων» του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά στην πώληση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (σημείωση 18γ),
- το κέρδος ποσού € 5 εκατ. από την πώληση της συμμετοχής που κατείχε η Alpha Bank Romania S.A. στην Victoria Bank S.A. (με έδρα στη Μολδαβία), το οποίο περιλαμβάνεται στο κονδύλι των μετοχών των αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου,
- τη συναλλαγή εξαγοράς των μετοχών της Visa Europe, που κατείχε η Τράπεζα και εταιρίες του Ομίλου, από την Visa Inc.

Αναφορικά με τη συναλλαγή της VISA επισημαίνεται πως την 21.6.2016 ολοκληρώθηκε η εξαγορά της Visa Europe από τη Visa Inc. Σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση (όπως αυτή τροποποιήθηκε την 10.5.2016), κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η Visa Inc αγόρασε από τα μέλη της Visa Europe τις μετοχές που αυτά κατείχαν λόγω της ιδιότητάς τους ως μέλη. Το τίμημα για την εν λόγω αγορά αποτελείται από:

i. Την καταβολή συνολικά του ποσού των € 12,25 δισ. με την ολοκλήρωση της συναλλαγής.
ii. Τη διανομή προνομιούχων μετοχών.
iii. Την καταβολή του ποσού του € 1 δισ. κατά την τρίτη επέτειο από το κλείσιμο της συναλλαγής πλέον τόκων.

Ο υπολογισμός του τιμήματος της συναλλαγής βασίστηκε στα καθαρά έσοδα της Visa Europe που έχει συνεισφέρει το κάθε μέλος για μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός της τρέχουσας χρήσεως, ο Όμιλος αναγνώρισε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων από μετοχές το ποσό των € 55,6 εκατ. το οποίο αποτελείται από το ποσό των μετρητών που έλαβε κατά το κλείσιμο της συναλλαγής καθώς και από την αναγνώριση της παρούσας αξίας της απαίτησης για είσπραξη του επιπρόσθετου ποσού κατά την τρίτη επέτειο.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνώρισε τις προνομιούχες μετοχές της Visa Inc που απέκτησε στο πλαίσιο της συναλλαγής. Οι μετοχές αυτές, οι οποίες ταξινομήθηκαν στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο, αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία τους ύψους € 16,3 εκατ. με πίστωση των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων.

6. Λοιπά έσοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ασφαλιστικές δραστηριότητες	(4.814)	(3.772)
Ξενοδοχειακές δραστηριότητες	27.951	29.658
Ενοίκια λειτουργικής μισθώσεως	17.242	13.928
Πωλήσεις παγίων	1.852	902
Λοιπά	14.757	17.613
Σύνολο	**56.988**	**58.329**

Σημειώνεται ότι στη γραμμή εσόδων από «Ξενοδοχειακές δραστηριότητες» περιλαμβάνονται τα κονδύλια της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. Το ποσό της χρήσης 2016 αφορά στο διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της πώλησης την 16.12.2016, όπως αναφέρεται στη σημείωση 47.

Η μείωση των λοιπών εσόδων της χρήσεως οφείλεται στο γεγονός πως στο κονδύλι του 2015 περιλαμβάνονται έσοδα από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων (ΛΑΕΚ) ποσού € 2,8 εκατ., η οποία αντισταθμίζεται μερικώς από ασφαλιστικές αποζημιώσεις της τρέχουσας χρήσεως έναντι καταστροφής κτηρίων.

Τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ασφαλίσεις ζωής		
Ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	52.279	39.721
Μείον:		
- Προμήθειες παραγωγής	(3.935)	(3.476)
- Αποζημιώσεις ασφαλισμένων και μαθηματικές προβλέψεις	(53.158)	(40.017)
Σύνολο	**(4.814)**	**(3.772)**

7. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Μισθοί και ημερομίσθια	358.889	373.218
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	99.988	100.828
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων	2.490	5.195
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών Ομίλου (σημείωση 29)	12.139	8.883
Λοιπές επιβαρύνσεις	34.347	31.502
Σύνολο	**507.853**	**519.626**

Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού στον Όμιλο κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε 12.699 (31.12.2015: 14.779) άτομα. Εξ αυτών 8.881 (31.12.2015: 9.678) άτομα εργάζονται στο εσωτερικό και 3.818 (31.12.2015: 5.101) άτομα εργάζονται στο εξωτερικό. Την 31.12.2016 ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού της Alpha Bank Srbija A.D., η οποία έχει χαρακτηριστεί ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 47), ήταν 836 άτομα.

Προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών

Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την κύρια σύνταξη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α) ο οποίος δημιουργήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ με το Ν. 4387/2016. Επιπλέον, για το προσωπικό της Τραπέζης ισχύουν τα κατωτέρω:

α. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος είναι ασφαλισμένο στον πολυεργοδοτικό φορέα Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.Α.Τ. για την επικουρική σύνταξη. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση δεν υφίσταται υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου από την Τράπεζα. Ως εκ τούτου ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται είναι αυτός του ταμείου καθορισμένων συνεισφορών.

β. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος και την πρώην Εμπορική Τράπεζα είναι ασφαλισμένο για την εφάπαξ παροχή (Τομέας Πρόνοιας) στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επι-

χειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.), το οποίο είναι ταμείο καθορισμένων συνεισφορών εκ μέρους αποκλειστικώς των εργαζομένων. Με το 'Αρθρο 74 του Ν. 4387/2016 οι Τομείς Πρόνοιας του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. το οποίο μετονομάζεται σε Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών).

γ. Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την υγειονομική περίθαλψη στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α).

δ. Το προσωπικό που προέρχεται από την Alpha Τράπεζα Πίστεως, το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Α.Π. (Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Τραπέζης Πίστεως) εντάχθηκε την 1.1.2008 σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3620/2007 στο Ε.Τ.Α.Τ. για την επικουρική ασφάλιση. Η Τράπεζα καταβάλλει στο Ε.Τ.Α.Τ. την ετήσια δόση, εκ των δέκα εντόκων δόσεων, που αφορά στην ειδική εισφορά των € 543 εκατ., η οποία υπολογίσθηκε με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2006 με την ειδική οικονομική μελέτη που προβλέπει ο Ν.3371/2005. Το ανεξόφλητο ποσό μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 67,3 εκατ. το οποίο αντιστοιχεί στην τελευταία δόση η οποία θα καταβληθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2017.

Η εφαρμογή του Ν. 3371/2005 για την Εμπορική Τράπεζα έγινε με βάση το Ν. 3455/2006, βάσει του οποίου οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της Εμπορικής Τραπέζης, που ήταν ασφαλισμένοι για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. εντάχθηκαν την 31.12.2004 στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και στο Ε.Τ.Α.Τ. Η εξόφληση της σχετικής υποχρέωσης ποσού € 786,6 εκατ. της Εμπορικής Τραπέζης σε δέκα έντοκες ετήσιες δόσεις πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2014. Επιπρόσθετα, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν.3455/2006 για τους ενεργούς ασφαλισμένους, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από την 31/12/2004 στην Εμπορική Τράπεζα, καταβάλλονται αυξημένες εργοδοτικές εισφορές για την επικουρική ασφάλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Μετά την ένταξη της επικουρικής ασφαλίσεως του Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης):

α) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Α.Π. και του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. (δηλαδή κύρια και επικουρική σύνταξη μέχρι τη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης και το Ε.Τ.Ε.Α.) και

β) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν τη διαφορά των ποσών συντάξεων που προκύπτει από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α. (πρώην Ε.Τ.Ε.Α.Μ) και των καταστατικών διατάξεων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

Ο Νόμος 4387/2016 περιλαμβάνει ρυθμίσεις που προβλέπουν την ένταξη από 1.1.2017 του Ε.Τ.Α.Τ. και των συνταξιούχων προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. στον Ε.Φ.Κ.Α. Ειδικότερα, στο σκοπό του Ε.Φ.Κ.Α περιλαμβάνεται η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ε.Τ.Α.Τ. οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής έως την 12.5.2016, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ, οι οποίοι ως συνταξιούχοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. υπήχθησαν στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και νυν Ε.Τ.Ε.Α σε εφαρμογή του Ν.3455/2006. Οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Ε.Τ.Α.Τ. που δεν θεμελιώνουν δικαίωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής μέχρι την 12.5.2016 και έχουν καταβάλει εισφορές υψηλότερες αυτών που προβλέπει το Ε.Τ.Ε.Α. θα λάβουν προσαυξημένη επικουρική σύνταξη από το Ε.Τ.Ε.Α. με βάση το Ν.4387/2016.

ε. Στην Τράπεζα λειτουργεί από 1.1.2011 αποταμιευτικό πρόγραμμα ομαδικής ασφαλίσεως, σε συνεργασία με την AXA Ασφαλιστική, για το προσωπικό της που έχει προσληφθεί και για πρώτη φορά ασφαλισθεί από την 1.1.1993 και εντεύθεν. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην παροχή εφάπαξ χρηματικού ποσού κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του Υπαλλήλου και της Τραπέζης σε συντηρητικά επενδυτικά αμοιβαία κεφάλαια. Με την υπογραφή της επιχειρησιακής συλλογικής συμβάσεως εργασίας για την τριετία 2016-2019 στο πρόγραμμα δύναται πλέον να ενταχθεί το σύνολο του τακτικού προσωπικού της Τραπέζης. Για το προσωπικό, εκτός μίας ομάδος, η οποία προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 και για την οποία προβλέπεται εγγύηση κατώτατης παροχής (Ν.2084/1992), το πρόγραμμα λειτουργεί ως καθορισμένων συνεισφορών, καθώς η παροχή προκύπτει αποκλειστικά από το αποταμιευτικό κεφάλαιο που έχει συσσωρευτεί έως την ημερομηνία αποχωρήσεως.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ανάλυση των υποχρεώσεων από προγράμματα καθορισμένων παροχών γίνεται στη σημείωση 29.

Προγράμματα αποχωρήσεως προσωπικού

Η Τράπεζα, με στόχο την επίτευξη σημαντικού οφέλους στο λειτουργικό κόστος, όπως αντίστοιχα προβλέπεται στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της, διενήργησε το 2014 Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχωρήσεως του προσωπικού στην Ελλάδα, βάσει του οποίου αποχώρησαν συνολικά 2.193 εργαζόμενοι εντός της χρήσεως 2014 και 15 εργαζόμενοι εντός του πρώτου εξαμήνου του 2015, με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσεως 2014 με το ποσό € 200,8 εκατ.

Επιπλέον, το 2015 και στο πλαίσιο υλοποιήσεως του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα δεσμεύτηκε να προβεί σε περαιτέρω μείωση της δυνάμεως Προσω-

πικού της στην Ελλάδα (περιλαμβανομένων και μη τραπεζικών θυγατρικών εταιριών), ώστε να αριθμεί κατά μέγιστο 9.504 εργαζομένους έως το έτος 2017.

Η μείωση της δυνάμεως Προσωπικού θα συντελέσει παράλληλα στην επίτευξη σημαντικών ωφελειών στο λειτουργικό κόστος, επιτρέποντας την τήρηση της δεσμεύσεως για τον περιορισμό του συνολικού κόστους στην Ελλάδα σε συγκεκριμένο επίπεδο.

Η Τράπεζα, έχοντας αναλάβει τις ως άνω δεσμεύσεις και έχοντας λάβει σχετικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προέβη κατά την 31.12.2015 στο σχηματισμό προβλέψεως ποσού € 64,3 εκατ. Το 2016 χρησιμοποιήθηκε ποσό € 35,3 εκατ. από την εν λόγω πρόβλεψη (σημείωση 31) διαμορφώνοντας το υπόλοιπό της σε € 29 εκατ. προς μελλοντική χρήση.

Τέλος, εντός της χρήσεως 2016 εκπονήθηκε και ολοκληρώθηκε Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου από την Alpha Bank Cyprus Ltd, όπως αναφέρεται στη σημείωση 31. Το συνολικό κόστος του προγράμματος ανήλθε σε € 31,7 εκατ.

8. Γενικά διοικητικά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Λειτουργικές μισθώσεις κτηρίων	41.055	44.373
Ενοίκια-συντηρήσεις μηχανογραφικού εξοπλισμού	17.420	17.457
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	26.130	41.096
Έξοδα προβολής και διαφημίσεως	26.495	24.395
Τηλεφωνικά-ταχυδρομικά	22.835	25.092
Αμοιβές τρίτων	55.641	49.863
Παροχή οικονομικών πληροφοριών από τρίτους	7.806	6.815
Εισφορές στα ταμεία εγγυήσεως καταθέσεων / επενδύσεων και Σκέλος Εξυγίανσης	56.358	73.703
Ασφάλιστρα	10.678	9.979
Υλικά γραφείου και λοιπά αναλώσιμα	6.474	7.398
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	11.630	14.996
Αμοιβές τρίτων για εξεύρεση πελατείας	30	38
Φόροι - τέλη (Φ.Π.Α., ακίνητης περιουσίας, κ.λπ.)	84.559	83.651
Παροχή υπηρεσιών απο εταιρίες εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών	30.150	18.599
Συντηρήσεις κτηρίων - εξοπλισμού	9.364	9.423
Ασφάλεια κτηρίων - χρηματαποστολών	12.349	12.823
Έξοδα καθαριότητας	5.701	5.709
Λοιπά	86.095	94.153
Σύνολο	**510.770**	**539.563**

Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών από εταιρίες εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών παρουσιάζονται αυξημένες σε σχέση με τη συγκριτική χρήση, ωστόσο, το συνολικό ύψος των Γενικών Διοικητικών Εξόδων παρουσιάζει μείωση, κυρίως λόγω του ότι η χρήση 2015 είχε επιβαρυνθεί με έκτακτη εισφορά για την εξυγίανση ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος και λόγω του κόστους συγχωνεύσεως που αφορούσε κυρίως συντήρηση μηχανογραφικών εφαρμογών. Σε ότι αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, σημειώνονται τα εξής:

Την 23.7.2015 με τη ψήφιση του Ν.4335/2015 ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/59 για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Ειδικότερα, το Σκέλος Εξυγίανσης του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) ορίζεται ως Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης στο οποίο πρέπει σταδιακά, εντός δέκα ετών (έως την 31η Δεκεμβρίου 2024), να σχηματισθεί αποθεματικό το ύψος του οποίου θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 1% των εγγυημένων από το ΤΕΚΕ καταθέσεων. Από 1.1.2016 ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (SRM) είναι αρμόδιος για την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε κράτη-μέλη της ευρωζώνης. Η λειτουργία του συμπληρώνεται από το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (SRF), το οποίο θα καλύπτει το κόστος εξυγίανσης των μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με το Ν.4335/2015 (άρθρο 98), τα πιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τρίτης χώρας, θα πρέπει να καταβάλουν, τουλάχιστον ετησίως, εισφορές στο Ταμείο Εξυγίανσης. Σύμφωνα με το Ν.4370/2016 (άρθρο 36), σε περίπτωση ένταξης του πιστωτικού ιδρύματος στο Ταμείο Εξυγίανσης ή παύσης συμμετοχής του σε αυτό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει τακτική εισφορά για το εν λόγω ημερολογιακό έτος κατ' αναλογία του χρόνου που λειτούργησε μέσα σε αυτό. Επιπρόσθετα με το Ν.4370/2016 ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαικού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 με την οποία θεσπίζονται κοινοί κανόνες για

όλα τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων (ΣΕΚ), που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ και στην εξασφάλιση ίδιου επιπέδου σταθερότητας όσον αφορά τα ΣΕΚ.

Σύμφωνα με απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης καθορίστηκε ότι για την εισφορά της χρήσεως 2016, η οποία για την Τράπεζα ανέρχεται σε € 21 εκατ., τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να παράσχουν αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής για το ποσό έως 15% των συνολικών υποχρεώσεων πληρωμής τους. Οι εν λόγω αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής πρέπει να καλύπτονται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά. Την 20.5.2016, η Τράπεζα σύναψε σύμβαση με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης για την παροχή αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και τη σύσταση της απαραίτητης εξασφαλίσεως με μετρητά για την εισφορά του 2016.

Στο κονδύλι Εισφορές στο Ταμείο εγγυήσεως Καταθέσεων/Επενδύσεων και Σκέλος Εξυγίανσης της συγκριτικής χρήσεως περιλαμβάνεται εισφορά για την αναλογία της Τραπέζης για την εξυγίανση Ελληνικού Πιστωτικού Ιδρύματος.

9. Λοιπά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	56.010	38.872
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 31)	16.000	1.921
Λοιπά	5.742	
Σύνολο	**77.752**	**40.793**

Στο κονδύλι «Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων» της 31.12.2016 περιλαμβάνεται ποσό € 49,5 εκατ. (31.12.2015: € 36,4 εκατ.) που προέκυψε από την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων, αποκτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων και αϋλων παγίων του Ομίλου (σημειώσεις 20, 21, 22 και 24).

Οι λοιπές προβλέψεις περιλαμβάνουν και προβλέψεις ποσού € 14,4 εκατ. (31.12.2015: € 1,6 εκατ.) για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου (σημείωση 31), ενώ στο κονδύλι «Λοιπά» περιλαμβάνονται ζημίες απομειώσεως αποθεμάτων και λοιπών απαιτήσεων του Ομίλου ποσού € 3,2 εκατ.

10. Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	1.193.748	3.015.027
Ζημίες απομειώσεως κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 14)		2.552
Ζημίες απομειώσεως λοιπών απαιτήσεων	4.191	
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	(1.357)	(10.806)
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(28.629)	(19.127)
Σύνολο	**1.167.953**	**2.987.646**

Για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 2015, ο Ομιλος έλαβε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν την αντίστοιχη χρονική περίοδο στην ελληνική οικονομία, οι οποίες διαμόρφωσαν το μακροοικονομικό περιβάλλον και ιδίως από τα τέλη του δεύτερου τριμήνου και την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης λόγω της προσαρμογής όπου απαιτείτο των σχετικών παραμέτρων που εφαρμόζει η Τράπεζα στη μεθοδολογία υπολογισμού των απομειώσεων.

Τα αποτελέσματα της χρήσεως 2016, επιβαρύνθηκαν σημαντικά από την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που σχετίζονται κυρίως:

- με ομίλους επιχειρήσεων, ο προσδιορισμός των οποίων έγινε αφού ελήφθησαν υπόψη οι συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί, οι εν εξελίξει διαδικασίες καθώς και οι προτάσεις που έγιναν για την αναδιάρθρωση των δανείων, έως την ημερομηνία δημοσίευσης των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016, και
- με την αύξηση των προβλέψεων σε επιλεγμένα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής γεγονός που θα συμβάλει στη βέλτιστη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ελλάδα και στη Κύπρο.

11. Φόρος εισοδήματος

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξάνεται από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά, ελλείψει ρητής πρόβλεψης στο νόμο περί αναδρομικής εφαρμογής τους για εισοδήματα φορολογικού έτους 2014.

Για τις θυγατρικές εταιρίες και τα καταστήματα της Τραπέζης που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, οι ισχύοντες ονομαστικοί φορολογικοί συντελεστές, για τις χρήσεις 2015 και 2016, έχουν ως εξής:

Κύπρος	12,5
Βουλγαρία	10
Σερβία	15
Ρουμανία	16
FYROM	10
Αλβανία	15
Jersey	10
Ηνωμένο Βασίλειο	20* (από 1.4.2015)
Ιρλανδία	12,5

Με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, από τη χρήση 2011, οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Το εν λόγω πιστοποιητικό υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρία μέχρι την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος και το αργότερο εντός του πρώτου δεκαημέρου του έβδομου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο έως το τέλος του έβδομου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 η Τράπεζα και οι εταιρίες της στο εσωτερικό έχουν λάβει φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέχθησαν. Με το άρθρο 56 του Ν. 4410/03.08.2016 για τις χρήσεις από 01.01.2016, η έκδοση του φορολογικού πιστοποιητικού καθίσταται προαιρετική. Πρόθεση ωστόσο των Εταιριών του Ομίλου είναι η συνέχιση λήψεως του φορολογικού πιστοποιητικού.

Ο φόρος εισοδήματος της κατάστασης αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί, ενώ ο αντίστοιχος φόρος εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες αναφέρεται στις σημειώσεις 23 και 47:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τρέχων	14.239	(36.924)
Αναβαλλόμενος	(43.453)	(769.890)
Σύνολο	**(29.214)**	**(806.814)**

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από προσωρινές διαφορές, η επίπτωση των οποίων αναλύεται στον κάτωθι πίνακα:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	44.554	(79.891)
Διαγραφές, αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	(5.806)	22.946
Αποτίμηση δανείων/Απομείωση δανείων	(144.477)	(697.915)
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(840)	(943)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	26.353	8.224
Αποτίμηση παραγώγων	(6.032)	26.491
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	191	(9.970)
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	3.776	(3.202)
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	(210)	(21.009)
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	38.136	(12.020)
Λοιπές προσωρινές διαφορές	902	(2.601)
Σύνολο	**(43.453)**	**(769.890)**

* *Μέχρι 31.3.2015 ο συντελεστής ανήρχετο σε 21%.*

Ο ανωτέρω πίνακας περιλαμβάνει για το έτος 2015 την επίδραση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή.

Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις την 31.12.2016 ποσού € 124,6 εκατ. (31.12.2015: € 123,9 εκατ.) προερχόμενες κυρίως από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες των θυγατρικών του, οι οποίες αξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, μέσα στα πλαίσια ελέγχου της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών τους απαιτήσεων.

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ μέσου σταθμικού ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	Από 1 Ιανουαρίου έως			
	31.12.2016		31.12.2015	
	%		%	
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		**(9.678)**		**(2.043.466)**
Φόρος εισοδήματος (ονομαστικός φορολογικός συντελεστής)	(174,73)	16.910	26,29	(537.241)
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:				
Συμπληρωματικό φόρο επί εισοδημάτων από ακίνητα			(0,01)	273
Εισόδημα μη υπαγόμενο στο φόρο	46,00	(4.451)	1,47	(30.050)
Έξοδα μη εκπεστέα	(84,71)	8.199	(1,86)	37.914
Αναγνώριση φόρου για προσωρινές διαφορές προηγουμένων περιόδων	821,95	(79.548)		
Μη αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου για προσωρινές διαφορές της τρέχουσας περιόδου	(172,64)	16.708	(2,27)	46.360
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	57,61	(5.575)		
Πιστωτικά υπόλοιπα αποθεματικών			(5,22)	106.659
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	(191,60)	18.543	1,62	(33.021)
Σύνολο	**301,86**	**(29.214)**	**20,02**	**(409.106)**
Προσαρμογή φορολογικών συντελεστών επί προσωρινών διαφορών 31.12.2014			19,46	(397.708)
Φόρος Εισοδήματος	**301,86**	**(29.214)**	**39,48**	**(806.814)**

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του (Α΄ 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013 που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, και ανάγονται στο φορολογικό έτος 2015 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν.4340/01.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά σε προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015.

Με ημερομηνία 31.12.2016, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εκτιμάται ότι εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου και αφορά την Τράπεζα ανέρχεται σε € 3.341.802. Με ημερομηνία 31.12.2015, το αντίστοιχο ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων του Ομίλου ανήρχετο σε € 3.417.055.

Κατά τη χρήση του 2015 η Τράπεζα, συνεπεία πρόσφατης αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, καταχώρισε στον τρέχοντα φόρο εισοδήματος την ανάκτηση ποσού φόρου που σχετίζεται με αφορολόγητα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων. Τα εν λόγω αποθεματικά, ύψους € 367,8 εκατ, συμψηφίστηκαν με μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.12 και 13 του Ν.4172/2013, με αποτέλεσμα τη μείωση των σχετικών αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά το ποσό των € 106,7 εκατ.

Κατά τη χρήση 2016, η ζημία από την πώληση της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Alpha Bank A.D. Skopje αναγνωρίστηκε στα φορολογητέα αποτελέσματα της χρήσεως. Επιπλέον η Τράπεζα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους € 84,4 εκατ. που αφορά την απομείωση της συμμετοχής της στην θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha Bank

Srbija A.D. και περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες» της Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η ζημιά από την πώληση της συμμετοχής σε αλλοδαπή θυγατρική αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έξοδα κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της μεταβίβασης, σύμφωνα με το άρθρο 124 του Ν.4446/22.12.2016 «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του Ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις».

Φόρος εισοδήματος λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση

	Από 1 Ιανουαρίου έως					
	31.12.2016			31.12.2015		
	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	93.239	(19.843)	73.396	217.034	(65.037)	151.997
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	(55.212)	16.069	(39.143)	52.313	(15.171)	37.142
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	(2.196)	(2.859)	(5.055)	(18)	(256)	(274)
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών				(547)		(547)
Επίπτωση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος (Ν.4334/2015)					12.413	12.413
Σύνολο	**35.831**	**(6.633)**	**29.198**	**268.782**	**(68.051)**	**200.731**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(10.689)	3.099	(7.590)	941	(74)	867
Επίπτωση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος (Ν.4334/2015)					2.175	2.175
Σύνολο	**25.142**	**(3.534)**	**21.608**	**269.723**	**(65.950)**	**203.773**

Στην ανωτέρω ανάλυση περιλαμβάνεται πιστωτικός φόρος ποσού € 2 από διακοπείσες δραστηριότητες (31.12.2015: χρεωστικός φόρος € 25).

Στη χρήση 2016 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε αναβαλλόμενος χρεωστικός φόρος ύψους € 25 που προέκυψε από (Αγορές), (Ανακλήσεις)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων (2015: € 2.122). Επιπλέον, Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός φόρος ποσού € 281, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015. Το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση 2015 ανήλθε σε € 17.770.

Τέλος, στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός αναβαλλόμενος φόρος ποσού € 6.261 που προέκυψε από την αλλαγή του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό σε προηγούμενες χρήσεις.

12. Καθαρά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

α. Βασικά

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των κερδών/(ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφισταμένων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από την Τράπεζα κοινών μετοχών, κατά την ίδια περίοδο.

β. Προσαρμοσμένα

Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφισταμένων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές. Η Τράπεζα δεν έχει μετοχές αυτής της κατηγορίας και επιπλέον, με βάση τους όρους έκδοσης του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που καλύφθηκε από την Credit Agricole S.A., δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή, καθώς η έκδοση των κοινών μετοχών δεν θα πραγματοποιηθεί σε τιμή μικρότερη από τη μέση χρηματιστηριακή αξία τους. Σημειώνεται ότι την 23.2.2017 η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, εκδίδοντας 6.818.181 νέες κοινές μετοχές (σημείωση 50).

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	**42.140**	**(1.371.714)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	1.536.881.200	385.286.677
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	0,0274	(3,5602)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Κέρδη/(Ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	**19.374**	**(1.236.912)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	1.536.881.200	385.286.677
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σε €)	0,0126	(3,2104)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Κέρδη/(Ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	**22.766**	**(134.802)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	1.536.881.200	385.286.677
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες (σε €)	0,0148	(0,3499)

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των υφιστάμενων κοινών μετοχών, κατά την 31.12.2015, έχει αναμορφωθεί αναδρομικά από την αρχή του έτους, μετά από τη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές,που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

13. Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο	346.322	402.402
Επιταγές εισπρακτέες	4.853	6.801
Τοποθετήσεις στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	10.500	
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.152.932	1.321.124
Σύνολο	**1.514.607**	**1.730.327**
Μείον: Δεσμευμένες καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(1.016.213)	(1.130.662)
Υπόλοιπο	**498.394**	**599.665**

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European – Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί, επίσης, από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδοτήσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο ανήλθε την 31.12.2016 σε 0% (31.12.2015: 0,05%).

Οι θυγατρικές εταιρίες του εξωτερικού, που παρέχουν τραπεζικές εργασίες, τηρούν δεσμευμένες καταθέσεις σύμφωνα με ποσοστά τα οποία καθορίζονται από τις Κεντρικές τους Τράπεζες.

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα (όπως εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών)

	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	498.394	599.665
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	430.820	682.808
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα από διακοπείσες δραστηριότητες	45.674	45.660
Σύνολο	**974.888**	**1.328.133**

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31.12.2016	31.12.2015
Τοποθετήσεις σε άλλες Τράπεζες	812.337	912.933
Εγγυήσεις για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (σημείωση 37ε)	1.148.368	1.067.405
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse Repos)	50.475	
Δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα	62	4.900
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις	(41.961)	(8.965)
Σύνολο	**1.969.281**	**1.976.273**

Ο Όμιλος στη χρήση 2016 μετέφερε την απαίτηση ποσού € 32.996 από ομόλογο εκδόσεως Πιστωτικού Ιδρύματος εξωτερικού που έληξε, από τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Το ομόλογο είχε απομειωθεί πλήρως σε προηγούμενες χρήσεις.

Ο Όμιλος κατά την χρήση 2015 απομείωσε και διέγραψε ποσό € 2.552 που αφορούσε δάνειο σε πιστωτικό ίδρυμα εξωτερικού (σημείωση 10).

15. Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	31.12.2016	31.12.2015
Ομόλογα		
Ελληνικού Δημοσίου	2.256	1.888
Μετοχές		
Εισηγμένες	2.445	891
Σύνολο	**4.701**	**2.779**

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)

	31.12.2016		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	272.162	2.409	7.074
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	1.158.359	6.362	2.723
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	1.646.562	74.107	141.036
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	68.547	227	491
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	8.991	69	108
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**3.154.621**	**83.174**	**151.432**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.285.341	465.554	528.852
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	240.395	15.204	4.275
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**7.525.736**	**480.758**	**533.127**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	126.458	8.341	7.841
Δικαιώματα προαίρεσης (commodity options)	1.413	422	419
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**127.871**	**8.763**	**8.260**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.312	75	75
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.312**	**75**	**75**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	48		
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**48**	**-**	**-**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ (GDP LINKED security)	1.663.143	4.224	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.663.143**	**4.224**	**-**
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	24.826	304	-
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	360.603	-	12.786
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**385.429**	**304**	**12.786**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.046.541	57.025	630.547
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.046.541**	**57.025**	**630.547**
Γενικό Σύνολο	**13.952.701**	**634.323**	**1.336.227**

Στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεως και διακανονισμού παραγώγων με αντισυμβαλλομένους Πιστωτικά Ιδρύματα η Τράπεζα έχει καταθέσει ως εγγύηση την 31.12.2016 καθαρό ποσό ύψους € 1,1 δισ. (31.12.2015: € 1 δισ.). Η αντίστοιχη καθαρή εύλογη αξία παραγώγων με Πιστωτικά Ιδρύματα ανέρχεται την 31.12.2016 σε ποσό € 1,1 δισ. (31.12.2015: € 0,9 δισ.).

	31.12.2015		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	177.192	719	4.162
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	499.899	5.681	2.334
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	3.723.496	248.200	394.746
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	113.833	1.078	1.174
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	1.534	4	51
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**4.515.954**	**255.682**	**402.467**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.925.948	451.484	506.190
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	462.883	19.538	4.655
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**8.388.831**	**471.022**	**510.845**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	142.415	17.106	16.605
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**142.415**	**17.106**	**16.605**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.000	176	176
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.000**	**176**	**176**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	105	5	22
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**105**	**5**	**22**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ (GDP LINKED security)	1.665.055	6.660	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.665.055**	**6.660**	-
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	357.872		46.052
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**357.872**	-	**46.052**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.153.639	42.364	574.362
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)			
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.153.639**	**42.364**	**574.362**
Γενικό Σύνολο	**16.272.871**	**793.015**	**1.550.529**

17. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31.12.2016	31.12.2015
Ιδιώτες		
Στεγαστικά	19.670.133	20.171.969
Καταναλωτικά:		
- Μη τιτλοποιημένα	4.041.109	4.063.792
- Τιτλοποιημένα	1.272.572	1.299.934
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη τιτλοποιημένες	718.425	720.016
- Τιτλοποιημένες	540.376	565.583
Λοιπά	705	2.601
Σύνολο	**26.243.320**	**26.823.895**
Εταιρίες		
Επιχειρηματικά δάνεια:		
- Μη τιτλοποιημένα	26.595.645	27.547.074
- Τιτλοποιημένα	2.514.014	2.126.179
Χρηματοδοτικές μισθώσεις (Leasing):		
- Μη τιτλοποιημένες απαιτήσεις	347.810	245.981
- Τιτλοποιημένες απαιτήσεις	324.773	447.618
Εισπράξεις επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)	528.618	599.387
Σύνολο	**30.310.860**	**30.966.239**
Λοιπές απαιτήσεις	412.833	417.737
	56.967.013	**58.207.871**
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις*	(12.558.253)	(12.021.755)
Σύνολο	**44.408.760**	**46.186.116**

Η Τράπεζα και η Alpha Leasing Α.Ε. έχουν προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών και απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχομένων από αυτές.

Επίσης εντός του 2016, η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων (SME), μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Proodos DAC.

Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή εγγυήσεων ή/και πιστωτικής ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα και η Alpha Leasing Α.Ε. διατήρησαν σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιτλοποιημένα χαρτοφυλάκια.

Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,75 δισ. καλυμμένων ομολογιών που είχε εκδόσει με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2016 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε € 5 εκατ. (σημείωση 27). Η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε € 15,5 εκατ.

* *Επιπλέον των συσσωρευμένων απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων, έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία ύψους € 3.195 (31.12.2015: € 4.713). Έτσι το συνολικό ποσό για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε € 12.561.448 (31.12.2015: € 12.026.468).*

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2015	**8.830.277**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	3.015.027
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	32.814
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(111.912)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	547.996
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	1.435
Συναλλαγματικές διαφορές	54.781
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(348.663)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**12.021.755**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	1.193.748
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(171.580)
Χρήση συσσωρευμένων προβλέψεων για λοιπές κινήσεις	(16.425)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων	(17.795)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	413.835
Συναλλαγματικές διαφορές	7.893
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(873.178)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**12.558.253**

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται, κατά διάρκεια, ως εξής:

	31.12.2016	**31.12.2015**
Έως ένα (1) έτος	324.206	396.490
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	202.472	136.893
Πέραν των πέντε (5) ετών	237.799	265.009
	764.477	**798.392**
Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(91.894)	(104.793)
Σύνολο	**672.583**	**693.599**

Το καθαρό ποσό των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται, κατά διάρκεια, ως εξής:

	31.12.2016	**31.12.2015**
Έως ένα (1) έτος	309.997	380.421
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	165.083	91.614
Πέραν των πέντε (5) ετών	197.503	221.564
Σύνολο	**672.583**	**693.599**

18. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α. Διαθέσιμα προς πώληση

	31.12.2016	31.12.2015
Ελληνικού Δημοσίου:		
- Ομόλογα	2.078.924	1.787.958
- Έντοκα Γραμμάτια	1.510.796	2.142.123
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	273.171	319.117
- Έντοκα Γραμμάτια	254.654	239.621
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	921.473	1.074.750
- Μη εισηγμένοι	9.863	8.947
Μετοχές:		
- Εισηγμένες	78.748	149.482
- Μη εισηγμένες	54.571	37.670
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	34.853	34.816
Σύνολο	**5.217.053**	**5.794.484**

Εντός της χρήσεως 2016 ο Όμιλος σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 3.279 η οποία αναλύεται σε ποσό € 1.784 που αφορά σε μετοχές και € 1.495 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως.

Εντός της χρήσεως 2015 ο Όμιλος σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 16.374 η οποία αναλύεται σε ποσό € 9.197 που αφορά σε μετοχές, € 4.227 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως και σε ποσό € 2.950 που αφορά σε ομόλογα λοιπών εκδοτών.

Τα ποσά των απομειώσεων αυτών περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων».

β. Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	31.12.2016	31.12.2015
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	15.430	18.983
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	29.569	60.726
Σύνολο	**44.999**	**79.709**

Η μεταβολή μεταξύ των δύο χρήσεων οφείλεται σε λήξεις ομολόγων λογιστικής αξίας € 6,1 εκατ. και σε πώληση ομολόγου πλησίον της λήξεώς του λογιστικής αξίας € 28,6 εκατ.

γ. Δανειακό χαρτοφυλάκιο

Στο δανειακό χαρτοφυλάκιο κατατάσσονται τα ομόλογα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) ονομαστικής αξίας € 3.960.544 που έλαβε η Τράπεζα στα πλαίσια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013 και ονομαστικής αξίας € 284.628 που δόθηκαν στην Τράπεζα από το ΤΧΣ έναντι της ανάληψης των καταθέσεων των συνεταιριστικών Τραπεζών Δυτικής Μακεδονίας, Ευβοίας και Δωδεκανήσου τον Δεκέμβριο 2013.

Τα ομόλογα αυτά βάσει της αρχικής σύμβασης μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως ενέχυρα για την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα ή από αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς σε συναλλαγές προσωρινής εκχωρήσεως (repos).

Τον Απρίλιο του 2016 υπεγράφη αναθεώρηση της σύμβασης εγγραφής (subscription agreement) μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και της Τραπέζης, η οποία αφορούσε στους όρους χρήσεως των ανωτέρω τίτλων. Η αναθεώρηση προέβλεπε ότι η Τράπεζα μπορεί να συμμετέχει με τα ομόλογα εκδόσεως ΕΤΧΣ στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων εκδοθέντων από κεντρικές κυβερνήσεις, ειδικούς φορείς-εκδότες χρεογράφων και ευρωπαϊκούς υπερεθνικούς οργανισμούς της ζώνης του ευρώ (Public Sector Purchase Programme - PSPP) που διενεργεί η ΕΚΤ. Σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση της ΕΚΤ, μπορούσε να αγορασθεί συνολικά έως και το 50% από κάθε έκδοση του ΕΤΧΣ έως την ολοκλήρωση του προγράμματος τον Μάρτιο του 2017. Εντός της χρήσεως 2016 η Τράπεζα πραγματοποίησε συναλλαγές πώλησης τίτλων ΕΤΧΣ ονομαστικού ποσού € 1.583 εκατ. και εντός του 2017 (έως την 23.1.2017)ονομαστικού ποσού € 140 εκατ. Η συνολική λογιστική αξία των ανωτέρω ομολόγων την 31.12.2016 ήταν € 2.682.655 (31.12.2015: € 4.289.482).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των βραχυπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης (ΕΜΣ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), το Ελληνικό Δημόσιο και οι τέσσερις ελληνικές συστημικές Τράπεζες συνυπέγραψαν τον Μάρτιο του 2017 σύμβαση ανταλλαγής ομολόγων. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή τα ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ που κατέχουν οι Τράπεζες ανταλλάσσονται σταδιακά με ίσης ονομαστικής αξίας μακροχρόνια ομόλογα σταθερού επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ, τα οποία θα επαναγοράζονται εντός ενός μήνα από το ΕΤΧΣ έναντι καταβολής μετρητών. Για τη χρήση των μακροχρόνιων ομολόγων σταθερού επιτοκίου ισχύουν οι ίδιοι περιορισμοί με αυτούς των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου, ήτοι, αποτελούν επιλέξιμους τίτλους για την παροχή χρηματοδοτήσεως από το ευρωσύστημα καθώς και τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ (PSPP) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρα στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως με αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς.

19. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	45.771	46.383
Νέες συγγενείς/κοινοπραξίες	18.439	
Κεφαλαιοποιήσεις χρέους και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	168	9.756
Μεταφορά σε Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	(39.244)	
Αναλογία κερδών/(ζημιών) και λοιπών αποτελεσμάτων	(3.342)	(10.368)
Σύνολο	**21.792**	**45.771**

Στη χρήση 2016 οι νέες συγγενείς/κοινοπραξίες αφορούν στις εταιρίες «Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.» και «Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.».

Η μεταφορά σε Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση αφορά στις κοινοπραξίες APE Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε., οι οποίες ταξινομήθηκαν ως Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση την 30.6.2016, όπως αναλύεται στη σημείωση 47.

Στη χρήση 2015 οι κεφαλαιοποιήσεις χρέους και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου αφορούν στις κοινοπραξίες «Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.» και «ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας ΑΕ».

Οι συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες του Ομίλου είναι οι εξής:

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	**Έδρα**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
α. Συγγενείς			
ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	50	50
A.L.C Novelle Investments Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
Ολγανός ΑΕ	Ελλάδα	30,44	30,44
Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ	Ελλάδα	23,77	23,77
Propindex Α.Ε.Δ.Α	Ελλάδα	35,58	35,58
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.	Ελλάδα	50	
Ιχθυοτροφεία ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ	Ελλάδα	21,97	23,01
Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.	Ελλάδα	20,65	20,72
β. Κοινοπραξίες			
APE Commercial Property Α.Ε	Ελλάδα	72,2	72,2
ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.*	Ελλάδα	72,8	72,8
Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	51	51
Rosequeens Properties Ltd*	Κύπρος	33,33	33,33
Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.*	Ελλάδα	45	

* *Οι εταιρίες αποτελούν μητρικές ομίλων όπως αναφέρεται στη σημείωση 38.*

Η Τράπεζα συμμετέχει στις εταιρίες «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ» και «Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» συνεπεία σχετικών συμφωνιών αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων τους. Η Τράπεζα προτίθεται να μεταβιβάσει τις εν λόγω εταιρίες στο προσεχές διάστημα και ως εκ τούτου οι εν λόγω εταιρίες ταξινομήθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

Κατωτέρω αναλύεται η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων και κερδών/(ζημιών) εκάστης συγγενούς εταιρίας και κοινοπραξίας.

	Αναλογία του Ομίλου στα ίδια κεφάλαια		Αναλογία κερδών / (ζημιών)		Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων καθαρής θέσης	
	Από 1η Ιανουαρίου		Από 1η Ιανουαρίου		Από 1η Ιανουαρίου	
Επωνυμία εταιρίας	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
α. Συγγενείς						
ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	74	74				
A.L.C. Novelle Investments Ltd	1.012	1.020	(8)	510		(470)
Ολγανός ΑΕ				(25)		
Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ	267	480	(213)	179		
Propindex Α.Ε.Δ.Α	86	86		(2)		
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.	11.344		(555)			
Σύνολο (α)	**12.783**	**1.660**	**(776)**	**662**	-	**(470)**
β. Κοινοπραξίες						
APE Commercial Property A.E.		40.844	(1.600)	(1.071)		(77)
Alpha TANEO A.K.E.Σ.	3.213	3.267	(195)	(173)		
ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.				(9.239)		
Rosequeens Properties Ltd	12		(15)			
Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.	5.784		(756)			
Σύνολο (β)	**9.009**	**44.111**	**(2.566)**	**(10.483)**	-	**(77)**
Σύνολο (α) + (β)	**21.792**	**45.771**	**(3.342)**	**(9.821)**	-	**(547)**

Συμμετοχές σε σημαντικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

Ο Όμιλος αξιολογεί ως σημαντικές τις συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει λαμβάνοντας υπόψη την άσκηση δραστηριοτήτων που θεωρούνται στρατηγικής σημασίας αλλά και το ύψος της λογιστικής αξίας τόσο της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, όσο και των δανείων και απαιτήσεων που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στις εταιρίες, εφόσον υπάρχουν.

Με βάση τα ανωτέρω, ως σημαντικές αξιολογούνται η συγγενής εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. και οι κοινοπραξίες APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.

Η Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. έχει ως αντικείμενο κυρίως την ανέγερση κτηρίων και την εν γένει εκμετάλλευση ακινήτων. Η APE Commercial Property A.E. έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων καθώς και την απόκτηση και διαχείριση μετοχικών δικαιωμάτων και η ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. την απόκτηση κινητών αξιών και εν γένει περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως. Οι δύο τελευταίες έχουν χαρακτηριστεί ως κοινοπραξίες αφού βάσει συμβατικής συμφωνίας η άσκηση ελέγχου απαιτεί ομόφωνη απόφαση των μετόχων τους.

Όλες οι προαναφερθείσες εταιρίες εδρεύουν στην Ελλάδα, δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά και επομένως δεν υπάρχει επίσημη τιμή αναφοράς για την εύλογη αξία τους.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για την Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. που αποτιμάται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για τις APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. που έχουν από την 30.6.2016 ταξινομηθεί ως κατεχόμενες προς πώληση οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΠ 5 παρέχονται στη σημείωση 47.

Συνοπτική κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	31.12.2016
Λοιπά έξοδα	(1.110)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(1.110)**
Φόρος εισοδήματος	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(1.110)**
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:	
Συνολικό αποτέλεσμα περιόδου, μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.110)**
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη / (ζημίες) της κοινοπραξίας	(555)
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην ΚΘ της κοινοπραξίας	

Δεν έχουν εισπραχθεί μερίσματα από την εταιρία κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2016.

	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα	326
Λοιπα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	489
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	**815**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	**104.940**
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	262
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**262**
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	101.687
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**101.687**
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	**3.806**
Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου (%)	50
Αναλογία στην αποτιμημένη Καθαρή Θέση	1.903
Υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά	9.441
Λογιστική αξία συμμετοχής	**11.344**
Δανειο που αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης	51.196
Καθαρή επένδυση	**62.540**

Ο Όμιλος δε συμμετέχει σε σχήματα που αποτελούν από κοινού δραστηριότητες.

Λοιπές πληροφορίες για συγγενείς και κοινοπραξίες και σημαντικοί περιορισμοί

Εκτός από τις περιπτώσεις των συγγενών και των κοινοπραξιών που έχουν ταξινομηθεί στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και αποτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 5, οι λοιπές συγγενείς και κοινοπραξίες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Δεν υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο Όμιλος, κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης, έχει σταματήσει να αναγνωρίζει την αναλογία του στις ζημίες συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών εξαιτίας της πλήρους απομείωσης της συμμετοχής του.

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου που να συνδέονται με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες. Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 0,3 εκατ. Πέραν αυτής, δεν υπάρχουν άλλες μη αναγνωρισθείσες δεσμεύσεις του Ομίλου που να σχετίζονται με τη συμμετοχή του σε κοινοπραξίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μελλοντική εκροή μετρητών ή άλλων πόρων.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα συγγενών εταιριών ή κοινοπραξιών να μεταφέρουν κεφάλαια στον Όμιλο ή να αποπληρώσουν δάνεια που τους έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο, πέραν των περιορισμών που επιβάλλονται για τις ελληνικές εταιρίες από το Ν.2190/1920 σχετικά με το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και της Καθαρής τους Θέσης και τη δυνατότητα διανομής μερίσματος. Επιπρόσθετα υφίστανται οι ευρύτεροι περιορισμοί ως προς τις αναλήψεις μετρητών και την εν γένει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου εντός του 2015, καθώς και με κάθε υπουργική ή άλλη απόφαση εκδοθείσα δυνάμει εξουσιοδοτικής διάταξης αυτών, που ισχύουν για όλες τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

	Οικόπεδα - Κτήρια
Υπόλοιπα την 1.1.2015	
Αξία κτήσεως	693.486
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(126.274)
1.1.2015 - 31.12.2015	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	567.212
Προσθήκες	21.543
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015	90.941
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(108)
Μεταφορές από «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	4.145
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(939)
Μεταφορά Επενδυτικών Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(1.277)
Συναλλαγματικές διαφορές	(771)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(13.836)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(10.802)
Αποσβέσεις χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	(162)
Απομειώσεις χρήσεως	(32.284)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**623.662**
Υπόλοιπα την 31.12.2015	
Αξία κτήσεως	800.910
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(177.248)
1.1.2016 - 31.12.2016	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	623.662
Προσθήκες	76.069
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2016	11.907
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(40.233)
Μεταφορά από/σε «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	25.312
Μεταφορά Επενδυτικών Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(6.374)
Συναλλαγματικές διαφορές	(539)
Διαθέσεις /Διαγραφές	(30.584)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(12.937)
Απομειώσεις χρήσεως	(32.191)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**614.092**
Υπόλοιπα την 31.12.2016	
Αξία κτήσεως	800.527
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(186.435)

Στη χρήση 2016 αναγνωρίσθηκε ζημία απομειώσεως ποσού € 32,2 εκατ., ώστε η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα να μην υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους κατά την 31.12.2016, όπως αυτή προσδιορίσθηκε από πιστοποιημένους εκτιμητές. Στη χρήση 2015 η ζημία απομειώσεως ανήλθε σε € 32,3 εκατ. Το ανακτήσιμο ποσό των επενδύσεων σε ακίνητα που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 110,2 εκατ. (31.12.2015: € 100,1 εκατ.) και υπολογίσθηκε ως η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 616,1 εκατ. (31.12.2015: € 667 εκατ.) Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.8 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

Οι προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2016 και 2015, αφορούν σε επενδύσεις σε ακίνητα που είχαν ληφθεί ως εξασφάλιση έναντι πιστοδοτήσεων και αποκτήθηκαν από τον Όμιλο στα πλαίσια διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

21. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα Κτήρια	Εξοπλισμός Leasing	Κινητός εξοπλισμός	Σύνολα
Υπόλοιπα την 1.1.2015				
Αξία κτήσεως	1.417.632	4.302	518.133	1.940.067
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(411.831)	(3.152)	(441.736)	(856.719)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	1.005.801	1.150	76.397	1.083.348
Συναλλαγματικές διαφορές	(19)	(1)	138	118
Προσθήκες	7.659	102	17.460	25.221
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015			949	949
Διαθέσεις/Διαγραφές	(3.711)	(7)	(127)	(3.845)
Μεταφορά σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(4.145)			(4.145)
Μεταφορά παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(5.345)		(3.131)	(8.476)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(164.166)		(3.088)	(167.254)
Μεταφορά εσωτερικά σε Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	49	615	(664)	-
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(14.102)	(18)	(540)	(14.660)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(26.011)	(400)	(19.660)	(46.071)
Αποσβέσεις χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	(1.454)		(577)	(2.031)
Απομειώσεις χρήσεως	(1.929)		(324)	(2.253)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**792.627**	**1.441**	**66.833**	**860.901**
Υπόλοιπα την 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	1.169.294	4.090	472.059	1.645.443
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(376.667)	(2.649)	(405.226)	(784.542)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	792.627	1.441	66.833	860.901
Συναλλαγματικές διαφορές	(286)	(1)	(37)	(324)
Προσθήκες	10.074	71	20.414	30.559
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2016			278	278
Διαθέσεις/Διαγραφές	(3.040)	(3)	(86)	(3.129)
Μεταφορά από/σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(25.312)			(25.312)
Μεταφορά παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(400)			(400)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(19.579)		(1.387)	(20.966)
Μεταφορά εσωτερικά από/σε «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	(77)	(471)	548	-
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(4.035)			(4.035)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(20.604)	(316)	(18.745)	(39.665)
Απομειώσεις χρήσεως	(3.818)		(121)	(3.939)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**725.550**	**721**	**67.697**	**793.968**
Υπόλοιπα την 31.12.2016				
Αξία κτήσεως	1.097.399	3.389	462.904	1.563.692
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(371.849)	(2.668)	(395.207)	(769.724)

Στη χρήση 2016 αναγνωρίσθηκε ζημία απομειώσεως της αξίας των ακινήτων ποσού € 3,9 εκατ. (2015: € 2,3 εκατ.), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα». Το ανακτήσιμο ποσό των ιδιοκατεχόμενων ακινήτων που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 23.023 (2015: € 9.828). Κατά τον έλεγχο της αξίας των Ιδιοχρησιμοποιούμενων Ακινήτων για τυχόν απομείωση χρησιμοποιείται ως βάση εκτιμήσεως η αξία συνεχιζόμενης χρήσεως (value in use) η οποία ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από τον Όμιλο.

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων οικοπέδων και κτηρίων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω υπόλοιπα ανέρχεται κατά την 31.12.2016 σε € 675.797 (31.12.2015: € 718.699).

22. Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια

	Υπεραξία	Έξοδα λογισμικού	Λοιπά άυλα	Σύνολα
Υπόλοιπα 1.1.2015				
Αξία κτήσεως		488.347	155.103	643.450
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις		(278.559)	(33.467)	(312.026)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015		209.788	121.636	331.424
Προσθήκες		60.855	72	60.927
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015	2.900			2.900
Μεταφορά αΰλων παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»		(4.384)	(1)	(4.385)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»		22		22
Συναλλαγματικές διαφορές		198		198
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(22.804)	(22.910)	(45.714)
Αποσβέσεις χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες		(221)		(221)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**2.900**	**243.454**	**98.797**	**345.151**
Υπόλοιπα την 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	2.900	544.009	152.363	699.272
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις		(300.555)	(53.566)	(354.121)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	2.900	243.454	98.797	345.151
Προσθήκες		79.420		79.420
Μεταφορά αΰλων παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»		(2)		(2)
Μεταφορά στα «Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»		(1.461)		(1.461)
Συναλλαγματικές διαφορές		(46)		(46)
Διαθέσεις/Διαγραφές		(170)		(170)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(26.531)	(18.292)	(44.823)
Απομειώσεις χρήσεως	(2.900)	(3.855)		(6.755)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	-	**290.809**	**80.505**	**371.314**
Υπόλοιπα την 31.12.2016				
Αξία κτήσεως		617.620	140.128	757.748
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις		(326.811)	(59.623)	(386.434)

Οι προσθήκες της χρήσης 2016 αφορούν κυρίως σε αγορές δικαιωμάτων χρήσεως μηχανογραφικών εφαρμογών. Το 2015 η υπεραξία € 2,9 εκατ. αφορά την αποκτηθείσα εταιρία Asmita Gardens S.R.L., μετά την ολοκλήρωση της αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της (σημείωση 49). Το 2016 η εν λόγω υπεραξία απομειώθηκε πλήρως.

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

	31.12.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις	4.519.046	4.398.176
Υποχρεώσεις	(21.219)	(20.852)
Σύνολο	**4.497.827**	**4.377.324**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν ως εξής:

	1.1 - 31.12.2016						
		Αναγνώριση					
	Υπόλοιπο 1.1.2016	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	Στην Καθαρή Θέση	Μεταφερόμενα σε κατεχόμενα προς πώληση	Συναλλαγματικές διαφορές	Υπόλοιπο 31.12.2016
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.158.424	(44.554)					1.113.870
Διαγραφές,αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	32.883	5.806					38.689
Αποτίμηση δανείων/ Απομείωση δανείων	2.334.547	144.477					2.479.024
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(1.154)	840					(314)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	69.580	(26.353)		3.099			46.326
Αποτίμηση παραγώγων	150.183	6.032		16.069			172.284
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	11.909	(191)					11.718
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(50.491)	(3.776)					(54.267)
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	78.185	210	84.438	(19.843)			142.991
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	488.502	(38.136)		281			450.647
Λοιπές προσωρινές διαφορές	101.398	(902)		(25)	(4.432)	322	96.363
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	3.358			(2.859)			499
Σύνολο	**4.377.324**	**43.453**	**84.438**	**(3.278)**	**(4.432)**	**322**	**4.497.827**

	1.1 - 31.12.2015						
		Αναγνώριση					
	Υπόλοιπο 1.1.2015	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	Στην Καθαρή Θέση	Μεταφερόμενα σε κατεχόμενα προς πώληση	Συναλλαγματικές διαφορές	Υπόλοιπο 31.12.2015
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.078.533	79.891					1.158.424
Διαγραφές,αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	60.041	(22.946)		6.261	(10.473)		32.883
Αποτίμηση δανείων/ Απομείωση δανείων	1.636.632	697.915					2.334.547
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(2.097)	943					(1.154)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	76.352	(8.224)		2.101	(649)		69.580
Αποτίμηση παραγώγων	184.269	(26.491)		(7.595)			150.183
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	1.939	9.970					11.909
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(53.693)	3.202					(50.491)
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	119.498	21.009		(62.322)			78.185
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	461.046	12.020		17.770	(2.334)		488.502
Λοιπές προσωρινές διαφορές	97.810	2.601	533		402	52	101.398
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	3.614			(256)			3.358
Σύνολο	**3.663.944**	**769.890**	**533**	**(44.041)**	**(13.054)**	**52**	**4.377.324**

Το ποσό € 17.770 που εμφανίζεται στην αναγνώριση Καθαρής Θέσης στη γραμμή «Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές» αφορά σε έξοδα Αυξήσεως Μετοχικού Κεφαλαίου της Τραπέζης, το οποίο σύμφωνα με το Ν.4308/14 (Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα) επιβάρυνε τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσεως.

24. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού

	31.12.2016	31.12.2015
Προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	431.164	468.016
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	625.417	613.377
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	191.227	197.904
Προπληρωθέντα έξοδα	20.550	42.693
Έσοδα εισπρακτέα	3.831	4.129
Λοιπά	178.270	182.514
Σύνολο	**1.450.459**	**1.508.633**

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν το κονδύλι «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων» που αφορά στη συμμετοχή της Τραπέζης στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων και του Σκέλους Κάλυψης Επενδύσεων. Το εν λόγω κονδύλι διαμορφώνεται από:

1) το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και
2) το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008 «Προστασία δανειοληπτών και άλλες διατάξεις» που αύξησε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτονται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από € 20 χιλ σε € 100 χιλ., ανά καταθέτη.

Η εν λόγω διαφορά περιλαμβάνεται σύμφωνα με το Ν.4370/7.3.2016 με θέμα «Συστήματα Εγγυήσεων καταθέσεων (ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Η εν λόγω διαφορά περιλαμβάνεται σύμφωνα με το Ν.4370/7.3.2016 με θέμα «Συστήματα Εγγυήσεων καταθέσεων (ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Κατά την 31.12.2016 ο Όμιλος αποτίμησε τα ακίνητα που έχουν ταξινομηθεί στα λοιπά στοιχεία Ενεργητικού, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης. Για τις περιπτώσεις που η εύλογη αξία των ακινήτων υπολείπετο της λογιστικής τους αξίας αναγνωρίσθηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 6,6 εκατ., η οποία καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το αντίστοιχο ποσό για 31.12.2015 ανήρχετο σε € 1,8 εκατ. Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.8 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 8,5%.

Το υπόλοιπο «Λοιπά» της προηγούμενης χρήσεως έχει αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω της ολοκλήρωσης της αποτιμήσεως των καθαρών περιουσιακών στοιχείων εξαγορασθείσας θυγατρικής εταιρίας, όπως αναφέρεται στη σημείωση 49.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

25. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
- Όψεως	35.304	112.482
- Προθεσμίας		
Κεντρικών Τραπεζών	18.331.086	24.404.828
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	21.053	17.408
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως	25.465	56.960
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	411.914	269.292
Δανειακές υποχρεώσεις	277.404	252.123
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση:		
- Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	3.351	2.270
Σύνολο	**19.105.577**	**25.115.363**

Οι καταθέσεις του Ομίλου από το Ευρωσύστημα παρουσιάζουν μείωση € 6,1 δισ. κυρίως λόγω της πώλησης ομολόγων εκδόσεως Ε.Τ.Χ.Σ. μέσω του προγράμματος PSPP (σημείωση 18), της σύναψης πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (Repos) και της αύξησης των καταθέσεων πελατών.

Τον Ιούνιο του 2016, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πραγματοποίησε νέο πρόγραμμα στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-II) με τετραετή διάρκεια. Η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με το ποσό € 1,5 δισ.

26. Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)

	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
- Όψεως	9.046.299	8.336.028
- Ταμιευτηρίου	9.447.093	9.911.144
- Προθεσμίας	14.217.085	12.952.678
Ομολογίες εκδόσεώς μας	78.675	94.155
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	46.112	46.140
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση	32.687	28.773
	32.867.951	**31.368.918**
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	78.165	65.348
Σύνολο	**32.946.116**	**31.434.266**

27. Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

i. Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, κατά τη χρήση 2016 η Τράπεζα προέβη σε εκδόσεις κοινών ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 6,15 δισ., ενώ οι λήξεις/ανακλήσεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν σε ποσό € 14,37 δισ.

Το συνολικό υπόλοιπο των κοινών ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται την 31.12.2016 στο ποσό των € 1 δισ. (31.12.2015: € 9,22 δισ.).

Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν απεικονίζονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», καθώς ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο.

ii. Εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών *

Οι καλυμμένες ομολογίες δε συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» καθώς ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο. Το συνολικό τρέχον υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών για την 31.12.2016 ανέρχεται στο ποσό των € 5 εκατ.

iii. Κοινά ομολογιακά δάνεια

Υπόλοιπο 1.1.2016	**29.742**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(4.128)
Μεταβολές εύλογης αξίας	38
Δεδουλευμένοι τόκοι	1.262
Συναλλαγματικές Διαφορές	(80)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**26.834**

Η μεταβολή αφορά κυρίως στην από 23.5.2016 πρόωρη αποπληρωμή κοινού ομολογιακού δανείου ονομαστικής αξίας USD 3 εκατ.

iv. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων

Υπόλοιπο 1.1.2016	**340.272**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(95.195)
Δεδουλευμένοι τόκοι	8.507
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.264)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**252.320**

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Shipping Finance Ltd, η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους. Η υποχρέωση του Ομίλου προς τρίτους την 31.12.2016, ανέρχεται σε € 252,3 εκατ.

v. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων (SME)

Υπόλοιπο 1.1.2016	**-**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Νέες εκδόσεις	319.899
Δεδουλευμένοι τόκοι	154
Υπόλοιπο 31.12.2016	**320.053**

Η Τράπεζα εντός της χρήσεως προέβη σε τιτλοποίηση SME δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Proodos Designated Activity Company (D.A.C.), η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους. Η υποχρέωση του Ομίλου προς τρίτους την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 320 εκατ.

vi. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών απαιτήσεων

Υποχρεώσεις που προέκυψαν από τις τιτλοποιήσεις καταναλωτικών δανείων, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών, καθώς και τις απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις, δεν συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι, ονομαστικού ποσού € 4,2 δισ., που έχουν εκδοθεί από εταιρίες ειδικού σκοπού ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο.

* *Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, βάσει της Πράξεως Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος 2620/28.8.2009, έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Τραπέζης.*

vii. Τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως

1. Τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως (Lower Tier II, Upper Tier II)

Υπόλοιπο 1.1.2016	**100.270**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
(Επαναγορές)/πωλήσεις	(17.552)
Λήξεις/Αποπληρωμές	(367)
Δεδουλευμένοι τόκοι	(13)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**82.338**

2. Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο

Υπόλοιπο 1.1.2016	**24.600**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Μεταβολή εύλογης αξίας	(10.605)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**13.995**

Αφορά ομολογιακή έκδοση ονομαστικής αξίας € 150 εκατ. που εξέδωσε η Τράπεζα την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole SA για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Η μείωση της υποχρέωσης από το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο κατά το ποσό των € 10,6 εκατ. αναγνωρίσθηκε στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα χρήσεως.

Την 1.2.2017 το μετατρέψιμο ομολογιακο δάνειο έληξε (σημείωση 50).

Σύνολο ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2016	**695.540**

Από το σύνολο των παραπάνω ομολογιών ποσού € 695.540, διατέθηκε σε πελάτες του Ομίλου και μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «Υποχρεώσεις προς πελάτες» ποσό € 78.675 (31.12.2015: € 94.155). Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Ομολογίες εκδόσεως μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», κατά την 31.12.2016, διαμορφώθηκε σε € 616.865 (31.12.2015: € 400.729).

28. Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους

	31.12.2016	31.12.2015
Για τρέχοντα φόρο εισοδήματος	9.328	10.492
Για λοιπούς φόρους	24.450	27.700
Σύνολο	**33.778**	**38.192**

29. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	78.597	70.643
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		27.445
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	4.225	2.556
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	6.305	5.172
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	2.701	2.519
Αποζημίωση προσωπικού Alpha Bank Srbija A.D. λόγω συνταξιοδοτήσεως		215
Σύνολο Υποχρεώσεων	**91.828**	**108.550**

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Εσοδα) Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	7.118	4.068
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	3.972	3.987
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	206	41
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	141	118
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	702	669
Σύνολο	**12.139**	**8.883**

Τα ποσά των μεγεθών του Ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύονται παρακάτω ανά ταμείο και είδος παροχής ως εξής:

i. Τραπέζης

α. Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920

Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων θεωρούνται συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσεώς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Ν.2112/1920 και Ν.3198/1955, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το Ν. 4093/2012, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή εφάπαξ παροχής.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	**31.12.2015**
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	78.597	70.643
Υποχρέωση/(Απαίτηση)	**78.597**	**70.643**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.082	1.965
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	1.760	1.295
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας	2.343	
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	933	808
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**7.118**	**4.068**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**70.643**	**65.023**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.082	1.965
Κόστος επιτοκίου	1.760	1.295
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(7.225)	(1.600)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	933	808
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας κατά την περίοδο	2.343	
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	8.690	3.576
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(629)	(424)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**78.597**	**70.643**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - Κέρδος/(Ζημία)	(8.690)	(3.576)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(Ζημία)	629	424
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(8.061)**	**(3.152)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	70.643	65.023
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(7.225)	(1.600)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	7.118	4.068
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	8.061	3.152
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**78.597**	**70.643**

β. Εφάπαξ παροχή Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού (ΤΑΠ) της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως χορηγούσε αποκλειστικά εφάπαξ παροχές με την εγγύηση της Τραπέζης μετά την ένταξη των μελών του στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (άρθρο 10, Ν.3620/2007) για την επικουρική ασφάλιση. Την 18.11.2013 η Τράπεζα υπέγραψε με το Σύλλογο του Προσωπικού νέα επιχειρησιακή συμφωνία βάσει της οποίας το ποσό της παροχής το οποίο θα καταβάλλεται από το ΤΑΠ δεν θα υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει ως συνολική εφάπαξ παροχή, βάσει του καταστατικού του ΤΑΠ, και του ποσού της αποζημιώσεως που οφείλει να καταβάλει η Τράπεζα βάσει της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά τη λύση των συμβάσεων εργασίας. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζεται από τυχόν μείωση στο μέλλον του ποσού της ανωτέρω αποζημιώσεως.

Την 20.5.2016 η Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων των μελών του Ταμείου αποφάσισε τη διάλυση και εκκαθάριση του Ταμείου με τους όρους της συμβάσεως που υπεγράφη την 21.4.2016 μεταξύ της Τραπέζης, του Συλλόγου Προσωπικού και του ΤΑΠ. Σε εφαρμογή της αποφάσεως αυτής επιστράφηκαν στα μέλη του Ταμείου οι εισφορές συν τις αποδόσεις τους σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του. Απόρροια του γεγονότος αυτού ήταν η οριστική τακτοποίηση της σχετικής υποχρεώσεως καθορισμένων παροχών.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών		62.947
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου		(35.502)
Υποχρέωση/(απαίτηση)		**27.445**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.155	2.651
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	284	354
Γενικά έξοδα	2	5
Σύνολο τακτικού εξόδου	**1.441**	**3.010**
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	2.531	977
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**3.972**	**3.987**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016	**2015**
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**62.947**	**82.475**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.155	2.651
Κόστος επιτοκίου	654	1.179
Εισφορές εργαζομένων	124	366
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο	(72.125)	(26.357)
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα		(230)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	2.531	977
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις		1.983
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	4.714	(97)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**-**	**62.947**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου προέκυψε ως εξής:

	2016	**2015**
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**35.502**	**53.245**
Αναμενόμενη απόδοση	370	825
Εισφορές εργαζομένων	124	366
Εισφορές Τραπέζης	31.417	
Καταβληθείσες παροχές	(72.125)	(26.357)
Έξοδα	(2)	(5)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	4.714	7.428
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**-**	**35.502**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2016	**2015**
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - Κέρδος/(ζημία)		(1.983)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(ζημία)	(4.714)	97
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - Κέρδος/(ζημία)	4.714	7.428
(Ζημία)/Κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**-**	**5.542**

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	**2015**
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**27.445**	**29.230**
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα		(230)
Εισφορές Τραπέζης	(31.417)	
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	3.972	3.987
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση		(5.542)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**-**	**27.445**

γ. Εγγύηση κατώτατης παροχής για το προσωπικό των νέων (μετά το 1993) ασφαλισμένων που προσελήφθηκαν στην Τράπεζα μέχρι την 31.12.2004 και εντάχθηκαν στο νέο αποταμιευτικό πρόγραμμα

Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 το τελικό ποσό κατά τη συνταξιοδότηση έχει, σύμφωνα με τους όρους του αποταμιευτικού προγράμματος, ως κατώτατο όριο την παροχή που ορίζει ο Ν.2084/1992 και η Υπουργική Απόφαση 2/39350/0022/2.3.99.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	4.225	2.556
Υποχρέωση/(απαίτηση)	**4.225**	**2.556**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	142	30
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	64	11
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**206**	**41**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης προέκυψε ως εξής:

	2015	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**2.556**	**547**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	142	30
Κόστος επιτοκίου	64	11
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.631	1.947
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(168)	21
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**4.225**	**2.556**

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις υποθέσεις – κέρδος/(ζημία)	(1.631)	(1.947)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – κέρδος/(ζημία)	168	(21)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(1.463)**	**(1.968)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	2.556	547
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	206	41
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	1.463	1.968
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**4.225**	**2.556**

δ. Προγράμματα επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως Diners

Η Τράπεζα εγγυάται από την 30.9.2014, ημερομηνία εξαγοράς της Diners Club Ελλάδος ΑΕ, τα προγράμματα παροχής επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως της πρώην Diners τα οποία διαχειρίζεται ανεξάρτητη ασφαλιστική εταιρία. Η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 2.6.2015. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν τους συνταξιούχους καθώς και τους αποχωρήσαντες οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα απονομής της επικουρικής συντάξεως στο μέλλον.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	9.727	8.941
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Προγράμματος	(3.422)	(3.769)
Υποχρέωση/(απαίτηση)	**6.305**	**5.172**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	130	113
Γενικά έξοδα	11	5
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**141**	**118**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**8.941**	**9.766**
Κόστος επιτοκίου	220	192
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(13)	(11)
Καταβληθείσες παροχές από το Πρόγραμμα	(336)	(329)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.000	(825)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(85)	148
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**9.727**	**8.941**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**3.769**	**4.099**
Αναμενόμενη απόδοση	90	79
Καταβληθείσες παροχές	(336)	(329)
Έξοδα	(11)	(5)
Αναλογιστικές ζημίες	(90)	(75)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**3.422**	**3.769**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	(1.000)	825
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	85	(148)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)	(90)	(75)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(1.005)**	**602**

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	5.172	5.667
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από την Τράπεζα	(13)	(11)
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	141	118
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	1.005	(602)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**6.305**	**5.172**

Τα αποτελέσματα των αποτιμήσεων εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπονήσεως των αναλογιστικών μελετών.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα ανωτέρω προγράμματα καθορισμένων παροχών ήταν οι εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,8%	2,5%
Πληθωρισμός	1,5%	1,8%
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων αποταμιευτικού προγράμματος	2,0%	2,5%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,8%	1,8%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	0%	0%

Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθη υπόψη ως βάση αναφοράς ο δείκτης iBoxx Euro Corporate AA+ προσαρμοσμένος για τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων.

Η μέση διάρκεια ανά πρόγραμμα εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	17,7	17,9
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		13,0
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	19,5	20,0
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	16,3	17,1

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζεται η ευαισθησία ως προς τις οικονομικές υποθέσεις του συνόλου της υποχρεώσεως που προκύπτει από τα ανωτέρω προγράμματα:

	Ποσοστιαία μεταβολή υποχρέωσης (%)
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	(8,2)
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	9,1
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	9,0
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	(8,3)

ii. Εταιρίες Ομίλου

Οι εργαζόμενοι, με σύμβαση αορίστου χρόνου, στις εντός Ελλάδος θυγατρικές του Ομίλου, λαμβάνουν ποσοστό της αποζημίωσης που προσδιορίζεται από το Ν.2112/1920 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4093/2012. Στη θυγατρική Alpha Bank Srbija A.D. οι εργαζόμενοι λαμβάνουν εφάπαξ παροχή κατά την αποχώρηση η οποία ισούται από το 2014 με δύο μισθούς του σερβικού δημοσίου έναντι τριών μισθών το προηγούμενο έτος ως αποτέλεσμα της μεταβολής στη σχετική νομοθεσία.

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών των εταιριών του Ομίλου, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	2.701	2.519
Αποζημίωση προσωπικού Alpha Bank Srbija A.D. λόγω συνταξιοδοτήσεως		215
Σύνολο Υποχρεώσεων	**2.701**	**2.734**

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Εσοδα) Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	702	669
Σύνολο	**702**	**669**

Η υποχρέωση της 31.12.2016 που αφορά στην αποζημίωση προσωπικού της Alpha Bank Srbija A.D. έχει μεταφερθεί στις υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση, ενώ τα σχετικά αποτελέσματα των δύο χρήσεων 2016 και 2015 έχουν ενσωματωθεί στα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες (σημείωση 47).

Το ποσό των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) που καταχωρήθηκε στην Καθαρή Θέση από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών των εταιριών του Ομίλου ανέρχεται για τη χρήση 2016 σε ζημία € 160 έναντι ζημίας € 83 για τη χρήση 2015.

30. Λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2016	31.12.2015
Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	80.732	70.209
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία	67.281	131.911
Χρηματιστηριακές εργασίες	9.387	28.140
Έσοδα επομένων χρήσεων	5.410	8.594
Εξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	60.172	61.215
Υποχρεώσεις προς εμπόρους από χρήση πιστωτικών καρτών	271.339	285.042
Λοιπά	384.864	325.512
Σύνολο	**879.185**	**910.623**

Το υπόλοιπο του κονδυλίου «Λοιπά» της προηγούμενης χρήσεως έχει αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω της ολοκλήρωσης της αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων εξαγορασθείσας θυγατρικής εταιρίας, όπως αναφέρεται στη σημείωση 49.

31. Προβλέψεις

	31.12.2016	31.12.2015
Ασφαλιστικές	219.530	168.818
Για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και λοιπές προβλέψεις	102.174	129.640
Σύνολο	**321.704**	**298.458**

α. Ασφαλιστικές

	31.12.2016	31.12.2015
Ασφαλίσεις ζωής		
Μαθηματικές προβλέψεις	218.996	168.629
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	534	189
Σύνολο	**219.530**	**168.818**

β. Για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και λοιπές προβλέψεις

Υπόλοιπο την 1.1.2015	**80.501**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μεταφορά προβλέψεων καταστήματος Βουλγαρίας και Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. σε «Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»	(834)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	(10.806)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία από διακοπείσες δραστηριότητες	98
Προβλέψεις επιδικων υποθέσεων και λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων συνεχιζομενων δραστηριοτήτων (σημείωση 9)	1.921
Προβλέψεις επιδικων υποθέσεων και λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων διακοπεισών δραστηριοτήτων	179
Λοιπές προβλέψεις χρήσεως από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά	2.444
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(8.063)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου Alpha Bank ΑΕ	64.300
Συναλλαγματικές διαφορές	(100)
Υπόλοιπο την 31.12.2015	**129.640**
Μεταβολές περιόδου 1.1. - 31.12.2016	
Μεταφορά προβλέψεων Alpha Bank Srbija A.D. σε «Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»	(1.139)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	(1.357)
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη προγράμματος αποχώρησης προσωπικού Alpha Bank Α.Ε.	(35.262)
Προβλέψεις επιδικων υποθέσεων και λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων (σημείωση 9)	16.000
Λοιπές προβλέψεις χρήσεως	785
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις για εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015	(2.444)
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(4.092)
Συναλλαγματικές διαφορές	43
Υπόλοιπο την 31.12.2016	**102.174**

Τα ποσά των προβλέψεων επιδικων υποθέσεων και λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά Έξοδα» της καταστάσεως αποτελεσμάτων.

Κατά την 31.12.2016 το υπόλοιπο των προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία ανέρχεται σε € 3,2 εκατ. (31.12.2015:€ 4,7 εκατ.) και των λοιπών προβλέψεων σε € 99 εκατ. (31.12.2015:€ 124,9 εκατ.), εκ των οποίων:

- ποσό € 38,6 εκατ. αφορά σε επίδικες υποθέσεις (31.12.2015:€ 29 εκατ.).
- ποσό € 29 εκατ. αφορά στο υπόλοιπο προβλέψεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου της Alpha Bank A.E. που λογιστικοποιήθηκε την 31.12.2015 ύψους € 64,3 εκατ. Η Alpha Bank A.E. καταχώρησε την εν λόγω πρόβλεψη στα πλαίσια υλοποιήσεως του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως και των σχετικών δεσμεύσεων. Κατά τη διάρκεια του 2016 αποφασίστηκε να γίνει χρήση μέρους εκ της σχετικής προβλέψεως στα πλαίσια προγράμματος συναινετικής αποχωρήσεως προσωπικού.

Εντός της τρέχουσας χρήσεως, η Alpha Bank Cyprus Ltd εκπόνησε Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου του προσωπικού με στόχο την επίτευξη σημαντικού οφέλους στο λειτουργικό κόστος. Ο Όμιλος αναγνώρισε στο πρώτο τρίμηνο πρόβλεψη ύψους € 31 εκατ. για το εκτιμώμενο κόστος, η οποία χρησιμοποιήθηκε εντός του δευτέρου τριμήνου για την καταβολή των αποζημιώσεων. Το τελικό κόστος του προγράμματος ανήλθε σε € 31,7 εκατ.

Τέλος, επισημαίνεται πως το υπόλοιπο της προηγούμενης χρήσεως έχει αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω αναγνώρισης σχετικής προβλέψεως κατά την ολοκλήρωση της αποτιμήσεως των καθαρών περιουσιακών στοιχείων εξαγορασθείσας θυγατρικής εταιρίας, όπως αναφέρεται στη σημείωση 49. Η εν λόγω πρόβλεψη χρησιμοποιήθηκε πλήρως κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης.

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

32. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης κατά την 31.12.2015 και 31.12.2016 αναλύεται ως εξής:

		Μεταβολές περιόδου από 1.1. έως 31.12.2015 (σε τεμάχια)					
	Υπόλοιπο μετοχών έναρξης 1.1.2015	Μείωση αριθμού μετοχών (reverse split)	Κεφαλαιοποίηση ειδικού αποθεματικού	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με μετρητά	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	Υπόλοιπο μετοχών την 31.12.2015/ 31.12.2016	Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο την 31.12.2015/ 31.12.2016
α. Κοινές μετοχές							
Αριθμός κοινών μετοχών	12.769.059.858,00	(12.513.678.660,84)	2,84			255.381.200,00	76.614
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				776.084.586,00	505.415.414,00	1.281.500.000,00	384.450
Σύνολο	**12.769.059.858,00**	**(12.513.678.660,84)**	**2,84**	**776.084.586,00**	**505.415.414,00**	**1.536.881.200,00**	**461.064**

Την 24.11.2015 πραγματοποιήθηκε :

α) αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αΰλου ονομαστικής μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 0,30 σε € 15,00, με αντίστοιχη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές,

β) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, με κεφαλαιοποίηση τμήματος του κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/20 ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης ποσού € 42,6 με σκοπό το σχηματισμό ακέραιου αριθμού μετοχών,

γ) μείωση, κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920, του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά ποσό € 3.754.103.640 συνεπεία της μειώσεως της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αΰλου μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 15,00 σε € 0,30 με αντίστοιχη αύξηση του ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης του άρθρου 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920 και

δ) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 1.010.830.828,00 δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων στο πλαίσιο της προαιρετικής ανταλλαγής υφιστάμενων τίτλων από κατόχους τους που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού και κατά το ποσό των € 1.552.169.172,00 δια ιδιωτικής τοποθετήσεως με μετρητά.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είχε ως σκοπό την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης προκειμένου να καλύψει το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό υπό το Δυσμενές σενάριο.

Συνεπεία των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 31.12.2015 ανήλθε σε € 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανέρχεται σε € 10.790.869.872,46. Ο αριθμός των κοινών μετοχών που κατείχε κατά την 31.12.2015 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανήλθε σε 169.175.146.

Στη χρήση 2016 δεν υπήρξε μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης.

Τέλος, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, την 23.2.2017 η Τράπεζα προέβη σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω μετατροπής ομολογιακού δανείου όπως περιγράφεται στη σημείωση 50.

Αναφορικά με την άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), την 15.6.2015, ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, 13.800 δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούσαν σε 102.239 κοινές μετοχές. Η άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) δεν επηρέασε το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης αλλά τον αριθμό των μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ. Κατά την χρήση 2016 δεν ασκήθηκαν δικαιωμάτα ψήφου warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ).

33. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2015	**4.858.216**
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών από € 15 σε € 0,30	3.754.104
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου –ποσό υπέρ το άρτιο από την έκδοση κοινών μετοχών	2.178.550
Υπόλοιπο 31.12.2015 / 31.12.2016	**10.790.870**

Την 24.11.2015 από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση 1.281.500.000 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 με τιμή διάθεσης € 2, προέκυψε συνολική διαφορά ύψους € 2.178,5 εκατ. μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διάθεσης των μετοχών η οποία πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

34. Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των επιμέρους αποθεματικών έχουν ως εξής:

α. Τακτικό αποθεματικό

	31.12.2016	31.12.2015
Τακτικό αποθεματικό	529.700	535.767

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού της Τραπέζης, όπως ισχύει, από τα καθαρά κέρδη κάθε χρήσεως αφαιρείται ετησίως το 5%, τουλάχιστον, για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτικός, όταν το υπόλοιπό του φθάσει στο ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κ.Ν.2190/1920 το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου σχηματίζουν τακτικό αποθεματικό όπως και όταν προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες.

β. Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	2016		2015	
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1		**30.705**		**(126.104)**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12				
Αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων, μετά το φόρο εισοδήματος	109.691		17.875	
Μεταφορά στο αποτέλεσμα χρήσεως αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	(36.199)		138.934	
Μεταφορά σε Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(1.559)			
Σύνολο		**71.933**		**156.809**
Υπόλοιπο την 31.12		**102.638**		**30.705**

γ. Λοιπά αποθεματικά

	2016	2015
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	**(142.179)**	**(186.897)**
Μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών, μετά το φόρο εισοδήματος	(39.198)	44.718
Υπόλοιπο την 31.12	**(181.377)**	**(142.179)**

δ. Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού

	2016	2015
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	**(115.179)**	**(114.871)**
Μεταβολή συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	(5.046)	(268)
Μεταφορά σε Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	70.016	(40)
Υπόλοιπο την 31.12	**(50.209)**	**(115.179)**

ε. Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών

	2016	2015
Υπόλοιπο την 1.1	**(234)**	**313**
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		(547)
Μεταφορά σε Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	122	
Υπόλοιπο την 31.12	**(112)**	**(234)**

Σύνολο αποθεματικών (α+β+γ+δ+ε)	**400.640**	**308.880**

Αποθεματικά που αφορούν Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση

	2016		2015	
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1		**40**		
Μεταβολές περιόδου 1.1-31.12				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	(70.016)		40	
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	1.559			
Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	(122)			
Μεταφορά στο αποτέλεσμα χρήσεως αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	(40)			
Σύνολο		**(68.619)**		**40**
Υπόλοιπο την 31.12		**(68.579)**		**40**

35. Αποτελέσματα εις νέον

α. Δεδομένου ότι στη διαχειριστική χρήση 2015 δεν υφίσταντο διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α κ.ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, την 30.6.2016 αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης.

β. Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.

γ. Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» της 31.12.2016 περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 0,7 εκατ. μετά το φόρο εισοδήματος (31.12.2015: € 43,5 εκατ.).

36. Υβριδικά κεφάλαια

	31.12.2016	31.12.2015
Αόριστης διάρκειας με δικαίωμα πρώτης ανακλήσεως την 18.2.2015 και ανά έτος	15.232	15.232
Τίτλοι κατεχόμενοι από εταιρίες του Ομίλου	(100)	
Σύνολο	**15.132**	**15.232**

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις από δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο της διαχείρισης γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και βάσει των λογιστικών αρχών που εφαρμόζονται, ο Όμιλος καταγράφει όλες τις υποβληθείσες δικαστικές αγωγές ή παρόμοιες ενέργειες από Τρίτους σε βάρος του και εξετάζει την πιθανότητα ευδοκιμήσεώς τους καθώς και του πιθανού αποτελέσματος.

Για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει σημαντική πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως και το αποτέλεσμα τους μπορεί να εκτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Προβλέψεις». Το συνολικό ποσό των εν λόγω προβλέψεων ανέρχεται την 31.12.2016 σε €38,6 εκατ.

Για τις περιπτώσεις για τις οποίες σύμφωνα με την εξέλιξη της υπόθεσης και την αξιολόγηση της Νομικής Υπηρεσίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, η πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως δεν είναι σημαντική ή δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η πιθανή ζημία εξαιτίας της πολυπλοκότητας των υποθέσεων, της χρονικής διάρκειας που θα διαρκέσουν και της αβεβαιότητας ως προς την πιθανή έκβαση, ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε αναγνώριση πρόβλεψης. Με ημερομηνία 31.12.2016 οι απαιτήσεις από νομικές υποθέσεις εναντίον της Τραπέζης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχονται σε € 270,3 εκατ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Νομικών Υπηρεσιών η οριστική διευθέτησή των απαιτήσεων και των δικαστικών αγωγών δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην καθαρή θέση ή την λειτουργία του Ομίλου.

β. Φορολογικά θέματα

Η Alpha Bank έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009. Για την χρήση 2010 βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. Η πρώην Εμπορική Τράπεζα είχε ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Τα καταστήματα της Alpha Bank σε Λονδίνο και Βουλγαρία έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τις χρήσεις 2013 και 2015 αντίστοιχα. Για το κατάστημα της Βουλγαρίας βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2016. Το κατάστημα της πρώην Εμπορικής Τραπέζης στην Κύπρο δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από την έναρξη της λειτουργίας του (χρήση 2011) μέχρι τη διαγραφή του από το Τμήμα Εφόρου Εταιριών Κύπρου (Αύγουστος 2015), ενώ έχει παύσει τη λειτουργία του από τον Σεπτέμβριο του 2014.

Την 30.9.2014, ολοκληρώθηκε η εξαγορά των εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank International Plc (CIP) στην Ελλάδα. Η εξαγορά αυτή δεν επηρεάζει τις φορολογικές υποχρεώσεις της Τραπέζης αφού οι όποιες υποχρεώσεις έναντι του Δημοσίου μέχρι την ημερομηνία εξαγοράς παραμένουν στη CIP.

Την 2.6.2015, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως της Diners Club Ελλάδος Α.Ε.Π.Π. Η εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Επειδή ο φορολογικός έλεγχος ενδέχεται να μην αναγνωρίσει την παραγωγικότητα ορισμένων δαπανών, είναι πιθανόν να επιβληθούν κάποιοι πρόσθετοι φόροι για τις χρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές.

Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου έχουν ελεγχθεί φορολογικά έως και τη χρήση που αναγράφεται στον κατωτέρω πίνακα:

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Τράπεζες	
1. Alpha Bank London Ltd (αυτοπεραίωση)	2014
2. Alpha Bank Cyprus Ltd (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2008-2011)	2007
3. Alpha Bank Romania S.A.	2006
4. Alpha Bank A.D. Skopje (η εταιρία μεταβιβάστηκε την 10.5.2016)	2009
5. Alpha Bank Srbija A.D.	2004
6. Alpha Bank Albania SH.A.	2011
Χρηματοδοτικές εταιρίες	
1. Alpha Leasing A.E. **	2010
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	2007
3. ABC Factors A.E.** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2010)	2009

** *Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. (σημείωση 11)*

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Investment Banking	
1. Alpha Finance A.E.Π.E.Υ. **/***	2009
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	2002
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών **/***	2009
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ **/***	2009
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	2007
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	2008
Ασφαλιστικές	
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε. **/***	2009
2. Alpha Insurance Brokers S.R.L.	2005
3. Alphalife A.A.E.Z. **/*** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2010)	2009
Κτηματικές και ξενοδοχειακές	
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2010)	2009
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. ** (η εταιρεία μεταβιβάστηκε την 16.12.2016 και βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2011)	2010
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. **/***	2009
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.	2008
5. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	2008
6. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje (η εταιρία μεταβιβάστηκε την 21.10.2016)	2005
7. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2007)	*
8. Chardash Trading E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
9. Alpha Real Estate Services S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 1998)	*
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
15. AGI-RRE Participations 1 S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
16. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
17. Stockfort Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
18. Romfelt Real Estate SA (έναρξη λειτουργίας 1991)	*
19. AGI-RRE Zeus S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
20. AGI-RRE Athena S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
21. AGI-RRE Poseidon S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
22. AGI-RRE Hera S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
23. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
24. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
25. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
26. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
27. APE Fixed Assets A.E.**/***	2009
28. SC Cordia Residence S.R.L.	2013
29. HT-1 E.O.O.D (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
30. AGI-RRE Venus S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
31. AGI-RRE Cleopatra S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
32. AGI-RRE Hermes S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
33. SC Carmel Residential S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
34. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
35. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
36. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
37. AGI-SRE Ariadni DOO (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
38. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
39. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
40. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. (πρώην Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.) (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
41. Asmita Gardens S.R.L.	2010
42. Ashtrom Residents S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
43. Cubic Center Development S.A. (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
44. AGI-BRE Participations 5 EOOD (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
45. AGI-SRE Participations 1 DOO (έναρξη λειτουργίας 2016)	*

* *Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.*

** *Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. (σημείωση 11)*

*** *Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.*

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών	
1. Alpha Credit Group Plc (αυτοπεραίωση)	2014
2. Alpha Group Jersey Ltd	****
3. Alpha Group Investments Ltd (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.**/*** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2010)	2009
5. Ionian Equity Participations Ltd (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
6. Emporiki Group Finance Plc (αυτοπεραίωση)	2014
7. AGI-BRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
8. AGI-RRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
9. Alpha Group Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
10. Katanalotika Plc (αυτοπεραίωση)	2014
11. Epihiro Plc (αυτοπεραίωση)	2014
12. Irida Plc (αυτοπεραίωση)	2014
13. Pisti 2010-1 Plc (αυτοπεραίωση)	2014
14. Alpha Shipping Finance Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
15. Alpha Proodos DAC (έναρξη λειτουργίας 2016)	*
16. AGI-RRE Athena Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
17. AGI-RRE Poseidon Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
18. AGI-RRE Hera Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
19. Umera Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
20. AGI-BRE Participations 2 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
21. AGI-BRE Participations 3 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
22. AGI-BRE Participations 4 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
23. Alpha Real Estate Services LLC (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
24. AGI-RRE Ares Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
25. AGI-RRE Venus Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
26. AGI-RRE Artemis Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
27. AGI-BRE Participations 5 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
28. AGI-RRE Cleopatra Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
29. AGI-RRE Hermes Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
30. AGI-Cypre Arsinoe Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
31. AGI-SRE Ariadni Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
32. Zerelda Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
33. AGI-Cypre Alaminos Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
34. AGI-Cypre Tochni Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
35. AGI-Cypre Evagoras Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
36. AGI-Cypre Tersefanou Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
37. AGI-Cypre Mazotos Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
38. AGI-Cypre Ermis Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
39. AGI-SRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2016)	*
Διάφορες εταιρίες	
1. Alpha Bank London Nominees Ltd	****
2. Alpha Trustees Ltd (έναρξη λειτουργίας 2002)	*
3. Flagbright Ltd	****
4. Καφέ Alpha Α.Ε.**/***	2009
5. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.**/*** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2012)	2009
6. Real Car Rental A.E.**/***	2009
7. Εβισάκ Α.Ε.**/***	2009
8. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.***	2009
9. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*

γ) Λειτουργικές μισθώσεις

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων του Ομίλου έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
- εντός του έτους	41.708	43.930
- πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	104.517	112.402
- πέραν των πέντε ετών	146.383	164.421
Σύνολο	**292.608**	**320.753**

* *Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.*

** *Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. (σημείωση 11)*

*** *Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.*

**** *Οι εταιρίες δεν υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο.*

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
- εντός του έτους	13.419	10.423
- πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	43.754	41.694
- πέραν των πέντε ετών	48.527	46.474
Σύνολο	**105.700**	**98.591**

δ) Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή του διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές και υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια.

Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν χρηματοδότηση των εμπορικών συμφωνιών μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή των συναλλασσόμενων τρίτων, με τους οποίους οι πελάτες του Ομίλου έχουν συνάψει τις συμφωνίες. Τόσο οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις όσο και οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από πελάτες του των όρων των συμφωνιών.

Τα υπόλοιπά τους έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Ενέγγυες πιστώσεις	47.993	35.159
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	3.519.793	3.940.146

Επίσης ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν για τον Όμιλο από τις μη αντληθείσες εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, που δεν πρόκειται να εκτελεστούν άμεσα ή πρόκειται να εκτελεστούν τμηματικά και μόνο εφόσον τηρηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους οι συμφωνηθείσες για την εκτέλεσή τους προϋποθέσεις.

Η υποχρέωση από όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 494,7 εκατ. (31.12.2015: € 278,9 εκατ.) και συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των σταθμισμένων για κίνδυνο στοιχείων Ενεργητικού.

ε) Δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2016 αναλύονται ως εξής:

- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 1,1 δισ. που αφορούν την υποχρέωση του Ομίλου να διατηρεί καταθέσεις στις Κεντρικές Τράπεζες σύμφωνα με τα ποσοστά που ορίζονται σε κάθε χώρα.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,2 δισ. που αφορούν σε εγγυήσεις οι οποίες έχουν δοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 1,1 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση παραγώγων συναλλαγών.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,07 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για Ενέγγυες Πιστώσεις ή Εγγυητικές Επιστολές που εκδίδει η Τράπεζα για τη διευκόλυνση εισαγωγών πελατείας.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 3 εκατ. έχουν δοθεί στο Ταμείο Εξυγίανσης ως αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής μέρους της εισφοράς του 2016. Η δέσμευση αυτή πρέπει να καλύπτεται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά όπως αποφασίστηκε από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης.
- Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ποσού € 10,5 εκατ., το οποίο έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό την συμμετοχή σε πράξεις κύριας χρηματοδότησης.
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών :
  - i. ποσό ονομαστικής αξίας € 21,4 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  - ii ποσό επιχειρηματικών, καταναλωτικών δανείων, απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και πιστωτικών καρτών λογιστικής αξίας € 3,1 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιριών ειδικού σκοπού του Ομίλου ονομαστικής αξίας € 4,2 δισ. οι οποίες ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα και έχουν ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

iii. ποσό ναυτιλιακών δανείων λογιστικής αξίας € 0,6 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την παροχή δανείου από τρίτους σε εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 0,3 δισ.

iv. ποσό επιχειρηματικών δανείων λογιστικής αξίας € 0,6 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την παροχή δανείου από τρίτους σε εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 0,3 δισ.

v. ποσό ονομαστικής αξίας € 0,2 δισ. επιχειρηματικών δανείων έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.

- Αξιόγραφα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου:

i. ποσό ονομαστικής αξίας € 3,92 δισ. αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου εκ των οποίων ποσό ονομαστικής αξίας € 3,53 δισ. έχει ενεχυριαστεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας, ποσό € 0,03 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού ενώ ποσό ονομαστικής αξίας € 0,36 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

Επίσης, ποσό ονομαστικής αξίας € 0,06 δισ. αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου που έχουν ληφθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων επαναπώλησης τίτλων έχει ενεχυριαστεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

ii ποσό ονομαστικής αξίας € 2,66 δισ. που αφορά σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ), που διατέθηκαν από το Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα, λόγω: α) συμμετοχής του στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013, και, β) λόγω της κάλυψης της διαφοράς μεταξύ των αξιών των μεταβιβασθέντων από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εκ των οποίων ποσό ονομαστικής αξίας € 2,46 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως.

iii. ποσό € 0,3 δισ. λοιπών εταιρικών τίτλων έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

iv. ποσό € 11 εκατ. λοιπών κρατών έχει δοθεί ως εξασφάλιση στο πλαίσιο πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

Επίσης ποσό ονομαστικής αξίας € 1 δισ. που αφορά σε τίτλους που εκδόθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 και ιδιοκατέχεται, έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

38. Εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, εκτός της μητρικής Alpha Bank, περιλαμβάνονται και οι κατωτέρω εταιρίες:

α. Θυγατρικές

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	**Έδρα**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Τράπεζες			
1. Alpha Bank London Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
3. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	99,92	99,92
4. Alpha Bank AD Skopje (48θ)	FYROM		100,00
5. Alpha Bank Srbija A.D. (48κε, 50δ)	Σερβία	100,00	100,00
6. Alpha Bank Albania SH.A.	Αλβανία	100,00	100,00
Χρηματοδοτικές εταιρίες			
1. Alpha Leasing A.E.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. ABC Factors A.E.	Ελλάδα	100,00	100,00
Investment Banking			
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών-ΑΚΕΣ	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	Κύπρος	100,00	100,00

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	**Έδρα**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Asset Management			
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.A.K.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. ABL Independent Financial Advisers Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
Ασφαλιστικές			
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. Alpha Insurance Brokers S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. Alphalife A.A.E.Z. (50β)	Ελλάδα	100,00	100,00
Κτηματικές και ξενοδοχειακές			
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. (48κβ, 48κστ)	Ελλάδα	93,17	93,17
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.(48κα, 48κη)	Ελλάδα		97,27
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. (48κα)	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	Σερβία	93,17	93,17
6. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje (48κστ)	FYROM		93,17
7. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.	Βουλγαρία	93,17	93,17
8. Chardash Trading E.O.O.D.	Βουλγαρία	93,17	93,17
9. Alpha Real Estate Services S.R.L.	Ρουμανία	93,17	93,17
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. (48δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. (48κζ)	Ελλάδα	100,00	100,00
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. (48κζ)	Ελλάδα	100,00	100,00
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε. (48δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε. (48δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
15. AGI-RRE Participations 1 S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
16. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
17. Stockfort Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
18. Romfelt Real Estate S.A.	Ρουμανία	98,86	98,86
19. AGI-RRE Zeus S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
20. AGI-RRE Athena S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
21. AGI-RRE Poseidon S.R.L. (48κι)	Ρουμανία	100,00	100,00
22. AGI-RRE Hera S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
23. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
24. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D. (48κκ)	Βουλγαρία	100,00	100,00
25. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
26. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
27. APE Fixed Assets A.E. (48κγ)	Ελλάδα	72,20	72,20
28. SC Cordia Residence S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
29. HT-1 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
30. AGI-RRE Venus S.R.L. *	Ρουμανία	100,00	100,00
31. AGI-RRE Cleopatra S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
32. AGI-RRE Hermes S.R.L. *	Ρουμανία	100,00	100,00
33. SC Carmel Residential S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
34. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε. (48δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
35. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε. (48δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
36. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε. (48κζ)	Ελλάδα	100,00	100,00
37. AGI-SRE Ariadni DOO	Σερβία	100,00	100,00
38. Asmita Gardens SRL (48ιβ)	Ρουμανία	100,00	100,00
39. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. (50α, 50ε)	Ελλάδα	100,00	100,00
40. Ashtrom Residents S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
41. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.*	Βουλγαρία	100,00	100,00
42. Cubic Center Development S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
43. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00

* *Οι εταιρίες δεν έχουν οικονομική δραστηριότητα*

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	**Έδρα**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Κτηματικές και ξενοδοχειακές (συνέχεια)			
44. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανίων Α.Ε. (πρώην Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.) (48κδ)	Ελλάδα	100,00	100,00
45. AGI-SRE Participations 1 DOO (48ιγ)	Σερβία	100,00	
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών			
1. Alpha Credit Group Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Group Jersey Ltd	Jersey	100,00	100,00
3. Alpha Group Investments Ltd (48γ, 48δ, 48η, 48ι, 48ιθ, 48κα, 48κβ, 48κδ, 48κζ, 48κθ, 50α, 50ε)	Κύπρος	100,00	100,00
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε. (48κα)	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Ionian Equity Participations Ltd (48κα)	Κύπρος	100,00	100,00
6. Emporiki Group Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
7. AGI-BRE Participations 1 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
8. AGI-RRE Participations 1 Ltd (48ιβ)	Κύπρος	100,00	100,00
9. Alpha Group Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
10. Katanalotika Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
11. Epihiro Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
12. Irida Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
13. Pisti 2010-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
14. Alpha Shipping Finance Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο		
15. Alpha Proodos DAC	Ιρλανδία		
16. AGI-RRE Athena Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
17. AGI-RRE Poseidon Ltd (48κθ, 48κι)	Κύπρος	100,00	100,00
18. AGI-RRE Hera Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
19. Umera Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
20. AGI-BRE Participations 2 Ltd (48κθ, 48κκ)	Κύπρος	100,00	100,00
21. AGI-BRE Participations 3 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
22. AGI-BRE Participations 4 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
23. Alpha Real Estate Services LLC (48κβ)	Κύπρος	93,17	100,00
24. AGI-RRE Ares Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
25. AGI-RRE Venus Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
26. AGI-RRE Artemis Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
27. AGI-BRE Participations 5 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
28. AGI-RRE Cleopatra Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
29. AGI-RRE Hermes Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
30. AGI-RRE Arsinoe Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
31. AGI-SRE Ariadni Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
32. Zerelda Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
33. AGI-Cypre Alaminos Ltd (48ιδ)	Κύπρος	100,00	100,00
34. AGI-Cypre Tochni Ltd (48ιστ)	Κύπρος	100,00	100,00
35. AGI-Cypre Evagoras Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
36. AGI-Cypre Tersefanou Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
37. AGI-Cypre Mazotos Ltd (48ιε)	Κύπρος	100,00	100,00
38. AGI-Cypre Ermis Ltd (48ιδ, 48ιε, 48ιστ)	Κύπρος	100,00	100,00
39. AGI-SRE Participations 1 Ltd (48η, 48ιγ)	Κύπρος	100,00	
Διάφορες εταιρίες			
1. Alpha Bank London Nominees Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Trustees Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
3. Καφέ Alpha Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε. (48κα)	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Real Car Rental Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
6. Εβισάκ Α.Ε.	Ελλάδα	85,71	85,71
7. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
8. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00

β. Κοινοπραξίες (Joint ventures)

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου % 31.12.2016	31.12.2015
1. APE Commercial Property A.E.	Ελλάδα	72,20	72,20
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	72,80	72,80
3. Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.(48β, 48κ)	Ελλάδα	51,00	51,00
4. Rosequeens Properties Ltd.	Κύπρος	33,33	33,33
5. Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε.(48α, 48ε, 48ζ, 48ιη, 50γ)	Ελλάδα	45,00	

Η εταιρία ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας αποτελεί μητρική ομίλου εταιριών, στον οποίο περιλαμβάνονται οι θυγατρικές ΣΥΜΕΤ Α.Ε., Αστακός Τέρμιναλ Α.Ε., Ακαρπορτ Α.Ε. και ΝΑ.ΒΙ. ΠΕ. Α.Ε. Επίσης, οι εταιρίες Rosequeens Properties Ltd και Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε. αποτελούν μητρικές ομίλων εταιριών με θυγατρικές τους εταιρίες την Rosequeens S.R.L. και Aktua Ελλάς Χρηματοοικονομικές Λύσεις Α.Ε. αντίστοιχα. Ο Όμιλος αποτιμά τους ανωτέρω ομίλους εταιριών με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσεως βάσει των ενοποιημένων τους στοιχείων.

γ. Συγγενείς

1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	50,00	50,00
2. A.L.C. Novelle Investments Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
3. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.	Ελλάδα	23,77	23,77
4. Propindex Α.Ε.Δ.Α.	Ελλάδα	35,58	35,58
5. Ολγανός Α.Ε.	Ελλάδα	30,44	30,44
6. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. (48ιθ)	Ελλάδα	50,00	
7. Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ (48ιζ)	Ελλάδα	21,97	23,01
8. Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.	Ελλάδα	20,65	20,72

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνεται η εταιρία Commercial Bank of London Ltd, η οποία δεν έχει δραστηριότητα και οι εταιρίες Σμέλτερ Ιατρικά Συστήματα ΑΕΒΕ, Αρης-Διομήδης Εμπορική Α.Ε., ΜΕΤΕΚ Α.Ε. και Flagbright Ltd, οι οποίες έχουν πλήρως απομειωθεί και βρίσκονται υπό εκκαθάριση.

Ο Όμιλος αντισταθμίζει τον κίνδυνο καθαρής επενδύσεως θυγατρικών του με πράξεις παραγώγων προϊόντων, στο λειτουργικό νόμισμα αυτών.

Θυγατρικές του Ομίλου με δικαιώματα τρίτων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει πληροφορίες που αφορούν τις θυγατρικές του Ομίλου όπου υπάρχουν δικαιώματα τρίτων.

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό δικαιωμάτων τρίτων (%) 31.12.2016	31.12.2015	Κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν σε δικαιώματα τρίτων 1.1.2016 - 31.12.2016	1.1.2015 - 31.12.2015	Λοιπά Αποτελέσματα που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση σε δικαιώματα τρίτων 1.1.2016 - 31.12.2016	1.1.2015 - 31.12.2015	Υπόλοιπο δικαιωμάτων τρίτων 31.12.2016	31.12.2015
1. APE Fixed Assets A.E.	Ελλάδα	27,8	27,8	(72)	(75)			10.953	11.025
2. Εβισάκ Α.Ε.	Ελλάδα	14,29	14,29	8	9	(1)		531	524
3. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.	Ελλάδα		2,73	17	59		(1)		3.116
4. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	Ελλάδα	6,83	6,83	194	204	(1)	(1)	9.095	8.902
5. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.	Βουλγαρία	6,83	6,83	7	9			22	16
6. Chardash Trading E.O.O.D.	Βουλγαρία	6,83	6,83	(61)	31			30	91
7. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	0,08	0,08	21	(5)	(8)	22	275	262
8. Romfelt Real Estate S.A.	Ρουμανία	1,14	1,14	(17)	(27)	1		(137)	(121)
9. Alpha Astika Akinita Romania S.R.L.	Ρουμανία	6,83	6,83	10	10	1		47	36
10. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	Σερβία	6,83	6,83	55	43	(4)	(5)	181	130
11. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje	FYROM		6,83		2				17
12. Alpha Real Estate Services LLC	Κυπρος	6,83							
Σύνολο				**162**	**260**	**(12)**	**15**	**20.997**	**23.998**

Το ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχουν τρίτοι στις θυγατρικές δε διαφέρει από το ποσοστό τους στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

Από τις ανωτέρω περιπτώσεις θυγατρικών σημαντικά δικαιώματα τρίτων υπάρχουν στις Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.και την APE Fixed Assets Α.Ε. Η APE Fixed Assets Α.Ε. έχει από την 30.6.2016 ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση (σημείωση 47).

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την Alpha Αστικά Ακίνητα οι οποίες έχουν βασιστεί σε ποσά πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών.

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	
	1.1 - 31.12.2016	**1.1 - 31.12.2015**
Σύνολο εσόδων	10.919	11.125
Σύνολο εξόδων	(6.890)	(6.961)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος	**2.838**	**2.989**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος	**2.838**	**2.981**

Συνοπτικός Ισολογισμός

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Σύνολο μη κυκλοφορούντος εργητικού	76.130	77.269
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	61.527	57.554
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	2.773	2.903
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	2.054	1.914
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	132.830	130.006

Συνοπτική Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	
	1.1 - 31.12.2016	**1.1 - 31.12.2015**
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	1.637	4.131
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	1.297	890
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(12)	(12)
Σύνολο εισροών/(εκροών) χρήσεως	**2.922**	**5.009**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ενάρξεως χρήσεως	**54.760**	**49.751**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξεως χρήσεως	**57.682**	**54.760**

Η Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. δεν κατέβαλε μέρισμα για τις χρήσεις 2016 και 2015.

Σημαντικοί Περιορισμοί

Οι σημαντικοί περιορισμοί του Ομίλου ως προς τη χρήση περιουσιακών στοιχείων ή το διακανονισμό υποχρεώσεων, αφορούν εκείνους που επιβάλλονται από το κανονιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν κυρίως οι θυγατρικές που εποπτεύονται ως προς την κεφαλαιακή τους επάρκεια. Ειδικότερα, οι κανονιστικές αρχές απαιτούν, κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση της εταιρίας, τη συμμόρφωση με συγκεκριμένα όρια, όπως για παράδειγμα τη διατήρηση συγκεκριμένου επιπέδου εποπτικών κεφαλαίων, τη διακράτηση συγκεκριμένου ύψους ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού, τον περιορισμό της εκθέσεως σε άλλες εταιρίες του Ομίλου και τη συμμόρφωση με συγκεκριμένους αριθμοδείκτες. Το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των θυγατρικών τραπεζών, ασφαλιστικών εταιριών και λοιπών κυρίως χρηματοδοτικών εταιριών για τις οποίες υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί είναι € 9.534 εκατ. (31.12.2015 € 9.877 εκατ.) και € 8.093 εκατ. (31.12.2015 € 8.406 εκατ.) αντίστοιχα.

Επιπλέον, το σύνολο των ελληνικών θυγατρικών υπόκειται στους περιορισμούς που επιβάλλονται από το θεσμικό πλαίσιο (Νόμος 2190/1920 ή ειδικότερη νομοθεσία αναλόγως του αντικειμένου εργασιών) αναφορικά με το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και της Καθαρής τους Θέσης και τη δυνατότητα διανομής μερίσματος.

Επιπρόσθετα, οι περιορισμοί στις αναλήψεις μετρητών και στην εν γένει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου εντός του 2015, καθώς και με κάθε υπουργική ή άλλη απόφαση εκδοθείσα δυνάμει εξουσιοδοτικής διάταξης αυτών, επιβάλλουν περιορισμούς στη δυνατότητα των ελληνικών θυγατρικών του Ομίλου να πραγματοποιήσουν μεταφορές κεφαλαίων εκτός Ελλάδας.

Δεν υφίστανται δικαιώματα προστασίας επί δικαιωμάτων τρίτων στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών εταιριών που θα μπορούσαν να περιορίσουν τη δυνατότητα του Ομίλου να χρησιμοποιήσει περιουσιακά στοιχεία ή να διακανονίσει υποχρεώσεις του Ομίλου.

Ενοποιούμενες εταιρίες ειδικής δομής

Ο Όμιλος ενοποιεί έξι εταιρίες ειδικής δομής που συστάθηκαν για να εξυπηρετήσουν συναλλαγές τιτλοποίησης δανειακών χαρτοφυλακίων που έχουν χορηγηθεί από εταιρίες του Ομίλου. Οι συναλλαγές τιτλοποίησης αποσκοπούν στην άντληση ρευστότητας μέσω έκδοσης ομολογιών ή άλλης νομικής μορφής δανεισμού. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις αξιολογήθηκε ότι ο Όμιλος ασκεί έλεγχο στις εταιρίες ειδικής δομής καθώς έχει εξουσία πάνω στις δραστηριότητες τους και σημαντική έκθεση στις αποδόσεις τους. Οι ομολογίες και τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα εκδόσεως των εταιριών κατέχονται στο σύνολο τους από την Τράπεζα με εξαίρεση τις περιπτώσεις συναλλαγών τιτλοποίησης ναυτιλιακών και επιχειρηματικών (SME) δανείων μέσω των εταιριών Alpha Shipping Finance Ltd και Alpha Proodos DAC, όπου το σύνολο του υψηλής προτεραιότητας εξόφλησης δανεισμού βρίσκεται στην κατοχή τρίτων εκτός Ομίλου μερών. Ανάλογα με τα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιεί το κάθε τιτλοποιημένο χαρτοφυλάκιο δανείων, ο Όμιλος προβαίνει κατά περίπτωση σε επαναγορές τιτλοποιημένων δανείων, χωρίς ωστόσο να έχει σχετική συμβατική υποχρέωση. Επιπρόσθετα, για τις συναλλαγές τιτλοποίησης που ευρίσκονται σε περίοδο αναπλήρωσης, ο Όμιλος προβαίνει σε νέες τιτλοποιήσεις δανειακών χαρτοφυλακίων μεταφέροντάς τα στις εν λόγω εταιρίες, προκειμένου να ικανοποιούνται συγκεκριμένα ποσοτικά κριτήρια που σχετίζονται με το ύψος των ομολογιακών εκδόσεων. Πρόθεση του Ομίλου είναι να συνεχίσει την ανωτέρω πρακτική. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ονομαστική αξία των ομολογιών ή άλλης μορφής δανεισμού που έχει εκδοθεί ανά εταιρία ειδικής δομής και αποτελούν εργαλεία άντλησης ρευστότητας.

	Ονομαστική αξία	
Επωνυμία εταιρίας	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Epihiro Plc	1.593.400	1.593.400
Katanalotika Plc	1.520.000	1.520.000
Pisti 2010-1 Plc	586.200	586.200
Irida Plc	474.800	474.800
Alpha Shipping Finance Ltd	254.194	342.516
Alpha Proodos DAC	640.000	-

Επιπλέον, την 31.12.2016 ο Όμιλος είχε χορηγήσει δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ύψους € 380,3 εκατ. (31.12.2015: € 344,8 εκατ.) στις εταιρίες ειδικής δομής για σκοπούς πιστωτικής ενίσχυσης των συναλλαγών τιτλοποιήσεων. Πέραν των ανωτέρω δανείων ο Όμιλος δεν έχει συμβατική υποχρέωση χορήγησης επιπλέον χρηματοδότησης στις εταιρίες, με εξαίρεση την Alpha Proodos DAC και την Alpha Shipping Finance Limited για τις οποίες οφείλει, εφόσον χρειαστεί, να προβεί σε χορήγηση επιπλέον δανείων μειωμένης εξασφάλισης.

Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές που δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας σε θυγατρικές του Ομίλου, στις οποίες ο Όμιλος διατήρησε τον έλεγχο.

Την 14.9.2016 η κατά 93,17% θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. απέκτησε το σύνολο των μετοχών της εταιρίας Alpha Real Estate Services LLC έναντι ποσού € 11 χιλ. από την κατά 100% θυγατρική Alpha Group Investments Ltd. Η παραπάνω συναλλαγή είχε ως αποτέλεσμα την μεταβολή του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου από 100% σε 93,17%.

Την 7.5.2015 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE Poseidon Ltd εξαγόρασε το 2,96% μειοψηφούντος μετόχου της Romfelt Real Estate S.A. και ως εκ τούτου ο Όμιλος κατέχει το 98,86% .

Η επίδραση της αλλαγής του ποσοστού συμμετοχής στις συγκεκριμένες θυγατρικές στο σύνολο της καθαρής θέσης που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2016 και 2015 παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

	Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής 1.1.2016 - 31.12.2016
	Alpha Real Estate Sevices Ltd
Λογιστική αξία δικαιωμάτων τρίτων που διατέθησαν	
Τίμημα που καταβλήθηκε σε εταιρία του Ομίλου	11
Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης	-

	Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής 1.1.2015 - 31.12.2015
	Romfelt Real Estate S.A.
Λογιστική αξία δικαιωμάτων τρίτων που αποκτήθηκε	(457)
Τίμημα που καταβλήθηκε	-
Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης	(457)

Απώλεια ελέγχου θυγατρικής λόγω πώλησης

Την 10.5.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank A.D. Skopje (σημείωση 47).

Την 21.10.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Αστικά Ακίνητα προέβη στην πώληση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje έναντι ποσού € 775 χιλ. Η συναλλαγή επιβάρυνε τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου με € 122 χιλ.

Την 16.12.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου της συμμετοχής της Τραπέζης στο μετοχικό κεφάλαιο (περίπου 97,3%) της εταιρίας Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. έναντι τιμήματος € 76,1 εκατ. (σημείωση 47).

Την 16.1.2015 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρίας στην Κύπρο «Alpha Insurance Ltd».

Έκθεση σε μη ενοποιούμενα σχήματα ειδικής δομής

Ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, διαχειρίζεται 27 (31.12.2015: 27) αμοιβαία κεφάλαια που πληρούν τον ορισμό των εταιριών/σχημάτων ειδικής δομής (structured entities) και αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν ασκεί έλεγχο σε κάποιο από αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του IFRS 10.

Ο Όμιλος, ως διαχειριστής των αμοιβαίων κεφαλαίων έχει τη δυνατότητα κατεύθυνσης των δραστηριοτήτων που επηρεάζουν σημαντικά το ύψος των αποδόσεων τους, καθώς επιλέγει τις επενδύσεις στις οποίες αυτά συμμετέχουν, πάντα όμως μέσα στο πλαίσιο των επιτρεπόμενων επενδύσεων που περιγράφονται στον κανονισμό του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος διαθέτει εξουσία στα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια αλλά με σαφώς προσδιορισμένο εύρος λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με τα αμοιβαία κεφάλαια καθώς λαμβάνει προμήθεια διαθέσεως, εξαγοράς και διαχείρισης αυτών, οι οποίες κυμαίνονται στα συνήθη στην αγορά επίπεδα για αντίστοιχες υπηρεσίες. Ο Όμιλος διαθέτει και άμεση επένδυση σε ορισμένα από τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια, το ύψος της οποίας ωστόσο δεν είναι τέτοιο που να εκθέτει τον Όμιλο σε σημαντική μεταβλητότητα αποδόσεων σε σχέση με τη συνολική μεταβλητότητα των αποδόσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου. Από την εξέταση των ανωτέρω παραγόντων ο Όμιλος αξιολογεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις των αμοιβαίων κεφαλαίων που διαχειρίζεται ασκεί τα δικαιώματα λήψης αποφάσεων που του έχουν ανατεθεί προς όφελος των μεριδιούχων, λειτουργώντας ως εκπρόσωπος (agent) που δεν ασκεί έλεγχο πάνω στα αμοιβαία κεφάλαια.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται μεγέθη των αμοιβαίων κεφαλαίων που διαχειρίζεται ο Όμιλος, ομαδοποιημένα ανάλογα με το είδος των επενδύσεων στις οποίες τα αμοιβαία κεφάλαια συμμετέχουν. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται το σύνολο του ενεργητικού τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και τα έσοδα που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσεως από τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια και αφορούν προμήθειες εξαγοράς, διαθέσεως και διαχειρίσεως.

	Σύνολο Ενεργητικού		Έσοδο προμηθειών	
Κατηγορία Αμοιβαίων Κεφαλαίων	**31.12.2016**	**31.12.2015**	**1.1 - 31.12.2016**	**1.1 - 31.12.2015**
Σύνολο Ομολογιακών	343.282	326.415	3.946	3.271
Σύνολο Διαχείρισης Διαθεσίμων	229.997	157.123	1.075	891
Σύνολο Μετοχικών	264.031	271.711	6.074	7.334
Σύνολο Μικτών	200.307	186.551	3.012	3.255
Σύνολο Fund of Funds	119.094	131.071	2.245	2.799
Σύνολο	**1.156.711**	**1.072.871**	**16.352**	**17.550**

Η άμεση επένδυση του Ομίλου σε αμοιβαία κεφάλαια τα οποία διαχειρίζεται έχει αναγνωρισθεί στο Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η λογιστική αξία των μεριδίων που κατέχει ο Όμιλος ανέρχεται σε € 34,9 εκατ. (31.12.2015:€ 34,8 εκατ.).

Ο Όμιλος έχει επίσης συνάψει πράξεις παραγώγων με αντισυμβαλλόμενο αμοιβαία κεφάλαια τα οποία διαχειρίζεται. Η λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από τα εν λόγω παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανέρχεται σε € 41

(31.12.2015: € 5) και € 1.026 (31.12.2015: € 1.185), αντίστοιχα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος έχει αντισταθμίσει τη θέση του στα εν λόγω παράγωγα. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2016 ποσό € 1,5 εκατ. (2015: € 4,2 εκατ.) αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου ως ζημιές απομείωσης επί των αμοιβαίων κεφαλαίων του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται.

Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν έχει αναλάβει καμία συμβατική υποχρέωση να παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε κάποιο από τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται, ούτε εγγυάται τις αποδόσεις τους.

Επιπλέον, ο Όμιλος διαχειρίζεται το Alpha ΤΑΝΕΟ Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών μέσω της θυγατρικής του εταιρίας Alpha Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών -ΑΚΕΣ. Οι μεριδιούχοι του Αμοιβαίου αυτού Κεφαλαίου είναι η Τράπεζα με ποσοστό 51% και το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας ΑΕ με ποσοστό 49%. Τα δύο μέρη ασκούν από κοινού έλεγχο πάνω στο αμοιβαίο κεφάλαιο και ως εκ τούτου η συμμετοχή του Ομίλου στο Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ αποτιμάται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η λογιστική αξία της συμμετοχής του Ομίλου την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 3,2 εκατ.(31.12.2015: € 3,3 εκατ.) και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο των Επενδύσεων σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες. Η αναλογία του Ομίλου στο συνολικό αποτέλεσμα της Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ παρουσιάζεται στη σημείωση 19. Το σύνολο του ενεργητικού της εταιρίας την 31.12.2016 ήταν € 6,5 εκατ. (31.12.2015: € 6,3 εκατ.). Το έσοδο προμηθειών του Ομίλου για τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου κατά τη χρήση 2016 ανήλθε σε € 163 (2015: € 517). Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 0,3 εκατ. Η εν λόγω δέσμευση μαζί με τη λογιστική αξία της συμμετοχής αποτελούν τη μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου στην Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε εταιρίες ειδικής δομής μέσω της συμμετοχής του σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών τα οποία δεν διαχειρίζεται καθώς και σε εταιρίες με αντικείμενο την έκδοση χρεογράφων με εγγύηση περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities), μέσω της κατοχής τίτλων εκδόσεώς τους. Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι εν λόγω συμμετοχές του Ομίλου. Ως ένδειξη του μεγέθους των εταιριών ειδικής δομής δίνεται το σύνολο ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών βάσει του πιο πρόσφατου διαθέσιμου ισολογισμού και η συνολική ονομαστική αξία των εκδόσεων των asset backed securities.

	31.12.2016		31.12.2015	
Κατηγορία Εταιρίας Ειδικής Δομής	**Λογιστική Αξία**	**Σύνολο ενεργητικού/ Αξία έκδοσης**	**Λογιστική Αξία**	**Σύνολο ενεργητικού/ Αξία έκδοσης**
Αξιόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου - διαθέσιμα προς πώληση				
Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	28.622	470.398	31.910	511.588
Asset- backed securities	7.185	1.090.928	7.323	1.192.257
Αξιόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη				
Asset- backed securities	319	3.816	337	4.040
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες				
Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	1.012	3.050	1.020	3.545

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί να συμμετέχει σε επιπλέον επενδύσεις των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων έως του ποσού των € 2 εκατ. (31.12.2015: € 2,7 εκατ.) Η εν λόγω δέσμευση μαζί με τη λογιστική αξία της συμμετοχής αποτελούν τη μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου σε αυτές τις επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2016 ποσό € 0,3 εκατ. αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου ως ζημιές απομείωσης επί των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου (2015: € 2,6 εκατ.).

Από τις συμμετοχές του σε asset-backed securities ο Όμιλος αναγνώρισε εντός της χρήσεως 2016 τόκους έσοδα ύψους € 294 (2015: € 412) και κέρδη ύψους € 137 (2015: ζημίες € 7 εκατ.) στα Αποτελέσματα Χρηματοοικονομικών Πράξεων. Ο Όμιλος δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση παροχής χρηματοοικονομικής υποστήριξης στις εταιρίες που έχουν εκδόσει τα εν λόγω χρεόγραφα. Η μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου σε ζημιές από τα asset backed securities δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία.

39. Γνωστοποιήσεις Ν. 4261/5.5.2014

Με το άρθρο 81 του Ν.4261/5.5.2014 ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία το άρθρο 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σύμφωνα με το οποίο θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση δημοσιοποίησης πληροφοριών σε ενοποιημένη βάση, ανά κράτος-μέλος και τρίτη χώρα στις οποίες διαθέτει έδρα, εξειδικεύοντας ως ακολούθως: επωνυμία ή επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων, γεωγραφική θέση, κύκλο εργασιών, αποτελέσματα προ φόρων, φόρους επί των αποτελεσμάτων και τις εισπραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις και αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες παρατίθενται κατωτέρω.

Ελλάδα

Ο κύκλος εργασιών στην «Ελλάδα» ανήλθε την 31.12.2016 σε Ευρώ 3.150.986 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 138.516 χιλ., οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 123.529 χιλ. και ο αριθμός προσωπικού σε 8.918 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Τράπεζα Α.Ε.

(περιλαμβάνονται και τα υποκαταστήματα της Τραπέζης στη Βουλγαρία και Ηνωμένο Βασίλειο)

Investment Banking

1. Alpha Finance Α.Ε.Π.Ε.Υ.
2. Alpha Α.Ε. Επενδυτικών Συμμετοχών
3. Alpha Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών -ΑΚΕΣ
4. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.

Χρηματοδοτικές εταιρίες

1. Alpha Leasing Α.Ε.
2. ABC Factors Α.Ε.

Asset Management

1. Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Ασφαλιστικές

1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.
2. Alphalife Α.Α.Ε.Ζ.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.
5. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε.
6. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε.
7. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε.
8. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε.
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε.
10. APE Fixed Assets Α.Ε.
11. Alpha ΕπενδυτικήςΠεριουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε.
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε.
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε.
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε.
15. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.
16. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χανιων Α.Ε. (πρώην Αναπλαση Πλαγιάς Α.Ε.)

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.

Διάφορες εταιρίες

1. Καφέ Alpha Α.Ε.
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.
3. Real Car Rental Α.Ε.
4. Εβισάκ Α.Ε.
5. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε.

Κύπρος

Ο κύκλος εργασιών στην «Κύπρο» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 232.317 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (90.680) χιλ., οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 1.793 χιλ. ο αριθμός προσωπικού σε 656 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Cyprus Ltd

Investment Banking

1. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd
2. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd

Κτηματικές και ξενοδοχειακές
1. Stockfort Ltd

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών
1. Alpha Group Investments Ltd
2. Ionian Equity Participations Ltd
3. AGI – BRE Participations 1 Ltd
4. AGI – RRE Participations 1 Ltd
5. Alpha Group Ltd
6. AGI – RRE Athena Ltd
7. AGI – RRE Poseidon Ltd
8. AGI – RRE Hera Ltd
9. Umera Ltd
10. AGI-BRE Participations 2 Ltd
11. AGI-BRE Participations 3 Ltd
12. AGI-BRE Participations 4 Ltd
13. Alpha Real Estate Services LLC
14. AGI-RRE Ares Ltd
15. AGI-RRE Venus Ltd
16. AGI-RRE Artemis Ltd
17. AGI-BRE Participations 5 Ltd
18. AGI-RRE Cleopatra Ltd
19. AGI-RRE Hermes Ltd
20. AGI-Cypre Arsinoe Ltd
21. AGI-SRE Ariadni Ltd
22. AGI-Cypre Alaminos Ltd
23. AGI-Cypre Tochni Ltd
24. AGI-Cypre Evagoras Ltd
25. AGI-Cypre Tersefanou Ltd
26. AGI-Cypre Mazotos Ltd
27. AGI-Cypre Ermis Ltd
28. AGI-SRE Participations 1 Ltd

Διάφορες εταιρίες
1. Alpha Trustees Ltd
2. Zerelda Ltd

Ηνωμένο Βασίλειο

Ο κύκλος εργασιών στο «Ηνωμένο Βασίλειο» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 27.451 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 3.761 χιλ., οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε Ευρώ (794) χιλ. ο αριθμός προσωπικού σε 42 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες
1. Alpha Bank London Ltd

Asset Management
1. ABL Independent Financial Advisers Ltd

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών
1. Alpha Credit Group Plc
2. Emporiki Group Finance Plc
3. Alpha Finance Shipping LTD

Διάφορες εταιρίες
1. Alpha Bank London Nominees Ltd
2. Flagbright Ltd

Βουλγαρία

Ο κύκλος εργασιών στη «Βουλγαρία» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 2.614 χιλ.τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (2.384) χιλ., οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (42) χιλ. και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Κτηματικές και ξενοδοχειακές
1. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.
2. Chardash Trading E.O.O.D.
3. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.
4. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.
5. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.
6. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.
7. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.
8. HT-1 E.O.O.D
9. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.

Jersey

Ο κύκλος εργασιών στο «Jersey» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 454 χιλ.τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (79) χιλ.

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Alpha Group Jersey Ltd

Σερβία

Ο κύκλος εργασιών στη «Σερβία» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 41.037 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 6.037 χιλ., οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (32) χιλ. ο αριθμός προσωπικού σε 836 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Srbija A.D.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. AGI-SRE Ariadni DOO

Ιρλανδία

Ο κύκλος εργασιών στην «Ιρλανδία» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 383 χιλ.

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Alpha Proodos D.A.C.

Ρουμανία

Ο κύκλος εργασιών στη «Ρουμανία» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 159.666 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 20.286 χιλ., οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (4.533) χιλ. ο αριθμός προσωπικού σε 1.882 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Romania S.A.

Χρηματοδοτικές εταιρίες

1. Alpha Leasing Romania IFN S.A.

Investment Banking

1. SSIF Alpha Finance Romania S.A.

Ασφαλιστικές

1. Alpha Insurance Brokers S.R.L.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Astika Akinita Romania S.R.L.
2. AGI-RRE Participations 1 S.R.L.
3. Romfelt Real Estate S.A.
4. AGI-RRE Zeus S.R.L.
5. AGI – RRE Athena S.R.L.
6. AGI – RRE Poseidon S.R.L.
7. AGI – RRE Hera S.R.L.
8. AGI-RRE Venus S.R.L.
9. AGI-RRE Cleopatra S.R.L.
10. AGI-RRE Hermes S.R.L.
11. SC Cordia Residence S.R.L.
12. SC Carmel Residential S.R.L.
13. Asmita Gardens S.R.L.
14. Ashtrom Residents S.R.L.
15. Cubic Center Development S.A.

Αλβανία

Ο κύκλος εργασιών στην «Αλβανία» ανήλθε την 31.12.2016 σε € 22.924 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (10.238) χιλ., οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (92) χιλ. ο αριθμός προσωπικού σε 415 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Albania SH.A.

FYROM

Ο κύκλος εργασιών στη «FYROM» ανήλθε την 31.12.2016 σε Ευρώ 2.090 χιλ., τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (991) χιλ., οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 21 χιλ.

Τράπεζες

1. Alpha Bank AD Skopje

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje

Σημειώνεται ότι, ούτε η Τράπεζα ούτε οι εταιρίες του Ομίλου έχουν εισπράξει ποσά που αφορούν δημόσιες επιδοτήσεις. Με το άρθρο 82 του Ν.4261/5.5.2014 ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία το άρθρο 90 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σύμφωνα με το οποίο θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση δημοσιοποίησης της συνολικής απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού. Η συνολική απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου* για την χρήση 2016 ανέρχεται σε 0,1% (31.12.2015: (1,9)%).

40. Πληροφόρηση κατά τομέα

α. Ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2016						
	Λιανική Τραπεζική	**Corporate Banking**	**Asset Management/ Insurance**	**Investment Banking/ Treasury**	**Ν.Α. Ευρώπη**	**Λοιπά**	**Όμιλος**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.001,7	684,8	14,7	(38,3)	257,8	3,4	1.924,1
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	111,3	136,3	35,6	8,3	25,0	1,4	317,9
Λοιπά έσοδα	6,9	12,6	(1,5)	66,5	39,1	18,2	141,8
Σύνολο εσόδων	**1.119,9**	**833,7**	**48,8**	**36,5**	**321,9**	**23,0**	**2.383,8**
Σύνολο εξόδων **	**(664,3)**	**(153,5)**	**(26,7)**	**(29,7)**	**(182,2)**	**(137,4)**	**(1.193,8)**
Ζημίες απομειώσεως	(352,2)	(536,4)	-	-	(273,8)	(5,6)	(1.168,0)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού					(31,7)	-	(31,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**103,4**	**143,8**	**22,1**	**6,8**	**(165,8)**	**(120,0)**	**(9,7)**
Φόρος εισοδήματος							29,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							**19,5**
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες					22,8		22,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							**42,3**
Ενεργητικό 31.12.2016	24.887,3	15.379,1	380,7	10.436,6	8.813,3	4.975,3	64.872,3
Υποχρεώσεις 31.12.2016	22.459,0	5.809,3	1.658,7	19.634,3	6.125,6	72,0	55.758,9
Κεφαλαιακές δαπάνες	74,0	73,9	1,9	1,3	25,0	9,9	186,0
Αποσβέσεις	(53,4)	(20,2)	(1,6)	(2,1)	(10,3)	(9,8)	(97,4)

* *Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ΕΑΚΑΑ), ο ορισμός και ο ακριβής υπολογισμός του δείκτη εμφανίζεται στο παράρτημα της Ετήσιας Εκθέσεως.*

** *Χωρίς το Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού.*

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2015						
	Λιανική Τραπεζική	**Corporate Banking**	**Asset Management/ Insurance**	**Investment Banking/ Treasury**	**Ν.Α. Ευρώπη**	**Λοιπά**	**Όμιλος**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.027,2	728,4	16,4	(147,2)	272,1	0,6	1.897,5
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	106,8	133,9	43,5	(3,2)	26,2	1,4	308,6
Λοιπά έσοδα	3,1	12,3	1,0	82,1	(4,4)	(89,2)	4,9
Σύνολο εσόδων	**1.137,1**	**874,6**	**60,9**	**(68,3)**	**293,9**	**(87,2)**	**2.211,0**
Σύνολο εξόδων *	**(669,7)**	**(148,3)**	**(30,4)**	**(31,4)**	**(182,1)**	**(140,7)**	**(1.202,6)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.328,4)	(1.334,6)	-	(2,6)	(320,9)	(1,1)	(2.987,6)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού						(64,3)	(64,3)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(861,0)**	**(608,3)**	**30,5**	**(102,3)**	**(209,1)**	**(293,3)**	**(2.043,5)**
Φόρος εισοδήματος							806,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							**(1.236,7)**
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες					(134,8)		(134,8)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							**(1.371,5)**
Ενεργητικό 31.12.2015	25.189,1	16.711,1	483,5	11.943,3	9.808,8	5.161,7	69.297,5
Υποχρεώσεις 31.12.2015	22.417,8	4.827,8	1.359,0	25.038,3	6.309,0	292,4	60.244,3
Κεφαλαιακές δαπάνες	58,6	30,5	1,4	0,9	9,4	6,8	107,6
Αποσβέσεις	(54,5)	(19,3)	(2,1)	(2,2)	(9,1)	(15,4)	(102,6)

i. Λιανική Τραπεζική

Εντάσσονται όλοι οι Ιδιώτες (Πελάτες λιανικής τραπεζικής), οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό εκτός των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης.

Διαχειρίζεται, μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων, όλα τα Καταθετικά Προϊόντα (Αποταμιευτικά/Ταμιευτηρίου, Προϊόντα Ρευστότητας/Όψεως, Επενδυτικά Προϊόντα/Προθεσμίας, Repos, Swaps), Χρηματοδοτικά Προϊόντα (Στεγαστικής, Καταναλωτικής, Επιχειρηματικής Πίστης, Εγγυητικές Επιστολές), καθώς και τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες των ανωτέρω πελατών.

ii. Corporate Banking

Εντάσσονται όλες οι συνεργαζόμενες Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις, οι Επιχειρήσεις με πολυεθνική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Διεύθυνση Μεγάλων Πελατών (Corporate) και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ναυτιλία και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό εκτός των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης. Διαχειρίζεται τα προϊόντα ρευστότητας, επιχειρηματικής πίστης καθώς και τις εγγυητικές επιστολές των ανωτέρω επιχειρήσεων. Στον τομέα αυτό ανήκουν ακόμα τα προϊόντα χρηματοδοτικής μίσθωσης των οποίων η διάθεση γίνεται μέσω της θυγατρικής εταιρίας Alpha Leasing Α.Ε., καθώς και οι υπηρεσίες προεξόφλησης επιχειρηματικών απαιτήσεων μέσω της θυγατρικής εταιρίας ABC Factors Α.Ε.

iii. Asset Management/Insurance

Εντάσσεται μεγάλο εύρος προϊόντων διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών, μέσω των Κέντρων Private Banking του Ομίλου, και της θυγατρικής εταιρίας Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. Επίσης, περιλαμβάνονται τα έσοδα από την πώληση ευρέως φάσματος ασφαλιστικών προϊόντων, τα οποία παρέχονται, προς ιδιώτες και επιχειρήσεις ή μέσω της ΑΧΑ Ασφαλιστικής, η οποία είναι το διάδοχο σχήμα της πρώην θυγατρικής εταιρείας Alpha Ασφαλιστική Α.Ε. ή μέσω της θυγατρικής εταιρίας Alphalife Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής.

iv. Investment Banking/Treasury

Περιλαμβάνει τις χρηματιστηριακές εργασίες, τις συμβουλευτικές και διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά, καθώς και την επενδυτική τραπεζική που πραγματοποιούνται είτε από την Τράπεζα, είτε από εξειδικευμένες θυγατρικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο ανωτέρω αντικείμενο (Alpha Finance Α.Ε.Π.Ε.Υ., Alpha Επενδυτικών Συμμετοχών Α.Ε.). Περιλαμβάνει επίσης τη δραστηριότητα του Dealing Room στη διατραπεζική αγορά (FX Swaps, Ομόλογα, Futures, IRS, Διατραπεζικές τοποθετήσεις – Δανεισμούς κ.λπ.).

v. Ν.Α. Ευρώπη

Εντάσσονται οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Ν.Α. Ευρώπης. Σημειώνεται ότι τόσο το Κατάστημα Βουλγαρίας, οι θυγατρικές εταιρίες Alpha Bank AD Skopje και η Alpha Bank Serbia, δεν εντάσσονται πλέ-

* *Χωρίς το Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού.*

ον στα αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες του τομέα, το όποιο αποτέλεσμά τους εμφανίζεται στην διακριτή κατηγορία «Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες».

vi. Λοιπά

Στον Τομέα αυτό εντάσσονται οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που το αντικείμενό τους δεν είναι χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, καθώς και έσοδα και έξοδα της Τραπέζης που δεν σχετίζονται με τη λειτουργική της δραστηριότητα.

Στο ενεργητικό των Λειτουργικών Τομέων«Λιανική Τραπεζική» και «Corporate Banking» περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μεγέθη χορηγήσεων της Τραπέζης και των εταιριών ABC Factors και Alpha Leasing τα οποία διαχειρίζονται οι Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής και Wholesale Banking, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες της Τραπέζης. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τις θυγατρικές εξωτερικού, περιλαμβάνονται στο Λειτουργικό Τομέα της Ν.Α. Ευρώπης.

	31.12.2016			31.12.2015		
	Υπόλοιπο προ απομειώσεων	**Συσσωρευμένες απομειώσεις**	**Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις**	**Υπόλοιπο προ απομειώσεων**	**Συσσωρευμένες απομειώσεις**	**Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις**
Στεγαστικά	7.655.203	2.032.511	5.622.692	7.637.046	2.176.285	5.460.761
Καταναλωτική Πίστη	4.336.599	2.394.214	1.942.385	4.100.482	2.412.186	1.688.296
Επιχειρηματικά δάνεια	14.030.221	7.785.885	6.244.336	13.192.810	7.568.345	5.624.465
Σύνολο	**26.022.023**	**12.212.610**	**13.809.413**	**24.930.338**	**12.156.816**	**12.773.522**

β. Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2016		
	Ελλάδα	**Λοιπές χώρες**	**Όμιλος**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.648,5	275,6	1.924,1
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	289,2	28,7	317,9
Λοιπά έσοδα	99,8	42,0	141,8
Σύνολο εσόδων	**2.037,5**	**346,3**	**2.383,8**
Σύνολο εξόδων *	**(996,0)**	**(197,8)**	**(1.193,8)**
Ζημίες απομειώσεως	(894,2)	(273,8)	(1.168,0)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας		(31,7)	(31,7)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**147,3**	**(157,0)**	**(9,7)**
Φόρος εισοδήματος			29,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			**19,5**
Κέρδη/ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες		22,8	22,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			**42,3**
Ενεργητικό 31.12.2016	55.796,4	9.075,9	64.872,3

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2015		
	Ελλάδα	**Λοιπές χώρες**	**Όμιλος**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.605,9	291,6	1.897,5
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	278,4	30,2	308,6
Λοιπά έσοδα	6,7	(1,8)	4,9
Σύνολο εσόδων	**1.891,0**	**320,0**	**2.211,0**
Σύνολο εξόδων *	**(1.000,4)**	**(202,2)**	**(1.202,6)**
Ζημίες απομειώσεως	(2.666,6)	(321,0)	(2.987,6)
Κόστος αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας	(64,3)		(64,3)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.840,3)**	**(203,2)**	**(2.043,5)**
Φόρος εισοδήματος			806,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			**(1.236,7)**
Κέρδη/ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες		(134,8)	(134,8)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			**(1.371,5)**
Ενεργητικό 31.12.2015	59.110,7	10.186,8	69.297,5

* *Χωρίς το Κόστος/Προβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχώρησης προσωπικού.*

41. Διαχείριση Κινδύνων

Ο Όμιλος έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει πάνω στις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη του Ομίλου κατά το 2016 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

41.1 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ασκεί εποπτεία επί του συνόλου των λειτουργιών του Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων. Έχει ορισθεί Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή εισηγείται τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους του Ομίλου και παρακολουθεί, αξιολογεί και ελέγχει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της εφαρμοζόμενης πολιτικής και της διαδικασίας διαχειρίσεως κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων και η αποτελεσματικότητά του επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι εναρμονισμένα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται έχουν συσταθεί οι Επιτροπές Διοικήσεως (Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου).

Τομέας Διαχειρίσεως Κινδύνων

Ο Γενικός Διευθυντής και Group Chief Risk Officer εποπτεύει τον Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων του Ομίλου και υποβάλει τακτικές και έκτακτες αναφορές προς τις Επιτροπές Διοικήσεως, την Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι αναφορές αυτές καλύπτουν θέματα διαχειρίσεως όλων των ειδών κινδύνων. Ειδικότερα για τον πιστωτικό κίνδυνο καλύπτουν τα ακόλουθα:

- Το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ανά βαθμίδα κινδύνου.
- Τη μετάπτωση μεταξύ βαθμίδων κινδύνων (migration matrix).
- Την εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων κινδύνων ανά βαθμίδα κινδύνου, ομάδας πελατών κ.λπ.
- Τις τάσεις των βασικών κριτηρίων διαβαθμίσεως.
- Τις αλλαγές στη διαδικασία διαβαθμίσεως, στα κριτήρια ή στις επιμέρους παραμέτρους.
- Την συγκέντρωση κινδύνων (ανά είδος κινδύνου, κλάδο, χώρα, εξασφάλιση, χαρτοφυλάκιο κ.λπ.).

Οργανωτική Δομή

Στον Όμιλο λειτουργούν, υπό την εποπεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer οι κάτωθι Διευθύνσεις Διαχειρίσεως Κινδύνων, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την άμεση υλοποίηση του πλαισίου διαχειρίσεως κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων.

- Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων
- Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
  - Διεύθυνση Διαχειρίσεως Δεδομένων Πιστωτικού Κινδύνου
  - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
- Credit Control
  - Διεύθυνση Πολιτικής και Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου
  - Διεύθυνση Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εξωτερικού
- Λιανικής Πίστεως

Για σκοπούς διαχειρίσεως Πιστωτικού Κινδύνου οι πιστοδοτήσεις διαχωρίζονται σε Wholesale και Retail.

ΤΟΜΕΑΣ WHOLESALE BANKING

Πιστοδοτήσεις Τομέα Wholesale Banking

Οι πιστοδοτήσεις Wholesale Banking εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της πιστοδοτήσεως και του πιστούχου, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο	Χαρακτηριστικά
Πιστούχοι αρμοδιότητος Επιχειρηματικών Διευθύσεων Τομέα Wholesale Banking	Μεγάλων Επιχειρήσεων (Corporate)	Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών > € 75 εκατ. Περιλαμβάνονται οι πιστοδοτήσεις σε ναυτιλιακές εταιρίες καθώς και πιστούχοι υπό τη διαχείριση της Διευθύνσεως Επενδυτικής Τραπεζικής
	Μεσαίων Επιχειρήσεων (SME)	€ 2,5 εκατ.< Επιχειρήσεις με Κύκλο Εργασιών < € 75 εκατ. ή επιχειρήσεις με όριο> € 1 εκατ.

1. Έγκριση Πιστωτικού Κινδύνου

Τα όρια των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking καθορίζονται με βάση τον **Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο**, ο οποίος ορίζεται ως το σύνολο των διαφόρων μορφών πιστοδοτήσεων του πιστούχου (επιχείρηση ή ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων) που δύνανται να εγκριθούν από την Τράπεζα και περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτούμενο ποσό/όριο πιστοδοτήσεως
- Όρια για Κεφάλαιο Κινήσεως
- Όρια για ανάληψη από μη διαθέσιμα ποσά (unclear)
- Όρια για έκδοση Εγγυητικών Επιστολών και άνοιγμα Ενέγγυων Πιστώσεων
- Όρια προεξοφλήσεως επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Όρια για παράγωγες συναλλαγές
- Όρια εταιρικών καρτών
- Δάνεια μέσης και μακράς διάρκειας (τα υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό του δανείου για περιπτώσεις δανείων που δεν έχουν εκταμιευθεί στο σύνολό τους).
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (το υφιστάμενο υπολειπόμενο κεφάλαιο χρηματοδοτικών μισθώσεων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις περιπτώσεις που αυτό δεν έχει εκταμιευθεί στο σύνολό του).
- Ειδικά όρια ή υπόλοιπα δανείων των βασικών φορέων των επιχειρήσεων (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αγοράς μετοχών, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

Εγκριτικά όρια Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking

Διάρθρωση Συμβουλίων:

- Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων Διοικήσεως
- Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Τομέα Wholesale Banking
  - Υπό τους Γενικούς Διευθυντές
  - Υπό τους Διευθυντές Διευθύνσεων
  - Υπό τους Υποδιευθυντές Διευθύνσεων
  - Συμβούλια Επιχειρηματικών Κέντρων

Ισχύς Πιστωτικών Ορίων:

Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking. Βασικός παράγων για τον προσδιορισμό της χρονικής ισχύος των ορίων είναι η διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου, η οποία δεν αποτελεί εν γένει κριτήριο εγκρίσεως ή απορρίψεως του αιτήματος, αλλά τη βάση για τον προσδιορισμό του ύψους και της ποιότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και της τιμολογήσεως της χρηματοδοτήσεως. Κατά κανόνα, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Χαμηλού, Μέσου και Αποδεκτού Πιστωτικού Κινδύνου, η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **δωδεκάμηνη**, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνη Πιστωτικού Κινδύνου Μέτριου - Υπό Παρακολούθηση η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **εξάμηνη** και για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Υψηλού - Πιστωτικού Κινδύνου η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **τρίμηνη**. Παρεκκλίσεις από τον κανόνα επιτρέπονται μόνο μετά από αιτιολογημένη πρόταση των αρμοδίων Επιχειρησιακών Μονάδων και μετά από απόφαση των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων.

2. Επιμέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων και η κατάταξή τους σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται μέσω συστημάτων διαβαθμίσεως.

Η ταξινόμηση των πιστούχων του 'Ομιλου με τη χρήση συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασικό εργαλείο για:

- Τη λήψη αποφάσεως από τα αρμόδια Συμβούλια για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων και την εφαρμογή της κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής (περιθώρια επιτοκίων κ.λπ.).
- Την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστοδοτήσεων και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και του αναλαμβανόμενου από αυτές πιστωτικού κινδύνου.

Σκοπός των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων έναντι του Ομίλου.

Τα συστήματα διαβαθμίσεως που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο είναι το Alpha Bank Rating System (ABRS) και το Moody's Risk Advisor (MRA) στα οποία ενσωματώνονται διαφορετικά μοντέλα (υποδείγματα) διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου.

Όλοι οι υφιστάμενοι και δυνητικοί πελάτες πιστοδοτήσεων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου αξιολογούνται με βάση το κατάλληλο μοντέλο διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου και εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων.

Για την εκτίμηση του ενδεχομένου ασυνέπειας των πιστούχων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου τα μοντέλα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Χρηματοοικονομική: οικονομική δυνατότητα πιστούχου (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβαρύνσεως κ.λπ.).
- Συγκριτική θέση πιστούχου στο πλαίσιο του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται και κυρίως έναντι των ανταγωνιστριών εταιριών του κλάδου στον οποίο ανήκει.

- Συναλλακτική συμπεριφορά πιστούχου έναντι της Τραπέζης αλλά και έναντι τρίτων (οφειλές σε καθυστέρηση, δυσμενή στοιχεία κ.λπ.).
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά πιστούχου (ακεραιότητα και συνέχεια της διοικήσεως, καταλληλότητα παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ.).

Τα υποδείγματα διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται σήμερα από τον Όμιλο διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Του κύκλου εργασιών των πιστοδοτούμενων επιχειρήσεων.
- Του ύψους του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου των επιχειρήσεων.
- Των ειδικών χαρακτηριστικών της χρηματοδοτήσεως.
- Των διαθεσίμων στοιχείων για την αξιολόγηση του πιστούχου. Ειδικώς για τα οικονομικά στοιχεία, οι διαφοροποιήσεις σχετίζονται με την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, τον τύπο των λογιστικών σχεδίων (για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και με το αν οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως (Δ.Π.Χ.Π.).

Για κάθε ένα από τα υποδείγματα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται διαφορετικές παράμετροι, η κάθε μία από τις οποίες συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στη σχετική αξιολόγηση.

Η στατιστική επιβεβαίωση των υποδειγμάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου επανεξετάζεται συνεχώς ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη προβλεπτική τους ικανότητα, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και το εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων.

Κλίμακα διαβαθμίσεως πιστούχων

Οι πιστούχοι διαβαθμίζονται στις ακόλουθες διαβαθμίσεις πιστωτικού κινδύνου:

ΑΑ, Α+, Α, Α-, ΒΒ+, ΒΒ, ΒΒ-,Β+, Β, Β-, ΓΓ+, ΓΓ, ΓΓ-, Γ, Δ, Δ0, Δ1, Δ2, Ε

Για σκοπούς συμπληρώσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών», στην Υψηλή Διαβάθμιση εμπίπτουν οι κλίμακες διαβαθμίσεως ΑΑ, Α+, Α, Α- και ΒΒ+, στη Ικανοποιητική Διαβάθμιση οι κλίμακες διαβαθμίσεως ΒΒ, ΒΒ-,Β+, Β, Β-, ΓΓ+ και ΓΓ, και στην Υπό επιτήρηση (υψηλότερου κινδύνου) ΓΓ- και υποδεέστερα.

Υπόδειγμα Αξιολογήσεως της Ενδεχόμενης Ζημίας από Πιστοδοτήσεις (Facility Rating)

Στο πλαίσιο ευθυγραμμίσεως με τις ισχύουσες εποπτικές οδηγίες της Βασιλείας ΙΙ και ενισχύσεως των μηχανισμών διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα διαμόρφωσε εξειδικευμένο υπόδειγμα αξιολογήσεως της ενδεχόμενης ζημίας από πιστοδοτήσεις (facility rating), σε περίπτωση αθετήσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων.

Το υπόδειγμα λειτουργεί συμπληρωματικά των υφιστάμενων υποδειγμάτων αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου (ABRS, MRA), διαβαθμίζοντας ξεχωριστά την κάθε πιστοδότηση με βάση τις εξασφαλίσεις της. Οι επί μέρους αξιολογήσεις υφιστάμενων και προτεινόμενων πιστοδοτήσεων σταθμίζονται, αποδίδοντας την τελική διαβάθμιση της ενδεχόμενης ζημίας σε επίπεδο Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πιστούχου.

Η Κλίμακα Διαβαθμίσεως Ενδεχόμενης Ζημίας Συναλλαγής (Facility Rating) από την καλύτερη προς τη χειρότερη διαβάθμιση είναι η ακόλουθη: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Το σύνολο των δανείων προς τους Πελάτες υπό τη διαχείριση μονάδων Τομέα Wholesale Banking έχει οριστεί από τον Όμιλο ότι συμπεριλαμβάνεται στα «ατομικά σημαντικά» δάνεια.

Η Αξιολόγηση Απομειώσεως διενεργείται σε τριμηνιαία βάση με την ακόλουθη διαδικασία:

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομειώσεως προκειμένου για τον εξατομικευμένο έλεγχο αξιολογήσεως απομείωσης. Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμό των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα και για τα οποία υπάρχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομειώσεως αξίας.
2. Υπολογισμός πρόβλεψης σε εξατομικευμένη βάση, για τα δάνεια που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας του δανείου.
3. Στις περιπτώσεις που δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη κατόπιν της εξατομικευμένης αξιολόγησης, τα δάνεια αυτά θα εξετάζονται σε συλλογική βάση για απομείωση, με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα δημιουργούνται ομάδες δανείων ανά ποσοστό κάλυψης, ημέρες καθυστέρησης, διαβάθμιση, κτλ, όπου και θα εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής απομειώσεως.

Η εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεων διενεργείται από τον Τομέα του Wholesale Banking και επικυρώνεται από τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού.

Τα σημαντικά δάνεια, ελέγχονται εξατομικευμένα εφόσον ικανοποιείται μια από τις παρακάτω συνθήκες

- Πελάτες με ένδειξη οικονομικής δυσχέρειας: οι πελάτες που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων («οικονομική δυσχέρεια»)
- Πελάτες στη ζώνη αθετήσεως Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.

- Πελάτες στη ζώνη υψηλού κινδύνου με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
- Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του δανειολήπτη λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με την υψηλότερη επικινδυνότητα όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της σχετικής μεθοδολογίας σε ετήσια βάση.
- Ύπαρξη/Εμφάνιση δυσμενών στοιχείων (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας)
- Έλευση απρόβλεπτων ή ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λ.π.
- Παρεμβάσεις και ενέργειες Εποπτικών αρχών έναντι του πιστούχου (π.χ. ΧΑΑ, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
- Παράβαση συμβατικών εγγράφων ή προϋποθέσεων και όρων πιστοδοτήσεως
- Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
- Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησης βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λ.π.
- Σημαντική επιδείνωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών του πιστούχου (π.χ. μείωση ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών, επιβάρυνση του δείκτη καλύψεως υποχρεώσεων κ.λ.π.) καθώς και επί τα χείρω μεταβολή στις εκτιμηθείσες μελλοντικές ταμειακές ροές του πιστούχου.

Συλλογική Αξιολόγηση Απομειώσεως

Σε συλλογική βάση αξιολογούνται:

α. Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεως από την οποία δεν προκύπτει ζημία, και τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

β. Τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εναύσματα απομειώσεως αξίας και συνεπώς δεν εξετάζονται εξατομικευμένα, τα οποία αξιολογούνται συλλογικά και κατηγοριοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες παρόμοιες δανείων απεικονίζοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των δανείων που αξιολογούνται. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανείων για σκοπούς απομείωσης πραγματοποιείται διότι ο εντοπισμός των συγκεκριμένων ενδείξεων ζημιών απομειώσεως μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της αναγνώρισης της ζημιάς απομειώσεως, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, είναι κατάλληλη η αναγνώριση ζημίας απομειώσεως για εκείνες τις ζημίες που «πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν έχουν δηλωθεί» (Incurred But Not Reported - IBNR).

4. Διαχείριση Υψηλής Συγκεντρώσεως Κινδύνου

Ο Κίνδυνος Συγκεντρώσεως αποτελεί μια ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από το μικρό βαθμό διαφοροποιήσεως μεταξύ αντισυμβαλλομένων ή ομίλων αντισυμβαλλομένων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων ή εξασφαλίσεων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε τακτή βάση τον κίνδυνο συγκεντρώσεως μέσω ενός πλαισίου αναφορών με αντίστοιχη ενημέρωση της Διοικήσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο, ο Όμιλος υιοθετεί και εφαρμόζει τις εποπτικές οδηγίες περί των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, ενώ οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του κινδύνου συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται στα πλαίσια του Πυλώνα 2 της Βασιλείας ΙΙ.

5. Πιστωτικός Έλεγχος

Ο Όμιλος προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής και της πολιτικής ρυθμίσεων, έχει αναπτύξει μηχανισμούς πιστωτικού ελέγχου (Credit Control).

Ειδικότερα, διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι (on site) σε Μονάδες Wholesale Banking του Ομίλου καθώς και έλεγχοι σε κεντρικό επίπεδο (desktop) οι οποίοι καλύπτουν το πλαίσιο της πιστωτικής πολιτικής, της ανάλυσης του χαρτοφυλακίου, της πληρότητας και ορθότητας των δεδομένων στα συστήματα μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων.

ΤΟΜΕΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Ως τομέας Λιανικής Τραπεζικής ορίζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα και εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες

- Στεγαστικά Δάνεια
- Καταναλωτικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες
- Μικρών Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών (SB): Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα με Κύκλο Εργασιών έως € 2,5 εκατ. και πιστωτικό όριο έως € 1 εκατ.

1. Διαδικασία Εγκρίσεως Δανείων

Ο Όμιλος παρακολουθεί το Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο πιστούχου (για Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις) ο οποίος ορίζεται ως το άθροισμα των ανακυκλούμενων ορίων του πιστούχου, των υπολοίπων των εφάπαξ πιστοδοτήσεων και ειδικά για τις Μικρές Επιχειρήσεις, το ύψος των εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων προς τους φορείς των επιχειρήσεων. Επιπλέον, συνυπολογίζονται και πιστοδοτήσεις όπου ο πιστούχος είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης.

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο

ασκήσεως πιστωτικής πολιτικής (λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και εποπτικό/ρυθμιστικό πλαίσιο), στο οποίο στηρίζονται οι διαδικασίες πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου. Παράλληλα, έχει διαμορφώσει και θέσει σε ισχύ ένα σύστημα βασικών αρχών, διαδικασιών και κανόνων εσωτερικής λειτουργίας που διέπει τις πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και διασφαλίζει την ομαλή και ασφαλή διαχείριση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Οι κυριότερες αρχές και κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι οι εξής:

- Χρηστή διαχείριση πιστοδοτήσεων.
- Ορθή επιλογή πελατών, βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών κριτηρίων.
- Συσχετισμός κινδύνων και αποδοτικότητας με αντίστοιχη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής, κάλυψη πιστοδοτήσεων με εξασφαλίσεις συνεκτιμώντας και το βαθμό πιστωτικού κινδύνου.
- Παρακολούθηση και Διαχείριση του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου, δηλαδή του συνόλου των κινδύνων που απορρέουν από τις κάθε μορφής πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου.

Η άσκηση της πιστοδοτικής πολιτικής προϋποθέτει την τήρηση πιστωτικών κριτηρίων, τα οποία συντελούν στην απόκτηση και διατήρηση υγιούς χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων, καθώς και στη δυναμική και ασφαλή τοποθέτηση των κεφαλαίων του Όμιλου.

Συγκεκριμένα:

ΙΔΙΩΤΕΣ

Η εγκριτική διαδικασία των πιστοδοτήσεων προς Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις ή άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα) πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των πιστούχων σε ομάδες κινδύνου (risk groups), οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το επίπεδο του αναλαμβανόμενου από την Τράπεζα κινδύνου προσαρμόζεται, όπως οι συνθήκες το απαιτούν, αναλόγως της πιστωτικής πολιτικής της.

Η αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων Ιδιωτών βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application Fraud Detection).
- Στην αξιολόγηση επιθυμίας αποπληρωμής (Willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση ικανότητας αποπληρωμής (Ability to pay).
- Στην αξιολόγηση του κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ως Μικρές Επιχειρήσεις ορίζονται οι κάτωθι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις με επιχειρηματικό όριο έως € 1 εκατ. και με ετήσιο κύκλο εργασιών έως € 2,5 εκατ.
- Ελεύθεροι Επαγγελματίες με επιχειρηματικό όριο έως € 1 εκατ.
- Νομικά Πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε.,ΙΚΕ, Α.Ε.) με επιχειρηματικό όριο έως € 1 εκατ. και ετήσιο κύκλο εργασιών έως € 2,5 εκατ.

Η πιστοληπτική ικανότητα των Μικρών Επιχειρήσεων αρμοδιότητας Retail Banking σχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την πιστοληπτική ικανότητα των φορέων/αρμοδίων στην επιχείρηση και αντίστροφα. Συνεπώς η αξιολόγηση των αιτημάτων αυτής της κατηγορίας βασίζεται σε δύο διαστάσεις:

- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών της επιχειρήσεως.
- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως.

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών μίας επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση της επιθυμίας αποπληρωμής (willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής (ability to pay).

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application fraud detection).
- Αξιολόγηση δημογραφικών στοιχείων (Demographics).
- Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων (Financials).
- Αξιολόγηση στοιχείων συμπεριφοράς (Behaviour).
- Αξιολόγηση στοιχείων Τειρεσίας Α.Ε.(Credit Bureau).
- Αξιολόγηση ποιοτικών στοιχείων.
- Αξιολόγηση κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

2. Συστήματα Διαβαθμίσεως

Βασική συνιστώσα στη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής αποτελούν τα υποδείγματα διαβαθμίσεως, που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται σε όλες τις φάσεις του Πιστωτικού Κύκλου, τόσο στην Τράπεζα όσο και στις εταιρίες του Ομίλου. Τα εν λόγω υποδείγματα τμηματοποιούν τον πληθυσμό σε ομοειδής ομάδες κινδύνου (pools) και διακρίνονται σε:

- Μοντέλα συμπεριφορικά (Behaviour Models) τα οποία αξιολογούν τη συμπεριφορά του πελάτη και προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα βάσει στοιχείων αιτήσεως (Application Credit Scoring Models). Τα εν λόγω μοντέλα αξιολογούν στοιχεία αιτήσεως, κυρίως δημογραφικά, και προβλέπουν την πιθανότητα αθετήσεως στους επόμενους μήνες.

- Μοντέλα εκτιμήσεως των εποπτικών παραμέτρων, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙ, με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB compliant models).

Τα εν λόγω υποδείγματα και οι εκτιμήσεις αθετήσεως ζημίας που απορρέουν από αυτά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου και στη λήψη αποφάσεων στις λειτουργίες της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου. Οι τομείς στους οποίους γίνεται χρήση των υποδειγμάτων είναι οι εξής:

- Στη λήψη αποφάσεων για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων
- Στις απομειώσεις της αξίας των απαιτήσεων (impairment tests)
- Στη πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Στον εγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών λογαριασμών και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για τον Όμιλο.
- Στην αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη ποικίλουν αναλόγως του τύπου του μοντέλου και της κατηγορίας προϊόντος που αυτό αξιολογεί. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Προσωπικά / Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία του πελάτη, το επάγγελμα, η οικογενειακή του κατάσταση, η κατάσταση κατοικίας.
- Χαρακτηριστικά του δανείου όπως το προϊόν που αιτείται, η διάρκεια του προϊόντος, το αιτούμενο ποσό, ο σκοπός χρηματοδοτήσεως.
- Στοιχεία συμπεριφοράς του δανείου το τελευταίο διάστημα, όπως οι πληρωμές το τελευταίο διάστημα, η μέγιστη καθυστέρηση, το υπόλοιπο ως προς το όριο, ο τύπος συναλλαγής.
- Οικονομικά στοιχεία όπως η μεταβολή των πωλήσεων, ο τραπεζικός δανεισμός σε σχέση με τις πωλήσεις.
- Ποιοτικά στοιχεία όπως εμπειρία, έδρα επιχειρήσεως, προσωπική περιουσία.

Τα υποδείγματα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται ετησίως και υπόκεινται σε διαρκή ποιοτικό έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η προβλεπτική τους ικανότητα.

Επίσης διενεργούνται, σε συστηματική βάση, ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως όπου διερευνάται η ενδεχόμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου λόγω δυσμενών εξελίξεων τόσο στη συναλλακτική συμπεριφορά των πιστούχων, όσο και στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτιμήσεως των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε εξατομικευμένη βάση.
2. Υπολογισμός προβλέψεως σε εξατομικευμένη βάση των δανείων που αναγνωρίστηκαν βάσει του προηγούμενου βήματος (1).
3. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε συλλογική βάση, συμπεριλαμβανόμενων των πιστοδοτήσεων για τις οποίες δεν προκύπτει ζημία κατά τον εξατομικευμένο έλεγχο απομειώσεως.
4. Υπολογισμός προβλέψεως σε συλλογική βάση των δανείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο βήμα (3).

Για σκοπούς προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται είναι σχετικά με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων δείχνοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των στοιχείων που αξιολογούνται.

Το Ποσοστό Απομειώσεως υπολογίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου της ομάδας και του χαρτοφυλακίου στην οποία ανήκει ο πιστούχος ή η πιστοδότηση. Για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι.

Ατομική Αξιολόγηση - Ειδικά Εναύσματα Απομειώσεως ανά Χαρτοφυλάκιο (Trigger Events)

Για τα χαρτοφυλάκια αρμοδιότητας του Τομέα Λιανικής Τραπεζικής εξετάζονται μεμονωμένα λογαριασμοί πιστούχων ανά χαρτοφυλάκιο εφόσον ισχύει κάποιο από τα εναύσματα απομειώσεως (trigger events) που αναφέρονται στη συνέχεια και πληρούν τα κάτωθι όρια:

- Καταναλωτικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Καταναλωτικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των € 500 χιλ.
- Στεγαστικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Στεγαστικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των € 2 εκατ.
- Επιχειρηματικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Επιχειρηματικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των € 850 χιλ.

Τα ως άνω όρια δύνανται να διαφοροποιούνται ανά χώρα σύμφωνα με το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου.

3.1.1. Εναύσματα Απομειώσεως για Φυσικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες
3. Πελάτες με οφειλές σε ρύθμιση
4. Πελάτες σε ανεργία
5. Αποθανόντες

6. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
7. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους πραγματοποιείται παύση εργασιών.
8. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και υπάρχει σημαντική επιδείνωση των οικονομικών τους δεδομένων, είτε λόγω κακής διαχειρίσεως, είτε λόγω κακής φήμης, είτε λόγω παύσεως σημαντικών συνεργασιών, είτε λόγω επιδεινώσεως στον κλάδο όπου δραστηριοποιούνται.
9. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους έχουν αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
10. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν στον Όμιλο ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών (διαβάθμιση Δ, Δ0 ή Δ1 ή Δ2 ή Ε) ή εμφανίζουν διαβάθμιση ΓΓ- ή Γ.
11. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
12. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και υπάρχουν παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι των εταιριών τους (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
13. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις τους παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές, οι οποίες μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
14. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου παρατηρείται σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
15. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
16. Πελάτες με δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).

3.1.2 Εναύσματα Απομειώσεως για Νομικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών ή με διαβάθμιση Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
4. Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του πιστούχου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
5. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
6. Δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
7. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
8. Παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
9. Παράβαση συμβατικών ή πιστοδοτικών όρων και προϋποθέσεων.
10. Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
11. Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.

3.2. Συλλογική αξιολόγηση

Τα εναύσματα απομειώσεως για τις πιστοδοτήσεις Λιανικής Τραπεζικής για τις οποίες οι προβλέψεις υπολογίζονται σε συλλογική βάση είναι τα κάτωθι:

- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες με ή χωρίς ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay).
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Λογαριασμοί πιστούχων που εμφανίζουν οικονομική δυσκολία και των οποίων έχουν τροποποιηθεί οι συμβατικοί όροι (forborne exposures).
- Λογαριασμοί με μερική διαγραφή οφειλών

4. Πιστωτικός Έλεγχος

Ο Όμιλος, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή τήρηση της πιστωτικής πολιτικής από τις εγκριτικές μονάδες, έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση μηχανισμών πιστωτικών ελέγχων (Credit Control), οι οποίοι διενεργούνται σε μηνιαία βάση και αποσκοπούν στην επιβεβαίωση της τηρήσεως των πιστωτικών κριτηρίων.

Επιπλέον διενεργούνται έλεγχοι πληρότητας και ορθότητας των στοιχείων (Data Integrity Verification) βάσει των οποίων αξιολογούνται τα αιτήματα πιστοδοτήσεων Λιανικής Τρα-

πεζικής. Επίσης διενεργείται ανάλυση ποιότητας της εγκριτικής διαδικασίας.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΕΩΣ 9 (ΔΠΧΠ 9)

- Από την 1.1.2018 ο Όμιλος έχει την υποχρέωση εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΠ 9, το οποίο καθορίζει τις λογιστικές αρχές για την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων, την μεθοδολογία υπολογισμού απομειώσεων καθώς και για τη λογιστική αντισταθμίσεως.
- Για την εφαρμογή του Προτύπου σχεδιάσθηκε Πρόγραμμα υλοποιήσεως, το οποίο αποτελείται από ένα σημαντικό αριθμό Έργων με αντικείμενο την έγκαιρη εναρμόνιση του Ομίλου με τις απαιτήσεις του προτύπου. Τα έργα αυτά αφορούν στους τομείς Χρηματοοικονομικής Διαχειρίσεως, Διαχειρίσεως Κινδύνων καθώς και Πληροφορικής και Υποστηρικτικών Λειτουργιών.
- Ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο το νέο λογιστικό πρότυπο μεταβάλλει την προσέγγιση ως προς την μεθοδολογία υπολογισμού των απομειώσεων απαιτήσεων. Συγκεκριμένα το νέο πρότυπο οδηγεί σε καθολικό επανασχεδιασμό της μεθοδολογίας υπολογισμού απομειώσεων αντικαθιστώντας την προσέγγιση της πραγματοποιηθείσας ζημίας με την προσέγγιση της αναμενόμενης ζημίας. Η αναμενόμενη ζημία υπολογίζεται για όλη την διάρκεια ζωής του πιστωτικού ανοίγματος στις περιπτώσεις σημαντικής πιστωτικής υποβάθμισης σε σχέση με την αρχική αναγνώριση, με αποτέλεσμα την πρώιμη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών και ταυτόχρονη σημαντική επίδραση των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου και των υιοθετούμενων σεναρίων για μελλοντικά οικονομικά μεγέθη.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Εξασφαλίσεις

Η λήψη εξασφαλίσεων λειτουργεί ως αντιστάθμισμα έναντι του πιστωτικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει από την ενδεχόμενη αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως εξασφαλίσεις πιστοδοτήσεων νοούνται τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα, τα οποία τίθενται στη διάθεση του Ομίλου είτε από τους πιστούχους είτε από τρίτα πρόσωπα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως συμπληρωματικές πηγές ρευστοποίησεως των σχετικών απαιτήσεων.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε δύο γενικές κατηγορίες: Ενοχικές και Εμπράγματες εξασφαλίσεις.

2. Ενοχικές εξασφαλίσεις

Οι ενοχικές εξασφαλίσεις αποτελούν το πλαίσιο των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που συνήθως περιλαμβάνονται/περιγράφονται σε ειδικά συμβατικά έγγραφα, μέσω των οποίων δημιουργούνται δεσμεύσεις στον οφειλέτη ή σε τρίτα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά), που υποκαθιστούν τον οφειλέτη σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του τελευταίου, για καταβολή της οφειλής και αντίστοιχα δικαιώματα στον δανειστή για τη διεκδίκησή τους.

Βασική μορφή ενοχικής εξασφαλίσεως, που χρησιμοποιείται στις τραπεζικές πιστοδοτήσεις αποτελεί η Εγγύηση.

3. Εμπράγματες εξασφαλίσεις

Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στον Όμιλο δικαίωμα επί περιουσιακού στοιχείου (κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου ή του εγγυητή, με σκοπό την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των απαιτήσεών του από το προϊόν εκποιήσεως του περιουσιακού στοιχείου.

Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών «πραγμάτων» (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές, συναλλαγματικές) ή επί απαιτήσεων και δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διασφάλιση των πιστοδοτήσεων, λαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων και κατά περίπτωση των ενεχυριαζόμενων εξασφαλίσεων και η εκχώρηση της ασφαλιστικής αποζημιώσεως στην Τράπεζα.

3.1. Υποθήκη – Προσημείωση Υποθήκης

Η υποθήκη εγγράφεται επί ακινήτων που μπορούν να εκποιηθούν, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω:

- Κατοικίες
- Εμπορικά Ακίνητα
- Βιομηχανοστάσια
- Οικόπεδα (άρτια και οικοδομίσιμα)
- Μεταλλεία
- Πλοία ή αεροσκάφη και κινητήρες, ανεξαρτήτως του εάν είναι κινητά.
- Μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις (μηχανολογικές, μηχανικές, ηλεκτρολογικές, κ.λπ.), εάν είναι μονίμως και σταθερά συνδεδεμένες (εμπεπηγμένες) με το ενυπόθηκο ακίνητο.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενυπόθηκων ακινήτων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική του Ομίλου η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων συνήθως δεν υπερβαίνει το έτος.

Οι επανεκτιμήσεις ακινήτων πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές μέσω:

- Στατιστικών Δεικτών (όπως ο PropIndex) που διαθέτει η Εταιρία, ανάλογα με τον τύπο ακινήτου.
- Εξουσιοδοτημένων μηχανικών της Εταιρίας, μετά από επίσκεψή τους στο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κάλυμμα ή μέσω desktop εκτιμήσεως.

3.2. Ενέχυρο

Είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε κινητή αξία, που παρέχει

στον ενεχυρούχο δανειστή την εξουσία να ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα από την εκποίηση αυτής.

Ενέχυρο μπορεί να συσταθεί επί κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων που δεν έχουν εξαιρεθεί ή απαγορευθεί από τις συναλλαγές και είναι δεκτικά εκποιήσεως, όπως ενδεικτικά αναφέρονται κατωτέρω:

- Πρώτες ύλες, προϊόντα ή εμπορεύματα
- Μηχανήματα
- Φορτωτικές
- Συναλλαγματικές
- Επιταγές
- Χρεόγραφα
- Καταθέσεις
- Κάθε φύσεως απαιτήσεις που δύνανται να ενεχυριασθούν.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενεχύρων

Ανάλογα με το δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου δύναται να συσταθεί το ενέχυρο η περιοδικότητα της αποτιμήσεως μπορεί να κυμαίνεται από μήνα έως έτος.

4. Διασφαλιστική Αξία

Ο Όμιλος υπολογίζει την αξία των καλυμμάτων βασιζόμενη στο δυνητικό έσοδο που αυτά θα αποφέρουν στην περίπτωση της ρευστοποιήσεώς τους. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη διασφαλιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται για εξασφάλιση των πιστοδοτήσεων.

Για τον υπολογισμό της λαμβάνονται υπ' όψιν:

- Η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων.
- Η εμπορική/αγοραία αξία τους.
- Ο βαθμός δυσκολίας ρευστοποιήσεως.
- Ο χρόνος που απαιτείται για τη ρευστοποίηση.
- Το απαιτούμενο κόστος ρευστοποιήσεως.
- Τα υφιστάμενα βάρη επί ακινήτων (προσημειώσεις, υποθήκες, κατασχέσεις).
- Οι τυχόν προνομιακές απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την εκποίηση επιχειρηματικών περιουσιακών στοιχείων (απαιτήσεις Δημοσίου, Ι.Κ.Α., εργαζομένων).

Οι πιο πάνω παράμετροι συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση συντελεστών διασφαλιστικής αξίας για κάθε είδος εξασφαλίσεως, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό επί της αγοραίας, της ονομαστικής ή της σταθμισμένης αξίας τους, αναλόγως του είδους της εξασφαλίσεως.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Στο πλαίσιο διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου και της πιστωτικής πολιτικής, έχει ενταχθεί η εξέταση της απαρέγκλιτης τηρήσεως των αρχών της περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης χορηγήσεως πιστοδοτήσεων προς επιχειρήσεις.

Ο κύριος στόχος είναι η διαχείριση του δυνητικά προερχόμενου κινδύνου από τις δραστηριότητες των πιστούχων του Ομίλου οι οποίες ενδέχεται να συνδέονται με ζημία προς το περιβάλλον και την κοινωνία ή τυχόν με άμεση απειλή τέτοιας ζημίας, και κατ΄επέκταση να επιδρούν αρνητικά στις επιχειρησιακές δραστηριότητες και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η διατήρηση ενός υγιούς δανειακού χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πιστούχων, προκειμένου να είναι εφικτή η έγκαιρη διάγνωση μελλοντικών προβλημάτων ρευστότητας που θα επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους στον Όμιλο.

Τα πιστωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συνήθως από τον Όμιλο για τη διαχείριση προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι πιστούχοι στην αποπληρωμή των οφειλών τους είναι οι ρυθμίσεις των χρηματοδοτήσεων μέσω της επαναδιαπραγματεύσεως των αρχικών όρων της δανειακής συμβάσεως.

Με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.5.2014 της Τραπέζης της Ελλάδος και με τις τροποποιητικές αυτής 47/09.2.2015 και 102/30.8.2016, προσδιορίσθηκε το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος.

Επίσης με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, ο Όμιλος αναλαμβάνει τις προκύπτουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο σχετικά με τις ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις.

Οι Ρυθμίσεις οφειλών προτείνονται σε συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών (financial difficulty) όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν.4224/2013) όπως ισχύει σήμερα.

Εκτός των ρυθμίσεων υφιστάμενων οφειλών που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του Ομίλου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος (αριθ. 42/30.5.14, 47/09.2.2015, 102/30.8.2016) και της Διαδικασίας Επιλύσεως Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών

(Ν.4224/2013) όπως ισχύει, υπάρχουν και οι διαδικασίες «ρυθμίσεως» των οφειλών Λιανικής Τραπεζικής που υπαγορεύονται από σχετικούς νόμους του Κράτους.

Η ύπαρξη ευνοϊκότερων όρων επαναδιαπραγματεύσεως και τροποποιήσεως των όρων της συνεργασίας με τον πιστούχο (concession) σε οικονομική δυσχέρεια, ορίζονται σε σχέση με:

- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν και εφαρμόζονται σε πιστούχους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια.
- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν στην αγορά για πιστούχους με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σε συνέχεια της Πράξεως Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 42/30.5.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» της Τραπέζης της Ελλάδος – όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε από τις Πράξεις 47/9.2.2015 και 102/30.8.2016, ο Όμιλος έχει προβεί σε σειρά ενεργειών προκειμένου να εναρμονιστεί με τις εποπτικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από την ανωτέρω Πράξη. Οι εν λόγω αλλαγές καλύπτουν τις εξής διακριτές ενότητες:

- Προσαρμογή των Πληροφοριακών Συστημάτων του Ομίλου.
- Τροποποιήσεις υφιστάμενων διαδικασιών, π.χ. παραμετροποίηση των νέων τύπων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις ΠΕΕ 42/47/102.
- Δημιουργία δομών δεδομένων (Data Marts) που στοχεύουν:
  - στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής εσωτερικών (Risk Management) και εξωτερικών (Εποπτικών) αναφορών
  - στη διενέργεια αναλύσεων επί του χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και
  - στην παραγωγή αναφορών Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει προβεί στην καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων (Troubled Asset Committee) μέσω των διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

1. Απόσβεση Επισφαλών Απαιτήσεων

Ως απόσβεση **(write off)** ορίζεται η λογιστική διαγραφή μίας οφειλής η οποία δεν συνεπάγεται την παραίτηση από την αξιώσιμη απαίτηση έναντι των πιστούχων και συνεπώς η οφειλή δύναται να καταστεί αναβιώσιμη.

Προϋπόθεση για την υποβολή προτάσεων στην αρμόδια επιτροπή για απόσβεση μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων είναι να έχουν διενεργηθεί τα εξής:

- καταγγελία των οικείων συμβάσεων των πελατών.
- εκκίνηση νομικών και εκτελεστικών διαδικασίων όπως προβλέπεται από το κατά τόπους θεσμικό πλαίσιο, καθ' όλων των ενεχομένων (εγγυητές/συνοφειλέτες) και κατά των όποιων περιουσιακών τους στοιχείων τυχόν δεν είναι βεβαρημένα υπέρ της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου.
- προσδιορισμος θεσμικά της πιθανής ζημίας της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου (μετά τυχόν προνομιακές απαιτήσεις τρίτων) μέσω επίσημου πίνακα κατατάξεως από πλειστηριασμό ή επίσημη διαδικασία αναδιοργανώσεως/πτωχεύσεως.

Της απόσβεσης μίας οφειλής έχει προηγηθεί η αναγνώριση ισόποσης Πρόβλεψης Απομειώσεως τουλάχιστον κατά το προηγούμενο, από την πρόταση, τρίμηνο.

2. Διαγραφή Οφειλής

Ως διαγραφή **(write down)** ορίζεται η οριστική διαγραφή μίας οφειλής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστική απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδικήσιμη και συνεπώς θεωρείται οριστικά μη αναβιώσιμη, συνεπάγεται δε την οριστική και αμετάκλητη παραίτηση του Ομίλου από τη διεκδίκηση της διαγραφείσας απαιτήσεως εκτός αν (σε περίπτωση ρυθμίσεως) διαπιστωθεί μη τήρηση όρων που τέθηκαν κατά την ανωτέρω απόφαση ή συμφωνία.

Συνολική Αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας 2015

Κατά τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στο τρίτο τρίμηνο του 2015, διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό- ΕΕΜ (Single Supervisory Mechanism - SSM) συνολική αξιολόγηση («ΣΑ») των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ΣΑ περιέλαβε δύο σκέλη, αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού – AQR (Asset Quality Review), αφετέρου την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test).

Ειδικότερα το AQR αποτέλεσε μια εποπτική άσκηση η οποία βασίστηκε σε μια ενιαία τυποποιημένη διαδικασία που ακολούθησε η ΕΚΤ για την αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου δανείων στην Ελλάδα με ημερομηνία αναφοράς την 30.6.2015. Το αποτέλεσμα του AQR ανήλθε σε € 1,7 δισ. προ φόρου εισοδήματος.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποίησε ο Όμιλος τα αποτελέσματα του AQR δεν σχετίζονται με λογιστικά σφάλματα, ούτε οδήγησαν σε αλλαγή των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται για την αναγνώριση ζημιών απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, όπως αυτές περιγράφονται στη σημείωση 1.14.

Στον υπολογισμό της απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις

πελατών, ο Όμιλος θεωρεί ότι έχει καλύψει συνολικά τα ευρήματα του AQR.

ΟΡΙΣΜΟΙ:

Παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί βάσει των οποίων συμπληρώθηκαν οι Πίνακες που ακολουθούν:

Ο Δημόσιος Τομέας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις προς:

- Την Κεντρική κυβέρνηση (όλα τα τμήματα ή τα υπουργεία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα)
- Τις Τοπικές Αρχές
- Τις εταιρίες που ελέγχονται και πλήρως ή εν μέρει ανήκουν στο κράτος
- Τις συνδεδεμένες με το κράτος εταιρίες

Δάνεια σε Καθυστέρηση (Past Due Loans)

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυστέρηση εάν η οφειλή του αντισυμβαλλόμενου βρίσκεται σε καθυστέρηση πάνω από μία μέρα.

Μη Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Non Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται μη εξυπηρετούμενη εάν ισχύει μία εκ των κάτωθι προϋποθέσεων:

- Είναι σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών
- Είναι σε στάδιο δικαστικών ενεργειών
- Εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (Unlikely to Pay).
- Είναι απομειωμένη
- Είναι μη εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne non performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

  Αναλυτικότερα:

- Πιστοδοτήσεις που είχαν χαρακτηρισθεί ως μη εξυπηρετούμενες πριν τη ρύθμιση
- Ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις οι οποίες έχουν προέλθει από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμισμένων υπό παρακολούθηση τα οποία είτε επαναρυθμίζονται είτε ξεπερνούν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται εξυπηρετούμενη εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι ακόλουθες συνθήκες:

- Είναι σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες
- Δεν ευρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες
- Δεν προκύπτει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay) των υποχρεώσεων του πιστούχου
- Δεν θεωρείται απομειωμένη

ή

- Χαρακτηρίζεται ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Πιστοδοτήσεις με Ενδείξεις Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay)

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για το Wholesale Banking ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πελατών που εμφανίζουν καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και που πληρούν ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- Έχουν αναγγελθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων (Επιχειρήσεων).
- Είναι απομειωμένες και ο πιστούχος δεν είναι αναγγελμένος στην Διεύθυνση Καθυστερήσεων (Επιχειρήσεων)

Ο Όμιλος εκτιμά ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή από τον αριθμό των ημερών καθυστερήσεως, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εξασφαλίσεων που αποτελούν μέρος του συναλλακτικού παραγωγικού κυκλώματος (π.χ. ακίνητα στις εταιρείες Real Estate, με εταιρικά μερίδια στις εταιρείες Συμμετοχών).

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για τη Λιανική Τραπεζική ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πιστούχων σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και για τους οποίους ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Έχει οριστεί δικάσιμος για υπαγωγή στον Ν.3869.
- Έχει επιβεβαιωθεί απάτη σε βάρος της Τραπέζης ή των Εταιριών του Ομίλου.
- Ο πιστούχος απεβίωσε.
- Ο πιστούχος είναι άνεργος χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος.
- Ο πιστούχος εμφανίζει σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Η επιχείρηση έχει αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
- Η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται πλέον.

Απομειωμένες Πιστοδοτήσεις (Impaired Exposures)

Ως απομειωμένες ορίζονται οι ακόλουθες περιπτώσεις πιστοδοτήσεων:

α. Οι πιστοδοτήσεις, για τις οποίες έχει υπολογιστεί ποσό απομείωσεως κατά την ατομική αξιολόγηση.

β. Οι πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή σε στάδιο δικαστικών ενεργειών, για τις οποίες έχει διενεργηθεί απομείωση σε συλλογική βάση.

γ. Οι πιστοδοτήσεις με ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής

δ. Οι Μη Εξυπηρετούμενες Ρυθμίσεις (Forborne Non Performing Exposures) οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες.

Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου, περι-

λαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

Αξία Εξασφαλίσεων

Ως αξία εξασφαλίσεων έχει ληφθεί η πιο πρόσφατη εμπορική /αγοραία αξία της εξασφαλίσεως. Στην περίπτωση των ακινήτων έχει ληφθεί η μικρότερη τιμή μεταξύ του ποσού της προσημειώσεως και της αξίας του ακινήτου. Στην αξία εγγυήσεων περιλαμβάνεται η αξία των εγγυήσεων που υπερβαίνει την αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων. Επισημαίνεται ότι όλες οι αξίες λαμβάνονται μέχρι το 100% της οφειλής (capped).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκθεση έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων αφορά θέσεις σε χρεόγραφα και μετοχές εκδόσεώς τους, χορηγήσεις, διατραπεζικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν θέσεις σε παράγωγα) και εργασίες Διεθνούς Εμπορίου. Ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες καθορισμού, παρακολουθήσεως και αναθεωρήσεως των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, θεσπίζονται όρια από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου για τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα, εξαιρουμένων των θέσεων που αφορούν θέσεις διαπραγματεύσεως σε ομόλογα εκδόσεώς του. Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση. Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται κατά την έγκριση των ορίων, κατά κανόνα σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Πέραν των τακτικών αναθεωρήσεων των ορίων αντισυμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ενδέχεται να πραγματοποιούνται και ενδιάμεσες αναθεωρήσεις είτε λόγω συνθηκών που συνδέονται με τη συναλλακτική δραστηριότητα του Ομίλου είτε λόγω περιπτώσεων δυσλειτουργίας των αγορών ή προβλημάτων που συνδέονται με τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Σε τακτική βάση παρακολουθούνται εναύσματα για την διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης ανά αντισυμβαλλόμενο, με σκοπό την επανεξέταση των σχετικών ορίων όταν συντρέχουν τέτοια εναύσματα.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα αντισυμβαλλόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα προς αξιολόγηση απομειώσεως.
2. Αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα ανά πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ελέγχονται ανά πιστωτικό ίδρυμα τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους.
4. Υπολογίζονται οι προβλέψεις ανά απαίτηση, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας της απαίτησης, σε εξατομικευμένη βάση για τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους αφορούν χρεόγραφα που ταξινομούνται στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων, διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση. Εάν υφίσταται σχέση πιστοδοτήσεως με τον αντισυμβαλλόμενο εκδότη κατά τον χαρακτηρισμό της θέσης χρεογράφων ως επενδυτική, ισχύουν οι διαδικασίες του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ταξινόμηση της θέσης υποβάλλεται προς έγκριση από το αρμόδιο Συμβούλιο του Ομίλου. Οι θέσεις αυτές υπόκεινται στα επενδυτικά όρια του Ομίλου και στα όρια χωρών και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα χρεόγραφα τα οποία αξιολογούνται εξατομικευμένα.
2. Ελέγχονται ανά χρεόγραφο τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης της αξίας τους.
3. Οι προβλέψεις υπολογίζονται ανά χρεόγραφο σε εξατομικευμένη βάση για χρεόγραφα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης αξίας ως: α) η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών και της λογιστικής αξίας, για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη και β) η διαφορά ανάμεσα στο κόστος κτήσεως και στην τρέχουσα εύλογη αξία μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης που είχε ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

	31.12.2016			31.12.2015*		
	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Α. Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	**1.163.432**		**1.163.432**	**1.321.124**		**1.321.124**
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	**2.011.242**	**41.961**	**1.969.281**	**1.985.238**	**8.965**	**1.976.273**
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	**60.316.012**	**15.907.252**	**44.408.760**	**62.014.915**	**15.828.799**	**46.186.116**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**634.323**		**634.323**	**793.015**		**793.015**
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου:						
- Χρεωστικοί τίτλοι (κρατικοί)	2.256		2.256	1.888		1.888
Σύνολο	**2.256**		**2.256**	**1.888**		**1.888**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση :						
- Διαθέσιμα προς πώληση (κρατικοί)	4.117.545		4.117.545	4.488.819		4.488.819
- Διαθέσιμα προς πώληση (λοιποί)	953.721	22.385	931.336	1.141.571	57.874	1.083.697
Σύνολο	**5.071.266**	**22.385**	**5.048.881**	**5.630.390**	**57.874**	**5.572.516**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη:						
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (κρατικοί)	15.430		15.430	18.983		18.983
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (λοιποί)	29.569		29.569	60.726		60.726
Σύνολο	**44.999**		**44.999**	**79.709**	-	**79.709**
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	**2.682.655**		**2.682.655**	**4.289.482**		**4.289.482**
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**71.926.185**	**15.971.598**	**55.954.587**	**76.115.762**	**15.895.638**	**60.220.124**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	9.503.684	586.005	8.917.679	9.558.378	480.960	9.077.418
Σύνολο Ενεργητικού	**81.429.869**	**16.557.603**	**64.872.266**	**85.674.140**	**16.376.598**	**69.297.542**
Β. Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:						
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	3.567.786	3.195	3.564.591	3.975.305	4.713	3.970.592
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) **	494.734		494.734	278.913		278.913
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**4.062.520**	**3.195**	**4.059.325**	**4.254.218**	**4.713**	**4.249.505**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**75.988.705**	**15.974.793**	**60.013.912**	**80.369.980**	**15.900.351**	**64.469.629**

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος ανά κατηγορία στον οποίο είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος απεικονίζεται στη στήλη «Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο».

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί όπως περιγράφεται στη σημείωση 49.*

** *Αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ (απομειωμένα ή μή – προβλέψεις απομείωσης - αξία εξασφαλίσεων)

	31.12.2016								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**11.530.952**	**3.024.872**	**980.454**	**18.787.549**	**34.323.827**	**576.459**	**8.194.498**	**25.552.870**	**21.402.496**
Στεγαστικά	8.408.553	2.401.641	533.043	8.917.244	20.260.481	288.075	2.996.585	16.975.821	16.214.980
Καταναλωτικά	1.405.844	259.534	146.868	3.934.845	5.747.091	87.658	2.163.984	3.495.449	1.476.939
Πιστωτικές κάρτες	1.073.608	96.896	829	505.088	1.676.421	462	356.914	1.319.045	39.435
Μικρές επιχειρήσεις	642.947	266.801	299.714	5.430.372	6.639.834	200.264	2.677.015	3.762.555	3.671.142
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**11.845.804**	**610.758**	**12.028.567**	**302.460**	**24.787.589**	**6.784.070**	**300.603**	**17.702.916**	**16.069.343**
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.882.753	343.445	5.993.498	150.018	14.369.714	3.234.494	167.726	10.967.494	9.243.136
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.963.051	267.313	6.035.069	152.442	10.417.875	3.549.576	132.877	6.735.422	6.826.207
Δημόσιος τομέας	**1.159.315**	**3.357**	**41.924**		**1.204.596**	**31.995**	**19.627**	**1.152.974**	**305.167**
Ελλάδα	1.067.060	2.968	41.924		1.111.952	31.995	17.138	1.062.819	298.457
Λοιπές χώρες	92.255	389			92.644		2.489	90.155	6.710
Σύνολο	**24.536.071**	**3.638.987**	**13.050.945**	**19.090.009**	**60.316.012**	**7.392.524**	**8.514.728**	**44.408.760**	**37.777.006**

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης βάσει «Συλλογικής Αξιολόγησης» περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 767,7 εκατ. που αφορά σε IBNR προβλέψεις την 31.12.2016 (2015: € 753,2 εκατ.).

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις προς ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται και ρυθμίσεις σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες οι οποίες υπόκεινται σε συλλογική αξιολόγηση ποσού € 4,4 δισ. την 31.12.2016 (31.12.2015: € 3,7 δισ.).

	31.12.2015 *								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**12.614.545**	**3.237.400**	**908.770**	**18.387.664**	**35.148.379**	**590.755**	**8.332.795**	**26.224.829**	**22.145.811**
Στεγαστικά	9.068.373	2.402.251	481.458	8.887.674	20.839.756	287.513	3.019.100	17.533.143	17.055.454
Καταναλωτικά	1.585.339	381.010	130.599	3.775.741	5.872.689	81.236	2.234.476	3.556.977	1.371.612
Πιστωτικές κάρτες	1.082.475	114.184	744	511.562	1.708.965	357	379.790	1.328.818	38.528
Μικρές επιχειρήσεις	878.358	339.955	295.969	5.212.687	6.726.969	221.649	2.699.429	3.805.891	3.680.217
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**12.222.239**	**1.299.427**	**11.429.594**	**502.272**	**25.453.532**	**6.530.561**	**330.689**	**18.592.282**	**17.357.280**
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.304.664	965.395	5.649.635	108.635	15.028.329	2.983.937	154.650	11.889.742	10.031.244
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.917.575	334.032	5.779.959	393.637	10.425.203	3.546.624	176.039	6.702.540	7.326.036
Δημόσιος τομέας	**1.367.302**	**1.927**	**42.574**	**1.201**	**1.413.004**	**31.810**	**12.189**	**1.369.005**	**452.288**
Ελλάδα	1.251.879	1.927	42.574	1.201	1.297.581	31.810	10.317	1.255.454	425.793
Λοιπές χώρες	115.423				115.423		1.872	113.551	26.495
Σύνολο	**26.204.086**	**4.538.754**	**12.380.938**	**18.891.137**	**62.014.915**	**7.153.126**	**8.675.673**	**46.186.116**	**39.955.379**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναταξινομήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας.*

Κατά τη περίοδο που έληξε την 31.12.2015, μεταφέρθηκαν υπόλοιπα ύψους € 770,7 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο μεσαίων επιχειρήσεων προς το χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Η μεταφορά έγινε για σκοπούς ορθότερης διαχείρισης των πελατών δεδομένου ότι οι πελάτες αυτοί παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου με το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	31.12.2016				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**11.530.952**		**11.530.952**	**8.304.272**
Στεγαστικά		8.408.553		8.408.553	7.505.280
Καταναλωτικά		1.405.844		1.405.844	325.015
Πιστωτικές κάρτες		1.073.608		1.073.608	1.156
Μικρές επιχειρήσεις		642.947		642.947	472.821
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**2.110.550**	**8.777.841**	**957.413**	**11.845.804**	**8.321.051**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.590.229	5.735.913	556.611	7.882.753	5.406.829
Μεσαίες επιχειρήσεις	520.321	3.041.928	400.802	3.963.051	2.914.222
Δημόσιος τομέας	**355.299**	**801.432**	**2.584**	**1.159.315**	**279.265**
Ελλάδα	355.120	709.462	2.478	1.067.060	272.944
Λοιπές χώρες	179	91.970	106	92.255	6.321
Σύνολο	**2.465.849**	**21.110.225**	**959.997**	**24.536.071**	**16.904.588**

	31.12.2015*				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		12.614.545		12.614.545	9.097.485
Στεγαστικά		9.068.373		9.068.373	8.174.238
Καταναλωτικά		1.585.339		1.585.339	306.997
Πιστωτικές κάρτες		1.082.475		1.082.475	1.305
Μικρές επιχειρήσεις		878.358		878.358	614.945
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**1.697.219**	**9.333.618**	**1.191.402**	**12.222.239**	**8.829.816**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.290.699	6.356.427	657.538	8.304.664	5.710.890
Μεσαίες επιχειρήσεις	406.520	2.977.191	533.864	3.917.575	3.118.926
Δημόσιος τομέας	**371.166**	**932.378**	**63.758**	**1.367.302**	425.890
Ελλάδα	361.531	832.085	58.263	1.251.879	399.395
Λοιπές χώρες	9.635	100.293	5.495	115.423	26.495
Σύνολο	**2.068.385**	**22.880.541**	**1.255.160**	**26.204.086**	**18.353.191**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναταξινομήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας.*

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.656.237	167.448	74.086	181.805	194.102	159.727	2.261	389	2.436.055
30 - 59 ημέρες	438.786	60.532	14.427	38.630	75.269	61.644	707		689.995
60 - 89 ημέρες	306.618	31.554	8.383	46.366	51.145	33.555			477.621
90 - 179 ημέρες					6.093	1.583			7.676
180 - 360 ημέρες					10.115	1.089			11.204
> 360 ημέρες					6.721	9.715			16.436
Σύνολο	**2.401.641**	**259.534**	**96.896**	**266.801**	**343.445**	**267.313**	**2.968**	**389**	**3.638.987**
Αξία εξασφαλίσεων	2.046.994	66.938	27	193.960	288.584	216.100	1.254	389	2.814.246

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.506.020	252.144	78.054	196.815	433.557	182.613	1.541		2.650.744
30 - 59 ημέρες	456.078	77.057	21.469	52.133	290.890	63.574	360		961.561
60 - 89 ημέρες	440.153	51.356	14.661	91.007	218.952	76.417	26		892.572
90 - 179 ημέρες		453			6.024	924			7.401
180 - 360 ημέρες					2.642	686			3.328
> 360 ημέρες					13.330	9.818			23.148
Σύνολο	**2.402.251**	**381.010**	**114.184**	**339.955**	**965.395**	**334.032**	**1.927**		**4.538.754**
Αξία εξασφαλίσεων	2.092.653	77.757	65	240.871	768.226	285.764	1.897		3.467.233

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	786.801	509.724	64.525	194.581	1.083.531	743.707	6.584		3.389.453
1 - 29 ημέρες	407.283	166.252	24.015	133.980	112.522	94.658			938.710
30 - 59 ημέρες	270.397	153.505	17.071	67.240	286.220	71.569			866.002
60 - 89 ημέρες	375.297	101.260	13.670	100.051	164.463	72.090			826.831
90 - 179 ημέρες	59.366	86.322	14.023	74.379	96.523	54.950			385.563
180 - 360 ημέρες	200.385	89.555	7.840	105.765	320.819	74.784	16		799.164
> 360 ημέρες	4.483.397	802.669	19.533	2.211.334	807.049	1.468.369	3.329		9.795.680
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**6.582.926**	**1.909.287**	**160.677**	**2.887.330**	**2.871.127**	**2.580.127**	**9.929**		**17.001.403**
Αξία εξασφαλίσεων	6.662.706	1.084.986	38.252	3.004.361	3.547.723	3.695.885	24.259		18.058.172

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	901.922	370.342	33.663	182.698	1.173.669	665.452	6.994		3.334.740
1 - 29 ημέρες	275.985	121.473	7.805	73.676	208.505	89.033	50		776.527
30 - 59 ημέρες	155.785	115.538	4.446	35.310	110.999	64.679			486.757
60 - 89 ημέρες	400.700	105.452	3.428	89.132	244.533	73.491	119		916.855
90 - 179 ημέρες	57.360	101.442	16.877	10.559	60.538	95.525	821		343.122
180 - 360 ημέρες	198.824	124.664	34.565	83.000	311.679	144.777	13		897.522
> 360 ημέρες	4.474.098	738.831	41.255	2.170.682	627.929	1.384.527	3.631		9.440.953
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**6.464.674**	**1.677.742**	**142.039**	**2.645.057**	**2.737.852**	**2.517.484**	**11.628**		**16.196.476**
Αξία εξασφαλίσεων	6.788.563	986.858	37.158	2.824.401	3.552.128	3.921.346	24.501		18.134.955

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	Λιανική Τραπεζική				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2016	**9.369.134**	**3.906.340**	**512.306**	**5.508.657**	**5.758.272**	**6.173.597**	**43.775**		**31.272.081**
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	854.931	599.136	50.029	684.511	1.565.410	477.574	561		4.232.152
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(447.177)	(172.108)	(14.428)	(152.554)	(128.027)	(45.513)			(959.807)
Εισπράξεις και ανακτήσεις από καλύμματα	(96.010)	(60.247)	(13.459)	(46.801)	(540.261)	(140.566)	(726)		(898.070)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(236.278)	(146.951)	(29.370)	(261.934)	(302.503)	(260.261)			(1.237.297)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(14.868)				(14.868)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	13.420	(8.812)	6.524	181	11.195	(15.651)	(1.685)		5.172
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(7.736)	(35.645)	(5.683)	(1.974)	(205.703)	(1.668)			(258.409)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**9.450.284**	**4.081.713**	**505.919**	**5.730.086**	**6.143.515**	**6.187.512**	**41.925**		**32.140.954**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.867.361)	(2.172.426)	(345.240)	(2.842.756)	(3.272.389)	(3.607.384)	(31.995)		(15.139.551)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	**6.582.923**	**1.909.287**	**160.679**	**2.887.330**	**2.871.126**	**2.580.128**	**9.930**		**17.001.403**

	Λιανική Τραπεζική				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2015	**8.521.675**	**3.503.070**	**402.711**	**4.539.571**	**4.776.987**	**6.208.280**	**33.407**		**27.985.701**
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(48.582)	(21.679)	(940)	(5.771)	(56.599)	(32.053)			(165.624)
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	1.306.596	710.575	129.472	598.914	1.508.230	816.426	1.369		5.071.582
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(297.881)	(229.123)	(7.721)	(11.966)	(87.545)	(89.957)			(724.193)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(78.613)	(51.550)	(9.428)	(38.941)	(150.900)	(148.144)	(633)		(478.209)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(107.221)	(11.600)	(1.410)	(191.028)	(166.856)	(33.500)			(511.615)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(26.850)				(26.850)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	73.158	6.647	(378)	(1.857)	(38.197)	72.278	9.632		121.283
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν μεταξύ κατηγοριών				619.734		(619.734)			
Υπόλοιπο 31.12.2015	**9.369.132**	**3.906.340**	**512.306**	**5.508.656**	**5.758.270**	**6.173.596**	**43.775**		**31.272.075**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.904.458)	(2.228.598)	(370.267)	(2.863.599)	(3.020.418)	(3.656.112)	(32.147)		(15.075.599)
Καθαρή Αξία απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	**6.464.674**	**1.677.742**	**142.039**	**2.645.057**	**2.737.852**	**2.517.484**	**11.628**		**16.196.476**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

	31.12.2016			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις**	**Δημόσιος τομέας**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2016	**6.675.906**	**5.324.778**	**21.071**	**12.021.755**
Ζημίες απομείωσεως περιόδου	471.040	716.295	6.413	1.193.748
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(38.094)	(133.486)		(171.580)
Χρήση συσσωρευμένων προβλέψεων για λοιπές κινήσεις		(16.425)		(16.425)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων		(17.795)		(17.795)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσεως	243.171	169.752	912	413.835
Συναλλαγματικές διαφορές	1.946	5.948	(1)	7.893
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(520.460)	(352.718)		(873.178)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**6.833.509**	**5.696.349**	**28.395**	**12.558.253**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	1.937.448	1.388.324	23.227	3.348.999
Σύνολο 31.12.2016	**8.770.957**	**7.084.673**	**51.622**	**15.907.252**

	31.12.2015			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις**	**Δημόσιος τομέας**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2015	**4.811.992**	**4.011.905**	**6.380**	**8.830.277**
Ζημίες απομείωσεως χρήσεως	1.409.237	1.591.659	14.131	3.015.027
Ζημίες απομείωσεως περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	7.113	25.701		32.814
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(38.430)	(73.482)		(111.912)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσεως	404.721	142.707	568	547.996
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσεως από διακοπείσες δραστηριότητες		1.435		1.435
Συναλλαγματικές διαφορές	35.049	19.732		54.781
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(232.565)	(116.098)		(348.663)
Μεταφορά Χαρτοφυλακίων	278.789	(278.781)	(8)	
Υπόλοιπο 31.12.2015	**6.675.906**	**5.324.778**	**21.071**	**12.021.755**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	2.247.644	1.536.472	22.928	3.807.044
Σύνολο 31.12.2015	**8.923.550**	**6.861.250**	**43.999**	**15.828.799**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

	Στεγαστικά Δάνεια	
	31.12.2016	**31.12.2015**
< 50%	2.859.898	3.111.114
50% - 70%	2.292.400	2.539.514
71% - 80%	1.285.597	1.444.774
81% - 90%	1.414.234	1.599.455
91% - 100%	1.485.001	1.688.280
101% - 120%	2.683.050	2.832.900
121% - 150%	3.349.705	3.307.140
> 150%	4.890.596	4.316.579
Συνολική αξία Δανείων και Απαιτήσεων	**20.260.481**	**20.839.756**
Απλός Μέσος Όρος του Δείκτη (%)	78	75

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

	31.12.2016						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016**	**Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2016**	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016**	**Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016**	**Καθαρή Αξία Πώλησης**	**Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση**
Ακίνητη περιουσία	938.977	41.141	148.857	39.863	790.120	31.053	(592)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	11.171	83.209	262	106	10.909	68.359	(5.497)

	31.12.2015						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015**	**Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2015**	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015**	**Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015**	**Καθαρή Αξία Πώλησης**	**Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση**
Ακίνητη περιουσία	893.658	96.943	111.509	34.111	782.149	15.913	1.318
Λοιπές Εξασφαλίσεις	3.438	469	2.100	318	1.338	744	87

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΑΚΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η Τράπεζα έχει αναθέσει σε Εταιρία του Ομίλου τη διαχείριση του συνόλου των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τραπέζης και Θυγατρικών Εταιριών της. Όταν η Τράπεζα αποκτά, εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων από οφειλέτη, κυριότητα σε ακίνητα που αποτελούσαν εξασφάλιση απαίτησής της, η εν λόγω Εταιρία επιλαμβάνεται της νομικής, πολεοδομικής και φορολογικής τακτοποιήσεως του ακινήτου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Τραπέζης και παράλληλα προβαίνει σε εκτίμηση της αξίας του ακινήτου. Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του ακινήτου εκτιμά, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, την δυνατότητα προώθησής του και προτείνει τον βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης ήτοι, πώληση ή εκμίσθωση. Με βάση την εκτίμηση αυτή υποβάλλεται πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία αποφασίζει εάν το ακίνητο θα διατεθεί προς πώληση ή εκμίσθωση ή εάν υφίσταται αντίστοιχη ανάγκη να ιδιοχρησιμοποιηθεί από Εταιρία του Ομίλου. Ανάλογα με την απόφαση, το ακίνητο ταξινομείται στην κατάλληλη κατηγορία για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης. Η διαδικασία ταξινόμησης επαναλαμβάνεται περιοδικά έτσι ώστε η θέση κάθε ακινήτου να επικαιροποιείται με βάση τις τρέχουσες, κάθε φορά, συνθήκες της αγοράς.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

	31.12.2016				
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	20.597.468	339.737	465.291	21.402.496	3.277.664
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	10.631.426	1.155.701	4.282.216	16.069.343	5.139.073
Δημόσιος τομέας	58.235	1.365	245.567	305.167	243.373
Σύνολο	**31.287.129**	**1.496.803**	**4.993.074**	**37.777.006**	**8.660.110**

	31.12.2015*				
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	21.496.935	170.453	478.423	22.145.811	2.304.099
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	11.627.386	1.200.250	4.529.644	17.357.280	5.035.571
Δημόσιος τομέας	64.766	429	387.093	452.288	241.834
Σύνολο	**33.189.087**	**1.371.132**	**5.395.160**	**39.955.379**	**7.581.504**

Δεν υφίστανται περιπτώσεις μεταβίβασης ή επανεκχώρησης εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από πιστούχους για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση επιστροφής τους.

* *Η αξία των εγγυήσεων της προηγούμενης χρήσεως έχει αναμορφωθεί ώστε να λαμβάνονται οι αξίες μέχρι το 100% της οφειλής που απομένει μετά τον υπολογισμό των εμπράγματων εξασφαλίσεων.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2016					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**30.167.325**	**17.678.812**	**7.733.753**	**4.156.502**	**2.089.191**	**1.037.204**
Στεγαστικά	16.717.187	7.657.124	2.397.157	3.543.294	1.793.163	887.503
Καταναλωτικά	5.238.674	3.843.038	2.128.814	508.417	238.675	122.828
Πιστωτικές κάρτες	1.638.525	495.429	349.801	37.896	10.488	7.575
Μικρές Επιχειρήσεις	6.572.939	5.683.221	2.857.981	66.895	46.865	19.298
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**20.025.110**	**9.674.883**	**5.551.606**	**4.762.479**	**2.656.144**	**1.533.067**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	440.185	190.752	144.595	78.939	6.953	4.431
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.440.618	2.319.978	1.421.369	360.467	176.215	90.362
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.127.672	1.830.293	1.074.375	3.088.430	1.963.457	1.138.090
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.862.657	2.872.434	1.795.036	545.972	223.647	130.728
Μεταφορικές	646.383	121.481	72.685	80.813	19.586	5.462
Ναυτιλία	1.537.945	412.590	137.186	720		9
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.655.037	741.905	259.360	256.295	117.428	41.205
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.314.613	1.185.450	647.000	350.843	148.858	122.780
Δημόσιος Τομέας	**1.111.952**	**41.924**	**49.133**	**92.644**		**2.489**
Σύνολο	**51.304.387**	**27.395.619**	**13.334.492**	**9.011.625**	**4.745.335**	**2.572.760**

	31.12.2015*					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**30.694.075**	**17.203.511**	**7.939.909**	**4.454.304**	**2.092.923**	**983.641**
Στεγαστικά	17.152.831	7.638.418	2.536.565	3.686.925	1.730.714	770.048
Καταναλωτικά	5.228.208	3.605.993	2.134.921	644.481	300.347	180.791
Πιστωτικές κάρτες	1.656.931	496.290	367.283	52.034	16.016	12.864
Μικρές Επιχειρήσεις	6.656.105	5.462.810	2.901.140	70.864	45.846	19.938
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**20.414.645**	**9.293.941**	**5.472.439**	**5.038.887**	**2.637.925**	**1.388.811**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	127.279	42.541	40.724	103.332	21.298	19.282
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.549.886	2.268.877	1.386.501	388.216	192.157	112.345
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.240.735	1.952.745	1.049.997	3.149.523	1.914.941	964.878
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.751.358	2.634.396	1.719.212	602.477	219.640	120.401
Μεταφορικές	279.881	137.611	74.973	91.969	26.911	14.180
Ναυτιλία	1.835.080	279.881	97.988	830		3
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.600.774	567.477	269.353	267.865	119.354	37.174
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	3.029.652	1.410.413	833.691	434.675	143.624	120.548
Δημόσιος Τομέας	**1.297.581**	**43.775**	**42.127**	**115.423**		**1.872**
Σύνολο	**52.406.301**	**26.541.227**	**13.454.475**	**9.608.614**	**4.730.848**	**2.374.324**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναταξινομήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας.*

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	**Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις**	**Σύνολο εσόδων από τόκους**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	724.291	584.119	1.308.410
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	772.314	179.734	952.048
Δημόσιος τομέας	28.082	245	28.327
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.524.687**	**764.098**	**2.288.785**

	31.12.2015*		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	**Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις**	**Σύνολο εσόδων από τόκους**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	831.638	614.334	1.445.972
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	820.122	208.669	1.028.791
Δημόσιος τομέας	33.135	399	33.534
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.684.895**	**823.402**	**2.508.297**

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2014 επαναξιολόγησε την περίμετρο των ρυθμισμένων δανείων για όλα τα χαρτοφυλάκιά του δυνάμει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και ενσωμάτωσε τους σχετικούς ορισμούς στην Πολιτική Πιστωτικού Κινδύνου. Εφεξής βάσει των ανωτέρω ορισμών παρακολουθείται η εξέλιξη, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των δανείων αυτών.

Στην κατηγορία των ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνονται δάνεια:

- που ρυθμίστηκαν εντός των τελευταίων 36 μηνών και δεν παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ήμερων και
- ρυθμίσεις με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

Οι ρυθμίσεις δανείων πραγματοποιούνται με τροποποίηση των αρχικών συμβατικών όρων και περιλαμβάνουν μεταβολές όπως:

- Επέκταση της διάρκειας της πιστοδοτήσεως
- Διαγραφή μέρους των οφειλών του πιστούχου
- Χορήγηση περιόδου χάριτος ως προς το κεφάλαιο ή/και τους τόκους
- Μειώσεις επιτοκίων

Κατά κανόνα οι ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται περιλαμβάνουν συνδυασμό των ανωτέρω μεταβολών των συμβατικών όρων. Η λογιστική αξία των ρυθμισμένων δανείων του Ομίλου κατά την 31.12.2016 ανήρχετο σε ποσό € 12.812 εκατ.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος, στα πλαίσια αναδιαπραγμάτευσης των όρων δανείων που έχει χορηγήσει, έχει συμμετάσχει σε συμφωνίες για την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχικών τίτλων των πιστούχων. Κατά την 31.12.2016 ο Όμιλος είχε στο Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιό του και στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού, μετοχές εύλογης αξίας € 2,7 εκατ. (31.12.2015: € 3,4 εκατ.) που προήλθαν από αντίστοιχες συναλλαγές. Οι μετοχές που έχουν ταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία του ενεργητικού αφορούν στις εταιρίες Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ και Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΕ (σημείωση 19). Επιπρόσθετα, εντός της χρήσεως 2015 απέκτησε τον έλεγχο της εταιρίας Asmita Gardens SRL, μέσω μετοχοποίησης δανείων προς την εταιρία ύψους € 1,07 εκατ.

* *Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της παρουσίασης της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα.*

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

	31.12.2016	31.12.2015
Πληρωμή τόκου	256.478	214.263
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	6.010.250	5.892.166
Παροχή περιόδου χάριτος	935.761	883.053
Επέκταση διάρκειας δανείου	2.477.019	1.758.622
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	2.260.847	1.726.226
Διαγραφή μέρους του χρέους	71.108	137.185
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	152.964	110.730
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής		38.396
Λοιπά	647.619	367.709
Συνολική καθαρή αξία	**12.812.046**	**11.128.350**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

	31.12.2016	31.12.2015
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**9.830.261**	**8.799.666**
Στεγαστικά	6.213.940	5.623.626
Καταναλωτικά	2.015.715	1.817.034
Πιστωτικές κάρτες	174.724	97.026
Μικρές Επιχειρήσεις	1.425.882	1.261.980
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**2.974.180**	**2.319.146**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.893.174	1.436.017
Μεσαίες Επιχειρήσεις	1.081.006	883.129
Δημόσιος Τομέας	**7.605**	**9.538**
Ελλάδα	7.605	9.538
Συνολική καθαρή αξία	**12.812.046**	**11.128.350**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2016	31.12.2015
Ελλάδα	11.041.455	9.327.650
Ευρώπη	1.770.591	1.800.700
Συνολική καθαρή αξία	12.812.046	11.128.350

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2016		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	**Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων**	**Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)**
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	24.536.071	3.413.688	14
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.638.987	1.842.999	51
Απομειωμένα	32.140.954	13.061.887	41
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**60.316.012**	**18.318.574**	**30**
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.392.524)	(2.131.292)	29
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(8.514.728)	(3.375.236)	40
Συνολική καθαρή αξία	**44.408.760**	**12.812.046**	**29**
Αξία εξασφαλίσεων	37.777.006	11.307.369	30

	31.12.2015		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	**Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων**	**Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)**
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειώμενα	26.204.086	3.325.294	13
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	4.538.754	1.891.117	42
Απομειωμένα	31.272.075	10.481.388	34
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**62.014.915**	**15.697.799**	25
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.153.126)	(1.326.157)	19
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(8.675.673)	(3.243.292)	37
Συνολική καθαρή αξία	**46.186.116**	**11.128.350**	24
Αξία εξασφαλίσεων	39.955.379	10.037.095	25

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία):
Υπόλοιπο 1.1.2016	**11.128.350**
Μεταφορά Δάνεια και Απαιτήσεις στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(29.963)
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.774.716
Έσοδα από τόκους	471.230
Αποπληρωμές Δανείων και Απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(583.184)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(750.533)
Ζημία απομειώσεως	(314.990)
Λοιπά	116.420
Υπόλοιπο 31.12.2016	**12.812.046**

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία):
Υπόλοιπο 1.1.2015	**10.574.215**
Μεταφορά Δάνεια και Απαιτήσεις στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(39.143)
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.516.120
Έσοδα από τόκους	461.778
Αποπληρωμές Δανείων και Απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(381.259)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(690.530)
Ζημία απομειώσεως	(1.428.743)
Λοιπά	115.912
Υπόλοιπο 31.12.2015	**11.128.350**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - Ανάλυση κατά διαβάθμιση

	31.12.2016							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρατ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα χαρτ/κίου δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο
ΑΑΑ	10.500				367.753			378.253
ΑΑ+ έως ΑΑ-	19.024	76.204	38.421		76.103	9.010	2.682.655	2.901.417
Α+ έως Α-		1.252.057	136.252		3.402	19.241		1.410.952
ΒΒΒ+ έως ΒΒΒ-	498.729	417.104	343.317		218.260	10.009		1.487.419
Υποδεέστερα από ΒΒΒ-	370.653	120.750	116.033	2.256	4.162.180	6.739		4.778.611
Μη διαβαθμισμένα	264.526	145.127	300		243.568			653.521
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.163.432**	**2.011.242**	**634.323**	**2.256**	**5.071.266**	**44.999**	**2.682.655**	**11.610.173**

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρατ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα χαρτ/κίου δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο
ΑΑΑ	81.429				381.202	9.013		471.644
ΑΑ+ έως ΑΑ-		33.484	60.941		91.700		4.289.482	4.475.607
Α+ έως Α-		1.286.856	248.578		258	47.884		1.583.576
ΒΒΒ+ έως ΒΒΒ-	475.933	408.931			263.116	10.016		1.157.996
Υποδεέστερα από ΒΒΒ-	702.332	67.535	483.140	1.888	4.677.289	12.796		5.944.980
Μη διαβαθμισμένα	61.430	188.432	356		216.825			467.043
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.321.124**	**1.985.238**	**793.015**	**1.888**	**5.630.390**	**79.709**	**4.289.482**	**14.100.846**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2016							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	**Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων**	**Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού**	**Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου**	**Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση**	**Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη**	**Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου**	**Σύνολο**
Ενήμερα και μη απομειωμένα	1.163.432	1.969.281	634.323	2.256	5.038.172	44.999	2.682.655	11.535.118
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		41.961			33.094			75.055
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.163.432**	**2.011.242**	**634.323**	**2.256**	**5.071.266**	**44.999**	**2.682.655**	**11.610.173**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(41.961)			(22.385)			(64.346)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**1.163.432**	**1.969.281**	**634.323**	**2.256**	**5.048.881**	**44.999**	**2.682.655**	**11.545.827**

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	**Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων**	**Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού**	**Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου**	**Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση**	**Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη**	**Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου**	**Σύνολο**
Ενήμερα και μη απομειωμένα	1.321.124	1.976.273	793.015	1.888	5.561.806	79.709	4.289.482	14.023.297
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		8.965			68.584			77.549
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.321.124**	**1.985.238**	**793.015**	**1.888**	**5.630.390**	**79.709**	**4.289.482**	**14.100.846**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(8.965)			(57.874)			(66.839)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**1.321.124**	**1.976.273**	**793.015**	**1.888**	**5.572.516**	**79.709**	**4.289.482**	**14.034.007**

Στους πίνακες που ακολουθούν, αναλύονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, ανα κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλόμενου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατα κλάδο

	31.12.2016										
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι / Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες & μικρές επιχειρήσεις	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.163.432										1.163.432
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	2.011.242										2.011.242
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	519.124	5.801.085	6.216.102	5.408.629	1.204.596	727.196	1.538.665	1.911.332	2.665.456	34.323.827	60.316.012
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	174.519	10.578	79.891	754	342.737		1.579	10.709	13.556		634.323
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					2.256						2.256
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	472.348	217.570		21.539	4.117.545				242.264		5.071.266
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	29.250		319		15.430						44.999
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	2.682.655										2.682.655
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**7.052.570**	**6.029.233**	**6.296.312**	**5.430.922**	**5.682.564**	**727.196**	**1.540.244**	**1.922.041**	**2.921.276**	**34.323.827**	**71.926.185**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	541.782	49.819	174.049	49.265		6.087		83	8.388.947	293.652	9.503.684
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**7.594.352**	**6.079.052**	**6.470.361**	**5.480.187**	**5.682.564**	**733.283**	**1.540.244**	**1.922.124**	**11.310.223**	**34.617.479**	**81.429.869**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	29.859	556.869	1.506.602	488.509	94.823	34.332	7.205	72.897	702.359	74.331	3.567.786
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)					50.645		133.553	94.349	216.187		494.734
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**29.859**	**556.869**	**1.506.602**	**488.509**	**145.468**	**34.332**	**140.758**	**167.246**	**918.546**	**74.331**	**4.062.520**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**7.082.429**	**6.586.102**	**7.802.914**	**5.919.431**	**5.828.032**	**761.528**	**1.681.002**	**2.089.287**	**3.839.822**	**34.398.158**	**75.988.705**

	31.12.2015*										
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	**Βιομηχανία & βιοτεχνίες**	**Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας**	**Χονδρικό & λιανικό εμπόριο**	**Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι / Παράγωγα**	**Μεταφορικές**	**Ναυτιλία**	**Τουριστικές - Ξενοδοχειακές**	**Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι**	**Ιδιώτες & μικρές επιχειρήσεις**	**Σύνολο**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.321.124										1.321.124
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	1.985.238										1.985.238
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	230.611	5.938.102	6.390.258	5.353.835	1.413.004	371.850	1.835.910	1.868.639	3.747.971	34.864.735	62.014.915
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	326.987	14.408	57.511	794	362.700	7	10.637	13.235	6.736		793.015
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					1.888						1.888
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	621.731	233.318		20.984	4.488.819				265.538		5.630.390
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	60.389		337		18.983						79.709
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	4.289.482										4.289.482
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**8.835.562**	**6.185.828**	**6.448.107**	**5.375.613**	**6.285.394**	**371.857**	**1.846.547**	**1.881.874**	**4.020.245**	**34.864.735**	**76.115.762**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	660.532	57.653	69.765	48.498		7.457		10.204	8.437.119	267.150	9.558.378
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**9.496.094**	**6.243.481**	**6.517.872**	**5.424.111**	**6.285.394**	**379.314**	**1.846.547**	**1.892.078**	**12.457.364**	**35.131.885**	**85.674.140**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	34.858	624.432	1.669.331	548.840	132.428	61.914	966	97.415	802.935	2.186	3.975.305
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		85.846	79.517		20.000		5.511		88.039		278.913
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**34.858**	**710.278**	**1.748.848**	**548.840**	**152.428**	**61.914**	**6.477**	**97.415**	**890.974**	2.186	**4.254.218**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**8.870.420**	**6.896.106**	**8.196.955**	**5.924.453**	**6.437.822**	**433.771**	**1.853.024**	**1.979.289**	**4.911.219**	**34.866.921**	**80.369.980**

Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί όπως περιγράφεται στη σημείωση 49.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΧΡΕΟΥΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Λόγω της παρατεταμένης κρίσης των χωρών της Ευρωζώνης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία σε ότι αφορά την εξυπηρέτηση των δανειακών της υποχρεώσεων, ο Όμιλος παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από την έκθεσή του στο Ελληνικό Δημόσιο και στις λοιπές χώρες στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

i. Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική έκθεση του Ομίλου σε αξιόγραφα Ελληνικού Δημοσίου:

	31.12.2016		31.12.2015	
Χαρτοφυλάκιο	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Διαθεσίμων προς πώληση	4.175.594	3.589.720	4.659.672	3.930.081
Εμπορικό	2.861	2.256	2.783	1.888
Σύνολο	**4.178.455**	**3.591.976**	**4.662.455**	**3.931.969**

Το σύνολο των αξιογράφων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσεται στο Επίπεδο 1 αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

Επιπλέον, τα αξιόγραφα εκδόσεως δημόσιων επιχειρήσεων/φορέων/οργανισμών ανήλθαν την 31.12.2016 σε € 151,9 εκατ. (31.12.2015: € 162,1 εκατ.).

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου από λοιπά, πλην αξιογράφων, χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Στοιχεία εντός του Ισολογισμού

	31.12.2016	31.12.2015
	Λογιστική Αξία	Λογιστική Αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – απαιτήσεις	342.737	362.700
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – υποχρεώσεις	(69.299)	(271.711)

Οι απαιτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν την 31.12.2016 σε € 8,4 εκατ. (31.12.2015: € 16,6 εκατ. υποχρεώσεις). Η έκθεση του Ομίλου σε δάνεια προς δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς Ελληνικού Δημοσίου ανήρχετο την 31.12.2016 σε € 1.112 εκατ. (31.12.2015: € 1.297,6 εκατ.). Ο Όμιλος έχει σχηματίσει απομείωση για τις ανωτέρω απαιτήσεις που ανήλθε την 31.12.2016 σε ποσό € 49,1 εκατ. (31.12.2015: € 42,1 εκατ.).

Επιπρόσθετα, το υπόλοιπο των δανείων του Ομίλου με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (δάνεια με απευθείας εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, δάνεια με εγγύηση ΤΕΜΠΜΕ, δάνεια εγγυημένα με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις) ανέρχονταν την 31.12.2016 σε ποσό € 720,6 εκατ. (31.12.2015: € 764 εκατ.). Κατά την 31.12.2016, επί των δανείων αυτών είχε σχηματιστεί απομείωση ύψους € 149,2 εκατ. (31.12.2015: € 144,3 εκατ.).

Στοιχεία εκτός του Ισολογισμού

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία
ΕΓΕΔ που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για παροχή χρηματοδοτήσεως	56.373	57.162	-	-

ii. Έκθεση στο χρέος λοιπών χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Ο Όμιλος κατέχει στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομόλογα και έντοκα γραμμάτια της Κυπριακής Δημοκρατίας λογιστικής αξίας € 114,5 εκατ. (31.12.2015: € 96,9 εκατ.), ομόλογα εκδόσεως Ιταλικού Δημοσίου λογιστικής αξίας € 9,8 εκατ. (31.12.2015: € 6,9 εκατ.) και ομόλογα εκδόσεως Ισπανικού Δημοσίου λογιστικής αξίας € 10,8 εκατ. (31.12.2015: € 8,0 εκατ.).

Ο Όμιλος την 31.12.2016 δεν είχε έκθεση σε χρεόγραφα Πορτογαλίας και Ιρλανδίας.

41.2 Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από δυσμενείς εξελίξεις στην τιμή ή στη μεταβλητότητα που παρατηρούνται στις αγορές επιτοκίων, συναλλάγματος, χρηματιστηριακών δεικτών, μετοχών και αγαθών. Ζημίες είναι δυνατόν να προκύψουν και από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και κατά τη διαχείριση των στοιχείων Ενεργητικού – Υποχρεώσεων.

i. Εμπορικού χαρτοφυλακίου

Ο κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου μετράται με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk – VaR). Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο που χρησιμοποιείται είναι η μέθοδος της ιστορικής προσομοιώσεως.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί περίοδο διακρατήσεως μίας και δέκα ημερών, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη ρευστοποίηση του χαρτοφυλακίου.

Αξία σε κίνδυνο 1 ημέρας, διάστημα εμπιστοσύνης 99% (ιστορικά στοιχεία 2 ετών)

(Ποσά σε ευρώ)

	2016					2015
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	1.216.957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790	1.815.473
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	1.752.271	117.635	27.930	(133.385)	1.764.451	1.725.496
Μέγιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	1.992.659	89.315	31.773	(115.652)	1.998.095	3.144.948
Ελάχιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	1.216.957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790	741.067

* αφορά το σύνολο της Αξίας σε Κίνδυνο εντός του έτους

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν την Τράπεζα. Οι θυγατρικές και τα καταστήματα του Ομίλου έχουν περιορισμένες trading θέσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικά μικρές σε σχέση με αυτές της Τραπέζης. Ως εκ τούτου, η επίπτωση του κινδύνου αγοράς, ο οποίος προέρχεται από τις θέσεις αυτές στα συνολικά αποτελέσματα, δεν είναι σημαντική.

Για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς του Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών συμπληρωματικά με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο, ελέγχεται η συμπεριφορά του σε υποθετικές μεταβολές των παραμέτρων αγοράς (σενάρια), καθώς και σε ακραίες μεταβολές τους που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν (stress - testing).

Στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων, έχουν θεσπιστεί όρια εκθέσεως, μεγίστης ζημίας (stop loss) και αξίας σε κίνδυνο στα διάφορα προϊόντα που απαρτίζουν τις θέσεις διαπραγματεύσεως.

Συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί όρια που αφορούν στους παρακάτω κινδύνους:

- Συναλλαγματικός κίνδυνος για θέσεις spot, forward και FX options
- Επιτοκιακός κίνδυνος για θέσεις Ομολόγων, Interest Rate Swaps, Interest Futures, Interest Options
- Κίνδυνος τιμών για θέσεις μετοχών, index Futures και options, Commodity Futures και Swaps
- Πιστωτικός κίνδυνος για διατραπεζικές πράξεις και ομόλογα.

Οι θέσεις σε αυτά τα προϊόντα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και ελέγχονται για το ποσοστό καλύψεως και τυχόν υπερβάσεις των εκάστοτε ορίων.

ii. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Οι χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου προέρχονται από τη διάρθρωση των στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού και κύρια του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και καταθέσεων του Ομίλου. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου αφορούν τον συναλλαγματικό, επιτοκιακό και τον κίνδυνο ρευστότητας.

α. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα αναλαμβάνει κίνδυνο από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης που προκύπτει από όλες τις εργασίες διενεργείται κεντρικά. Πολιτική της Τραπέζης είναι οι θέσεις να κλείνουν άμεσα με χρήση συναλλαγών spot ή παραγώγων συναλλάγματος. Σε περίπτωση που παραμείνουν ανοιχτές θέσεις, υπόκεινται στα όρια συναλλαγματικού κινδύνου που έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η συνολική θέση προκύπτει από την άθροιση της τρέχουσας θέσης από τα στοιχεία του ισολογισμού και της προθεσμιακής θέσης από τα παράγωγα προϊόντα, όπως παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν.

	31.12.2016								
	USD	**GBP**	**CHF**	**JPY**	**RON**	**RSD**	**Λοιπά ΞΝ**	**Ευρώ**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	10.203	19.677	504	23	137.060		17.506	1.329.634	1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	192.636	2.764	21.687	6.796	20.999	16.657	12.229	1.695.513	1.969.281
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							4.700	4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								634.323	634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.796.851	395.932	1.681.322	30.864	761.657	7.358	101.171	39.633.605	44.408.760
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	148.572	17.521			244.825		82.034	4.724.101	5.217.053
- Διακρατουμένα μέχρι τη λήξη					6.991		6.338	31.670	44.999
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο								2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες								21.792	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα					144.208		52.113	417.771	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια		1.640			25.472	3.640	6.712	756.504	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		281			1.618		167	369.248	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					926		722	4.517.398	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	7.094	(2.989)	20.570	2	12.316	1.622	7.246	1.404.598	1.450.459
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	13.869				2.431	557.521		51.395	625.216
Σύνολο Ενεργητικού	**2.169.226**	**434.826**	**1.724.083**	**37.685**	**1.358.503**	**586.798**	**286.238**	**58.274.907**	**64.872.266**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.763.230	243.494	42.787	1.347	969.440	141	395.815	48.635.439	52.051.693
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.336.227	1.336.227
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	254.456							362.409	616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		392			5.117	7	461	27.801	33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		102			4.470	110	579	15.958	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								91.828	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	7.558	(2.332)	5.952	556	2.774	408.762	3.514	858.755	1.285.539
Προβλέψεις	98	2	1		2.853		1.729	317.021	321.704
Σύνολο Υποχρεώσεων	**2.025.342**	**241.658**	**48.740**	**1.903**	**984.654**	**409.020**	**402.098**	**51.645.438**	**55.758.853**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	143.884	193.168	1.675.343	35.782	373.849	177.778	(115.860)	6.629.469	9.113.413
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(118.002)	(195.742)	(1.673.390)	(35.214)	(239.078)	(1.006)	196.100	1.980.992	(85.340)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**25.882**	**(2.574)**	**1.953**	**568**	**134.771**	**176.772**	**80.240**	**8.610.461**	**9.028.073**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	133.553				47.307	11.656		302.218	494.734

	31.12.2015*								
	USD	**GBP**	**CHF**	**JPY**	**RON**	**RSD**	**Λοιπά ΞΝ**	**Ευρώ**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	45.714	46.726	945	20	141.999	66.804	21.402	1.406.717	1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	231.755	(107.501)	12.499	3.950	39.199	(368)	18.685	1.778.054	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1				238			2.540	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								793.015	793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.794.260	428.223	1.837.068	32.198	603.949	95.135	74.763	41.320.520	46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	131.592	32.750			245.117	92.729	66.021	5.226.275	5.794.484
- Διακρατουμένα μέχρι τη λήξη							9.971	69.738	79.709
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο								4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες								45.771	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα					173.520	11.271	32.500	406.371	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια		2.073			25.220	20.966	36.784	775.858	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		220			966	1.463	135	342.367	345.151
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					2.162	3.661	929	4.391.424	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	7.318	2.530	3.061	2	6.913	3.191		1.485.618	1.508.633
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση					2.455			660.608	663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**2.210.640**	**405.021**	**1.853.573**	**36.170**	**1.241.738**	**294.852**	**261.190**	**62.994.358**	**69.297.542**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.709.533	264.304	31.687	1.005	815.445	102.068	382.180	53.243.407	56.549.629
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.550.529	1.550.529
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	345.574							55.155	400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		479			1.706	488	431	35.088	38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					4.281	40	403	16.128	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους						214		108.336	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	15.622	1.734	3.301	524	10.543	2.514	1.140	1.242.026	1.277.404
Προβλέψεις					5.196	1.139	1.681	290.442	298.458
Σύνολο Υποχρεώσεων	**2.070.729**	**266.517**	**34.988**	**1.529**	**837.171**	**106.463**	**385.835**	**56.541.111**	**60.244.343**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	139.911	138.504	1.818.585	34.641	404.567	188.389	(124.645)	6.453.247	9.053.199
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(130.085)	(102.446)	(1.648.064)	(30.065)	(21.265)	7.412	195.518	1.529.328	(199.667)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**9.826**	**36.058**	**170.521**	**4.576**	**383.302**	**195.801**	**70.873**	**7.982.575**	**8.853.532**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	5.511				22.975	22.388		228.039	278.913

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί όπως περιγράφεται στη σημείωση 49.*

Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της 31.12.2016 παρουσιάζει την ακόλουθη ευαισθησία:

Νόμισμα	Σενάριο μεταβολής ισοτιμιών έναντι Ευρώ (%)	Επίπτωση επί των καθαρών εσόδων προ φόρων	Επίπτωση επί της Καθαρής Θέσεως
USD	5% Υποτίμηση EUR έναντι USD	1.362	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι USD	(1.233)	
GBP	5% Υποτίμηση EUR έναντι GBP	(135)	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι GBP	123	
CHF	5% Υποτίμηση EUR έναντι CHF	103	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι CHF	(93)	
JPY	5% Υποτίμηση EUR έναντι JPY	30	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι JPY	(27)	
AUD	5% Υποτίμηση EUR έναντι AUD	44	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι AUD	(40)	
RON	5% Υποτίμηση EUR έναντι RON		7.093
	5% Ανατίμηση EUR έναντι RON		(6.418)
RSD	5% Υποτίμηση EUR έναντι RSD	9.304	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι RSD	(8.418)	
ALL	5% Υποτίμηση EUR έναντι ALL		(128)
	5% Ανατίμηση EUR έναντι ALL		116

β. Επιτοκιακός κίνδυνος

Στα πλαίσια ανάλυσης του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου διενεργείται ανάλυση σύμφωνα με τον χρόνο επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων (Interest Rate Gap Analysis). Ειδικότερα, τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (Gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιό τους, για τα στοιχεία κυμαινομένου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η Ανάλυση Επαναπροσδιορισμού Επιτοκίων των στοιχείων Ενεργητικού-Υποχρεώσεων:

	31.12.2016							
	< 1 μηνός	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 6 μήνες**	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**> 5 ετών**	**Μη επηρεαζόμενα στοιχεία**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	858.659						655.948	1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.412.045	375.067	21.334		1.930	158.905		1.969.281
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				222	518	1.516	2445	4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	634.323							634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	23.533.657	6.547.771	2.541.640	1.365.640	6.520.234	3.899.818		44.408.760
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	346.599	663.162	1.012.010	277.939	1.215.539	1.568.485	133.319	5.217.053
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	319	1.884	12.244	1.525	9.777	19.250		44.999
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			1.964.564		171.048	547.043		2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							21.792	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα							614.092	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							793.968	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							371.314	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.519.046	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.450.459	1.450.459
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			524.080				101.136	625.216
Σύνολο Ενεργητικού	**26.785.602**	**7.587.884**	**6.075.872**	**1.645.326**	**7.919.046**	**6.195.017**	**8.663.519**	**64.872.266**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.242.163	312.898	52.273		1.498.243			19.105.577
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.336.227							1.336.227
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.786.681	4.650.913	6.524.205	2.884.014	7.596.146	4.500.130	4.027	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	227.486	376.521	12.858					616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							33.778	33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις							21.219	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							91.828	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις							879.185	879.185
Προβλέψεις							321.704	321.704
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			402.002				4.352	406.354
Σύνολο Υποχρεώσεων	**25.592.557**	**5.340.332**	**6.991.338**	**2.884.014**	**9.094.389**	**4.500.130**	**1.356.093**	**55.758.853**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							332.061	332.061
Αποτελέσματα εις νέον							(2.506.711)	(2.506.711)
Δικαιώματα τρίτων							20.997	20.997
Υβριδικά Κεφάλαια							15.132	15.132
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**9.113.413**	**9.113.413**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**25.592.557**	**5.340.332**	**6.991.338**	**2.884.014**	**9.094.389**	**4.500.130**	**10.469.506**	**64.872.266**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**1.193.045**	**2.247.552**	**(915.466)**	**(1.238.688)**	**(1.175.343)**	**1.694.887**	**(1.805.987)**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**1.193.045**	**3.440.597**	**2.525.131**	**1.286.443**	**111.100**	**1.805.987**		

	31.12.2015*							
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.123.073						607.254	1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.463.112	324.983	1.762	1.550	22.586	161.020	1.260	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					350	1.538	891	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	793.015							793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	22.853.610	7.174.432	2.787.093	1.358.749	7.761.777	4.250.455		46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	525.269	1.227.726	987.027	125.556	1.319.479	1.422.276	187.151	5.794.484
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	337		6.112		54.002	19.258		79.709
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			4.289.482					4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							45.771	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα							623.662	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							860.901	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							345.151	345.151
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.398.176	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.508.633	1.508.633
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							663.063	663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**26.758.416**	**8.727.141**	**8.071.476**	**1.485.855**	**9.158.194**	**5.854.547**	**9.241.913**	**69.297.542**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.059.899	252.111	2.876		1.800.477			25.115.363
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.550.529							1.550.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.298.049	5.120.140	5.851.901	2.284.717	7.651.060	4.224.596	3.803	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	340.227	23.912	11.990		24.600			400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							38.192	38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις							20.852	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							108.550	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις							910.623	910.623
Προβλέψεις							298.458	298.458
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							366.781	366.781
Σύνολο Υποχρεώσεων	**31.248.704**	**5.396.163**	**5.866.767**	**2.284.717**	**9.476.137**	**4.224.596**	**1.747.259**	**60.244.343**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							308.920	308.920
Αποτελέσματα εις νέον							(2.546.885)	(2.546.885)
Δικαιώματα τρίτων							23.998	23.998
Υβριδικά Κεφάλαια							15.232	15.232
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**9.053.199**	**9.053.199**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**31.248.704**	**5.396.163**	**5.866.767**	**2.284.717**	**9.476.137**	**4.224.596**	**10.800.458**	**69.297.542**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**(4.490.288)**	**3.330.978**	**2.204.709**	**(798.862)**	**(317.943)**	**1.629.951**	**(1.558.545)**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(4.490.288)**	**(1.159.310)**	**1.045.399**	**246.537**	**(71.406)**	**1.558.545**		

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί όπως περιγράφεται στη σημείωση 49.*

Από την Ανάλυση Ανοιγμάτων Επιτοκίων και με την εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς ή και των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου, υπολογίζεται άμεσα η αντίστοιχη μεταβολή στο καθαρό έσοδο τόκων καθώς και στην καθαρή θέση για τα διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία (available for sale). Στα σενάρια μείωσης των επιτοκίων μελετάται μεταβολή μέχρι του σημείου όπου αυτή είναι δυνατή (μηδενισμός επιτοκίου) σύμφωνα με τις ισχύουσες καμπύλες επιτοκίων ανά νόμισμα.

Σενάριο μεταβολής επιτοκίων (παράλληλη μετατόπιση καμπύλης αποδόσεων)	Ευαισθησία καθαρού εσόδου τόκων (για χρονική περίοδο ενός έτους)	Ευαισθησία της Καθαρής Θέσεως
(100)	(61.174)	174.227
100	69.999	(158.890)

41.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα της Τραπέζης να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων είτε προγραμματισμένων είτε έκτακτων. Εν γένει η συνολική χρηματοδότηση της μπορεί να χωριστεί σε δύο βασικές κατηγορίες:

Α. Καταθέσεις Πελατείας

1. Πελατειακές καταθέσεις πρώτης ζήτησης για κάλυψη ταμειακών αναγκών

Οι καταθέσεις για σκοπούς καλύψεως ταμειακών αναγκών της πελατείας είναι οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου και Όψεως. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε πλήθος και είδος καταθετών διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Συνεπώς οι συγκεκριμένες καταθέσεις διαμορφώνουν στην πλειοψηφία τους ένα σημαντικό παράγοντα της σταθερότητας της καταθετικής βάσεως.

2. Πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και ομόλογα για επενδυτικούς σκοπούς

Οι πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου που χρησιμοποιούνται για επενδυτικούς σκοπούς δύναται να πάρουν τη μορφή καταθέσεων συμφωνημένης διάρκειας και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως, ενώ τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου διατίθενται μέσω οριστικής πωλήσεως. Η πελατεία έχει τη δυνατότητα πρόωρης αναλήψεως των καταθέσεων ή πρόωρης ρευστοποιήσεως των ομολόγων, με συνέπεια την πιθανότητα ανάγκης ευρέσεως εναλλακτικής ρευστότητας από την Τράπεζα σε περίπτωση εκτεταμένων εκροών.

Για το σκοπό αυτό αλλά και για την εν γένει θωράκιση των καταθέσεων πελατείας, η Τράπεζα μεριμνά είτε για την ύπαρξη επαρκών πλεονασμάτων ρευστότητας που υπολογίζονται βάσει σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων συνθηκών απώλειας ρευστότητας είτε για την ύπαρξη επαρκών πιστωτικών γραμμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία χονδρικής φύσεως ως κατωτέρω.

Β. Χρηματοδότηση Wholesale

1. Μεσοπρόθεσμος Δανεισμός από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Πάγια επιδίωξη της Τραπέζης είναι η καλλιέργεια σχέσεων με διεθνείς επενδυτές που δύνανται να προσφέρουν μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση μέσω αγοράς χρεογράφων εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου. Η Τράπεζα διατηρεί για το σκοπό αυτό ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν απήχηση σε διεθνείς επενδυτές και προβαίνει στην επαρκή κάλυψη των δανειακών της αναγκών μέσω των διεθνών κεφαλαιαγορών διενεργώντας προγραμματισμό των σχετικών της αναγκών σε επίπεδο Ενεργητικού σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η ζήτηση των εν λόγω ομολόγων ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να καλύψει πλήρως τις ανάγκες της σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν τόσο στην πιστοληπτική της αξιολόγηση όσο και στο εγχώριο και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

2. Χρηματοδότηση μέσω Κεντρικών Τραπεζών

Μία εναλλακτική μορφή δανεισμού της Τραπέζης αποτελεί η άντληση ρευστότητας από τα χρηματοδοτικά εργαλεία των Κεντρικών Τραπεζών-Ευρωσύστημα και ειδικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνει τη μορφή δανεισμού επί ενεχύρω στοιχείων του Ενεργητικού της με βάση τις οδηγίες και τα επιλέξιμα στοιχεία Ενεργητικού που καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα τελευταία έτη αυτή η πρόσθετη πηγή χρηματοδοτήσεως αναδείχθηκε σε κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο ως αντιστάθμισμα στην ανεπάρκεια ή απώλεια των ανωτέρω βασικών μορφών δανεισμού της Τραπέζης. Περαιτέρω, για το διάστημα που η Ελλάδα τελεί υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της οικονομίας και εξυγιάνσεως των δημοσιονομικών της μεγεθών και ταυτοχρόνως εξυπηρετήσεως των αναγκών δανεισμού της από το πλέγμα των θεσμικών οργάνων που έχουν την εποπτεία του προγράμματος, η Τράπεζα δύναται να αξιοποιεί διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού προκειμένου να αντλεί ρευστότητα από το Ευρωσύστημα προκειμένου να κα-

λύπτει οιοδήποτε χρηματοδοτικό κενό. Η Τράπεζα αναγνωρίζει το βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα της εν λόγω πηγής ρευστότητας και επιδιώκει τη σταδιακή αποσύνδεση της από αυτή εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Παρά ταύτα και για όσο χρονικό διάστημα η χώρα διανύει περίοδο χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσεως, η Τράπεζα φροντίζει για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της από τα εν λόγω εργαλεία που λαμβάνουν είτε τη μορφή του συμβατικού οριακού δανεισμού από την ΕΚΤ (MRO), είτε τη μορφή του έκτακτου μηχανισμού πιστωτικής διευκολύνσεως της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Η Τράπεζα μεριμνά για την επάρκεια των καλυμμάτων που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετείται η χρηματοδότηση από τα ανωτέρω εργαλεία, αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι τόσο το είδος όσο και το ύψος της χρηματοδότησης αυτής τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια του Ευρωσυστήματος.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξεως ή με την εκτιμώμενη ημερομηνία λήξεως βασιζόμενη σε στατιστική ανάλυση (convention). Εξαίρεση στο ανωτέρω, αποτελούν τα χαρτοφυλάκια αξιογράφων, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν άμεσα σε άντληση ρευστότητας και κατανέμονται στην πρώτη περίοδο με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άντληση ρευστότητας είτε από την Κεντρική Τράπεζα είτε στη διατραπεζική μέσω repos.

	31.12.2016					
	< 1 μηνός	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 6 μήνες**	**6 έως 12 μήνες**	**> 1 έτους**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.514.607					1.514.607
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.339.217	405.623	26.536	44	197.861	1.969.281
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	4.701					4.701
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	634.323					634.323
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	3.501.282	2.178.064	1.554.192	3.857.891	33.317.331	44.408.760
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.964.609				252.444	5.217.053
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			11.496	3.403	30.100	44.999
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					21.792	21.792
Επενδύσεις σε ακίνητα					614.092	614.092
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					793.968	793.968
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					371.314	371.314
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.519.046	4.519.046
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	59.924	121.660	179.773	362.893	726.209	1.450.459
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			517.847	107.369		625.216
Σύνολο Ενεργητικού	**12.018.663**	**2.705.347**	**2.289.844**	**4.331.600**	**43.526.812**	**64.872.266**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.227.822	89.838	1.075	2.673	1.784.169	19.105.577
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.336.227					1.336.227
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.368.861	4.571.701	3.798.701	3.115.974	15.090.879	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		18.831	7.238		590.796	616.865
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους			33.778			33.778
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					21.219	21.219
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					91.828	91.828
Λοιπές υποχρεώσεις	144.107				735.078	879.185
Προβλέψεις					321.704	321.704
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			406.058	296		406.354
Σύνολο Υποχρεώσεων	**25.077.017**	**4.680.370**	**4.246.850**	**3.118.943**	**18.635.673**	**55.758.853**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					332.061	332.061
Αποτελέσματα εις νέον					(2.506.711)	(2.506.711)
Δικαιώματα τρίτων					20.997	20.997
Υβριδικά Κεφάλαια					15.132	15.132
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	-	-	-	-	**9.113.413**	**9.113.413**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**25.077.017**	**4.680.370**	**4.246.850**	**3.118.943**	**27.749.086**	**64.872.266**
Άνοιγμα ρευστότητας	**(13.058.354)**	**(1.975.023)**	**(1.957.006)**	**1.212.657**	**15.777.726**	-
Σωρευτικό άνοιγμα	**(13.058.354)**	**(15.033.377)**	**(16.990.383)**	**(15.777.726)**	-	-

	31.12.2015*					
	< 1 μηνός	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 6 μήνες**	**6 έως 12 μήνες**	**> 1 έτους**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.730.327					1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.420.989	331.911	4.636	24	218.713	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.888				891	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	793.015					793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.886.348	2.039.558	1.799.782	2.854.971	36.605.457	46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.816.465				978.019	5.794.484
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			6.112		73.597	79.709
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					45.771	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα					623.662	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					860.901	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					345.151	345.151
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.398.176	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	61.986	125.854	185.959	375.394	759.440	1.508.633
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		390.862	272.201			663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**11.711.018**	**2.888.185**	**2.268.690**	**3.230.389**	**49.199.260**	**69.297.542**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.057.911	3.807	928	2.747	2.049.970	25.115.363
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.550.529					1.550.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.328.964	4.591.349	3.219.322	2.550.700	14.743.931	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις					400.729	400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		38.192				38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					20.852	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					108.550	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις	209.271				701.352	910.623
Προβλέψεις					298.458	298.458
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		277.675	89.106			366.781
Σύνολο Υποχρεώσεων	**31.146.675**	**4.911.023**	**3.309.356**	**2.553.447**	**18.323.842**	**60.244.343**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					308.920	308.920
Αποτελέσματα εις νέον					(2.546.885)	(2.546.885)
Δικαιώματα τρίτων					23.998	23.998
Υβριδικά Κεφάλαια					15.232	15.232
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	-	-	-	-	**9.053.199**	**9.053.199**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**31.146.675**	**4.911.023**	**3.309.356**	**2.553.447**	**27.377.041**	**69.297.542**
Άνοιγμα ρευστότητας	**(19.435.657)**	**(2.022.838)**	**(1.040.666)**	**676.942**	**21.822.219**	-
Σωρευτικό άνοιγμα	**(19.435.657)**	**(21.458.495)**	**(22.499.161)**	**(21.822.219)**	-	-

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί όπως περιγράφεται στη σημείωση 49.*

Το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο έχουν καταχωρηθεί με βάση την δυνατότητα ρευστοποίησής τους και όχι σύμφωνα με τη λήξη τους.

Οι χρηματοροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων και των παραγώγων κατανέμονται σύμφωνα με τις εναπομένουσες ημερομηνίες λήξης. Σε αυτές προστίθενται και οι εκτιμώμενες πληρωμές τόκων. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Ειδικά για τα παράγωγα γίνεται ανάλυση σε εκροές και εισροές σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

	31.12.2016						
	Σύνολο Ισολογισμού	Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					ΣΥΝΟΛΟ
		έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	**19.105.577**	(17.256.804)	(121.577)	(53.408)	(107.383)	(2.227.240)	(19.766.412)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	**32.946.116**	(6.392.878)	(4.953.031)	(3.799.259)	(3.137.464)	(15.015.201)	(33.297.833)
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	**616.865**	(1.869)	(22.655)	(13.793)	(13.854)	(651.692)	(703.863)
Λοιπές υποχρεώσεις	**879.185**	(144.107)				(735.078)	(879.185)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	**1.480**						
- Εκροές		(13)		(720)		(660)	(1.393)
- Εισροές					576	638	1.214
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	**629.067**						
- Εκροές		(272)	(471)	(40.102)		(802.151)	(842.996)
- Εισροές				10.158	20.213	768.282	798.653
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	**705.680**						
- Εκροές		(404.407)	(98.618)	(64.086)	(250.934)	(1.967.831)	(2.785.876)
- Εισροές		397.355	71.048	48.048	204.624	1.619.511	2.340.586
Σύνολο	**54.883.970**	**(23.802.995)**	**(5.125.304)**	**(3.913.162)**	**(3.284.222)**	**(19.011.422)**	**(55.137.105)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(494.734)					(494.734)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(48.421)	(14.094)	(23.546)	(7.328)	(152.774)	(246.163)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(543.155)**	**(14.094)**	**(23.546)**	**(7.328)**	**(152.774)**	**(740.897)**

	31.12.2015*						
	Σύνολο Ισολογισμού	Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					ΣΥΝΟΛΟ
		έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	**25.115.363**	(23.084.150)	(45.240)	(77.398)	(155.083)	(2.795.305)	(26.157.176)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	**31.434.266**	(6.582.440)	(4.965.139)	(3.277.774)	(2.674.216)	(15.613.556)	(33.113.125)
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	**400.729**	(2)	(83)	(789)	(35)	(406.065)	(406.974)
Λοιπές υποχρεώσεις	**910.623**	(209.271)				(701.352)	(910.623)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	**52.376**						
- Εκροές		(128)	(407)	(40.004)	(173)	(1.216.128)	(1.256.840)
- Εισροές			948	10.636	20.722	1.144.647	1.176.953
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	**568.037**						
- Εκροές		(72)	(8.601)	(9.425)	(21.299)	(1.335)	(40.732)
- Εισροές			7.297	7.443	16.363	1.746	32.849
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	**930.116**						
- Εκροές		(359.401)	(430.618)	(356.444)	(472.700)	(4.395.043)	(6.014.206)
- Εισροές		317.049	431.491	302.030	431.820	4.313.738	5.796.128
Σύνολο	**59.411.510**	**(29.918.415)**	**(5.010.352)**	**(3.441.725)**	**(2.854.601)**	**(19.668.652)**	**(60.893.745)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(278.913)					(278.913)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(34.454)	(35.370)	(27.320)	(118.099)	(264.379)	(479.622)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(313.367)**	**(35.370)**	**(27.320)**	**(118.099)**	**(264.379)**	**(758.535)**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί όπως περιγράφεται στη σημείωση 49.*

41.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Διαβάθμιση των μη αποτιμώμενων στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

	31.12.2016				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			44.102.220	44.102.220	44.408.760
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	25.165	6.649	10.045	41.859	44.999
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		2.743.600		2.743.600	2.682.655
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			32.913.723	32.913.723	32.946.116
Ομολογίες εκδόσεώς μας *		19.912	579.831	599.743	602.870

	31.12.2015				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			46.107.498	46.107.498	46.186.116
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	36.823	28.990	13.121	78.934	79.709
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		4.364.715		4.364.715	4.289.482
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			31.422.161	31.422.161	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας *		26.338	338.680	365.018	376.129

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, με ταξινόμηση ανά Επίπεδο ιεραρχίας, καθώς και τη λογιστική αξία τους.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς, προσθέτοντας κόστος ρευστότητας (liquidity premium) και περιθώριο (spread) ανά κατηγορία προϊόντος και επιχειρησιακής μονάδας για την αναμενόμενη ζημιά (expected loss). Η εύλογη αξία των καταθέσεων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς μετά την αφαίρεση του περιθωρίου του πελάτη (spread) ανάλογα με το είδος της κατάθεσης. Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις οι μελλοντικές χρηματοροές (κυμαινόμενου επιτοκίου) υπολογίζονται με βάση την καμπύλη προθεσμιακών καταθέσεων (implied forward rates) μέχρι την λήξη τους.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει τιμών ενεργού αγοράς ταξινομούνται στο Επίπεδο 1.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Η εύλογη αξία των χρεογράφων του δανειακού χαρτοφυλακίου που αφορούν σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) προσδιορίστηκε με προεξόφληση ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας δεδομένα συναφών εκδόσεων του Ε.Τ.Χ.Σ.

Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή η εύλογη αξία αποστέλλεται από τους εκδότες των χρεογράφων και επιβεβαιώνεται από τον Όμιλο ή υπολογίζεται εσωτερικά από τον Όμιλο.

Επιπρόσθετα στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνεται η υποχρέωση της Τραπέζης προς τις εταιρίες ειδικού σκοπού που σχετίζο-

* *Στις ομολογίες εκδόσεώς μας δεν περιλαμβάνεται το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole για την εξαγορά της Εμπορικής Τραπέζης, καθώς το στοιχείο αυτό αποτιμάται στην εύλογη αξία.*

νται με τα τιτλοποιημένα δάνεια. Η εύλογη αξία των ανωτέρω υποχρεώσεων υπολογίστηκε με προεξόφληση μελλοντικών χρηματοροών λαμβάνοντας υπόψη μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική.

Διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

	31.12.2016			
	Επίπεδο 1	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Συνολική Εύλογη αξία**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	4.224	624.740	5.359	634.323
Αξιόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	2.256			2.256
- Μετοχές	2.445			2.445
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	4.686.091	345.803	16.987	5.048.881
- Μετοχές	68.945	18.048	46.326	133.319
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	34.853			34.853
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού		1.336.227		1.336.227
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			13.995	13.995

	31.12.2015			
	Επίπεδο 1	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Συνολική Εύλογη αξία**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	6.665	782.820	3.530	793.015
Αξιόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	1.888			1.888
- Μετοχές	891			891
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	4.927.352	625.704	19.460	5.572.516
- Μετοχές	143.815		43.337	187.152
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	34.816			34.816
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού	21	1.550.508		1.550.529
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			24.600	24.600

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τη διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επίπεδα ιεραρχίας της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της.

Στο Επίπεδο 1 κατατάσσονται αξιόγραφα που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και χρηματιστηριακά παράγωγα.

Στο Επίπεδο 2 κατατάσσονται διαθέσιμα προς πώληση χρεογράφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά. Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

Μετοχές για τις οποίες η εύλογη αξία προκύπτει υπολογιστικά κατατάσσονται στο Επίπεδο 2 ή στο Επίπεδο 3, ανάλογα με το εύρος της συνεισφοράς των μη παρατηρήσιμων δεδομένων στον υπολογισμό της τελικής εύλογης αξίας. Η εύλογη αξία μη εισηγμένων μετοχών, καθώς και μετοχών που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά προσδιορίζεται με βάση τις προβλέψεις του Ομίλου όσον αφορά στη μελλοντική κερδοφορία του εκδότη, αφού ληφθεί υπόψη ο αναμενόμενος βαθμός ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του (growth rate) και ο μεσοσταθμικός συντελεστής κεφαλαιακής απόδοσης που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης. Δεδομένου ότι όλες οι ανωτέρω παράμετροι είναι κατά κύριο λόγο μη παρατηρήσιμες, οι εν λόγω μετοχές κατατάσσονται στο Επίπεδο 3. Για την αποτίμηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες εισοδήματος: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης, ή άλλα ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι παραγόμενες αποτιμήσεις ελέγχονται σε καθημερινή βάση με τις αντίστοιχες τιμές

αντισυμβαλλομένων τραπεζών στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων. Εάν τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημαντικά, τότε τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται στο Επίπεδο 3, διαφορετικά στο Επίπεδο 2.

Η αποτίμηση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου βασίστηκε στην εκτίμηση για την αξία της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξεως του τίτλου, όπως αυτή αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό σχέδιο του Ομίλου, στοιχείο που δεν είναι παρατηρήσιμο δεδομένο της αγοράς. Τέλος, για την αποτίμηση της εύλογης αξίας του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, ύψους € 4,5 εκ, το οποίο έχει ταξινομηθεί στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος προεξόφλησης των ταμειακών ροών, βάσει του υποβληθέντος επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρίας. Η παρούσα αξία των προεξοφληθέντων ταμειακών ροών κατά την 31.12.2016 ανήλθε σε € 9,7 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη το κόστος αποκτήσεως των προνομιούχων μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ύψους € 5,2 εκατ., η εκτιμηθείσα εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος κατά την 31.12.2016 διαμορφώθηκε σε € 4,5 εκατ. Η αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος ταξινομείται στο επίπεδο 3 καθώς για την εκτίμηση της εύλογης αξίας του χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τη μεταφορά μεταξύ Επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας στο τέλος κάθε περιόδου.

Εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκαν μεταφορές εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού € 100,1 εκατ. λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού. Επίσης, εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκαν μεταφορές εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 συνολικού ποσού € 46,3 εκατ. λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού.

Ειδικά για τις μεθοδολογίες προσδιορισμού της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	31.12.2016			
	Συνολική Εύλογη αξία	**Εύλογη Αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	5.359	5.226	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο.	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου και η πιθανή ζημία στην περίπτωση αυτή που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		133	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	16.987	16.987	Με βάση την τιμή εκδότη/ Προεξόφληση ταμειακών ροών με εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου	Τιμές εκδότη/Περιθώρια πιστωτικού κινδύνου
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	46.326	46.326	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples) – Καθαρή θέση	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	13.995	13.995	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη

	31.12.2015			
	Συνολική Εύλογη αξία	**Εύλογη Αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	3.530	3.185	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου.	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου και η πιθανή ζημία στην περίπτωση αυτή που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		345	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	19.460	19.460	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	43.337	43.337	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples)	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	24.600	24.600	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη

Τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, ύψους € 4,5 εκατ, είναι το Cost of Equity για την Τράπεζα και για την Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις. Κατωτέρω παρατίθεται συμφωνία μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3.

	31.12.2016			
	Ενεργητικό		**Υποχρεώσεις**	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	**Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού**	**Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων**	**Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο**
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2016	**62.797**	**3.530**		**(24.600)**
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(386)	(803)	119	10.605
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	2.904			
Αγορές/Εκδόσεις	456			
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(6.364)	(532)	638	
Μεταφορές εντός επιπέδου 3 από Επίπεδο 1	4.838			
Μεταφορές εντός επιπέδου 3 από επίπεδο 2		4.524	(1.570)	
Μεταφορές εκτός επιπέδου 3 στο επίπεδο 1	(932)			
Μεταφορές εκτός επιπέδου 3 στο επίπεδο 2		(1.360)	813	
Υπόλοιπο 31.12.2016	**63.313**	**5.359**		**(13.995)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της περιόδου.	(39)	(522)		10.605

Εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκε μεταφορά μετοχών από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 3 ποσού € 4,8 εκατ. καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων, και μεταφορά μετοχών από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 1 ποσού € 0,9 εκατ. καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκε παρατηρήσιμη χρηματιστηριακή τιμή.

Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγων από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου και η πιθανή ζημία στην περίπτωση αυτή που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο. Την 31.12.2016 η ανωτέρω παράμετρος δεν συνεισέφερε σημαντικά στην τελική αποτίμηση των εν λόγω παραγώγων και μεταφέρθηκαν στο Επίπεδο 2.

	31.12.2015			
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2015	**76.453**		**(5.393)**	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(9.766)	2.566	5.373	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	(2.683)			
Αγορές/Εκδόσεις	14.355			
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(15.573)		20	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από Επίπεδο 2	11	964		(24.600)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**62.797**	**3.530**	-	**(24.600)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσης	(8.322)	7.939		

Εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκε αγορά εταιρικών ομολόγων ποσού € 11,3 εκατ, και αγορά λοιπών αξιογράφων ποσού € 3 εκατ. που ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3, καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις – εξοφλήσεις εταιρικών ομολόγων αλλοδαπής ποσού € 6,4 εκατ. και πωλήσεις λοιπών αξιογράφων ποσού € 9,2 εκατ. Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων ήταν σημαντική. Τέλος εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκε μεταφορά του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 καθώς εφαρμόσθηκε διαφορετική μέθοδος αποτιμήσεως.

Η ανάλυση ευαισθησίας για τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατατάσσονται στο Επίπεδο 3 των οποίων η αποτίμηση βασίσθηκε σε σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μεταβολή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων	Επίπτωση στα αποτελέσματα χρήσεως		Επίπτωση στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	
			Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή	Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Η πιθανότητα αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) και υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο	Αύξηση της πιθανότητας αθέτησης μέσω της μειώσεως της πιστοληπτικής διαβαθμίσεως κατά 2 βαθμίδες/Αύξηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης κατά 10%.		(894)		
	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων	Αύξηση της πιθανότητας πληρωμής μερισμάτων στο 100%		(102)		
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Τιμές εκδότη/Περιθώρια πιστωτικού κινδύνου	Μεταβολή +/-10%			663	(652)
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη	Μεταβολή +/-10% στους δείκτες P/B και EV/Sales της μεθόδου των πολλαπλασίων.			1.430	(1.429)
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη	Τιμή μετοχής της Alpha στο εύρος 1,5-2,5 ευρώ ανά τεμάχιο	3.768	(3.050)		
Σύνολο			**3.768**	**(4.046)**	**2.093**	**(2.081)**

Αναφορικά με το ενδεχόμενο τίμημα από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, με βάση την διενεργηθείσα ανάλυση ευαισθησίας και αυξομείωση κατά 0,50% στο Cost of Equity, το εύρος διακύμανσης των αξιών του ενδεχόμενου τιμήματος ανέρχεται σε ελάχιστη τιμή € 4,06 εκατ. και μέγιστη τιμή € 4,54 εκατ.

41.5. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητάς του, προβαίνει σε μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις εκείνες που παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών των εν λόγω στοιχείων, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από αυτά παραμένουν στον Όμιλο, δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον ισολογισμό.

Κατά την 31.12.2016, οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση δεν είχε διακοπεί, παρά τη συμβατική μεταβίβαση των ταμειακών τους ροών, προέρχονται από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες συναλλαγών:

α) Τιτλοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα έχει τιτλοποιήσει επιχειρηματικά, καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες ενώ η θυγατρική της εταιρία Alpha Leasing A.E. απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις, με σκοπό την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα. Στα πλαίσια των συναλλαγών αυτών, τα εν λόγω στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρίες ειδικού σκοπού, πλήρως ενοποιούμενες από τον Όμιλο, οι οποίες έχουν προβεί σε έκδοση ομολογιών. Οι τιτλοποιημένες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος εξακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρεί τα οφέλη και τους κινδύνους από αυτά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η πλήρης ενοποίηση των εταιριών ειδικού σκοπού, η ιδιοκατοχή των ομολόγων καθώς και το δικαίωμα είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος (deferred consideration) από τη μετα-

βίβαση. Δεδομένης της ιδιοκατοχής των ομολόγων από τον Όμιλο, δεν υφίσταται ουσιαστικά υποχρέωση από τη μεταβίβαση. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων απαιτήσεων την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 3.048.146 (31.12.2015: € 3.386.485).

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd. Τα εν λόγω δάνεια αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από το χαρτοφυλάκιο μέσω του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων ναυτιλιακών δανείων καθώς και των ομολογιών εκδόσεως της εταιρίας ειδικού σκοπού, που δεν ιδιοκατέχονται, ανέρχονται την 31.12.2016 σε € 569.476 και € 252.320 αντίστοιχα (31.12.2015: € 639.654 και € 340.272 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 550.181 (31.12.2015: € 587.737) ενώ της ομολογιακής εκδόσεως σε € 251.017 (31.12.2015: € 338.680).

Τέλος, εντός της χρήσεως η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Proodos DAC. Τα εν λόγω δάνεια εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά μέσω της ιδιοκατοχής ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης καθώς και του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων δανείων καθώς και των ομολογιών εκδόσεως της εταιρίας ειδικού σκοπού, που δεν ιδιοκατέχονται, ανέρχονται την 31.12.2016 σε € 627.302 και € 320.053 αντίστοιχα. Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 570.411 ενώ της ομολογιακής εκδόσεως σε € 319.616.

β) Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως χρεωστικών τίτλων

Ο Όμιλος, κατά την 31.12.2016, έχει προβεί σε μεταβίβαση Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών, ομολόγων λοιπών κρατών και ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

	31.12.2016			
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση			Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών κρατών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164	297.213	11.602	200.672
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)	(193.004)	(8.855)	(209.390)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164	297.213	11.602	206.982
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)	(193.004)	(8.855)	(209.390)
Καθαρή Θέση	**145.109**	**104.209**	**2.747**	**(2.408)**

	31.12.2015			
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση			Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών κρατών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013		
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)		
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013		
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)		
Καθαρή Θέση		**152.721**		

Ο Όμιλος, κατά την 31.12.2015, έχει προβεί σε μεταβίβαση ομολόγων λοιπών εκδοτών με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

41.6. Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι παράγωγες συναλλαγές οι οποίες διέπονται από συμβάσεις της Διεθνούς Ενώσεως Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), οι οποίες έχουν υπογραφεί με αντισυμβαλλομένους-πιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές ο Όμιλος δύναται να συμψηφίσει τις απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις του έναντι του αντισυμβαλλομένου στην περίπτωση που έχει συμβεί πιστωτικό γεγονός.

Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2016					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	512.898		512.898	(206.892)	(22.100)	283.906

Ο Όμιλος διαθέτει στο ενεργητικό του την 31.12.2016 συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης τίτλου (reverse repo) λογιστικής αξίας € 50,48 εκατ. με αντισυμβαλλόμενο για τον οποίο υπάρχει εν ισχύ παγκόσμια συμφωνία κύριας επαναγοράς (global master repurchase agreement) , αλλά δεν υπάρχει αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ληφθείσα εγγύηση σε μετρητά για πιθανό συμψηφισμό.

	31.12.2015					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	682.676		682.676	(497.643)	(53.942)	131.091

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2016					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.326.826		1.326.826	(206.892)	(1.115.828)	4.105

	31.12.2015					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.527.244		1.527.244	(497.643)	(1.019.181)	10.420

Συμφωνία των καθαρών ποσών των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό

	31.12.2016			
	Σημείωση	**Καθαρό ποσό στον ισολογισμό**	**Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό**	**Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού**
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	512.898	634.323	121.425

	31.12.2016			
	Σημείωση	**Καθαρό ποσό στον ισολογισμό**	**Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό**	**Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού**
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.326.826	1.336.227	9.401

	31.12.2015			
	Σημείωση	**Καθαρό ποσό στον ισολογισμό**	**Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό**	**Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού**
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	682.676	793.015	110.339

	31.12.2015			
	Σημείωση	**Καθαρό ποσό στον ισολογισμό**	**Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό**	**Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού**
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.527.244	1.550.529	23.285

42. Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης - Σχέδιο αναδιάρθρωσης

Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης

Την 23.7.2015 ψηφίστηκε ο Νόμος 4335/2015 με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2014/59 Ε.Ε. σχετικά με την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Με την Οδηγία αυτή θεσπίστηκαν κανόνες για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων σε όλη την Ευρώπη, με σκοπό την αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα αλλά και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές (συμπεριλαμβανομένων των ανασφάλιστων καταθετών) των πιστωτικών ιδρυμάτων θα μοιραστούν το βάρος της τυχόν ανακεφαλαιοποίησης ή/και εκκαθάρισης τραπεζών.

Σύμφωνα με το Νόμο 4335/2015, αρχή αρμόδια για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση των σχετικών εξουσιών ορίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος.

Τα κύρια μέτρα εξυγίανσης που προβλέπονται από το νόμο και μπορούν να εφαρμόζονται είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, στις περιπτώσεις που θεωρηθεί πως το ίδρυμα τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, είναι τα ακόλουθα:

- εντολή μεταβίβασης δραστηριοτήτων,
- σύσταση μεταβατικού ιδρύματος,
- διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων (το πλαίσιο ορίζει ότι το μέτρο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε συνδυασμό με άλλο μέτρο εξυγίανσης), και
- αναδιάρθρωση παθητικού (απομείωση ή/και μετατροπή στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων και των υποχρεώσεων).

Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, ο Νόμος 4335/2015 προβλέπει ότι σε περιπτώσεις εξαιρετικής συστημικής κρίσης δίνεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Οικονομικών να παράσχει έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, μέσω μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης.

Στις περιπτώσεις που το ίδρυμα δεν τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας δύναται να λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης. Τα μέτρα στήριξης στην περίπτωση αυτή έχουν προληπτικό και προσωρινό χαρακτήρα και περιορίζονται στις αναγκαίες εισφορές για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη κεφαλαίων που έχει διαπιστωθεί στο πλαίσιο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ή ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού.

Στα πλαίσια αυτά, την 1.11.2015 τέθηκαν σε ισχύ, δυνάμει του νόμου 4340/2015, ορισμένες τροποποιήσεις, επί των διατάξεων του νόμου 3864/2010 περί της λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, έθεσαν τις προϋποθέσεις για την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης προς τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Ειδικότερα, προκειμένου ένα πιστωτικό ίδρυμα να είναι επιλέξιμο για τη λήψη προληπτικής κεφαλαιακής ενίσχυσης θα πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- κάλυψη των Κεφαλαιακών Αναγκών Υφιστάμενων Ζημιών (βασικό σενάριο), και,
- επιβολή μέτρων υποχρεωτικού επιμερισμού των βαρών (mandatory burden sharing) επί των κατόχων κεφαλαιακών μέσων και άλλων πιστωτών του λαμβάνοντος την ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος, χωρίς τα μέτρα αυτά να αποτελούν αιτία ενεργοποίησης συμβατικών ρητρών ή να λογίζονται ως μη εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων.

Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά στη χορήγηση κεφαλαιακής ενίσχυσης, σύμφωνα με το νόμο αυτή παρέχεται μέσω της συμμετοχής του Ταμείου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή με την έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων.

Εντός της χρήσεως και λόγω της σημαντικής επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος, προέκυψε η ανάγκη ανακεφαλαιοποιήσεως των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει του ανωτέρω πλαισίου.

Ο Όμιλος κάλυψε το σύνολο των κεφαλαιακών του αναγκών μέσω προτάσεως ανταλλαγής τίτλων εκδόσεώς του και αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης έναντι μετρητών.

Ειδικότερα, την 28.10.2015, η Τράπεζα ανακοίνωσε ξεχωριστές προσκλήσεις προς τους κατόχους όλων των υφιστάμενων σειρών των κινητών αξιών που είχαν εκδοθεί από τις θυγατρικές εταιρίες Alpha Credit Group Plc, Emporiki Group Finance Plc και Alpha Group Jersey Limited να προσφέρουν όλους τους Υφιστάμενους Τίτλους προς ανταλλαγή με μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις εκδόσεως της Τραπέζης (Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού). Η πρόταση ανταλλαγής αφορούσε σε Τίτλους (Senior) κύριας εξασφαλίσεως ύψους € 985 εκατ. και Τίτλους Μειωμένης Εξασφαλίσεως και Υβριδικούς συνολικού ύψους € 100,9 εκατ. Η συνολική περίμετρος τίτλων προς ανταλλαγή ανήλθε σε περίπου € 1,1 δισ.

Δια των προτάσεων ανταλλαγής προέκυψαν κεφάλαια ύψους € 1.011 εκατ. που υπερκάλυψαν τις κεφαλαιακές ανάγκες του βασικού σεναρίου όπως αυτές προέκυψαν από τη Συνολική Αξιολόγηση που διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Επιπρόσθετα, την 25.11.2015 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου διά ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, η οποία ανήλθε σε € 1.552 εκατ.

Τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν, ύψους € 2.563 εκατ., κάλυψαν το βασικό και δυσμενές σενάριο και κατά συνέπεια η Τράπεζα δεν έλαβε κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης.

Σχέδιο Αναδιάρθρωσης

Μετά από σχετικό αίτημα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21 Σεπτεμβρίου 2015, η Τράπεζα προχώρησε σε αναθεώρηση του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, με σκοπό να καταστεί αυτό αντιπροσωπευτικό των τρεχουσών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης και της ανακεφαλαιοποιήσεως της Τραπέζης. Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 26 Νοεμβρίου 2015.

Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες δεσμεύσεις για την Τράπεζα:

- Τη μείωση του αριθμού των καταστημάτων στην Ελλάδα, έως μεγίστου αριθμού 563 καταστημάτων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων στην Ελλάδα, σε τραπεζικές ή μη δραστηριότητες, έως μεγίστου αριθμού 9.504 εργαζομένων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τη μείωση των συνολικών δαπανών της Τραπέζης στην Ελλάδα (ελληνικές τραπεζικές και μη τραπεζικές δραστηριότητες) έως μεγίστου ποσού € 933 εκατ., έως το τέλος του έτους 2017, εξαιρώντας κόστη που σχετίζονται με τη διενέργεια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου προσωπικού και κόστη που σχετίζονται με τη συμβολή της Τραπέζης υπέρ ταμείων εγγυήσεως καταθέσεων ή εξυγίανσης.
- Τη μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως μέσω του εξορθολογισμού του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες.
- Την περαιτέρω ενδυνάμωση του ισολογισμού της Τραπέζης μέσω της τηρήσεως δείκτη (καθαρών) δανείων προς καταθέσεις για τις ελληνικές δραστηριότητες που δεν θα ξεπερνά το 119% στο τέλος του έτους 2018.
- Τον περιορισμό του μεγέθους του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της Τραπέζης έως και τις 30 Ιουνίου 2018.
- Τον περιορισμό παροχής πρόσθετων κεφαλαίων σε θυγατρικές του εξωτερικού.
- Την αποεπένδυση από χαρτοφυλάκιο αξιογράφων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιριών (πλην ορισμένων περιπτώσεων).
- Τη μείωση του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών συμμετοχών της Τραπέζης σε € 40 εκατ. μέχρι το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό στην αγορά κινητών αξιών με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη των επενδυτικών ορίων (non-investment grade securities).
- Την εφαρμογή μεγίστου ορίου συνολικών ετησίων αποδοχών που η Τράπεζα αποδίδει σε έκαστο εργαζόμενο ή διευθυντικό στέλεχος έως το τέλος του έτους 2017.
- Την υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, και το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως, καθώς και λοιπές δεσμεύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται περιορισμοί στη δυνατότητα της Τραπέζης να προβεί σε ορισμένες εξαγορές.

Σημειώνεται ότι στο αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως δεν υφίσταται πλέον περιορισμός ως προς την καταβολή μερισμάτων επί τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως, όπως ομοίως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την επαναγορά ή στην άσκηση δικαιώματος πρόωρης εξοφλήσεως τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές και υποθέσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν οι προβλέψεις του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	(1,8)	(3,2)	(0,7)	3,4	4,1
Πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	0,8	(2,3)	(1,3)	2,7	3,1
Δείκτης ανεργίας (%)	26,5	26,9	27,1	25,7	24,2
Δείκτης πληθωρισμού (%)	(1,4)	(0,4)	1,5	0,9	1,0

Η Alpha Bank έχει ήδη προχωρήσει σε σημαντικές ενέργειες αναδιαρθρώσεως των δραστηριοτήτων της με σκοπό την πλήρη αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της, σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κρατικές ενισχύσεις, και την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, ενώ σε μεγάλο βαθμό η συμμόρφωση αυτή έχει ήδη επιτευχθεί, πριν την σχετική καταληκτική ημερομηνία. Η πρόοδος της Τραπέζης προς την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως παρακολουθείται και αναφέρεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε τριμηνιαία βάση από την Mazars LLP, η οποία έχει ορισθεί ως Εποπτεύων Επίτροπος (Monitoring Trustee) του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως.

43. Κεφαλαιακή επάρκεια

Πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση μίας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της Τραπέζης και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών.

Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ίδιες μετοχές είναι δυνατόν να αποκτώνται κατά τους ορισμούς και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου.

Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας Ι και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει ο Όμιλος.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας Ι (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας Ι (υβριδικοί τίτλοι) και τα κεφάλαια κατηγορίας ΙΙ (τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και το λειτουργικό κίνδυνο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 η οποία ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο με το Ν.4261/2014 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ.

Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ακολουθούνται οι μεταβατικές διατάξεις όπως ισχύουν. Επιπροσθέτως:

- πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, ισχύουν όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας Ι (Tier I) και
- προβλέπεται η διατήρηση, από 1.1.2016 και σταδιακά μέχρι την 31.12.2019, αποθεμάτων ασφαλείας κεφαλαίου, επιπλέον των κεφαλαίων κοινών μετοχών.

Ειδικότερα:

- από 1.1.2016 ισχύει 0,625% απόθεμα ασφαλείας διατηρήσεως κεφαλαίων το οποίο θα ανέλθει σταδιακά στο 2,5% την 31.12.2019.
- η Τράπεζα της Ελλάδος με Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής καθόρισε τα κάτωθι αποθέματα ασφαλείας:
  - αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 2016 και για το πρώτο τρίμηνο του έτους 2017, «μηδέν τοις εκατό» (ΠΕΕ 103/6.9.2016 & 107/19.12.2016),
  - απόθεμα ασφαλείας σημαντικού συστημικού ιδρύματος (O-SII) για το 2016 «μηδέν τοις εκατό» (ΠΕΕ 56/18.12.2015).

Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση.

	31.12.2016 (εκτίμηση)	31.12.2015* (αναμορφωθέντα)	31.12.2015 (δημοσιευθέντα)
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (Common Equity Tier I)	17,1%	16,6%	16,7%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας Ι (Tier I)	17,1%	16,6%	16,7%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	**17,1%**	**16,8%**	**16,8%**

Στις 8 Δεκεμβρίου 2016, η ΕΚΤ με αντίστοιχη απόφαση ενημέρωσε την Alpha Bank ότι για το έτος 2017 το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (TSCR) είναι 12,25%.

Ο TSCR αποτελείται από το ελάχιστο όριο του Συνολικού Δείκτη Ιδίων Κεφαλαίων (8%), σύμφωνα με το άρθρο 92(1) της CRR, τις πρόσθετες εποπτικές απαιτήσεις για τον Πυλώνα ΙΙ (P2R) σύμφωνα με το άρθρο 16(2)(α) του κανονισμού 1024/2013/ΕΕ, καθώς επίσης και τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας (CBR, σύμφωνα με το άρθρο 128 (6) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Ο ελάχιστος δείκτης θα πρέπει να τηρείται σε συνεχή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις της CRR / CRD IV.

Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια διαχείρισης κινδύνων (Πυλώνας ΙΙΙ – Κανονισμός 575/2013) θα δημοσιοποιηθούν στην ιστοσελίδα της Τραπέζης.

* *Η μεταβολή του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της 31.12.2015 κατά 10 μονάδες βάσεως οφείλεται στον οριστικό υπολογισμό του σταθμισμένου ενεργητικού έναντι λειτουργικού κίνδυνου, ο οποίος ολοκληρώθηκε μετά τη δημοσίευση της ετήσιας οικονομικής εκθέσεως του έτους 2015.*

44. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Τράπεζα και οι υπόλοιπες εταιρίες του Ομίλου, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους, διενεργούν συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτές μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα Βασικά Διοικητικά Στελέχη, των πλησιέστερων συγγενικών τους προσώπων καθώς και των συνδεδεμένων με αυτά εταιριών, και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	916	11.460
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	12.302	26.200
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	260	453
Σύνολο	**12.562**	**26.653**
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	**1.500**	**11.689**

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	79	242
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	76	147
Σύνολο	**155**	**389**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	47	166
Αμοιβές Βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.647	3.469
Σύνολο	**3.694**	**3.635**

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	229.559	161.890
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	229	527
Σύνολο	**229.788**	**162.417**
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	22.642	21.494

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.359	5.721
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	4	4
Λοιπά έσοδα	233	593
Σύνολο	**6.596**	**6.318**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	142	262
Λοιπά έξοδα	2.236	2.042
Σύνολο	**2.378**	**2.304**

γ. Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού τηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα ύψους € 296 (31.12.2015: € 4.590). Οι τόκοι έξοδα της περιόδου αναφορικά με τις καταθέσεις ανέρχονται σε € 18. Την 31.12.2016 το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού δεν κατείχε μετοχές της Alpha Bank. (31.12.2015 : € 114)

δ. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν.3864/2010 και του από 23.11.2015 Συμφώνου Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement, «RFA»), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο που υπεγράφη το 2013, έχει συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη της Τραπέζης.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Έσοδα		
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	10	49

45. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών

Κατά τη χρήση 2016, οι συνολικές αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή της Τραπέζης «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.», αναλύονται ως εξής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 32 του άρθρου 29 του Ν.4308/2014.

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	1.502	1.527
Σχετικές με έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού	334	351
Σχετικές με άλλες υπηρεσίες ελεγκτικής φύσεως	110	481
Λοιπές αμοιβές σχετικές με μη ελεγκτικές υπηρεσίες	41	79
Σύνολο	**1.987**	**2.438**

46. Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013

Με το άρθρο 6 του Ν.4151/2013 ορίζεται η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του.

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του Ν.3601/2007, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, και γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/κληρονόμους για το πού έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι ορκωτοί ελεγκτές θα βεβαιώνουν εάν τηρήθηκαν ή όχι οι διατάξεις του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 1 της από 18.7.2015 ΠΝΠ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και κυρώθηκε με τον Ν. 4350/2015 και των αντίστοιχων των άρθρων 7 & 8 του Ν. 4151/2013 (Α'103), προκύπτει ότι η Τράπε-

ζα οφείλει να αποδώσει μέχρι τέλος Απριλίου 2016 τα υπόλοιπα αδρανών καταθέσεων που συμπληρώνουν 20ετία έως και την Παρασκευή 17η Ιουλίου 2015, ημερομηνία μετά την οποία αναστέλλεται η προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του ως άνω νόμου.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω η Τράπεζα δεν απέδωσε κεφάλαιο των αδρανών καταθετικών λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2016 (31.12.2015: € 0,7 εκατ., πλήθος λογαριασμών 3.813).

47. Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχεδίου Αναδιαρθρώσεώς της (σημείωση 42) και της εκπλήρωσης της σχετικής δέσμευσης που αφορά στην απομόχλευση μέρους του ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της, προχώρησε στην πώληση των εργασιών του Καταστήματος στη Βουλγαρία, της Alpha Bank A.D. Skopje και της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. ενώ επίσης εκκίνησε τη διαδικασία πώλησης των εταιριών Alpha Bank Srbija A.D., ΑΠΕ Fixed Assets Α.Ε., ΑΠΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.

Κατάστημα Τραπέζης στη Βουλγαρία

Την 17.7.2015, η Τράπεζα και η Eurobank, με κοινή τους ανακοίνωση, γνωστοποίησαν τη συμφωνία τους, στους κύριους όρους, για τη μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία της Eurobank στη Βουλγαρία (PostBank). Την 6.11.2015, η Τράπεζα και η Postbank, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, οριστικοποίησαν τους όρους της μεταβίβασης στους οποίους προβλέπεται τίμημα μεταβίβασης 1 ευρώ καθώς και ανάληψη μέρους των δανειακών υποχρεώσεων του Καταστήματος από τον αγοραστή. Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 1.3.2016.

Από την 30.6.2015 τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος της Βουλγαρίας και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση της μονάδος και βρισκόταν ήδη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον υποψήφιο αγοραστή. Ταυτόχρονα, το Κατάστημα στη Βουλγαρία αποτελεί μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Μετά το χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Βουλγαρίας, που αποτελεί τη μοναδική εταιρία του τραπεζικού τομέα μέσω της οποίας δραστηριοποιείται ο Όμιλος στη Βουλγαρία, ως μονάδα κατεχόμενη προς πώληση, οι δραστηριότητες της αποτελούν για τον Όμιλο «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, στη χρήση 2015 ο Όμιλος, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Καταστήματος στη Βουλγαρία στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 89.007 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος Βουλγαρίας ανέρχονταν την 31.12.2015 σε € 387.947 και οι υποχρεώσεις του σε € 277.675.

Εντός της χρήσεως του 2016, ο Όμιλος προσάρμοσε τη ζημία από την πώληση του Καταστήματος βάσει των οριστικών καθαρών περιουσιακών του στοιχείων κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από το Κατάστημα της Βουλγαρίας παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» τόσο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όσο και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	3.123	22.273
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(556)	(5.943)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2.567	16.330
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	842	6.183
Προμήθειες έξοδα	(74)	(397)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	768	5.786
Έσοδα από μερίσματα		2
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	64	604
Λοιπά έσοδα	79	844
Σύνολο εσόδων	**3.478**	**23.566**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(1.575)	(9.626)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(2.042)	(12.324)
Αποσβέσεις	(397)	(2.803)
Λοιπά έξοδα	(30)	(37)
Σύνολο εξόδων	**(4.044)**	**(24.790)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	1.563	(5.303)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**997**	**(6.527)**
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**997**	**(6.527)**
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία		(89.007)
Αποτέλεσμα από πώληση, μετά το φόρο εισοδήματος	(748)	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	**249**	**(95.534)**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων του καταστήματος της Βουλγαρίας που διατέθηκε κατά τη μεταβίβασή του ανήρχετο σε € 9.942.

Alpha Bank AD Skopje

Η Τράπεζα, το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ξεκίνησε διαδικασία πώλησης της θυγατρικής της Alpha Bank A.D. Skopje (ABS). Η ABS είναι η μικρότερη θυγατρική του Ομίλου στα Βαλκάνια και έχει μικρή παρουσία στην τοπική αγορά των Σκοπίων (μερίδιο αγοράς <2%). Στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, επενδυτές που είχαν προεπιλεγεί από μία ευρύτερη λίστα επενδυτών κλήθηκαν να υποβάλουν τις προσφορές τους σχετικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της ABS και του 100% του υβριδικού μέσου (δάνειο μειωμένης εξασφάλισης) που έχει χορηγηθεί στην ABS από τη μητρική της (συνδυαστικά και τα δύο «Περίμετρος Συναλλαγής»). Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 10.5.2016 έναντι συνολικού τιμήματος € 3,2 εκατ.

Με βάση τα ανωτέρω, από την 31.12.2015 τα στοιχεία ενεργητικού της ABS και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, ενώ οι δραστηριότητές της, οι οποίες αποτελούν μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα, χαρακτηρίστηκαν ως «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015, ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής εταιρίας στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 14.414 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Η εύλογη αξία τους προσδιορίστηκε με βάση τις οικονομικές προσφορές που λήφθηκαν από τους υποψήφιους επενδυτές για την Περίμετρο της Συναλλαγής και την εκτίμηση της Τραπέζης για το τελικό τίμημα. Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Bank A.D. Skopje ανέρχονταν την 31.12.2015 σε € 84.470 και οι υποχρεώσεις της σε € 80.714.

Εντός της χρήσεως του 2016, ο Όμιλος προσάρμοσε το αποτέλεσμα από την πώληση της θυγατρικής κατά € 1.535, βάσει των καθαρών περιουσιακών της στοιχείων κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από την Alpha Bank A.D. Skopje παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	1.525	4.964
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(382)	(1.013)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.143	3.951
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	404	1.136
Προμήθειες έξοδα	(183)	(619)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	221	517
Έσοδα από μερίσματα		14
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	132	401
Λοιπά έσοδα	40	125
Σύνολο εσόδων	**1.536**	**5.008**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(907)	(2.812)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(691)	(2.495)
Αποσβέσεις	(134)	(409)
Λοιπά έξοδα	(80)	(159)
Σύνολο εξόδων	**(1.812)**	**(5.875)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(482)	(1.170)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(758)**	**(2.037)**
Φόρος εισοδήματος	21	199
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(737)**	**(1.838)**
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία		(14.414)
Κέρδος από την πώληση, μετά το φόρο εισοδήματος	1.535	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	**798**	**(16.252)**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	(40)	47
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	**(40)**	**47**
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρους	**758**	**(16.205)**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων της Alpha Bank A.D. Skopje που διατέθηκε κατά την μεταβίβασή της ανήρχετο σε € 10.973.

Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ΑΕ

Ο Όμιλος, σε συνέχεια της από 17.2.2016 ανακοίνωσης πρόθεσης πώλησης της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε., μέσω της δημοσίευσης σχετικής Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, προχώρησε, την 27.10.2016, στην υπογραφή της οριστικής συμφωνίας για την πώληση της θυγατρικής του η οποία ολοκληρώθηκε την 16.12.2016. Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της αναχρηματοδοτήσεως του υφιστάμενου δανεισμού της θυγατρικής (€ 67,2 εκατ.), ανέρχεται σε ποσό € 143,3 εκατ.

Επιπλέον, με την υπογραφή της συμφωνίας μεταβίβασης, ο Όμιλος απέκτησε το δικαίωμα να επενδύσει ποσό € 5,2 εκατ. και να λάβει προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της θυγατρικής εταιρίας ή της εταιρίας που θα προκύψει κατόπιν συγχωνεύσεως της θυγατρικής με τον αγοραστή. Η έκδοση των προνομιούχων μετοχών θα συνοδευτεί από τη σύναψη συμβάσεως δικαιωμάτων προαιρέσεως πωλήσεως/αγοράς μεταξύ του Ομίλου και των μετόχων του αγοραστή. Ο μηχανισμός αυτός δίνει ουσιαστικά στον Όμιλο το δικαίωμα να εισπράξει ένα επιπρόσθετο τίμημα ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί η αξία της εταιρίας και ως εκ τούτου συνιστά ενδεχόμενο τίμημα της συναλλαγής πώλησης. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίστηκε στη γραμμή Λοιπά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία του η οποία την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 4,5 εκατ.

Το συνολικό αποτέλεσμα από τη συναλλαγή πώλησης της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. ανήλθε σε ζημία € 38.273 και αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Από το ποσό αυτό, ποσό ύψους € 37.916 είχε ήδη αναγνω-

ρισθεί ως ζημία κατά το πρώτο εννεάμηνο του έτους καθώς, λόγω του χαρακτηρισμού από 31.12.2015 των στοιχείων του ενεργητικού και των άμεσα συνδεδεμένων με αυτά υποχρεώσεων ως «κατεχόμενα προς πώληση», ο Όμιλος τα είχε αποτιμήσει, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης. Με ημερομηνία 31.12.2015 τα στοιχεία ενεργητικού της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ανέρχονταν σε € 185.701 ενώ οι υποχρεώσεις της σε € 8.392.

Επισημαίνεται ότι καθώς η εταιρία δεν αποτελεί για τον Όμιλο ένα ξεχωριστό, σημαντικό τμήμα επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως διακοπείσα δραστηριότητα. Η εν λόγω εταιρία εντάσσεται στον τομέα «Λοιπά» για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. που διατέθηκε κατά την μεταβίβασή της ανήρχετο σε € 67,8.

APE Fixed Assets A.E., APE Commercial Property A.E., ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E.

Τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους προσελήφθησαν σύμβουλοι πωλήσεως και εκκίνησε η διαδικασία για τη ρευστοποίηση των συμμετοχών της Τραπέζης στις εταιρίες APE Fixed Assets A.E., APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. Η APE Fixed Assets A.E. είναι θυγατρική εταιρία της Τραπέζης ενώ οι APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. είναι κοινοπραξίες, όπου η Τράπεζα ασκεί έλεγχο από κοινού με τον έτερο κοινοπρακτούντα μέτοχο.

Από την 30.6.2016 πληρούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των ανωτέρω επενδύσεων ως «κατεχόμενες προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση τους, είχε ξεκινήσει τις διαδικασίες εντοπισμού κατάλληλου αγοραστή και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 τα κατεχόμενα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες διάθεσης αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης και παρουσιάζονται στον ισολογισμό διακριτά από τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.Για τη θυγατρική APE Fixed Assets A.E., ο Όμιλος προέβη σε προσδιορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που ενοποιεί, ενώ για τις κοινοπραξίες APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E., που αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, προσδιορίστηκε η εύλογη αξία της συμμετοχής και των δανείων και απαιτήσεων από τις εν λόγω εταιρίες τα οποία αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές. Από την προαναφερθείσα αποτίμηση προέκυψαν εντός της χρήσεως ζημιές ύψους € 19,3 εκατ. που αναγνωρίστηκαν στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Καθώς οι εταιρίες δεν αποτελούν για τον Όμιλο ξεχωριστά, σημαντικά τμήματα επιχειρηματικής δραστηριότητας δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού αυτών ως διακοπείσες δραστηριότητες. Οι εταιρίες εντάσσονται στον τομέα «Λοιπά» για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αφορούν τις APE Fixed Assets A.E., APE Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας A.E. και παρουσιάστηκαν στον ισολογισμό ως κατεχόμενα προς πώληση.

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	47.570
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	39.244
Επενδύσεις σε ακίνητα	39.872
	126.686
Αποτίμηση στην εύλογη αξία	(19.317)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	**107.369**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	296
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**296**
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**(122)**
Δικαιώματα τρίτων που αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**10.953**

Alpha Bank Srbija A.D.

Εντός του τετάρτου τριμήνου του 2016, η Τράπεζα ξεκίνησε διαδικασίες πώλησης της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Bank Srbija A.D. Στο πλαίσιο αυτό, την 30.1.2017 ήλθε σε συμφωνία με υποψήφιο αγοραστή για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει στο κεφάλαιο της θυγατρικής. Η σχετική σύμβαση υπεγράφη την 23.2.2017 ενώ η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό την αίρεση λήψεως των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων. Πέραν της μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής, στο πλαίσιο της συμφωνίας με τον υποψήφιο αγοραστή περιλαμβάνεται και η εκχώρηση της συμβάσεως χρέους μειωμένης εξασφαλίσεως που έχει χορηγήσει η Τράπεζα στη θυγατρική εταιρία, ύψους € 27,11 εκατ.

Βάσει των ανωτέρω, με ημερομηνία 31.12.2016 τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Bank Srbija A.D. και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, ενώ οι δραστηριότητές της, οι οποίες αποτελούν μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα, χαρακτηρίστηκαν ως «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016, ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής εταιρίας στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 72.722 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Λαμβάνοντας υπόψη την ταξινόμηση της θυγατρικής στα κατεχόμενα προς πώληση καθώς και τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας (σημείωση 11), στη γραμμή αυτή αναγνωρίστηκε, επίσης, ποσό πιστωτικού αναβαλλόμενου φόρου ύψους € 84.441 το οποίο υπολογίστηκε ως η διαφορά ανάμεσα στη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής και στη φορολογική τους βάση, διαμορφώνοντας κατά τον τρόπο αυτό το μετά φόρων αποτέλεσμα από την αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων της σε κέρδος ύψους € 11.719. Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Bank Srbija A.D. ανέρχονται την 31.12.2016 σε € 512.403, οι υποχρεώσεις της σε € 406.058 ενώ τα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση ανέρχονται σε ζημία ύψους € 68.457. Σημειώνεται ότι το ποσό που έχει αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση θα αναταξινομηθεί στα αποτελέσματα κατά την πώληση της θυγατρικής.

Τα ανωτέρω μεγέθη της θυγατρικής αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	74.172
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	39.041
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	344.244
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	
-Διαθέσιμα προς πώληση	93.225
Επενδύσεις σε ακίνητα	5.593
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	19.721
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	1.366
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3.555
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	3.758
	584.675
Αποτίμηση στην εύλογη αξία	(72.272)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	**512.403**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	16.635
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	385.367
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	579
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	222
Λοιπές υποχρεώσεις	2.332
Προβλέψεις	923
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**406.058**
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**(68.457)**

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από την Alpha Bank Srbija A.D. παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής χρήσεως 1.1.2015 έως 31.12.2015.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	30.607	41.696
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(4.905)	(7.442)
Καθαρό έσοδο από τόκους	25.702	34.254
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	7.799	7.847
Προμήθειες έξοδα	(1.707)	(2.297)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	6.092	5.550
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	551	1.822
Λοιπά έσοδα	705	1.350
Σύνολο εσόδων	**33.050**	**42.976**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(11.620)	(13.488)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(13.700)	(16.598)
Αποσβέσεις	(2.059)	(2.414)
Λοιπά έξοδα	(90)	(1.276)
Σύνολο εξόδων	**(27.469)**	**(33.776)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	4.443	(32.160)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**10.024**	**(22.960)**
Φόρος εισοδήματος	(24)	(56)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**10.000**	**(23.016)**
Αποτέλεσμα από αποτίμηση μετά το φόρο εισοδήματος	11.719	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	**21.719**	**(23.016)**
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	(113)	2.747
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	(1.307)	(838)
Φόρος εισοδήματος	2	3
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	**(1.418)**	**1.912**
Συνολικό αποτελεσμα χρήσεως μετά από φόρους	**20.301**	**(21.104)**

Λοιπά στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενα προς πώληση

Στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση περιλαμβάνονται και λοιπά κατεχόμενα προς πώληση πάγια του Ομίλου ύψους € 5,4 εκατ. (31.12.2015: € 4,9 εκατ.), διαμορφώνοντας το σύνολο Στοιχείων Ενεργητικού προς πώληση του Ομίλου της 31.12.2016 σε € 625.216 (31.12.2015: € 663.063).

Επιπλέον, στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση έχουν ταξινομηθεί οι συμμετοχές της Τραπέζης στις εταιρίες «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ» και «Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.», καθώς προτίθεται να τις μεταβιβάσει στο προσεχές διάστημα. Η εύλογη αξία των εν λόγω εταιριών προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, αξιολογεί τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης του σχεδίου αναδιαρθρώσεως προκειμένου, στις περιπτώσεις που πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Π.Χ.Π. 5 (τα οποία παρατίθενται στη σημείωση 1.17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016), τα στοιχεία του ενεργητικού και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις να κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση.

48. Εταιρικά γεγονότα

α. Την 26.1.2016 η Τράπεζα συμμετείχε με ποσοστό 45% στην ίδρυση της εταιρίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, με έδρα την Ελλάδα και μετοχικό κεφάλαιο ύψους € 25 χιλ.

β. Την 2.2.2016 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ., καταβάλλοντας ποσό € 51 χιλ.

γ. Την 18.2.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 57,82 εκατ.

δ. Την 19.2.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, ΑΕΠ Αμαρούσιον Ι Α.Ε., ΑΕΠ Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε., ΑΕΠ Χαλανδρίου Α.Ε., ΑΕΠ Νέας Κηφισιάς Α.Ε. και ΑΕΠ Καλλιρόης Α.Ε. κατά € 19,99 εκατ., € 13,19 εκατ., € 22,64 εκατ., € 1 εκατ. και € 1 εκατ. αντιστοίχως.

ε. Την 24.2.2016 η κοινοπραξία Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε. ίδρυσε την εταιρία Aktua Ελλάς Χρηματοοικονομικές Λύσεις Α.Ε. με μετοχικό κεφάλαιο € 100 χιλ.

στ. Την 1.3.2016 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Alpha Bank στη Eurobank Bulgaria A.D., θυγατρική εταιρία της Eurobank Ergasias A.E.

ζ. Την 22.4.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Α.Ε., καταβάλλοντας ποσό € 45 χιλ.

η. Την 4.5.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, ίδρυσε την εταιρία AGI SRE Participations 1 Ltd με έδρα την Κύπρο έναντι ποσού € 1 χιλ.

θ. Την 10.5.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης Alpha Bank A.D. Skopje.

ι. Την 13.5.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 11,9 εκατ.

ια. Την 17.5.2016 οι Alpha Bank, Eurobank και KKR Credit κατέληξαν σε συμφωνία για την ανάθεση σε μία πλατφόρμα, υπό τη διαχείριση της Pillarstone, της διαχείρισης χρηματοδοτήσεων και συμμετοχών τους σε επιλεγμένες ελληνικές επιχειρήσεις.

ιβ. Την 23.5.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI-RRE Participations 1 Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Asmita Gardens S.R.L. κατά € 2 εκατ.

ιγ. Την 8.6.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI-SRE Participations 1 Ltd ίδρυσε την εταιρία AGI-SRE Participations 1 D.O.O. με έδρα την Σερβία έναντι ποσού € 1 χιλ.

ιδ. Την 9.6.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI CYPRE Ermis Ltd προέβη στην απόκτηση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας AGI CYPRE Alaminos Ltd έναντι ποσού € 1,8 χιλ.

ιε. Την 16.6.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI-CYPRE Ermis Ltd, προέβη στην απόκτηση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας AGI-CYPRE Mazotos Ltd έναντι ποσού € 1,8 χιλ.

ιστ. Την 16.6.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI-CYPRE Ermis Ltd, προέβη στην απόκτηση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας AGI-CYPRE Tochni Ltd έναντι ποσού € 1,8 χιλ.

ιζ. Την 14.7.2016 η Τράπεζα, συνεπεία σχετικής συμφωνίας εξυγίανσης της εταιρίας Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΒΕΕ, απέκτησε επιπλέον μετοχές της Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ, από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, που διενεργήθηκε με εισφορά σε είδος από το σύνολο του Ενεργητικού και μέρους του Παθητικού της εταιρίας Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΒΕΕ στην εταιρία Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ. Ως εκ τούτου το ποσοστό συμμετοχής της Τραπέζης στην τελευταία μεταβλήθηκε από 23,01% σε 21,97%. Η Τράπεζα, η οποία προσδιόρισε μηδενική την εύλογη αξία των εν λόγω μετοχών που της εκχωρήθηκαν, προτίθεται να μεταβιβάσει το σύνολο των μετοχών της Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ στο προσεχές διάστημα.

ιη. Την 22.7.2016 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, καταβάλλοντας ποσό € 570 χιλ.

ιθ. Την 29.7.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, απέκτησε το 50% των μετοχών της εταιρίας Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. έναντι ποσού € 11,9 εκατ.

κ. Την 2.8.2016 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ., καταβάλλοντας ποσό € 90 χιλ.

κα. Την 22.8.2016 η Τράπεζα προέβη στην απόκτηση του 97,27% των μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε., από τις συνδεδεμένες της εταιρίες Alpha Group Investments Ltd, Ionian Equity Participations Ltd, Ιονική Συμμετοχών Α.Ε., Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. και Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε. κατά ποσοστά 89,77%, 1,87%, 1,87%, 1,87% και 1,87% αντιστοίχως, στο πλαίσιο εσωτερικής αναδιαρθρώσεως του χαρτοφυλακίου του Ομίλου Alpha Bank προς το σκοπό εξυπηρετήσεως επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και υπό όρους σύμφωνους με τις βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούνται σε παρεμφερείς συναλλαγές.

κβ. Την 14.9.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. προέβη στην απόκτηση από την Alpha Group Investments Ltd του συνόλου των μετοχών της εταιρίας Alpha Real Estate Services LLC έναντι ποσού € 11 χιλ.

κγ. Την 26.9.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του με-

τοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας APE Fixed Assets Α.Ε. καταβάλλοντας ποσό € 72,2 χιλ.

κδ. Την 29.9.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου ΑΕΠ Χανίων Α.Ε. καταβάλλοντας ποσό € 10,6 εκατ.

κε. Την 06.10.2016 η Τράπεζα προέβη στην απόκτηση 1 μέτοχής της θυγατρικής εταιρίας της Alpha Bank Srbija A.D. άνευ καταβολής ποσού, συνεπεία δωρεάς μειοψηφούντος μετόχου. Ως εκ τούτου το ποσοστό συμμετοχής της Τραπέζης σε αυτήν ανήλθε σε 100,00%.

κστ. Την 21.10.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Alpha Αστικά Ακίνητα προέβη στην πώληση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje έναντι ποσού € 775 χιλ.

κζ. Την 24.11.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης Alpha Group Investments Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ΑΕΠ Αττικής Α.Ε., ΑΕΠ Αττικής ΙΙ Α.Ε. και ΑΕΠ Λειβαδιάς Α.Ε. καταβάλλοντας ποσά € 300 χιλ., € 13,1 εκατ. και € 200 χιλ. αντιστοίχως.

κη. Την 16.12.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου της συμμετοχής της Τραπέζης στο μετοχικό κεφάλαιο (περίπου 97,3%) της εταιρίας Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. έναντι τιμήματος € 76,1 εκατ.

κθ. Την 19.12.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου AGI RRE Poseidon Ltd και AGI BRE Participations 2 Ltd καταβάλλοντας ποσά € 2,2 εκατ. και € 2,1 εκατ. αντιστοίχως.

κι. Την 21.12.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI RRE Poseidon Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταρίας του Ομίλου AGI RRE Poseidon Srl κατά € 2,2 εκατ.

κκ. Την 21.12.2016 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου AGI BRE Participations 2 Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου AGI BRE Participations 2BG EOOD κατά € 2,1 εκατ.

49. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων

Εντός της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος τροποποίησε τον τρόπο παρουσίασης των κονδυλίων που σχετίζονται με το πρόγραμμα επιβραβεύσεως Bonus καρτών. Τα εν λόγω κονδύλια, τα οποία έως τώρα συμπεριλαμβάνονταν στα λοιπά έξοδα, στα λοιπά έσοδα και στις προμήθειες, παρουσιάζονται πλέον συμψηφιστικά στα έξοδα από αμοιβές και προμήθειες. Η εν λόγω μεταβολή αποσκοπεί στην ορθότερη απεικόνιση της ουσίας του προγράμματος επιβραβεύσεως. Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω μεταβολής, ορισμένα κονδύλια της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής χρήσεως αναμορφώθηκαν χωρίς να διαφοροποιηθεί το αποτέλεσμα.

Επιπρόσθετα, τα κονδύλια της συγκριτικής χρήσεως αναμορφώθηκαν συνεπεία του χαρακτηρισμού της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 47).

Κατωτέρω παρατίθενται οι αναμορφωμένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών της περιόδου 1.1 - 31.12.2015 βάσει των εν λόγω μεταβολών.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2015			
	Δημοσιευθέντα ποσά	**Αναμορφώσεις λόγω μεταβολής της παρουσίασης Προγράμματος Bonus καρτών**	**Αναμορφώσεις λόγω παρουσίασης της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα**	**Αναμορφωθέντα ποσά**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	3.014.436		(41.696)	2.972.740
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.082.721)		7.442	(1.075.279)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.931.715		(34.254)	1.897.461
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	383.410	(1.772)	(7.847)	373.791
Προμήθειες έξοδα	(68.684)	1.237	2.297	(65.150)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	314.726	(535)	(5.550)	308.641
Έσοδα από μερίσματα	3.308			3.308
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	(45.047)		(1.822)	(46.869)
Λοιπά έσοδα	63.202	(3.523)	(1.350)	58.329
	21.463	(3.523)	(3.172)	14.768
Σύνολο εσόδων	**2.267.904**	**(4.058)**	**(42.976)**	**2.220.870**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(533.114)		13.488	(519.626)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού	(64.300)			(64.300)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(560.219)	4.058	16.598	(539.563)
Αποσβέσεις	(105.001)		2.414	(102.587)
Λοιπά έξοδα	(42.069)		1.276	(40.793)
Σύνολο εξόδων	**(1.304.703)**	**4.058**	**33.776**	**(1.266.869)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(3.019.806)		32.160	(2.987.646)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	(9.821)			(9.821)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(2.066.426)**	**-**	**22.960**	**(2.043.466)**
Φόρος εισοδήματος	806.758		56	806.814
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.259.668)**	**-**	**23.016**	**(1.236.652)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(111.786)		(23.016)	(134.802)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.371.454)**	**-**	**-**	**(1.371.454)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν σε:				
Μετόχους της Τραπέζης				
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.259.928)		23.016	(1.236.912)
- από διακοπείσες δραστηριότητες	(111.786)		(23.016)	(134.802)
	(1.371.714)	**-**	**-**	**(1.371.714)**
Τρίτους				
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	260			260
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:				
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	(3,56)			(3,56)

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2015		
	Δημοσιευθέντα ποσά	Αναμόρφωση λόγω παρουσίασης της Alpha Bank Srbija A.D. ως διακοπείσα δραστηριότητα	Αναμορφωθέντα ποσά
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(2.066.426)	22.960	(2.043.466)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/Απομειώσεις ενσώματων παγίων	95.430	(3.291)	92.139
Αποσβέσεις/Απομειώσεις αϋλων παγίων	45.935	(221)	45.714
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού	3.149.215	(32.160)	3.117.055
(Κέρδη)/Ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες	75.511	185	75.696
(Κέρδη)/Ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	31.714		31.714
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	9.821		9.821
Λοιπές προσαρμογές	9.529		9.529
	1.350.729	**(12.527)**	**1.338.202**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.054.744	4.708	1.059.452
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	356.870	1	356.871
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(185.928)	(37.098)	(223.026)
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού	(54.997)	487	(54.510)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στοιχείων Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	7.818.259	24.095	7.842.354
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(345.700)	(29)	(345.729)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(11.043.856)	34.942	(11.008.914)
Λοιπών Υποχρεώσεων	(229.971)	(345)	(230.316)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους	**(1.279.850)**	**14.234**	**(1.265.616)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι	(40.794)		(40.794)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	**(1.320.644)**	**14.234**	**(1.306.410)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες	**13.365**	**(14.234)**	**(869)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(12.310)		(12.310)
Εξαγορές χρήσης	9.151		9.151
Εισροές από πώληση θυγατρικής	15.392		15.392
Εισπραχθέντα μερίσματα	3.308		3.308
Αγορές ενσώματων και αϋλων παγίων	(107.691)	2.138	(105.553)
Πωλήσεις ενσώματων και αϋλων παγίων	15.915	(1.645)	14.270
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα	31.265	(23.796)	7.469
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	**(44.970)**	**(23.303)**	**(68.273)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες	**9.949**	**23.303**	**33.252**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(9.640)		(9.640)
Αποπληρωμές ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(1.730)		(1.730)
(Αγορές)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων	1.552.169		1.552.169
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου	(61.276)		(61.276)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**1.479.523**	**-**	**1.479.523**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα	(3.334)		(3.334)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**110.575**	**(9.069)**	**101.506**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες	**23.314**	**9.069**	**32.383**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	**1.194.244**		**1.194.244**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	**1.328.133**		**1.328.133**

Εντός του πρώτου εξαμήνου της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την αποτίμηση των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Asmita Gardens S.R.L., την οποία εξαγοράσε εντός του δεύτερου τριμήνου του 2015. Οι προσαρμογές στις προσωρινές εύλογες αξίες αναγνωρίστηκαν αναδρομικά έως εάν η λογιστική απεικόνιση της εξαγοράς να είχε ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Επιπλέον, τα κονδύλια του Ενοποιημένου Ισολογισμού της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της ορθής απεικόνισης των στοιχείων της Alpha Bank A.D. Skopje που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση. Ως εκ τούτου τροποιήθηκαν τα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.2015 όπως εμφανίζεται παρακάτω:

Ενοποιημένος Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2015			
	Δημοσιευθέντα ποσά	**Οριστικοποίηση λογιστικής απεικόνισης Asmita Gardens SRL**	**Ορθή απεικόνιση των στοιχείων της Alpha Bank A.D. Skopje που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση**	**Αναμορφωθέντα ποσά**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.730.327			1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.976.273			1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.779			2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	793.015			793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	46.186.116			46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου				
- Διαθέσιμα προς πώληση	5.794.484			5.794.484
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	79.709			79.709
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	4.289.482			4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	45.771			45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα	623.662			623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	860.901			860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	342.251	2.900		345.151
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	4.398.176			4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.510.225	(1.592)		1.508.633
	68.633.171	1.308		68.634.479
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	663.063			663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**69.296.234**	**1.308**		**69.297.542**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25.115.363			25.115.363
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.550.529			1.550.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	31.434.266			31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	400.729			400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	38.192			38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	20.852			20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	108.550			108.550
Λοιπές υποχρεώσεις	910.622	1		910.623
Προβλέψεις	296.014	2.444		298.458
	59.875.117	2.445		59.877.562
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	366.781			366.781
Σύνολο Υποχρεώσεων	**60.241.898**	**2.445**		**60.244.343**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ				
Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης				
Μετοχικό Κεφάλαιο	461.064			461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	10.790.870			10.790.870
Αποθεματικά	301.223	(1.137)	8.794	308.880
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	8.834		(8.794)	40
Αποτελέσματα εις νέον	(2.546.885)			(2.546.885)
	9.015.106	**(1.137)**	**-**	**9.013.969**
Δικαιώματα τρίτων	**23.998**			**23.998**
Υβριδικά κεφάλαια	**15.232**			**15.232**
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	**9.054.336**	**(1.137)**		**9.053.199**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**69.296.234**	**1.308**		**69.297.542**

50. Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων

α. Την 5.1.2017 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης Alpha Group Investments Ltd προέβη σε πώληση του 45,84% των μετοχών της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου ΑΕΠ Κεφαλαρίου ΑΕ έναντι ποσού € 11 χιλ.

β. Την 16.1.2017 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας της Alphalife A.A.E.Z. καταβάλλοντας ποσό € 25 εκατ.

γ. Την 25.1.2017 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Aktua Ελλάς Χρηματοοικονομικές Λύσεις Α.Ε. μετονομάστηκε σε Cepal Hellas Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις.

δ. Την 30.1.2017 η Τράπεζα ήλθε σε συμφωνία με τον σερβικό όμιλο εταιριών MK Group για την πώληση του συνόλου των μετοχών (100%) που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Alpha Bank Srbija A.D. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό την αίρεση λήψεως των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων.

ε. Την 3.2.2017 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας ΑΕΠ Κεφαλαρίου Α.Ε καταβάλλοντας ποσό € 9,75 εκατ.

στ. Την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Εκ της μετατροπής εκδόθηκαν 6.818.181 νέες κοινές μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,44% επί του συνόλου των μετοχών.

ζ. Την 3.3.2017, και συνεπεία κεφαλαιοποιήσεως δανείου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI-Cypre Ermis Ltd, η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας, αποκτώντας ποσοστό 75% στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής.

η. Την 7.3.2017, συνεπεία σχεδίου αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα απέκτησε το 47% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Famar S.A.

θ. Την 29.3.2017 ψηφίστηκε ο νόμος «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» ο οποίος προβλέπει μεταξύ των άλλων και την τροποποίηση διατάξεων του Ν.4172/2013.

Το άρθρο 43 του ψηφισθέντος νόμου τροποποιεί τα άρθρα 27 και 27^{Α} του Ν.4172/2013 προκειμένου να ρυθμιστεί ο χειρισμός της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που έχει ήδη αναγνωριστεί και μπορεί υπό προϋποθέσεις να μετατραπεί σε οριστική κι εκκαθαρισμένη απαίτηση από τα πιστωτικά ιδρύματα με τρόπο συμβατό προς τις διαγραφές και αναδιαρθρώσεις δανείων οφειλετών τους.

Με τη ρύθμιση διευκολύνεται η υλοποίηση των θεσμοθετημένων στόχων των πιστωτικών ιδρυμάτων για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μέσω διαγραφών και αναδιαρθρώσεων, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η κεφαλαιακή τους επάρκεια.

Αθήναι, 30 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242**	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ** **Α.Δ.Τ. Ι 166670**	**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ** **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591**	**ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ** **Α.Δ.Τ. Χ 694507**

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της
ALPHA BANK A.E.

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ALPHA BANK A.E. (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από τον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσεως και Συνολικού Αποτελέσματος, Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως και Ταμειακών Ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές, Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.
Document Classification: KPMG Confidential

ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ALPHA BANK A.E. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 1.29.1 των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2017

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Νικόλαος Βουνισέας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Ιωάννης Αχείλας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12831

Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης της 31.12.2016

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	**31.12.2016**	**31.12.2015***
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2	2.372.840	2.647.094
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2	(706.293)	(1.037.928)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2	1.666.547	1.609.166
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		320.636	313.930
Προμήθειες έξοδα		(49.987)	(58.111)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	3	270.649	255.819
Έσοδα από μερίσματα	4	448.975	35.465
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5	(170.029)	(91.280)
Λοιπά έσοδα	6	11.494	13.345
		290.440	(42.470)
Σύνολο εσόδων		**2.227.636**	**1.822.515**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(400.921)	(401.781)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού	7		(64.300)
Γενικά διοικητικά έξοδα	8	(417.397)	(439.498)
Αποσβέσεις	20, 21, 22	(71.048)	(71.336)
Λοιπά έξοδα	9	(30.281)	(7.057)
Σύνολο εξόδων		**(919.647)**	**(983.972)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	10	(1.170.200)	(2.699.237)
Αρνητική υπεραξία εξαγοράς Diners	43		48.237
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		**137.789**	**(1.812.457)**
Φόρος εισοδήματος	11	123.155	823.105
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**260.944**	**(989.352)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(326)	(42.924)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		**260.618**	**(1.032.276)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:			
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	12	0,1696	(2,6792)
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	0,1698	(2,5678)
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	(0,0002)	(0,1114)

* *Τα κονδύλια της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω τροποποίησης της παρουσίασης του προγράμματος επιβραβεύσεως Bonus καρτών (σημείωση 47).*

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	674.439	698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	2.912.313	3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	15	2.865	1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	644.436	794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17	40.261.524	41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Διαθέσιμα προς πώληση	18α	4.360.047	4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	18β	9.342	2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	18γ	2.682.655	4.289.482
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	19	1.815.255	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα	20	27.836	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	21	675.870	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	22	333.926	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	4.477.144	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	24	1.378.290	1.421.770
		60.255.942	**64.545.281**
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	44	146.631	447.601
Σύνολο Ενεργητικού		**60.402.573**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	19.433.001	25.170.637
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.337.559	1.556.555
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26	29.009.979	27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27	598.759	406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	28	19.419	21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	29	89.126	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις	30	806.500	831.557
Προβλέψεις	31	383.188	410.446
		51.677.531	**56.236.029**
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	44		338.820
Σύνολο Υποχρεώσεων		**51.677.531**	**56.574.849**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	32	461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	33	10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά	34	208.187	153.631
Αποτελέσματα εις νέον	35	(2.735.079)	(2.987.532)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως		**8.725.042**	**8.418.033**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως		**60.402.573**	**64.992.882**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ.216-348) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		**260.618**	**(1.032.276)**
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων		133.659	67.378
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών		(57.273)	52.408
Φόρος εισοδήματος		(21.830)	(19.506)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	11	**54.556**	**100.280**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		(10.529)	1.025
Φόρος εισοδήματος		3.052	2.076
		(7.477)	**3.101**
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11	**47.079**	**103.381**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**307.697**	**(928.895)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		308.023	(885.971)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		(326)	(42.924)

Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015		**3.830.718**	**4.858.216**	**53.351**	**(1.921.112)**	**6.821.173**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015						
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					(1.032.276)	(1.032.276)
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11			100.280	3.101	103.381
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**-**	**-**	**100.280**	**(1.029.175)**	**(928.895)**
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	32	(3.754.104)	3.754.104			-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	32	232.825	1.319.344			1.552.169
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	32	151.625	859.206			1.010.831
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(43.506)	(43.506)
Επίδραση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου					6.261	6.261
Υπόλοιπο 31.12.2015		**461.064**	**10.790.870**	**153.631**	**(2.987.532)**	**8.418.033**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016		**461.064**	**10.790.870**	**153.631**	**(2.987.532)**	**8.418.033**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016						
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					260.618	260.618
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11			54.556	(7.477)	47.079
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**-**	**-**	**54.556**	**253.141**	**307.697**
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(688)	(688)
Υπόλοιπο 31.12.2016		**461.064**	**10.790.870**	**208.187**	**(2.735.079)**	**8.725.042**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ.216-348) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2016	31.12.2015
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		137.789	(1.812.457)
Προσαρμογή κερδών/ (ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/απομειώσεις ενσώματων παγίων	20,21	42.625	34.752
Αποσβέσεις αϋλων παγίων	22	39.282	38.191
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού		1.129.237	2.790.974
Απομειώσεις συμμετοχών		307.280	25.553
Αρνητική υπεραξία εξαγοράς Diners	43		(48.237)
(Κέρδη)/ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		(503.715)	(47.664)
(Κέρδη)/ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		47.433	156.968
		1.199.931	**1.138.080**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		535.954	1.274.513
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		149.058	359.314
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		138.353	(1.249.681)
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού		19.759	53.757
Καθαρή αύξηση/(μείωση) Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(5.740.787)	7.616.240
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(276.269)	(337.439)
Υποχρεώσεων προς πελάτες		1.272.982	(10.239.781)
Λοιπών Υποχρεώσεων		(14.370)	(283.609)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		**(2.715.389)**	**(1.668.606)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι		(1.688)	(26.563)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		**(2.717.077)**	**(1.695.169)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες		**(17.434)**	**15.340**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες		(105.520)	(40.032)
Εξαγορά εργασιών λιανικής τραπεζικής Citibank			10.046
Εισπραχθέντα μερίσματα		448.975	35.751
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων		(98.405)	(76.678)
Πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		1.285	3.163
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα		2.211.631	(74.503)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		**2.457.966**	**(142.253)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες		**(9.906)**	**(460)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	32		1.552.169
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου		(970)	(61.276)
Αποπληρωμές ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων		168.969	(128.262)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**167.999**	**1.362.631**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα		1.295	2.130
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(89.817)**	**(472.661)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες		**(27.340)**	**14.880**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως		**765.248**	**1.223.029**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	13	**648.091**	**765.248**

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Τράπεζα λειτουργεί σήμερα με την επωνυμία ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ALPHA BANK, εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 223701000 (πρώην αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών 6066/06/Β/86/05). Η διάρκειά της έχει ορισθεί έως το 2100, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Σκοπός της Τραπέζης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του Καταστατικού της, είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα. Για την εκπλήρωσή του η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των προαναφερομένων.

Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014, λήγει το 2018.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2016 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Ευάγγελος Ι. Καλούσης */***

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)
Αρτέμιος Χ. Θεοδωρίδης
Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης **/****

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Ibrahim S. Dabdoub **/****
Richard R. Gildea **/***
Shahzad A. Shahbaz ***/****
Jan Oscar A. Vanhevel */***

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008)

Μαρίκα Σ. Ιωάννου - Φραγκάκη

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)

Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν */**/***/****

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Την 26.1.2017 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε, την κυρία Carolyn Adele G. Dittmeier, Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος σε αντικατάσταση του από 15.12.2016 παραιτηθέντος κ. Παύλου Α. Αποστολίδη.

Την 23.2.2017 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε, σύμφωνα με τον Ν.3864/2010, κατόπιν υποδείξεως του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, τον κ. Σπυρίδωνα-Σταύρο Α. Μαυρόγαλο-Φώτη, ως Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού

* *Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής*
** *Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών*
*** *Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων*
**** *Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής*

Συμβουλίου, σε αντικατάσταση της παραιτηθείσας κυρίας Παναγιώτας Σ. Ιπλιξιάν.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 30.6.2016 εξέλεξε, για τη διαχειριστική χρήση 2016, την ελεγκτική εταιρία «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» δια των κάτωθι προσώπων, ως τακτικό ορκωτό ελεγκτή της Τραπέζης:

α. Τακτικοί:	Νικόλαος Ε. Βουνισέας
	Ιωάννης Α. Αχείλας
β. Αναπληρωματικοί:	Μιχαήλ Α. Κόκκινος
	Αναστάσιος Ε. Παναγίδης

Η μετοχή της Τραπέζης είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση. Η μετοχή συμμετέχει σε διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο MSCI Emerging Markets Index, ο FTSE All World, ο FTSE Med100 και ο FTSE4Good Emerging Index (από τον Δεκέμβριο 2016).

Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου με τη μορφή διεθνών πιστοποιητικών (GDRs), και διαπραγματεύεται εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

Το σύνολο των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία την 31η Δεκεμβρίου 2016 ανήρχετο σε 1.536.881.200. Στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.367.706.054 κοινές μετοχές της Τραπέζης, ενώ το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») κατέχει τις υπόλοιπες 169.175.146 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ή ποσοστό 11,01% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών του ΤΧΣ υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7α του Ν.3864/2010.

Επιπλέον, στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.141.734.167 Παραστατικοί Τίτλοι Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («Warrants»), ο κάθε ένας από τους οποίους ενσωματώνει δικαίωμα αγοράς 0,148173663047785 Νέων Μετοχών κυριότητος του ΤΧΣ.

Κατά το έτος 2016, η εμπορευσιμότητα της μετοχής ανήλθε σε € 14.802.962 ανά συνεδρίαση, κατά μέσο όρο και η εμπορευσιμότητα των warrants σε € 4.325.

Η Τράπεζα έχει αξιολογηθεί πιστοληπτικά από τρεις οίκους του εξωτερικού ως εξής:

- Moody's: Caa3
- Fitch Ratings: RD
- Standard & Poor's: CCC+

Με βάση το Ν.4374/1.4.2016, καταργήθηκε η υποχρέωση κατάρτισης τριμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων για το πρώτο και τρίτο τρίμηνο της οικονομικής χρήσεως, που προβλεπόταν από το άρθρο 6 του Ν.3556/30.4.2007 πριν την τροποποίηση του. Ωστόσο, με το άρθρο 25 του Ν.4416/6.9.2016, προστέθηκε το άρθρο 5β στο Ν.3556/30.4.2007, το οποίο προβλέπει τη δημοσίευση Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το πρώτο και τρίτο τρίμηνο της οικονομικής χρήσης. Η εν λόγω υποχρέωση αφορά στα Πιστωτικά Ιδρύματα των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και υποχρεούνται σε κατάρτιση Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Επιπλέον, με βάση την υπ' αριθμό 8/754/14.4.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα «Ειδικά Θέματα Περιοδικής Πληροφόρησης βάσει του Ν.3556/30.4.2007» καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν από τις τριμηνιαίες και τις εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις, που προβλεπόταν από την υπ' αριθμό 4/507/28.4.2009 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Επιπλέον, με βάση το Ν.4403/7.7.2016, τροποποιήθηκε το άρθρο 135 του Κ.Ν. 2190/1920 και καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης Στοιχείων και Πληροφοριών που προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της 30ης Μαρτίου 2017.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1.1 Βάση παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη χρήση 1.1 - 31.12.2016 και έχουν συνταχθεί:

α) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002 και

β) με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους. Κατ' εξαίρεση ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα στοιχεία αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα ακόλουθα:

- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση
- Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της Τραπέζης το οποίο περιλαμβάνεται στις «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις».

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που έχει ακολουθήσει η Τράπεζα για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2015 και 2016, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2016:

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», του **Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 12** «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρίες» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (Κανονισμός 2016/1703/22.9.2016)

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποσαφηνίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28, αναφορικά με τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρίες που είναι θυγατρικές μιας εταιρίας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΠ 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρίες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρίες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 11** «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»: Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/2173/24.11.2015)

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα (joint operation), το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του ΔΠΧΠ 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το ΔΠΧΠ 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1** «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 στο πλαίσιο του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των ΔΠΧΠ (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα ΔΠΧΠ, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται μη σημαντικές. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,
- αποσαφηνίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα ΔΠΧΠ ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,

- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, η αναλογία μίας εταιρίας στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:
  - σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και
  - σε ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων,
- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών της καταστάσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38** «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»: Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015)

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαίρεση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

(β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41** «Γεωργία»: Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

α) χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,

β) αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και

γ) υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap,

πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 16 και όχι βάσει του ΔΛΠ 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Τραπέζης.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27** «Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις»: Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι οικονομικές καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του ΔΛΠ 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις.

Η ανωτέρω δυνατότητα δεν επιλέχθηκε από την Τράπεζα.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014** (Κανονισμός 2015/2343/15.12.2015)

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων από την Τράπεζα δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τα κατωτέρω νέα προτύπα των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2016 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Τράπεζα.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 9:** «Χρηματοοικονομικά μέσα» (Κανονισμός 2016/2067/22.11.2016)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΠ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμισης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά

την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.
ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό μέσο να καταταγεί στην κατηγορία της αποτίμησης στο αναπόσβεστο κόστος θα πρέπει να ικανοποιούνται ταυτόχρονα τα εξής:

- το μέσο να εντάσσεται σε επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο να έχει ως στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών μέσων προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές,
- οι συμβατικοί όροι που διέπουν το στοιχείο να προβλέπουν αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI).

Αν ένα μέσο πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αλλά διακρατείται τόσο με σκοπό την πώληση όσο και με σκοπό την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών θα πρέπει να κατατάσσεται στην κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση.

Τα μέσα που δεν εντάσσονται σε καμία από τις δύο ανωτέρω κατηγορίες ταξινόμησης αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΠ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου. Ειδικότερα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός μέσου, αναγνωρίζονται οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών. Στην περίπτωση, ωστόσο, που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή στην περίπτωση των μέσων που χαρακτηρίζονται ως απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση, οι αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζονται για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΠ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΠ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Πρόγραμμα Υλοποιήσεως ΔΠΧΠ 9

Η Τράπεζα, προκειμένου να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή

του νέου προτύπου, έχει ξεκινήσει Πρόγραμμα υλοποιήσεως του ΔΠΧΠ 9. Για τη διαχείριση του Προγράμματος έχουν συσταθεί δύο Επιτροπές:

α. Συντονιστική Επιτροπή η οποία αποτελείται από μέλη της Γενικής Διευθύνσεως

β. Επιτροπή Παρακολουθήσεως Προγράμματος αποτελούμενη από ανώτερα διευθυντικά στελέχη των Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών, Πιστωτικού Κινδύνου και Πληροφορικής.

Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτική βάση για να επιβεβαιώνει τις βασικές παραδοχές, να εγκρίνει αποφάσεις και πολιτικές καθώς επίσης και για να παρακολουθεί την πρόοδο των εργασιών υλοποίησης σε όλο τον Όμιλο. Το Πρόγραμμα οργανώνεται γύρω από δύο βασικούς άξονες (workstreams), τον άξονα της απομείωσης (impairment worksteram) και τον άξονα της ταξινόμησης και αποτίμησης (classification and measurement workstream). Η παράδοση των υλοποιήσεων των απαιτούμενων αλλαγών έχει αναληφθεί από περίπου 42 επιμέρους έργα που η Τράπεζα έχει προσδιορίσει προκειμένου να εξασφαλίσει την ομαλή και παράλληλη υλοποίηση όλων των εργασιών που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με το ΔΠΧΠ 9.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Ελεγκτική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων έχουν αναλάβει ενεργό ρόλο, στον οποίο περιλαμβάνεται και η συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για βασικές υποθέσεις και αποφάσεις του Προγράμματος υλοποιήσεως του ΔΠΧΠ 9.

Η οργάνωση του έργου είναι αντίστοιχη και για τις σημαντικές θυγατρικές του Ομίλου οι οποίες έχουν, επίσης, συστήσει επιτροπές για τη διαχείριση της εφαρμογής σε τοπικό επίπεδο, εντός του πλαισίου αρχών και των πολιτικών που θέτει ο Όμιλος.

Έως σήμερα, το Πρόγραμμα έχει επικεντρωθεί στην ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει των νέων κριτηρίων, στην ανάπτυξη βασικών μεθοδολογιών σχετικά με τις έννοιες του ΔΠΧΠ 9, στο σχεδιασμό του λειτουργικού μοντέλου και των μηχανογραφικών εφαρμογών που αυτό θα τηρείται καθώς και στην ανάπτυξη μεθοδολογιών μοντελοποίησης των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της απομείωσης.

Άξονας ταξινόμησης και αποτίμησης (classification and measurement workstream)

Η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης των υφιστάμενων επιχειρησιακών μοντέλων και του ορισμού νέων επιχειρησιακών μοντέλων, όπου αυτό απαιτείται, ώστε να αντανακλούν την επιχειρησιακή στρατηγική της. Το αποτέλεσμα της ανωτέρω διαδικασίας θα είναι η αντιστοίχιση των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού σε νέα επιχειρησιακά μοντέλα.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού της προκειμένου να καθορίσει αν τηρείται το κριτήριο του SPPI (δηλαδή ότι οι ταμειακές ροές είναι αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου). Για τα τυποποιημένα δάνεια του τομέα λιανικής τραπεζικής, η αξιολόγηση βασίζεται στα χαρακτηριστικά των προϊόντων ενώ για τα μη τυποποιημένα (κυρίως επιχειρηματικά) δάνεια καθώς και για τα αξιόγραφα η αξιολόγηση βασίζεται στα χαρακτηριστικά των επιμέρους χρηματοοικονομικών μέσων.

Τέλος, η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης των πολιτικών της και σχεδιασμού νέων διαδικασιών που θα πρέπει να εφαρμόζονται για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων από 1.1.2018.

Άξονας απομείωσης (impairment workstream)

Η Τράπεζα θα πρέπει να αναγνωρίσει πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες ζημίες για όλα τα δάνεια και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν έχουν ταξινομηθεί σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και για τις δανειακές δεσμεύσεις και τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις.

Η πρόβλεψη απομείωσης θα βασίζεται στις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου που σχετίζονται με την πιθανότητα αθέτησης εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση. Σε αυτή την περίπτωση, η πρόβλεψη θα βασίζεται στην πιθανότητα αθέτησης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του μέσου.

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος ενός μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η Τράπεζα προτίθεται να λάβει υπόψη της πληροφορίες τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές, οι οποίες να τεκμηριώνονται και να κρίνονται λογικές και οι οποίες να δύναται να διαφοροποιούνται μεταξύ των χαρτοφυλακίων.

Η Τράπεζα, επί του παρόντος, βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης των αναλυτικών μεθοδολογιών για την αξιολόγηση του πότε επέρχεται αύξηση του πιστωτικού κινδύνου.

Οι βασικές παράμετροι για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου είναι οι ακόλουθες μεταβλητές

- Πιθανότητα αθέτησης (probability of default)
- Ζημία δεδομένης της αθετήσεως (loss given default)
- Άνοιγμα κατά την αθέτηση (exposure at default)

Η Τράπεζα αναμένει να αντλήσει αυτές τις παραμέτρους από εσωτερικώς αναπτυγμένα στατιστικά μοντέλα βασιζόμενα σε ιστορικά στοιχεία τα οποία θα προσαρμόσει ώστε να περιλαμβάνουν μακροπρόθεσμη πληροφόρηση. Η Τράπεζα προτίθεται να αναπτύξει για τις προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών τουλάχιστον δύο σενάρια επιπτώσεων.

Τέλος, η Τράπεζα σχεδιάζει τις διαδικασίες και το πλαίσιο δι-

ακυβέρνησης για τον υπολογισμό των απομειώσεων, συμπεριλαμβανομένων των νέων στοιχείων που εισήγαγε το ΔΠΧΠ 9, αποσκοπώντας στην καθιέρωση μίας λεπτομερούς διαδικασίας, στην υλοποίησή της στη μηχανογραφική εφαρμογή υπολογισμού της απομείωσης και στην αποτύπωση αυτών στα επικαιροποιημένα κείμενα των πολιτικών και διαδικασιών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης για τον αν θα επιλέξει ως λογιστική πολιτική να εξακολουθήσει να εφαρμόζει το ΔΛΠ 39 αναφορικά με τις διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης. Στην παρούσα φάση πρόθεσή της είναι να εξακολουθήσει να εφαρμόζει το ΔΛΠ 39.

Μετάβαση

Οι απαιτήσεις για την ταξινόμηση και αποτίμηση καθώς και για την απομείωση εφαρμόζονται αναδρομικά προσαρμόζοντας το υπόλοιπο έναρξης του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης, χωρίς να υφίσταται απαίτηση αναμόρφωσης της συγκριτικής πληροφόρησης. Η Τράπεζα δεν προτίθεται στην παρούσα φάση να αναμορφώσει τη συγκριτική πληροφόρηση.

Ποσοτική επίπτωση

Εκτιμάται ότι, μέχρι το Πρόγραμμα υλοποιήσεως του ΔΠΧΠ 9 να προχωρήσει σε βαθμό που να έχουν ληφθεί οι σημαντικότερες αποφάσεις που επηρεάζουν την υλοποίηση και να έχουν ενσωματωθεί στα μοντέλα υπολογισμού της ζημίας λόγω πιστωτικού κινδύνου, δεν θα είναι διαθέσιμες αξιόπιστες εκτιμήσεις για την επίπτωση του ΔΠΧΠ 9, ιδίως όσον αφορά στην αλληλεπίδραση με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις. Συνεπώς δεν δύναται να παρασχεθούν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον αναμενόμενο αντίκτυπο στη χρηματοοικονομική θέση και στα εποπτικά κεφάλαια της Τραπέζης.

Η Τράπεζα προτίθεται ωστόσο, να προβεί σε ποσοτικοποίηση της πιθανή επίπτωσης του ΔΠΧΠ 9, όταν αυτό θα επιτραπεί από τον βαθμό υλοποίησης του έργου και πάντως όχι αργότερα από τις ελεγμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 15:** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (Κανονισμός 2016/1905/22.9.2016)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΠ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΠ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 15 στις οικονομικές της καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων καθώς και τη Διερμηνεία 22, τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Τράπεζα.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 2** «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»: Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προ-

τύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,
- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 4** «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»: Εφαρμόζοντας το ΔΠΧΠ 9 Χρηματοοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- Οι ασφαλιστικές εταιρίες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με τις ασφάλειες, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 και
- όλες οι εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το ΔΠΧΠ 9 έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στην Τράπεζα.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί.

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρίας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΠ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2016

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 15** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»: Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΠ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά να αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρίας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής περιουσίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΠ 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η Τράπεζα εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 16:** «Μισθώσεις»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΠ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης»

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Η Τράπεζα εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16 στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7** «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες να βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12** «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40** «Επενδύσεις σε ακίνητα»: Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 40 με την οποία διευκρίνησε ότι μια οικονομική οντότητα θα αναταξινομήσει ένα περιουσιακό στοιχείο στην ή από την κατηγορία επενδυτικών ακινήτων όταν και μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί η αλλαγή στη χρήση. Αλλαγή στη χρήση υφίσταται όταν το περιουσιακό στοιχείο έχει τα κριτήρια ή πάψει να έχει τα κριτήρια που ορίζουν τι είναι επένδυση σε ακίνητα. Μια αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης για τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για να αποδείξει αλλαγή στη χρήση. Επίσης, τα παραδείγματα στον κατάλογο των περιπτώσεων που αποδεικνύουν την αλλαγή στη χρήση επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή και όχι μόνο ολοκληρωμένα ακίνητα.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2014-2016**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017 και 1.1.2018

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 22** «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε την Διερμηνεία 22. Η Διερμηνεία πραγματεύεται τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν μία εταιρία αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που προκύπτει από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής πριν η εταιρία να αναγνωρίσει το σχετικό στοιχείο του ενεργητικού, το έξοδο ή το έσοδο. Η Διερμηνεία διευκρίνισε πως ως ημερομηνία της συναλλαγής, προκειμένου να καθοριστεί η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί κατά την αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου, του εσόδου ή του εξόδου, πρέπει να θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων (δηλαδή της προκαταβολής). Επίσης, στην περίπτωση που υφίστανται πολλαπλές προκαταβολές, θα πρέπει να ορίζεται διακριτή ημερομηνία συναλλαγής για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις οικονομικές της καταστάσεις.

1.2 Λειτουργικοί τομείς

Ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων καθώς και η μέτρηση των μεγεθών τους βασίζονται στην πληροφόρηση που λαμβάνει η Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων δραστηριότητας της Τραπέζης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένη την υφιστάμενη διοικητική δομή και διάρθρωση των εργασιών της Τραπέζης, έχουν προσδιοριστεί οι ακόλουθοι λειτουργικοί τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Corporate Banking
- Asset Management / Insurance
- Investment Banking /Treasury
- Ν.Α. Ευρώπη
- Λοιπά

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριοποίηση της

Τραπέζης σε ποικίλους γεωγραφικούς τομείς, πέραν των ανωτέρω λειτουργικών τομέων παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση και με βάση την ακόλουθη διάκριση:

- Ελλάδα
- Λοιπές χώρες

Σημειώνεται ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των μεγεθών των λειτουργικών τομέων για σκοπούς πληροφόρησης της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν διαφοροποιούνται από τις αντίστοιχες μεθόδους που επιβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως.

Αναλυτικά στοιχεία για την πληροφόρηση κατά τομέα αναφέρονται στη σημείωση 37.

1.3 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

α. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας, στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία των Καταστημάτων εξωτερικού αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα του κάθε Καταστήματος, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτό δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές του.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του κάθε καταστήματος με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες.

Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β. Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των καταστημάτων εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε οικονομικής καταστάσεως. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.
ii. Τα στοιχεία της Καταστάσεως Αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυσαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των μονάδων.

1.4 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α. Το ταμείο
β. Οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες
γ. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από τράπεζες και συμφωνίες Reverse Repos.

Ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται αυτές που λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.5 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων

Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Τράπεζα, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δάνεια και απαιτήσεις
- Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες ισχύουν τα εξής:

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία η Τράπεζα δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιωδώς την επένδυσή της, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Η Τράπεζα κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

i τις χορηγήσεις προς πελάτες της,

ii τα ποσά που καταβάλλει για την αγορά και τη μερική ή ολική κάλυψη ομολογιακών δανείων, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά,

iii τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών της, Τραπεζών κ.λπ.,

iv ομόλογα με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης όπως περαιτέρω περιγράφεται στη σημείωση 1.13.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

β) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους.

Η Τράπεζα, στην κατηγορία αυτή, κατατάσσει ομόλογα και άλλους χρεωστικούς τίτλους.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην ανακτήσιμη με την αντίστοιχη ζημιά να καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία:

i. Υπάρχει πρόθεση για την πώλησή τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς (εμπορικό χαρτοφυλάκιο).

   Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και περιορισμένο αριθμό μετοχών και εταιρικών ομολόγων.

ii. Η Τράπεζα επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να τα αποτιμήσει στην εύλογη αξία με μεταφορά της εκάστοτε προκύπτουσας διαφοράς στα αποτελέσματα.

Η επιλογή αυτή μπορεί να γίνει:

- όταν η Διοίκηση της Τραπέζης αξιολογεί και διαχειρίζεται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα με όρους εύλογης αξίας, είτε για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων, είτε ως μέρος μίας στρατηγικής επενδύσεων,
- όταν η επιλογή αυτή εξαλείφει τυχόν λογιστική ασυμμετρία που προκύπτει από την αποτίμηση αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων με διαφορετικό τρόπο, (π.χ. στο αναπόσβεστο κόστος), σε σχέση με χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με αυτά, (π.χ. παράγωγα, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων),
- όταν σε χρηματοοικονομικά μέσα ενσωματώνονται παράγωγα τα οποία διαφοροποιούν ουσιωδώς τις ταμειακές τους ροές ή ο διαχωρισμός των παραγώγων αυτών από τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα δεν απαγορεύεται.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα δεν είχε επιλέξει να εντάξει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε αυτή την κατηγορία.

δ) Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες.

Η Τράπεζα κατατάσσει στην κατηγορία αυτή ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια, χρεωστικούς τίτλους, μετοχές και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει ανα-

γνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών μέσων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω η Τράπεζα έχει προσδιορίσει ως «σημαντική» μια μείωση άνω του 20% σε σχέση με το κόστος της επένδυσης. Αντίστοιχα, «παρατεταμένη» θεωρείται μια πτώση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους κτήσης για συνεχές διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Τα ανωτέρω κριτήρια εξετάζονται σε συνάρτηση με τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς.

Σε περίπτωση απομείωσης, η σωρευτική ζημιά που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι οι κανόνες αποτίμησης που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν εφαρμόζονται όταν τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εκτός παραγώγων, σε διαφορετική κατηγορία αποτίμησης μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις», «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες και τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώληση ή επαναγορά τους στο άμεσο μέλλον.

ii. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iii. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iv. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων», στην κατηγορία «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

v. Μεταφορά από την κατηγορία των «επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη» στην κατηγορία των «διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» πραγματοποιείται όταν δεν υφίσταται πλέον πρόθεση ή δυνατότητα διακράτησης των στοιχείων αυτών έως τη λήξη τους.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πώλησης ή αναταξινόμησης σημαντικού ποσοστού αξιογράφων που διακρατούνται έως τη λήξη, τα αξιόγραφα που απομένουν στην κατηγορία αυτή υποχρεωτικά μεταφέρονται στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα. Εφόσον συντρέξει η εν λόγω περίπτωση δεν επιτρέπεται η κατάταξη αξιογράφων στην κατηγορία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη για τουλάχιστον δύο έτη. Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις πωλήσεων και αναταξινομήσεων που:

i. αφορούν σε αξιόγραφα τα οποία βρίσκονται σε μικρή χρονική απόσταση από την ημερομηνία λήξης ή άσκησης του δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, έτσι ώστε μεταβολές στο ισχύον επιτόκιο της αγοράς να μην έχουν ουσιαστική επίδραση στην εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου,

ii. αφορούν σε αξιόγραφα για τα οποία η Τράπεζα έχει ήδη εισπράξει ουσιαστικά το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου μέσω προγραμματισμένων καταβολών ή προκαταβολών ή

iii. οφείλονται σε μεμονωμένο μη επαναλαμβανόμενο γεγονός πέραν του ελέγχου της Τραπέζης.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού της όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

Στην περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στην Τράπεζα, δεν διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση ανα-

γνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι λογιστικές πρακτικές που ακολουθούνται από την Τράπεζα σε ανάλογες συναλλαγές εξειδικεύονται περαιτέρω στις σημειώσεις 1.20 και 1.21.

Στην περίπτωση συναλλαγών με τις οποίες η Τράπεζα ούτε διατηρεί αλλά ούτε και μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά διατηρεί έλεγχο επ' αυτών, τότε αυτά εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης της Τραπέζης. Αν η Τράπεζα δεν διατηρεί τον έλεγχο των στοιχείων τότε διακόπτεται η αναγνώρισή τους και στη θέση τους αναγνωρίζονται διακριτά τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή διατηρούνται κατά τη μεταβίβαση. Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων δεν υπήρχαν ανάλογες συναλλαγές.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

i. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ήτοι:
   - υπάρχει πρόθεση για την πώληση ή την επαναγορά τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς, ή
   - είναι παράγωγα προϊόντα που δεν αποτελούν μέσα αντιστάθμισης. Τα παράγωγα αυτά, όπως και οι υποχρεώσεις από παράγωγα προϊόντα τα οποία αποτελούν μέσα αντιστάθμισης εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι κανόνες αποτίμησής τους ακολουθούν όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

ii. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες η Τράπεζα επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω (σημείο γii).

Στο πλαίσιο της εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης, η Τράπεζα προέβη στην έκδοση ομολόγου το οποίο κατέταξε στην ανωτέρω κατηγορία αποτίμησης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

Στην περίπτωση που χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εν λόγω κατηγορίας υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως, εφαρμόζονται επιπλέον οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

γ) Υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και από δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς

Ως χρηματοοικονομική εγγύηση ορίζεται ένα συμβόλαιο το οποίο προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου του συμβολαίου λόγω της ζημίας που υπέστη από την αθέτηση των υποχρεώσεων συγκεκριμένου οφειλέτη.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις καθώς και οι δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμώνται στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα:

- στην πρόβλεψη που θα πρέπει να αναγνωριστεί (βάσει του ΔΛΠ 37) όταν θα θεωρηθεί πιθανή η εκροή πόρων και η εκροή αυτή θα είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία,
- στο ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση μειωμένο με το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσής του.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων

Η Τράπεζα διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μία άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, η ανταλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ουσιώδους τροποποίησης των όρων της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι). Οι όροι θεωρείται ότι διαφέρουν ουσιαστικά αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί ή καταβληθεί), προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τιμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων

εμφανίζονται συμψηφιστικά στον Ισολογισμό, μόνο σε περιπτώσεις όπου η Τράπεζα έχει νομικά το δικαίωμα και την πρόθεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό τους.

1.6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Παράγωγα είναι τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία, η οποία στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή που σημειώνεται σε κάποιο υποκείμενο στοιχείο με το οποίο συνδέονται (συνάλλαγμα, επιτόκια, δείκτη ή άλλη μεταβλητή).

Όταν το παράγωγο αποκτά θετική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, ενώ αντίθετα, όταν αποκτά αρνητική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο των υποχρεώσεων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς.

Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση που παράγωγα ενσωματώνονται σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, π.χ. ομόλογα, δάνεια, καταθέσεις, δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ., τα οποία δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τα παράγωγα δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των κύριων χρηματοοικονομικών μέσων στα οποία ενσωματώνονται, τότε υποχρεωτικά διαχωρίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία και συμπεριλαμβάνονται στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ή υποχρεώσεων.

Στις περιπτώσεις που παράγωγα ενσωματώνονται σε χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή της εύλογης αξίας τους περιλαμβάνεται στη συνολική μεταβολή της εύλογης αξίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων και καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται στα πλαίσια διαχειρίσεως Ενεργητικού - Παθητικού και σύμφωνα πάντα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δίδονται από την Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Επιπλέον, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τα παράγωγα για την αποκόμιση κερδών από βραχυχρόνιες μεταβολές της αγοράς και πάντα μέσα στα πλαίσια αναλήψεως κινδύνων που τίθενται από την αρμόδια Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Όταν η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα για αντιστάθμιση, προβαίνει κατά την έναρξη σε επαρκή τεκμηρίωση της σχέσεως αντισταθμίσεως, καθώς και σε έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντισταθμίσεως. Ο έλεγχος επαναλαμβάνεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Διευκρινίζονται ιδιαίτερα τα εξής:

α. Synthetic Swaps

Η Τράπεζα, προκειμένου να αυξήσει την απόδοση των καταθέσεων σε επιλεγμένους πελάτες της, χρησιμοποιεί το μηχανισμό των Synthetic Swaps.

Μετατρέπει δηλαδή τις καταθέσεις από Ευρώ σε JPY ή άλλο νόμισμα και παράλληλα, για την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου, προβαίνει σε προθεσμιακή αγορά του σχετικού νομίσματος.

Το αποτέλεσμα, το οποίο παράγεται από την προθεσμιακή πράξη, διασπάται σε τόκους, οι οποίοι προστίθενται στους χρεωστικούς τόκους των καταθέσεων, συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

β. Swaps συναλλάγματος (FX Swaps)

Τα Swaps αυτά χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για την αντιστάθμιση του κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια πελατών.

Για τα ανωτέρω Swaps δεν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση για την εφαρμογή λογιστικής αντισταθμίσεως και για το λόγο αυτό εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών Swaps.

Το αποτέλεσμα, το οποίο προκύπτει από τα παράγωγα αυτά, διαχωρίζεται σε τόκους και συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με τους τόκους και τις συναλλαγματικές διαφορές που παράγονται από τις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, καθώς και σε λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Λογιστική αντιστάθμισης

Λογιστική αντιστάθμισης είναι ο καθορισμός ειδικών κανόνων αποτίμησης με τους οποίους επιδιώκεται η συσχέτιση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν τόσο από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο όσο και από το μέσο αντιστάθμισης, συσχέτιση η οποία δεν επιτυγχάνεται με τους συνήθεις κανόνες αποτίμησης.

Η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να εφαρμοστεί λογιστική αντιστάθμισης.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της σχέσεως αντιστάθμισης, ενώ ο έλεγχος αποτελεσματικότητας διενεργείται κατά την έναρξη και επαναλαμβάνεται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης.

α. Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Με τη λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η συσχέτιση της μετα-

βολής της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου λόγω της επίδρασης ενός ή περισσοτέρων κινδύνων που αντισταθμίζονται.

Η μεταβολή της αξίας του μέσου αντιστάθμισης και η μεταβολή της αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που οφείλεται στους κινδύνους που αντισταθμίζονται αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα αντισταθμιζόμενα χρηματοοικονομικά μέσα συνεχίζουν να αποτιμώνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την κατηγορία αποτίμησης στην οποία έχουν ταξινομηθεί, όπως αυτοί αναλύονται στη σημείωση 1.5. Ειδικότερα για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα, το συνολικό ποσό της μεταβολής της αξίας τους, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της σχέσεως αντιστάθμισης, αποσβένεται σταδιακά στα αποτελέσματα, μέχρι τη λήξη ή την πώλησή τους. Η απόσβεση αυτή ξεκινά από το χρονικό σημείο διακοπής της σχέσης αντισταθμίσεως, βάσει του πραγματικού επιτοκίου που υπολογίζεται εκ νέου για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο και καταχωρείται στα έσοδα ή έξοδα εκ τόκων.

Η Τράπεζα, με χρήση επιτοκιακών παραγώγων (IRSs, CAPS), αντισταθμίζει κινδύνους που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις, ομόλογα και δάνεια. Επίσης με χρήση συναλλαγματικών παραγώγων αντισταθμίζει συναλλαγματικούς κινδύνους που αφορούν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες.

β. Αντιστάθμιση χρηματοροών

Με τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η μετατροπή των χρηματοροών από κυμαινόμενες σε σταθερές.

Το αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η λογιστική μεταχείριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου δεν μεταβάλλεται.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση παραμένει εκεί διακριτά έως ότου πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή. Όταν πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή ισχύουν τα εξής:

- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στις ίδιες περιόδους που οι αντισταθμιζόμενες ροές επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσεως.
- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων είτε μία δέσμευση της Τραπέζης για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας, το ποσό που έχει αναγνωριστεί στην καθαρή θέση είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα την ίδια χρονική στιγμή με την οποία το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων επηρεάζει τα αποτελέσματα είτε προσαρμόζει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που οι προσδοκώμενες ταμειακές ροές ή η συναλλαγή δεν θεωρούνται πλέον πιθανές, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Η Τράπεζα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συγκεκριμένη ομάδα προθεσμιακών καταθέσεων καθώς και για το συναλλαγματικό κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού. Ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην καθαρή θέση και τα οποία προέρχονται από σχέσεις αντισταθμίσεως ταμειακών ροών προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν πλέον διακοπεί, αποσβένονται γραμμικά στους τόκους έξοδα κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι αντισταθμιζόμενες ροές των εν λόγω προθεσμιακών καταθέσεων επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού

Η λογιστική αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού είναι παρόμοια με τη λογιστική αντιστάθμισης χρηματοροών. Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα συσσωρευμένα κέρδη/ζημίες που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα, με την πώληση της μονάδος.

1.7 Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε η Τράπεζα κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers – brokers), υπηρεσίες αποτιμήσεων ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Ειδικά για τις τιμές χρεογράφων, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει συγκεκριμένο εύρος τιμών, μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης που παρέχονται, ώστε να χαρακτηρίζονται ως τιμές ενεργού αγοράς.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση

και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, η Τράπεζα χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις της Τραπέζης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

Χρηματοοικονομικά μέσα

Σε ό,τι αφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα, η καλύτερη εκτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την αρχική αναγνώριση είναι η τιμή της συναλλαγής, εκτός αν η εύλογη αξία αποδεικνύεται από άλλες παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν στο ίδιο μέσο ή προκύπτει βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης της οποίας οι μεταβλητές περιλαμβάνουν κυρίως δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές. Στις περιπτώσεις αυτές, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαρμόζεται με το ποσό της διαφοράς σε σχέση με την τιμή της συναλλαγής. Το ποσό της προσαρμογής αυτής αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα μόνο κατά το βαθμό που σχετίζεται με μια μεταβολή στους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τους κατά την αποτίμηση.

Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσων και υποχρεώσεων λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος. Στις συμβάσεις παραγώγων, ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος και των δύο αντισυμβαλλομένων (bilateral credit valuation adjustment).

Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διακριτά. Ωστόσο, για συμβάσεις παραγώγων τις οποίες η Τράπεζα διαχειρίζεται ως ομάδα ανά αντισυμβαλλόμενο και παρέχει πληροφόρηση για την ομάδα αυτή στα βασικά διοικητικά της στελέχη, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με βάση την καθαρή έκθεσή της ανά αντισυμβαλλόμενο. Τυχόν προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποιούνται λόγω της ανωτέρω διαδικασίας αποτίμησης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου κατανέμονται στα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων ανάλογα με το εάν η καθαρή έκθεση της Τραπέζης ως προς τον αντισυμβαλλόμενο είναι θετική ή αρνητική αντίστοιχα.

Επίσης, η εύλογη αξία των καταθέσεων που ικανοποιούνται σε πρώτη ζήτηση (όπως για παράδειγμα οι καταθέσεις ταμιευτηρίου) δεν υπολείπεται του ποσού που είναι πληρωτέο κατά τη ζήτηση, προεξοφλημένο από την πρώτη μέρα που το ποσό θα ζητηθεί να πληρωθεί.

Τα κύρια δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις μεθοδολογίες αποτίμησης που εφαρμόζει η Τράπεζα είναι:

- Τιμές ομολόγων – τιμές οργανωμένης αγοράς (quoted prices) διαθέσιμες συνήθως για κυβερνητικά και εταιρικά χρεόγραφα.
- Πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) – υπολογίζονται από τιμές οργανωμένης αγοράς για συναφείς τίτλους χρεογράφων ή από διαπραγματεύσιμα credit default swaps. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Επιτόκια – επιτόκια αναφοράς όπως είναι LIBOR, OIS και άλλα επιτόκια που παρέχονται σε οργανωμένες αγορές ανταλλαγής επιτοκίων, ομολόγων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – παρέχονται σε οργανωμένες αγορές συναλλάγματος spot, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος.
- Μετοχές και μετοχικοί δείκτες – τιμές οργανωμένης αγοράς για μετοχές που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια μετοχών και για τους σχετικούς μετοχικούς δείκτες.
- Συντελεστές Μεταβλητότητας και συσχέτισης – υπολογίζονται από τιμές δικαιωμάτων προαίρεσης ή από υπηρεσίες αποτιμήσεων (pricing service).
- Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο – χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχει η εταιρία που έχει εκδόσει τις μετοχές και σχετικές πληροφορίες του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.
- Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων – η καθαρή αξία ενεργητικού του αμοιβαίου όπως δημοσιοποιείται ημερήσια στο χρηματιστήριο όπου είναι εισηγμένο.

Μη χρηματοοικονομικά μέσα

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών μέσων για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα.

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία – Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων – Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματορροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- **Εμπορικά Ακίνητα:** Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κ.λπ.
- **Οικιστικά Ακίνητα:** Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά τ.μ. ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κ.λπ.
- **Γενικές Παραδοχές όπως:** ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

1.8 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι συμμετοχές της Τραπέζης σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες.

Οι συμμετοχές αυτές αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα έξοδα αποκτήσεώς τους μείον τυχόν ζημίες απομειώσεως.

Μερίσματα που λαμβάνει η Τράπεζα από τις συμμετοχές της αναγνωρίζονται στα έσοδα όταν λαμβάνεται σχετική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα.

Σε περίπτωση απορρόφησης μίας θυγατρικής εταιρίας, η Τράπεζα εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 3 περί συννενώσεων επιχειρήσεων, όπως αυτές αναλυτικότερα περιγράφονται στη σημείωση 1.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτήρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από την Τράπεζα, είτε για τις λειτουργικές εργασίες της, είτε για διοικητικούς σκοπούς.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των κτηρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτήρια ιδιόκτητα: έως 40 χρόνια.
- Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα: η διάρκεια της μισθώσεως.

- Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα: από 5 έως 33 χρόνια.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Οι υπολειμματικές αξίες των παγίων και η ωφέλιμη ζωή τους αναπροσαρμόζονται, αν είναι απαραίτητο, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις.

Τα πάγια της Τραπέζης εξετάζονται σε ετήσια βάση για ενδείξεις απομείωσης και αν έχουν υποστεί απομείωση προσαρμόζονται στην ανακτήσιμη αξία τους με ισόποση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει κτήρια ή τμήματα κτηρίων με αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία εκμισθώνει με λειτουργική μίσθωση.

Οι επενδύσεις αυτές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος.

Μεταφορές προς και από την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης της Τραπέζης σε ό,τι αφορά στη χρήση του ακινήτου. Ειδικότερα, το ακίνητο αναταξινομείται στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην περίπτωση που η πρόθεση της Τραπέζης είναι να το ιδιοχρησιμοποιήσει ενώ αναταξινομείται στην κατηγορία των κατεχόμενων προς πώληση ακινήτων στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για την πώλησή του και εφόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.16. Αντιθέτως, ακίνητα που δεν έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων μεταφέρονται στην κατηγορία αυτή στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για εκμίσθωσή τους.

1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει:

α) Άυλα στοιχεία που προκύπτουν από τον επιμερισμό του τιμήματος κατά την εξαγορά εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Π. 3 ή που αποκτήθηκαν με μεμονωμένη αγορά. Τα άυλα αυτά στοιχεία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις.

Στα αύλα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται η αξία που έχει αποδοθεί σε αποκτειθείσες πελατειακές σχέσεις καθώς και στην καταθετική βάση. Η ωφέλιμη ζωή τους έχει προσδιοριστεί από 2 έως 9 έτη.

β) Τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτέο κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Το κόστος εσωτερικώς δημιουργούμενων προγραμμάτων λογισμικού περιλαμβάνει τις δαπάνες της φάσης ανάπτυξης του λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών προσωπικού που προκύπτουν άμεσα από την προετοιμασία του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει έως 15 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται. Προγράμματα λογισμικού που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιπτώσεις που ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί χωρίς το συγκεκριμένο λογισμικό πρόγραμμα) ταξινομούνται στα ενσώματα πάγια στοιχεία.

γ) Εμπορικά σήματα και λοιπά δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει έως 3 έτη.

Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων στοιχείων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Εξαίρεση αποτελούν τα άυλα πάγια που έχουν αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, τα οποία δεν αποσβένονται. Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τα άυλα στοιχεία η Τράπεζα δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

1.12 Μισθώσεις

Η Τράπεζα συνάπτει συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής.

Όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη των παγίων που εκμισθώνο-

νται μεταφέρονται στον μισθωτή, τότε οι αντίστοιχες συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης, ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

α) Όταν η Τράπεζα είναι εκμισθωτής

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μισθώσεως καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στην σημείωση 1.13.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Τράπεζα που λειτουργεί ως εκμισθωτής παρακολουθεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

β) Όταν η Τράπεζα είναι μισθωτής

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως μισθωτής, ο μισθωμένος εξοπλισμός περιλαμβάνεται στην ανάλογη κατηγορία παγίων, όπως και τα ιδιόκτητα πάγια, ενώ η σχετική υποχρέωση προς τον εκμισθωτή περιλαμβάνεται στις λοιπές υποχρεώσεις.

Τα μισθωμένα, με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή.

Η παρούσα αξία των μισθωμάτων υπολογίζεται με επιτόκιο προεξόφλησης εκείνο που αναφέρεται στη σύμβαση μισθώσεως, ή, όπου αυτό δεν αναφέρεται, με βάση το επιτόκιο δανεισμού που θα επιβαρυνόταν η Τράπεζα για αντίστοιχη χρηματοδότησή της για τον ίδιο σκοπό.

Μετά την αρχική καταχώρηση, τα πάγια αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, εκτός αν η διάρκεια της μισθώσεως είναι μικρότερη και το πάγιο δεν αναμένεται να περιέλθει στην κατοχή της Τραπέζης κατά τη λήξη της σύμβασης, οπότε και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ως έξοδα εκ τόκων, με βάση την τοκοχρεολυτική μέθοδο.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Τράπεζα, που λειτουργεί ως μισθωτής, δεν καταχωρεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, αναγνωρίζει δε ως έξοδα στην κατηγορία γενικά διοικητικά έξοδα τα ποσά των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

1.13 Απομείωση δανείων

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, η Τράπεζα διενεργεί, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39 και στις σχετικές με αυτό οδηγίες εφαρμογής.

Ειδικότερα, η όλη διαδικασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Η Τράπεζα εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Σημαντικά θεωρούνται τα δάνεια του τομέα wholesale καθώς και συγκεκριμένα δάνεια του τομέα retail. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Η Τράπεζα έχει καθορίσει τα γεγονότα που αποτελούν το έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης (trigger events).

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, η Τράπεζα τμηματοποιεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοειδείς πληθυσμούς, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων, και διαθέτει στατιστικά ισχυρή ιστορική βάση, όπου διεξάγει αναλύσεις με τη βοήθεια των οποίων αποτυπώνει και καθορίζει τον έλεγχο απομειώσεως, ανά διαφορετικό τμήμα του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης σε συλ-

λογική βάση, η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις για ζημιογόνα γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα κοινοποιηθεί (Incurred but not reported – IBNR). Ο υπολογισμός της απομείωσης σε αυτές τις περιπτώσεις λαμβάνει υπόψη τη χρονική περίοδο μεταξύ της εμφανίσεως ενός συγκεκριμένου γεγονότος και της ημερομηνίας που καθίσταται γνωστό (Loss Identification Period).

Λεπτομερής καταγραφή των δανείων που εμπίπτουν στους τομείς wholesale και retail, των γεγονότων που συνιστούν έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης καθώς και των κριτηρίων βάσει των οποίων σχηματίζονται οι ομάδες για την απομείωση σε συλλογική βάση περιλαμβάνονται στη σημείωση 38.1.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει ισχυρή βάση, με ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνει τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεών της από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματες εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στο βαθμό που το ανακτήσιμο ποσό του δανείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας.

γ) Εκτοκισμός απομειωμένων δανείων

Όλα τα απομειωμένα δάνεια εκτοκίζονται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) υπολογιζόμενο στο κεφάλαιο που έχει απομείνει μετά την απομείωση.

δ) Χειρισμός των ποσών απομείωσης – Διαγραφές

Τα ποσά των απομειώσεων τηρούνται σε υποαντίθετους λογαριασμούς προβλέψεων (allowance accounts) μέχρι η Τράπεζα να αποφασίσει τη διαγραφή/απόσβεση των ποσών αυτών.

Η πολιτική της Τραπέζης αναφορικά με τις διαγραφές/αποσβέσεις δανείων παρουσιάζεται αναλυτικά στη σημείωση 38.1.

ε) Ανακτήσεις/εισπράξεις ποσών σε απομειωμένα δάνεια

Αν, μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση, λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης ή εισπραχθούν ποσά από διαγραφέντα δάνεια, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συγκεκριμένα στις ζημίες απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

1.14 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και ειδικότερα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και σε κοινοπραξίες.

Κατά την εκτίμηση για απομείωση των ανωτέρω στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Η σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας του στοιχείου, πέραν εκείνης που θα αναμένονταν ως αποτέλεσμα του χρόνου που έχει παρέλθει ή της κανονικής χρήσης του.
- Σημαντικές μεταβολές στο τεχνολογικό, οικονομικό ή νομικό περιβάλλον στο οποίο η εταιρία δραστηριοποιείται ή το στοιχείο του ενεργητικού είναι ενταγμένο και οι οποίες έχουν ή αναμένεται να έχουν αρνητική επίδραση κατά την τρέχουσα χρήση ή στο εγγύς μέλλον.
- Σημαντική δυσμενής μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Σημαντική αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή των ποσοστών απόδοσης επενδύσεων οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας του στοιχείου λόγω χρήσης.
- Η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας είναι μεγαλύτερη από την χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίησή της.
- Η ύπαρξη εσωτερικής πληροφόρησης για απαξίωση ή φυσική ζημία του στοιχείου.

Επίσης, η είσπραξη μερίσματος από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς ή κοινοπραξίες λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη πιθανής απομείωσης των συμμετοχών κατά τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσής τους που πραγματοποιείται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής. Ως ανακτήσιμη ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης αποτελεί το ποσό που θα εισέπραττε η Τράπεζα κατά την πώληση του στοιχείου (μείον τα έξοδα πώλησης), σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς.

Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από το στοιχείο ή από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, από τη χρήση τους και όχι από τη ρευστοποίησή τους.

Ειδικά κατά την αποτίμηση της αξίας των ιδιοχρησιμοποι-

ούμενων παγίων, η αξία λόγω χρήσεως (value in use) ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από την Τράπεζα.

1.15 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

1.16 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, ή ομάδα αυτών, των οποίων η αξία αναμένεται να ανακτηθεί μέσω πώλησης, μαζί με τυχόν συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Η ανωτέρω κατάταξη εφαρμόζεται εφόσον το στοιχείο ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση στην παρούσα κατάστασή του και η πώλησή του θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή. Η πώληση θεωρείται πιθανή όταν έχει ληφθεί η απόφαση πώλησης του στοιχείου από τη Διοίκηση, πραγματοποιούνται οι ενέργειες για τον εντοπισμό του κατάλληλου αγοραστή, το περιουσιακό στοιχείο διατίθεται ενεργά στην αγορά σε τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία του και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταπώλησή τους αναγνωρίζονται απευθείας ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση εφόσον ικανοποιείται το κριτήριο της πώλησης με χρονικό ορίζοντα ενός έτους και είναι εξαιρετικά πιθανό ότι και τα λοιπά κριτήρια θα ικανοποιηθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως εντός τριών μηνών).

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται κυρίως ενσώματα πάγια στοιχεία που η Τράπεζα έχει αποκτήσει μέσω πλειστηριασμών.

Πριν από την κατάταξή τους ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής αποτιμώνται με βάση τους κανόνες που επιβάλλονται από τα επιμέρους Λογιστικά Πρότυπα που τα αφορούν.

Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση, όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση.

Οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη σύγκριση καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα και δύναται να αναστραφεί στο μέλλον. Εάν η ζημιά απομείωσης αφορά ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας, εκτός ορισμένων στοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π 5. Κατά τη διαδικασία κατανομής των ζημιών απομείωσης, πρώτα εξαλείφεται τυχόν υπεραξία (Goodwill) που αντιστοιχεί στην ομάδα και τυχόν υπόλοιπο, που απομένει, κατανέμεται αναλογικά στα υπόλοιπα στοιχεία.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους παρουσιάζονται στη γραμμή Λοιπα Στοιχεία Ενεργητικού και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης (ή της λογιστικής τους αξίας) και της εύλογης αξίας. Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία η Τράπεζα αποφασίζει μεταγενέστερα είτε να ιδιοχρησιμοποιήσει είτε να εκμισθώσει, αναταξινομούνται στις κατηγορίες των ιδιοχρησιμοποιούμενων ή επενδυτικών παγίων αντίστοιχα. Κατά την αναταξινόμησή τους, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία και στη λογιστική αξία, πριν την ταξινόμησή τους στα πάγια κατεχόμενα προς πώληση, προσαρμοσμένη με τη σωρευτική απόσβεση ή αναπροσαρμογή της αξίας που θα είχαν αν δεν είχαν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

1.17 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό

Στην Τράπεζα λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Στα προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών η Τράπεζα καταβάλλει ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα.

Η Τράπεζα δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών η παροχή αποτελεί συνάρτηση των ετών υπηρεσίας και του μισθού και υπάρχει εγγύηση καλύψεώς της από την Τράπεζα.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται, για κάθε πρόγραμμα διακριτά, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η καθαρή υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (δηλαδή των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το ποσό που προκύπτει με την ως άνω σύγκριση μπορεί να είναι αρνητικό, δηλαδή απαίτηση. Το ποσό της απαίτησης που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν δύναται να υπερβαίνει την παρούσα αξία των οικονομικών ωφελειών οι οποίες είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφής χρημάτων από το πρόγραμμα ή με τη μορφή μείωσης των μελλοντικών εισφορών σε αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η απόδοση εταιρικού ομολόγου υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης με διάρκεια αντίστοιχη της υποχρέωσης ή η απόδοση κρατικού ομολόγου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγορά εταιρικών ομολόγων με βάθος.

Ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών, ο οποίος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της εν λόγω καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) με το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (απαίτηση).

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται το κόστος υπηρεσίας το οποίο αποτελείται από:

- το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το οποίο είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο,
- το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, το οποίο είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία του εργαζομένου σε προηγούμενη περίοδο και η οποία μεταβολή είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής νέων ή της μεταβολής υφιστάμενων μακροπρόθεσμων παροχών στους εργαζομένους ή μίας περικοπής δηλαδή μίας σημαντικής μείωσης του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και
- τα κέρδη και τις ζημίες σε περίπτωση διακανονισμού.

Του καθορισμού του κόστους υπηρεσίας παρελθόντων ετών καθώς και των κερδών ή των ζημιών διακανονισμού προηγείται ο επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών χρησιμοποιώντας την τρέχουσα εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις, αντικατοπτρίζοντας τις παροχές του προγράμματος πριν την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών, ειδικότερα, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την προγενέστερη από τις δύο ημερομηνίες:

- τη χρονική περίοδο που το πρόγραμμα αναθεωρείται ή περικόπτεται και
- όταν αναγνωρίζονται οι σχετικές προβλέψεις ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης (βάσει του ΔΛΠ 37) ή όταν αναγνωρίζονται οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η αναγνώριση του κέρδους ή της ζημίας σε περίπτωση διακανονισμού πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται ο διακανονισμός.

Οι επανεκτιμήσεις της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης), οι οποίες αποτελούνται από:

- τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών και
- τις μεταβολές από την επίδραση του περιορισμού στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο από την υποχρέωση (απαίτηση) των καθορισμένων παροχών,

καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται σε μεταγενέστερη περίοδο στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στις περιπτώσεις που η Τράπεζα αποφασίζει τον τερματισμό της απασχόλησης εργαζομένων πριν την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος αποδέχεται την προσφορά της Τραπέζης να διακόψει την απασχόλησή του πριν τη συνταξιοδότηση, η υποχρέωση και το σχετικό έξοδο των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζονται την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

α. όταν η Τράπεζα δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και

β. όταν η Τράπεζα αναγνωρίζει έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

1.18 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό

Η χορήγηση στο προσωπικό δικαιωμάτων προαιρέσεως επί μετοχών της Τραπέζης, ο ακριβής αριθμός τους, η τιμή και ο χρόνος ενασκήσεώς τους αποφασίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός των πλαισίων που έχει εγκρίνει η Γενική Συνέλευση και αφού ληφθεί υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εύλογη αξία τους, που προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία διάθεσης, αναγνωρίζεται ως αμοιβή (έξοδο) προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση αποθεματικού της καθαρής θέσης, κατά την περίοδο μεταξύ διάθεσης και ενάσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων. Το ποσό που καταβάλλεται από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την ενάσκησή τους αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και το σχηματισθέν αποθεματικό από τα ενασκηθέντα δικαιώματα μεταφέρεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

1.19 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Προβλέψεις, επίσης, αναγνωρίζονται σε περιπτώσεις προγραμμάτων αναδιάρθρωσης με τα οποία η διοίκηση επιχειρεί είτε να αλλάξει το αντικείμενο μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας είτε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. κλείσιμο επιχειρηματικών εγκαταστάσεων). Η αναγνώριση της πρόβλεψης συνοδεύεται από σχετικό, εγκεκριμένο από τη διοίκηση, πρόγραμμα, καθώς και από κατάλληλες ενέργειες γνωστοποίησής του.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι ίσο με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης ισούται με την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης.

Οι σχηματισθείσες ήδη προβλέψεις συμψηφίζονται με τα ποσά που καταβάλλονται για το διακανονισμό των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που πάψει να θεωρείται πιθανή η εκροή πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες δεν αναγνωρίζονται.

Μελλοντικά γεγονότα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν το ποσό που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρεώσεως για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν υπάρχουν επαρκείς αντικειμενικές ενδείξεις ότι θα επισυμβούν.

Αποζημιώσεις που τυχόν λαμβάνονται από τρίτους και αφορούν μέρος ή όλο το ποσό της εκτιμώμενης εκροής αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού, μόνο όταν είναι βέβαια η είσπραξή τους. Το ποσό της αναγνωριζόμενης αποζημίωσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό της προβλέψεως. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το έξοδο που αφορά την πρόβλεψη εμφανίζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Η Τράπεζα δεν αναγνωρίζει στον ισολογισμό ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες συνιστούν:

- πιθανές δεσμεύσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της Τραπέζης, ή
- παρούσες δεσμεύσεις που ανακύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και που δεν αναγνωρίζονται διότι:
  - δεν είναι πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή
  - το ποσό της δεσμεύσεως δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Η Τράπεζα περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους.

1.20 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων

Η Τράπεζα προβαίνει σε αγορές χρεογράφων βάσει συμφωνιών επαναπώλησής των σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον και σε συγκεκριμένη τιμή. Τα χρεόγραφα που αγοράζονται με σκοπό να επαναπωληθούν στο μέλλον δεν αναγνωρίζονται σαν επενδύσεις.

Τα ποσά που πληρώνονται καταχωρούνται ως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ή πελάτες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης αναγνωρίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Τα χρεόγραφα που πωλούνται βάσει συμφωνιών επαναγοράς δεν διαγράφονται από τον Ισολογισμό. Εμφανίζονται σαν επενδύσεις και αποτιμώνται σύμφωνα με τις αρχές αποτίμησης της κατηγορίας στην οποία έχουν ενταχθεί.

Οι εισπράξεις από την πώληση των χρεογράφων αυτών εμφανίζονται σαν υποχρεώσεις προς πελάτες ή τράπεζες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της αξίας πώλησης και της τιμής επαναγοράς εμφανίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Χρεόγραφα τα οποία η Τράπεζα δανείζεται δεν αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό, εκτός και αν αυτά πωληθούν σε τρίτους, οπότε το τίμημα της πώλησης αναγνωρίζεται ως υποχρέωση παράδοσης των τίτλων η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία.

1.21 Τιτλοποιήσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε τιτλοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω στοιχεία σε εταιρίες ειδικού σκοπού, οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομολογίες.

Σε κάθε συναλλαγή τιτλοποιήσεως χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εξετάζεται, με βάση τους συμβατικούς όρους και την οικονομική ουσία των συναλλαγών, το αν η Τράπεζα θα προβεί σε διακοπή αναγνώρισης των στοιχείων που τιτλοποιούνται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.5.

1.22 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρέους και καθαρής θέσεως

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδει η Τράπεζα για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτή.

Στην περίπτωση που, έναντι των αντληθέντων κεφαλαίων, η Τράπεζα υποχρεούται να εκδώσει μετοχές, ο αριθμός των μετοχών πρέπει να είναι σταθερός και να προσδιορίζεται με την αρχική σύμβαση προκειμένου η υποχρέωση εκδόσεως μετοχών να καταχωρηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως.

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης στις περιπτώσεις εξαγοράς επιχειρήσεων με έκδοση μετοχών οι οποίες δίδονται ως αντάλλαγμα, η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της χρηματιστηριακής τους τιμής καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά της καθαρής θέσεως. Κάθε κέρδος ή ζημία από την πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Αποτελέσματα εις νέον

Τα πληρωτέα μερίσματα μειώνουν το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» και εγγράφονται ως υποχρέωση κατά το χρόνο εγκρίσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.23 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

Τόκοι έξοδα δανεισμού, που σχετίζεται άμεσα με στοιχεία ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρις ότου τεθούν σε παραγωγική λειτουργία ή είναι διαθέσιμα να πωληθούν, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού. Η κεφαλαιοποίηση παύει όταν οι διαδικασίες προετοιμασίας των στοιχείων ενεργητικού για τη χρήση την οποία προορίζονται ουσιαστικά ολοκληρωθούν.

1.24 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.25 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Ως αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναγνωρίζονται οι μεταβολές από την εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα κέρδη ή ζημιές από τη διάθεσή τους και οι συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα. Στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων καταχωρούνται και οι ζημίες απομειώσεως ομολόγων, μετοχών και λοιπών τίτλων μεταβλητής αποδόσεως.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα στη λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που εξοφλούνται ή μεταβιβάζονται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται επίσης αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

1.26 Διακοπείσες δραστηριότητες

Διακοπείσα δραστηριότητα είναι ένα συστατικό μέρος μιας επιχειρηματικής οντότητας, το οποίο είτε έχει πωληθεί, είτε έχει χαρακτηρισθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και αντιπροσωπεύει:

- μία κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα της Τραπέζης

  ή

- σύνολο δραστηριοτήτων σε μία γεωγραφική περιοχή λειτουργίας.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπεισών δραστηριοτήτων εμφανίζονται διακριτά (σε μία ξεχωριστή γραμμή) από τα υπόλοιπα στοιχεία του Ισολογισμού, δίχως να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Τυχόν αποτελέσματα που αφορούν τις διακοπείσες δραστηριότητες, τα οποία έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, εμφανίζονται επίσης διακριτά (ως ξεχωριστή γραμμή εντός της καθαρής θέσεως).

Τα κέρδη ή οι ζημίες μετά από φόρο που προέρχονται από τις διακοπείσες δραστηριότητες, καθώς και οι τυχόν ζημίες απομείωσης από τη συνολική αποτίμηση του κλάδου, εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, μετά τα καθαρά κέρδη από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγκριτικών περιόδων αναμορφώνονται μόνο σε ότι αφορά τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών.

1.27 Ορισμός συνδεδεμένων μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για την Τράπεζα, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

α. Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για την Τράπεζα:
   i. θυγατρικές εταιρίες,
   ii. κοινοπραξίες,
   iii. συγγενείς εταιρίες καθώς και
   iv. το Πρόγραμμα παροχών συνταξιοδότησης, εν προκειμένω το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Alpha Τραπέζης Πίστεως.

β. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο, ή από κοινού έλεγχο, ή σημαντική επιρροή στην Τράπεζα.

   Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και οι θυγατρικές του εταιρίες διότι στα πλαίσια του Ν.3864/2010 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέκτησε συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι ασκεί σημαντική επιρροή σε αυτή.

γ. Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και τα στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών.

   Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους.

Επιπλέον, η Τράπεζα γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρίες στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα, η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά σε συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρίες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

1.28 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγουμένης περιόδου αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης περιόδου.

1.29 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Η Τράπεζα, στα πλαίσια εφαρμογής των λογιστικών της αρχών και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π., διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων,

που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βασίζεται στις διαθέσιμες τιμές της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου.

Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων

Η Τράπεζα, κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν καλυμμάτων, οι ιστορικοί δείκτες ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο, ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα. Αντίστοιχες εκτιμήσεις υπεισέρχονται και στην αξιολόγηση της ύπαρξης ζημιών απομείωσης αξιογράφων που κατατάσσονται ως αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα μέχρι τη λήξη.

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή της σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες. Η εν λόγω άσκηση εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των στοιχείων, ήτοι της υψηλότερης ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από παράγοντες όπως η πρακτική εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών και από την επίλυση τυχόν διαφορών με τις φορολογικές αρχές κ.λπ. Μελλοντικοί φορολογικοί έλεγχοι, μεταβολές της φορολογικής νομοθεσίας και το ύψος των πραγματοποιηθέντων φορολογητέων κερδών ενδέχεται να οδηγήσουν στην προσαρμογή του ποσού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τρέχοντα και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος και στην καταβολή ποσών φόρου διαφορετικών από εκείνων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης. Οι όποιες προσαρμογές αναγνωρίζονται στη χρήση εντός της οποίας οριστικοποιούνται.

Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσδιορίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης που βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τη μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και συντάξεων καθώς και την απόδοση τυχόν περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οποιαδήποτε μεταβολή των παραδοχών αυτών θα επηρεάσει το ύψος των αναγνωρισθέντων υποχρεώσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις όταν εκτιμά ότι υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας εκτιμάται αξιόπιστα. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που είτε η εκροή είναι πιθανή είτε αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, η Τράπεζα δεν προβαίνει στην αναγνώριση πρόβλεψης αλλά στη γνωστοποίηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά της. Η εκτίμηση για την πιθανότητα ή μη της εκροής καθώς και για το ύψος της επηρεάζονται από παράγοντες εκτός ελέγχου της Τραπέζης, όπως ενδεικτικά είναι οι δικαστικές αποφάσεις, η πρακτική εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων και η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων όταν πρόκειται για έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την Τράπεζα για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψεως αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται.

1.29.1 Αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το αστάθες οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς και με

τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Ειδικότερα, ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον τα τελευταία έτη, ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, οδήγησε σε σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, στην αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατ΄ επέκταση στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης από την Τράπεζα αλλά και από το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα γενικότερα. Επιπρόσθετα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, το εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον επηρεάστηκε δυσμενώς από τις αβεβαιότητες που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για τη χρηματοδότηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, γεγονός που οδήγησε σε σημαντική εκροή καταθέσεων, στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τραπεζικής αργίας η οποία ανακοινώθηκε στις 28.6.2015 και διήρκεσε έως τις 19.7.2015. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εξακολουθούν να υφίστανται έως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων, ενώ οι επιμέρους διατάξεις εφαρμογής τους τροποποιούνται κατά περίπτωση με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου.

Παράλληλα οι ανάγκες ρευστότητας των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων εξακολουθούν μέχρι σήμερα να ικανοποιούνται κατά κύριο λόγο από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος.

Η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, εντός του τρίτου τριμήνου του 2015, για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, οδήγησαν στην επίτευξη συμφωνίας για τη χορήγηση νέας οικονομικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Με τη συμφωνία αυτή προβλέπεται η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελληνικής Δημοκρατίας για το μεσοπρόθεσμο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση υλοποίησης οικονομικών μεταρρυθμίσεων, ενώ επιπρόσθετα προβλέφθηκε η διάθεση πόρων για την κάλυψη των αναγκών ανακεφαλαιοποίησεως των πιστωτικών ιδρυμάτων ως αποτέλεσμα της αξιολογήσεώς τους από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό. Ειδικότερα σε ότι αφορά στην Τράπεζα, η ανακεφαλαιοποίηση, συνολικού ύψους € 2.563 εκατ., πραγματοποιήθηκε εντός του τετάρτου τριμήνου του 2015, αποκλειστικά από ιδιωτικά κεφάλαια, όπως περαιτέρω αναλύεται στη σημείωση 39.

Τον Ιούνιο του 2016 ολοκληρώθηκε η πρώτη αξιολόγηση του προγράμματος οικονομικής στήριξης και ενεκρίθη η τμηματική εκταμίευση της δεύτερης δόσεως του προγράμματος συνολικού ποσού € 10,3 δισ. Η πρώτη εκταμίευση ποσού € 7,5 δισ. πραγματοποιήθηκε εντός του Ιουνίου και κάλυψε τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες εξυπηρετήσεως του δημοσίου χρέους καθώς και την εξόφληση μέρους των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Ελληνικού Δημοσίου προς ιδιώτες. Το υπολειπόμενο ποσό των € 2,8 δισ. εκταμιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2016 μετά την ολοκλήρωση των προαπαιτούμενων δράσεων που είχαν προβλεφθεί σχετικά. Η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως και η εκταμίευση των δόσεων συνέβαλαν στην ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας και στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Παράλληλα, κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2016 ξεκίνησε η δεύτερη αξιολόγηση του προγράμματος οικονομικής στήριξης η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στο προσεχές χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων και λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα που περιγράφηκαν στην απόφαση του Eurogroup για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού δημοσίου χρέους (σημείωση 1.29.2), αναμένεται να συνδράμουν στη σταδιακή βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην επιστροφή της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς αναπτύξεως, σημειώνοντας, ωστόσο, τις αρνητικές συνέπειες που θα είχε στους εν λόγω τομείς περαιτέρω καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολογήσεως του προγράμματος.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Τράπεζα αναλαμβάνει ένα πλέγμα δράσεων και πρωτοβουλιών, όπως ειδικότερα αναφέρεται στη σχετική ενότητα της Ετήσιας Εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του 2016, οι οποίες, σε συνδυασμό με τις αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου, αναμένεται να συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση του μη εξυπηρετούμενου δανειακού χαρτοφυλακίου.

Σε ότι αφορά στα επίπεδα ρευστότητας και στο κόστος χρηματοδοτήσεως της Τραπέζης και του ελληνικού τραπεζικού συστήματος γενικότερα, θετική επίδραση επιφέρουν η επανένταξη των ελληνικών κρατικών τίτλων στην περίμετρο των αποδεκτών εξασφαλίσεων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η μείωση των περικοπών (haircut) που εφαρμόζονται επί των αποδεκτών εξασφαλίσεων και τέλος η δυνατότητα μεταβιβάσεως στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέρους των τίτλων εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας που κατέχει η Τράπεζα όπως ειδικότερα αναφέρεται στη σημείωση 18 των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη την υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια της Τραπέζης και τη δυνατότητα προσβάσεώς της στους μηχανισμούς ρευστότητας του ευρωσυστήματος, η Τράπεζα εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

1.29.2 Εκτίμηση της εκθέσεως της Τραπέζης στο Ελληνικό Δημόσιο

Η συνολική έκθεση της Τραπέζης σε τίτλους εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε δάνεια που σχετίζονται με

το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζεται στη σημείωση 38.1. Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα της συνολικής έκθεσης της Τραπέζης σχετίζονται με την ικανότητα εξυπηρετήσεως από το Ελληνικό Δημόσιο των δανειακών του υποχρεώσεων, η οποία με τη σειρά της επηρεάζεται από τη διαμόρφωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, καθώς και από τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

Η συμφωνία χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης, η οποία υπεγράφη την 19.8.2015, αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και παράλληλα να συνδράμει στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, υπό την προϋπόθεση τήρησης συγκεκριμένων δεσμεύσεων που σχετίζονται με την επίτευξη συγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στην ελληνική οικονομία. Επίσης, η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του προγράμματος αναμένεται να συνοδευθεί με μέτρα για την ελάφρυνση του ελληνικού δημοσίου χρέους ώστε να ενισχυθεί η βιωσιμότητα του.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, στο Eurogroup της 9.5.2016 τέθηκε το πλαίσιο βάσει του οποίου θα αξιολογηθεί η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Στο Eurogroup της 24.5.2016 περιγράφηκαν σε γενικές γραμμές τα μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους, διακριτά για το βραχυπρόθεσμο, το μεσοπρόθεσμο και το μακροπρόθεσμο διάστημα. Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, με βάση το κύριο σενάριο, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες της ελληνικής δημοκρατίας θα πρέπει να υπολείπονται του 15% του ΑΕΠ μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος μεσοπρόθεσμα ενώ στη συνέχεια θα πρέπει να υπολείπονται του 20% του ΑΕΠ. Από τα παραπάνω μέτρα ελάφρυνσης του χρέους μόνο τα βραχυπρόθεσμα μέτρα έχουν εξειδικευθεί και τεθεί σε εφαρμογή. Με τη λήψη των παραπάνω μέτρων (βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων), εκτιμάται ότι θα βελτιωθεί η ικανότητα εξυπηρετήσεως του ελληνικού χρέους.

Με βάση τα ανωτέρω, η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε απομείωση της αξίας των τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε την 31.12.2016, ωστόσο, αξιολογεί τις εξελίξεις που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο χρέος σε συνάρτηση με τις συνθήκες της αγοράς και επανεξετάζει τις εκτιμήσεις της για την ανακτησιμότητα της συνολικής της εκθέσεως σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.29.3 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, τις οποίες έχει αναγνωρίσει η Τράπεζα, αφορούν στις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στις ζημίες από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και από το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2012 και στις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες αφορούν τις χρήσεις 2012 - 2014. Οι φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν με φορολογητέα κέρδη εντός πέντε ετών από το σχηματισμό τους. Η Τράπεζα αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών της, για τις επόμενες χρήσεις μέχρι την εκπνοή του δικαιώματος συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών, αυτές είναι ανακτήσιμες ακόμα και μετά την αφαίρεση των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που αναμένεται να δημιουργηθούν στις χρήσεις αυτές. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτά απεικονίζονται στο επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης, στο οποίο περιλαμβάνεται και το πλάνο στρατηγικής για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων το οποίο έχει υποβληθεί στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM), καθώς και οι διατάξεις του νόμου που ψηφίστηκε την 29.3.2017 (σημείωση 48στ). Λήφθηκε, επίσης, υπόψη η ύπαρξη σημαντικών φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση τις χρήσεις από το 2012 έως το 2014, εξαιτίας της απρόσμενης μεγάλης ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας και της ζημίας από το PSI.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις φορολογικές ζημίες που προέκυψαν από το PSI και τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012 αναγνωρίστηκαν ως χρεωστική διαφορά σύμφωνα με τους Ν.4046/14.2.2012 και Ν.4110/23.1.2013 και σχετική νομική γνωμάτευση. Σύμφωνα με το Ν.4110/23.1.2013, η εν λόγω χρεωστική διαφορά εκπίπτει φορολογικά, σταδιακά και ισόποσα, σε 30 έτη, γεγονός που σύμφωνα με την εκτίμηση της Τραπέζης παρέχει επαρκή χρονικό ορίζοντα για το σταδιακό συμψηφισμό της με φορολογητέα κέρδη.

Για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση των δανείων δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Η Τράπεζα αξιολόγησε την ανακτησιμότητά τους με βάση τις προβλέψεις για την πορεία των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, όπως αυτά εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας το χρονικό διάστημα εκτίμησης της μελλοντικής κερδοφορίας σε σχέση με το επιχειρησιακό σχέδιο για περιορισμένο αριθμό ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Τράπεζα εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεών της που έχει αναγνωριστεί και που προέρχεται τόσο από προσωρινές

διαφορές όσο και από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το Ν.4303 /2014, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου, δύναται να μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, όπως ειδικότερα αναλύεται στη σημείωση 11.

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπέζης, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα επαναξιολογεί την εκτίμησή της για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2. Καθαρό έσοδο από τόκους

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	12.874	11.388
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	1.751.600	1.902.312
Τιτλοποιημένων δανείων	258.880	288.933
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	205	168
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	216.722	254.644
Αξιογράφων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	62	4.675
Από επενδύσεις σε δανειακό χαρτοφυλάκιο	6.758	16.068
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	112.715	157.772
Λοιποί	13.024	11.134
Σύνολο	**2.372.840**	**2.647.094**
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(276.257)	(299.669)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(153.950)	(286.691)
Ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(60.609)	(180.986)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(124.314)	(172.725)
Λοιποί	(91.163)	(97.857)
Σύνολο	**(706.293)**	**(1.037.928)**
Καθαρό έσοδο από τόκους	**1.666.547**	**1.609.166**

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2016 σημειώθηκε μείωση των εξόδων από τόκους, που οφείλεται, κυρίως στην ανταλλαγή τίτλων κύριας εξασφαλίσεως, μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικών τίτλων, στο πλαίσιο της Προαιρετικής Πρότασης Ανταλλαγής (LME) με μετοχές που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015, στη μείωση της απόδοσης των τίτλων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, του Ν. 3723/2008 λόγω μείωσης της συνολικής ονομαστικής αξίας κατά ποσό € 8,2 δισ. και στη μείωση του κόστους δανεισμού. Επίσης σημειώθηκε μείωση των εσόδων από τόκους, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των τόκων από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών λόγω των σημαντικών απομειώσεων που αναγνωρίστηκαν κατά την προηγούμενη χρήση (σημείωση 10).

3. Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες		
Χορηγήσεων	30.449	29.303
Εγγυητικών επιστολών	63.086	69.906
Εισαγωγών-εξαγωγών	10.355	10.368
Πιστωτικών καρτών	61.035	52.154
Συναλλαγών	37.032	36.585
Αμοιβαίων κεφαλαίων	24.712	29.778
Συμβουλευτικών υπηρεσιών και αγοραπωλησίας χρεογράφων	1.761	1.031
Αγοραπωλησιών συναλλάγματος	17.712	15.568
Εκδόσεων τίτλων του Ν.3723/2008		(11.509)
Λοιπές	24.507	22.635
Σύνολο	**270.649**	**255.819**

Κατά τη χρήση 2016 τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες σημείωσαν αύξηση, η οποία οφείλεται κυρίως στη ακύρωση των ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου του Πυλώνα ΙΙΙ του Ν.3723/2008 τον Οκτώβριο 2015 και στη αύξηση των εσόδων από προμήθειες πιστωτικών καρτών λόγω αύξησης του όγκου συναλλαγών.

Οι προμήθειες πιστωτικών καρτών της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω τροποποιήσεως του τρόπου παρουσίασης των κονδυλίων που σχετίζονται με το πρόγραμμα επιβραβεύσεως Bonus καρτών όπως αναφέρεται στην σημείωση 47.

4. Έσοδα από μερίσματα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Αξιογράφων διαθέσιμων προς πώληση	532	747
Συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	448.443	34.718
Σύνολο	**448.975**	**35.465**

Την 31.12.2016 η Τράπεζα προέβη στη λογιστικοποίηση μερισμάτων που η διανομή τους έχει εγκριθεί από τις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις θυγατρικών της.

Τα έσοδα μερισμάτων της χρήσεως 2016 αφορούν κυρίως σε € 325 εκατ. από την Alpha Group Ltd, € 56 εκατ. από την Ιονική Συμμετοχών ΑΕ και € 30 εκατ. από την ABC Factors ΑΕ.

5. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Συναλλαγματικές διαφορές	20.336	(8.553)
Αξιόγραφων εμπορικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	1.122	1.954
- Μετοχών	29	
Αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	66.984	(80.713)
- Μετοχών	54.523	(7.591)
- Λοιπών χρεογράφων	(1.143)	(3.499)
Συμμετοχών	(314.540)	(24.207)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(6.224)	87.186
Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	8.884	(55.857)
Σύνολο	**(170.029)**	**(91.280)**

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως 2016 έχουν επηρεαστεί κυρίως από:

- τη ζημία ποσού € 139,1 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην απομείωση της θυγατρικής Alpha Group Investment Ltd (σημείωση 19),
- τη ζημία ποσού € 51,2 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην αποτίμηση των συμμετοχών ΑΡΕ Fixed Assets ΑΕ, ΑΡΕ Commercial Property ΑΕ και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας ΑΕ λόγω της ταξινόμησης τους στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση (σημείωση 44),
- τη ζημία ποσού € 82 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην αποτίμηση της θυγατρικής Alpha Bank Srbjia λόγω της ταξινόμησης της στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση (σημείωση 44),
- τη ζημία ποσού € 35 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Συμμετοχών» και αφορά στην πώληση της συμμετοχής της Τραπέζης στην Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ΑΕ (σημείωση 44),
- το κέρδος ποσού € 36,1 εκατ. που περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Ομολόγων» του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και αφορά στην πώληση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (σημείωση 18γ) και
- τη συναλλαγή εξαγοράς των μετοχών της Visa Europe, που κατείχε η Τράπεζα από την Visa Inc.

Αναφορικά με τη συναλλαγή της VISA επισημαίνεται ότι την 21.6.2016 ολοκληρώθηκε η εξαγορά της Visa Europe από τη Visa Inc. Σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση (όπως αυτή τροποποιήθηκε την 10.5.2016), κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η Visa Inc αγόρασε από τα μέλη της Visa Europe τις μετοχές που αυτά κατείχαν λόγω της ιδιότητάς τους ως μέλη. Το τίμημα για την εν λόγω αγορά αποτελείται από:

i. Την καταβολή συνολικά του ποσού των € 12,25 δισ. με την ολοκλήρωση της συναλλαγής.
ii. Τη διανομή προνομιούχων μετοχών.
iii. Την καταβολή του ποσού του € 1 δισ. κατά την τρίτη επέτειο από το κλείσιμο της συναλλαγής πλέον τόκων.

Ο υπολογισμός του τιμήματος της συναλλαγής βασίστηκε στα καθαρά έσοδα της Visa Europe που έχει συνεισφέρει το κάθε μέλος για μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός της τρέχουσας χρήσεως, η Τράπεζα αναγνώρισε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων από μετοχές το ποσό των € 44,9 εκατ. το οποίο αποτελείται από το ποσό των μετρητών που έλαβε κατά το κλείσιμο της συναλλαγής καθώς και από την αναγνώριση της παρού-

σας αξίας της απαίτησης για είσπραξη του επιπρόσθετου ποσού κατά την τρίτη επέτειο.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα αναγνώρισε τις προνομιούχες μετοχές της Visa Inc που απέκτησε στο πλαίσιο της συναλλαγής. Οι μετοχές αυτές, οι οποίες ταξινομήθηκαν στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο, αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία τους ύψους € 13,2 εκατ. με πίστωση των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων.

6. Λοιπά έσοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ενοίκια κτηρίων	3.775	3.283
Πωλήσεις παγίων	533	710
Ασφαλιστικές αποζημιώσεις	1.060	145
Σύνταξη οικονομοτεχνικών μελετών	991	610
Λοιπά	5.135	8.597
Σύνολο	**11.494**	**13.345**

Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις της τρέχουσας χρήσεως αφορούν κυρίως σε αποζημίωση έναντι καταστροφής κτηρίων.

Στα λοιπά έσοδα χρήσεως 2015 περιλαμβάνονται έσοδα από προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων (ΛΑΕΚ) ποσού € 2,8 εκατ.

7. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Μισθοί και ημερομίσθια	274.713	278.994
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	83.663	83.822
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων	2.650	5.195
Έξοδα λοιπών προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημείωση 29)	4.318	4.058
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 29)	7.118	4.064
Λοιπές επιβαρύνσεις	28.459	25.648
Σύνολο	**400.921**	**401.781**

Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού στην Τράπεζα κατά την 31.12.2016 ήταν 8.580 (31.12.2015: 9.729) άτομα. Εξ αυτών 8.543 (31.12.2015: 9.012) άτομα εργάζονται στο εσωτερικό και 37 (31.12.2015: 717) άτομα εργάζονται στο εξωτερικό.

Προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών

Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την κύρια σύνταξη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α) ο οποίος δημιουργήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ με το Νόμο 4387/2016. Επιπλέον, για το προσωπικό της Τραπέζης ισχύουν τα κατωτέρω:

α. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος είναι ασφαλισμένο στον πολυεργοδοτικό φορέα Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.Α.Τ. για την επικουρική σύνταξη. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση δεν υφίσταται υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου από την Τράπεζα. Ως εκ τούτου ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται είναι αυτός του ταμείου καθορισμένων συνεισφορών.

β. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος και την πρώην Εμπορική Τράπεζα είναι ασφαλισμένο για την εφάπαξ παροχή (Τομέας Πρόνοιας) στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.), το οποίο είναι ταμείο καθορισμένων συνεισφορών εκ μέρους αποκλειστικώς των εργαζομένων. Με το Άρθρο 74 του Ν. 4387/2016 οι Τομείς Πρόνοιας του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. το οποίο μετονομάζεται σε Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών).

γ. Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την υγειονομική περίθαλψη στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εντάσσεται από 1.1.2017 στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α).

δ. Το προσωπικό που προέρχεται από την Alpha Τράπεζα Πίστεως, το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Α.Π. (Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Τραπέζης

Πίστεως) εντάχθηκε την 1.1.2008 σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3620/2007 στο Ε.Τ.Α.Τ. για την επικουρική ασφάλιση. Η Τράπεζα καταβάλλει στο Ε.Τ.Α.Τ. την ετήσια δόση, εκ των δέκα εντόκων δόσεων, που αφορά στην ειδική εισφορά των € 543 εκατ., η οποία υπολογίσθηκε με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2006 με την ειδική οικονομική μελέτη που προβλέπει ο Ν.3371/2005. Το ανεξόφλητο ποσό μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 67,3 εκατ. το οποίο αντιστοιχεί στην τελευταία δόση η οποία θα καταβληθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2017.

Η εφαρμογή του Ν.3371/2005 για την Εμπορική Τράπεζα έγινε με βάση το Ν.3455/2006, βάσει του οποίου οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της Εμπορικής Τραπέζης, που ήταν ασφαλισμένοι για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. εντάχθηκαν την 31.12.2004 στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και στο Ε.Τ.Α.Τ. Η εξόφληση της σχετικής υποχρέωσης ποσού € 786,6 εκατ. της Εμπορικής Τραπέζης σε δέκα έντοκες ετήσιες δόσεις πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2014. Επιπρόσθετα, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν.3455/2006 για τους ενεργούς ασφαλισμένους, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από την 31.12.2004 στην Εμπορική Τράπεζα, καταβάλλονται αυξημένες εργοδοτικές εισφορές για την επικουρική ασφάλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Μετά την ένταξη της επικουρικής ασφαλίσεως του Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης):

α) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Α.Π. και του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. (δηλαδή κύρια και επικουρική σύνταξη μέχρι τη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης και το Ε.Τ.Ε.Α.) και

β) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν τη διαφορά των ποσών συντάξεων που προκύπτει από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α. (πρώην Ε.Τ.Ε.Α.Μ) και των καταστατικών διατάξεων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

Ο Νόμος 4387/2016 περιλαμβάνει ρυθμίσεις που προβλέπουν την ένταξη από 1.1.2017 του Ε.Τ.Α.Τ. και των συνταξιούχων προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. στον Ε.Φ.Κ.Α. Ειδικότερα, στο σκοπό του Ε.Φ.Κ.Α περιλαμβάνεται η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ε.Τ.Α.Τ. οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής έως την 12.5.2016, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ, οι οποίοι ως συνταξιούχοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. υπήχθησαν στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και νυν Ε.Τ.Ε.Α σε εφαρμογή του Ν. 3455/2006. Οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Ε.Τ.Α.Τ. που δεν θεμελιώνουν δικαίωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής μέχρι την 12.5.2016 και έχουν καταβάλει εισφορές υψηλότερες αυτών που προβλέπει το Ε.Τ.Ε.Α. θα λάβουν προσαυξημένη επικουρική σύνταξη από το Ε.Τ.Ε.Α. με βάση το Ν. 4387/2016.

ε. Στην Τράπεζα λειτουργεί από 1.1.2011 αποταμιευτικό πρόγραμμα ομαδικής ασφαλίσεως, σε συνεργασία με την AXA Ασφαλιστική, για το προσωπικό της που έχει προσληφθεί και για πρώτη φορά ασφαλισθεί από την 1.1.1993 και εντεύθεν. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην παροχή εφάπαξ χρηματικού ποσού κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του Υπαλλήλου και της Τραπέζης σε συντηρητικά επενδυτικά αμοιβαία κεφάλαια. Με την υπογραφή της επιχειρησιακής συλλογικής συμβάσεως εργασίας για την τριετία 2016-2019 στο πρόγραμμα δύναται πλέον να ενταχθεί το σύνολο του τακτικού προσωπικού της Τραπέζης. Για το προσωπικό, εκτός μίας ομάδος, η οποία προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 και για την οποία προβλέπεται εγγύηση κατώτατης παροχής (Ν.2084/1992), το πρόγραμμα λειτουργεί ως καθορισμένων συνεισφορών, καθώς η παροχή προκύπτει αποκλειστικά από το αποταμιευτικό κεφάλαιο που έχει συσσωρευτεί έως την ημερομηνία αποχωρήσεως

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ανάλυση των υποχρεώσεων από προγράμματα καθορισμένων παροχών γίνεται στη σημείωση 29.

Πρόγραμμα αποχωρήσεως προσωπικού

Η Τράπεζα, με στόχο την επίτευξη σημαντικού οφέλους στο λειτουργικό κόστος, όπως αντίστοιχα προβλέπεται στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της, διενήργησε το 2014 Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχωρήσεως του προσωπικού στην Ελλάδα, βάσει του οποίου αποχώρησαν συνολικά 2.193 εργαζόμενοι εντός της χρήσεως 2014 και 15 εργαζόμενοι εντός του πρώτου εξαμήνου του 2015, με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσεως 2014 με το ποσό € 200,8 εκατ.

Επιπλέον, το 2015 και στο πλαίσιο υλοποιήσεως του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα δεσμεύτηκε να προβεί σε περαιτέρω μείωση της δυνάμεως Προσωπικού της στην Ελλάδα (περιλαμβανομένων και μη τραπεζικών θυγατρικών εταιριών), ώστε να αριθμεί κατά μέγιστο 9.504 εργαζομένους έως το έτος 2017.

Η μείωση της δυνάμεως Προσωπικού θα συντελέσει παράλληλα στην επίτευξη σημαντικών ωφελειών στο λειτουργικό κόστος, επιτρέποντας την τήρηση της δεσμεύσεως για τον περιορισμό του συνολικού κόστους στην Ελλάδα σε συγκεκριμένο επίπεδο.

Η Τράπεζα, έχοντας αναλάβει τις ως άνω δεσμεύσεις και έχοντας λάβει σχετικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προέβη κατά την 31.12.2015 στο σχηματισμό προβλέψεως ποσού € 64,3 εκατ. Το 2016 χρησιμοποιήθηκε ποσό € 35,3 εκατ. από την εν λόγω πρόβλεψη (σημείωση 31) διαμορφώνοντας το υπόλοιπο της σε € 29 εκατ. προς μελλοντική χρήση.

8. Γενικά διοικητικά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Λειτουργικές μισθώσεις κτηρίων	30.799	32.918
Ενοίκια-συντηρήσεις μηχανογραφικού εξοπλισμού	18.414	17.323
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	21.987	37.087
Προβολή και διαφήμιση	21.218	19.331
Τηλεφωνικά – ταχυδρομικά	19.733	21.537
Αμοιβές τρίτων	38.739	31.825
Παροχή οικονομικών πληροφοριών από τρίτους	6.522	5.548
Εισφορά στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων/Επενδύσεων και Σκέλος εξυγίανσης	50.992	65.980
Ασφάλιστρα	7.600	6.910
Υλικά γραφείου	4.636	5.502
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	8.007	10.584
Φόροι (ΦΠΑ, ακίνητης περιουσίας κ.λ.π.)	66.868	66.515
Συντηρήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	5.707	5.768
Καθαριότητα	3.160	3.194
Χρηματαποστολές και φύλακτρα καταστημάτων	8.112	8.690
Διακινήσεις υλικών με μεταφορικά μέσα τρίτων	2.958	3.409
Παροχή από εταιρίες υπηρεσιών εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών	29.048	17.985
Λοιπά	72.897	79.392
Σύνολο	**417.397**	**439.498**

Τα Γενικά Διοικητικά Έξοδα της χρήσεως 2016 παρουσιάζουν μείωση σε σχέση με την συγκριτική χρήση κυρίως λόγω της επιβάρυνσης της προηγούμενης χρήσεως με έκτακτη εισφορά για την εξυγίανση Ελληνικού Πιστωτικού Ιδρύματος και του κόστους συγχωνεύσεως που αφορούσε κυρίως συντήρηση μηχανογραφικών εφαρμογών. Επιπρόσθετα κατά την χρήση 2016, εντατικοποιήθηκαν οι ενέργειες εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών που οδήγησε σε αύξηση των αντίστοιχων κονδυλίων.

Σε ότι αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, σημειώνονται τα εξής:

Την 23.7.2015 με τη ψήφιση του Ν. 4335/2015 ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/59 για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Ειδικότερα, το Σκέλος Εξυγίανσης του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) ορίζεται ως Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης στο οποίο πρέπει σταδιακά, εντός δέκα ετών (έως την 31η Δεκεμβρίου 2024), να σχηματισθεί αποθεματικό το ύψος του οποίου θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 1% των εγγυημένων από το ΤΕΚΕ καταθέσεων. Από 1.1.2016 ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (SRM) είναι αρμόδιος για την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε κράτη-μέλη της ευρωζώνης. Η λειτουργία του συμπληρώνεται από το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (SRF), το οποίο θα καλύπτει το κόστος εξυγίανσης των μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με το Ν. 4335/2015 (άρθρο 98), τα πιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τρίτης χώρας, θα πρέπει να καταβάλουν, τουλάχιστον ετησίως, εισφορές στο Ταμείο Εξυγίανσης. Σύμφωνα με το Ν. 4370/2016 (άρθρο 36), σε περίπτωση ένταξης του πιστωτικού ιδρύματος στο Ταμείο Εξυγίανσης ή παύσης συμμετοχής του σε αυτό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει τακτική εισφορά για το εν λόγω ημερολογιακό έτος κατ' αναλογία του χρόνου που λειτούργησε μέσα σε αυτό. Επιπρόσθετα με το Ν. 4370/2016 ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαικού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 με την οποία θεσπίζονται κοινοί κανόνες για όλα τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων (ΣΕΚ), που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ και στην εξασφάλιση ίδιου επιπέδου σταθερότητας όσον αφορά τα ΣΕΚ.

Σύμφωνα με απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης καθορίστηκε ότι για την εισφορά της χρήσεως 2016, η οποία για την Τράπεζα ανέρχεται σε € 21 εκατ., τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να παράσχουν αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής για ποσό έως 15% των συνολικών υποχρεώσεων πληρωμής τους. Οι εν λόγω αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής πρέπει να καλύπτονται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά. Την 20.5.2016, η Τράπεζα σύναψε σύμβαση με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης για την παροχή αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και τη σύσταση της απαραίτητης εξασφαλίσεως με μετρητά για την εισφορά του 2016.

Στο κονδύλι Εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων/Επενδύσεων και Σκέλος Εξυγίανσης της συγκριτικής χρήσεως περιλαμβάνεται εισφορά για την αναλογία της Τραπέζης για την εξυγίανση Ελληνικού Πιστωτικού Ιδρύματος.

9. Λοιπά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	16.623	5.896
Ζημίες απομειώσεως λοιπών στοιχείων ενεργητικού	3.181	
Προβλέψεις	7.916	1.161
Λοιπά	2.561	
Σύνολο	**30.281**	**7.057**

Στις ζημίες απομειώσεως παγίων της 31.12.2016 περιλαμβάνεται ποσό € 10,8 εκατ. (31.12.2015: € 3,4 εκατ.) που προέκυψε από την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων και των κτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων της Τραπέζης.

Οι προβλέψεις αφορούν σε επίδικες υποθέσεις κατά της Τραπέζης (σημείωση 31).

Οι ζημίες απομειώσεως λοιπών στοιχείων ενεργητικού αφορούν σε αποθέματα και λοιπές απαιτήσεις της Τραπέζης.

10. Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	1.181.097	2.694.001
Ζημίες απομειώσεως κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 14)		2.552
Ζημίες απομειώσεως λοιπών απαιτήσεων	4.191	
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	4.135	18.886
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(19.223)	(16.202)
Σύνολο	**1.170.200**	**2.699.237**

Για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 2015, η Τράπεζα έλαβε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν την αντίστοιχη χρονική περίοδο στην ελληνική οικονομία, οι οποίες διαμόρφωσαν το μακροοικονομικό περιβάλλον και ιδίως από τα τέλη του δεύτερου τριμήνου και την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης λόγω της προσαρμογής όπου απαιτείτο των σχετικών παραμέτρων που εφαρμόζει η Τράπεζα στη μεθοδολογία υπολογισμού των απομειώσεων.

Τα αποτελέσματα της χρήσεως 2016 επιβαρύνθηκαν σημαντικά από την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που σχετίζονται κυρίως:

- με ομίλους επιχειρήσεων, ο προσδιορισμός των οποίων έγινε αφού ελήφθησαν υπόψη οι συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί, οι εν εξελίξει διαδικασίες καθώς και οι προτάσεις που έγιναν για την αναδιάρθρωση των δανείων, έως την ημερομηνία δημοσίευσης των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2016,
- με την αύξηση των προβλέψεων σε επιλεγμένα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής γεγονός που θα συμβάλει στη βέλτιστη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και
- με την απομείωση δανείου της Τραπέζης σε θυγατρική της κατά το ποσό που θα κεφαλαιοποιηθεί εντός της χρήσης 2017. Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών, η απομείωση θα μεταφερθεί στη συμμετοχή που θα προκύψει από την κεφαλαιοποίηση.

11. Φόρος εισοδήματος

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξάνεται από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά, ελλείψει ρητής πρόβλεψης στο νόμο περί αναδρομικής εφαρμογής τους για εισοδήματα φορολογικού έτους 2014.

Με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, από τη χρήση 2011, οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού ως προς την εφαρμογή

των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Το εν λόγω πιστοποιητικό υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρία μέχρι την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος και το αργότερο εντός του πρώτου δεκαημέρου του έβδομου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο έως το τέλος του έβδομου μήνα από τη λήξη της ελεγχόμενης διαχειριστικής περιόδου. Με το άρθρο 56 του Ν.4410/3.8.2016 για τις χρήσεις από 1.1.2016, η έκδοση του φορολογικού πιστοποιητικού καθίσταται προαιρετική. Ωστόσο, πρόθεση της Τραπέζης είναι η συνέχιση λήψεως του φορολογικού πιστοποιητικού.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 ο φορολογικός έλεγχος για την Τράπεζα έχει ολοκληρωθεί και η Τράπεζα έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη.

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τρέχων		(54.942)
Αναβαλλόμενος	(123.155)	(768.163)
Σύνολο	**(123.155)**	**(823.105)**

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από προσωρινές διαφορές, η επίπτωση των οποίων αναλύεται στον κάτωθι πίνακα:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	44.554	(79.891)
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	8.997	17.129
Αποτίμηση/Απομείωση δανείων	(136.973)	(687.009)
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(840)	(943)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	26.378	7.899
Αποτίμηση παραγώγων	(6.033)	26.491
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	190	(9.970)
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	3.778	(3.202)
Αποτίμηση συμμετοχών	(116.238)	(9.061)
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	18.447	(12.942)
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	41.391	(12.326)
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(6.806)	(4.338)
Σύνολο	**(123.155)**	**(768.163)**

Κατά τη χρήση 2016, η Τράπεζα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους € 84,4 εκατ. που αφορά στην απομείωση της συμμετοχής της στη θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Alpha Bank Srbija AD. Η ζημιά από την πώληση της συμμετοχής σε αλλοδαπή θυγατρική αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έξοδα κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της μεταβίβασης, σύμφωνα με το άρθρο 124 του Ν.4446/22.12.2016 «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του Ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις». Επίσης, η ζημία από την πώληση της θυγατρικής εταιρία του Ομίλου Alpha Bank AD Skopje αναγνωρίστηκε στα φορολογητέα αποτελέσματα της χρήσεως.

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	Από 1 Ιανουαρίου έως			
	31.12.2016		31.12.2015	
	%		%	
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		**137.789**		**(1.812.457)**
Φόρος εισοδήματος (ονομαστικός φορολογικός συντελεστής)	29	39.959	29	(525.613)
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:				
Εισόδημα μη υπαγόμενο στο φόρο	(95,63)	(131.766)	1,28	(23.238)
Έξοδα μη εκπεστέα	1,85	2.545	(1,18)	21.433
Αναγνώριση φόρου για προσωρινές διαφορές προηγουμένων περιόδων	(64,05)	(88.248)		
Πιστωτικά Υπόλοιπα Αποθεματικών			(5,88)	106.659
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	39,45	54.355	0,56	(10.084)
Σύνολο	**(89,38)**	**(123.155)**	**23,77**	**(430.843)**
Προσαρμογή φορολογικών συντελεστών για τον υπολογισμό του αναβαλλόμενου φόρου επί προσωρινών διαφορών 31.12.2014			21,64	(392.262)
Φόρος Εισοδήματος		**(123.155)**		**(823.105)**

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του (Α΄ 136)» και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών παραγράφων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013 που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, και ανάγονται στο φορολογικό έτος 2015 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν.4340/01.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στο πλαίσιο της εν λόγω διατάξεως, στο ποσό που αφορά στη χρεωστική διαφορά του PSI και στις προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015. Επίσης διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις μετατροπής των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου δεν περιλαμβάνεται η «διαδικασία εξυγίανσης» πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Με ημερομηνία 31.12.2016, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εκτιμάται ότι εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου ανέρχεται σε € 3.341.802 (31.12.2015 € 3.386.356)

Κατά τη χρήση του 2015 η Τράπεζα, συνεπεία πρόσφατης αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, καταχώρισε στον τρέχοντα φόρο εισοδήματος την ανάκτηση ποσού φόρου που σχετίζεται με αφορολόγητα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων. Τα εν λόγω αποθεματικά, ύψους € 367,8 εκατ., συμψηφίστηκαν με μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.12 και 13 του Ν.4172/2013, με αποτέλεσμα τη μείωση των σχετικών αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά το ποσό των € 106,7 εκατ.

Φόρος εισοδήματος λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση

	Από 1 Ιανουαρίου έως					
	31.12.2016			31.12.2015		
	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	133.659	(38.439)	95.220	67.378	(19.016)	48.362
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	(57.273)	16.609	(40.664)	52.408	(15.198)	37.210
Προσαρμογή φορολογικού συντελεστή (Ν.4334/2015)					14.708	14.708
Σύνολο	**76.386**	**(21.830)**	**54.556**	**119.786**	**(19.506)**	**100.280**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	(10.529)	3.052	(7.477)	1.025	(78)	947
Προσαρμογή φορολογικού συντελεστή (Ν.4334/2015)					2.154	2.154
Σύνολο	**65.857**	**(18.778)**	**47.079**	**120.811**	**(17.430)**	**103.381**

Στη χρήση 2016 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε φόρος ποσού € 281, που προέκυψε από εξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015.

Στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε φόρος ποσού € 17.770, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015 (σημείωση 32).

Επιπλέον στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός αναβαλλόμενος φόρος ποσού € 6.261, που προέκυψε από την αλλαγή του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό σε προηγούμενες χρήσεις.

12. Καθαρά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

α. Βασικά

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των κερδών/(ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφισταμένων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από την Τράπεζα κοινών μετοχών, κατά την ίδια περίοδο.

β. Προσαρμοσμένα

Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφισταμένων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές. Η Τράπεζα δεν έχει μετοχές αυτής της κατηγορίας και επιπλέον, με βάση τους όρους έκδοσης του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που καλύφθηκε από την Credit Agricole S.A., δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή, καθώς η έκδοση των κοινών μετοχών δεν θα πραγματοποιηθεί σε τιμή μικρότερη από τη μέση χρηματιστηριακή αξία τους. Σημειώνεται ότι την 23.2.2017 η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, εκδίδοντας 6.818.181 νέες κοινές μετοχές (σημείωση 48).

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	**260.618**	**(1.032.276)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	1.536.881.200	385.286.677
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	0,1696	(2,6792)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Κέρδη/(ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	**260.944**	**(989.352)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	1.536.881.200	385.286.677
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	0,1698	(2,5678)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	**(326)**	**(42.924)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	1.536.881.200	385.286.677
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	(0,0002)	(0,1114)

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των υφιστάμενων κοινών μετοχών, κατά την 31.12.2015, έχει αναμορφωθεί αναδρομικά από την αρχή του έτους, μετά από τη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές, που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

13. Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο	291.446	332.305
Επιταγές εισπρακτέες	1.840	4.074
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	381.153	362.351
Σύνολο	**674.439**	**698.730**
Μείον: δεσμευμένες καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(293.775)	(277.496)
Υπόλοιπο	**380.664**	**421.234**

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European – Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί, επίσης, από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδοτήσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο ανήλθε την 31.12.2016 σε 0% (31.12.2015: 0,05%).

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα (όπως εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών)

	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	380.664	421.234
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	267.427	316.673
	648.091	**737.907**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα από διακοπείσες δραστηριότητες		27.341
Σύνολο	**648.091**	**765.248**

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31.12.2016	31.12.2015
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	1.746.498	2.334.554
Εγγυήσεις για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (σημείωση 36ε)	1.148.274	1.067.405
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse Repos)	50.475	
Δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα	9.027	13.865
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις	(41.961)	(8.965)
Σύνολο	**2.912.313**	**3.406.859**

Η Τράπεζα στη χρήση 2016 μετέφερε την απαίτηση ποσού € 32.996 από ομόλογο εκδόσεως Πιστωτικού Ιδρύματος εξωτερικού που έληξε από τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Το ομόλογο είχε απομειωθεί πλήρως σε προηγούμενες χρήσεις.

Η Τράπεζα κατά την χρήση 2015 απομείωσε και διέγραψε ποσό € 2.552 που αφορούσε δάνειο σε πιστωτικό ίδρυμα εξωτερικού.

15. Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	31.12.2016	31.12.2015
Ομόλογα		
- Ελληνικού Δημοσίου	2.256	1.888
Μετοχές		
- Εισηγμένες	609	
Σύνολο	**2.865**	**1.888**

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)

	31.12.2016		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	273.850	2.411	7.083
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	2.152.638	16.120	4.046
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	2.007.165	74.107	153.821
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	68.547	227	491
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	8.991	69	108
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**4.511.191**	**92.934**	**165.549**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.302.153	465.907	528.853
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	240.395	15.204	4.275
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**7.542.548**	**481.111**	**533.128**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	126.458	8.341	7.841
Δικαιώματα προαίρεσης (commodity options)	1.413	422	419
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**127.871**	**8.763**	**8.260**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.312	75	75
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.312**	**75**	**75**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ (GDP linked security)	1.663.143	4.224	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.663.143**	**4.224**	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	24.826	304	
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**24.826**	**304**	
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.046.541	57.025	630.547
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.046.541**	**57.025**	**630.547**
Γενικό Σύνολο	**14.965.432**	**644.436**	**1.337.559**

Στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεως και διακανονισμού παραγώγων με αντισυμβαλλομένους Πιστωτικά Ιδρύματα η Τράπεζα έχει καταθέσει ως εγγύηση την 31.12.2016 καθαρό ποσό ύψους € 1,1 δισ. (31.12.2015: € 1 δισ.). Η αντίστοιχη καθαρή εύλογη αξία παραγώγων με Πιστωτικά Ιδρύματα ανέρχεται την 31.12.2016 σε ποσό € 1,1 δισ. (31.12.2015: € 0,9 δισ.).

	31.12.2015		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	177.192	720	4.163
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	1.515.071	6.546	8.382
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	4.052.181	248.200	435.865
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	113.833	1.078	1.174
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	1.534	4	51
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**5.859.811**	**256.548**	**449.635**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.942.561	452.079	506.190
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	462.883	19.538	4.655
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**8.405.444**	**471.617**	**510.845**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	142.415	17.106	16.605
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**142.415**	**17.106**	**16.605**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.000	176	176
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.000**	**176**	**176**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ (GDP linked security)	1.665.055	6.660	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.665.055**	**6.660**	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	29.187		4.932
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**29.187**		**4.932**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.153.639	42.364	574.362
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.153.639**	**42.364**	**574.362**
Γενικό Σύνολο	**17.304.551**	**794.471**	**1.556.555**

17. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31.12.2016	31.12.2015
Ιδιώτες:		
Στεγαστικά		
- Μη Τιτλοποιημένα	16.231.470	16.589.955
Καταναλωτικά:		
- Μη Τιτλοποιημένα	3.546.181	3.448.236
- Τιτλοποιημένα	1.272.572	1.299.934
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη Τιτλοποιημένες	680.502	653.766
- Τιτλοποιημένες	540.376	565.583
Σύνολο	**22.271.101**	**22.557.474**
Εταιρίες:		
Επιχειρηματικά δάνεια		
- Μη Τιτλοποιημένα	25.474.333	26.275.219
- Τιτλοποιημένα	2.514.014	2.126.179
Λοιπές απαιτήσεις	387.432	376.383
	50.646.880	**51.335.255**
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις[1]	(10.385.356)	(9.777.241)
Σύνολο	**40.261.524**	**41.558.014**

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, καθώς και πιστωτικών καρτών, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχομένων από αυτή.

Επίσης, η Τράπεζα κατά τη χρήση 2016, προέβη σε τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού Alpha Proodos Designated Activity Company (σημείωση 27).

Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή εγγυήσεων ή/και πιστωτικής ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα διατήρησε σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιτλοποιημένα χαρτοφυλάκια.

Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,75 δισ. καλυμμένων ομολογιών που είχε εκδόσει με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2016 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε € 5 εκατ. (σημείωση 27ii). Η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε € 15,5 εκατ.

Στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών της 31.12.2015 περιλαμβάνονται δάνεια που αποκτήθηκαν από την συγχώνευση της Diners Club Ελλας (σημείωση 43).

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2015	**6.944.450**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	2.694.001
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	174
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(103.690)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	474.933
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	1.435
Συναλλαγματικές διαφορές	8.897
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(242.959)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**9.777.241**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως (σημείωση 10)	1.181.097
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(100.000)
Χρήση συσσωρευμένων προβλέψεων για λοιπές κινήσεις	(16.425)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων	(1.693)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	324.829
Συναλλαγματικές διαφορές	5.199
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(784.892)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**10.385.356**

[1] *Επιπλέον των συσσωρευμένων απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων, έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία, ύψους € 299.128 (31.12.2015: € 294.993). Έτσι το συνολικό ποσό για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε € 10.684.484 (31.12.2015: € 10.072.234).*

18. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α. Διαθέσιμα προς πώληση

	31.12.2016	31.12.2015
Ελληνικού Δημοσίου:		
- Ομόλογα	1.931.293	1.737.204
- Έντοκα Γραμμάτια	1.478.384	2.094.275
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	857.719	917.330
- Μη εισηγμένοι	9.863	8.947
Μετοχές:		
- Εισηγμένες	54.558	118.809
- Μη εισηγμένες	21.078	7.136
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	7.152	7.190
Σύνολο	**4.360.047**	**4.890.891**

Εντός της χρήσεως 2016 η Τράπεζα σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 2.651 η οποία αναλύεται σε ποσό € 1.508 που αφορά σε μετοχές και € 1.143 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως.

Εντός της χρήσεως 2015 η Τράπεζα σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 11.971 η οποία αναλύεται σε ποσό € 5.522 που αφορά σε μετοχές, € 3.499 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως και σε ποσό € 2.950 που αφορά σε ομόλογα λοιπών εκδοτών.

Τα ποσά των απομειώσεων αυτών περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων».

β. Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	31.12.2016	31.12.2015
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	9.342	2.823
Σύνολο	**9.342**	**2.823**

Η μεταβολή μεταξύ των δύο χρήσεων οφείλεται σε λήξη ομολόγου λογιστικής αξίας € 2,5 εκατ. και σε αγορά ομολόγου λογιστικής αξίας € 9 εκατ.

γ. Δανειακό χαρτοφυλάκιο

Στο δανειακό χαρτοφυλάκιο κατατάσσονται τα ομόλογα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) ονομαστικής αξίας € 3.960.544 που έλαβε η Τράπεζα στα πλαίσια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013 και ονομαστικής αξίας € 284.628 που δόθηκαν στην Τράπεζα από το ΤΧΣ έναντι της ανάληψης των καταθέσεων των συνεταιριστικών Τραπεζών Δυτικής Μακεδονίας, Ευβοίας και Δωδεκανήσου τον Δεκέμβριο 2013.

Τα ομόλογα αυτά βάσει της αρχικής σύμβασης μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως ενέχυρα για την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα ή από αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς σε συναλλαγές προσωρινής εκχωρήσεως (repos).

Τον Απρίλιο του 2016 υπεγράφη αναθεώρηση της σύμβασης εγγραφής (subscription agreement) μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και της Τραπέζης, η οποία αφορούσε στους όρους χρήσεως των ανωτέρω τίτλων. Η αναθεώρηση προβλέπει ότι η Τράπεζα μπορεί να συμμετέχει με τα ομόλογα εκδόσεως ΕΤΧΣ στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων εκδοθέντων από κεντρικές κυβερνήσεις, ειδικούς φορείς-εκδότες χρεογράφων και ευρωπαϊκούς υπερεθνικούς οργανισμούς της ζώνης του ευρώ (Public Sector Purchase Programme - PSPP) που διενεργεί η ΕΚΤ. Σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση της ΕΚΤ, μπορεί να αγορασθεί συνολικά μέχρι και το 50% από κάθε έκδοση του ΕΤΧΣ έως την ολοκλήρωση του προγράμματος τον Μάρτιο του 2017. Εντός της χρήσεως 2016 η Τράπεζα πραγματοποίησε συναλλαγές πώλησης τίτλων ΕΤΧΣ ονομαστικού ποσού € 1.583 εκατ. και εντός του 2017 (έως την 23.1.2017) ονομαστικού ποσού € 140 εκατ. Η συνολική λογιστική αξία των ανωτέρω ομολόγων την 31.12.2016 ήταν € 2.682.655 (31.12.2015: € 4.289.482).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των βραχυπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης (ΕΜΣ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), το Ελληνικό Δημόσιο και οι τέσσερις ελληνικές συστημικές Τράπεζες συνυπέγραψαν τον Μάρτιο του 2017 σύμβαση ανταλλαγής ομολόγων. Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή τα ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου εκδό-

σεως ΕΤΧΣ που κατέχουν οι Τράπεζες ανταλλάσσονται σταδιακά με ίσης ονομαστικής αξίας μακροχρόνια ομόλογα σταθερού επιτοκίου εκδόσεως ΕΤΧΣ, τα οποία θα επαναγοράζονται εντός ενός μήνα από το ΕΤΧΣ έναντι καταβολής μετρητών. Για τη χρήση των μακροχρόνιων ομολόγων σταθερού επιτοκίου ισχύουν οι ίδιοι περιορισμοί με αυτούς των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου, ήτοι, αποτελούν επιλέξιμους τίτλους για την παροχή χρηματοδοτήσεως από το ευρωσύστημα καθώς και τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της ΕΚΤ (PSPP) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρα στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως με αντισυμβαλλόμενους της διατραπεζικής αγοράς.

19. Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Θυγατρικές		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	**2.017.859**	**2.015.422**
Προσθήκες	69.720	68.955
Μειώσεις	(139.083)	(41.113)
Μεταφορά λόγω αναταξινόμησης στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(140.245)	(26.753)
Αποτίμηση συμμετοχών λόγω αντιστάθμισης εύλογης αξίας *	(7.261)	1.348
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**1.800.990**	**2.017.859**
Συγγενείς		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	**631**	**631**
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**631**	**631**
Κοινοπραξίες		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	**68.896**	**56.636**
Προσθήκες	6.682	12.310
Μειώσεις		(50)
Μεταφορά λόγω αναταξινόμησης στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(61.944)	
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**13.634**	**68.896**
Σύνολο	**1.815.255**	**2.087.386**

Ως προσθήκες νοούνται: οι αγορές μετοχών, η συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου καθώς και οι αποκτήσεις μετοχών λόγω συγχωνεύσεως.

Ως μειώσεις νοούνται: οι πωλήσεις μετοχών, οι αποπληρωμές κεφαλαίου, οι εκκαθαρίσεις εταιριών, οι εισφορές σε είδος και οι απομειώσεις.

Οι προσθήκες των θυγατρικών ύψους € 69.720 αφορούν συμμετοχή της Τραπέζης στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Group Investments Ltd. (σημείωση 46γ και 46ζ).

Οι μειώσεις των θυγατρικών ποσού € 139.083 αφορούν σε απομείωση της αξίας της Alpha Group Investments Ltd. Η εν λόγω απομείωση προέκυψε βάσει εκτίμησης της εύλογης αξίας της Alpha Group Investments Ltd και των θυγατρικών της εταιριών. Η αποτίμηση ταξινομείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, καθώς για την εκτίμηση χρησιμοποιήθηκαν μη παρατηρήσιμες τιμές.

Η μεταφορές θυγατρικών λόγω αναταξινομήσεως στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση ποσού € 140.245 αφορούν:

α. € 35.245 την θυγατρική APE Fixed Assets A.E. η οποία κατά την 31.12.2016 πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π 5, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 44.

β. € 105.000 την θυγατρική Alpha Bank Srbija A.D. η οποία κατά την 31.12.2016 πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π 5, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 44.

Οι προσθήκες των Κοινοπραξιών ποσού € 6.682 αφορούν:

α. € 5.926 που σχετίζονται με την σύσταση της κοινοπραξίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών,

β. € 615 σε συμμετοχή της Τραπέζης σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ιδίας κοινοπραξίας και

γ. € 141 σε συμμετοχή της Τραπέζης σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ALPHA-TANEO ΑΚΕΣ (σημείωση 46β και 46ια).

Η μεταφορά κοινοπραξιών στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση ποσού € 61.944 αφορά τις κοινοπραξίες APE Commercial Property και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας κατά € 50.150 και € 11.794 αντίστοιχα, οι οποίες κατά την 31.12.2016 πληρούσαν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 44.

* *Η Τράπεζα, κάνοντας χρήση συναλλαγματικών παραγώγων προϊόντων και δανεισμού, αντισταθμίζει κινδύνους από συναλλαγματικές ισοτιμίες που αφορούν τις συμμετοχές της στο εξωτερικό.*

Βασικά μεγέθη εταιριών συμμετοχής

Α. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2016			1.1 - 31.12.2016		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2016
Τράπεζες							
1. Alpha Bank London Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	847.147	57.942	789.205	14.509	4.469	100,00
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	Κύπρος	2.610.251	424.665	2.185.586	142.569	(18.740)	98,73
3. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	3.246.447	341.725	2.904.722	152.356	27.173	99,92
4. Alpha Bank AD Skopje	FYROM				2.059	(1.005)	0,00
5. Alpha Bank Srbija A.D.	Σερβία	603.853	95.676	508.177	40.246	5.510	100,00
6. Alpha Bank Albania Sh.A.	Αλβανία	548.833	76.655	472.178	22.924	(10.238)	100,00
Χρηματοδοτικες εταιρίες							
1. Alpha Leasing A.E.	Ελλάδα	767.079	201.836	565.243	23.499	(37.600)	100,00
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	Ρουμανία	40.469	1.361	39.108	2.463	66	99,00
3. ABC Factors A.E.	Ελλάδα	527.543	103.161	424.382	41.561	14.187	100,00
Investment Banking							
1. Alpha Finance A.E.Π.E.Υ.	Ελλάδα	44.619	30.681	13.938	6.732	(2.300)	99,72
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	2.559	798	1.761	179	(180)	73,30
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών	Ελλάδα	42.360	41.009	1.351	318	(223)	99,42
4. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	Κύπρος	25.964	25.955	9	381	366	100,00
5. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	Κύπρος	20.808	20.793	15	395	380	100,00
6. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	Ελλάδα	3.425	3.314	111	266	36	99,65
Asset Management							
1. Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	47.782	43.132	4.650	17.360	3.257	88,40
Ασφαλιστικές							
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.	Ελλάδα	3.185	2.850	335	1.080	915	100,00
2. Alphalife A.A.E.Z.	Ελλάδα	272.849	49.766	223.083	5.793	4.414	99,90
Κτηματικές και ξενοδοχειακές							
1. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.	Ελλάδα	23.735	23.634	101	1.040	519	100,00
2. Εμπορική Ανάπτυξης & Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	37.697	37.532	165	402	348	100,00
3. APE Fixed Assets A.E.	Ελλάδα	39.807	39.500	307	10	(267)	72,20
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών							
1. Alpha Credit Group Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	9.263	8.974	289	(24)	(481)	100,00
2. Alpha Group Jersey Ltd	Jersey	14.726	181	14.545	454	(79)	100,00
3. Alpha Group Investments Ltd	Κύπρος	321.940	321.519	421	906	796	100,00
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.	Ελλάδα	353.355	351.158	2.197	4.054	3.971	100,00
5. Ionian Equity Participations Ltd	Κύπρος	37.465	37.455	10	(216)	(235)	100,00
6. Emporiki Group Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.431	1.379	52	(17)	(180)	100,00
7. Katanalotika Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.681.150	73	1.681.077	90.949	5	
8. Epihiro Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.622.559	51	1.622.508	48.062	5	
9. Pisti 2010-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	851.048	39	851.009	77.947	5	
10. Alpha Group Ltd	Κύπρος	50.937	50.866	71	869	690	100,00
11. Alpha Shipping Finance Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	588.213	(966)	589.179	12.984	(49)	
Διάφορες εταιρίες							
1. Καφέ Alpha Α.Ε.	Ελλάδα	252	211	41	347	52	99,00
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.	Ελλάδα	78.436	70.420	8.016	13.876	(532)	99,00
3. Εβισακ Α.Ε.	Ελλάδα	4.546	3.718	828	3.227	90	85,71

Β. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2016			1.1 - 31.12.2016		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2016
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	309	147	162	634		50,00
2. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.	Ελλάδα	4.455	1.123	3.331	9.474	(1.446)	23,77
3. ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	9.529	(490)	10.019	103	(299)	30,44
4. Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών Α.Ε.	Ελλάδα	2.782	1.681	1.101		(2.355)	45,00

Γ. ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ (Joint Ventures)

1. APE Commercial Property A.E.	Ελλάδα	52.459	52.442	17	(3.236)	(3.259)	72,20
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	220.911	(80.062)	300.973	6.754	(22.070)	72,80
3. Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	6.483	6.300	183	802	639	51,00

Η Τράπεζα συνεπεία σχετικών συμφωνιών αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων των εταιριών «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ» και «Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» κατέχει κατά την 31.12.2016 το 21,97% και 20,65% του μετοχικού τους κεφαλαίου αντίστοιχα. Η Τράπεζα προτίθεται να μεταβιβάσει τις εν λόγω εταιρίες στο προσεχές διάστημα ως εκ τούτου οι εν λόγω εταιρίες ταξινομήθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

	Οικόπεδα - Κτήρια
Υπόλοιπο 1.1.2015	
Αξία κτήσεως	46.149
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(14.210)
1.1.2015 - 31.12.2015	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	31.939
Προσθήκες	7
Απομειώσεις	(546)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(939)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(1.268)
Αποσβέσεις περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(9)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(371)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2015	**28.813**
Υπόλοιπο 31.12.2015	
Αξία κτήσεως	43.847
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(15.034)
1.1.2016 - 31.12.2016	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	28.813
Προσθήκες	33
Απομειώσεις	(289)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(361)
Αποσβέσεις περιόδου	(360)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2016	**27.836**
Υπόλοιπο 31.12.2016	
Αξία κτήσεως	43.471
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(15.635)

Στη χρήση 2016 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση ποσού € 289 (31.12.2015: € 546), ώστε η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα να μην υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους κατά την 31.12.2016, όπως αυτή προσδιορίσθηκε από πιστοποιημένους εκτιμητές. Το ποσό της απομείωσης καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 27.518 (31.12.2015: € 29.828). Το ανακτήσιμο

ποσό των επενδύσεων σε ακίνητα που απομειώθηκαν εντός της χρήσεως ανήλθε σε € 4.700 και υπολογίστηκε ως η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης.

Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.7 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων.

Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

21. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα Κτήρια	Εξοπλισμός Leasing	Κινητός εξοπλισμός	Σύνολα
Υπόλοιπο 1.1.2015				
Αξία κτήσεως	984.065	784	383.690	1.368.539
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(306.185)	(144)	(332.625)	(638.954)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	677.880	640	51.065	729.585
Προσθήκες	5.984		13.590	19.574
Προσθήκες από διακοπείσες δραστηριότητες	127		70	197
Απομειώσεις	(1.061)			(1.061)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(2.429)		(24)	(2.453)
Διαθέσεις/Διαγραφές από διακοπείσες δραστηριότητες	(119)		(25)	(144)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»	(14.106)	(18)	(450)	(14.574)
Μεταφορά από «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»			19	19
Μεταφορά από «Κινητό εξοπλισμό» σε «Οικόπεδα-κτήρια»	5		(5)	
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(3.583)		(2.349)	(5.932)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(18.114)	(107)	(14.553)	(32.774)
Αποσβέσεις περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(349)		(241)	(590)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**644.235**	**515**	**47.097**	**691.847**
Υπόλοιπο 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	954.445	752	361.921	1.317.118
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(310.210)	(237)	(314.824)	(625.271)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	644.235	515	47.097	691.847
Προσθήκες	7.029		17.956	24.985
Απομειώσεις	(3.956)			(3.956)
Διαθέσεις / Διαγραφές	(1.541)		(23)	(1.564)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»	(4.036)			(4.036)
Μεταφορά από «εξοπλισμό leasing» σε «κινητό εξοπλισμό»		(471)	471	
Αποσβέσεις περιόδου	(17.106)	(44)	(14.256)	(31.406)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**624.625**		**51.245**	**675.870**
Υπόλοιπο 31.12.2016				
Αξία κτήσεως	951.390		373.058	1.324.448
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(326.765)		(321.813)	(648.578)

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων οικοπέδων και κτηρίων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω υπόλοιπα ανέρχεται κατά την 31.12.2016 σε € 600.348 (31.12.2015: € 614.844).

Στη χρήση 2016 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση της αξίας των ακινήτων ποσού € 3.956 (31.12.2015: € 1.061), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Κατά τον έλεγχο της αξίας των Ιδιοχρησιμοποιούμενων Ακινήτων για τυχόν απομείωση χρησιμοποιείται ως βάση εκτιμήσεως, η αξία συνεχιζόμενης χρήσεως (value in use) η οποία ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από την Τράπεζα.

Το ανακτήσιμο ποσό των Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 23.023.

22. Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια

	Έξοδα λογισμικού	Δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας	Λοιπά	Σύνολα
Υπόλοιπο 1.1.2015				
Αξία κτήσεως	385.793	1.785	115.342	502.920
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(221.775)	(1.785)	(18.009)	(241.569)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	164.018		97.333	261.351
Προσθήκες	57.025		72	57.097
Προσθήκες από διακοπείσες δραστηριότητες	74			74
Προσθήκες από συγχώνευση Diners			22.995	22.995
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(3.352)			(3.352)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(16.589)		(21.602)	(38.191)
Αποσβέσεις περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(153)			(153)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**201.023**	**-**	**98.798**	**299.821**
Υπόλοιπο 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	441.920	1.785	138.339	582.044
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(240.897)	(1.785)	(39.541)	(282.223)
1.1.2016 - 31.12.2016				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	201.023		98.798	299.821
Προσθήκες	73.387			73.387
Αποσβέσεις περιόδου	(20.990)		(18.292)	(39.282)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**253.420**		**80.506**	**333.926**
Υπόλοιπο 31.12.2016				
Αξία κτήσεως	515.055	1.785	138.339	655.179
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(261.635)	(1.785)	(57.833)	(321.253)

Οι προσθήκες της τρέχουσας χρήσεως αφορούν κυρίως σε αγορές δικαιωμάτων χρήσεως μηχανογραφικών εφαρμογών.

Το κονδύλι «Προσθήκες από συγχώνευση Diners» στη χρήση του 2015 αφορά σε αναγνώριση άυλου περιουσιακού στοιχείου που αποδίδεται στις πελατειακές σχέσεις από τις αποκτηθείσες εργασίες των πιστωτικών καρτών, η ωφέλιμη ζωή του οποίου προσδιορίστηκε σε 7 έτη.

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

	31.12.2016	31.12.2015
Απαιτήσεις	4.477.144	4.372.486
Σύνολο	**4.477.144**	**4.372.486**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν ως εξής:

	1.1 - 31.12.2016					
		Αναγνώριση				
	Υπόλοιπο 1.1.2016	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση	Διακοπείσες δραστ/τες	Εξαγορά Diners	Υπόλοιπο 31.12.2016
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.158.424	(44.554)				1.113.870
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	34.440	(8.997)				25.443
Αποτίμηση/απομείωση δανείων	2.298.441	136.973				2.435.414
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(1.154)	840				(314)
Αποτίμηση παραγώγων	153.856	6.033	16.609			176.498
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	68.875	(26.378)	3.052			45.549
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	471.731	(41.391)	281			430.621
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(35.920)	(3.778)				(39.698)
Αποτίμηση συμμετοχών	11.074	116.238				127.312
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	134.012	(18.447)	(38.439)			77.126
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	5.251	(190)				5.061
Λοιπές προσωρινές διαφορές	73.456	6.806				80.262
Σύνολο	**4.372.486**	**123.155**	**(18.497)**	**-**	**-**	**4.477.144**

	1.1 - 31.12.2015					
		Αναγνώριση				
	Υπόλοιπο 1.1.2015	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση	Διακοπείσες δραστ/τες	Εξαγορά Diners	Υπόλοιπο 31.12.2015
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.078.533	79.891				1.158.424
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	51.287	(17.129)	6.261		(5.979)	34.440
Αποτίμηση/απομείωση δανείων	1.611.432	687.009				2.298.441
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(2.097)	943				(1.154)
Αποτίμηση παραγώγων	187.998	(26.491)	(7.651)			153.856
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	74.698	(7.899)	2.076			68.875
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	441.635	12.326	17.770			471.731
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(39.122)	3.202				(35.920)
Αποτίμηση συμμετοχών	2.013	9.061				11.074
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	132.924	12.942	(11.854)			134.012
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	(4.719)	9.970				5.251
Λοιπές προσωρινές διαφορές	69.497	4.338		334	(713)	73.456
Σύνολο	**3.604.079**	**768.163**	**6.602**	**334**	**(6.692)**	**4.372.486**

Το ποσό € 281 (31.12.2015: € 17.770) που εμφανίζεται στην αναγνώριση Καθαρής Θέσης στην κατηγορία «Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές» αφορά σε έξοδα αυξήσεως Μετοχικού Κεφαλαίου, τα οποία σύμφωνα με το Ν. 4308/14 (Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα) επιβάρυνε τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσεως.

24. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού

	31.12.2016	31.12.2015
Προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	341.409	378.879
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	625.417	613.377
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	184.320	195.746
Προπληρωθέντα έξοδα	12.161	35.362
Προκαταβολές προσωπικού	7.234	8.321
Έσοδα εισπρακτέα	4.085	3.707
Λοιπά	203.664	186.378
Σύνολο	**1.378.290**	**1.421.770**

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν το κονδύλι «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων» που αφορά στη συμμετοχή της Τραπέζης στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων και του Σκέλους Κάλυψης Επενδύσεων. Το εν λόγω κονδύλι διαμορφώνεται από:

1) το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και
2) το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008 «Προστασία δανειοληπτών και άλλες διατάξεις» που αύξησε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτονται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από € 20 χιλ σε € 100 χιλ., ανά καταθέτη.

   Η εν λόγω διαφορά περιλαμβάνεται σύμφωνα με το Ν.4370/7.3.2016 με θέμα «Συστήματα Εγγυήσεων καταθέσεων (ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Κατά την 31.12.2016 η Τράπεζα αποτίμησε τα ακίνητα που έχουν ταξινομηθεί στα λοιπά στοιχεία Ενεργητικού, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης. Για τις περιπτώσεις που η εύλογη αξία των ακινήτων υπολείπετο της λογιστικής τους αξίας αναγνωρίσθηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 6,6 εκατ., η οποία καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το αντίστοιχο ποσό για 31.12.2015 ανερχόταν σε € 1,8 εκατ. Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.7 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 8,5%.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

25. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
- Όψεως	59.210	126.267
- Προθεσμίας:		
Κεντρικών Τραπεζών	18.331.086	24.404.828
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	125.546	62.821
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως	25.465	56.960
Πράξεις προσωρινής εκχώρησεως (Repos)	612.449	269.292
Δανειακές υποχρεώσεις	274.952	250.469
Λοιπές υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	4.293	
Σύνολο	**19.433.001**	**25.170.637**

Οι καταθέσεις της Τραπέζης από το Ευρωσύστημα παρουσιάζουν μείωση € 6,1 δισ. κυρίως λόγω της πώλησης ομολόγων εκδόσεως Ε.Τ.Χ.Σ. μέσω του προγράμματος PSPP (σημείωση 18), της σύναψης πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (Repos) και της αύξησης των καταθέσεων.

Τον Ιούνιο του 2016, η Ευρωπαική Κεντρική Τράπεζα πραγματοποίησε νέο πρόγραμμα στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-II) με τετραετή διάρκεια. Η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με το ποσό € 1,5 δισ.

26. Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
- Όψεως	8.012.949	7.293.215
- Ταμιευτηρίου	9.366.367	9.790.672
- Προθεσμίας:		
Synthetic swaps	104	157
Λοιπές	11.510.096	10.539.977
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	46.112	46.140
	28.935.628	**27.670.161**
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	74.351	63.518
Σύνολο	**29.009.979**	**27.733.679**

27. Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

i. Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008, κατά τη χρήση 2016 η Τράπεζα προέβη σε εκδόσεις κοινών ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 6,15 δισ., ενώ οι λήξεις- ανακλήσεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν σε ποσό € 14,37 δισ.

Το συνολικό υπόλοιπο των κοινών ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται την 31.12.2016 στο ποσό των € 1 δισ. (31.12.2015: € 9,22 δισ.).

Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν απεικονίζονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

ii. Εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών *

Οι καλυμμένες ομολογίες δε συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

Το συνολικό τρέχον υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών για την 31.12.2016 ανέρχεται στο ποσό των € 5 εκατ.

* *Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, βάσει της Πράξεως Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος 2620/28.8.2009, έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Τραπέζης.*

iii. Κοινά ομολογιακά δάνεια

Υπόλοιπο 1.1.2016	**29.742**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(4.128)
Μεταβολές εύλογης αξίας	38
Δεδουλευμένοι τόκοι	1.262
Συναλλαγματικές διαφορές	(80)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**26.834**

Η μεταβολή αφορά κυρίως στην από 23.5.2016 πρόωρη αποπληρωμή κοινού ομολογιακού δανείου ονομαστικής αξίας USD 3 εκατ.

iv. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων

Υπόλοιπο 1.1.2016	**310.268**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(81.299)
Δεδουλευμένοι τόκοι	8.567
Συναλλαγματικές διαφορές	(10.049)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**227.487**

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Shipping Finance Ltd., η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους. Η υποχρέωση προς την εταιρία ειδικού σκοπού την 31.12.2016, που σχετίζεται με τα τιτλοποιημένα ναυτιλιακά δάνεια, ανέρχεται σε € 227 εκατ.

v. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων (SMEs)

Υπόλοιπο 1.1.2016	
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Νέες εκδόσεις	299.357
Λήξεις/Αποπληρωμές	(10.349)
Δεδουλευμένοι τόκοι	152
Υπόλοιπο 31.12.2016	**289.160**

Η Τράπεζα εντός της χρήσεως προέβη σε τιτλοποίηση SMEs δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Proodos Designated Activity Company (D.A.C.), η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους και από την Τράπεζα. Η υποχρέωση της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 289 εκατ.

vi. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών δανείων

Υποχρεώσεις που προέκυψαν από τις τιτλοποιήσεις καταναλωτικών δανείων, επιχειρηματικών δανείων καθώς και πιστωτικών καρτών, δεν συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι, ονομαστικού ποσού € 3,7 δισ., που έχουν εκδοθεί από εταιρίες ειδικού σκοπού ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

vii. Τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως

Υπόλοιπο 1.1.2016	**26.382**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(367)
Δεδουλευμένοι τόκοι	(9)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**26.006**

viii. Υβριδικοί τίτλοι

Υπόλοιπο 1.1.2016	**15.239**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λήξεις/Αποπληρωμές	
Δεδουλευμένοι τόκοι	38
Υπόλοιπο 31.12.2016	**15.277**

ix. Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο

Υπόλοιπο 1.1.2016	**24.600**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Μεταβολή εύλογης αξίας	(10.605)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**13.995**

Αφορά ομολογιακή έκδοση ονομαστικής αξίας € 150 εκατ. που εξέδωσε η Τράπεζα την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole SA για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Η μείωση της υποχρέωσης από το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο κατά το ποσό των € 10,6 εκατ. αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως.

Την 1.2.2017 το μετατρέψιμο ομολογιακο δάνειο έληξε (σημείωση 48β).

Σύνολο ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων, που δεν ιδιοκατέχονται, την 31.12.2016	**598.759**

28. Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους

	31.12.2016	31.12.2015
Για λοιπούς φόρους	19.419	21.108
Σύνολο	**19.419**	**21.108**

29. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	78.597	70.643
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		27.445
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	4.225	2.556
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	6.304	5.172
Σύνολο Υποχρεώσεων	**89.126**	**105.816**

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Εσοδα) Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 7)	7.118	4.064
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	3.972	3.987
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	206	41
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	140	30
Σύνολο	**11.436**	**8.122**

Τα ποσά των μεγεθών του Ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύονται παρακάτω ανά ταμείο και είδος παροχής ως εξής:

α. Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920

Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων θεωρούνται συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσεώς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Ν.2112/1920 και Ν.3198/1955, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το Ν. 4093/2012, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή αποζημιώσεως.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	78.597	70.643
Υποχρέωση	**78.597**	**70.643**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.082	1.962
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	1.760	1.294
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας	2.343	
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	933	808
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**7.118**	**4.064**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**70.643**	**64.906**
Υποχρέωση από την απορρόφηση της Diners		121
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.082	1.962
Κόστος επιτοκίου	1.760	1.294
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(7.225)	(1.600)
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	933	808
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας	2.343	
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	8.690	3.576
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(629)	(424)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**78.597**	**70.643**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις – Κέρδος/(Ζημία)	(8.690)	(3.576)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – Κέρδος/(Ζημία)	629	424
(Ζημία)/Κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(8.061)**	**(3.152)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**70.643**	**64.906**
Υποχρέωση από την απορρόφηση της Diners		121
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(7.225)	(1.600)
Ζημία/(Κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	7.118	4.064
Ζημία/(Κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	8.061	3.152
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**78.597**	**70.643**

β. Εφάπαξ παροχή Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού (ΤΑΠ) της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως χορηγούσε αποκλειστικά εφάπαξ παροχές με την εγγύηση της Τραπέζης μετά την ένταξη των μελών του στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (άρθρο 10, Ν.3620/2007) για την επικουρική ασφάλιση. Την 18.11.2013 η Τράπεζα υπέγραψε με το Σύλλογο του Προσωπικού νέα επιχειρησιακή συμφωνία βάσει της οποίας το ποσό της παροχής το οποίο θα καταβάλλεται από το ΤΑΠ δεν θα υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει ως συνολική εφάπαξ παροχή, βάσει του καταστατικού του ΤΑΠ, και του ποσού της αποζημιώσεως που οφείλει να καταβάλει η Τράπεζα βάσει της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά τη λύση των συμβάσεων εργασίας. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζεται από τυχόν μείωση στο μέλλον του ποσού της ανωτέρω αποζημιώσεως.

Την 20.5.2016 η Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων των μελών του Ταμείου αποφάσισε τη διάλυση και εκκαθάριση του Ταμείου με τους όρους της συμβάσεως που υπεγράφη την 21.4.2016 μεταξύ της Τραπέζης, του Συλλόγου Προσωπικού και του ΤΑΠ. Σε εφαρμογή της αποφάσεως αυτής επιστράφηκαν στα μέλη του Ταμείου οι εισφορές συν τις αποδόσεις τους σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του. Απόρροια του γεγονότος αυτού ήταν η τακτοποίηση της σχετικής υποχρεώσεως καθορισμένων παροχών.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών		62.947
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου		(35.502)
Υποχρέωση	**-**	**27.445**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.155	2.651
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	284	354
Γενικά έξοδα	2	5
Σύνολο τακτικού εξόδου	**1.441**	**3.010**
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	2.531	977
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**3.972**	**3.987**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**62.947**	**82.475**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.155	2.651
Κόστος επιτοκίου	654	1.179
Εισφορές εργαζομένων	124	366
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο	(72.125)	(26.357)
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα		(230)
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	2.531	977
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις		1.983
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	4.714	(97)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**-**	**62.947**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**35.502**	**53.245**
Αναμενόμενη απόδοση	370	825
Εισφορές εργαζομένων	124	366
Εισφορές Τραπέζης	31.417	-
Καταβληθείσες παροχές	(72.125)	(26.357)
Έξοδα	(2)	(5)
Αναλογιστικές ζημίες	4.714	7.428
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**-**	**35.502**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις – κέρδος/(ζημία)		(1.983)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – κέρδος/(ζημία)	(4.714)	97
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα – κέρδος/(ζημία)	4.714	7.428
(Ζημία)/Κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**-**	**5.542**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**27.445**	**29.230**
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα		(230)
Εισφορές Τραπέζης	(31.417)	
Ζημία/(Κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	3.972	3.987
Ζημία/(Κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση		(5.542)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**-**	**27.445**

γ. Εγγύηση κατώτατης παροχής για το προσωπικό των νέων (μετά το 1993) ασφαλισμένων που προσελήφθηκαν στην Τράπεζα μέχρι την 31.12.2004 και εντάχθηκαν στο νέο αποταμιευτικό πρόγραμμα

Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 το τελικό ποσό κατά τη συνταξιοδότηση έχει, σύμφωνα με τους όρους του αποταμιευτικού προγράμματος, ως κατώτατο όριο την παροχή που ορίζει ο Ν.2084/1992 και η Υπουργική Απόφαση 2/39350/0022/2.3.99.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	4.225	2.556
Υποχρέωση	**4.225**	**2.556**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	142	30
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	64	11
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**206**	**41**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**2.556**	**547**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	142	30
Κόστος επιτοκίου	64	11
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.631	1.947
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(168)	21
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**4.225**	**2.556**

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις – κέρδος/(ζημία)	(1.631)	(1.947)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – κέρδος/(ζημία)	168	(21)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην καθαρή θέση εντός της χρήσεως	**(1.463)**	**(1.968)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**2.556**	**547**
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	206	41
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	1.463	1.968
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**4.225**	**2.556**

δ. Προγράμματα επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως Diners

Η Τράπεζα εγγυάται από την 30.9.2014, ημερομηνία εξαγοράς της Diners Club Ελλάδος ΑΕ, τα προγράμματα παροχής επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως της πρώην Diners τα οποία διαχειρίζεται ανεξάρτητη ασφαλιστική εταιρία. Η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 2.6.2015. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν τους συνταξιούχους καθώς και τους αποχωρήσαντες οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα απονομής της επικουρικής συντάξεως στο μέλλον.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	9.726	8.941
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	(3.422)	(3.769)
Υποχρέωση	**6.304**	**5.172**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	129	30
Έξοδα	11	
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**140**	**30**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των παροχών προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**8.941**	**-**
Συγχώνευση δι' απορροφήσεως Diners		9.726
Κόστος επιτοκίου	219	104
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τη Τράπεζα	(13)	(11)
Καταβληθείσες παροχές από το πρόγραμμα	(336)	(200)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.000	(825)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(85)	147
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**9.726**	**8.941**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**3.769**	**-**
Συγχώνευση δι' απορροφήσεως Diners		3.970
Αναμενόμενη απόδοση	90	74
Καταβληθείσες παροχές	(336)	(200)
Έξοδα	(11)	
Αναλογιστικές ζημίες	(90)	(75)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**3.422**	**3.769**

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	(1.000)	825
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	85	(147)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)	(90)	(75)
Κέρδος/(ζημία) που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην καθαρή θέση εντός της χρήσεως	**(1.005)**	**603**

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**5.172**	**-**
Συγχώνευση δι' απορροφήσεως Diners		5.756
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τη Τράπεζα	(13)	(11)
Ποσό που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	140	30
Ποσό που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	1.005	(603)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**6.304**	**5.172**

Τα αποτελέσματα των αποτιμήσεων εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπονήσεως των αναλογιστικών μελετών.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα ανωτέρω προγράμματα καθορισμένων παροχών ήταν οι εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,80%	2,50%
Πληθωρισμός	1,50%	1,75%
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων αποταμιευτικού προγράμματος	2,00%	2,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	0,00%	0,00%

Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθη υπόψη ως βάση αναφοράς ο δείκτης iBoxx Euro Corporate AA+ προσαρμοσμένος για τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων.

Η μέση διάρκεια ανά πρόγραμμα εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31.12.2016	31.12.2015
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	17,7	17,9
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή		13,0
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	19,5	20,0
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	16,3	17,1

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζεται η ευαισθησία ως προς τις οικονομικές υποθέσεις του συνόλου της υποχρεώσεως που προκύπτει από τα ανωτέρω προγράμματα:

	Ποσοστιαία μεταβολή υποχρέωσης (%)
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	(8,2)
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	9,1
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	9,0
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	(8,3)

30. Λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	45.306	38.080
Έσοδα επομένων χρήσεων	5.173	7.664
Δεδουλευμένα έξοδα	54.519	54.203
Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	79.396	68.681
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία Ε.Τ.Α.Τ. και Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. (σημείωση 7)	67.281	131.911
Υποχρεώσεις προς εμπόρους από χρήση πιστωτικών καρτών	301.009	307.390
Λοιπά	253.816	223.628
Σύνολο	**806.500**	**831.557**

31. Προβλέψεις

Υπόλοιπο 1.1.2015	**333.520**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μεταφορά προβλέψεων σε «Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»	(623)
Λοιπές προβλέψεις από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7.225
Λοιπές προβλέψεις από διακοπείσες δραστηριότητες	26
Μειώσεις λοιπών προβλέψεων	(6.048)
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(6.657)
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις από διακοπείσες δραστηριότητες	(186)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού (σημείωση 7)	64.300
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	18.886
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία από διακοπείσες δραστηριότητες	3
Υπόλοιπο 31.12.2015	**410.446**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2016	
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 9)	7.916
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(4.047)
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού (σημείωση 7)	(35.262)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	4.135
Υπόλοιπο 31.12.2016	**383.188**

Τα ποσά των λοιπών προβλέψεων σε βάρος των αποτελεσμάτων συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά Έξοδα» της καταστάσεως αποτελεσμάτων.

Κατά την 31.12.2016 το υπόλοιπο των προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία ανέρχεται σε € 299,1 εκατ. (31.12.2015 € 295 εκατ.) και των λοιπών προβλέψεων σε € 84,1 εκατ. (31.12.2015 € 115,4 εκατ.) εκ των οποίων ποσό € 29 εκατ. (31.12.2015 € 26,8 εκατ.) αφορά σε επίδικες υποθέσεις και ποσό € 29 εκατ. (31.12.2015 € 64,3 εκατ.) σε πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού.

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

32. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης κατά την 31.12.2015 και 31.12.2016 αναλύεται ως εξής:

		Μεταβολές περιόδου από 1.1. έως 31.12.2015 (σε τεμάχια)					
	Υπόλοιπο μετοχών έναρξης 1.1.2015	Μείωση αριθμού μετοχών (reverse split)	Κεφαλαιοποίηση ειδικού αποθεματικού	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με μετρητά	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	Υπόλοιπο μετοχών την 31.12.2015/ 31.12.2016	Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο την 31.12.2015/ 31.12.2016
α. Κοινές μετοχές							
Αριθμός κοινών μετοχών	12.769.059.858,00	(12.513.678.660,84)	2,84			255.381.200,00	76.614
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				776.084.586,00	505.415.414,00	1.281.500.000,00	384.450
Σύνολο	**12.769.059.858,00**	**(12.513.678.660,84)**	**2,84**	**776.084.586,00**	**505.415.414,00**	**1.536.881.200,00**	**461.064**

Την 24.11.2015 πραγματοποιήθηκε :

α) αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλου ονομαστικής μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 0,30 σε € 15,00, με αντίστοιχη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές,

β) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, με κεφαλαιοποίηση τμήματος του κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/20 ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης ποσού € 42,6 με σκοπό το σχηματισμό ακέραιου αριθμού μετοχών,

γ) μείωση, κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920, του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά ποσό € 3.754.103.640 συνεπεία της μειώσεως της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλου μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 15,00 σε € 0,30 με αντίστοιχη αύξηση του ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης του άρθρου 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920 και

δ) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 1.010.830.828,00 δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων στο πλαίσιο της προαιρετικής ανταλλαγής υφιστάμενων τίτλων από κατόχους τους που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού και κατά το ποσό των € 1.552.169.172,00 δια ιδιωτικής τοποθετήσεως με μετρητά.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είχε ως σκοπό την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης προκειμένου να καλύψει το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό υπό το Δυσμενές σενάριο.

Συνεπεία των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 31.12.2015 ανήλθε σε € 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανέρχεται σε € 10.790.869.872,46. Ο αριθμός των κοινών μετοχών που κατείχε κατά την 31.12.2015 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανήλθε σε 169.175.146.

Στη χρήση 2016 δεν υπήρξε μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης.

Τέλος, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, την 23.2.2017 η Τράπεζα προέβη σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω μετατροπής ομολογιακού δανείου όπως περιγράφεται στη σημείωση 48.

Αναφορικά με την άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), την 15.6.2015, ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, 13.800 δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούσαν σε 102.239 κοινές μετοχές. Η άσκηση δικαιωμάτων ψήφου (warrants) δεν επηρέασε το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης αλλά τον αριθμό των μετοχών κυριότητας του ΤΧΣ. Κατά την χρήση 2016 δεν ασκήθηκαν δικαιωμάτα ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ).

33. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2015	**4.858.216**
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών από € 15 σε € 0,30	3.754.104
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου - ποσό υπέρ το άρτιο από την έκδοση κοινών μετοχών	2.178.550
Υπόλοιπο 31.12.2015 / 31.12.2016	**10.790.870**

Την 24.11.2015 από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση 1.281.500.000 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 με τιμή διάθεσης € 2, προέκυψε συνολική διαφορά ύψους € 2.178,5 εκατ. μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διάθεσης των μετοχών η οποία πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

34. Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των επιμέρους αποθεματικών έχουν ως εξής:

α. Τακτικό αποθεματικό

	31.12.2016	31.12.2015
Τακτικό αποθεματικό	420.425	420.425

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού της Τραπέζης, όπως ισχύει, από τα καθαρά κέρδη κάθε χρήσεως αφαιρείται ετησίως το 5%, τουλάχιστον, για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτικός, όταν το υπόλοιπό του φθάσει στο ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κ.Ν.2190/1920 το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

β. Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	2016		2015	
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1		**(125.129)**		**(180.652)**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12				
Αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων, μετά το φόρο εισοδήματος	111.310		38.882	
Μεταφορά στα αποτέλεσματα χρήσεως αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	(16.090)		16.641	
Σύνολο		**95.220**		**55.523**
Υπόλοιπο την 31.12		**(29.909)**		**(125.129)**

γ. Λοιπά αποθεματικά

	2016	2015
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	**(141.665)**	**(186.422)**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Αποθεματικό αντισταθμίσεως ταμειακών ροών, μετά το φόρο εισοδήματος	(40.664)	44.757
Υπόλοιπο την 31.12	**(182.329)**	**(141.665)**

Σύνολο αποθεματικών (α+β+γ)	**208.187**	**153.631**

35. Αποτελέσματα εις νέον

α. Δεδομένου ότι στη διαχειριστική χρήση 2015 δεν υφίσταντο διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α κ.ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, την 30.6.2016 αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης.

β. Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.

γ. Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» της 31.12.2016 περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 0,7 εκατ. (31.12.2015: € 43,5 εκατ.) μετά το φόρο εισοδήματος.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

36. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α) Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις από δικαστικές αγωγές κατά της Τραπέζης στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο της διαχείρισης γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και βάσει των λογιστικών αρχών που εφαρμόζονται, η Τράπεζα καταγράφει όλες τις υποβληθείσες δικαστικές αγωγές ή παρόμοιες ενέργειες από Τρίτους σε βάρος της και εξετάζει την πιθανότητα ευδοκιμήσεώς τους καθώς και του πιθανού αποτελέσματος.

Για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει σημαντική πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως και το αποτέλεσμα τους μπορεί να εκτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία, η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Προβλέψεις». Το συνολικό ποσό των εν λόγω προβλέψεων ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 29 εκατ.

Για τις περιπτώσεις για τις οποίες σύμφωνα με την εξέλιξη της υπόθεσης και την αξιολόγηση της Νομικής Υπηρεσίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, η πιθανότητα αρνητικής εκβάσεως δεν είναι σημαντική ή δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η πιθανή ζημία εξαιτίας της πολυπλοκότητας των υποθέσεων, της χρονικής διάρκειας που θα διαρκέσουν και της αβεβαιότητας ως προς την πιθανή έκβαση, η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε αναγνώριση πρόβλεψης. Με ημερομηνία 31.12.2016 οι απαιτήσεις από νομικές υποθέσεις εναντίον της Τραπέζης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχονται σε € 270,3 εκατ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Νομικών Υπηρεσιών η οριστική διευθέτησή των απαιτήσεων και των δικαστικών αγωγών δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην καθαρή θέση ή την λειτουργία της Τραπέζης.

β) Φορολογικά θέματα

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του 2009. Για τη χρήση 2010 βρίσκεται σε εξέλιξη τακτικός φορολογικός έλεγχος. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. Η Εμπορική Τράπεζα είχε ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Τα καταστήματα της Τραπέζης σε Λονδίνο και Βουλγαρία έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τις χρήσεις 2013 και 2015 αντίστοιχα, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος στο Κατάστημα της Βουλγαρίας για τη χρήση 2016. Το κατάστημα της Εμπορικής Τραπέζης στην Κύπρο δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από την έναρξη της λειτουργίας του (χρήση 2011), μέχρι τη διαγραφή του από το Τμήμα Εφόρου Εταιριών Κύπρου (Αύγουστος 2015), ενώ έχει παύσει τη λειτουργία του από τον Σεπτέμβριο 2014.

Την 2.6.2015, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως της Diners Club Ελλάδος. Η εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Επειδή ο φορολογικός έλεγχος ενδέχεται να μην αναγνωρίσει την παραγωγικότητα ορισμένων δαπανών, είναι πιθανόν να επιβληθούν κάποιοι πρόσθετοι φόροι για τις χρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές.

γ) Λειτουργικές μισθώσεις

Η Τράπεζα ως μισθώτρια

Οι υποχρεώσεις της από μισθώματα αφορούν κατά κύριο λόγο τα κτήρια που χρησιμοποιεί για τα υποκαταστήματα και τις άλλες μονάδες λειτουργίας της.

Η διάρκεια των επαγγελματικών συμβάσεων μίσθωσης ορίζεται δωδεκαετής με δυνατότητα ανανεώσεως ή παρατάσεως βάσει συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών. Πολιτική της Τραπέζης είναι να ανανεώνει τις συμβάσεις αυτές

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων της Τραπέζης έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
εντός του έτους	29.163	32.553
πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	76.014	84.840
πέραν των πέντε ετών	77.699	86.496
Σύνολο	**182.876**	**203.889**

Οι συνολικές δαπάνες της Τραπέζης για ενοίκια κτηρίων, για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 30.799 (31.12.2015: € 32.918) και συμπεριλαμβάνονται στα «Γενικά διοικητικά έξοδα».

Η Τράπεζα ως εκμισθώτρια

Οι απαιτήσεις της από μισθώματα αφορούν μισθώσεις κτηρίων ιδιοκτησίας της, σε εταιρίες του ομίλου και τρίτους.

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
εντός του έτους	4.199	3.394
πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	11.118	7.770
πέραν των πέντε ετών	13.954	6.717
Σύνολο	**29.271**	**17.881**

Τα συνολικά έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 3.775 (31.12.2015: € 3.283) και συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα».

δ) Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Η Τράπεζα στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή της διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια καθώς επίσης και παρασχεθείσες εγγυήσεις για εκδοθέντα ομόλογα από θυγατρικές εταιρίες και λοιπές εγγυήσεις προς θυγατρικές.

Επίσης ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν για την Τράπεζα από τις μη αντληθείσες εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, που δεν πρόκειται να εκτελεστούν άμεσα ή πρόκειται να εκτελεστούν τμηματικά και μόνο εφόσον τηρηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους οι συμφωνηθείσες για την εκτέλεσή τους προϋποθέσεις.

Τα υπόλοιπά τους έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Ενέγγυες πιστώσεις	16.215	21.938
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	4.116.824	4.525.710
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης	15.542	15.542

Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν χρηματοδότηση των εμπορικών συμφωνιών μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή των συναλλασσόμενων τρίτων, με τους οποίους οι πελάτες της Τραπέζης έχουν συνάψει τις συμφωνίες. Τόσο οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις όσο και οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από την Τράπεζα, προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από πελάτες της των όρων των συμφωνιών.

Η υποχρέωση από όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 421,7 εκατ. (31.12.2015: € 211,2 εκατ.) και συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των σταθμισμένων για κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού.

Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συνεισφέρει στο μετοχικό κεφάλαιο της κοινοπραξίας Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ επιπλέον κεφάλαια μέχρι του ποσού των € 0,3 εκατ.

ε) Δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2016 αναλύονται ως εξής:

- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,3 δισ. που αφορούν την υποχρέωση της Τραπέζης να διατηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών της.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,2 δισ. που αφορούν, κυρίως, σε εγγυήσεις οι οποίες έχουν δοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 1,1 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση παραγώγων συναλλαγών.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,07 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για Ενέγγυες Πιστώσεις ή Εγγυητικές Επιστολές που εκδίδει η Τράπεζα για τη διευκόλυνση εισαγωγών πελατείας.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 3 εκατ. έχουν δοθεί στο Ταμείο Εξυγίανσης ως αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής μέρους της εισφοράς του 2016. Η δέσμευση αυτή πρέπει

να καλύπτεται πλήρως από εξασφαλίσεις αποκλειστικά με μετρητά όπως αποφασίστηκε από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης.

- Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:
  - i ποσό € 0,6 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  - ii ποσό € 0,34 δισ. έχει δοθεί σε θυγατρικές εξωτερικού ως εξασφάλιση για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.
  - iii ποσό € 10,5 εκατ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως.
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών :
  - i ποσό ονομαστικής αξίας € 22 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  - ii ποσό επιχειρηματικών, καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών λογιστικής αξίας € 2,75 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιριών ειδικού σκοπού του Ομίλου ονομαστικής αξίας € 3,7 δισ. οι οποίες ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα και έχουν ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.
  - iii. ποσό ναυτιλιακών δανείων λογιστικής αξίας € 0,6 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την παροχή δανείου από τρίτους στην εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 0,3 δισ.
  - iv. ποσό επιχειρηματικών δανείων λογιστικής αξίας € 0,6 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιρίας ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 0,6 δισ. εκ των οποίων ποσό € 0,3 δισ. ιδιοκατέχεται από την Τράπεζα.
  - v. ποσό επιχειρηματικών δανείων ονομαστικής αξίας € 0,2 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
- Αξιόγραφα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου:

i. ποσό ονομαστικής αξίας € 3,92 δισ. αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου εκ των οποίων ποσό ονομαστικής αξίας € 3,53 δισ. έχει ενεχυριαστεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας, ποσό € 0,03 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού, ενώ ποσό ονομαστικής αξίας € 0,36 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

Επίσης, ποσό ονομαστικής αξίας € 0,06 δισ. αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου που έχουν ληφθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων επαναπώλησης τίτλων έχει ενεχυριαστεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

ii. ποσό ονομαστικής αξίας € 2,66 δισ. αφορά σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ), που διατέθηκαν από το Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα, λόγω: α) συμμετοχής του στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013, και, β) λόγω της κάλυψης της διαφοράς μεταξύ των αξιών των μεταβιβασθέντων από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εκ των οποίων ποσό € 2,46 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως και ποσό ονομαστικής αξίας € 0,2 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

iii. ποσό ονομαστικής αξίας € 0,5 δισ. αφορά σε ομόλογα που έχουν προέλθει από τιτλοποίηση απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις εταιρίας του Ομίλου έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

iv. ποσό € 0,3 δισ. λοιπών εταιρικών τίτλων έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

Επίσης, ποσό ονομαστικής αξίας € 1 δισ. που αφορά σε τίτλους που εκδόθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, και ιδιοκατέχεται έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς άντλησης ρευστότητας.

37. Πληροφόρηση κατά τομέα

α. Ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2016						
	Λιανική Τραπεζική	**Corporate Banking**	**Asset Management/ Insurance**	**Investment Banking/ Treasury**	**N.A. Ευρώπη**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Καθαρό έσοδο από τόκους	997,7	669,9	1,1	(20,0)		17,8	1.666,5
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	110,8	128,7	27,2	3,9			270,6
Λοιπά έσοδα	6,9	4,7	1,5	63,6		213,7	290,4
Σύνολο εσόδων	**1.115,4**	**803,3**	**29,8**	**47,5**	**-**	**231,5**	**2.227,5**
Σύνολο εξόδων	**(675,8)**	**(129,1)**	**(14,3)**	**(16,3)**		**(84,1)**	**(919,6)**
Ζημίες απομειώσεως	(352,2)	(812,4)				(5,6)	(1.170,2)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**87,4**	**(138,2)**	**15,5**	**31,2**	**-**	**141,8**	**137,7**
Φόρος εισοδήματος							123,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							**260,9**
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες					(0,3)		(0,3)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							**260,6**
Ενεργητικό 31.12.2016	24.556,7	17.221,5	84,8	11.578,9		6.960,7	60.402,6
Υποχρεώσεις 31.12.2016	22.729,6	6.438,5	876,2	21.495,5		137,8	51.677,5
Κεφαλαιακές δαπάνες	74,0	16,4	1,3	1,1		5,7	98,4
Αποσβέσεις	(53,4)	(11,9)	(0,9)	(0,8)		(4,1)	(71,0)

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2015						
	Λιανική Τραπεζική	**Corporate Banking**	**Asset Management/ Insurance**	**Investment Banking/ Treasury**	**N.A. Ευρώπη**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.017,1	714,4	2,4	(146,0)		21,3	1.609,2
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	105,3	125,7	34,7	(9,9)			255,8
Λοιπά έσοδα	3,1	4,9	3,2	77,4		(131,1)	(42,5)
Σύνολο εσόδων	**1.125,5**	**845,0**	**40,3**	**(78,5)**	**-**	**(109,8)**	**1.822,5**
Σύνολο εξόδων	**(666,2)**	**(119,8)**	**(16,1)**	**(16,1)**		**(101,5)**	**(919,7)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.328,3)	(1.370,9)					(2.699,2)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού						(64,3)	(64,3)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών						48,2	48,2
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(869,0)**	**(645,7)**	**24,2**	**(94,6)**	**-**	**(227,4)**	**(1.812,5)**
Φόρος εισοδήματος							823,1
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							**(989,4)**
Κέρδη / (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες					(42,9)		(42,9)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							**(1.032,3)**
Ενεργητικό 31.12.2015	24.753,6	19.187,6	63,6	13.421,4	444,6	7.122,1	64.992,9
Υποχρεώσεις 31.12.2015	22.575,7	5.818,7	522,2	27.070,1	338,8	249,3	56.574,8
Κεφαλαιακές δαπάνες	58,7	12,0	0,9	0,8		4,3	76,7
Αποσβέσεις	(54,4)	(11,2)	(0,9)	(0,8)		(4,0)	(71,3)

i. Λιανική Τραπεζική

Εντάσσονται όλοι οι Ιδιώτες (Πελάτες λιανικής τραπεζικής) της Τραπέζης, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, εκτός αυτών που η διαχείριση της σχέσης γίνεται από τα καταστήματα εξωτερικού (Ν.Α. Ευρώπης).

Διαχειρίζεται, μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων, όλα τα Καταθετικά Προϊόντα (Αποταμιευτικά/Ταμιευτηρίου, Προϊόντα Ρευστότητας/Όψεως, Επενδυτικά Προϊόντα/Προθεσμίας, Repos, Swaps), Χρηματοδοτικά Προϊόντα (Στεγαστικής, Καταναλωτικής, Επιχειρηματικής Πίστης, Εγγυητικές Επιστολές), καθώς και τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες των ανωτέρω πελατών.

ii. Corporate Banking

Εντάσσονται όλες οι συνεργαζόμενες Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις, οι Επιχειρήσεις με πολυεθνική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Διεύθυνση Μεγάλων Πελατών (Corporate), καθώς και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ναυτιλία. Διαχειρίζεται τα προϊόντα ρευστότητας, επιχειρηματικής πίστης καθώς και τις εγγυητικές επιστολές των ανωτέρω επιχειρήσεων.

iii. Asset Management/Insurance

Εντάσσεται μεγάλο εύρος προϊόντων διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών, μέσω των Κέντρων Private Banking της Τραπέζης. Επίσης, παρέχεται ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων, προς ιδιώτες και επιχειρήσεις.

iv. Investment Banking/Treasury

Περιλαμβάνει τις χρηματιστηριακές εργασίες, τις συμβουλευτικές και διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά, καθώς και την επενδυτική τραπεζική που πραγματοποιούνται από την Τράπεζα. Περιλαμβάνει επίσης τη δραστηριότητα του Dealing Room στη διατραπεζική αγορά (FX Swaps, Ομόλογα, Futures, IRS, Διατραπεζικές τοποθετήσεις – Δανεισμούς κ.λπ.).

v. Ν.Α. Ευρώπη

Το Κατάστημα Βουλγαρίας που άνηκε στον τομέα, εμφανίζεται στην διακριτή κατηγορία «Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες».

vi. Λοιπά

Στον Τομέα αυτό εντάσσονται οι Διοικητικές Υπηρεσίες της Τραπέζης, καθώς έσοδα και έξοδα που δεν σχετίζονται με τη λειτουργική δραστηριότητα ή είναι μη επαναλαμβανόμενα και προέρχονται από εξωγενείς παράγοντες.

Στο ενεργητικό των Λειτουργικών Τομέων «Λιανική Τραπεζική» και «Corporate Banking» περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μεγέθη χορηγήσεων της Τραπέζης, τα οποία διαχειρίζονται οι Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής Τραπεζικής και Wholesale Banking, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες της Τραπέζης.

	31.12.2016			31.12.2015		
	Υπόλοιπο προ απομειώσεων	**Συσσωρευμένες απομειώσεις**	**Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις**	**Υπόλοιπο προ απομειώσεων**	**Συσσωρευμένες απομειώσεις**	**Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις**
Στεγαστικά	7.655.203	2.032.511	5.622.692	7.637.046	2.176.285	5.460.761
Καταναλωτική Πίστη	4.336.599	2.394.214	1.942.385	4.100.482	2.412.186	1.688.296
Επιχειρηματικά δάνεια	13.704.057	7.686.799	6.017.258	12.919.684	7.481.444	5.438.240
Σύνολο	**25.695.859**	**12.113.524**	**13.582.335**	**24.657.212**	**12.069.915**	**12.587.297**

β. Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2016		
	Ελλάδα	**Λοιπές χώρες**	**Σύνολο**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.658,1	8,4	1.666,5
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	268,1	2,5	270,6
Λοιπά έσοδα	289,1	1,3	290,4
Σύνολο εσόδων	**2.215,3**	**12,2**	**2.227,5**
Σύνολο εξόδων	**(912,6)**	**(7,0)**	**(919,6)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.170,2)		(1.170,2)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**132,5**	**5,2**	**137,7**
Φόρος εισοδήματος			123,2
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			**260,9**
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(0,3)	(0,3)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			**260,6**
Ενεργητικό 31.12.2016	60.381,6	21,0	60.402,6

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2015		
	Ελλάδα	**Λοιπές χώρες**	**Σύνολο**
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.599,2	10,0	1.609,2
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	253,0	2,8	255,8
Λοιπά έσοδα	(43,9)	1,4	(42,5)
Σύνολο εσόδων	**1.808,3**	**14,2**	**1.822,5**
Σύνολο εξόδων	**(913,6)**	**(6,1)**	**(919,7)**
Ζημίες απομειώσεως	(2.699,2)		(2.699,2)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος αποχωρήσεως προσωπικού	(64,3)		(64,3)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	48,2		48,2
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.820,6)**	**8,1**	**(1.812,5)**
Φόρος εισοδήματος			823,1
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			**(989,4)**
Κέρδη /(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(42,9)	(42,9)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			**(1.032,3)**
Ενεργητικό 31.12.2015	64.425,3	567,6	64.992,9

38. Διαχείριση κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει, σύμφωνα με τις βέλτιστες εποπτικες πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη της Τραπέζης κατά το 2016 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

38.1 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ασκεί εποπτεία επί του συνόλου των λειτουργιών του Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων. Έχει ορισθεί Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή εισηγείται τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τραπέζης και παρακολουθεί, αξιολογεί και ελέγχει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της εφαρμοζόμενης πολιτικής και της διαδικασίας διαχειρίσεως κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων και η αποτελεσματικότητά του επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι εναρμονισμένα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται έχουν συσταθεί οι Επιτροπές Διοικήσεως (Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου).

Τομέας Διαχειρίσεως Κινδύνων

Ο Γενικός Διευθυντής και Group Chief Risk Officer εποπτεύει τον Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων της Τραπέζης και υποβάλει τακτικές και έκτακτες αναφορές προς τις Επιτροπές Διοικήσεως, την Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι αναφορές αυτές καλύπτουν θέματα διαχειρίσεως όλων των ειδών κινδύνων. Ειδικότερα για τον πιστωτικό κίνδυνο καλύπτουν τα ακόλουθα:

- Το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ανά βαθμίδα κινδύνου
- Τη μετάπτωση μεταξύ βαθμίδων κινδύνων (migration matrix).
- Την εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων κινδύνων ανά βαθμίδα κινδύνου, ομάδας πελατών κ.λπ.
- Τις τάσεις των βασικών κριτηρίων διαβαθμίσεως.
- Τις αλλαγές στη διαδικασία διαβαθμίσεως, στα κριτήρια ή στις επιμέρους παραμέτρους.
- Την συγκέντρωση κινδύνων (ανά είδος κινδύνου, κλάδο, χώρα, εξασφάλιση, χαρτοφυλάκιο κ.λπ.).

Οργανωτική Δομή

Στην Τράπεζα λειτουργούν, υπό την εποπτεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer οι κάτωθι Διευθύνσεις Δι-

αχειρίσεως Κινδύνων, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την άμεση υλοποίηση του πλαισίου διαχειρίσεως κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων.

- Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων
- Δεδομένων και Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
  - Διεύθυνση Διαχειρίσεως Δεδομένων Πιστωτικού Κινδύνου
  - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου
- Credit Control
  - Διεύθυνση Πολιτικής και Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου
  - Διεύθυνση Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εξωτερικού
- Λιανικής Πίστεως

Για σκοπούς διαχειρίσεως Πιστωτικού Κινδύνου οι πιστοδοτήσεις διαχωρίζονται σε Wholesale και Retail.

ΤΟΜΕΑΣ WHOLESALE BANKING

Πιστοδοτήσεις Τομέα Wholesale Banking

Οι πιστοδοτήσεις Wholesale Banking εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της πιστοδοτήσεως και του πιστούχου, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο	Χαρακτηριστικά
Πιστούχοι αρμοδιότητος Επιχειρηματικών Διευθύνσεων Τομέα Wholesale Banking	Μεγάλων Επιχειρήσεων (Corporate)	Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών > € 75 εκατ. Περιλαμβάνονται οι πιστοδοτήσεις σε ναυτιλιακές εταιρίες καθώς και πιστούχοι υπό τη διαχείριση της Διευθύνσεως Επενδυτικής Τραπεζικής
	Μεσαίων Επιχειρήσεων (SME)	Ευρώ 2,5 εκατ.< Επιχειρήσεις με Κύκλο Εργασιών < € 75εκατ. ή επιχειρήσεις με όριο> € 1 εκατ.

1. Έγκριση Πιστωτικού Κινδύνου

Τα όρια των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking καθορίζονται με βάση τον Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο, ο οποίος ορίζεται ως το σύνολο των διαφόρων μορφών πιστοδοτήσεων του πιστούχου (επιχείρηση ή ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων) που δύνανται να εγκριθούν από την Τράπεζα και περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτούμενο ποσό/όριο πιστοδοτήσεως
- Όρια για Κεφάλαιο Κινήσεως
- Όρια για ανάληψη από μη διαθέσιμα ποσά (unclear)
- Όρια για έκδοση Εγγυητικών Επιστολών και άνοιγμα Ενέγγυων Πιστώσεων
- Όρια προεξοφλήσεως επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Όρια για παράγωγες συναλλαγές
- Όρια εταιρικών καρτών
- Δάνεια μέσης και μακράς διάρκειας (τα υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό του δανείου για περιπτώσεις δανείων που δεν έχουν εκταμιευθεί στο σύνολό τους).
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (το υφιστάμενο υπολειπόμενο κεφάλαιο χρηματοδοτικών μισθώσεων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις περιπτώσεις που αυτό δεν έχει εκταμιευθεί στο σύνολό του).
- Ειδικά όρια ή υπόλοιπα δανείων των βασικών φορέων των επιχειρήσεων (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αγοράς μετοχών, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

Εγκριτικά όρια Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking

Διάρθρωση Συμβουλίων:

- Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων Διοικήσεως
- Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Τομέα Wholesale Banking
  - Υπό τους Γενικούς Διευθυντές
  - Υπό τους Διευθυντές Διευθύνσεων
  - Υπό τους Υποδιευθυντές Διευθύνσεως
  - Συμβούλια Επιχειρηματικών Κέντρων

Ισχύς Πιστωτικών Ορίων:

Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking. Βασικός παράγων για τον προσδιορισμό της χρονικής ισχύος των ορίων είναι η διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου, η οποία δεν αποτελεί εν γένει κριτήριο εγκρίσεως ή απορρίψεως του αιτήματος, αλλά τη βάση για τον προσδιορισμό του ύψους και της ποιότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και της τιμολογήσεως της χρηματοδοτήσεως. Κατά κανόνα, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Χαμηλού, Μέσου και Αποδεκτού Πιστωτικού Κινδύνου, η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **δωδεκάμηνη**, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνη Πιστωτικού Κινδύνου Μέτριου - Υπό Παρακολούθηση η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **εξάμηνη** και για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Υψηλού - Πιστωτικού Κινδύνου η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **τρίμηνη**. Παρεκκλίσεις από τον κανόνα επιτρέπονται μόνο μετά από αιτιολογημένη πρόταση των αρμοδίων Επιχειρησιακών Μονάδων και μετά από απόφαση των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων.

2. Επιμέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων και η κατάταξή τους σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται μέσω συστημάτων διαβαθμίσεως.

Η ταξινόμηση των πιστούχων της Τραπέζης με τη χρήση συ-

στημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασικό εργαλείο για:

- Τη λήψη αποφάσεως από τα αρμόδια Συμβούλια για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων και την εφαρμογή της κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής (περιθώρια επιτοκίων κ.λπ.).
- Την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστοδοτήσεων και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Σκοπός των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων έναντι της Τραπέζης.

Τα συστήματα διαβαθμίσεως που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα είναι το Alpha Bank Rating System (ABRS) και το Moody's Risk Advisor (MRA) στα οποία ενσωματώνονται διαφορετικά μοντέλα (υποδείγματα) διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου.

Όλοι οι υφιστάμενοι και δυνητικοί πελάτες πιστοδοτήσεων της Τραπέζης αξιολογούνται με βάση το κατάλληλο μοντέλο διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου και εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων.

Για την εκτίμηση του ενδεχομένου ασυνέπειας των πιστούχων της Τραπέζης τα μοντέλα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Χρηματοοικονομική: οικονομική δυνατότητα πιστούχου (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβαρύνσεως κ.λπ.).
- Συγκριτική θέση πιστούχου στο πλαίσιο του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται και κυρίως έναντι των ανταγωνιστριών εταιριών του κλάδου στον οποίο ανήκει.
- Συναλλακτική συμπεριφορά πιστούχου έναντι της Τραπέζης αλλά και έναντι τρίτων (οφειλές σε καθυστέρηση, δυσμενή στοιχεία κ.λπ.).
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά πιστούχου (ακεραιότητα και συνέχεια της διοικήσεως, καταλληλότητα παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ.).

Τα υποδείγματα διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται σήμερα από την Τράπεζα διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Του κύκλου εργασιών των πιστοδοτούμενων επιχειρήσεων.
- Του ύψους του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου των επιχειρήσεων.
- Των ειδικών χαρακτηριστικών της χρηματοδοτήσεως.
- Των διαθεσίμων στοιχείων για την αξιολόγηση του πιστούχου. Ειδικώς για τα οικονομικά στοιχεία, οι διαφοροποιήσεις σχετίζονται με την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, τον τύπο των λογιστικών σχεδίων (για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και με το αν οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (Δ.Π.Χ.Π.).

Για κάθε ένα από τα υποδείγματα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται διαφορετικές παράμετροι, η κάθε μία από τις οποίες συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στη σχετική αξιολόγηση.

Η στατιστική επιβεβαίωση των υποδειγμάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου επανεξετάζεται συνεχώς ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη προβλεπτική τους ικανότητα, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και το εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνου.

Κλίμακα διαβαθμίσεως πιστούχων

Οι πιστούχοι διαβαθμίζονται στις ακόλουθες διαβαθμίσεις πιστωτικού κινδύνου:

ΑΑ, Α+, Α, Α-, ΒΒ+, ΒΒ, ΒΒ-, Β+, Β, Β-, ΓΓ+, ΓΓ, ΓΓ-, Γ, Δ, Δ0, Δ1, Δ2, Ε

Για σκοπούς συμπληρώσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών», στην Υψηλή Διαβάθμιση εμπίπτουν οι κλίμακες διαβαθμίσεως ΑΑ, Α+, Α, Α- και ΒΒ+, στην Ικανοποιητική Διαβάθμιση οι κλίμακες διαβαθμίσεως ΒΒ, ΒΒ-, Β+,Β, Β-, ΓΓ+ και ΓΓ, και στην Υπό επιτήρηση (υψηλότερου κινδύνου) ΓΓ- και υποδεέστερα.

Υπόδειγμα Αξιολογήσεως της Ενδεχόμενης Ζημίας από Πιστοδοτήσεις (Facility Rating)

Στο πλαίσιο ευθυγραμμίσεως με τις ισχύουσες εποπτικές οδηγίες της Βασιλείας ΙΙ και ενισχύσεως των μηχανισμών διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα διαμόρφωσε εξειδικευμένο υπόδειγμα αξιολογήσεως της ενδεχόμενης ζημίας από πιστοδοτήσεις (facility rating), σε περίπτωση αθετήσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων.

Το υπόδειγμα λειτουργεί συμπληρωματικά των υφιστάμενων υποδειγμάτων αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου (ABRS, MRA), διαβαθμίζοντας ξεχωριστά την κάθε πιστοδότηση με βάση τις εξασφαλίσεις της. Οι επί μέρους αξιολογήσεις υφιστάμενων και προτεινόμενων πιστοδοτήσεων σταθμίζονται, αποδίδοντας την τελική διαβάθμιση της ενδεχόμενης ζημίας σε επίπεδο Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πιστούχου.

Η Κλίμακα Διαβαθμίσεως Ενδεχόμενης Ζημίας Συναλλαγής (Facility Rating) από την καλύτερη προς τη χειρότερη διαβάθμιση είναι η ακόλουθη: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Το σύνολο των δανείων προς τους Πελάτες υπό τη διαχείριση μονάδων Τομέα Wholesale Banking έχει οριστεί από την Τράπεζα ότι συμπεριλαμβάνεται στα «ατομικά σημαντικά» δάνεια.

Η Αξιολόγηση Απομειώσεως διενεργείται σε τριμηνιαία βάση με την ακόλουθη διαδικασία:

Η Τράπεζα εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομειώσεως προκειμένου για τον εξατομικευμένο έλεγχο αξιολογήσεως απομείωσης. Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμό των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα και για τα οποία υπάρχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομειώσεως αξίας.
2. Υπολογισμός πρόβλεψης σε εξατομικευμένη βάση, για τα δάνεια που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας του δανείου.
3. Στις περιπτώσεις που δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη κατόπιν της εξατομικευμένης αξιολόγησης, τα δάνεια αυτά θα εξετάζονται σε συλλογική βάση για απομείωση, με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα δημιουργούνται ομάδες δανείων ανά ποσοστό κάλυψης, ημέρες καθυστέρησης, διαβάθμιση, κτλ, όπου και θα εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής απομειώσεως.

Η εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεων διενεργείται από τον Τομέα του Wholesale Banking και επικυρώνεται από τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού.

Τα σημαντικά δάνεια, ελέγχονται εξατομικευμένα εφόσον ικανοποιείται μια από τις παρακάτω συνθήκες:

- Πελάτες με ένδειξη οικονομικής δυσχέρειας: οι πελάτες που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων («οικονομική δυσχέρεια»)
- Πελάτες στη ζώνη αθετήσεως Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
- Πελάτες στη ζώνη υψηλού κινδύνου με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
- Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του δανειολήπτη, λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με την υψηλότερη επικινδυνότητα όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της σχετικής μεθοδολογίας σε ετήσια βάση.
- Ύπαρξη/Εμφάνιση δυσμενών στοιχείων (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
- Έλευση απρόβλεπτων ή ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
- Παρεμβάσεις και ενέργειες εποπτικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. ΧΑΑ, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
- Παράβαση συμβατικών εγγράφων ή προϋποθέσεων και όρων πιστοδοτήσεως.
- Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή τη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
- Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησης βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
- Σημαντική επιδείνωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών του πιστούχου (π.χ. μείωση ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών, επιβάρυνση του δείκτη καλύψεως υποχρεώσεων κ.λπ.) καθώς και επί τα χείρω μεταβολή στις εκτιμηθείσες μελλοντικές ταμειακές ροές του πιστούχου.

Συλλογική Αξιολόγηση Απομειώσεως

Σε συλλογική βάση αξιολογούνται:

α. Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση απομειώσεως από την οποία δεν προκύπτει ζημία, και τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

β. Τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εναύσματα απομειώσεως αξίας και συνεπώς δεν εξετάζονται εξατομικευμένα, τα οποία αξιολογούνται συλλογικά και κατηγοριοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες παρόμοιων δανείων απεικονίζοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των δανείων που αξιολογούνται. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανείων για σκοπούς απομείωσης πραγματοποιείται διότι ο εντοπισμός των συγκεκριμένων ενδείξεων ζημιών απομειώσεως μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της αναγνώρισης απομειώσεως, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, είναι κατάλληλη η αναγνώριση ζημίας απομειώσεως για εκείνες τις ζημίες που «πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν έχουν δηλωθεί» (Incurred But Not Reported - IBNR).

4. Διαχείριση Υψηλής Συγκεντρώσεως Κινδύνου

Ο Κίνδυνος Συγκεντρώσεως αποτελεί μια ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από το μικρό βαθμό διαφοροποιήσεως μεταξύ αντισυμβαλλομένων ή ομίλων αντισυμβαλλομένων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων ή εξασφαλίσεων.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε τακτή βάση τον κίνδυνο συγκεντρώσεως μέσω ενός πλαισίου αναφορών με αντίστοιχη

ενημέρωση της Διοικήσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο, η Τράπεζα υιοθετεί και εφαρμόζει τις εποπτικές οδηγίες περί των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, ενώ οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του κινδύνου συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται στα πλαίσια του Πυλώνα 2 της Βασιλείας ΙΙ.

5. Πιστωτικός Έλεγχος

Η Τράπεζα προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής και της πολιτικής ρυθμίσεων, έχει έχει αναπτύξει μηχανισμούς πιστωτικού ελέγχου (Credit Control).

Ειδικότερα, διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι (on site) σε Μονάδες Wholesale Banking της Τραπέζης καθώς και έλεγχοι σε κεντρικό επίπεδο (desktop) οι οποίοι καλύπτουν το πλαίσιο της πιστωτικής πολιτικής, της αναλύσεως του χαρτοφυλακίου, της πληρότητας και ορθότητας των δεδομένων στα συστήματα μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων.

ΤΟΜΕΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Ως τομέας Λιανικής Τραπεζικής ορίζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα και εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Στεγαστικά Δάνεια
- Καταναλωτικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες
- Μικρών Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών (SB): Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα με Κύκλο Εργασιών έως € 2,5 εκατ. και πιστωτικό όριο έως € 1εκατ.

1. Διαδικασία Εγκρίσεως Δανείων

Η Τράπεζα παρακολουθεί το Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο πιστούχου (για Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις) ο οποίος ορίζεται ως το άθροισμα των ανακυκλούμενων ορίων του πιστούχου, των υπολοίπων των εφάπαξ πιστοδοτήσεων και ειδικά για τις Μικρές Επιχειρήσεις το ύψος των εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων προς τους φορείς των επιχειρήσεων. Επιπλέον συνυπολογίζονται και πιστοδοτήσεις όπου ο πιστούχος είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο ασκήσεως πιστωτικής πολιτικής (λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και εποπτικό/ρυθμιστικό πλαίσιο), στο οποίο στηρίζονται οι διαδικασίες πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής της Τραπέζης. Παράλληλα, έχει διαμορφώσει και θέσει σε ισχύ ένα σύστημα βασικών αρχών, διαδικασιών και κανόνων εσωτερικής λειτουργίας που διέπει τις πιστοδοτήσεις της και διασφαλίζει την ομαλή και ασφαλή διαχείριση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Οι κυριότερες αρχές και κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι οι εξής:

- Χρηστή διαχείριση πιστοδοτήσεων.
- Ορθή επιλογή πελατών, βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών κριτηρίων.
- Συσχετισμός κινδύνων και αποδοτικότητας με αντίστοιχη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής, κάλυψη πιστοδοτήσεων με εξασφαλίσεις συνεκτιμώντας και το βαθμό πιστωτικού κινδύνου.
- Παρακολούθηση και Διαχείριση του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου, δηλαδή του συνόλου των κινδύνων που απορρέουν από τις κάθε μορφής πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου.

Η άσκηση της πιστοδοτικής πολιτικής προϋποθέτει την τήρηση πιστωτικών κριτηρίων, τα οποία συντελούν στην απόκτηση και διατήρηση υγιούς χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων, καθώς και στη δυναμική και ασφαλή τοποθέτηση των κεφαλαίων της Τραπέζης. Συγκεκριμένα:

Ιδιώτες:

Η εγκριτική διαδικασία των πιστοδοτήσεων προς Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις ή άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα) πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των πιστούχων σε ομάδες κινδύνου (risk groups), οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το επίπεδο του αναλαμβανόμενου από την Τράπεζα κινδύνου προσαρμόζεται, όπως οι συνθήκες το απαιτούν, αναλόγως της πιστωτικής πολιτικής της.

Η αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων Ιδιωτών βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application Fraud Detection).
- Στην αξιολόγηση επιθυμίας αποπληρωμής (Willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση ικανότητας αποπληρωμής (Ability to pay).
- Στην αξιολόγηση του κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

Μικρές Επιχειρήσεις:

Ως Μικρές Επιχειρήσεις ορίζονται οι κάτωθι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και με ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.
- Ελεύθεροι Επαγγελματίες με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ.
- Νομικά Πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., ΙΚΕ, Α.Ε.) με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.

Η πιστοληπτική ικανότητα των Μικρών Επιχειρήσεων αρμοδιότητας Retail Banking σχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την πιστοληπτική ικανότητα των φορέων/αρμοδίων στην επιχείρηση και αντίστροφα. Συνεπώς η αξιολόγηση των αιτημάτων αυτής της κατηγορίας βασίζεται σε δύο διαστάσεις:

- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών της επιχειρήσεως.
- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως.

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών μίας επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση της επιθυμίας αποπληρωμής (willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής (ability to pay).

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application fraud detection).
- Αξιολόγηση δημογραφικών στοιχείων (Demographics).
- Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων (Financials).
- Αξιολόγηση στοιχείων συμπεριφοράς (Behaviour).
- Αξιολόγηση στοιχείων Τειρεσίας Α.Ε.(Credit Bureau).
- Αξιολόγηση ποιοτικών στοιχείων.
- Αξιολόγηση κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

2. Συστήματα Διαβαθμίσεως

Βασική συνιστώσα στη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής αποτελούν τα υποδείγματα διαβαθμίσεως, που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται σε όλες τις φάσεις του Πιστωτικού Κύκλου, στην Τράπεζα. Τα εν λόγω υποδείγματα τμηματοποιούν τον πληθυσμό σε ομοειδής ομάδες κινδύνου (pools) και διακρίνονται σε:

- Μοντέλα συμπεριφορικά (Behaviour Models) τα οποία αξιολογούν τη συμπεριφορά του πελάτη και προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα βάσει στοιχείων αιτήσεως (Application Credit Scoring Models). Τα εν λόγω μοντέλα αξιολογούν στοιχεία αιτήσεως, κυρίως δημογραφικά, και προβλέπουν την πιθανότητα αθετήσεως στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα εκτιμήσεως των εποπτικών παραμέτρων, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙ, με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB compliant models).

Τα εν λόγω υποδείγματα και οι εκτιμήσεις αθετήσεως ζημίας που απορρέουν από αυτά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου και στη λήψη αποφάσεων στις λειτουργίες της Τραπέζης. Οι τομείς στους οποίους γίνεται χρήση των υποδειγμάτων είναι οι εξής:

- Στη λήψη αποφάσεων για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων.
- Στις απομειώσεις της αξίας των απαιτήσεων (impairment tests).
- Στη πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Στον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών λογαριασμών και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Στην αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη ποικίλουν αναλόγως του τύπου του μοντέλου και της κατηγορίας προϊόντος που αυτό αξιολογεί. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Προσωπικά / Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία του πελάτη, το επάγγελμα, η οικογενειακή του κατάσταση, η κατάσταση κατοικίας.
- Χαρακτηριστικά του δανείου όπως το προϊόν που αιτείται, η διάρκεια του προϊόντος, το αιτούμενο ποσό, ο σκοπός χρηματοδοτήσεως.
- Στοιχεία συμπεριφοράς του δανείου το τελευταίο διάστημα, όπως οι πληρωμές το τελευταίο διάστημα, η μέγιστη καθυστέρηση, το υπόλοιπο ως προς το όριο, ο τύπος συναλλαγής.
- Οικονομικά στοιχεία όπως η μεταβολή των πωλήσεων, ο τραπεζικός δανεισμός σε σχέση με τις πωλήσεις.
- Ποιοτικά στοιχεία όπως εμπειρία, έδρα επιχειρήσεως, προσωπική περιουσία.

Τα υποδείγματα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται ετησίως και υπόκεινται σε διαρκή ποιοτικό έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η προβλεπτική τους ικανότητα.

Επίσης διενεργούνται, σε συστηματική βάση, ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως όπου διερευνάται η ενδεχόμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης λόγω δυσμενών εξελίξεων τόσο στη συναλλακτική συμπεριφορά των πιστούχων, όσο και στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτιμήσεως των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε εξατομικευμένη βάση.
2. Υπολογισμός προβλέψεως σε εξατομικευμένη βάση των δανείων που αναγνωρίστηκαν βάσει του προηγούμενου βήματος (1).
3. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε συλλογική βάση, συμπεριλαμβανόμενων των πιστοδοτήσεων για τις οποίες δεν προκύπτει ζημία κατά τον εξατομικευμένο έλεγχο απομειώσεως.
4. Υπολογισμός προβλέψεως σε συλλογική βάση των δανείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο βήμα (3).

Για σκοπούς προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται είναι σχετικά με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων δείχνοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των στοιχείων που αξιολογούνται.

Το Ποσοστό Απομειώσεως υπολογίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου της ομάδας και του χαρτοφυλακίου στην οποία ανήκει ο πιστούχος ή η πιστοδότηση. Για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι.

Ατομική Αξιολόγηση - Ειδικά Εναύσματα Απομειώσεως ανά Χαρτοφυλάκιο (Trigger Events)

Για τα χαρτοφυλάκια αρμοδιότητας του Τομέα Λιανικής Τραπεζικής εξετάζονται μεμονωμένα λογαριασμοί πιστούχων ανά χαρτοφυλάκιο εφόσον ισχύει κάποιο από τα εναύσματα απομειώσεως (trigger events) που αναφέρονται στη συνέχεια και πληρούν τα κάτωθι όρια:

- Καταναλωτικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Καταναλωτικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 500 χιλ.
- Στεγαστικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Στεγαστικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 2 εκατ.
- Επιχειρηματικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Επιχειρηματικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 850 χιλ.

Εναύσματα Απομειώσεως για Φυσικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με οφειλές σε ρύθμιση.
4. Πελάτες σε ανεργία.
5. Αποθανόντες
6. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
7. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους πραγματοποιείται παύση εργασιών.
8. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και υπάρχει σημαντική επιδείνωση των οικονομικών τους δεδομένων, είτε λόγω κακής διαχειρίσεως, είτε λόγω κακής φήμης, είτε λόγω παύσεως σημαντικών συνεργασιών, είτε λόγω επιδεινώσεως στον κλάδο όπου δραστηριοποιούνται.
9. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους έχουν αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
10. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν στην Τράπεζα ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών (διαβάθμιση Δ, Δ0 ή Δ1 ή Δ2 ή Ε) ή εμφανίζουν διαβάθμιση ΓΓ- ή Γ.
11. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
12. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και υπάρχουν παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι των εταιριών τους (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
13. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις τους παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές, οι οποίες μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
14. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου παρατηρείται σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
15. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
16. Πελάτες με δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).

Εναύσματα Απομειώσεως για Νομικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών ή με διαβάθμιση Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
4. Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του πιστούχου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
5. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
6. Δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
7. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.

8. Παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
9. Παράβαση συμβατικών ή πιστοδοτικών όρων και προϋποθέσεων.
10. Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
11. Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.

Συλλογική αξιολόγηση

Τα εναύσματα απομειώσεως για τις πιστοδοτήσεις Λιανικής Τραπεζικής για τις οποίες οι προβλέψεις υπολογίζονται σε συλλογική βάση είναι τα κάτωθι:

- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες με ή χωρίς ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay).
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Λογαριασμοί πιστούχων που εμφανίζουν οικονομική δυσκολία και των οποίων έχουν τροποποιηθεί οι συμβατικοί όροι (forborne exposures).
- Λογαριασμοί με μερική διαγραφή οφειλών.

4. Πιστωτικός έλεγχος

Η Τράπεζα, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή τήρηση της πιστωτικής πολιτικής από τις εγκριτικές μονάδες, έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση μηχανισμών πιστωτικών ελέγχων (Credit Control), οι οποίοι διενεργούνται σε μηνιαία βάση και αποσκοπούν στην επιβεβαίωση της τηρήσεως των πιστωτικών κριτηρίων.

Επιπλέον διενεργούνται έλεγχοι πληρότητας και ορθότητας των στοιχείων (Data Integrity Verification) βάσει των οποίων αξιολογούνται τα αιτήματα πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Επίσης διενεργείται ανάλυση ποιότητας της εγκριτικής διαδικασίας.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΕΩΣ 9 (ΔΠΧΠ 9)

Από την 1.1.2018 η Τράπεζα και οι Εταιρίες του Ομίλου έχουν την υποχρέωση εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΠ 9, το οποίο καθορίζει τις λογιστικές αρχές για την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων, την μεθοδολογία υπολογισμού απομειώσεων καθώς και για τη λογιστική αντισταθμίσεως.

Για την εφαρμογή του Προτύπου σχεδιάσθηκε Πρόγραμμα υλοποιήσεως, το οποίο αποτελείται από ένα σημαντικό αριθμό Έργων με αντικείμενο την έγκαιρη εναρμόνιση της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου με τις απαιτήσεις του προτύπου. Τα έργα αυτά αφορούν στους τομείς Χρηματοοικονομικής Διαχειρίσεως, Διαχειρίσεως Κινδύνων καθώς και Πληροφορικής και Υποστηρικτικών Λειτουργιών.

Ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο το νέο λογιστικό πρότυπο μεταβάλλει την προσέγγιση ως προ την μεθοδολογία υπολογισμού των απομειώσεων απαιτήσεων. Συγκεκριμένα το νέο πρότυπο οδηγεί σε καθολικό επανασχεδιασμό της μεθοδολογίας υπολογισμού απομειώσεων αντικαθιστώντας την προσέγγιση της πραγματοποιηθείσας ζημίας με την προσέγγιση της αναμενόμενης ζημίας. Η αναμενόμενη ζημία υπολογίζεται για όλη την διάρκεια ζωής του πιστωτικού ανοίγματος στις περιπτώσεις σημαντικής πιστωτικής υποβάθμισης σε σχέση με την αρχική αναγνώριση, με αποτέλεσμα την πρώιμη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών και ταυτόχρονη σημαντική επίδραση των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου και των υιοθετούμενων σεναρίων για μελλοντικά οικονομικά μεγέθη.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Εξασφαλίσεις

Η λήψη εξασφαλίσεων λειτουργεί ως αντιστάθμισμα έναντι του πιστωτικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει από την ενδεχόμενη αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως εξασφαλίσεις πιστοδοτήσεων νοούνται τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα, τα οποία τίθενται στη διάθεση της Τραπέζης, είτε από τους πιστούχους είτε από τρίτα πρόσωπα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως συμπληρωματικές πηγές ρευστοποίησεως των σχετικών απαιτήσεων.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε δύο γενικές κατηγορίες: Ενοχικές και Εμπράγματες εξασφαλίσεις.

2. Ενοχικές εξασφαλίσεις

Οι ενοχικές εξασφαλίσεις αποτελούν το πλαίσιο των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που συνήθως περιλαμβάνονται/περιγράφονται σε ειδικά συμβατικά έγγραφα, μέσω των οποίων δημιουργούνται δεσμεύσεις στον οφειλέτη ή σε τρίτα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που υποκαθιστούν τον οφειλέτη σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του τελευταίου για καταβολή της οφειλής και αντίστοιχα δικαιώματα στον δανειστή για τη διεκδίκησή τους.

Βασική μορφή ενοχικής εξασφαλίσεως, που χρησιμοποιείται στις τραπεζικές πιστοδοτήσεις αποτελεί η Εγγύηση.

3. Εμπράγματες εξασφαλίσεις

Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στην Τράπεζα δικαίωμα επί περιουσιακού στοιχείου, (κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου ή του εγγυητή, με σκοπό την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των απαιτήσεών της από το προϊόν εκποιήσεως του περιουσιακού στοιχείου.

Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών «πραγμάτων» (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές, συναλλαγματικές) ή επί απαιτήσεων και δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διασφάλιση των πιστοδοτήσεων, λαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων και κατά περί-

πτωση των ενεχυριαζόμενων εξασφαλίσεων και η εκχώρηση της ασφαλιστικής αποζημιώσεως στην Τράπεζα.

3.1. Υποθήκη – Προσημείωση Υποθήκης

Η υποθήκη εγγράφεται επί ακινήτων που μπορούν να εκποιηθούν, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω:

- Κατοικίες
- Εμπορικά Ακίνητα
- Βιομηχανοστάσια
- Οικόπεδα
- Μεταλλεία
- Πλοία ή αεροσκάφη και κινητήρες, ανεξαρτήτως του εάν είναι κινητά.
- Μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις (μηχανολογικές, μηχανικές, ηλεκτρολογικές, κ.λπ.), εάν είναι μονίμως και σταθερά συνδεδεμένες (εμπεπηγμένες) με το ενυπόθηκο ακίνητο.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενυπόθηκων ακινήτων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τραπέζης η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων συνήθως δεν υπερβαίνει το έτος.

Οι επανεκτιμήσεις ακινήτων πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές μέσω:

- Στατιστικών Δεικτών (όπως ο PropIndex) που διαθέτει η Εταιρία, ανάλογα με τον τύπο ακινήτου.
- Εξουσιοδοτημένων μηχανικών της Εταιρίας, μετά από επίσκεψή τους στο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κάλυμμα ή μέσω desktop εκτιμήσεως.

3.2. Ενέχυρο

Είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε κινητή αξία, που παρέχει στον ενεχυρούχο δανειστή την εξουσία να ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα από την εκποίηση αυτής.

Ενέχυρο μπορεί να συσταθεί επί κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων που δεν έχουν εξαιρεθεί ή απαγορευθεί από τις συναλλαγές και είναι δεκτικά εκποιήσεως, όπως ενδεικτικά αναφέρονται κατωτέρω:

- Πρώτες ύλες, προϊόντα ή εμπορεύματα
- Μηχανήματα
- Φορτωτικές
- Συναλλαγματικές
- Επιταγές
- Χρεόγραφα
- Καταθέσεις
- Κάθε φύσεως απαιτήσεις που δύνανται να ενεχυριασθούν.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενεχύρων

Ανάλογα με το δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου δύναται να συσταθεί το ενέχυρο η περιοδικότητα της αποτιμήσεως μπορεί να κυμαίνεται από μήνα έως έτος.

4. Διασφαλιστική Αξία

Η Τράπεζα υπολογίζει την αξία των καλυμμάτων βασιζόμενη στο δυνητικό έσοδο που αυτά θα αποφέρουν στην περίπτωση της ρευστοποιήσεώς τους. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη διασφαλιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται για εξασφάλιση των πιστοδοτήσεων.

Για τον υπολογισμό της λαμβάνονται υπ' όψιν:

- Η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων.
- Η εμπορική/αγοραία αξία τους.
- Ο βαθμός δυσκολίας ρευστοποιήσεως.
- Ο χρόνος που απαιτείται για τη ρευστοποίηση.
- Το απαιτούμενο κόστος ρευστοποιήσεως.
- Τα υφιστάμενα βάρη επί ακινήτων (προσημειώσεις, υποθήκες, κατασχέσεις).
- Οι τυχόν προνομιακές απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την εκποίηση επιχειρηματικών περιουσιακών στοιχείων (απαιτήσεις Δημοσίου, Ι.Κ.Α., εργαζομένων).

Οι πιο πάνω παράμετροι συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση συντελεστών διασφαλιστικής αξίας για κάθε είδος εξασφαλίσεως, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό επί της αγοραίας, της ονομαστικής ή της σταθμισμένης αξίας τους, αναλόγως του είδους της εξασφαλίσεως.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Στο πλαίσιο διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου και της πιστωτικής πολιτικής, έχει ενταχθεί η εξέταση της απαρέγκλιτης τηρήσεως των αρχών της περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης χορηγήσεως πιστοδοτήσεων προς επιχειρήσεις.

Ο κύριος στόχος είναι η διαχείριση του δυνητικού κινδύνου προερχομένου από τις δραστηριότητες των πιστούχων της Τραπέζης οι οποίες ενδέχεται να συνδέονται με ζημία προς το περιβάλλον και την κοινωνία, ή τυχόν με άμεση απειλή τέτοιας ζημίας, και κατ΄επέκταση να επιδρούν αρνητικά στις επιχειρησιακές δραστηριότητες και τα οικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η διατήρηση ενός υγιούς δανειακού χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πιστούχων, προκειμένου να είναι εφικτή η έγκαιρη διάγνωση μελλοντικών προβλημάτων ρευστότητας που θα επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους στην Τράπεζα.

Τα πιστωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συνήθως από την Τράπεζα για τη διαχείριση προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι πιστούχοι στην αποπληρωμή των οφειλών τους είναι οι ρυθμίσεις των χρηματοδοτήσεων μέσω της επαναδιαπραγματεύσεως των αρχικών όρων της δανειακής συμβάσεως.

Με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.05.2014 της Τρα-

πέζης της Ελλάδος και τις τροποποιητικές αυτής 47/09.02.2015 και 102/30.8.2016, προσδιορίσθηκε το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος.

Επίσης με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, η Τράπεζα αναλαμβάνει τις προκύπτουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο σχετικά με τις ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις.

Οι Ρυθμίσεις οφειλών προτείνονται σε συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών (financial difficulty) όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν.4224/2013) όπως ισχύει σήμερα.

Εκτός των ρυθμίσεων υφιστάμενων οφειλών που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία της Τραπέζης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος (αριθ. 42/30.5.14, 47/09.02.2015, 102/30.8.2016) και της Διαδικασίας Επιλύσεως Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών (Ν.4224/2013) όπως ισχύει, υπάρχουν και οι διαδικασίες «ρυθμίσεως» των οφειλών Λιανικής Τραπεζικής που υπαγορεύονται από σχετικούς νόμους του Κράτους.

Η ύπαρξη ευνοϊκότερων όρων επαναδιαπραγματεύσεως και τροποποιήσεως των όρων της συνεργασίας με τον πιστούχο (concession) σε οικονομική δυσχέρεια, ορίζονται σε σχέση με:

- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν και εφαρμόζονται σε πιστούχους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια.
- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν στην αγορά για πιστούχους με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σε συνέχεια της Πράξεως Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 42/30.05.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» της Τραπέζης της Ελλάδος – όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε από τις Πράξεις 47/9.2.2015 και 102/30.8.2016, η Τράπεζα έχει προβεί σε σειρά ενεργειών προκειμένου να εναρμονιστεί με τις εποπτικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από την ανωτέρω Πράξη. Οι εν λόγω αλλαγές καλύπτουν τις εξής διακριτές ενότητες:

- Προσαρμογή των Πληροφοριακών Συστημάτων της Τραπέζης.
- Τροποποιήσεις υφιστάμενων διαδικασιών, π.χ. παραμετροποίηση των νέων τύπων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις ΠΕΕ 42/47/102.
- Δημιουργία δομών δεδομένων (Data Marts) που στοχεύουν:
  - στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής εσωτερικών (Risk Management) και εξωτερικών (Εποπτικών) αναφορών,
  - στη διενέργεια αναλύσεων επί του χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και
  - στην παραγωγή αναφορών Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS).

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έχει προβεί στην καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων (troubled asset committee) μέσω των διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

1. Απόσβεση Επισφαλών Απαιτήσεων

Ως απόσβεση (write off) ορίζεται η λογιστική διαγραφή μίας οφειλής η οποία δεν συνεπάγεται την παραίτηση από την αξιώσιμη απαίτηση έναντι των πιστούχων και συνεπώς η οφειλή δύναται να καταστεί αναβιώσιμη.

Προϋπόθεση για την υποβολή προτάσεων στην αρμόδια επιτροπή για απόσβεση μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων είναι να έχουν διενεργηθεί τα εξής:

- καταγγελία των οικείων συμβάσεων των πελατών.
- εκκίνηση νομικών και εκτελεστικών διαδικασιών όπως προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο, καθ' όλων των ενεχομένων (εγγυητές/συνοφειλέτες) και κατά των όποιων περιουσιακών τους στοιχείων τυχόν δεν είναι βεβαρημένα υπέρ της Τραπέζης.
- προσδιορισμος θεσμικά της πιθανής ζημίας της Τραπέζης (μετά τυχόν προνομιακές απαιτήσεις τρίτων) μέσω επίσημου πίνακα κατατάξεως από πλειστηριασμό ή επίσημη διαδικασία αναδιοργανώσεως/πτωχεύσεως.

Της απόσβεσης μίας οφειλής έχει προηγηθεί η αναγνώριση ισόποσης Πρόβλεψης Απομειώσεως τουλάχιστον κατά το προηγούμενο, από την πρόταση, τρίμηνο.

2. Διαγραφή Οφειλής

Ως διαγραφή (write down) ορίζεται η οριστική διαγραφή μίας οφειλής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστι-

κή απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδικήσιμη και συνεπώς θεωρείται οριστικά μη αναβιώσιμη, συνεπάγεται δε την οριστική και αμετάκλητη παραίτηση της Τραπέζης από τη διεκδίκηση της διαγραφείσας απαιτήσεως εκτός αν (σε περίπτωση ρυθμίσεως) διαπιστωθεί μη τήρηση όρων που τέθηκαν κατά την ανωτέρω απόφαση ή συμφωνία.

Συνολική Αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας 2015

Κατά τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στο τρίτο τρίμηνο του 2015, διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό - ΕΕΜ (Single Supervisory Mechanism - SSM) συνολική αξιολόγηση («ΣΑ») των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ΣΑ περιέλαβε δύο σκέλη, αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού – AQR (Asset Quality Review), αφετέρου την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test).

Ειδικότερα το AQR αποτέλεσε, μια εποπτική άσκηση, η οποία βασίστηκε σε μια ενιαία τυποποιημένη διαδικασία που ακολούθησε η ΕΚΤ για την αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου δανείων στην Ελλάδα με ημερομηνία αναφοράς την 30.6.2015. Το αποτέλεσμα του AQR ανήλθε σε € 1,7 δισ. προ φόρου εισοδήματος.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποίησε η Τράπεζα τα αποτελέσματα του AQR δεν σχετίζονται με λογιστικά σφάλματα, ούτε οδήγησαν σε αλλαγή των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται για την αναγνώριση ζημιών απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, όπως αυτές περιγράφονται στη σημείωση 1.13.

Στον υπολογισμό της απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις πελατών η Τράπεζα θεωρεί ότι έχει καλύψει συνολικά τα ευρήματα του AQR.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί βάσει των οποίων συμπληρώθηκαν οι Πίνακες που ακολουθούν:

Ο Δημόσιος Τομέας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις προς:

- Την Κεντρική κυβέρνηση (όλα τα τμήματα ή τα υπουργεία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα)
- Τις Τοπικές Αρχές
- Τις εταιρίες που ελέγχονται και πλήρως ή εν μέρει ανήκουν στο κράτος
- Τις συνδεδεμένες με το κράτος εταιρίες

Δάνεια σε Καθυστέρηση (Past Due Loans)

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυστέρηση εάν η οφειλή του αντισυμβαλλόμενου βρίσκεται σε καθυστέρηση πάνω από μια μέρα.

Μη Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Non Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται μη εξυπηρετούμενη εάν ισχύει μια εκ των κάτωθι προϋποθέσεων:

- Είναι σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Είναι σε στάδιο δικαστικών ενεργειών.
- Εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (Unlikely to Pay).
- Είναι απομειωμένη.
- Είναι μη εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne non performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Αναλυτικότερα:

- Πιστοδοτήσεις που είχαν χαρακτηρισθεί ως μη εξυπηρετούμενες πριν τη ρύθμιση.
- Ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις οι οποίες έχουν προέλθει από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμισμένων υπό παρακολούθηση τα οποία είτε επαναρυθμίζονται είτε ξεπερνούν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται εξυπηρετούμενη εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι ακόλουθες συνθήκες:

- Είναι σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες.
- Δεν ευρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες.
- Δεν εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikeliness to pay) των υποχρεώσεων του.
- Δεν θεωρείται απομειωμένη

  ή

- Χαρακτηρίζεται ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Πιστοδοτήσεις με Ενδείξεις Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay)

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για το Wholesale Banking ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πελατών που βρίσκονται σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και που πληρούν ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- Έχουν αναγγελθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων.
- Είναι απομειωμένες και ο πιστούχος δεν είναι αναγγελμένος στην Διεύθυνση Καθυστερήσεων Επιχειρήσεων
- Η Τράπεζα εκτιμά ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρ-

ξη οποιουδήποτε καθυστερούμενου ποσού ή από τον αριθμό των ημερών καθυστερήσεως, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εξασφαλίσεων που αποτελούν μέρος του συναλλακτικού παραγωγικού κυκλώματος (π.χ ακίνητα στις εταιρείες Real Estate , με εταιρικά μερίδια στις εταιρείες Συμμετοχών).

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για τη Λιανική Τραπεζική ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πιστούχων σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και για τους οποίους ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Έχει οριστεί δικάσιμος για υπαγωγή στον Νόμο 3869.
- Έχει επιβεβαιωθεί απάτη σε βάρος της Τραπέζης.
- Ο πιστούχος απεβίωσε.
- Ο πιστούχος είναι άνεργος χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος.
- Ο πιστούχος εμφανίζει σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Η επιχείρηση έχει αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
- Η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται πλέον.

Απομειωμένες Πιστοδοτήσεις (Impaired Exposures)

Ως απομειωμένες ορίζονται οι ακόλουθες περιπτώσεις πιστοδοτήσεων:

α. Οι πιστοδοτήσεις, για τις οποίες έχει υπολογιστεί ποσό απομειώσεως κατά την ατομική αξιολόγηση.

β. Οι πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή σε στάδιο δικαστικών ενεργειών, για τις οποίες έχει διενεργηθεί απομείωση σε συλλογική βάση.

γ. Οι πιστοδοτήσεις με ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής

δ. Οι Μη Εξυπηρετούμενες Ρυθμίσεις (Forborne Non Performing Exposures) οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες.

Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών» η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

Αξία Εξασφαλίσεων

Ως αξία εξασφαλίσεων έχει ληφθεί η πιο πρόσφατη εμπορική/αγοραία αξία της εξασφαλίσεως. Στην περίπτωση των ακινήτων έχει ληφθεί η μικρότερη τιμή μεταξύ του ποσού της προσημειώσεως και της αξίας του ακινήτου. Στην αξία εγγυήσεων περιλαμβάνεται η αξία των εγγυήσεων που υπερβαίνει την αξία των εμπράγματων εξασφαλίσεων. Επισημαίνεται ότι όλες οι αξίες λαμβάνονται μέχρι το 100% της οφειλής (capped).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκθεση έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων αφορά θέσεις σε χρεόγραφα και μετοχές εκδόσεώς τους, χορηγήσεις, διατραπεζικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν θέσεις σε παράγωγα) και εργασίες Διεθνούς Εμπορίου. Ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες καθορισμού, παρακολουθήσεως και αναθεωρήσεως των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, θεσπίζονται όρια από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου για τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα, εξαιρουμένων των θέσεων που αφορούν θέσεις διαπραγματεύσεως σε ομόλογα εκδόσεώς του. Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση. Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται κατά την έγκριση των ορίων, κατά κανόνα σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Πέραν των τακτικών αναθεωρήσεων των ορίων αντισυμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ενδέχεται να πραγματοποιούνται και ενδιάμεσες αναθεωρήσεις είτε λόγω συνθηκών που συνδέονται με τη συναλλακτική δραστηριότητα της Τραπέζης είτε λόγω περιπτώσεων δυσλειτουργίας των αγορών ή προβλημάτων που συνδέονται με τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Σε τακτική βάση παρακολουθούνται εναύσματα για την διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης ανά αντισυμβαλλόμενο, με σκοπό την επανεξέταση των σχετικών ορίων όταν συντρέχουν τέτοια εναύσματα.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα αντισυμβαλλόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα προς αξιολόγηση απομειώσεως.
2. Αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα ανά πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ελέγχονται ανά πιστωτικό ίδρυμα τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους.
4. Υπολογίζονται οι προβλέψεις ανά απαίτηση, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας της απαίτησης, σε εξατομικευμένη βάση για τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους αφορούν χρεόγραφα που ταξινομούνται στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων, διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση. Εάν υφίσταται σχέση πιστοδοτήσεως με τον αντισυμβαλλόμενο εκδότη κατά τον χαρακτηρισμό της θέσης χρεογράφων ως

επενδυτική, ισχύουν οι διαδικασίες του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ταξινόμηση της θέσης υποβάλλεται προς έγκριση από το αρμόδιο Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι θέσεις αυτές υπόκεινται στα επενδυτικά όρια της Τραπέζης και στα όρια χωρών και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα χρεόγραφα τα οποία αξιολογούνται εξατομικευμένα.
2. Ελέγχονται ανά χρεόγραφο τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης της αξίας τους.
3. Οι προβλέψεις υπολογίζονται ανά χρεόγραφο σε εξατομικευμένη βάση για χρεόγραφα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης αξίας ως: α) η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών και της λογιστικής αξίας, για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη και β) η διαφορά ανάμεσα στο κόστος κτήσεως και στην τρέχουσα εύλογη αξία μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης που είχε ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

	31.12.2016			31.12.2015		
	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**Ποσό απομειώσεων**	**Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο**	**Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων**	**Ποσό απομειώσεων**	**Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	381.153		381.153	362.351		362.351
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.954.274	41.961	2.912.313	3.415.824	8.965	3.406.859
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	53.940.976	13.679.452	40.261.524	55.063.448	13.505.434	41.558.014
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	644.436		644.436	794.471		794.471
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου:						
- Χρεωστικοί τίτλοι (κρατικοί)	2.256		2.256	1.888		1.888
Σύνολο	**2.256**		**2.256**	**1.888**		**1.888**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση:						
- Διαθέσιμα προς πώληση (κρατικά)	3.409.677		3.409.677	3.831.479		3.831.479
- Διαθέσιμα προς πώληση (λοιπά)	889.967	22.385	867.582	981.282	55.005	926.277
Σύνολο	**4.299.644**	**22.385**	**4.277.259**	**4.812.761**	**55.005**	**4.757.756**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη:						
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (λοιπά)	9.342		9.342	2.823		2.823
Σύνολο	**9.342**		**9.342**	**2.823**	**-**	**2.823**
Αξιόγραφα Δανειακού χαρτοφυλακίου	2.682.655		2.682.655	4.289.482		4.289.482
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**64.914.736**	**13.743.798**	**51.170.938**	**68.743.048**	**13.569.404**	**55.173.644**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	10.093.207	861.572	9.231.635	10.470.548	651.310	9.819.238
Σύνολο Ενεργητικού	**75.007.943**	**14.605.370**	**60.402.573**	**79.213.596**	**14.220.714**	**64.992.882**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:						
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	4.133.039	299.128	3.833.911	4.547.648	294.993	4.252.655
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) *	421.710		421.710	211.241		211.241
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης	15.542		15.542	15.542		15.542
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**4.570.291**	**299.128**	**4.271.163**	**4.774.431**	**294.993**	**4.479.438**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**69.485.027**	**14.042.926**	**55.442.101**	**73.517.479**	**13.864.397**	**59.653.082**

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος ανά κατηγορία στον οποίο είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα απεικονίζεται στη στήλη «Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο».

* *Αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ
(απομειωμένα ή μη – προβλέψεις απομείωσης - αξία εξασφαλίσεων)

	31.12.2016								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**9.714.747**	**2.776.452**	**628.054**	**17.046.968**	**30.166.221**	**395.743**	**7.336.797**	**22.433.681**	**18.520.627**
Στεγαστικά	6.864.794	2.200.642	242.601	7.412.602	16.720.639	141.565	2.254.921	14.324.153	13.589.605
Καταναλωτικά	1.177.059	216.616	89.406	3.751.770	5.234.851	55.191	2.073.084	3.106.576	1.257.999
Πιστωτικές κάρτες	1.047.936	94.434		495.422	1.637.792		349.798	1.287.994	38.219
Μικρές επιχειρήσεις	624.958	264.760	296.047	5.387.174	6.572.939	198.987	2.658.994	3.714.958	3.634.804
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**12.502.761**	**395.903**	**9.637.300**	**53.339**	**22.589.303**	**5.705.753**	**189.734**	**16.693.816**	**12.351.063**
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.128.446	214.685	3.999.485	30.881	13.373.497	2.352.870	113.112	10.907.515	6.532.164
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.374.315	181.218	5.637.815	22.458	9.215.806	3.352.883	76.622	5.786.301	5.818.899
Δημόσιος τομέας	**1.140.560**	**2.968**	**41.924**		**1.185.452**	**31.995**	**19.430**	**1.134.027**	**298.457**
Ελλάδα	1.067.060	2.968	41.924		1.111.952	31.995	17.138	1.062.819	298.457
Λοιπές χώρες	73.500				73.500		2.292	71.208	-
Σύνολο	**23.358.068**	**3.175.323**	**10.307.278**	**17.100.307**	**53.940.976**	**6.133.491**	**7.545.961**	**40.261.524**	**31.170.147**

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης βάσει «Συλλογικής Αξιολόγησης» περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 673,3 εκατ. την 31.12.2016 (31.12.2015: € 667,7 εκατ.) που αφορά σε IBNR προβλέψεις.

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων περιλαμβάνονται την 31.12.2016 ρυθμίσεις με καθυστέρηση μέχρι 89 ημέρες οι οποίες υπόκεινται σε συλλογική αξιολόγηση ποσού € 3,7 δισ. (31.12.2015: € 3,2 δισ.)

	31.12.2015*								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**10.542.277**	**2.949.320**	**601.753**	**16.598.585**	**30.691.935**	**428.836**	**7.510.245**	**22.752.854**	**19.035.374**
Στεγαστικά	7.343.289	2.175.750	245.881	7.391.165	17.156.085	166.062	2.370.000	14.620.023	14.227.272
Καταναλωτικά	1.291.566	327.025	63.236	3.540.964	5.222.791	42.337	2.092.264	3.088.190	1.130.477
Πιστωτικές κάρτες	1.049.856	110.755		496.282	1.656.893		367.278	1.289.615	37.017
Μικρές επιχειρήσεις	857.566	335.790	292.636	5.170.174	6.656.166	220.437	2.680.703	3.755.026	3.640.608
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**12.571.317**	**1.118.435**	**8.976.671**	**323.509**	**22.989.932**	**5.281.899**	**240.560**	**17.467.473**	**13.261.820**
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.289.980	854.795	3.590.909	73.323	13.809.007	1.919.758	108.074	11.781.175	6.998.431
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.281.337	263.640	5.385.762	250.186	9.180.925	3.362.141	132.486	5.686.298	6.263.389
Δημόσιος τομέας	**1.335.879**	**1.927**	**42.574**	**1.201**	**1.381.581**	**31.810**	**12.084**	**1.337.687**	**435.793**
Ελλάδα	1.251.879	1.927	42.574	1.201	1.297.581	31.810	10.317	1.255.454	425.793
Λοιπές χώρες	84.000				84.000		1.767	82.233	10.000
Σύνολο	**24.449.473**	**4.069.682**	**9.620.998**	**16.923.295**	**55.063.448**	**5.742.545**	**7.762.889**	**41.558.014**	**32.732.987**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναταξινομήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας.*

Κατά τη περίοδο που έληξε την 31.12.2015, μεταφέρθηκαν υπόλοιπα ύψους € 770,7 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο μεσαίων επιχειρήσεων προς το χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Η μεταφορά έγινε για σκοπούς ορθότερης διαχείρισης των πελατών δεδομένου ότι οι πελάτες αυτοί παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου με το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	31.12.2016				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**9.714.747**		**9.714.747**	**6.795.707**
Στεγαστικά		6.864.794		6.864.794	6.122.569
Καταναλωτικά		1.177.059		1.177.059	212.310
Πιστωτικές κάρτες		1.047.936		1.047.936	134
Μικρές επιχειρήσεις		624.958		624.958	460.694
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**4.837.368**	**6.966.128**	**699.265**	**12.502.761**	**6.181.590**
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.380.599	4.434.525	313.322	9.128.446	3.849.548
Μεσαίες επιχειρήσεις	456.769	2.531.603	385.943	3.374.315	2.332.042
Δημόσιος τομέας	**355.120**	**782.962**	**2.478**	**1.140.560**	**272.944**
Ελλάδα	355.120	709.462	2.478	1.067.060	272.944
Λοιπές χώρες		73.500		73.500	
Σύνολο	**5.192.488**	**17.463.837**	**701.743**	**23.358.068**	**13.250.241**

	31.12.2015*				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**10.542.277**		**10.542.277**	**7.404.883**
Στεγαστικά		7.343.289		7.343.289	6.621.722
Καταναλωτικά		1.291.566		1.291.566	181.956
Πιστωτικές κάρτες		1.049.856		1.049.856	32
Μικρές επιχειρήσεις		857.566		857.566	601.173
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**4.789.109**	**6.992.295**	**789.913**	**12.571.317**	**6.449.838**
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.449.985	4.520.050	319.945	9.289.980	3.950.672
Μεσαίες επιχειρήσεις	339.124	2.472.245	469.968	3.281.337	2.499.166
Δημόσιος τομέας	**361.531**	**916.085**	**58.263**	**1.335.879**	**409.395**
Ελλάδα	361.531	832.085	58.263	1.251.879	399.395
Λοιπές χώρες		84.000		84.000	10.000
Σύνολο	**5.150.640**	**18.450.657**	**848.176**	**24.449.473**	**14.264.116**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναταξινομήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας.*

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.512.321	137.499	72.291	180.287	119.113	114.263	2.261		2.138.035
30 - 59 ημέρες	405.422	52.524	13.980	38.444	65.660	44.100	707		620.837
60 - 89 ημέρες	282.899	26.593	8.163	46.029	29.912	22.855			416.451
90 - 179 ημέρες									
180 - 360 ημέρες									
> 360 ημέρες									
Σύνολο	**2.200.642**	**216.616**	**94.434**	**264.760**	**214.685**	**181.218**	**2.968**		**3.175.323**
Αξία εξασφαλίσεων	1.868.485	45.263	17	192.663	173.358	134.769	1.254		2.415.809

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.355.365	215.001	75.371	194.403	388.402	147.798	1.541		2.377.881
30 - 59 ημέρες	405.874	67.033	20.965	51.557	252.490	47.569	360		845.848
60 - 89 ημέρες	414.511	44.991	14.419	89.830	213.903	68.273	26		845.953
90 - 179 ημέρες									
180 - 360 ημέρες									
> 360 ημέρες									
Σύνολο	**2.175.750**	**327.025**	**110.755**	**335.790**	**854.795**	**263.640**	**1.927**		**4.069.682**
Αξία εξασφαλίσεων	1.892.103	55.720	32	237.723	677.557	217.957	1.897		3.082.989

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	490.226	493.752	64.490	190.776	964.326	677.945	6.583		2.888.098
1 - 29 ημέρες	360.731	159.999	24.004	132.940	92.769	71.047			841.490
30 - 59 ημέρες	231.950	147.788	17.070	65.658	215.235	63.341			741.042
60 - 89 ημέρες	353.520	94.492	13.669	98.443	118.484	64.053			742.661
90 - 179 ημέρες	41.154	80.566	13.897	73.796	62.978	48.388			320.779
180 - 360 ημέρες	176.471	85.949	6.218	104.756	62.370	65.737	16		501.517
> 360 ημέρες	3.968.637	722.580	17.909	2.192.968	433.231	1.309.356	3.329		8.648.010
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**5.622.689**	**1.785.126**	**157.257**	**2.859.337**	**1.949.393**	**2.299.867**	**9.928**		**14.683.597**
Αξία εξασφαλίσεων	5.598.550	1.000.426	38.068	2.981.447	2.509.259	3.352.088	24.259		15.504.097

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	642.869	349.902	33.583	179.696	795.213	628.315	6.994		2.636.572
1 - 29 ημέρες	247.639	114.686	7.798	71.518	131.596	69.737	50		643.024
30 - 59 ημέρες	137.763	111.110	4.444	35.127	55.290	50.127			393.861
60 - 89 ημέρες	384.858	100.695	3.414	88.602	181.057	70.936	119		829.681
90 - 179 ημέρες	30.236	97.303	16.680	9.767	30.166	82.060	821		267.033
180 - 360 ημέρες	154.465	118.302	32.876	82.167	293.432	124.190	13		805.445
> 360 ημέρες	3.862.931	657.900	39.507	2.151.588	237.112	1.178.299	3.631		8.130.968
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**5.460.761**	**1.549.898**	**138.302**	**2.618.465**	**1.723.866**	**2.203.664**	**11.628**		**13.706.584**
Αξία εξασφαλίσεων	5.713.447	892.801	36.953	2.801.712	2.370.202	3.546.266	24.501		15.385.882

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2016	**7.637.046**	**3.604.200**	**496.282**	**5.462.810**	**3.664.232**	**5.635.948**	**43.775**		**26.544.293**
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	692.877	568.888	48.496	678.668	1.293.154	438.737	561		3.721.381
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(371.107)	(153.464)	(13.951)	(150.104)	(68.006)	(25.948)			(782.580)
Εισπράξεις και ανακτήσεις από καλύμματα	(85.025)	(54.869)	(12.731)	(46.474)	(483.782)	(125.839)	(726)		(809.446)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(218.611)	(116.413)	(29.346)	(261.679)	(253.509)	(250.091)			(1.129.649)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	23	(7.166)	6.672		13.407	(12.534)	(1.686)		(1.284)
Απόκτηση απομειωμένων δανείων					14.131				14.131
Μεταφορά απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση					(149.261)				(149.261)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**7.655.203**	**3.841.176**	**495.422**	**5.683.221**	**4.030.366**	**5.660.273**	**41.924**	**-**	**27.407.585**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.032.512)	(2.056.050)	(338.165)	(2.823.884)	(2.080.974)	(3.360.407)	(31.996)		(12.723.988)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	**5.622.691**	**1.785.126**	**157.257**	**2.859.337**	**1.949.392**	**2.299.866**	**9.928**		**14.683.597**

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
Υπόλοιπο 1.1.2015	**7.080.345**	**3.212.495**	**352.831**	**4.504.332**	**2.739.259**	**5.801.698**	**33.407**		**23.724.367**
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(47.516)	(16.832)	(603)	(5.200)	(46.027)	(30.846)			(147.024)
Αξία δανείων που αποκτήθηκαν από την συγχώνευση της Diners			51.288						51.288
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	959.829	660.380	109.210	582.769	1.207.705	706.342	1.369		4.227.604
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(233.621)	(199.684)	(6.487)	(9.664)	(39.360)	(72.482)			(561.298)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(58.001)	(44.274)	(8.913)	(38.401)	(133.694)	(140.149)	(633)		(424.065)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(63.990)	(7.885)	(1.044)	(190.760)	(113.329)	(22.729)			(399.737)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(22.801)				(22.801)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις					(21.102)	13.848	9.632		2.378
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν μεταξύ κατηγοριών				619.734		(619.734)			-
Απόκτηση απομειωμένων δανείων					93.581				93.581
Υπόλοιπο 31.12.2015	**7.637.046**	**3.604.200**	**496.282**	**5.462.810**	**3.664.232**	**5.635.948**	**43.775**		**26.544.293**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.176.285)	(2.054.302)	(357.980)	(2.844.345)	(1.940.366)	(3.432.284)	(32.147)		(12.837.709)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	**5.460.761**	**1.549.898**	**138.302**	**2.618.465**	**1.723.866**	**2.203.664**	**11.628**		**13.706.584**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (π.χ. Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

	31.12.2016			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις**	**Δημόσιος τομέας**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2016	**5.821.991**	**3.934.284**	**20.966**	**9.777.241**
Ζημίες απομείωσεως περιόδου	354.519	820.257	6.321	1.181.097
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(100.000)		(100.000)
Χρήση συσσωρευμένων προβλέψεων για λοιπές κινήσεις		(16.425)		(16.425)
Πωλήσεις απομειώμενων δανείων		(1.693)		(1.693)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσεως	208.577	115.341	911	324.829
Συναλλαγματικές διαφορές	652	4.547		5.199
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(472.941)	(311.951)		(784.892)
Υπόλοιπο 31.12.2016	**5.912.798**	**4.444.360**	**28.198**	**10.385.356**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	1.819.742	1.451.127	23.227	3.294.096
Σύνολο 31.12.2016	**7.732.540**	**5.895.487**	**51.425**	**13.679.452**

	31.12.2015			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις**	**Δημόσιος τομέας**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 1.1.2015	**4.054.395**	**2.883.881**	**6.174**	**6.944.450**
Ζημίες απομείωσεως περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.338.160	1.341.616	14.225	2.694.001
Ζημίες απομείωσεως περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες		174		174
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(38.430)	(65.260)		(103.690)
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	378.641	95.725	567	474.933
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσεως από διακοπείσες δραστηριότητες		1.435		1.435
Συναλλαγματικές διαφορές		8.897		8.897
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(185.285)	(57.674)		(242.959)
Μεταφορά χαρτοφυλακίων	274.510	(274.510)		-
Υπόλοιπο 31.12.2015	**5.821.991**	**3.934.284**	**20.966**	**9.777.241**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	2.117.090	1.588.175	22.928	3.728.193
Σύνολο 31.12.2015	**7.939.081**	**5.522.459**	**43.894**	**13.505.434**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

	Στεγαστικά Δάνεια	
	31.12.2016	**31.12.2015**
< 50%	2.557.779	2.763.385
50% - 70%	1.945.737	2.152.167
71% - 80%	1.065.305	1.199.073
81% - 90%	1.136.838	1.260.318
91% - 100%	1.142.837	1.273.561
101% - 120%	2.222.120	2.349.265
121% - 150%	2.783.221	2.676.727
> 150%	3.866.802	3.481.589
Συνολική αξία Δανείων και Απαιτήσεων	**16.720.639**	**17.156.085**
Απλός Μέσος Όρος του Δείκτη (%)	74	71

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

	31.12.2016						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016**	**Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2016**	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2016**	**Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2016**	**Καθαρή Αξία Πώλησης**	**Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση**
Ακίνητη περιουσία	259.190	4.024	28.321	7.948	230.869	1.431	(444)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	9.451	82.914			9.451	68.306	(5.498)

	31.12.2015						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015**	**Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2015**	**Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015**	**Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015**	**Καθαρή Αξία Πώλησης**	**Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση**
Ακίνητη περιουσία	261.662	4.430	22.871	3.156	238.791	1.931	298
Λοιπές Εξασφαλίσεις	24	193			24	193	

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΑΚΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η Τράπεζα έχει αναθέσει σε Εταιρία του Ομίλου τη διαχείριση του συνόλου των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τραπέζης και Θυγατρικών Εταιριών της. Όταν η Τράπεζα αποκτά, εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων από οφειλέτη, κυριότητα σε ακίνητα που αποτελούσαν εξασφάλιση απαίτησής της, η εν λόγω Εταιρία επιλαμβάνεται της νομικής, πολεοδομικής και φορολογικής τακτοποίησεως του ακινήτου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Τραπέζης και παράλληλα προβαίνει σε εκτίμηση της αξίας του ακινήτου. Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του ακινήτου εκτιμά, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, τη δυνατότητα προώθησης του και προτείνει τον βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης ήτοι, πώληση ή εκμίσθωση. Με βάση την εκτίμηση αυτή υποβάλλεται πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία αποφασίζει εάν το ακίνητο θα διατεθεί προς πώληση ή εκμίσθωση ή εάν υφίσταται αντίστοιχη ανάγκη να ιδιοχρησιμοποιηθεί από Εταιρία του Ομίλου. Ανάλογα με την απόφαση, το ακίνητο ταξινομείται στην κατάλληλη κατηγορία για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης. Η διαδικασία ταξινόμησης επαναλαμβάνεται περιοδικά έτσι ώστε η θέση κάθε ακινήτου να επικαιροποιείται με βάση τις τρέχουσες, κάθε φορά, συνθήκες της αγοράς.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

	31.12.2016				
	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	17.923.550	309.668	287.409	18.520.627	3.268.065
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	7.971.833	1.017.297	3.361.933	12.351.063	3.935.644
Δημόσιος τομέας	57.979	814	239.664	298.457	243.351
Σύνολο	**25.953.362**	**1.327.779**	**3.889.006**	**31.170.147**	**7.447.060**

	31.12.2015*				
	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	18.603.452	130.829	301.093	19.035.374	2.293.156
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	8.741.003	1.005.398	3.515.419	13.261.820	3.832.196
Δημόσιος τομέας	64.588	39	371.166	435.793	241.834
Σύνολο	**27.409.043**	**1.136.266**	**4.187.678**	**32.732.987**	**6.367.186**

Δεν υφίστανται περιπτώσεις μεταβίβασης ή επανεκχώρησης εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από πιστούχους για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση επιστροφής τους.

* *Η αξία των εγγυήσεων της προηγούμενης χρήσεως έχει αναμορφωθεί ώστε να λαμβάνονται οι αξίες μέχρι το 100% της οφειλής που απομένει μετά τον υπολογισμό των εμπράγματων εξασφαλίσεων.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2016					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**30.166.221**	**17.675.022**	**7.732.540**			
Στεγαστικά	16.720.639	7.655.203	2.396.486			
Καταναλωτικά	5.234.851	3.841.176	2.128.275			
Πιστωτικές κάρτες	1.637.792	495.422	349.798			
Μικρές Επιχειρήσεις	6.572.939	5.683.221	2.857.981			
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**19.593.834**	**9.292.394**	5.396.510	**2.995.469**	**398.245**	**498.977**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	1.019.115	186.024	143.555			
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.001.786	2.251.668	1.389.291	114.702	78.971	37.514
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.133.214	1.778.300	1.055.300	442.801	249.325	134.825
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.580.841	2.742.412	1.756.778	87.513	28.329	26.775
Μεταφορικές	628.519	111.677	67.264			
Ναυτιλία	1.537.941	412.590	137.186			
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.605.997	702.809	249.509	89.932	32.734	10.834
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.086.421	1.106.914	597.627	2.260.521	8.886	289.029
Δημόσιος Τομέας	**1.111.952**	**41.924**	**49.133**	**73.500**		2.292
Σύνολο	**50.872.007**	**27.009.340**	**13.178.183**	**3.068.969**	**398.245**	**501.269**

	31.12.2015*					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**30.691.935**	**17.200.338**	**7.939.081**			
Στεγαστικά	17.156.085	7.637.046	2.536.062			
Καταναλωτικά	5.222.791	3.604.200	2.134.601			
Πιστωτικές κάρτες	1.656.893	496.282	367.278			
Μικρές Επιχειρήσεις	6.656.166	5.462.810	2.901.140			
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**19.969.282**	**8.925.167**	**5.347.268**	**3.020.650**	**375.013**	**175.189**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	732.252	7.691	5.822			
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.080.069	2.199.922	1.358.904	109.854	73.969	31.040
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.196.386	1.898.672	1.039.102	482.107	259.504	124.556
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.427.286	2.542.376	1.687.159	92.735	6.319	6.589
Μεταφορικές	261.159	128.179	70.201			
Ναυτιλία	1.835.075	279.881	97.988			
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.605.491	516.309	258.245	95.511	34.982	12.654
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.831.564	1.352.137	829.847	2.240.443	239	350
Δημόσιος Τομέας	**1.297.581**	**43.775**	**42.127**	**84.000**		1.767
Σύνολο	**51.958.798**	**26.169.280**	**13.328.476**	**3.104.650**	**375.013**	**176.956**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναταξινομήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας.*

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2016		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	**Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις**	**Σύνολο εσόδων από τόκους**
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	629.246	528.310	1.157.556
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	701.653	123.340	824.993
Δημόσιος τομέας	27.686	245	27.931
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.358.585**	**651.895**	**2.010.480**

	31.12.2015		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	**Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις**	**Σύνολο εσόδων από τόκους**
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	721.763	548.779	1.270.542
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	742.319	145.378	887.697
Δημόσιος τομέας	32.607	399	33.006
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.496.689**	**694.556**	**2.191.245**

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η Τράπεζα κατά την 31.12.2014 επαναξιολόγησε την περίμετρο των ρυθμισμένων δανείων για όλα τα χαρτοφυλάκιά του, δυνάμει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και ενσωμάτωσε τους σχετικούς ορισμούς στην Πολιτική Πιστωτικού Κινδύνου. Εφεξής βάσει των ανωτέρω ορισμών παρακολουθείται η εξέλιξη, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των δανείων αυτών.

Στην κατηγορία των ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνονται δάνεια:

- που ρυθμίστηκαν εντός των τελευταίων 36 μηνών και δεν παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ήμερων και
- ρυθμίσεις με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

Οι ρυθμίσεις δανείων πραγματοποιούνται με τροποποίηση των αρχικών συμβατικών όρων και περιλαμβάνουν μεταβολές όπως:

- Επέκταση της διάρκειας της πιστοδοτήσεως.
- Διαγραφή μέρους των οφειλών του πιστούχου.
- Χορήγηση περιόδου χάριτος ως προς το κεφάλαιο ή/και τους τόκους.
- Μειώσεις επιτοκίων.

Κατά κανόνα οι ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται περιλαμβάνουν συνδυασμό των ανωτέρω μεταβολών των συμβατικών όρων. Η λογιστική αξία των ρυθμισμένων δανείων της Τραπέζης κατά την 31.12.2016 ανήρχετο σε ποσό € 11.068,3 εκατ.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα, στα πλαίσια αναδιαπραγμάτευσης των όρων δανείων που έχει χορηγήσει, έχει συμμετάσχει σε συμφωνίες για την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχικών τίτλων των πιστούχων. Κατά την 31.12.2016 η Τράπεζα είχε στο Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιό της και στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού μετοχές εύλογης αξίας € 2,7 εκατ. (31.12.2015: € 3,4 εκατ.) που προήλθαν από αντίστοιχες συναλλαγές. Οι μετοχές που έχουν ταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία του ενεργητικού αφορούν στις εταιρίες Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ και Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργιες Α.Ε. (σημείωση 19).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

	31.12.2016	31.12.2015
Πληρωμής τόκου	243.484	184.967
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	5.906.757	5.763.240
Παροχή περιόδου χάριτος	628.795	392.033
Επέκταση διάρκειας δανείου	2.453.075	1.740.413
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	1.331.451	968.126
Διαγραφή μέρους του χρέους	11.298	1.766
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης		8.418
Πληρωμές εκτός μετρητών		
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής		38.396
Προσαρμογές, η μη εφαρμογή ρητρών		
Λοιπά	493.423	302.817
Συνολική καθαρή αξία	**11.068.283**	**9.400.176**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

	31.12.2016	31.12.2015
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**8.793.504**	**7.718.698**
Στεγαστικά	5.266.227	4.643.306
Καταναλωτικά	1.940.828	1.727.864
Πιστωτικές κάρτες	174.716	97.025
Μικρές Επιχειρήσεις	1.411.733	1.250.503
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**2.267.174**	**1.671.940**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.267.147	834.601
Μεσαίες Επιχειρήσεις	1.000.027	837.339
Δημόσιος Τομέας	**7.605**	**9.538**
Ελλάδα	7.605	9.538
Συνολική καθαρή αξία	**11.068.283**	**9.400.176**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2016	31.12.2015
Ελλάδα	**10.959.393**	**9.291.932**
Λοιπή Ευρώπη	108.890	108.244
Συνολική καθαρή αξία	**11.068.283**	**9.400.176**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2016		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	**Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων**	**Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)**
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	23.358.068	2.934.800	13
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.175.323	1.709.738	54
Απομειωμένα	27.407.585	11.019.417	40
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**53.940.976**	**15.663.955**	**29**
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(6.133.491)	(1.549.821)	25
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.545.961)	(3.045.851)	40
Συνολική καθαρή αξία	**40.261.524**	**11.068.283**	**27**
Αξία εξασφαλίσεων	31.170.147	9.647.070	31

	31.12.2015		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	**Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων**	**Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)**
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	24.449.473	2.716.895	11
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	4.069.682	1.785.785	44
Απομειωμένα	26.544.293	8.711.466	33
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**55.063.448**	**13.214.146**	**24**
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(5.742.545)	(916.124)	16
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.762.889)	(2.897.846)	37
Συνολική καθαρή αξία	**41.558.014**	**9.400.176**	**23**
Αξία εξασφαλίσεων	32.732.987	8.417.395	26

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)
Υπόλοιπο 1.1.2016	**9.400.176**
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.446.610
Έσοδα από τόκους	388.039
Αποπληρωμές δανείων και απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(514.237)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(590.340)
Ζημιά απομείωσης	(173.752)
Λοιπά	111.787
Σύνολο 31.12.2016	**11.068.283**

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)
Υπόλοιπο 1.1.2015	**8.850.550**
Μεταφορά δανείων και απαιτήσεων στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	(35.655)
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.051.671
Έσοδα από τόκους	387.373
Αποπληρωμές δανείων και απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(315.276)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(400.722)
Ζημιά απομείωσης	(1.167.717)
Λοιπά	29.952
Σύνολο 31.12.2015	**9.400.176**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - Ανάλυση κατά διαβάθμιση

	31.12.2016							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
AAA	10.500				1			10.501
AA+ έως AA-		25.357	38.421				2.682.655	2.746.433
A+ έως A-		1.026.939	136.252		3.402	9.023		1.175.616
BBB+ έως BBB-		332.796	343.318		5.467			681.581
Υποδεέστερα από BBB-	370.653	1.444.787	126.145	2.256	3.773.102	319		5.717.262
Μη διαβαθμισμένα		124.395	300		517.672			642.367
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**381.153**	**2.954.274**	**644.436**	**2.256**	**4.299.644**	**9.342**	**2.682.655**	**10.973.760**

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
AAA					4			4
AA+ έως AA-		7.654	60.941				4.289.482	4.358.077
A+ έως A-		972.386	248.578		258			1.221.222
BBB+ έως BBB-		304.405			3.462			307.867
Υποδεέστερα από BBB-	362.351	2.019.288	484.602	1.888	4.320.871	2.823		7.191.823
Μη διαβαθμισμένα		112.091	350		488.166			600.607
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**362.351**	**3.415.824**	**794.471**	**1.888**	**4.812.761**	**2.823**	**4.289.482**	**13.679.600**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2016							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
Ενήμερα και μη απομειωμένα	381.153	2.912.313	644.436	2.256	4.266.550	9.342	2.682.655	10.898.705
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		41.961			33.094			75.055
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**381.153**	**2.954.274**	**644.436**	**2.256**	**4.299.644**	**9.342**	**2.682.655**	**10.973.760**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(41.961)			(22.385)			(64.346)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**381.153**	**2.912.313**	**644.436**	**2.256**	**4.277.259**	**9.342**	**2.682.655**	**10.909.414**

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
Ενήμερα και μη απομειωμένα	362.351	3.406.859	794.471	1.888	4.747.045	2.823	4.289.482	13.604.919
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		8.965			65.716			74.681
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**362.351**	**3.415.824**	**794.471**	**1.888**	**4.812.761**	**2.823**	**4.289.482**	**13.679.600**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(8.965)			(55.005)			(63.970)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**362.351**	**3.406.859**	**794.471**	**1.888**	**4.757.756**	**2.823**	**4.289.482**	**13.615.630**

Στους παρακάτω πίνακες αναλύονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλόμενου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατά κλάδο

	31.12.2016										
	Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	Βιομηχανία και βιοτεχνίες	Κατασκευαστικές τεχνικές και εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι/ Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	381.153										381.153
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	2.954.274										2.954.274
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	1.019.115	5.116.488	3.576.015	4.668.354	1.185.452	628.519	1.537.941	1.695.929	4.346.942	30.166.221	53.940.976
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	184.632	10.578	79.891	754	342.737		1.579	10.709	13.556		644.436
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					2.256						2.256
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	432.178	204.655		16.068	3.409.677				237.066		4.299.644
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	9.024		318								9.342
Αξιόγραφα δανειακού χατοφυλακίου	2.682.655										2.682.655
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**7.663.031**	**5.331.721**	**3.656.224**	**4.685.176**	**4.940.122**	**628.519**	**1.539.520**	**1.706.638**	**4.597.564**	**30.166.221**	**64.914.736**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	2.594.427	10.828	352.998	350		404			7.134.200		10.093.207
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**10.257.458**	**5.342.549**	**4.009.222**	**4.685.526**	**4.940.122**	**628.923**	**1.539.520**	**1.706.638**	**11.731.764**	**30.166.221**	**75.007.943**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	977.454	544.117	1.479.746	448.185	94.811	32.940	7.200	68.954	407.268	72.364	4.133.039
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)					50.645		133.553	94.349	143.163		421.710
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης									15.542		15.542
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**977.454**	**544.117**	**1.479.746**	**448.185**	**145.456**	**32.940**	**140.753**	**163.303**	**565.973**	72.364	**4.570.291**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**8.640.485**	**5.875.838**	**5.135.970**	**5.133.361**	**5.085.578**	**661.459**	**1.680.273**	**1.869.941**	**5.163.537**	**30.238.585**	**69.485.027**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατά κλάδο

	31.12.2015										
	Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	**Βιομηχανία και βιοτεχνίες**	**Κατασκευαστικές τεχνικές και εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας**	**Χονδρικό και λιανικό εμπόριο**	**Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι/ Παράγωγα**	**Μεταφορικές**	**Ναυτιλία**	**Τουριστικές - Ξενοδοχειακές**	**Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι**	**Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις**	**Σύνολο**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	362.351										362.351
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	3.415.824										3.415.824
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	732.252	5.189.923	3.678.493	4.520.021	1.381.581	261.159	1.835.075	1.701.002	5.072.007	30.691.935	55.063.448
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	328.443	14.408	57.511	794	362.700	7	10.637	13.235	6.736		794.471
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					1.888						1.888
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	483.199	220.979		16.604	3.831.479				260.500		4.812.761
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	2.486		337								2.823
Αξιόγραφα δανειακού χατοφυλακίου	4.289.482										4.289.482
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**9.614.037**	**5.425.310**	**3.736.341**	**4.537.419**	**5.577.648**	**261.166**	**1.845.712**	**1.714.237**	**5.339.243**	**30.691.935**	**68.743.048**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	2.801.964	43.252	251.764	36.726		6.770		7.723	7.093.479	228.870	10.470.548
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**12.416.001**	**5.468.562**	**3.988.105**	**4.574.145**	**5.577.648**	**267.936**	**1.845.712**	**1.721.960**	**12.432.722**	**30.920.805**	**79.213.596**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	546.722	604.932	1.626.418	499.439	132.406	51.917	961	93.027	991.826		4.547.648
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		85.846	79.517		20.000		5.511		20.367		211.241
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης									15.542		15.542
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**546.722**	**690.778**	**1.705.935**	**499.439**	**152.406**	**51.917**	**6.472**	**93.027**	**1.027.735**	**-**	**4.774.431**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**10.160.759**	**6.116.088**	**5.442.276**	**5.036.858**	**5.730.054**	**313.083**	**1.852.184**	**1.807.264**	**6.366.978**	**30.691.935**	**73.517.479**

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΧΡΕΟΥΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Λόγω της παρατεταμένης κρίσης των χωρών της Ευρωζώνης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία σε ότι αφορά την εξυπηρέτηση των δανειακών της υποχρεώσεων, η Τράπεζα παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από την έκθεση της στο ελληνικό Δημόσιο και στις λοιπές χώρες στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

i. Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική έκθεση της Τραπέζης σε αξιόγραφα Ελληνικού Δημοσίου:

	31.12.2016		31.12.2015	
Χαρτοφυλάκιο	**Ονομαστική αξία**	**Λογιστική αξία**	**Ονομαστική αξία**	**Λογιστική αξία**
Διαθεσίμων προς πώληση	3.965.219	3.409.677	4.537.722	3.831.479
Εμπορικό	2.861	2.256	2.783	1.888
Σύνολο	**3.968.080**	**3.411.933**	**4.540.505**	**3.833.367**

Το σύνολο των αξιογράφων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσεται στο Επίπεδο 1 αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

Επιπλέον, τα αξιόγραφα εκδόσεως δημόσιων επιχειρήσεων/φορέων/οργανισμών ανήλθαν την 31.12.2016 σε € 140 εκατ. (31.12.2015: € 150,7 εκατ.).

Η έκθεση της Τραπέζης σε κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου από λοιπά, πλην αξιογράφων, χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Στοιχεία εντός του Ισολογισμού

	31.12.2016	31.12.2015
	Λογιστική Αξία	**Λογιστική Αξία**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – απαιτήσεις	342.737	362.700
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – υποχρεώσεις	(69.299)	(271.711)

Οι απαιτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν την 31.12.2016 σε € 8,4 εκατ. (31.12.2015: € 16,6 εκατ. υποχρεώσεις).

Η έκθεση της Τραπέζης σε δάνεια προς δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς Ελληνικού Δημοσίου ανήρχετο την 31.12.2016 σε € 1.112 εκατ. (31.12.2015: € 1.297,6 εκατ.). Η Τράπεζα έχει σχηματίσει απομείωση για τις ανωτέρω απαιτήσεις που ανήλθε την 31.12.2016 σε ποσό € 49,1 εκατ. (31.12.2015: € 42,1 εκατ.).

Επιπρόσθετα, το υπόλοιπο των δανείων της Τραπέζης με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (δάνεια με απευθείας εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, δάνεια με εγγύηση ΤΕΜΠΜΕ, δάνεια εγγυημένα με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις) ανέρχονταν την 31.12.2016 σε ποσό € 720,6 εκατ. (31.12.2015: € 764 εκατ.). Κατά την 31.12.2016, επί των δανείων αυτών είχε σχηματιστεί απομείωση ύψους € 149,2 εκατ. (31.12.2015: € 144,3 εκατ.).

Στοιχεία εκτός του Ισολογισμού

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ονομαστική αξία	**Εύλογη Αξία**	**Ονομαστική αξία**	**Εύλογη Αξία**
ΕΓΕΔ που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για παροχή χρηματοδότησης	56.373	57.162	-	-

ii. Έκθεση στο χρέος λοιπών χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Η Τράπεζα την 31.12.2016 δεν είχε έκθεση σε χρεόγραφα Κύπρου, Ιταλίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας και Ιρλανδίας.

38.2 Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από δυσμενείς εξελίξεις στην τιμή ή στη μεταβλητότητα που παρατηρούνται στις αγορές επιτοκίων, συναλλάγματος, χρηματιστηριακών δεικτών, μετοχών και αγαθών. Ζημίες είναι δυνατόν να προκύψουν και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και κατά τη διαχείριση των στοιχείων Ενεργητικού – Υποχρεώσεων.

i. Εμπορικού χαρτοφυλακίου

Ο κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου μετράται με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk – VaR). Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο που χρησιμοποιείται είναι η μέθοδος της ιστορικής προσομοιώσεως.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί περίοδο διακρατήσεως μιας και δέκα ημερών, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη ρευστοποίηση του χαρτοφυλακίου.

Αξία σε κίνδυνο 1 ημέρας, διάστημα εμπιστοσύνης 99% (ιστορικά στοιχεία 2 ετών)

(Ποσά σε ευρώ)

	2016					2015
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	**Επιτοκιακός κίνδυνος**	**Κίνδυνος τιμής**	**Επίδραση αλληλοσυσχέτισης**	**Σύνολο**	**Σύνολο**
31 Δεκεμβρίου	1.216.957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790	1.815.473
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	1.752.271	117.635	27.930	(133.385)	1.764.451	1.725.496
Μέγιστη* ημερήσια Αξία (ετησίως)	1.992.659	89.315	31.773	(115.652)	1.998.095	3.144.948
Ελάχιστη* ημερήσια Αξία (ετησίως)	1.216.957	174.020	79.163	(221.350)	1.248.790	741.067

* *αφορά το σύνολο της αξίας σε κίνδυνο εντός του έτους*

Για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπληρωματικά με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο, ελέγχεται η συμπεριφορά του σε υποθετικές μεταβολές των παραμέτρων αγοράς (σενάρια), καθώς και σε ακραίες μεταβολές τους που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν (stress - testing).

Στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων, έχουν θεσπιστεί όρια εκθέσεως, μεγίστης ζημίας (stop loss) και αξίας σε κίνδυνο στα διάφορα προϊόντα που απαρτίζουν τις θέσεις διαπραγματεύσεως.

Συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί όρια που αφορούν τους παρακάτω κινδύνους:

- Συναλλαγματικός κίνδυνος για θέσεις spot & forward και FX options.
- Επιτοκιακός κίνδυνος για θέσεις Ομολόγων, Interest Rate Swaps, Interest Futures, Interest Options
- Κίνδυνος τιμών για θέσεις μετοχών, Index Futures και Options, Commodity Futures και Swaps.
- Πιστωτικός κίνδυνος για διατραπεζικές πράξεις και ομόλογα.

Οι θέσεις σε αυτά τα προϊόντα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και ελέγχονται για το ποσοστό καλύψεως και τυχόν υπερβάσεις των εκάστοτε ορίων.

ii. Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι τραπεζικού χαρτοφυλακίου

Κίνδυνος αγοράς είναι δυνατόν να προκύψει, εκτός του εμπορικού χαρτοφυλακίου, και από τη διάρθρωση των στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και καταθέσεων της Τραπέζης. Ο κίνδυνος αυτός είναι συναλλαγματικός και επιτοκιακός.

α. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα αναλαμβάνει κίνδυνο από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης που προκύπτει από όλες τις εργασίες διενεργείται κεντρικά. Πολιτική της Τραπέζης είναι οι θέσεις να κλείνουν άμεσα με χρήση συναλλαγών spot ή παραγώγων συναλλάγματος. Σε περίπτωση που παραμείνουν ανοιχτές θέσεις, υπόκεινται στα όρια συναλλαγματικού κινδύνου που έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Η συνολική θέση προκύπτει από την άθροιση της τρέχουσας θέσης από τα στοιχεία του ισολογισμού και της προθεσμιακής θέσης από τα παράγωγα προϊόντα, όπως παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν.

	31.12.2016								
	USD	**GBP**	**CHF**	**JPY**	**RON**	**RSD**	**Λοιπά ΞΝ**	**Ευρώ**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.356	713	87	23			419	669.841	674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	60.882	(14.006)	10.571	16.883	973	66.938	5.691	2.764.381	2.912.313
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							2.864	2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								644.436	644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.750.436	97.704	1.224.958	4.124	72.231		21.779	37.090.292	40.261.524
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	28.287	10						4.331.750	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη								9.342	9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	23.432	59.714			169.317		3.392	1.559.400	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα								27.836	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια								675.870	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια								333.926	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις								4.477.144	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού και στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	751	22	15.089	2	2.032	217.693	4	1.289.328	1.524.921
Σύνολο Ενεργητικού	**1.867.145**	**144.157**	**1.250.705**	**21.032**	**244.553**	**284.631**	**31.285**	**56.559.065**	**60.402.573**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.410.441	93.870	100.112	1.081	1.007		199.962	46.636.507	48.442.980
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.337.559	1.337.559
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	229.622							369.137	598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους								19.419	19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								89.126	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις	482	91	451	556			12	804.908	806.500
Προβλέψεις								383.188	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων	**1.640.545**	**93.961**	**100.563**	**1.637**	**1.007**	-	**199.974**	**49.639.844**	**51.677.531**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	226.600	50.196	1.150.142	19.395	243.546	284.631	(168.689)	6.919.221	8.725.042
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(202.835)	(50.456)	(1.149.133)	(19.007)	(382.243)		196.100	1.530.874	(76.700)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**23.765**	**(260)**	**1.009**	**388**	**(138.697)**	**284.631**	**27.411**	**8.450.095**	**8.648.342**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	133.553							288.158	421.711

	31.12.2015								
	USD	**GBP**	**CHF**	**JPY**	**RON**	**RSD**	**Λοιπά ΞΝ**	**Ευρώ**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.687	635	176	20			494	694.718	698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	71.638	(125.129)	4.926	11.489	180	98.910	6.504	3.338.341	3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							1.887	1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								794.471	794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.747.604	121.039	1.337.408	5.415	3.078		(1)	38.343.471	41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	21.595	11						4.869.285	4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη								2.823	2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	9.259	69.659			169.879	220.809	3.344	1.614.436	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα								28.813	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια								691.847	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια								299.821	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις								4.372.486	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού και στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	949	52	278	2			10	1.868.080	1.869.371
Σύνολο Ενεργητικού	**1.853.733**	**66.267**	**1.342.788**	**16.926**	**173.137**	**319.719**	**10.351**	**61.209.961**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.356.615	103.909	88.604	822	203		200.038	51.154.125	52.904.316
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.556.555	1.556.555
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	315.570							90.661	406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους								21.108	21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								105.816	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	516	104	447	524			11	1.168.775	1.170.377
Προβλέψεις								410.446	410.446
Σύνολο Υποχρεώσεων	**1.672.701**	**104.013**	**89.051**	**1.346**	**203**	-	**200.049**	**54.507.486**	**56.574.849**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	181.032	(37.746)	1.253.737	15.580	172.934	319.719	(189.698)	6.702.475	8.418.033
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(173.205)	73.612	(1.061.559)	(15.470)	(122.900)		195.716	896.487	(207.319)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**7.827**	**35.866**	**192.178**	**110**	**50.034**	**319.719**	**6.018**	**7.598.962**	**8.210.714**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	5.511							205.730	211.241

Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της 31.12.2016 παρουσιάζει την ακόλουθη ευαισθησία:

Νόμισμα	Σενάριο μεταβολής ισοτιμιών έναντι Ευρώ (%)	Επίπτωση επί των καθαρών εσόδων προ φόρων
USD	Ανατίμηση USD 5%	1.251
	Υποτίμηση USD 5%	(1.132)
GBP	Ανατίμηση GBP 5%	(14)
	Υποτίμηση GBP 5%	12
CHF	Ανατίμηση CHF 5%	53
	Υποτίμηση CHF 5%	(48)
RON	Ανατίμηση RON 5%	(7.300)
	Υποτίμηση RON 5%	6.605
RSD	Ανατίμηση RSD 5%	14.981
	Υποτίμηση RSD 5%	(13.554)
ALL	Ανατίμηση ALL 5%	179
	Υποτίμηση ALL 5%	(162)

β. Επιτοκιακός κίνδυνος

Στα πλαίσια ανάλυσης του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου διενεργείται ανάλυση σύμφωνα με τον χρόνο επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων (Interest Rate Gap Analysis). Ειδικότερα, τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (Gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιό τους, για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η Ανάλυση Επαναπροσδιορισμού Επιτοκίων των στοιχείων Ενεργητικού - Υποχρεώσεων.

	31.12.2016							
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	381.153						293.286	674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.640.284	1.070.391	40.469	3.427	1.893	155.849		2.912.313
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	609		518	222		1.516		2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	644.436							644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	20.417.384	7.195.901	2.381.290	982.828	5.771.642	3.512.479		40.261.524
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	394.783	476.044	1.293.757	195.243	385.712	1.531.720	82.788	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	318		9.024					9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			1.964.564		171.048	547.043		2.682.655
Επενδύσεις σε θυγατρικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							1.815.255	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα							27.836	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							675.870	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							333.926	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.477.144	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.378.290	1.378.290
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	27.111		47.570				71.950	146.631
Σύνολο Ενεργητικού	**23.506.078**	**8.742.336**	**5.737.192**	**1.181.720**	**6.330.295**	**5.748.607**	**9.156.345**	**60.402.573**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.362.947	519.789	49.726		1.500.539			19.433.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.337.559							1.337.559
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.712.296	4.096.713	5.828.540	2.075.170	6.873.385	4.423.875		29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	517.260	45.954	25.393		10.152			598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							19.419	19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							89.126	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις							806.500	806.500
Προβλέψεις							383.188	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων	**24.930.062**	**4.662.456**	**5.903.659**	**2.075.170**	**8.384.076**	**4.423.875**	**1.298.233**	**51.677.531**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							208.187	208.187
Αποτελέσματα εις νέον							(2.735.079)	(2.735.079)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**8.725.042**	**8.725.042**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**24.930.062**	**4.662.456**	**5.903.659**	**2.075.170**	**8.384.076**	**4.423.875**	**10.023.275**	**60.402.573**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**(1.423.984)**	**4.079.880**	**(166.467)**	**(893.450)**	**(2.053.781)**	**1.324.732**	**(866.930)**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(1.423.984)**	**2.655.896**	**2.489.429**	**1.595.979**	**(457.802)**	**866.930**		

	31.12.2015							
	< 1 μηνός	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 6 μήνες**	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**> 5 ετών**	**Μη επηρεαζόμενα στοιχεία**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	362.351						336.379	698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.636.387	1.536.169	44.174	5.161	27.033	157.935		3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					349	1.539		1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	794.471							794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	20.677.942	7.227.296	2.554.524	1.085.269	6.184.056	3.828.927		41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	548.922	1.004.810	882.898	49.538	994.293	1.410.430		4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	337		2.486					2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			4.289.482					4.289.482
Επενδύσεις σε θυγατρικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							2.087.386	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα							28.813	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							691.847	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							299.821	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.372.486	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.421.770	1.421.770
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							447.601	447.601
Σύνολο Ενεργητικού	**24.020.410**	**9.768.275**	**7.773.564**	**1.139.968**	**7.205.731**	**5.398.831**	**9.686.103**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.119.721	250.465			1.800.451			25.170.637
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.556.555							1.556.555
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.797.398	4.027.887	5.345.689	1.485.061	6.848.790	4.228.854		27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	310.914	40.968			50.627	3.722		406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							21.108	21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							105.816	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις							831.557	831.557
Προβλέψεις							410.446	410.446
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							338.820	338.820
Σύνολο Υποχρεώσεων	**30.784.588**	**4.319.320**	**5.345.689**	**1.485.061**	**8.699.868**	**4.232.576**	**1.707.747**	**56.574.849**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							153.631	153.631
Αποτελέσματα εις νέον							(2.987.532)	(2.987.532)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**8.418.033**	**8.418.033**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**30.784.588**	**4.319.320**	**5.345.689**	**1.485.061**	**8.699.868**	**4.232.576**	**10.125.780**	**64.992.882**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**(6.764.178)**	**5.448.955**	**2.427.875**	**(345.093)**	**(1.494.137)**	**1.166.255**	**(439.677)**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(6.764.178)**	**(1.315.223)**	**1.112.652**	**767.559**	**(726.578)**	**439.677**		

Από την ανάλυση Ανοιγμάτων Επιτοκίων και με την εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς ή και των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης, υπολογίζεται άμεσα η αντίστοιχη μεταβολή στο καθαρό έσοδο τόκων καθώς και στην καθαρή θέση για τα διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία (Available for sale). Στα σενάρια μείωσης των επιτοκίων μελετάται μεταβολή μέχρι του σημείου όπου αυτή είναι δυνατή (μηδενισμός επιτοκίου) σύμφωνα με τις ισχύουσες καμπύλες επιτοκίων ανά νόμισμα.

Σενάριο μεταβολής επιτοκίων (παράλληλη μετατόπιση καμπύλης αποδόσεων)	Ευαισθησία καθαρού εσόδου τόκων (για χρονική περίοδο ενός έτους)	Ευαισθησία της Καθαρής Θέσεως
-100	- 39.966	+ 156.624
+100	+ 55.581	- 142.365

38.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα της Τραπέζης να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων είτε προγραμματισμένων είτε έκτακτων. Εν γένει η συνολική χρηματοδότηση της μπορεί να χωριστεί σε δύο βασικές κατηγορίες:

Α. Καταθέσεις Πελατείας

1. Πελατειακές καταθέσεις πρώτης ζήτησης για κάλυψη ταμειακών αναγκών

Οι καταθέσεις για σκοπούς καλύψεως ταμειακών αναγκών της πελατείας είναι οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου και Όψεως. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε πλήθος και είδος καταθετών διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Συνεπώς οι συγκεκριμένες καταθέσεις διαμορφώνουν στην πλειοψηφία τους ένα σημαντικό παράγοντα της σταθερότητας της καταθετικής βάσεως.

2. Πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και ομόλογα για επενδυτικούς σκοπούς

Οι πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου που χρησιμοποιούνται για επενδυτικούς σκοπούς δύναται να πάρουν τη μορφή καταθέσεων συμφωνημένης διάρκειας και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως, ενώ τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου διατίθενται μέσω οριστικής πωλήσεως. Η πελατεία έχει τη δυνατότητα πρόωρης αναλήψεως των καταθέσεων ή πρόωρης ρευστοποιήσεως των ομολόγων, με συνέπεια την πιθανότητα ανάγκης ευρέσεως εναλλακτικής ρευστότητας από την Τράπεζα σε περίπτωση εκτεταμένων εκροών.

Για το σκοπό αυτό αλλά και για την εν γένει θωράκιση των καταθέσεων πελατείας της, η Τράπεζα μεριμνά είτε για την ύπαρξη επαρκών πλεονασμάτων ρευστότητας που υπολογίζονται βάσει σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων συνθηκών απώλειας ρευστότητας είτε για την ύπαρξη επαρκών πιστωτικών γραμμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία χονδρικής φύσεως ως κατωτέρω.

Β. Χρηματοδότηση Wholesale

1. Μεσοπρόθεσμος Δανεισμός από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Πάγια επιδίωξη της Τραπέζης είναι η καλλιέργεια σχέσεων με διεθνείς επενδυτές που δύνανται να προσφέρουν μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση μέσω αγοράς χρεογράφων εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου. Η Τράπεζα διατηρεί για το σκοπό αυτό ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν απήχηση σε διεθνείς επενδυτές και προβαίνει στην επαρκή κάλυψη των δανειακών της αναγκών μέσω των διεθνών κεφαλαιαγορών διενεργώντας προγραμματισμό των σχετικών της αναγκών σε επίπεδο Ενεργητικού σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η ζήτηση των εν λόγω ομολόγων ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να καλύψει πλήρως τις ανάγκες της σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν τόσο στην πιστοληπτική της αξιολόγηση όσο και στο εγχώριο και διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Το Δεκέμβριο του 2016 τιτλοποιήθηκαν δάνεια Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων αντλώντας μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση ύψους € 320 εκατ.

2. Χρηματοδότηση μέσω Κεντρικών Τραπεζών

Μία εναλλακτική μορφή δανεισμού της Τραπέζης αποτελεί η άντληση ρευστότητας από τα χρηματοδοτικά εργαλεία των Κεντρικών Τραπεζών-Ευρωσύστημα και ειδικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνει τη μορφή δανεισμού επί ενεχύρω στοιχείων του Ενεργητικού της με βάση τις οδηγίες και τα επιλέξιμα στοιχεία Ενεργητικού που καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα τελευταία έτη αυτή η πρόσθετη πηγή χρηματοδοτήσεως αναδείχθηκε σε κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο ως αντιστάθμισμα στην ανεπάρκεια ή απώλεια των ανωτέρω βασικών μορφών δανεισμού της Τραπέζης. Περαιτέρω, για το διάστημα που η Ελλάδα τελεί υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της οικονομίας και εξυγιάνσεως των δημοσιονομικών της μεγεθών και ταυτοχρόνως εξυπηρετήσεως των αναγκών δανεισμού της από το πλέγμα των θεσμικών οργάνων που

έχουν την εποπτεία του προγράμματος, η Τράπεζα δύναται να αξιοποιεί διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού προκειμένου να αντλεί ρευστότητα από το Ευρωσύστημα προκειμένου να καλύπτει οιοδήποτε χρηματοδοτικό κενό. Η Τράπεζα αναγνωρίζει το βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα της εν λόγω πηγής ρευστότητας και επιδιώκει τη σταδιακή αποσύνδεση της από αυτή εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Παρά ταύτα και για όσο χρονικό διάστημα η χώρα διανύει περίοδο χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσεως, η Τράπεζα φροντίζει για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της από τα εν λόγω εργαλεία που λαμβάνουν είτε τη μορφή του συμβατικού οριακού δανεισμού από την ΕΚΤ (MRO), είτε τη μορφή του έκτακτου μηχανισμού πιστωτικής διευκολύνσεως της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Η Τράπεζα μεριμνά για την επάρκεια των καλυμμάτων που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετείται η χρηματοδότηση από τα ανωτέρω εργαλεία. αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι τόσο το είδος όσο και το ύψος της χρηματοδότησης αυτής τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια του Ευρωσυστήματος.

Ο δανεισμός από το Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά € 6,1 δισ. από την 31.12.2015 με αποτέλεσμα να ανέλθει σε € 18,3 δισ. την 31.12.2016.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξεως ή με την εκτιμώμενη ημερομηνία λήξεως βασιζόμενη σε στατιστική ανάλυση (convention). Εξαίρεση στο ανωτέρω, αποτελούν τα χαρτοφυλάκια αξιογράφων, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν άμεσα σε άντληση ρευστότητας και κατανέμονται στην πρώτη περίοδο με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άντληση ρευστότητας είτε από την Κεντρική Τράπεζα είτε στη διατραπεζική μέσω repos.

Ο δανεισμός της Τραπέζης το 2016 είχε βραχυπρόθεσμη διάρκεια με σημαντική συμμετοχή από τον μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος.

	31.12.2016					
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	674.439					674.439
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.138.892	321.071	72.699	555.013	824.638	2.912.313
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.865					2.865
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	644.436					644.436
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.713.846	1.862.708	1.256.871	3.138.390	31.289.709	40.261.524
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						-
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.146.184				213.863	4.360.047
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			9.024		318	9.342
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					2.682.655	2.682.655
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					1.815.255	1.815.255
Επενδύσεις σε ακίνητα					27.836	27.836
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					675.870	675.870
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					333.926	333.926
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.477.144	4.477.144
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού					1.378.290	1.378.290
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση			50.561	96.070		146.631
Σύνολο Ενεργητικού	**9.320.662**	**2.183.779**	**1.389.155**	**3.789.473**	**43.719.504**	**60.402.573**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.362.947	296.162	1.076	2.678	1.770.138	19.433.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.337.559					1.337.559
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.706.303	4.096.049	3.042.966	2.280.843	13.883.818	29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		39.348	16.724		542.687	598.759
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		19.419				19.419
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					89.126	89.126
Λοιπές υποχρεώσεις	132.193				674.307	806.500
Προβλέψεις					383.188	383.188
Σύνολο Υποχρεώσεων	**24.539.002**	**4.450.978**	**3.060.766**	**2.283.521**	**17.343.264**	**51.677.531**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					208.187	208.187
Αποτελέσματα εις νέον					(2.735.079)	(2.735.079)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					**8.725.042**	**8.725.042**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**24.539.002**	**4.450.978**	**3.060.766**	**2.283.521**	**26.068.306**	**60.402.573**
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	**(15.218.340)**	**(2.267.199)**	**(1.671.611)**	**1.505.952**	**17.651.198**	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(15.218.340)**	**(17.485.539)**	**(19.157.150)**	**(17.651.198)**		

	31.12.2015					
	< 1 μηνός	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 6 μήνες**	**6 έως 12 μήνες**	**> 1 έτους**	**Σύνολο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	698.730					698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.113.928	326.784	304.961	376.516	1.284.670	3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.888					1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	794.471					794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.661.435	1.785.012	1.492.925	2.356.747	33.261.895	41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.257.410				633.481	4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			2.486		337	2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					2.087.386	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα					28.813	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					691.847	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					299.821	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.372.486	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού					1.421.770	1.421.770
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		447.601				447.601
Σύνολο Ενεργητικού	**9.527.862**	**2.559.397**	**1.800.372**	**2.733.263**	**48.371.988**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.119.720	1.819	928	2.747	2.045.423	25.170.637
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.556.555					1.556.555
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.797.397	4.027.887	2.603.288	1.698.322	13.606.785	27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις					406.231	406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		21.108				21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					105.816	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις	191.101				640.456	831.557
Προβλέψεις				64.300	346.146	410.446
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		338.820				338.820
Σύνολο Υποχρεώσεων	**30.664.773**	**4.389.634**	**2.604.216**	**1.765.369**	**17.150.857**	**56.574.849**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					153.631	153.631
Αποτελέσματα εις νέον					(2.987.532)	(2.987.532)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					**8.418.033**	**8.418.033**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**30.664.773**	**4.389.634**	**2.604.216**	**1.765.369**	**25.568.890**	**64.992.882**
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	**(21.136.911)**	**(1.830.237)**	**(803.844)**	**967.894**	**22.803.098**	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(21.136.911)**	**(22.967.148)**	**(23.770.992)**	**(22.803.098)**		

Το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκια έχουν καταχωρηθεί με βάση τη δυνατότητα ρευστοποίησή τους και όχι σύμφωνα με τη λήξη τους.

Οι χρηματοροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων και των παραγώγων κατανέμονται σύμφωνα με τις εναπομένουσες ημερομηνίες λήξης. Σε αυτές προστίθενται και οι εκτιμώμενες πληρωμές τόκων. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Ειδικά για τα παράγωγα γίνεται ανάλυση σε εκροές και εισροές σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

	31.12.2016						
		Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					
	Σύνολο Ισολογισμού	έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	Σύνολο
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	19.433.001	(17.380.454)	(324.908)	(54.062)	(108.685)	(2.201.184)	(20.069.293)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29.009.979	(5.715.291)	(4.112.807)	(3.067.230)	(2.329.250)	(14.093.166)	(29.317.744)
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	598.759	(1.869)	(43.173)	(24.315)	(13.854)	(606.070)	(689.281)
Λοιπές υποχρεώσεις	806.500	(132.193)				(674.307)	(806.500)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	1.481						
- Εκροές		(13)		(720)		(659)	(1.392)
- Εισροές					576	638	1.214
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	629.068						
- Εκροές		(272)	(471)	(40.102)		(802.151)	(842.996)
- Εισροές				10.158	20.213	768.282	798.653
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	707.010						
- Εκροές		(482.362)	(113.881)	(91.146)	(250.934)	(1.989.862)	(2.928.185)
- Εισροές		475.023	86.234	74.911	204.624	1.640.410	2.481.202
Σύνολο	**51.185.798**	**(23.237.431)**	**(4.509.006)**	**(3.192.506)**	**(2.477.310)**	**(17.958.069)**	**(51.374.322)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(421.710)					(421.710)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(18.794)	(18.119)	(13.898)	(15.789)	(250.509)	(317.109)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(440.504)**	**(18.119)**	**(13.898)**	**(15.789)**	**(250.509)**	**(738.819)**

	31.12.2015						
		Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					
	Σύνολο Ισολογισμού	έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	Σύνολο
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25.170.637	(23.146.290)	(43.252)	(77.386)	(155.071)	(2.790.532)	(26.212.531)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	27.733.679	(5.811.215)	(4.055.516)	(2.644.761)	(1.783.635)	(14.042.094)	(28.337.221)
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	406.231	(2)	(52)	(489)	(106)	(427.660)	(428.309)
Λοιπές υποχρεώσεις	831.557	(191.101)				(640.456)	(831.557)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	11.258						-
- Εκροές		(128)	(317)	(40.004)	(30)	(843.004)	(883.483)
- Εισροές		-	22	10.050	20.133	809.469	839.674
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	568.037						-
- Εκροές		(72)	(8.601)	(9.425)	(21.299)	(1.335)	(40.732)
- Εισροές			7.297	7.443	16.363	1.746	32.849
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	977.260						-
- Εκροές		(567.523)	(468.079)	(562.877)	(508.115)	(4.777.526)	(6.884.120)
- Εισροές		504.894	468.976	488.021	466.908	4.658.274	6.587.073
Σύνολο	**55.698.659**	**(29.211.437)**	**(4.099.522)**	**(2.829.428)**	**(1.964.852)**	**(18.053.118)**	**(56.158.357)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(211.241)					(211.241)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(27.906)	(21.314)	(12.676)	(40.233)	(259.945)	(362.074)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(239.147)**	**(21.314)**	**(12.676)**	**(40.233)**	**(259.945)**	**(573.315)**

38.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Διαβάθμιση των μη αποτιμώμενων στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

	31.12.2016				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική εύλογη αξία	Συνολική λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			40.069.490	40.069.490	40.261.524
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			9.042	9.042	9.342
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		2.743.600		2.743.600	2.682.655
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			28.987.263	28.987.263	29.009.979
Ομολογίες εκδόσεώς μας (1)		53.806	478.774	532.580	584.764

	31.12.2015				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική εύλογη αξία	Συνολική λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			41.493.462	41.493.462	41.558.014
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			2.561	2.561	2.823
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		4.364.715		4.364.715	4.289.482
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			27.724.167	27.724.167	27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας *		48.041	283.973	332.014	381.631

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, με ταξινόμηση ανά Επίπεδο ιεραρχίας, καθώς και τη λογιστική αξία τους.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς, προσθέτοντας κόστος ρευστότητας (liquidity premium) και περιθώριο (spread) ανά κατηγορία προϊόντος και επιχειρησιακής μονάδας για την αναμενόμενη ζημιά (expected loss). Η εύλογη αξία των καταθέσεων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς μετά την αφαίρεση του περιθωρίου του πελάτη (spread) ανάλογα με το είδος της κατάθεσης. Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις οι μελλοντικές χρηματοροές (κυμαινόμενου επιτοκίου) υπολογίζονται με βάση την καμπύλη προθεσμιακών επιτοκίων (implied forward rates) μέχρι τη λήξη τους.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεόγραφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει τιμών ενεργού αγοράς ταξινομούνται στο Επίπεδο 1.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Η εύλογη αξία των χρεογράφων του δανειακού χαρτοφυλακίου που αφορούν σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) προσδιορίστηκε με προεξόφληση ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας δεδομένα συναφών εκδόσεων του Ε.Τ.Χ.Σ.

Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα και ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή η εύλογη αξία αποστέλλεται από τους εκδότες των χρεογράφων και επιβεβαιώνεται από την Τράπεζα ή υπολογίζεται εσωτερικά από την Τράπεζα.

Επιπρόσθετα στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνεται η υποχρέωση της Τραπέζης προς τις εταιρίες ειδικού σκοπού που σχετίζονται με

* *Στις ομολογίες εκδόσεως μας δεν περιλαμβάνεται το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole για την εξαγορά της Εμπορικής Τραπέζης, καθώς το στοιχείο αυτό αποτιμάται στην εύλογη αξία.*

τα τιτλοποιημένα δάνεια. Η εύλογη αξία των ανωτέρω υποχρεώσεων υπολογίστηκε με προεξόφληση μελλοντικών χρηματοροών λαμβάνοντας υπόψη μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική.

Διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

	31.12.2016			
	Επίπεδο 1	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Συνολική εύλογη αξία**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	4.224	634.852	5.360	644.436
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	2.256			2.256
- Μετοχές	609			609
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	3.746.897	490.055	40.307	4.277.259
- Μετοχές	49.305	14.589	11.742	75.636
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	7.152			7.152
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού		1.337.558	1	1.337.559
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			13.995	13.995

	31.12.2015			
	Επίπεδο 1	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Συνολική εύλογη αξία**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	6.661	784.280	3.530	794.471
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	1.888			1.888
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	4.086.826	651.470	19.460	4.757.756
- Μετοχές	113.142		12.803	125.945
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	7.190			7.190
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού		1.556.555		1.556.555
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			24.600	24.600

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τη διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επίπεδα ιεραρχίας της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της.

Στο Επίπεδο 1 κατατάσσονται αξιόγραφα που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και χρηματιστηριακά παράγωγα.

Στο Επίπεδο 2 κατατάσσονται διαθέσιμα προς πώληση χρεογράφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά. Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

Μετοχές για τις οποίες η εύλογη αξία προκύπτει υπολογιστικά κατατάσσονται στο Επίπεδο 2 ή στο Επίπεδο 3, ανάλογα με το εύρος της συνεισφοράς των μη παρατηρήσιμων δεδομένων στον υπολογισμό της τελικής εύλογης αξίας. Η εύλογη αξία μη εισηγμένων μετοχών, καθώς και μετοχών που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά προσδιορίζεται με βάση τις προβλέψεις της Τραπέζης όσον αφορά στη μελλοντική κερδοφορία του εκδότη, αφού ληφθεί υπόψη ο αναμενόμενος βαθμός ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του (growth rate) και ο μεσοσταθμικός συντελεστής κεφαλαιακής απόδοσης που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης. Δεδομένου ότι όλες οι ανωτέρω παράμετροι είναι κατά κύριο λόγο μη παρατηρήσιμες, οι εν λόγω μετοχές κατατάσσονται στο Επίπεδο 3. Για την αποτίμηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες εισοδήματος: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης, ή άλλα ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι παραγόμενες αποτιμήσεις ελέγχονται σε καθημερινή βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων τραπεζών στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και δια-

κανονισμού παραγώγων. Εάν τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημαντικά, τότε τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται στο Επίπεδο 3, διαφορετικά στο Επίπεδο 2.

Η αποτίμηση του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου βασίστηκε στην εκτίμηση για την αξία της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξεως του τίτλου, όπως αυτή αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης, στοιχείο που δεν είναι παρατηρήσιμο δεδομένο της αγοράς.

Τέλος, για την αποτίμηση της εύλογης αξίας του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, ύψους € 4,5 εκατ., το οποίο έχει ταξινομηθεί στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος προεξόφλησης των ταμειακών ροών, βάσει του υποβληθέντος επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρίας. Η παρούσα αξία των προεξοφληθέντων ταμειακών ροών κατά την 31.12.2016 ανήλθε σε € 9,7 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη το κόστος αποκτήσεως των προνομιούχων μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ύψους € 5,2 εκατ., η εκτιμηθείσα εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος κατά την 31.12.2016 διαμορφώθηκε σε € 4,5 εκατ. Η αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος ταξινομείται στο Επίπεδο 3 καθώς για την εκτίμηση της εύλογης αξίας του χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων.

Η Τράπεζα πραγματοποιεί τη μεταφορά μεταξύ Επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας στο τέλος κάθε περιόδου.

Εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκαν μεταφορές εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού € 86,3 εκατ. λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού. Επίσης, εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκαν μεταφορές εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 συνολικού ποσού € 45,3 εκατ. λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού.

Ειδικά για τις μεθοδολογίες προσδιορισμού της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	31.12.2016			
	Συνολική εύλογη αξία	**Εύλογη αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	5.360	5.226	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλομένου και η πιθανή ζημία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		134	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	40.307	40.307	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	11.742	11.742	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples)	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	13.995	13.995	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	1	1	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων

	31.12.2015			
	Συνολική εύλογη αξία	**Εύλογη αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	3.530	3.185	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου	Η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλομένου και η πιθανή ζημία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο
		345	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	19.460	19.460	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	12.803	12.803	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples)	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	24.600	24.600	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη

Τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση του ενδεχόμενου τιμήματος από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, ύψους € 4,5 εκατ., είναι το Cost of Equity για την Τράπεζα και για την Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις.

Κατωτέρω παρατίθεται συμφωνία μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3.

	31.12.2016			
	Ενεργητικό		**Υποχρεώσεις**	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	**Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού**	**Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα υποχρεώσεων**	**Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο**
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2016	**32.263**	**3.530**	**-**	**(24.600)**
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	897	(802)	118	10.605
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	4.371			
Αγορές/εκδόσεις	415			
Πωλήσεις/εξοφλήσεις/διακανονισμοί	(2.914)	(532)	638	
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 1	(932)			
Μεταφορές εκτός Επιπέδου 3 στο Επίπεδο 2		(1.360)	813	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 2	17.949	4.524	(1.570)	
Υπόλοιπο 31.12.2016	**52.049**	**5.360**	**(1)**	**(13.995)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσεως.	897	(521)	(1)	10.605

Εντός της περιόδου μεταφέρθηκε από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 τίτλος μειωμένης εξασφαλίσεως ποσού € 17,9 εκατ. για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του οποίου χρησιμοποίηθηκαν τιμές αγοράς οι οποίες προσαρμόστηκαν λόγω χαμηλής εμπορευσιμότητας του τίτλου, και μεταφορά μετοχών από το επίπεδο 3 στο επίπεδο 1 ποσού € 0,9 εκατ. καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκε παρατηρήσιμη χρηματιστηριακή τιμή. Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγων από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 την 30.6.2016, καθώς η πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλομένου και η πιθανή ζημία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) επηρεάσε σημαντικά την τελική αποτίμηση τους. Την 31.12.2016 η ανωτέρω παράμετρος δεν συνεισέφερε σημαντικά στην τελική αποτίμηση των εν λόγω παραγώγων και μεταφέρθηκαν στο Επίπεδο 2.

	31.12.2015			
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2015	**34.756**	**39**	**(5.432)**	**-**
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(7.028)	2.527	5.412	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	350			
Αγορές/εκδόσεις	12.622			
Πωλήσεις/εξοφλήσεις/διακανονισμοί	(8.448)		20	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 2	11	964		(24.600)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**32.263**	**3.530**	**-**	**(24.600)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσεως.	(7.151)	7.978		

Εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκαν αγορές εταιρικών ομολόγων ποσού € 11,6 εκατ. και αγορές λοιπών αξιογράφων ποσού € 1 εκατ. που ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3, καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων.

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις – εξοφλήσεις εταιρικών ομολόγων αλλοδαπής ποσού € 7,9 εκατ. και πωλήσεις λοιπών αξιογράφων ποσού € 0,5 εκατ.

Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων ήταν σημαντική.

Τέλος εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκε μεταφορά του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς εφαρμόσθηκε διαφορετική μέθοδος αποτιμήσεως.

Η ανάλυση ευαισθησίας για τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατατάσσονται στο Επίπεδο 3 των οποίων η αποτίμηση βασίσθηκε σε σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα.

	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μεταβολή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων	Επίπτωση στα αποτελέσματα χρήσεως		Επίπτωση στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	
			Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή	Ευνοϊκή μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Η πιθανότητα αθέτησης και η ζημία σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της προσαρμογής λόγω πιστωτικού κινδύνου (BCVA adjustment) και υπολογίζονται με εσωτερικό μοντέλο	Αύξηση της πιθανότητας αθέτησης μέσω της μειώσεως της πιστοληπτικής διαβαθμίσεως κατά 2 βαθμίδες/Αύξηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης κατά 10%.		(894)		
	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων	Αύξηση της πιθανότητας πληρωμής μερισμάτων στο 100%		(103)		
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Τιμές εκδότη/Περιθώρια πιστωτικού κινδύνου	Μεταβολή +/-10%			663	(652)
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη	Μεταβολή +/-10% στους δείκτες P/B και EV/Sales της μεθόδου των πολλαπλασίων.			589	(587)
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	Εκτίμηση χρηματιστηριακής τιμής εκδότη	Τιμή μετοχής της Alpha στο εύρος 1,5-2,5 ευρώ ανά τεμάχιο	3.768	(3.050)		
Σύνολο			**3.768**	**(4.047)**	**1.252**	**(1.239)**

Αναφορικά με το ενδεχόμενο τίμημα από την πώληση της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, με βάση την διενεργηθείσα ανάλυση ευαισθησίας και αυξομείωση κατά 0,50% στο Cost of Equity, το εύρος διακύμανσης των αξιών του ενδεχόμενου τιμήματος ανέρχεται σε ελάχιστη τιμή € 4,06 εκ και μέγιστη τιμή € 4,54 εκατ.

38.5 Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, προβαίνει σε μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις εκείνες που παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών των εν λόγω στοιχείων, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από αυτά παραμένουν στην Τράπεζα, δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον ισολογισμό.

Κατά την 31.12.2016, οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση δεν είχε διακοπεί, παρά τη συμβατική μεταβίβαση των ταμειακών τους ροών, προέρχονται από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες συναλλαγών:

α) Τιτλοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα έχει τιτλοποιήσει επιχειρηματικά και καταναλωτικά δάνεια καθώς και πιστωτικές κάρτες, με σκοπό την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα. Στα πλαίσια των συναλλαγών αυτών, τα εν λόγω στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρίες ειδικού σκοπού οι οποίες έχουν προβεί σε έκδοση ομολογιών. Τα δάνεια αυτά και οι πιστωτικές κάρτες εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα εξακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρεί τα οφέλη και τους κινδύνους από αυτά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η ιδιοκατοχή των ομολόγων από την Τράπεζα καθώς και το δικαίωμα είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος (deferred consideration) από τη μεταβίβαση. Δεδομένης της ιδιοκατοχής των ομολόγων από την Τράπεζα, δεν υφίσταται ουσιαστικά υποχρέωση της Τραπέζης η οποία να απορρέει από τις πράξεις μεταβίβασης. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων απαιτήσεων κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 2.746.288 (31.12.2015: € 2.954.606)

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd. Τα εν λόγω δάνεια αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από το χαρτοφυλάκιο μέσω του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων ναυτιλιακών δανείων καθώς και της υποχρέωσης της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού ανέρχονται την 31.12.2016 σε € 569.476 και € 227.487 αντίστοιχα (31.12.2015: € 639.654 και € 310.268 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων ανέρχεται την 31.12.2016 σε € 550.181 (31.12.2015: € 587.737) ενώ της υποχρέωσης σε € 218.401 (31.12.2015: € 283.973).

Τέλος, εντός της χρήσεως η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Proodos DAC. Τα εν λόγω δάνεια εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά μέσω της ιδιοκατοχής ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης καθώς και του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων δανείων καθώς και της υποχρέωσης της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού ανέρχονται την 31.12.2016 σε € 627.302 και € 289.160 αντίστοιχα. Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 570.411 ενώ της υποχρέωσης σε € 260.373.

β) Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως χρεωστικών τίτλων

Η Τράπεζα, κατά την 31.12.2016, έχει προβεί σε μεταβίβαση Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών και ομολόγων του Ευρωπαικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τραπέζης και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

	31.12.2016		
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Εντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164	297.201	200.672
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)	(193.004)	(209.390)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	355.164	297.201	206.982
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(210.055)	(193.004)	(209.390)
Καθαρή Θέση	**145.109**	**104.197**	**(2.408)**

	31.12.2015		
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Εντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013	
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)	
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013	
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)	
Καθαρή Θέση		**152.721**	

Η Τράπεζα, κατά την 31.12.2015, έχει προβεί σε μεταβίβαση ομολόγων λοιπών εκδοτών με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τραπέζης και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

38.6 Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι παράγωγες συναλλαγές οι οποίες διέπονται από συμβάσεις της Διεθνούς Ενώσεως Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), οι οποίες έχουν υπογραφεί με αντισυμβαλλομένους-πιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές η Τράπεζα δύναται να συμψηφίσει τις απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις της έναντι του αντισυμβαλλομένου στην περίπτωση που έχει συμβεί πιστωτικό γεγονός.

Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2016					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρημ/κών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρημ/κά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	514.666		514.666	(207.281)	(22.100)	285.284

Η Τράπεζα διαθέτει στο ενεργητικό της την 31.12.2016 συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης τίτλου (reverse repo) λογιστικής αξίας € 50,48 εκατ. με αντισυμβαλλόμενο για τον οποίο υπάρχει εν ισχύ παγκόσμια συμφωνία κύριας επαναγοράς (global master repurchase agreement), αλλά δεν υπάρχει αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ληφθείσα εγγύηση σε μετρητά για πιθανό συμψηφισμό.

	31.12.2015					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρημ/κών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρημ/κά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	682.676		682.676	(497.643)	(53.942)	131.091

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2016					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρημ/κών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρημ/κά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.327.215		1.327.215	(207.281)	(1.115.828)	4.105

	31.12.2015					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρημ/κών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρημ/κών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρημ/κά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.527.244		1.527.244	(497.643)	(1.019.181)	10.420

Συμφωνία των καθαρών ποσών των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό

	31.12.2016			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	514.666	644.436	129.770

	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.327.215	1.337.559	10.344

	31.12.2015			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	682.676	794.471	111.795

	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.527.244	1.556.555	29.311

39. Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης – Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως

Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης

Την 23.7.2015 ψηφίστηκε ο Νόμος 4335/2015 με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2014/59 Ε.Ε. σχετικά με την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Με την Οδηγία αυτή θεσπίστηκαν κανόνες για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων σε όλη την Ευρώπη, με σκοπό την αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα αλλά και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές (συμπεριλαμβανομένων των ανασφάλιστων καταθετών) των πιστωτικών ιδρυμάτων θα μοιραστούν το βάρος της τυχόν ανακεφαλαιοποίησης ή/και εκκαθάρισης τραπεζών.

Σύμφωνα με το Νόμο 4335/2015, αρχή αρμόδια για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση των σχετικών εξουσιών ορίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος.

Τα κύρια μέτρα εξυγίανσης που προβλέπονται από το νόμο και μπορούν να εφαρμόζονται είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, στις περιπτώσεις που θεωρηθεί πως το ίδρυμα τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, είναι τα ακόλουθα:

- εντολή μεταβίβασης δραστηριοτήτων,
- σύσταση μεταβατικού ιδρύματος,
- διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων (το πλαίσιο ορίζει ότι το μέτρο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε συνδυασμό με άλλο μέτρο εξυγίανσης), και
- αναδιάρθρωση παθητικού (απομείωση ή/και μετατροπή στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων και των υποχρεώσεων).

Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, ο Νόμος 4335/2015 προβλέπει ότι σε περιπτώσεις εξαιρετικής συστημικής κρίσης δίνεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Οικονομικών να παράσχει έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, μέσω μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης.

Στις περιπτώσεις που το ίδρυμα δεν τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας δύναται να λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης. Τα μέτρα στήριξης στην περίπτωση αυτή έχουν προληπτικό και προσωρινό χαρακτήρα και περιορίζονται στις αναγκαίες εισφορές για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη κεφαλαίων που έχει διαπιστωθεί στο πλαίσιο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ή ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού.

Στα πλαίσια αυτά, την 1.11.2015 τέθηκαν σε ισχύ, δυνάμει του νόμου 4340/2015, ορισμένες τροποποιήσεις, επί των διατάξεων του νόμου 3864/2010 περί της λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, έθεσαν τις προϋποθέσεις για την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης προς τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Ειδικότερα, προκειμένου ένα πιστωτικό ίδρυμα να είναι επιλέξιμο για τη λήψη προληπτικής κεφαλαιακής ενίσχυσης θα πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- κάλυψη των Κεφαλαιακών Αναγκών Υφιστάμενων Ζημιών (βασικό σενάριο) και
- επιβολή μέτρων υποχρεωτικού επιμερισμού των βαρών (mandatory burden sharing) επί των κατόχων κεφαλαιακών μέσων και άλλων πιστωτών του λαμβάνοντος την ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος, χωρίς τα μέτρα αυτά να αποτελούν αιτία ενεργοποίησης συμβατικών ρητρών ή να λογίζονται ως μη εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων.

Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά στη χορήγηση κεφαλαιακής ενίσχυσης, σύμφωνα με το νόμο αυτή παρέχεται μέσω της συμμετοχής του Ταμείου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή με την έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων.

Εντός της χρήσεως και λόγω της σημαντικής επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος, προέκυψε η ανάγκη ανακεφαλαιοποιήσεως των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει του ανωτέρω πλαισίου.

Ο Όμιλος κάλυψε το σύνολο των κεφαλαιακών του αναγκών μέσω προτάσεως ανταλλαγής τίτλων εκδόσεώς του και αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης έναντι μετρητών.

Ειδικότερα, την 28.10.2015, η Τράπεζα ανακοίνωσε ξεχωριστές προσκλήσεις προς τους κατόχους όλων των υφιστάμενων σειρών των κινητών αξιών που είχαν εκδοθεί από τις θυγατρικές εταιρίες Alpha Credit Group Plc, Emporiki Group Finance Plc και Alpha Group Jersey Limited να προσφέρουν όλους τους Υφιστάμενους Τίτλους προς ανταλλαγή με μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις εκδόσεως της Τραπέζης (Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού). Η Πρόταση ανταλλαγής αφορούσε σε Τίτλους (Senior) κύριας εξασφαλίσεως ύψους € 985 εκατ. και Τίτλους Μειωμένης Εξασφαλίσεως και Υβριδικούς συνολικού ύψους € 100,9 εκατ. Η συνολική περίμετρος τίτλων προς ανταλλαγή ανήλθε σε περίπου € 1,1 δισ.

Δια των προτάσεων ανταλλαγής προέκυψαν κεφάλαια ύψους € 1.011 εκατ. που υπερκάλυψαν τις κεφαλαιακές ανάγκες του βασικού σεναρίου όπως αυτές προέκυψαν από τη Συνολική Αξιολόγηση που διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Επιπρόσθετα, την 25.11.2015 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου διά ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, η οποία ανήλθε σε € 1.552 εκατ.

Τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν, ύψους € 2.563 εκατ., κάλυψαν το βασικό και δυσμενές σενάριο και κατά συνέπεια η Τράπεζα δεν έλαβε κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης.

Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως

Μετά από σχετικό αίτημα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21 Σεπτεμβρίου 2015, η Τράπεζα προχώρησε σε αναθεώρηση του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, με σκοπό να καταστεί αυτό αντιπροσωπευτικό των τρεχουσών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης και της ανακεφαλαιοποιήσεως της Τραπέζης. Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 26 Νοεμβρίου 2015.

Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες δεσμεύσεις για την Τράπεζα:

- Τη μείωση του αριθμού των καταστημάτων στην Ελλάδα, έως μεγίστου αριθμού 563 καταστημάτων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων στην Ελλάδα, σε τραπεζικές ή μη δραστηριότητες, έως μεγίστου αριθμού 9.504 εργαζομένων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τη μείωση των συνολικών δαπανών της Τραπέζης στην Ελλάδα (ελληνικές τραπεζικές και μη τραπεζικές δραστηριότητες) έως μεγίστου ποσού Ευρώ 933 εκ., έως το τέλος του έτους 2017, εξαιρώντας κόστη που σχετίζονται με τη διενέργεια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου προσωπικού και κόστη που σχετίζονται με τη συμβολή της Τραπέζης υπέρ ταμείων εγγυήσεως καταθέσεων ή εξυγίανσης.
- Τη μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως μέσω του εξορθολογισμού του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες.
- Την περαιτέρω ενδυνάμωση του ισολογισμού της Τραπέζης μέσω της τηρήσεως δείκτη (καθαρών) δανείων προς καταθέσεις για τις ελληνικές δραστηριότητες που δεν θα ξεπερνά το 119% στο τέλος του έτους 2018.
- Τον περιορισμό του μεγέθους του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της Τραπέζης έως και τις 30 Ιουνίου 2018.
- Τον περιορισμό παροχής πρόσθετων κεφαλαίων σε θυγατρικές του εξωτερικού.
- Την αποεπένδυση από χαρτοφυλάκιο αξιογράφων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιριών (πλην ορισμένων περιπτώσεων).
- Τη μείωση του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών συμμετοχών της Τραπέζης σε Ευρώ 40 εκατ. μέχρι το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό στην αγορά κινητών αξιών με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη των επενδυτικών ορίων (non-investment grade securities).
- Την εφαρμογή μεγίστου ορίου συνολικών ετησίων αποδοχών που η Τράπεζα αποδίδει σε έκαστο εργαζόμενο ή διευθυντικό στέλεχος έως το τέλος του έτους 2017.
- Την υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, και το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως, καθώς και λοιπές δεσμεύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται περιορισμοί στη δυνατότητα της Τραπέζης να προβεί σε ορισμένες εξαγορές.

Σημειώνεται ότι στο αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως δεν υφίσταται πλέον περιορισμός ως προς την καταβολή μερισμάτων επί τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως, όπως ομοίως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την επαναγορά ή στην άσκηση δικαιώματος πρόωρης εξοφλήσεως τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές και υποθέσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν οι προβλέψεις του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	(1,8)	(3,2)	(0,7)	3,4	4,1
Πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	0,8	(2,3)	(1,3)	2,7	3,1
Δείκτης ανεργίας (%)	26,5	26,9	27,1	25,7	24,2
Δείκτης πληθωρισμού (%)	(1,4)	(0,4)	1,5	0,9	1,0

Η Alpha Bank έχει ήδη προχωρήσει σε σημαντικές ενέργειες αναδιαρθρώσεως των δραστηριοτήτων της με σκοπό την πλήρη αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της, σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κρατικές ενισχύσεις, και την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, ενώ σε μεγάλο βαθμό η συμμόρφωση αυτή έχει ήδη επιτευχθεί, πριν την σχετική καταληκτική ημερομηνία. Η πρόοδος της Τραπέζης προς την πλήρη συμμόρφωσή της με τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως παρακολουθείται και αναφέρεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε τριμηνιαία βάση από την Mazars LLP, η οποία έχει ορισθεί ως Εποπτεύων Επίτροπος (Monitoring Trustee) του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως.

40. Κεφαλαιακή επάρκεια

Πολιτική της Τραπέζης είναι η διατήρηση μίας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της Τραπέζης και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών.

Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ίδιες μετοχές είναι δυνατόν να αποκτώνται κατά τους ορισμούς και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου.

Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας Ι και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει η Τράπεζα.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τραπέζης με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει η Τράπεζα. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας Ι (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας Ι (υβριδικοί τίτλοι) και τα κεφάλαια κατηγορίας ΙΙ (τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 η οποία ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο με το Ν. 4261/2014 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ.

Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ακολουθούνται οι μεταβατικές διατάξεις όπως ισχύουν. Επιπροσθέτως:

- πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, ισχύουν όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας Ι (Tier I) και
- προβλέπεται η διατήρηση, από 1.1.2016 και σταδιακά μέχρι την 31.12.2019, αποθεμάτων ασφαλείας κεφαλαίου, επιπλέον των κεφαλαίων κοινών μετοχών.

Ειδικότερα:

- Από 1.1.2016 ισχύει 0,625% απόθεμα ασφαλείας διατηρήσεως κεφαλαίων το οποίο θα ανέλθει σταδιακά στο 2,5% την 31.12.2019.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος με Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής καθόρισε τα κάτωθι αποθέματα ασφαλείας:
  - αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 2016 και για το πρώτο τρίμηνο του έτους 2017, «μηδέν τοις εκατό» (ΠΕΕ 103/6.9.2016 & 107/19.12.2016),
  - απόθεμα ασφαλείας σημαντικά συστημικού ιδρύματος (O-SII) για το 2016 «μηδέν τοις εκατό» (ΠΕΕ 56/18.12.2015).

Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση.

	31.12.2016 (εκτίμηση)	31.12.2015
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (Common Equity Tier I)	17,3%	17,0%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας Ι (Tier I)	17,3%	17,0%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	**17,3%**	**17,1%**

41. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Τράπεζα, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της, διενεργεί συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτή μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα της Τραπέζης.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης με τα βασικά Διοικητικά στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες, και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	916	11.460
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.256	13.418
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	260	453
Σύνολο	**6.516**	**13.871**
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	**1.500**	**11.689**

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	79	208
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	72	142
Σύνολο	**151**	**350**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	42	158
Αμοιβές βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.647	3.469
Σύνολο	**3.689**	**3.627**

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς της εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

i. Θυγατρικές εταιρίες

	31.12.2016	31.12.2015
Ενεργητικό		
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.355.378	1.959.026
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	10.112	1.462
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	3.186.755	3.184.277
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	365.899	302.442
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	2.769	2.690
Σύνολο	**4.920.913**	**5.449.897**

	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	358.694	67.650
Υποχρεώσεις προς πελάτες	979.120	1.027.650
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.333	6.077
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	534.160	328.039
Λοιπές υποχρεώσεις	5.702	58.108
Σύνολο	**1.879.009**	**1.487.524**
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	**780.870**	**773.629**

Επιπλέον της χρηματοδοτήσεως των θυγατρικών εταιριών της Τραπέζης που έχουν εκδώσει ομολογιακά δάνεια από την Τράπεζα, έχουν δοθεί και εγγυήσεις για την έκδοση των εν λόγω ομολογιακών δανείων θυγατρικών της Τραπέζης που ανέρχονται την 31.12.2016 σε ποσό € 15.542 (31.12.2015: € 15.542).

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	70.478	103.838
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	13.616	14.808
Έσοδα από μερίσματα	448.443	34.718
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	13.089	6.498
Λοιπά έσοδα	4.100	5.458
Σύνολο	**549.726**	**165.320**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	20.879	80.648
Προμήθειες έξοδα	2.507	3.029
Γενικά διοικητικά έξοδα	17.146	15.258
Σύνολο	**40.532**	**98.935**

ii. Κοινοπραξίες

	31.12.2016	**31.12.2015**
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	175.135	158.665
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	6	
Σύνολο	**175.141**	**158.665**
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	21.551	21.257

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	5.931	5.712
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	4	4
Λοιπά έσοδα	21	26
Σύνολο	**5.956**	**5.742**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	142	263
Σύνολο	**142**	**263**

iii. Συγγενείς εταιρίες

	31.12.2016	**31.12.2015**
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	54.240	3.044
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	924	201

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	428	9
Λοιπά έσοδα	1	
Σύνολο	**429**	**9**

Για τις απομειώσεις των συμμετοχών και χορηγήσεων σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρίες γίνεται αναφορά στις αντιστοίχες σημειώσεις.

γ. Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού τηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα ύψους € 296 (31.12.2015: € 4.590) .

Οι τόκοι έξοδα της περιόδου αναφορικά με τις καταθέσεις ανέρχονται σε € 18 .Την 31.12.2016 το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού δεν κατείχε μετοχές της Alpha Bank. (31.12.2015: € 114).

δ. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν.3864/2010 και του από 23.11.2015 Συμφώνου Συνεργασίας (Relatioship Framework Agreement, "RFA"), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο που υπεγράφη το 2013, έχει συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη της Τραπέζης.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Έσοδα		
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	10	49
Σύνολο	**10**	**49**

42. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών

Οι συνολικές αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή της Τραπέζης «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» αναλύονται ως εξής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 32 του άρθρου 29 του Ν. 4308/2014.

	1.1 - 31.12.2016	**1.1 - 31.12.2015**
Για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	1.200	1.200
Σχετικές με έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού	165	165
Σχετικές με άλλες υπηρεσίες ελεγκτικής φύσεως	82	460
Λοιπές αμοιβές σχετικές με μη ελεγκτικές υπηρεσίες	23	26
Σύνολο	**1.470**	**1.851**

43. Συγχώνευση Εταιρίας Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π.

Την 2.6.2015 πραγματοποιήθηκε η συγχώνευση της Τραπέζης και της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Ε.Π. δι' απορροφήσεως της δεύτερης από την πρώτη. Από τη συγχώνευση προέκυψε αρνητική υπεραξία ποσού € 48,2 εκατ. που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της Τραπέζης το πρώτο εξάμηνο της χρήσεως 2015. Οι όροι της συναλλαγής και οι λογιστικές της επιπτώσεις παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 43 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης της 31.12.2015.

44. Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της (σημείωση 39) και της εκπλήρωσης της σχετικής δέσμευσης που αφορά στην απομόχλευση μέρους του ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της, προχώρησε στην πώληση των εργασιών του Καταστήματος στη Βουλγαρία, της Alpha Bank AD Skopje και της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. ενώ, επίσης, εκκίνησε τη διαδικασία πώλησης των εταιριών Alpha Bank Srbija A.D, ΑΠΕ Fixed Assets A.E., ΑΠΕ Commercial Property A.E. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.

Κατάστημα Τραπέζης στη Βουλγαρία

Την 17.7.2015, η Τράπεζα και η Eurobank, με κοινή τους ανακοίνωση, γνωστοποίησαν τη συμφωνία τους, στους κύριους όρους, για τη μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία της Eurobank στη Βουλγαρία (PostBank). Την 6.11.2015, η Τράπεζα και η Postbank, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, οριστικοποίησαν τους όρους της μεταβίβασης στους οποίους προβλέπεται τίμημα μεταβίβασης 1 ευρώ καθώς και ανάληψη μέρους των δανειακών υποχρεώσεων του Καταστήματος από τον αγοραστή. Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 1.3.2016.

Από την 30.6.2015 τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος της Βουλγαρίας και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση της μονάδος και βρισκόταν ήδη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον υποψήφιο αγοραστή. Ταυτόχρονα, το Κατάστημα στη Βουλγαρία αποτελεί μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για την Τράπεζα που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Μετά το χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Βουλγαρίας, που αποτελεί τη μοναδική εταιρία του τραπεζικού τομέα μέσω της οποίας δραστηριοποιείται η Τράπεζα στη Βουλγαρία, ως μονάδα κατεχόμενη προς πώληση, οι δραστηριότητες της αποτελούν για την Τράπεζα «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, την 31.12.2015 η Τράπεζα, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Καταστήματος στη Βουλγαρία στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 34.007 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Σημειώνεται πως η διαφορά αποτίμησης στην εύλογη αξία διαφοροποιείται σε σχέση με το ποσό των € 85.500 που είχε αναγνωριστεί κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του 2015 βάσει των οριστικών όρων της μεταβίβασης, όπως αυτοί αποτυπώθηκαν στη σύμβαση της 6.11.2015. Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος Βουλγαρίας ανέρχονταν την 31.12.2015 σε € 444.401 και οι υποχρεώσεις του σε € 338.820.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα αποτελέσματα του Καταστήματος της Βουλγαρίας για την περίοδο από 1.1.2016 έως την ημερομηνία της μεταβίβασης. Σημειώνεται πως τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από το Κατάστημα της Βουλγαρίας παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» τόσο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όσο και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2015 έως 31.12.2015.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	**31.12.2015**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	3.123	22.954
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(592)	(5.981)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2.531	16.973
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	841	6.184
Προμήθειες έξοδα	(74)	(397)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	767	5.787
Εσοδα από μερίσματα		2
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	64	538
Λοιπά έσοδα	78	844
	142	1.384
Σύνολο εσόδων	**3.440**	**24.144**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(1.574)	(9.626)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(2.581)	(15.292)
Αποσβέσεις	(397)	(2.803)
Λοιπά έξοδα	(29)	(37)
Σύνολο εξόδων	**(4.581)**	**(27.758)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	1.563	(5.303)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**422**	**(8.917)**
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά το φόρο εισοδήματος	**422**	**(8.917)**
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία		(34.007)
Ζημία περιόδου από την πώληση, μετά το φόρο εισοδήματος	(748)	
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά το φόρο εισοδήματος, από διακοπείσες δραστηριότητες	**(326)**	**(42.924)**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων του καταστήματος της Βουλγαρίας που διατέθηκε κατά τη μεταβίβασή του ανήρχετο σε € 9.942.

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Bank AD Skopje

Η Τράπεζα, το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ξεκίνησε διαδικασία πώλησης της θυγατρικής της Alpha Bank Skopje (ABS). Η ABS είναι η μικρότερη θυγατρική του Ομίλου στα Βαλκάνια και έχει μικρή παρουσία στην τοπική αγορά των Σκοπίων (μερίδιο αγοράς <2%). Στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, επενδυτές που είχαν προεπιλεγεί από μία ευρύτερη λίστα επενδυτών κλήθηκαν να υποβάλουν τις προσφορές τους σχετικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της ABS και του 100% του υβριδικού μέσου (δάνειο μειωμένης εξασφάλισης) που έχει χορηγηθεί στην ABS από τη μητρική της (συνδυαστικά και τα δύο «Περίμετρος Συναλλαγής»). Η μεταβίβαση ολοκληρώθηκε την 10.5.2016 έναντι συνολικού τιμήματος € 3,2 εκατ.

Με βάση τα ανωτέρω, από την 31.12.2015 η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία καθώς και το υβριδικό μέσο ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5. Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015 η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρία και το υβριδικό μέσο αποτιμήθηκαν στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 28.553 ως ζημία στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων. Η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με βάση τις οικονομικές προσφορές που λήφθηκαν από τους υποψήφιους επενδυτές για την Περίμετρο της Συναλλαγής και την εκτίμηση της Τραπέζης για το τελικό τίμημα. Το οριστικό τίμημα της πώλησης δεν διέφερε από την εύλογη αξία όπως είχε προσδιοριστεί.

Επένδυση στις εταιρίες ΑΠΕ Fixed Assets ΑΕ, ΑΠΕ Commercial Property ΑΕ, ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας ΑΕ

Τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους προσελήφθησαν σύμβουλοι πωλήσεως και εκκίνησε η διαδικασία για τη ρευστοποίηση των συμμετοχών της Τραπέζης στις εταιρίες ΑΠΕ Fixed Assets Α.Ε., ΑΠΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. Η ΑΠΕ Fixed Assets Α.Ε. είναι θυγατρική εταιρία της Τραπέζης ενώ οι ΑΠΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. είναι κοινοπραξίες, όπου η Τράπεζα ασκεί έλεγχο από κοινού με τον έτερο κοινοπρακτούντα μέτοχο.

Από την 30.6.2016 πληρούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των ανωτέρω επενδύσεων ως «κατεχόμενες προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την

ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση τους, είχε ξεκινήσει τις διαδικασίες εντοπισμού κατάλληλου αγοραστή και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 τα κατεχόμενα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία ή ομάδες διάθεσης αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης και παρουσιάζονται στον ισολογισμό διακριτά από τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων. Η Τράπεζα προέβη σε προσδιορισμό της εύλογης αξίας του κόστους της συμμετοχής της καθώς και των δανείων και απαιτήσεων από τις εν λόγω εταιρίες τα οποία αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές. Από την προαναφερθείσα αποτίμηση προέκυψαν εντός της χρήσεως ζημιές ύψους € 51,2 εκατ. οι οποίες αναγνωρίσθηκαν στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της κατάστασης αποτελεσμάτων, καθώς η εύλογη αξία των κατεχόμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού υπολειπόταν της λογιστικής τους αξίας.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού που αφορούν τις ΑΠΕ Fixed Assets Α.Ε., ΑΠΕ Commercial Property Α.Ε. και ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. και παρουσιάστηκαν στον ισολογισμό ως κατεχόμενα προς πώληση.

	31.12.2016
Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών	47.570
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές συγγενείς και κοινοπραξίες	48.500
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	**96.070**

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.

Την 22.8.2016 η Τράπεζα προέβη στην απόκτηση του 97,27% των μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακή Α.Ε., από τις συνδεδεμένες της εταιρίες Alpha Group Investments Ltd, Ionian Equity Participations Ltd, Ιονική Συμμετοχών Α.Ε., Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. και Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε. κατά ποσοστά 89,77%, 1,87%, 1,87%, 1,87% και 1,87% αντιστοίχως. Η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρία ταξινομήθηκε απευθείας ως κατεχόμενη προς πώληση δεδομένου ότι ικανοποιούνταν τα κριτήρια που θέτει το Δ.Π.Χ.Π. 5 λαμβάνοντας υπόψη την από 17.2.2016 ανακοίνωση πρόθεσης πώλησης της εταιρίας, μέσω της δημοσίευσης σχετικής Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα, την 27.10.2016, προχώρησε στην υπογραφή της οριστικής συμφωνίας για την πώληση της θυγατρικής η οποία ολοκληρώθηκε την 16.12.2016. Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της αναχρηματοδοτήσεως του υφιστάμενου δανεισμού της θυγατρικής (€ 67,2 εκατ.), ανήλθε σε ποσό € 143,3 εκατ.

Επιπλέον, με την υπογραφή της συμφωνίας μεταβίβασης, η Τράπεζα απέκτησε το δικαίωμα να επενδύσει ποσό € 5,2 εκατ. και να λάβει προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της θυγατρικής εταιρίας ή της εταιρίας που θα προκύψει κατόπιν συγχωνεύσεως της θυγατρικής με τον αγοραστή. Η έκδοση των προνομιούχων μετοχών θα συνοδευτεί από τη σύναψη συμβάσεως δικαιωμάτων προαιρέσεως πωλήσεως/αγοράς μεταξύ της Τραπέζης και των μετόχων του αγοραστή. Ο μηχανισμός αυτός δίνει ουσιαστικά στην Τράπεζα το δικαίωμα να εισπράξει ένα επιπρόσθετο τίμημα ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί η αξία της εταιρίας και ως εκ τούτου συνιστά ενδεχόμενο τίμημα της συναλλαγής πώλησης. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίστηκε στη γραμμή Λοιπά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία του η οποία την 31.12.2016 ανέρχεται σε € 4,5 εκ.

Το αποτέλεσμα από τη συναλλαγή πώλησης της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. ανήλθε σε ζημία € 34.986 και αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Bank Srbija A.D.

Εντός του τετάρτου τριμήνου του 2016, η Τράπεζα ξεκίνησε διαδικασίες πώλησης της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Bank Srbija A.D. Στο πλαίσιο αυτό, την 30.1.2017 ήλθε σε συμφωνία με υποψήφιο αγοραστή για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει στο κεφάλαιο της θυγατρικής. Η σχετική σύμβαση υπεγράφη την 23.2.2017 ενώ η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό την αίρεση λήψεως των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων. Πέραν της μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής, στο πλαίσιο της συμφωνίας με τον υποψήφιο αγοραστή περιλαμβάνεται και η εκχώρηση της συμβάσεως χρέους μειωμένης εξασφαλίσεως που έχει χορηγήσει η Τράπεζα στη θυγατρική εταιρία, ύψους € 27,11 εκατ.

Βάσει των ανωτέρω, με ημερομηνία 31.12.2016 η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία καθώς και το δάνειο μειωμένης εξασφαλίσεως ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5. Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016 η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρία αποτιμήθηκε στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 82.000 ως ζημία στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Μετά την ανωτέρω αποτίμηση η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία ανέρχεται σε € 23.450 ενώ η λογιστική αξία του δανείου μειωμένης εξασφάλισης σε € 27.111.

Επιπλέον, στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση, η Τράπε-

ζα έχει ταξινομήσει την συμμετοχή της στις εταιρίες «Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ» και «Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.», καθώς προτίθεται να τις μεταβιβάσει στο προσεχές διάστημα. Η εύλογη αξία των εν λόγω εταιριών προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, αξιολογεί τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης του σχεδίου αναδιαρθρώσεως προκειμένου, στις περιπτώσεις που πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Π.Χ.Π. 5 (τα οποία παρατίθενται στη σημείωση 1.16 των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016), τα στοιχεία του ενεργητικού και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις να κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση.

.

45. Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013

Με το άρθρο 6 του Ν.4151/2013 ορίζεται η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του.

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του Ν.3601/2007, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, και γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/κληρονόμους για το πού έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι ορκωτοί ελεγκτές θα βεβαιώνουν εάν τηρήθηκαν ή όχι οι διατάξεις του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 1 της από 18.7.2015 ΠΝΠ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και κυρώθηκε με τον Ν. 4350/2015 και των αντίστοιχων των άρθρων 7 & 8 του Ν. 4151/2013 (Α'103), προκύπτει ότι η Τράπεζα οφείλει να αποδώσει μέχρι τέλος Απριλίου 2016 τα υπόλοιπα αδρανών καταθέσεων που συμπληρώνουν 20ετία έως και την Παρασκευή 17η Ιουλίου 2015, ημερομηνία μετά την οποία αναστέλλεται η προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του ως άνω νόμου.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω η Τράπεζα δεν απέδωσε κεφάλαιο των αδρανών καταθετικών λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2016 (31.12.2015: € 0,7 εκατ., πλήθος λογαριασμών 3.813).

46. Εταιρικά γεγονότα

α. Την 26.1.2016 η Τράπεζα συμμετείχε με ποσοστό 45% στην ίδρυση της εταιρίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, με έδρα την Ελλάδα και μετοχικό κεφάλαιο ύψους € 25.

β. Την 2.2.2016 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ., καταβάλλοντας ποσό € 51.

γ. Την 18.2.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 57,82 εκατ.

δ. Την 1.3.2016 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Alpha Bank στη Eurobank Bulgaria AD, θυγατρική εταιρία της Eurobank Ergasias Α.Ε.

ε. Την 22.4.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας, Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, καταβάλλοντας ποσό € 45.

στ. Την 10.5.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Τραπέζης, Alpha Bank A.D. Skopje.

ζ.Την 13.5.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 11,9 εκατ.

η. Την 17.5.2016 οι Alpha Bank, Eurobank και KKR Credit κατέληξαν σε συμφωνία για την ανάθεση σε μία πλατφόρμα, υπό τη διαχείριση της Pillarstone, της διαχείρισης χρηματοδοτήσεων και συμμετοχών τους σε επιλεγμένες ελληνικές επιχειρήσεις.

θ. Την 14.7.2016 η Τράπεζα, συνεπεία σχετικής συμφωνίας

εξυγίανσης της εταιρίας Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΒΕΕ, απέκτησε επιπλέον μετοχές της Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ, από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της, που διενεργήθηκε με εισφορά σε είδος από το σύνολο του Ενεργητικού και μέρους του Παθητικού της εταιρίας Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΕΒΕ στην εταιρία Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ. Μετά την ανωτέρω αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, το ποσοστό συμμετοχής της Τραπέζης στην τελευταία διαμορφώθηκε από 23,01% σε 21,97%. Η Τράπεζα, η οποία προσδιόρισε ως μηδενική την εύλογη αξία των εν λόγω μετοχών που της εκχωρήθηκαν, προτίθεται να μεταβιβάσει το σύνολο των μετοχών της Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ στο προσεχές διάστημα.

ι. Την 22.7.2016 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, καταβάλλοντας ποσό € 570.

ια. Την 2.8.2016 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ., καταβάλλοντας ποσό € 90.

ιβ. Την 22.8.2016 η Τράπεζα προέβη στην απόκτηση του 97,27% των μετοχών της Ιονική Ξενοδοχειακή Α.Ε., από τις συνδεδεμένες της εταιρίες Alpha Group Investments Ltd, Ionian Equity Participations Ltd, Ιονική Συμμετοχών Α.Ε., Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. και Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε. κατά ποσοστά 89,77%, 1,87%, 1,87%, 1,87% και 1,87% αντιστοίχως, στο πλαίσιο εσωτερικής αναδιαρθρώσεως του χαρτοφυλακίου του Ομίλου Alpha Bank προς το σκοπό εξυπηρετήσεως επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και υπό όρους σύμφωνους με τις βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούνται σε παρεμφερείς συναλλαγές.

ιγ. Την 26.9.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, APE Fixed Assets Α.Ε. καταβάλλοντας ποσό € 72,2.

ιδ. Την 6.10.2016 η Τράπεζα προέβη στην απόκτηση 1 μέτοχής της θυγατρικής εταιρίας της Alpha Bank Srbija A.D. άνευ καταβολής ποσού, συνεπεία δωρεάς μειοψηφούντος μετόχου. Ως εκ τούτου το ποσοστό συμμετοχής της Τραπέζης σε αυτήν ανήλθε σε 100%.

ιε. Την 16.12.2016 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου της συμμετοχής της Τραπέζης στο μετοχικό κεφάλαιο (περίπου 97,3%) της εταιρίας Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. έναντι τιμήματος € 76,1 εκατ.

47. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων

Εντός της τρέχουσας χρήσεως, η Τράπεζα τροποποίησε τον τρόπο παρουσίασης των κονδυλίων που σχετίζονται με το πρόγραμμα επιβραβεύσεως Bonus καρτών. Τα εν λόγω κονδύλια, τα οποία έως τώρα συμπεριλαμβάνονταν στα λοιπά έξοδα, στα λοιπά έσοδα και στις προμήθειες, παρουσιάζονται πλέον συμψηφιστικά στα έξοδα από αμοιβές και προμήθειες. Η εν λόγω μεταβολή αποσκοπεί στην ορθότερη απεικόνιση της ουσίας του προγράμματος επιβραβεύσεως. Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω μεταβολής, ορισμένα κονδύλια της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής χρήσεως αναμορφώθηκαν χωρίς να διαφοροποιηθεί το αποτέλεσμα, όπως προκύπτει από την αναμορφωμένη κατάσταση αποτελεσμάτων που ακολουθεί:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2015		
	Δημοσιευθέντα Ποσά	**Αναμορφώσεις λόγω μεταβολής της παρουσίασης Προγράμματος Bonus καρτών**	**Αναμορφωθέντα Ποσά**
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2.647.094		2.647.094
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.037.928)		(1.037.928)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.609.166		1.609.166
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	315.702	(1.772)	313.930
Προμήθειες έξοδα	(59.348)	1.237	(58.111)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	256.354	(535)	255.819
Έσοδα από μερίσματα	35.465		35.465
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	(91.280)		(91.280)
Λοιπά έσοδα	16.868	(3.523)	13.345
	(38.947)	(3.523)	(42.470)
Σύνολο εσόδων	**1.826.573**	**(4.058)**	**1.822.515**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(401.781)		(401.781)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού	(64.300)		(64.300)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(443.556)	4.058	(439.498)
Αποσβέσεις	(71.336)		(71.336)
Λοιπά έξοδα	(7.057)		(7.057)
Σύνολο εξόδων	**(988.030)**	**4.058**	**(983.972)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(2.699.237)		(2.699.237)
Αρνητική υπεραξία εξαγοράς Diners	48.237		48.237
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.812.457)**		**(1.812.457)**
Φόρος εισοδήματος	823.105		823.105
Καθαρά κέρδη/Ζημιές μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(989.352)**	**-**	**(989.352)**
Καθαρά Κέρδη / (ζημιές) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(42.924)		(42.924)
Καθαρά κέρδη/ Ζημιές μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.032.276)**	**-**	**(1.032.276)**

48. Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων

α. Την 16.1.2017 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας της Alphalife A.A.E.Z. καταβάλλοντας ποσό € 25 εκατ.

β. Την 30.1.2017 η Τράπεζα ήλθε σε συμφωνία με τον σερβικό όμιλο εταιριών MK Group για την πώληση του συνόλου των μετοχών (100%) που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Alpha Bank Srbija A.D. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής τελεί υπό την αίρεση λήψεως των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων.

γ. Την 23.2.2017, συνεπεία της ασκήσεως του δικαιώματος μετατροπής εκ του συνόλου των ομολογιούχων, η Τράπεζα προέβη στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω μετατροπής του συνόλου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που εξεδόθη την 1.2.2013 στο πλαίσιο της συμφωνίας με την Crédit Agricole S.A. για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Εκ της μετατροπής εκδόθηκαν 6.818.181 νέες κοινές μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,44% επί του συνόλου των μετοχών.

δ. Την 3.3.2017, και συνεπεία κεφαλαιοποιήσεως δανείου της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου, AGI-Cypre Ermis Ltd, η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας, αποκτώντας ποσοστό 75% στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής.

ε. Την 7.3.2017, συνεπεία σχεδίου αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα απέκτησε το 47% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Famar S.A.

στ. Την 29.3.2017 ψηφίστηκε ο νόμος «Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και άλλες διατάξεις» ο οποίος προβλέπει μεταξύ των άλλων και την τροποποίηση διατάξεων του Ν.4172/2013.

Το άρθρο 43 του ψηφισθέντος νόμου τροποποιεί τα άρθρα 27 και 27^{A} του Ν.4172/2013 προκειμένου να ρυθμιστεί ο χειρισμός της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που έχει ήδη αναγνωριστεί και μπορεί υπό προϋποθέσεις να μετατραπεί σε οριστική κι εκκαθαρισμένη απαίτηση από τα πιστωτικά ιδρύματα με τρόπο συμβατό προς τις διαγραφές και αναδιαρθρώσεις δανείων οφειλετών τους.

Με τη ρύθμιση διευκολύνεται η υλοποίηση των θεσμοθετημένων στόχων των πιστωτικών ιδρυμάτων για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μέσω διαγραφών και αναδιαρθρώσεων, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η κεφαλαιακή τους επάρκεια.

Αθήναι, 30 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242**	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ** **Α.Δ.Τ. Ι 166670**	**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ** **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591**	**ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ** **Α.Δ.Τ. Χ 694507**

Παράρτημα

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) (European Securities and Market Authority (ESMA)) σε σχέση με τους εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ) που εκδόθηκαν τον Οκτώβριο 2015 και τέθηκαν σε ισχύ στις 3 Ιουλίου 2016, στους κατωτέρω πίνακες παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία ορισμού και υπολογισμού των σχετικών ΕΔΜΑ που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου 2016, καθώς και στη σημείωση της γνωστοποίησης Ν.4261/5.5.2014 της Ετήσιας Οικονομικής Εκθέσεως.

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού			31.12.2016	31.12.2015
Δείκτης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προς καταθέσεις	Ο δείκτης παρουσιάζει τη σχέση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ απομειώσεων, προς τις υποχρεώσεις προς πελάτες	Αριθμητής	+	Δανεία και απαιτήσεις κατά πελατών	56.967	58.208
		Παρανομαστής	+	Υποχρεώσεις προς πελάτες	32.946	31.434
		Δείκτης	=		**172,9%**	**185,2%**

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού			31.12.2016	31.12.2015
Δείκτης έξοδα/έσοδα	Ο δείκτης απεικονίζει την σχέση μεταξύ των επαναλαμβανόμενων εξόδων και εσόδων της περιόδου	Αριθμητής	+	Σύνολο εξόδων περιόδου	1.225	1.267
			-	Μη επαναλαμβανόμενα έξοδα	117	133
		Παρανομαστής	+	Σύνολο εσόδων περιόδου	2.387	2.221
			+	Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	(3)	(10)
			-	Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	85	(47)
		Δείκτης	=		**48,2%**	**50,2%**

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού			31.12.2016	31.12.2015
Κόστος πιστωτικού κινδύνου	Ο δείκτης απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των ζημιών απομειώσεως της χρήσεως ως προς το μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ απομειώσεων και προσαρμογών εύλογης αξίας	Αριθμητής	+	Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	1.168	2.988
			-	Επίπτωση από την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού (AQR)		(1.649)
		Παρανομαστής	+	Μέσο υπόλοιπο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ απομειώσεων και προσαρμογών εύλογης αξίας	61.166	62.176
		Δείκτης	=		**191%**	**215%**

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	Ορισμός	Τύπος Υπολογισμού			31.12.2016	31.12.2015
Δείκτης συνολικής αποδόσεως των στοιχείων ενεργητικού	Ο δείκτης παρουσιάζει τη σχέση του αποτελέσματος μετά το φόρο εισοδήματος προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού (αριθμητικός μέσος υπολοίπου ενάρξεως και λήξεως)	Αριθμητής	+	Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	42	(1.371)
		Παρανομαστής	+	Μέσο υπόλοιπο συνόλου ενεργητικού	67.085	71.117
		Δείκτης	=		**0,1%**	**(1,9)%**

Τα μη επαναλαμβανόμενα κονδύλια περιλαμβάνουν έκτακτα γεγονότα που δεν παρουσιάζονται με συγκεκριμένη συχνότητα, καθώς και γεγονότα τα οποία επηρεάζονται άμεσα από τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και παρουσιάζουν σημαντική διακύμανση μεταξύ των εκάστοτε περιόδων αναφοράς.

Τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα της 31.12.2016 αφορούν κυρίως στο κόστος ποσού € 31,7 εκατ. που αφορά στο πρόγραμμα οικειοθελούς αποχωρήσεως προσωπικού της θυγατρικής εταιρίας Alpha Bank Cyprus Ltd και στις ζημίες απομειώσεως παγίων συνολικού ποσού € 47 εκατ. Τα εν λόγω ποσά περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Κόστος/Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγραμμάτων αποχωρήσεως προσωπικού» και «Λοιπά έξοδα» αντίστοιχα, της Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Γνωστοποιήσεις Ν.4374/2016

Με το άρθρο 6 του Ν.4374/1.4.2016 «Διαφάνεια στις σχέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων με επιχειρήσεις μέσων ενημέρωσης και επιχορηγούμενα πρόσωπα», εισήχθη για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν έδρα στην Ελλάδα η υποχρέωση δημοσίευσης ετησίως και σε ενοποιημένη βάση πληροφοριών για:

α) όλες τις πληρωμές που διενεργούνται εντός της οικείας οικονομικής χρήσεως, με άμεσο ή έμμεσο αποδέκτη επιχείρηση μέσων ενημέρωσης και συνδεδεμένων κατά την έννοια του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 24 μερών με αυτές, ή επιχείρηση διαφήμισης και επικοινωνίας, και

β) όλες τις πληρωμές που διενεργούνται εντός της οικείας οικονομικής χρήσεως, λόγω δωρεάς, χορηγίας, επιχορήγησης ή από άλλη χαριστική αιτία, προς φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ποσά σε ευρώ, παρατίθενται κατωτέρω.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
«ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ» ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗ Α.Ε.	120,00
«ΠΡΩΤΗ ΤΗΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ» ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	158,00
1984 PRODUCTIONS ΑΕ	22.829,09
24 MEDIA Μ.ΕΠΕ	51.471,33
ADWEB LTD ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	14.480,00
AIRLINK-ΕΛΛ/ΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΕΚΔ.& ΟΠΤΙΚ/ΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΑΕ	31.892,73
ALPHA ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε	580.771,32
ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ Α.Ε.	53.108,49
APOSPASMA MON. IKE	3.500,00
ASM PUBLICATIONS PC	13.200,00
ATCOM ΑΕ	1.450,00
AUTO ΤΡΙΤΗ ΑΕ	4.080,00
B2B TECH Α.Ε.	500,00
BEAUTE ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	8.900,00
CLOCKWORK ORANGE MINDTRAP LIMITED	4.000,00
CPAN CONNECT - ED PUPLIC AFFAIRS NETWORK LTD «BANKWARS.GR»	9.100,00
CREATIVE INTERNET SERVICES ΜΟΝ.ΕΠΕ	3.000,00
D.G. NEWSAGENCY Α.Ε.	8.800,00
DA ΑΝΩΝ.ΕΜΠΟΡ.ΕΚΔΟΤ.ΣΥΜΜ.ΕΤΑΙΡΕΙΑ	83.054,88
DAM ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΕ	14.060,40
DPG DIGITAL MEDIA Α.Ε.	47.450,40
ETHOS MEDIA ΑΕ	4.000,00
FAROSNET Α.Ε	21.550,00
FINANCIAL MARKETS VOICE Α.Ε.Ε. «FINANCIAL & MARKETS VOICE»	13.270,00
FINANCIAL PRESS ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	11.090,00
FORTHNET MEDIA Α.Ε	157.481,85
FREE SUNDAY ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.	43.389,84
FREENET Α.Ε. SOFOKLEOUSIN.GR	15.286,91
FRONTSTAGE ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε	38.770,47
GM COMMUNICATION ΙΚΕ	13.825,00
GRECOTEL ΑΕ	2.000,00
GREEK INFOGRAPHICS LTD	3.800,00
ICAP GROUP Α.Ε.	6.400,00
INFODAY ΑΕ	1.000,00
INFOMARKET ΙΚΕ	21.250,00
INFOTAINMENT ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	23.800,00
INTERBUS ΑΕ	63.000,00
INTERNATIONAL RADIO NETWORKS ΑΕ DEE JAY	40.830,32
KISS ΑΕ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	11.630,63
KONTRA ΙΚΕ	15.000,00
KONTRA MEDIA ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Α.Ε.	8.413,20
LEFT MEDIA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ	7.357,50
LIQUID MEDIA ΑΕ	31.782,06
LOVE RADIO BROADCASTING ΑΕ	26.553,79
M PRESS ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.	4.717,00
MEDIA2DAY ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	140.047,03
MEDIHOLD ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	10.371,00

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
MIGNATIOU COM INC	5.400,00
NEW MEDIA NETWORK SYNAPSIS AE	83.882,94
NEWPOST PRIVATE COMPANY NEWPOST.GR	27.405,18
NEWSIT ΕΠΕ	109.021,76
NK HOLDING M IKE	58.611,45
ODEON CINEMAS A.E.	75.000,00
OLIVE MEDIA AE	26.110,00
PEGASUS MAGAZINES PUBLICATIONS A.E.E.	15.080,00
PHAISTOS NETWORKS AE	11.237,50
PIKELLOW TRADING LTD	8.983,75
PLAN A ΤΗΛ/ΚΕΣ & ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΙΚΕ	2.000,00
PREMIUM A.E.	39.222,87
PRIME APPLICATIONS AE	67.593,89
REAL MEDIA ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Α.Ε	129.444,00
REAL PRESS AE	10.000,00
SABD ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.	102.720,51
SBC SINGLE MEBMER PRIVATE COMPANY	11.300,00
SBC TV ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	13.718,90
SOLAR ΡΑΔΙΟΤ/ΚΕΣ & ΨΥΧ/ΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	30.306,99
SPACE FM STEREO AE	15.001,76
SPORT TV ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΑΕ	21.985,31
SPORTNEWS ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΙΟΥ Α.Ε	6.605,00
THE MONOCLE MEDIA LAB -ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ	18.000,00
THE TOC DIGITAL MEDIA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	30.087,77
THESS NEWS IKE	1.500,00
THESSALONIKI 89 RAINBOW ΜΟΝ.ΕΠΕ	3.249,92
THINK DIGITAL INTERNET & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ	25.400,24
U MEDIA Ε‡ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Ι.Κ.Ε.	18.575,92
UNIQUE MEDIA A.E.	8.800,00
YAHOO EMEA LIMITED	1.752,00
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε. «THEA BY MAKEDONIA PALACE»	700,00
Α. ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΝΤ ΓΚΛΑΣ Ο.Ε	432,83
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ «ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ»	5.000,00
ΑΘΕΝΣ ΒΟΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	24.497,25
ΑΘΗΝΑΙΚΕΣ ΡΑΔ. ΕΠΙΧ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΜΟΝ.ΕΠΕ	1.125,00
ΑΝ.ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε «OLIVEMAGAZINE.GR»	8.880,00
ΑΝΕ‡ΑΡΤΗΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	101.701,45
ΑΝΤΑΡΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	9.000,00
ΑΝΤΕΝΝΑ TV ΑΕ	591.545,53
ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	22.137,50
ΒΑ‡ΕΒΑΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	29.246,00
ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΔΟΥ Σ. & ΣΙΑ Ο.Ε.	3.000,00
ΒΟΡΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΑΕ	4.392,00
ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ.ΑΕ	9.493,00
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ - ΜΑΡΙΑ Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ	205,00
ΔΕΣΜΗ ΑΕ ΕΜΠ.ΔΙΑΦ.ΡΑΔ.ΕΤΑΙΡΕΙΑ & ΕΦ.ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	5.490,00
ΔΗΜ.ΡΟΥΧΩΤΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	141,51
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ «ΣΕΡΡΑΪΚΟΝ ΘΑΡΡΟΣ»	5.000,00
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΑΕ	110.130,00
ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ & ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ & ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ - ΖΩΗ Γ. ΛΕΥΚΟΦΡΥΔΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.	376,16
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓ/ΜΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΕ	5.120,00
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε. ΒΗΜΑ-ΝΕΑ-ΤΟVIMA.GR-TANEA.GR	395.956,45
ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΜΚΟ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	4.500,00
ΔΙΦΩΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΑΕ	11.930,40
ΔΟΛ DIGITAL Α.Ε.	26.950,00
ΔΟΥΣΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ - DOUSIES COM EE	12.408,72
ΔΥΟ ΔΕΚΑ ΑΝΩΝ.ΕΚΔΟ.ΕΤΑΙΡΕΙΑ	22.125,00
ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥ‡ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΕΛΛΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	1.363,46
ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΕ	508.578,61
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΛΕ‡ΑΝΔΡΟΣ ΕΠΕ	20.188,50
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΘΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	364.759,14
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΟΓΛΟΥ ΕΠΕ	3.200,00

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΑΕ	29.550,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΕ	2.000,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Ε. ΕΚΔΟΣΕΙΣ	212,39
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΈΟ ΧΡΗΜΑ Α.Ε. «NEWMONEY.GR»	42.055,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	538.226,44
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΟΦΙΑ ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.	2.056,97
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΕ	4.000,00
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΑΡΦΙ ΑΕ	10.500,00
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΑΡΟΥΞΗΣ & ΥΙΟΙ Ο.Ε.	3.030,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	550,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΕΠΕ	3.088,00
ΕΝΙΚΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	70.310,68
ΕΝΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.Τ.	15.249,00
ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ-ΕΞΠΛΟΡΕΡ ΑΕ	200.749,31
ΕΞΠΡΕΣ-Δ.ΚΑΛΟΦΩΛΙΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΚΤΥΠ.ΑΕ	7.461,00
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΠΕΤΡΟΓΛΟΥ ΑΘΗΝΑ	301,88
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΧΡΟΝΗΣ Π. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ	235,85
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΕ	23.000,00
ΕΠΙΜ. ΟΜΙΛΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΝΗΣΙΩΝ	3.500,00
ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟ ΑΕ	2.400,00
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ - ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ Μ. Ε.Π.Ε.	299,20
ΕΦΗΜΕΡΙΣ «ΕΣΤΙΑ» ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	37.758,37
ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΖΙ ΑΡ ΑΕ ΜΕΣΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΑΖ.ΕΠΙΚ/ΝΙΑΣ	64.346,22
Η ΑΥΓΗ Α.Ε.	118.787,02
Η ΕΠΟΧΗ ΣΥΝ.ΠΕ	4.400,00
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΕ	1.749,51
Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ ΑΕ	91.107,72
ΗΛΙΑΣ ΚΑΝΕΛΛΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ	1.500,00
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΕΕ	15.601,31
ΗΧΟΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΣ ΑΕ	19.656,50
ΗΧΩ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΜΟΣΧΑΝΔΡΕΟΥ & ΣΙΑ ΕΕ	4.171,31
Θ. & Μ. ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ ΟΕ	1.200,00
ΘΩΜΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΑ ΤΥΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	9.864,60
Ι.ΔΙΟΝΑΤΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	5.867,00
ΙΝΤΕΡ.ΧΕΡ.ΤΡΙΜΠ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΕΕ	811,32
ΙΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	12.000,00
ΙΩΑΝΝΗΣ - ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ Χ. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.ΠΑΝ.ΚΑΛ.Μ.ΑΕ	27.500,00
Κ.Μ ΧΑΤΖΗΗΛΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.	3.680,00
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	200.100,34
ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	400,00
ΚΑΠΑ ΣΙΓΜΑ ΔΕΛΤΑ ΑΕ	735,15
ΚΑΠΙΤΑΛ GR/ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	133.561,72
ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟ ΕΕ	3.570,00
ΚΟΤΡΩΤΣΟΣ ΠΑΥΛ.ΣΕΡΑΦΕΙΜ	17.550,00
Λ.ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Μ.ΕΠΕ	4.500,00
ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ Α.Ε	805,00
ΛΑΜΨΗ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ & ΡΑΔ/ΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	23.146,99
ΛΕΟΥΣΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ SARONIC PRESS	3.500,00
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΚΔ.ΕΚΤΥΠ. ΑΕ	24.490,19
ΜΑΛΤΕΖΟΣ ΑΝΔ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ «ΕΚΗΒΟΛΟ»	610,00
ΜΑΝΕΣΙΩΤΗΣ ΝΙΚ. - ΨΩΜΙΑΔΗΣ ΚΩΝ. Ο.Ε. «FMVOICE.GR»	28.310,00
ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	3.694,34
ΜΑΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΥ	2.500,00
ΜΑΡΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΕΣΑ	9.310,00
ΜΑΡΙΝΑ Γ.ΤΟΥΛΑ & ΣΙΑ ΟΕ	3.600,00
ΜΕΛΩΔΙΑ ΑΕ	25.170,38
ΜΕΤΡΟΝΤΗΛ ΜΟΝ. ΙΚΕ	10.780,05
ΜΠΟΝΙΟΣ Γ.ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	3.000,00
ΜΠΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΕΠΕ	4.008,49
Ν. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. - Ο ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ	235,41
ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	362.049,72
ΝΕΟΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΟΝ. ΕΠΕ	6.198,85

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
ΝΙΟΜΠΙΟΥΜ ΛΑΜΠΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΙΝ.ΤΗΛΕΦ.Μ.Ε.Π.Ε	2.000,00
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	3.000,00
ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ ΤΟΤΣΗ ΑΕΒΕ	484,78
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚ/ΝΙΑΣ Α.Ε.	18.756,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠ/ΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	111.318,96
Π. ΛΕΩΤΣΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε BANKINGNWES.GR	60.000,00
Π.Δ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΕ	41.071,00
ΠΑΛΟ Ε.Π.Ε. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	10.000,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΤ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ο ΟΜΗΡΟΣ	2.000,00
ΠΑΠΑΛΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ DIRECTION BNETW	6.371,70
ΠΑΠΑΡΟΥΝΗΣ ΦΑΝ.ΜΙΧΑΛΗΣ	297,17
ΠΑΡΑ ΕΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΜΟΝ. ΕΠΕ	50.690,67
ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	102.500,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΕ	17.000,00
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	11.025,00
ΠΗΓΑΣΟΣ INTERACTIVE ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΟΛ/ΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	26.692,83
ΠΙΝΙΩΤΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ & ΣΙΑ ΟΕ VAGMA	12.000,00
ΠΟΛΙΤΗ-ΣΙΑΦΑΚΑ ΜΑΡΙΕΛΙΖΕ-ΒΑΣΙΛΙΚΗ	3.000,00
ΠΟΤΑΜΟΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ Α.Ε.	800,00
ΠΡΟΒΟΛΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ Α.Ε.	9.125,00
ΠΡΟΤΑΓΚΟΝ Α.Ε.	14.999,84
ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ - ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ ΡΗΓΑΣ	139,68
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	4.000,00
ΡΑΔ/ΚΑ ΗΛΕΚΤ/ΚΑ ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ	8.000,00
ΡΑΔ/ΚΕΣ ΕΠΙΧ. ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΑΕ «REAL FM ΑΘΗΝΑ» «REAL GR»	153.805,84
ΡΑΔΙΟ ΑΘΗΝΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ	25.500,00
ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΕ	13.727,55
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	29.542,54
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΚΤΙΝΑ Α.Ε. GALAXY FM	8.158,85
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε. «Ε TV»	49.427,36
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΒΗΜΑ FM ΑΕ	17.571,12
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΕ ΔΙΕΣΗ FM	19.794,70
ΣΑΡΙΣΑ ΕΠΕ	27.000,00
ΣΕΛΑΝΑ Α.Ε	4.000,00
ΣΙΝΕ ΝΙΟΥΖ ΑΕ	63.205,00
ΣΙΤΙ ΚΟΝΤΑΚΤ Μ.ΕΠΕ	800,00
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ - ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕΒΕ «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ»	1.567,91
ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	3.000,00
ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΕ	397.911,25
ΤΣΑΡΑΓΚΛΗΣ ΓΕΩ. ΙΩΑΝΝΗΣ	6.500,00
ΤΥΠΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΘΩΜΑ ΘΕΟΔΩΡΑ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ	355,50
ΦΕΛΝΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Μ.ΕΠΕ	24.120,11
ΦΙΛΑΘΛΟΣ ΙΚΕ	11.000,00
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	48.100,00
Χ. ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΙΚΕ «EPITROHON.GR»	60.000,00
ΧΑΝΔΑΞ Α.Ε.	20.000,00
ΧΑΡΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	180,00
	8.731.258,00

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΟΣΟΥ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩ 100 ΑΝΑ ΜΕΣΟ

Επωνυμία εταιρίας
ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΟΖΥΡΗ - ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΖΥΡΗΣ Ο.Ε.Ε.
ΕΛΝΑΒΙ Ε.Π.Ε.
ΡΟΔΙΑΚΗ ΥΙΟΙ Σ.ΤΣΟΠΑΝΑΚΗ - Η.ΚΩΤΙΑΔΗΣ ΟΕ 70815
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΣΚΟΥΤΕΡΗΣ
Α.S.Α.Ρ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
ALL ABOUT - ΜΠΑΛΗ ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑ
HEARST ΔΟΛ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ Α.Ε.

Επωνυμία εταιρίας
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΜΠΙΩΤΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. ΗΜΕΡΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ - ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Ν. & Ι. ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΕ
ΝΑΥΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ / GRATIA ΕΚΔΟΤΙΚΗ
ΡΕΘΕΜΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -ΓΡΑΦΟΤΕΧΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗΣ Α.Ε.Ε.
ΒΟΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Μ. ΕΠΕ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝ. ΕΠΕ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΠΑΠΑΣΙΔΕΡΗ ΜΕΛ. ΕΥΓΕΝΙΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
Ι.ΤΟΜΕΛΙΤΟΥ - ΚΑΣΤΟΡΙΝΗ «ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΑΓΩΝ»

Ο ανωτέρω πίνακας αφορά πληρωμές σε επιχειρήσεις Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ποσών μικροτέρων των Ευρώ 100 , συνολικής αξίας € 961,02

ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	**8.732.219,02**

	Ποσά
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΓΓΕΛΙΟΣΗΜΟΥ	789.165,10
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΦΟΡΟΥ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	485.457,09
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ 0,02%	1.382,04
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ 2%	1.947,97

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
1ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	200,00
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	200,00
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ	1.000,00
3η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού	3.000,00
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	500,00
AFEA AE Τουρ. και Ξενοδ. Ετ. 11ο Aegean Airlines Pro Am	50.000,00
ASOCIATIA CULTURALA GREACA DIN ROMANIA NOSTOS	792,92
Asociatia Parcul Natural Vacaresti	7.952,43
Asociatia pentru Promovarea Performantei in Educatie	2.500,00
Association natalis	407,41
Athens Children Ballet Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	2.037,74
Berati Hospital	5.187,53
BIOKINISSIS FITNESS CLUB	300,00
Camera de Comert si Industrie Eleno-Romana	751,78
CAMERA DE COMERT SI INDUSTRIE ELENO-ROMANA	999,05
EMG Strategic Consulting LTD	3.000,00
End Year Charity	17.556,00
ETHOS MEDIA AE	1.240,00
EUROPA DONNA ΚΥΠΡΟΥ	500,00
Global Sustain	5.000,00
Gradina Botanica	1.695,82
Greek Embassy in Albania	1.666,67
Greek Infographics LTD	1.000,00
Greek Institute of Architects in NY GIANY	3.000,00
Guitar Foundation of Albania	13.846,00
ICONHIC O.E. International Conf on Natural Hazards and Infrastracture	5.000,00
IMH C.S.C.LTD	10.395,00
Junior Achievement of Albania	5.119,06
Laci Hospital	6.196,76
Librazhd municipality	356,18
Medasset Μεσογειακός Σύνδεσμος για τη Σωτηρία των Θαλλάσιων Χελωνών	500,00
Ministry of Health	20.174,70
Namaste Εταιρικός Θίασος ΟΕΘ ΣΕΗ	1.500,00
ORGANIZATIA SALVATI COPIII	6.000,00
PAFOS APHRODITE FESTIVAL CYPRUS	400,00
Permeti Hospital	1.184,53

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
Polyphonica Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	15.000,00
Quality Net Work Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία	300,00
SaferInternet Hellas	3.000,00
SOPHIA FOUNDATION (CTC CHARITY HIKE 2016)	100,00
Special Olympics Hellas	6.000,00
TedxAcademy	1.000,00
The 46th international jeunesses musicales competition	3.000,00
THE CYPRUS INSTITUTE LTD	1.000,00
Training «Towards success»	2.079,48
UNICEF	170,53
Ziua Voluntarului Gradina Botanica	5.011,13
ALBA Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος	3.008,13
Αγορά και προσφορά ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού και ιατρικών μηχανημάτων τα οποία παραδίδονται σε τοπικά ιατρεία οκτώ (8) νησιών ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ	93.642,23
Αθλητικός Σύλλογος Ατόμων Αετού Χαρωπού	300,00
Αθλητικός Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Ήφαιστος Αργολίδος	300,00
Αθλητικός Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία ο Κότινος	3.500,00
Αμαλίειο Οικοτροφείο Θηλέων	700,00
Αμυμώνη Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Προβλήματα Όρασης	1.000,00
Ανάδυση Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Προστασίας Αυτιστικών Παιδιών	1.000,00
Ανακουφιστική Φροντίδα Ζαχαρίας Μπαντουβάς Palliative Team	1.200,00
Αργω Εκδοτική - Διαφημιστική Μ.Ε.Π.Ε.	2.160,00
Αριόνα Ελλάς Α.Ε.	50.000,00
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρί Κάτοπρον	3.000,00
ΒΑΓΟΝΙ ΑΓΑΠΗΣ	500,00
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»	5.580,63
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Κοργιαλένειο - Μπενάκειο» Ε.Ε.Σ.	1.861,88
Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών Η Σωτηρία	201,57
Γιατροί του Κόσμου	5.655,50
Γιατροί Χωρίς Σύνορα	1.000,00
Γιουρομαρε Αστική Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση Εκθέσεων - Μελέτες	15.000,00
ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	300,00
ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΟΣ	5.000,00
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2.419,35
ΔΗΜΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ	9.600,00
ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	2.469,70
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	800,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΓΓΑΙΟΥ	800,00
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ ΧΟΛΑΡΓΟΥ	2.000,00
ΔΗΜΟΣ ΣΠΕΤΣΩΝ	2.500,00
ΔΗΜΟΣ ΥΔΡΑΣ	1.000,00
Διαβάζω για του Άλλους ΑΜΚΕ	5.000,00
Διάζωμα Νη Κερδοσκοπικό Σωματείο	7.000,00
ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΕΛΛΑΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	3.000,00
Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαιδεύσεως Ά Αθήνας	290,00
Ε. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ - ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΕΡΙΦΟΥ	500,00
Εθνική Εταιρία των Ελλήνων Λογοτεχνών	1.500,00
Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών	2.500,00
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	570,00
Εθνικός Γυμναστικός Σύλλογος	5.000,00
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΛΑΩΝ	300,00
Ειδικό Σχολείο Πτολεμαίδος	200,00
Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αθηνών ΕΚΠΑ	53.000,00
Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Πολυτεχνείο Κρήτης	1.000,00
Εκδόσεις Κωνσταντίνος Στάικος και ΣΙΑ ΕΕ ΑΤΩΝ	5.000,00
ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΧΑΡΑΒΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	500,00
ΕΛΕΠΑΠ	100,00
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΑΕ	34.100,00
Ελληνική Δημοκρατία Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας	110.153,77
Ελληνική Εταιρεία Απεικόνισης του Μαστού	900,00
Ελληνική Εταιρεία Επιστημόνων και Επαγγελματιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών Μη Κερδοσκ. Σωματείο ΕΠΥ	1.500,00
Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού	5.000,00

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων	400,00
Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης	5.000,00
Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία	1.000,00
Ελληνικό Ίδρυμα Καρδιολογίας ΕΛΙΚΑΡ	3.000,00
Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ	3.000,00
Ελληνικό και Διεθνές Δίκτυο για την ΕΚΕ	1.000,00
Ελληνικό Κέντρο για την Ψυχική Υγεία και Θεραπεία του Παιδιού και της Οικογένειας	5.000,00
Ελληνικό Παιδικό Μουσείο	5.500,00
ΕλληνοΑμερικάνικο Εμπορικό Επιμελητήριο	23.720,00
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1.000,00
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ	800,00
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ	500,00
ΕΜΠΟΡΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΗΝΟΥ	100,00
ΕΝΩΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	300,00
Ένωση Κοινωφελών Φορέων Μαζί για το Παιδί	2.000,00
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ	200,00
Επαγγελματικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης	1.000,00
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΛΕΙΑΣ	1.000,00
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΣΕΡΡΩΝ	1.000,00
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΩΝ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	300,00
Εταιρεία Αξιοποίησης Διαχείρισης Περιουσίας Πανεπιστημίου Κρητης	30.000,00
Εταιρεία Μελέτης Ελληνικής Ιστορίας ΕΜΕΙΣ	12.000,00
Εταιρεία Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών Αρχαία Μεσσήνη	50.000,00
Εταιρία Προστασίας Σπαστικών Πόρτα Ανοιχτή	3.500,00
Εταιρία των Φίλων Αγίου Νικολάου Μύρων της Λυκίας	3.500,00
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ	800,00
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ»	7.200,00
Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων	991,16
Η Εν Αθήναις Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία	10.000,00
Η Καρδιά του Παιδιού Πανελλήνιος Σύλλογος Προστασίας και Ενημερώσεως Καρδιοπαθών Παιδιών	700,00
Ηρωνικός Παραγωγή Ταινιών ΕΠΕ	1.000,00
Ίασις Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία	1.000,00
Ιδρυμα Αναργύρειος και Κοργιαλένειος Σχολή Σπετσών	20.000,00
ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΠΙΔΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ - ΓΑΛΛΙΑΣ	1.500,00
Ίδρυμα Ευγενίδου	1.112,00
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΟΤΟΚΟΣ	200,00
Ίδρυμα Ι.Φ. Κωστοπούλου	1.050,00
Ίδρυμα Ιωσήφ και Εσθήρ Γκανή	500,00
ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΤΤΟΣ-ΑΣΠΙΔΑ ΤΟΥ ΔΑΒΙΔ	100,00
Ίδρυμα Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα	5.000,00
ΙΔΡΥΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΚΥΠΡΟΥ	10.000,00
Ίδρυμα το Σπίτι του Ηθοποιού	2.000,00
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ)	500,00
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	800,00
Ιερά Μητρόπολις Αλεξανδρουπόλεως Ιερά Κοινοβιακή Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου Μάκρη Έβρου	10.000,00
Ιερά Μητρόπολις Κηφισιάς Αμαρουσίου και Ωρωπού, Ιερός Ναός Αγίας Μαρινης Μελισσίων	350,00
Ιερά Μονή Κοιμήσεως Ζωοδόχου Πηγής Μπατσί Άνδρου	2.609,68
Ιερά Μονή Ουρσουλινών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο	1.500,00
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΜΑΣΓΟΥΣ	200,00
Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου Ψυρρή Κέντρο Φιλοξενίας Συγγενών με Καρκίνο	12.000,00
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΣΑΒΒΑ	1.000,00
Ικαρος Εκδοτική Ν. Καρύδη και ΣΙΑ ΕΠΕ	40.000,00
Ιστορικό - Λαογραφικό Μουσείο Ρεθύμνης	4.000,00
Ιστορικό Αρχείο - Μουσείο Ύδρας	3.000,00
Κάνε Μια Ευχή Ελλάδος	5.000,00
ΚΑΡΠΑΘΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	500,00
Κατασκηνώσεις Χαρούμενα Παιδιά - Χαρούμενα Νιάτα	600,00
ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΝΩ ΛΕΥΚΑΡΩΝ	100,00
ΚΕΒΕ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ - ΕΛΛΑΔΑΣ	1.190,00
ΚΕΘΕΑ	3.000,00
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑΝ.ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3.000,00
Κέντρο Ζωής ΜΚΟ	700,00

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ ΑΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ - ΚΕΠΑ (ΠΑΦΟΣ)	600,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΥΚΛΙΩΝ	300,00
Κοινωνικό Παντοπωλείο Δήμου Ωραιοκάστρου	260,00
Κοινωφελής Επιχείρηση Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης Πρόνοιας Υγείας και Αστικής Συγκοινωνίας Δήμου ΚΩΞεωραϊσμός Σβουρένειου Ιδρύματος	1.806,92
Κτήμα Σιγάλα Οινοποιητική Ανώνυμη Εταιρία	2.000,00
ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΑΚΤΟΠΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ (ΚΥΠΕ)	2.500,00
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	300,00
ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ ΣΑΜΟΥ - ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	400,00
ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	680,00
ΜΑΚΙΠ Μονάδα Αντιμετωπίσεως Κινδύνων Ιπποκρατείου Πολιτείας	1.625,91
Μαργαρίτα Εργαστήρι Ειδικής Αγωγής	1.500,00
Μιχάλης Κ. Κύρκος Εκδόσεις	3.000,00
Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας	10.000,00
Μουσείο Μπενάκη	20.000,00
Μουσείο Νεοελληνικής Τέχνης Δήμου Ροδίων	1.300,00
Μουσείο Τύπου Ενώσεως Συντακτών Πελοποννήσου Ηπείρου Νήσων	100,79
ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΡΦΕΥΣ	500,00
Μπελλένειο Γυμνάσιο Λέρου	400,00
Μπορούμε Saving Food - Saving Lives ΜΑΚΕ	1.000,00
ΝΙΣΟ Διεθνής Σύμβουλοι ΙΚΕ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	40.000,00
ΝΟΗΣΙΣ - Κέντρο Διάσωσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας Ιδρυμα ΝΠΙΔ	1.000,00
Οασις ΑΜΚΕ	1.500,00
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	400,00
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΟΔΟΥ	1.000,00
Οι Φίλοι της Τήνου Κοινωφελές Σωματείο	600,00
Οι Φίλοι του Αμυκλαίου	10.000,00
Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών	3.000,00
ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ-ΚΟΤΣΑΡΗ ΝΙΚ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ-''ΠΝΥΚΑ''	825,00
Όμιλος Εθελοντών	3.000,00
ΟΜΙΛΟΣ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΕΩΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	1.000,00
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩ (ΟΕΒ)	300,00
ΟΠΑ Εταιρεία Αξιοποιήσεως και Διαχειρίσεως της Περιουσίας του ΟΠΑ	5.000,00
Οργανισμός Εκπαιδευτικής Ρομποτικής και Επιστήμης WRO Hellas	8.000,00
Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Αθηνών	70.000,00
Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης	25.000,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ	1.500,00
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	100,00
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ «ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑ ΕΥΧΗ»	150,00
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ «ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑ ΕΥΧΗ»	1.000,00
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΩΝ ΝΕΦΡΟΠΑΘΩΝ	150,00
ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	800,00
ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	800,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΙ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΕΝΩΝ	220,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ «ΟΙ ΜΥΡΜΙΔΟΝΕΣ»	370,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΩΓΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ & ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ»	500,00
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	10.000,00
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	20.000,00
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	600,00
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας 2ο Διεθνές Συνέδριο Εφαρμοσμένης Ιχθυολογίας HydroMedit 2016	800,00
Πανευρωπαϊκό Σωματείο Αναπήρων και Αμεα Συνεργασία - Δημιουργία Κέντρο Εργασίας ΑΜΕΑ Δήμου Φύλης	350,00
ΠΕΚΑΜΕΑ	500,20
Πελοπόννησος Πατρών Εκδόσεις Α.Ε.	2.000,00
ΠΕΟ	350,00
ΠΝΟΗ Φίλοι Έντατικής Θεραπείας του Παιδίου	3.000,00
Πολιτιστικός Σύλλογος Θολαρίων Αιγιάλης Αμοργού Υπέρια	500,00
Πόρτα Ανοιχτή ΑΜΚΕ	4.065,04
Πρόγραμμα «Οι Φθορές που Πληγώνουν»	44.531,00
Πρόγραμμα Αγοράς Ηλεκτρονικών Υπολογιστών σε Σχολεία	60.550,00
Σ. Αυγουλέα - Λιναρδάτου Ανώνυμη Εκπαιδευτική Εταιρεία	813,00
ΣΕΓΑΣ	12.195,12
ΣΕΚ	200,00

Επωνυμία εταιρίας	Ποσά
ΣΚΑΙ ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ - BAZAAR Α.Ε.	207,86
ΣΚΑΙ ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ - ΔΙΑΝΟΜΕΥΣ Α.Ε.	773,66
Σκακιστικός Όμιλος Ηρακλείου	1.000,00
ΣΤΟΡΓΗ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	300,00
ΣΥΛ.ΓΟΝΕΩΝ κ' ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 1ου ΔΗΜ.ΣΧ.ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ	300,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΟΥΡΣΟΥΛΙΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ	1.500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ	300,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 1ΟΥ ΓΕΛ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	300,00
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 3ου Δημοτικού Σχολείου Αλίμου	1.219,51
Σύλλογος Γονέων και Φίλων Αυτιστικών Ατόμων Ν. Έβρου ο Άγιος Βασίλειος	500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Ν. ΕΒΡΟΥ	250,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΗΝΟΥ	250,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΙΩΤΩΝ ΡΟΔΟΥ	500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΕΟΠΩΛΩΝ Ν. ΣΕΡΡΩΝ	200,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ Νοσήλεια	1.500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	400,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΚΙΑΘΙΤΩΝ ΔΥΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΙ	5.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ Φίλων Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής	40.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ Φίλων Ογκολογικού Νοσοκομείου οι Άγιοι Ανάργυροι	2.500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ Φίλων των Παιδιών με Χρόνιες Ρευματοπάθεις Παιδικός Αντιρευματικός Αγώνας	2.000,00
ΣΥΝΔ.ΓΟΝΕΩΝ Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ	300,00
ΣΥΝΔ.ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	300,00
ΣΥΝΔ.ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΖΗΝΩΝ	300,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	500,00
Συνδεσμος Επενδυτών και Διαδικτύου - ΣΕΔ	1.000,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΑΦΟΥ	1.000,00
Σύνδεσμος Θεραπευτικής Ιππασίας	5.000,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΘΕΣ/ΚΗΣ	5.000,00
Σχολή Σκύλων Οδηγών Τυφλών Λάρα	8.000,00
Σώμα Ομοτίμων Καθηγητών Πανεπιστημίου Αθηνών	870,00
Σωματείο για την Αντιμετώπιση του Παιδικού Τραύματος	8.000,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΡΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	500,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ «ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ»	200,00
Σωματείο Ναυτικών Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες η Αργώ	8.000,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΦΙΛΟΙ ΚΟΙΝ.ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ & ΙΑΤΡΙΚΗΣ	15.000,00
ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	975,00
ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ	25.000,00
Φιλοδασική Ένωση Αθηνών	30.000,00
Φιλοι Markin Ελλάδος	928,00
ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	300,00
ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	300,00
Φλόγα - Σύλλογος Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια	2.500,00
ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	1.050,00
Χορωδία Πρέβεζας Αρμονία	500,00
Ωδείο Αθηνών Μουσικός Δραματικός Σύλλογος	25.000,00
	1.563.923,33

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΣΟΥ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩ 100 ΑΝΑ ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Επωνυμία εταιρίας
ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ
ΓΑΛΗΝΗ ΤΩΝ ΑΜΕΑ
ΔΩΡΕΑ ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΠΑΝ/ΝΙΟΣ ΣΥΛ. ΣΥΜΠ. ΟΡΦΑΝΩΝ ΕΓΚΑΤ.& ΚΑΚΟΠ. ΑΝΗΛ. «ΕΛΠΙΔΑ ΓΑΛΗΝΗ κ' ΦΩΣ»
ΣΥΛ. ΠΡΟΣΤ. ΟΡΦΑΝΩΝ ΚΑΚΟΠ. & ΑΝΑΠ. ΑΝΗΛΙΚΩΝ & ΕΝΗΛΙΚΩΝ «ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ»
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΡΦΑΝΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ & ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΝΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΗΛΙΚΩΝ
ΦΙΛΟΠΤΩΧΑ ΤΑΜΕΙΑ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΝΟΗΤΙΚΗ ΣΤΕΡΗΣΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ - ΤΟΠΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΛΗΜΝΟΥ

Επωνυμία εταιρίας
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΡΟΧΑΙΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ «ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΖΩΗ»
ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ «Η ΓΑΛΗΝΗ»
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΡΟΧΑΙΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΤΥΦΛΩΝ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΙ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΕΝΩΝ
ΣΥΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ, ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΜΕΑ «ΥΦΑΔΙ»
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΖΕΦΥΡΙΟΥ
ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ «ΠΙΝΔΟΣ»
Ο ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ
Musician Association Sanu
ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΝΤΙΝΑΡΚΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΣΕΑΑΠ)

Ο ανωτέρω πίνακας αφορά Δωρεές σε Νομικά Πρόσωπα ποσών μικροτέρων των Ευρώ 100 , συνολικής αξίας € 664,33

ΣΥΝΟΛΟ ΔΩΡΕΩΝ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	**1.564.587,66**

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΔΕΚΑΕΠΤΑ (17) ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	**19.006,66**

ΔΩΡΕΕΣ ΠΑΓΙΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Επωνυμία εταιρίας
106ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛ.ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
10ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
11ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΙΛΙΟΥ
11ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ
11ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ
12/ΘΕΣΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΕΡΑΤΕΑΣ
122ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
12ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
14ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
14ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ
15ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΛΙΟΥ
16ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡ/ΛΕΩΣ
19ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ
19ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΧΑΡΝΩΝ
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ
1ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
1ο Γ.Ε.Λ. ΧΟΛΑΡΓΟΥ
1ο ΓΕΛ ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ
1ο ΓΕΝ.ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΠΑΓΟΥ
1ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΛΜΥΡΟΥ
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
1ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ
1ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ
1ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ & 1ο ΝΗΠΙΑΓ.ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΙΟΥ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΥΛΟΥ
1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
1ο ΕΠΑΓ/ΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ
1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΛ.ΦΑΛΗΡΟΥ
1ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
2 ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
21ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
22ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΟΛΟΥ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΝΩ ΤΟΥΜΠΑΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΒΑΣ

Επωνυμία εταιρίας
2ο ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
2ο ΓΕΛ ΧΙΟΥ/ΔΝΣΗ Β' ΕΚΠΑΙΔ. Ν.ΧΙΟΥ
2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΟΡΩΠΙΟΥ
2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
2ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ
2ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
2ο ΛΥΚΕΙΟ ΔΙΑΠ.ΕΚΠ.ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΠΑΤΩΝ
35ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
39ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ
3ο & 4ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ Ν.ΨΥΧΙΚΟΥ
3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΑΜΑΣ
3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
3ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ
3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ
3ο ΔΗΜΧ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ
3ο ΕΠΑΛ ΑΘΗΝΩΝ
3ο ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
4ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΕΦΥΡΙΟΥ
4ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΑΦΝΗΣ
4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ
5ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ
5ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ
5ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
5ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ
5ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ
5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ ΘΕΣ
63ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ
6ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΥΡΩΝΑ
6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΞΗΡΟΛΟΦΟΥ
6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ
71ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
75ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
7ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΑΦΝΗΣ
85ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
8ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΙΟΥ
8ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΛΥΦΑΔΑΣ
8ο ΔΗΜ. ΣΧ. ΒΥΡΩΝΑ
8ο ΔΗΜ. ΣΧ.ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ
8ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ
8ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
8ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ
9ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ
Α.Ο. ΑΡΗΣ ΙΛΙΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤ. ΚΥΘΝΟΥ

Επωνυμία εταιρίας
ΑΘΛ ΣΥΛ. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ Ο ΜΙΛΩΝ
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΟ ΟΙΟΝ»
ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Γ.Ε.Α / Γ.Ε.Ν. / Γ.Ε.Σ.
ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΑΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ
ΓΕΝ.ΑΝΤΙΚΑΡΚ/ΚΟ ΝΟΣ. «ΑΓ. ΣΑΒΒΑΣ»
ΓΕΝ.ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΣΤΡΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΥΠΑΡΙΣΙΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΩΡΕΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΛΑΜΠΕΙΑΣ
ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
ΔΗΜ.ΣΧ.ΣΚΑΛΑΣ ΩΡΩΠΟΥ
ΔΗΜ.ΣΧΟΛ. «ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ» Ν. ΣΜΥΡΝΗ
ΔΗΜ.ΣΧΟΛ.ΕΙΔ.ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠ.ΕΔΕΣΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΜΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ / ΔΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ-ΔΗΜ.ΕΝΟΤΗΤΑ ΖΕΦΥΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΒΥΘΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΚΤΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΛΑΣ ΑΧΑΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΕΠΑΝΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΗΡΙΝΘΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙΒΕΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΡΗΣΣΙΑΣ ΚΕΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΚΑΛΑΣ ΠΑΤΜΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΙΟΥ
ΔΙΕΚ ΤΡΙΑΝΔΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΔΕΥΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ.ΑΘΗΝΑΣ ΠΟΛ.ΘΕΜ.
ΕΚΑΒ-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΝΑΥΑΓΟΣΩΣΤΩΝ
ΕΝΙΑΙΑ ΣΧΟΛ.ΕΠΙΤΡ.ΠΡΩΤ.ΕΚΠ.Δ.ΦΥΛΗΣ
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛ/ΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΙΔ.ΕΠΑΓΓΕΛ/ΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΙΓΑΛΕΩ
ΕΤΑΤ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΣΜΥΡΝΗΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ.ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΤΑΥΡΟΥ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ
Κ.Υ.Α.Δ.Α ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ & ΑΛΛΗΛΕΓ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ
ΚΕΣΥΠ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ
ΚΩΣΤΑΚΗΣ Ι. ΜΙΧΑΛΑ Χ. ΟΕ
ΛΕΣΧΗ ΦΙΛΙΑΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ
ΞΗΡΟΜΕΡΙΤΙΚΗ ΕΤ.ΛΟΓΟΥ ΤΕΧΝΗΣ

Επωνυμία εταιρίας
ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ
ΟΜΙΛΟΣ ΑΝΤΙΣΦ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ
ΟΜΙΛΟΣ ΦΟΥΣΚΩΤΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΑΝΕΛ/ΝΙΑ ΕΝ. ΠΤΥΧ/ΧΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ
ΠΕΔΥ-ΜΟΝΑΔΑ ΥΓΕΙΑΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΠΟΛ.ΣΥΛ.ΜΕΝΙΔΙΟΥ ΑΙΤ/ΝΙΑ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ
ΠΟΛ/ΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓ. ΘΩΜΑΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΠΟΛΙΤ/ΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΟΥΖΙΩΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΩΝΑ
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ
ΣΤΕΦΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΣΥΛ. ΟΡΟΘΕΤΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΥΛ. ΥΠΟΣΤ.ΑΜΕΑ «ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ»
ΣΥΛ. ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔ.9ου ΔΗΜ.ΕΔΕΣΣΑΣ
ΣΥΛ. ΓΟΝΕΩΝ κ' ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΣΥΛ. ΓΟΝΕΩΝ ΣΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΙΟΝ.ΠΙΕΡΙΑΣ
ΣΥΛ. ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΠΕΡΧΟΓΕΙΑΣ
ΣΥΛ. ΜΠΙΛΙΑΡΔΟΥ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΟ ΡΟΥΠΕΛ»
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΠΑΡΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜ.ΣΧ.ΣΑΡΩΝΙΔΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ κ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ 1ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΡΟΙΚΙΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΙΝΔΟΣ
ΣΧΟΛ. ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡ. ΝΙΓΡΙΤΑΣ
ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ /1ο ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ
ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΖΑΝΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ.ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ-ΥΓΕΙΑΣ - ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ
ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΤΟΠΙΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΣΚΙΝΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΧΑΝΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΧΕΝ ΠΑΙΑΝΙΑΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

Ο ανωτέρω πίνακας αφορά Δωρέες πλήρως αποσβεσμένου παγίου εξοπλισμού της Τραπέζης με υπολειμματική αξία € 21,98

Πληροφορίες Αρθρου 10 Ν.3401/2005

Οι εταιρικές ανακοινώσεις του έτους 2016 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης
http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=14135

Η Alpha Bank ολοκλήρωσε με επιτυχία τιτλοποίηση δανείων με χρηματοδότηση Ευρώ 320 εκατ. για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη και σε Διεθνή Επενδυτική Τράπεζα	21.12.2016
Ανακοίνωση	16.12.2016
Οριστικά αποτελέσματα ασκήσεως Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (Warrants)	16.12.2016
Ανακοίνωση	15.12.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	09.12.2016
Ανακοίνωση	30.11.2016
Διαδικασία ασκήσεως των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών (warrants) και διακανονισμού των εντολών συμμετοχής	30.11.2016
Ανακοίνωση	30.11.2016
Αποτελέσματα Εννεαμήνου 2016: Κέρδη μετά από φόρους Ευρώ 22,2 εκατ.	30.11.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	22.11.2016
Ανακοίνωση αποτελεσμάτων εννεαμήνου 2016, την 30 Νοεμβρίου 2016	07.11.2016
Ανακοίνωση	27.10.2016
Νέα επιτόκια από την Alpha Bank	03.10.2016
Ανακοίνωση	30.09.2016
Ανακοίνωση	30.08.2016
Αποτελέσματα Α' εξαμήνου 2016	30.08.2016
Ανακοίνωση	03.08.2016
Ανακοίνωση	28.07.2016
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων α' εξαμήνου 2016, την 30 Αυγούστου 2016	15.07.2016
Αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων της Alpha Bank της 30.6.2016 (άρθρο 32 παρ. 1 κ.ν.2190/1920, παρ. 4.1.3.3. Κανονισμός Χρηματιστηρίου Αθηνών)	30.06.2016
Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Alpha Bank, της 30 Ιουνίου 2016	30.06.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	29.06.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	28.06.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	16.06.2016
Οριστικά αποτελέσματα ασκήσεως Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (Warrants)	16.06.2016
Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως	09.06.2016
Ολοκλήρωση της διαδικασίας εκποιήσεως κλασματικών υπολοίπων μετοχών	08.06.2016
Ανακοίνωση	31.05.2016
Αποτελέσματα Α' τριμήνου 2016: Κέρδη προ φόρων Ευρώ 12,8 εκατ.	31.05.2016
Διαδικασία ασκήσεως των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών (warrants) και διακανονισμού των εντολών συμμετοχής	27.05.2016
Εκποίηση Κλασματικών Υπολοίπων Μετοχών	25.05.2016
Συμφωνία μεταξύ Alpha Bank, Eurobank και KKR για τη στήριξη ελληνικών επιχειρήσεων	17.05.2016
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων α' τριμήνου 2016, την 31 Μαΐου 2016	13.05.2016

Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3556/2007	12.05.2016
Ανακοίνωση	10.05.2016
Ανακοίνωση	04.05.2016
Ανακοίνωση	28.04.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	28.04.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3556/2007	22.04.2016
Ανακοίνωση	21.04.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	11.04.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	08.04.2016
Η Alpha Bank τοποθετεί ως νέο Μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο τον Jan Vanhevel, σε αντικατάσταση του Μηνά Τάνες, από την 21 Απριλίου 2016	24.03.2016
Αντικατάσταση Μέλους Διοικητικού Συμβουλίου	24.03.2016
Νέα επιτόκια από την Alpha Bank	21.03.2016
Ανακοίνωση	04.03.2016
Αποτελέσματα Έτους 2015	03.03.2016
Ανακοίνωση	01.03.2016
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων Έτους 2015, την 3 Μαρτίου 2016	17.02.2016
Η Alpha Bank ανακοινώνει την έναρξη της διαδικασίας πωλήσεως της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.	17.02.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	16.02.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	11.02.2016
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010	27.01.2016
Συνένωση Διεθνών Πιστοποιητικών	15.01.2016

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2016, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Οι Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως
- Οι Εκθέσεις Ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Τραπέζης και Ομίλου
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης και Ομίλου

είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση:
http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=16175

Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών που ενσωματώνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, αναρτώνται στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση:
http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=17245